

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی

جلد ۴۴

نسخه‌های ۱۵۷۰۱ تا ۱۶۱۰۰

تألیف

ابوالفضل حافظیان بابلی

کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

تهران، ۱۳۸۹ ه.ش

بسم الله الرحمن الرحيم

برای کار فهرست‌نویسی نسخ خطی کتابخانه مجلس یک گام دیگر به جلو رفتیم. این گامها باید آن اندازه باشد تا پروژه فهرست‌نویسی به خط پایان رسیده و به‌روز شود. اکنون که این سطور نوشته می‌شود، منهای دو سه مجلد که در اختیار برخی از دوستان است و در اتمام آن مطابق برنامه پیش نرفته‌اند، چیزی حدود دو هزار نسخه باقی مانده است. چنانچه برنامه منظمی در پیش گرفته شود، نسخ باقی مانده نیز فهرست شده و علاوه بر آن که خوشحالیم نسخ کتابخانه را معرفی کرده و در اختیار مشتاقان قرار داده‌ایم، می‌توانیم برنامه‌های تازه‌ای را در بخش خطی اجرا کنیم.

اما آنچه در ارتباط با فهرست‌های منتشره، توسط هر کتابخانه و مرکز و موزه، باید مورد توجه قرار گیرد، استفاده از آنها در مراکز علمی است. در حال حاضر، تعداد بسیار اندکی از پژوهشگران حوزه‌های مختلف با این فهرس سر و کار داشته و از محصولی که در این زمینه عرضه می‌شود، استفاده می‌کنند. برای مثال، کسانی که به دنبال نسخه برای تصحیح هستند، یا شمار بسیار اندکی از محققان حوزه ادبیات که به کاوش در متون ناشناخته ادبی گذشته مشغولند، یا افراد معدودی که در یکی دو جای کشور به اسناد و متون کهن به چشم یک منبع پژوهش می‌نگرند.

این در حالی است که فهرس منتشره، دریای عظیمی است برای پژوهش‌هایی در حوزه تاریخ و تمدن اسلامی، آن هم نه فقط با یک نگاه تاریخی و تمدنی، بلکه حتی در حوزه‌هایی چون تعلیم و تربیت، تاریخ سیاسی و فرهنگی جهان اسلام به ویژه دنیای ایرانی، کشف ناشناخته‌های مربوط به تواریخ محلی و حوزه‌هایی چون تاریخ فقه، فلسفه و بسیاری از مسائل دیگر.

در حال حاضر، منابعی که برای پژوهش‌های تاریخی به مشتاقان و تحصیل‌کنندگان در این رشته معرفی می‌شود، غالباً مشتق از منابع رسمی و چاپی است، در حالی که در کنار آن منابع، همین فهرست‌ها گنجینه‌ای است که پژوهشگر را به دنیای تازه‌ای در حوزه تاریخ فرهنگ وارد کرده و تازه‌هایی را در اختیار او می‌گذارد که به هیچ روی در منابع رسمی، اثری از آنها نمی‌یابد. دلیل عمده این بی‌توجهی، آن است که حتی بسیاری از استادان، با فهرس خطی آشنا نبوده و از اهمیت آن آثار در کشف متون جدید و طبعاً آگاهی‌های تازه واقف نیستند. طبیعی است که دانشجویان نیز از این قبیل فهرس دور می‌مانند.

این امکان وجود دارد که استادان، به مناسبت درس‌ها، دانشجویان را ملزم کنند تا در کنار گذراندن درس‌هایی که به خصوص به حوزه تمدن اسلامی مربوط می‌شود، چندین مجلد از این فهرس را مرور کرده و

به دنیای تألیفات مختلفی که در هر حوزه نوشته شده، و تنوع آنها آشنا شوند. این امر افزون بر آن که زمینه پژوهش‌های تازه را فراهم می‌کند. نگرش دانشجویان را به تاریخ کتاب و فرهنگشان، متحول می‌سازد. طی دو سال گذشته که حرکت تازه‌ای برای نگارش فهرست نسخ خطی در کتابخانه مجلس ایجاد شد، دوست عزیز و دانشمند جناب آقای ابوالفضل حافظیان، نقش فعالی بر عهده داشته و ما را در تمام مراحل همراهی کردند. این مجلد نیز حاصل تلاش علمی ایشان است که انشاء الله مقبول درگاه احدیت باشد.

رسول جعفریان

رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد

مجلس شورای اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم

بحمد الله کار نگارش جلد ۴۴ فهرست کتابخانه مجلس، شامل معرفی نسخه‌های شماره ۱۵۷۰۱ تا ۱۶۱۰۰ به پایان رسید و در معرفی کتاب‌ها و نسخه‌ها به قدر فرصت و امکان کوشش به عمل آمد.

از جمله نسخه‌های ارزنده معرفی شده در این مجلد، از تألیفات شیخ آقابزرگ تهرانی به خط مؤلف می‌توان یاد کرد به خصوص دوره کتاب ارزشمند الذریعه و طبقات اعلام الشیعه که در مقایسه آن با نسخه چاپی، تفاوت‌های فاحشی آشکار می‌شود. همچنین نسخه‌های مربوط به کتابخانه شخصی صدرالافاضل لطفعلی خان دانش که از ویژگی و اهمیت خاصی برخوردار است.

در یکی دو سال اخیر سیر نگارش فهرست‌های کتابخانه مجلس شتابی شایسته و درخور یافته و در این مدت کوتاه بیش از ده جلد از فهرس کتابخانه به چاپ رسیده و جلد‌های متعدد دیگری مراحل آماده‌سازی برای چاپ و نشر را طی می‌کند.

این موفقیت بزرگ و درخشان مرهون تصمیم به جا و پشتیبانی‌های رئیس دانشمند و فرهنگ‌دوست کتابخانه مجلس جناب حجة الاسلام و المسلمین دکتر رسول جعفریان و پایمردی دوستان فهرست‌نگار است.

آنچه در این کتابخانه رخ داده، از اجرای برنامه و مدیریت صحیح و استفاده از کادر مجرب و کارآزموده، می‌تواند الگویی برای کتابخانه‌هایی باشد که مخطوطات فراوانی دارند ولی هر ده سال یک بار فهرستی منتشر می‌کنند.

شیوه تنظیم این فهرست چنین است:

معرفی هر نسخه از دو بخش کلی تشکیل می‌شود:

یکم: کتابشناسی، شامل شماره نسخه در مخزن و سپس:

۱. نام کامل و صحیح کتاب و ذکر نام‌ها و عناوین دیگر که در منابع و نسخه‌های گوناگون، کتاب را بدانها معرفی کرده‌اند؛

۲. در سمت چپ نام کتاب و داخل () زبان و موضوع کتاب؛

۳. نام مؤلف، گردآورنده، شارح و مترجم و به دنبال آن سال وفات یا دوره زندگی او؛

۴. گزارشی از ابواب و فصول کتاب و اطلاعاتی در باره کتاب و مؤلف. چنانچه از کتاب مورد بحث

نسخه‌های دیگری در کتابخانه مجلس موجود باشد و در فهرستهای گذشته معرفی شده باشد، دامنه بحث کوتاه شده و به نسخه سابق ارجاع می‌شود؛

۵. منابع و مأخذ. در این بند به مصادر و مأخذی که در باره کتاب و مؤلف بحث نموده‌اند، ارجاع می‌شود؛
 ۶. آغاز و انجام کتاب. تقص نسخه در آغاز یا انجام نیز تذکر داده می‌شود.
- دوم: نسخه‌شناسی، این قسمت با تورفتگی مشخص شده و شامل این اطلاعات است:
۱. نوع خط؛
 ۲. نام کاتب؛
 ۳. تاریخ کتابت، اعم از روز و ماه و سال و غالباً به تاریخ هجری قمری. در مواردی که به تاریخ کتابت تصریح نشده، تاریخ تخمینی با استفاده از قراین درج می‌شود؛
 ۴. ویژگی‌های نسخه، از جمله تزئینات، تصحیحات، حواشی و تعلیقات، تملکها و یادداشت‌ها؛
 ۵. نوع جلد؛
 ۶. قطع کتاب و شمار برگها و سطرها و شماره ثبت نسخه.

در فراهم آمدن فهرست‌های جدید مسئولین و کارکنان کتابخانه مجلس هر کدام به نوعی کمک کردند. از دوستان مخزن‌دار گرفته تا نیروهای خدماتی و نگهبان که شبها تا دیر وقت به ما اجازه کار در بخش خطی را دادند. لطف یکان یکان این عزیزان را ارج نهاده و سپاس می‌گذارم.

حروفچینی و صفحه‌آرایی و آماده‌سازی فنی فهرست به عهده آقای ناصر گلباز و همکاران ایشان بوده است.

شناسایی تعدادی از نسخه‌های دشواریاب با همکاری صمیمانه دوست فهرست‌نگار و محقق ارجمند جناب آقای محمود نظری میسورگشت.

به خصوص کوشش آقایان یگه زارع، خندابی، طاهری و ایوبی‌زاده موجب مزید تشکر بوده و هست. امید است این فهرست مورد استفاده اهل تحقیق و دوستداران میراث مکتوب قرار گیرد و در صورت مشاهده هر گونه کاستی و لغزش قلم، نگارنده را از نظریات اصلاحی خود بهره‌مند فرمایند.

و السلام خیر ختام

میلااد با سعادت امام حسین علیه السلام سوم شعبان ۱۴۳۱ هـ

ابوالفضل حافظیان

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی

ش ۱۵۷۰۱ تا ۱۶۱۰۰

۱۵۷۰۱

مجموعه

۱. شرح بیست باب

(نجوم - فارسی)

(ص ۲-۲۴۶)

از: مظفر بن محمد قاسم گنابادی (ق ۱۱ هـ).

شرح معروفی است بر بیست باب در معرفت تقویم نظام‌الدین عبدالعلی بیرجندی، نسخه‌های آن بسیار و بارها به چاپ رسیده است.

نک: فهرستواره، ۴/۲۸۳۴؛ مزوی، ۱/۳۱۴؛ ذریعه،

۱۳/۱۳۱؛ مشار فارسی، ۳/۳۲۱۲.

آغاز: بسمله. حمد و ثنای بی ریب و ریا قدیری را سزااست که کلک صنعت او اوراق افلاک را....

انجام: در معرفت اختیارات اینجا کفایت و زیاده ازین به تطویل مقتضی است والله خیر... و الصلوة علی خیر خلقه محمد صاحب الوحی و آله خیر آل و احبابه خیر احباب.

۲. غنیه الأنام

(نجوم - عربی)

فی معرفة الساعات و الأيام

(ص ۲۴۸-۲۷۶)

از: ملا محمد محسن بن مرتضی فیض کاشانی

(۱۰۹۱ هـ).

نک: التراث العربی، ۴/۱۳۵.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی کوّز اللیل علی النهار و کوّز النهار علی اللیل و جعلهما خلفة...

انجام: حتی یكون فی یسر منه و عافية و فرغ منها... فی بحار معرفته غریق و ذلك فی اوایل شهر ذی قعدة الحرام سنة خمس و عشرين و الف.

۳. جذراصم

(ص ۲۷۶)

از: عبدالوهاب.

فایده‌ای است در بیان شبهة جذر اصم و جواب آن که در پایان آن امضای «عبدالوهاب عفی عنه» دیده می‌شود.

آغاز: قد تقرر الشبهة الصعبة المشهورة بالجذر الاصم هكذا قول القائل كل كلامی فی هذه الساعة كاذب...

انجام: و انحل الاشكال و طلع نیر الجواب من افق الحق و الحمد لله تعالى.

۴. سی فصل

(نجوم - فارسی)

(ص ۲۷۸-۲۹۹)

از: خواجه نصیرالدین محمد طوسی (۵۶۷۲ هـ).

نک: فهرستواره، ۴/ ۲۹۷۱.
 آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة... اما بعد بدانکه این مختصری است در معرفت تقویم مشتمل بر سی فصل. انجام: متصل به سعد و باقی برین قیاس که درین مختصر اختصار کردیم.

بحول و قوه خود از خدا چیزی بگیرد مشرک است و داعی و متوکل نیست بجهت آنکه خود را سبب وصول بمطلب خود کرده است...
 انجام نسخه: از مسبب الاسباب غافل می‌شوند و شده‌اند و بدانکه بعضی از مطالب هست که بخصوصه بشرع شریف امر صادر.

۵. هیأت

(هیأت - فارسی)

(ص ۳۰۴ - ۳۶۰)

از: ملا علی قوشچی (۸۷۹ هـ).

نک: فهرستواره، ۴/ ۳۱۱۲.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین حمد الشاکرین... اما بعد این کتابیست مشتمل بر مقدمه و دو مقاله...
 خط: نستعلیق. بی‌کا، تاریخ کتابت رساله یکم: یکشنبه رجب ۱۲۳۱.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف، دارای جدول‌ها و اشکال هندسی و نجومی، با حواشی و رکابه، در ابتدا و میانه نسخه فواید پراکنده‌ای درج شده است.
 جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف و گوشه گالینگور قرمز.

۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۸۰ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۹۱۲۴۷)

۱۵۷۰۲

مجموعه

۱. اسباب اجابت دعا

(عقاید - فارسی)

(گ ۱ پ - ۶ پ)

بحثی است درباره اسباب اجابت دعا از دیدگاه شیعی که در روی جلد نسخه، به عنوان ناز و نیاز معرفی شده است.

این نسخه از انجام ناتمام است.

آغاز: بسمله، بدانکه هرگاه کسی خواهد باصرار یعنی

۲. حجیت عقل

(عقاید - فارسی)

(گ ۷ ر - ۱۰ ر)

رساله کوتاه نیکویی است در بیان حجیت عقل که به درخواست میرزا محمد هادی طبیب اصفهانی نگاشته شده است.

آغاز: بسمله. در خبر است از آن پیشوای متقیان مقتدای عالمیان... ما عبدالله بشیء افضل من العقل...
 انجام: شرع صراط مستقیم است ربنا لا ترغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا و هب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب.
 خط: نستعلیق. رساله دوم گویا به خط مؤلف حسب الخواش جالینوس الزمان فلاطون الدوران میرزا محمد هادی طبیب اصفهانی. تاریخ کتابت: از ق ۱۴ هـ.

در صفحه آخر یادداشتی در توصیف رساله دوم آمده که احتمال داده خط رساله شبیه به ابوالقاسم قائم مقام باشد و در ادامه نوشته رساله‌ای موسوم به ناز و نیاز در روضه الصفای ناصری از حاجی عبدالرزاق بیگ دنبلی معرفی شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا.

۱۱/۵ × ۱۷/۵ سم. ۱۰ گ. ۱۵ - ۱۸ س.

(ثبت ۹۱۲۴۸)

۱۵۷۰۳

جنگ اشعار

(شعر - فارسی)

بیاضی است که در آن گزیده‌ای از اشعار جمعی

- از شعرای فارسی سرا درج شده، از جمله:
- منظومه بیمار و طبیب، قاضی شریف.
 - مکتوب جناب مقصدی
 - اشعار عاشق
 - چند غزل از حافظ شیرازی
 - قصیده از حاجی سلمان صباحی کاشانی
 - اشعار باباطاهر عریان
 - ابیاتی از مثنوی مولوی
 - قصیده در نعت نبی
 - قصیده در بهشت
 - اشعاری از میرزا رضی تبریزی
 - اشعاری از میرزا عبدالوهاب معتمدالدوله
- (نشاط)

آغاز:
سوی ویرانه‌ام آمد سحری جلوه‌کنان
بهر پرسیدن بیمار خود آن سرو روان
انجام: از زلف و رخ دوست عجب صبحی و شامی.
خط: نستعلیق، بی‌کا. تاریخ کتابت: ۱۲۴۹ هـ.
صفحات مجدول، در ابتدای نسخه یادداشتی از مالک آن (گویا باستانی راد) در باره اهمیت نسخه دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۰ × ۵/۱۷ سم. ۷۱ گ. سطور چلیپایی.
(ثبت ۱۵۷۰۳)

۱۵۷۰۴

- النوروز (عربی)
- از: محمدابراهیم حسینی مدرس خادم (ق ۱۱ هـ).
ردیه‌ای است بر رساله نوروزیه آقا رضی قزوینی (۱۰۹۶ هـ). در این رساله در باره تطبیق نوروز با عید غدیر بحث شده است.
نک: ذریعه، ۳۷۹ / ۲۴؛ دانشگاه، ش ۴۷۲۷.
نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذى اطلع من مطالع النبوة و الرسالة ساطع نور رسوله الكريم الذى ابته رحمة للعباد و ربيعاً للبلاد... فيقول الأثم النادم محمد ابراهيم الحسينى الخادم انه قد وصلت الي منذ برهة من الزمان باصفهان رسالة فارسية فى تحقيق النيروز لبعض فضلاء قزوین.
انجام افتاده: افتى فى بعض كتبه باستحباب بعض الاعمال المذكورة كالغسل فى يوم النيروز.
خط: نسخ، بی‌کا. بی‌تا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.
در متن و حاشیه تصحیح شده و رکابه‌نویسی دارد. در اول نسخه مهر مربعی به سجع «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده محمد على».
جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی.
- اشعار میرزا محمد متخلص به سحاب
 - اشعار سید حسن متخلص به مجمر
 - اشعار میرزا صادق متخلص به ناطق
 - اشعار میرزا ابراهیم متخلص به اخگر
 - از رباعیات خیام
 - طریقه صیغه متعه
 - قصه مجعوله
 - قصایدی بدون نام شاعر
 - اشعار عاشق اصفهانی
 - اشعار کمال اسمعیل
 - اشعار عصمت بخارایی
 - اشعار انوری
 - اشعار مولانا وحشی
 - ترکیب بند ضیاء
 - اشعار حضوری
 - اشعار ظهیرالدین فارابی
 - اشعار رجایی
 - قضا و قدر، میرزا محمد قلی سلیم
 - قطعاتی از میرزا محمد علی شیرین کلام

- آغاز: بسمله. الحمد لله یصرف الاحوال و یخفف
الاتقال و یکشف العلل و یصلح العمل...
انجام: بدانکه قوانین جهتی از اجناس مذکور بسیار
است اما مختصر کرده شده زیاد از این نتوان نوشت.
- گ/ ۹/۵ × ۱۷ سم. گ. ۲۱ س. (ثبت ۹۱۲۵۰)
- ۱۵۷۰۵
- مجموعه**
- ۱. پنج گنج**
(گ ۱ پ- ۳۷ پ)
از: سراج‌الدین عثمان اودهی (۷۷۳ هـ).
رساله‌ای است در صرف عربی شامل پنج باب و هر
باب دارای پنج فصل (تنها دو باب در نسخه دیده
می‌شود).
— باب اول، در شناختن مجاری صرف افعال و
اسماء
— باب دوم، در شناختن اجناس افعال و اسماء و
حروف آن
این رساله در کانپور به چاپ رسیده است.
نک: فهرست مشترک پاکستان، ۱۳/۲۵۷۵.
آغاز: بسمله. الحمد لله علی ما خلق الانسان و
انطق له اللسان بکلمات موتلفة من لغات مختلفة... بدانکه
این کتابی است مبوب و مفضل در تصریف سخن عرب
که جمله وی پنج باب است و مضمون هر باب بر پنج
فصل است و نام وی پنج گنج است...
انجام: و صیب الکلب و قطط الشعر. تمام شد نسخه
پنج گنج عرف تصریف...
- (صرف - فارسی)
- ۲. دستور المبتدی**
(گ ۳۸ پ- ۶۷ ر)
از: صفی‌الدین بن نصیرالدین معلم دهلوی.
مؤلف پس از آنکه فرزندش شیخ اسماعیل پنج گنج
را در صرف فرا گرفت، خواست کتابی دیگر در صرف به
وی تعلیم کند و چون کتاب فارسی دیگر در صرف
نیافت، رساله حاضر را نگاشت و برای ترغیب طالبان،
قوانین صرف را به صورت سؤال و جواب در آورد.
نک: فهرست مشترک پاکستان، ۱۳/۲۵۹۳.
- ۳. عوامل منظوم**
(گ ۶۷ پ- ۷۲ ر)
از: کمال‌الدین بن جمال‌الدین ابن حسام هروی (ق
۵۸ هـ).
نظم العوامل المائة عبدالقاهر جرجانی است که به
نام خسرو غازی معزالدین حسین بن ملک غیاث‌الدین
بن فخرالدین کرت، فرمانروای هرات و سیستان و غور
(۷۳۲-۷۷۱ هـ) ساخته است.
نک: منزوی، ۳/۲۰۷۳.
آغاز:
بعد توحید خداوند و درود مصطفی
نعت آل پاک پیغمبر رسول مجتبی
انجام:
دولت و اقبال جاه شاهزاده بر کمال
در تضاعف باد باقی ختم کردم بر دعا
- (صرف - فارسی)
- ۴. منشعب**
(گ ۷۳ ر- ۷۹ پ)
از: مؤلفی ناشناخته.
رساله مختصری است در صرف عربی که در این
نسخه برگ‌هایی از اواخر آن باقی مانده و در انجامه به
عنوان نسخه منشعب معرفی شده است؟
نک: فهرست مشترک پاکستان، ۱۳/۲۶۷۷.
آغاز افتاده: و مجرد ثلاثی بر دو قسم ست مطرد و
شاذ اما مطرد آن باشد که در کلام عرب بسیار آید...
انجام: الامر منه اسلنق و النهی عنه لا تسلنق. تمام
شد نسخه منشعب.
خط: نستعلیق. کاتب: غلام معین الحق انصاری

جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد عطف تیماج.
۱۵×۲۰/۵ سم. ۶۱ گ. ۲۳ س. (ثبت ۹۱۲۵۲)

۱۵۷۰۷

مجموعه

۱. **جبر و اختیار** (فلسفه و کلام - فارسی)
= **قضا و قدر**
(گ ۱ پ- ۲۵ ر)

از: خواجه نصیرالدین طوسی (۶۷۲ هـ).

نک: ذریعه، ۸۳/۵ و ۸۶؛ فهرستواره، ۱۲۳/۶.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب الارباب و مستب
الاسباب و مفتاح الابواب... اما بعد بحکم آنکه بعضی از
برادران که بر سبیل حسن ظن.

انجام: و از این تنزیه هم منزّه ادا بلغ الکلام الی الله
فامسکوا و الله اعلم بالصواب.

۲. **شرح حدیث حقیقت** (عرفان - فارسی)
(گ ۲۵ پ- ۴۸ ر)

از: مؤلفی ناشناخته.

شرح عرفانی مختصری است بر حدیث حقیقت که
جناب کمیل بن زیاد از امیرالمؤمنین (ع) نقل کرده است.
در این شرح از آیات و روایات استفاده شده است. غیر از
شروحاتی است که در فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث
(۴/ ۲۴۹-۲۶۵) معرفی شده است.

آغاز: بسمله، حمدله. و صلی الله علی مظاهر اولیاء
اهل السموات و الارضین و منابع حکمه فی الاولین و
الآخرین محمد و آله الطاهین... و بعد چون یکی از
اخلاء روحانی سلّمه الله تعالی مکّرر اصرار و مبالغه نموده
است در بیان مراد مولینا علی علیه السلام در جواب
کمیل....

انجام: معروف در السنه و افواه نیز غیر معقولست.
والسلام علی من اتبع الهدی و صلی الله علی محمد و آله
اجمعین.

چشتی قدوسی. تاریخ کتابت: جمادی الاول و
جمادی الثانی سال ۲۲ محمد شاه.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. حواشی و
رکابه‌نویسی دارد. در ابتدای هر رساله تملک و
مهر کاتب دیده می‌شود. این نسخه در تملک
لطف‌علی بن محمد کاظم (صدرالافاضل دانش
نصیری) بوده و یادداشت تملک وی به تاریخ
۱۳۰۹ هـ در اول نسخه آمده است. عبارت «یا
کیکج» سه بار در ابتدای نسخه درج شده است.
جلد: مقوارویه کاغذ عطف تیماج مندرس.

۱۶×۲۱/۵ سم. ۷۹ گ. ۱۵ س. (ثبت ۹۱۲۵۱)

۱۵۷۰۶

تسهیل الفوائد**و تکمیل المقاصد**

(نحو - عربی)

از: محمد بن عبداللّه ابن مالک طائنی جیانی
(۶۷۲ هـ).

کتاب جامع و مفیدی است در قواعد نحو که شروح
و حواشی بر آن نگاشته‌اند.

نک: التراث العربی، ۲/ ۴۴؛ مجلس، ش ۷۵۳۱، آغاز
و انجام برابر آن است.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.

عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و
علامت بلاغ و رکابه‌نویسی دارد. نام کتاب و
مؤلف در صفحه عنوان به شنگرف نگاشته شده و
تعداد اوراق و کراسه‌ها درج شده و عباراتی در
وصف کتاب تسهیل آمده و چند یادداشت و مهر
تملک در ابتدای نسخه به چشم می‌خورد، از
جمله از محمد بن حسن بن محمد بن علی بن
میمی و لطف‌علی صدرالافاضل (جدّ فخرالدین
نصیری) در ۱۳۲۹ هـ و در آخر نسخه یادداشت
مطالعه از محمد بن مهدی کاتب با مهر وی، به
نسخه رطوبت رسیده است.

- ۳. سیر و سلوک** (عرفان - فارسی)
(گ ۴۸ پ- ۴۹ پ)
از: مؤلفی ناشناخته.
رساله‌ای است در بیان سفرهای چهارگانه در سیر و سلوک که تنها سه صفحه از ابتدای آن در نسخه حاضر موجود است.
- آغاز: بسمله. و به نستعین بدان ای سالک راه یقین و طالب معرفت و شناختن حق را جل اسمه بطریق عین الیقین که سبیل سیر و سفر بسوی شهرستان معرفت و ایقان یکی از چهار قسم است سفر من الحق الی الحق. انجام نسخه: و مراد از مصلین نماز حقیقی است که لازم دارد اعتقاد.
- خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت رساله یکم: شب پنج شنبه ۱۲۷۲ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی دارد. در صفحه نخست فایده‌ای عرفانی درج شده است.
جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای.
۱۱×۵/۱۶ سم. ۵۰ گ. ۱۲ س. (ثبت ۹۱۲۵۳)
- ۱۵۷۰۸**
- مجموعه**
- ۱. حرز الأمان** (علوم غریبه - فارسی)
من فتن الزمان
(گ ۲ پ- ۱۲۵ پ)
از: صفی‌الدین علی بن حسین کاشفی (ق ۱۰ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۲۵۰۳؛ ذریعه، ۶/ ۳۹۲؛ مشار فارسی، ۲/ ۱۷۳۶.
- آغاز: بسمله. الحمد لله الذى انزل الكتاب مشتملاً على غرائب خواص حروفه و کلماته محتویاً على عجائب آثار سوره و آیاته... اما بعد چنین گوید فقیر داعی و حقیر خالی از دعای علی بن الحسین الواعظ الکاشفی المشتهر
- بالصفي ائده الله بالطف الخفى که این رساله ایست کثیرالفوائد مشتمل بر آثار خواص حروف مقطعه قرآنی و اسماء حسناء ربانی و سور و آیات قرآنی.
انجام: به مشاهده جمال آن حضرت مشرف شود و دیدار مبارک ویرا معاینه به بیند البتّه.
- ۲. ادعیه جهت دفع امراض** (فارسی)
(گ ۱۲۸ ر- ۱۳۵ پ)
- ۳. رباعیات شیخ ابوسعید ابوالخیر با خواص آن** (فارسی)
(گ ۱۳۶ ر- ۱۴۰ ر)
- ۴. ادعیه و اذکار**
(گ ۱۴۰ پ- ۱۵۰ پ)
از جمله: رقة الحبيب، اذکار ایام هفته، طریق نوشتن عریضه به صاحب الامر (عج)، طلسم و...
- ۵. طریق ختم سور القرآن که درویش حیدر اجازه داده** (فارسی)
(گ ۱۵۴ ر- ۱۶۲ پ)
- ۶. ملحقات المصباح للكفعمی** (ادعیه - عربی)
(گ ۱۶۵ پ- ۱۹۰ ر)
نک: ذریعه، ۲۲/ ۲۰۰.
آغاز: بسمله. الحمد لله الحق المبدیء المعید ائد حزب الحمد بحسن المعونة و التايد... و بعد فقد جمعت دعوات مبارکات تبصر به ذی العمی و الحقته بکتاب مصباح.
- ۷. حرز امام زین العابدین (ع) و ملحقات صحیفه** (ادعیه - عربی)
(گ ۱۹۱ ر- ۱۹۶ پ)

مؤلف از فضلی عصر شاه سلطان حسین صفوی است که کتاب القاموس المحيط را به فارسی ترجمه کرده است.

این رساله مستدرکی است بر القاموس چنانکه در مقدمه گوید: «لما رأیت علی برهه من الزمان و ملوة من الاوان مجتهداً فی تصحیح کتاب القاموس و تلویح فحومه بمروحة... و رأیته قد سرح فی ریاض المصادر و الجموع رتع الضجوع فطرح شقصها و جمع شقصا و اهمل بعضها و اخذ بعضا فخذانی تبیین ضوابط لجمع شملها و تأسیس قواعد اخمال خملها فصدرتها بالمقصدین و تویت کلا منها بالابواب لیشهد العلم بها للطلاب...».

این رساله در نجف به سال ۱۹۸۲م با عنوان جوهر القاموس فی الجموع و المصادر چاپ شده و بار دیگر به وسیله مجمع الذخائر در قم به چاپ رسیده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی جعل الجموع رباطاً لثلا جموح المفردات و صیرها رفاقاً... الأول فی الجموع اعلم ان ارباب اللغة لم یمیروا فی استعمالاتهم بین الجمع و اسم الجنس و علم الجنس.

انجام: فیقول کأنه عقل له شیء ای حبس و ایدته و شدتده قد وقع الفراق (کذا) من تسوید هذه الاوراق الرسالة الشریفة التي جمع فی اوزان الجموع و المصادر... خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ۲۹ صفر ۱۲۷۵هـ. به دستور شاهزاده بدیع الملک (ملقب به عمادالدوله).

عناوین و نشانی‌ها شنگرف، رکابه دارد، نسخه مغلوپ است.

این نسخه در تملک صدرالافاضل لطف علی دانش بود و او نام کتاب و مؤلف را در صفحه عنوان نوشته و یادداشت‌هایی در اول و آخر نسخه دارد.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۱ × ۱۷/۵ سم. ۲۹ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۹۱۲۵۶)

آغاز: حرز کامل للامام زین العابدین علیه آلاف التحية والاکرام یقرأ فی کل صباح و مساء بسمله الله اکبر... خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت رساله یکم:

دوشنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۲۵۶ (یا ۱۲۰۶).

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی دارد. در اول نسخه تملک لطف علی بن محمد کاظم (نصیری) با مهر وی، همو فهرستی از مندرجات نسخه در اول آن نوشته است.

جلد: تیماج سبز.

۱۴ × ۲۱ سم. ۱۹۷ گ. ۲۳ س. (ثبت ۹۱۲۵۴)

۱۵۷۰۹

شرح قصیده یائیه

(عرفان - فارسی)

میرفندرسکی

از: ملا محمد صالح بن محمد سعید خلخالی

(۱۱۷۵هـ).

نک: مجلس، ش ۵۵۰۰؛ منزوی، ۲/۱۲۴۵.

آغاز:

ای آنکه بجز تو نیست در هر دو جهان

برتر ز خیالی و مبرا ز گمان

انجام: پاکباز عبارت از توحید خالص است.

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ربیع الاول

۱۲۲۵هـ.

نشانی‌ها شنگرف، رکابه‌نویسی دارد. در اول

نسخه یک معما به نثر و یک معما به نظم فارسی

درج شده است. خریداری از خاندان نصیری.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۲ × ۱۷ سم. ۲۴ گ. ۱۷ س. (ثبت ۹۱۲۵۵)

۱۵۷۱۰

الجموع و المصادر

(لغت، صرف - عربی)

= اوزان الجموع و المصادر

از: محمد یحیی بن محمد شفیق قزوینی (ق ۱۲هـ).

۱۵۷۱۱

منهاج النجاة

(عقاید - عربی)

از: ملا محسن بن مرتضی، فیض کاشانی (۱۰۹۱ هـ).
کتابی است در اصول دین و اقسام طاعات شامل یک مقدمه و دو «مقصد» و هر مقصد در پنج باب و هر باب از چند «هدیه» تشکیل می‌شود.
مقصد اول در ارکان یعنی توحید، نبوت، عدل، امامت و معاد؛ مقصد دوم در اعمال یعنی طاعات جوارح، طاعات قلب و گناهان آنها، در ضمن این مقصد به چگونگی آداب معاشرت با مردم و دستوره‌های اخلاقی دیگر می‌پردازد.

تألیف این اثر در ۱۰۴۲ هـ به اتمام رسیده و نسخه‌های آن فراوان و بارها به چاپ رسیده است.
نک: مجلس، ش ۱۴۰۶؛ التراث العربی، ۵ / ۲۹۲؛ ذریعه، ۲۳ / ۱۹۹؛ فهرست‌های خودنوشت فیض کاشانی، ۲۷۴ - ۲۷۶.

آغاز: بسملة الحمد لله الذي هدانا للدين القويم و النهج المستقيم و الصلوة على من بعثه بالملة البيضاء...
انجام: فتهلك هلاكاً لا يرجى فلاحك و لا ينتظر صلاحك. انتهى كلامه اعلى الله مقامه.

خط: نسخ. کاتب: محمد باقر بن محمد کاظم دماوندی. تاریخ کتابت: جمعه ۶ شوال ۱۰۷۷ هـ.
مکان کتابت: مدرسه فیضیه.
عناوین سنگرف، در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد.

جلد: مقوارویه کاغذ عطف و گوشه تیماج مشکى فرسوده.

۱۳ × ۱۹ سم. ۱۴ س. (ثبت ۹۱۲۵۷)

۱۵۷۱۲

مجموعه**۱. حاشیه شرح التجريد**

(کلام - عربی)

(گ ۳ - ۱۱۰ پ)

از: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ هـ).
حاشیه قدیمه دوانی است بر شرح تجرید قوشچی.
نک: کتابشناسی تجرید الاعتقاد، ۶۴.
آغاز: بسملة. قوله في الحاشية قبل لم يرد به معيناً الخ اقول مراده بالزيادة في الجملة الزيادة بوجه ما و ذلك ليس معنى ثالثاً كما ظنه فانه جار في المعنيين.
انجام: ان كان اشتمالها على التعسف ظاهراً ألا انهما يدفعان الغلط عن المصنف رحمه الله. الى هنا تم الكلام.

۲. حاشیه حاشیه شرح

(کلام - عربی)

التجريد

(گ ۱۱۲ پ - ۱۵۲ پ)

از: مؤلفی ناشناخته.

حاشیه‌ای است بر حاشیه شرح تجرید با عناوین «قال المحقق - قال المحقق».
نسخه دیگری از این حاشیه را در کتابخانه آستانه حضرت عبدالعظیم حسنی به شماره ۷۱۱ فهرست کرده‌ام.

نک: فهرست کتابخانه حضرت عبدالعظیم، ۱ / ۲۰۶.
از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسملة. المحقق و ان لم يستقل الخ عدم استقلال العقل في السمع و البصر غير ظاهر اذ المراد بهما ادراك المسموعات و المبصرات.
انجام افتاده: بأن لا يعتبر اضافة الوجود الى شيء و الاضافة رفع الوجود الى شيء متقابلان.

۳. دو فایده فلسفی به نقل

(فلسفه - عربی)

از خط محمد شفیع بن محمد علی**استرآبادی**

(گ ۱۵۴ ر)

۴. اعاده المعدوم

(فلسفه - عربی)

(گ ۱۵۴ پ - ۱۵۹ پ و ۱۶۳ رو پ)

از: رساله یکم دارای حواشی به امضای «منه» و «م
ن» و «جم» و ذکر نسخه بدلها و رکابه نویسی، در
اول و آخر نسخه تملک محمد باقر بن محمد با
مهر وی.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۶ × ۲۲ سم. ۱۶۳ گ. ۲۰ س. (ثبت ۹۱۲۵۸)

۱۵۷۱۳

کلیات خاقانی

(شعر - فارسی)

از: حکیم افضل‌الدین ابوبدیل ابراهیم نجار
شیروانی (۵۸۲ یا ۵۹۰ هـ).
نک: منزوی، ۳/ ۱۸۵۶ و ۲۳۰۸؛ مجلس، ش ۷۶۶۰.
این نسخه شامل قصاید، مقطعات، غزلیات و
رباعیات است.

آغاز:

مرا دل پیر تعلیمست و من طفل زبان دانش
دم تسلیم سر عشر و سر زانو دبستانش
انجام:

آن دیده که در خواب خیالش دیدی

می‌جوید خواب را بخواب از دیده
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۹ ربیع الآخر
۱۰۱۵ هـ.

صفحات مجدول به شنگرف، عناوین شنگرف،
در اول نسخه تملک لطفعلی نصیری در رجب
۱۳۲۲ هـ با مهر وی، چند یادداشت از همو در باره
شاعر در اول و آخر نسخه درج شده است.
فهرست قصاید و ترجیعات در اول نسخه آمده
است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج دار.

۱۵۷۱۴

فلاحت

(کشاورزی - فارسی)

از: مؤلفی ناشناخته.

از: محمد شفیع بن محمد علی استرآبادی (ق ۱۱ هـ).
نک: ذریعه، ۹۲/۱۱.
آغاز: صورة ما وقع فی بعض المجالس. بسمله. اما
بعد فانه قد جرى ببعض اندية العلم الذي غشيه في هذا
الاولان ما غشيه من الحدثن
انجام نسخه: فذره في بقعة الامكان ما لم يزدك
عنه قائم البرهان و قد ختمت الكلام هنا حامداً لله و
مصلياً على رسوله.

۵. حاشیه حاشیه‌الدوانی

(کلام - عربی)

علی شرح التجريد

(۱۶۰ پ)

از: ابوالقاسم گلپایگانی.

حاشیه‌ای است بر حاشیه قدیمه دوانی بر شرح
تجريد قوشچی. این فایده را فرد دیگری از روی خط
ابوالقاسم گلپایگانی گردآوری کرده است.
آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة... فهذه فوائد متعلقة
بالحواشی الجلالیه القدیمه المشهوره... و لقاتل ان يقول
يدخل فيه الكم الى قوله بل الكلام عند بعضهم فلا يكون
هذا التعريف مانعا.

۶. خطبه النكاح

(عربی)

(۱۶۱ ر - ۱۶۲ پ)

از: محمد شفیع بن محمد علی استرآبادی (ق ۱۱ هـ).
دو خطبه ادبی برای نکاح است از منشآت
استرآبادی.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذي احلّ الحلال فبذخ في
مصاعد الصلاح.

خط: نستعلیق. کاتب رساله یکم: ابوالقاسم بن
سید حسین موسوی حسینی. تاریخ کتابت: شب
۱۱ ربیع الثانی ۱۱۳۲ هـ. مکان کتابت: قریه
قودجان جربادقان. تاریخ و مکان کتابت رساله
سوم و ششم: در صفر ۱۱۳۱ هـ در نجف اشرف.

- بخش کوچکی از کتابی مفصل است در آداب کشاورزی با باب‌های متعدّد با سربندهای «معرفت». برگ‌های نسخه پس و پیش شده. عناوین برخی از باب‌ها:
باب نهم: در نگاه داشتن میوه
باب یازدهم: در دفع حیوانات موزی
بساب سیم: در معرفت اموری که مضرت به مزروعات و اشجار رسد
باب چهارم: در معرفت جمع کردن غلات
باب پنجم: در معرفت نشانیدن درخت
باب ششم: در معرفت تاک درخت زیتون
باب هفتم: در معرفت غرس
باب دوازدهم: در منافع بقول و نباتات
نک: مجلس، ش ۱۵۸۶۳.
آغاز افتاده: اشجار در این بود بغیر از درخت انجیر که آنرا در این ماه آب بسیار نباید داد...
انجام افتاده: تا پخته خورد شفا یابد منفعت تیره تریاک.
خط: نستعلیق. بی. کا. بی. تا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
در حاشیه صفحات اولیه نسخه بخشی از ابتدای رساله‌ای در طب درج شده است. به آخر نسخه دو برگ کوچک ملحق شده است.
جلد: مقوا عطف پارچه مشکی.
۱۸ × ۲۲ سم. ۱۲ گ. ۲۲ س. (ثبت ۹۱۲۶۰)
- ۱۵۷۱۵
حاشیه دیباجه شرح المطالع (منطق - عربی)
از: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ هـ).
حاشیه‌ای است با عناوین «قوله - قوله» بر دیباجه لوازم الاسرار قطب‌الدین رازی که آن شرحی است بر قسم منطق مطالع الانوار سراج‌الدین ارموی.
مالک قبلی نسخه مرحوم لطفعلی دانش نصیری این نسخه را چنین معرفی کرده است: «حاشیه الجلال
- الدوانی علی حواشی الشریف الجرجانی علی شرح مطالع الانوار للقطب الرازی». آقای اشکوری در التراث العربی، ۱۴۳/۲ از این کتاب به عنوان تنویر المطالع و تبصیر المطالع نام برده و آنرا حاشیه جدیده دوانی در ردّ بر حاشیه میر صدرالدین دشتکی بر شرح مطالع قطب رازی دانسته است.
نسخه دیگری از این حاشیه به ش ۱۰۰۵۹ رساله هشتم مجموعه در کتابخانه مجلس موجود است که در مجلس، ۳۲/۸۰ محشّی ناشناس مانده است.
آغاز: قوله الفیاض الوهاب من فاض الماء اعلم انّ الفیاض ههنا منقول عن معناه اللغوی و هو الكثير کثرة مخصوصة بالماء.
انجام: قال الشارح آخر ما ینحلّ الیه تلك المقاصد أی آخر ما ینتهی الیه توقف مجموع تلك المقاصد لا آخر ما یتوقف کلّ واحد منها علیه فتأمل. الحمد لله الوهاب العقل و مفیض النفس علی ما وفقنا لاتمام هذا الكتاب المستطاب و الصلوة علی من أوتی الحکمة و فصل الخطاب و آله الواصلین الی الحقّ فی کل باب.
خط: نستعلیق. کاتب: عنایت الله بن معین‌الدین فیروزآبادی. تاریخ کتابت: ۱۰۲۰ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. با حواشی به نشانی «جم رحمه الله» و «داود» و «ف د» و «ع ا ه» و «صدر» در اول نسخه تملک لطفعلی بن محمد کاظم نصیری در ذی حجه ۱۳۲۲ هـ. رکاب‌نویسی دارد و به نسخه رطوبت رسیده است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۰/۱۸ × ۱۸ سم. ۶۴ گ. ۱۲ س. (ثبت ۹۱۲۶۱)
- ۱۵۷۱۶
مجموعه
۱. التواریخ الشرعیة (تاریخ - عربی)
= **مسار الشیعة**
(گ ۱ - پ ۱۹ ر)

**۳. تواریخ موالید و وفیات
اهل البيت و این دفنوا**

(تاریخ - عربی)
(گ ۳۰ پ ۳۹ ر)
از: ابو محمد عبدالله بن احمد ابن خشاب (۵۶۷ هـ).
به گفته استاد جلالی، رساله ابن خشاب با اندکی
تفاوت، متحد است با تاریخ اهل البيت از جهضمی.
نک: دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۳/ ۴۱۹-۴۲۲؛
دانشگاه، ۸/ ۷۵۷؛ عکسی مرعشی، ۳/ ۲۹۹.

آغاز: بسمله. و صلی الله علی محمد و آله اخبرنا
السید العالم الفقیه صفی‌الدین ابوجعفر محمد بن معد
الموسوی فی العشر الاخیر من الصفر من سنة ست عشرة
و ستمائة قال اخبرنا الاجل العالم زین‌الدین ابوالعز احمد
بن ابی‌المظفر محمد بن عبدالله.

انجام: قال یقال کنیته الخلف الصالح ابوالقاسم و هو
ذو الاسمین و صلی الله علیه و علی آباءه الطاهیرین.
خط: نسخ. کاتب رساله یکم: احمد بن شیخ
حسن قفطان. تاریخ کتابت: ربیع الاول ۱۲۸۰ هـ.
از روی نسخه صحیح مذبوطه.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. اسامی رساله‌ها و
مؤلفین درابتدای رساله‌ها درج شده است.
رکاله نویسی دارد.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۱ × ۱۶ سم. ۳۹ گ. ۱۴ س. (ثبت ۹۱۲۶۲)

۱۵۷۱۷

ریاض الملوک (داستان - فارسی)

فی ریاض السلوک

= ترجمه سلوان المطاع

فی عدوان الطباع

از: نظام‌الدین شنب غازانی (ق ۸-۹ هـ).

از: شیخ مفید محمد بن محمد بن نعمان عکبری
بغدادی (۴۱۳ هـ).

نک: التراث العربی، ۵/ ۶۴؛ ذریعه، ۲۰/ ۳۷۵؛ الشیخ
المفید و عطاؤه الفکری الخالد، ۷۸-۸۳؛ عکسی مرعشی،
۵/ ۸۸-۸۷.

آغاز: بسمله. الحمد لله علی ما بصرنا من حکمته و
هدانا الیه من سبیل رحمته و یسر لنا من طاعته...
انجام: و اعطاه سؤله کراماً منه علی عبادہ و مناً
علیهم. تم کتاب التواریخ الشرعیة عن الأمة المهدیة.

۲. تاریخ

اهل البيت علیهم السلام

(گ ۲۱ پ ۲۹ ر)

از: نصر بن علی جهضمی (۲۵۰ هـ).
این کتاب با تحقیق استاد سید محمد رضا حسینی
جلالی در سلسله مصادر بحار الانوار توسط انتشارات
دلایل ما در قم به چاپ رسیده است.
نک: فهرستگان حدیث، ۳/ ۶؛ عکسی مرعشی، ۳/
۲۹۸.

آغاز: بسمله. و صلی الله علی محمد و آله. اخبرنا
الامام الفاضل العلامة محب‌الدین ابوعبدالله محمد بن
محمود بن الحسن بن النجار البغدادی المحدث بالمدرسة
الشریفة المستنصریة قال اخبرنا المشایخ الثلاثة... اخبرنا
ابوبکر محمد بن احمد بن محمد بن عبدالله بن اسمعیل
المعروف بابن ابی‌الثلیج حدثنی عتبه بن سعد بن کثانه عن
احمد بن محمد الفارثانی عن نصر بن علی الجهضمی قال
سألت ابوالحسن علی بن موسی الرضی علیه السلم عن
اعمار الائمه صلوات الله علیهم قال.

انجام: فمن احبّه فقد احبّنی و من ابغضه فقد
ابغضنی فبشره بذلك و صلی الله علی محمد و آله
الطاهیرین.

آغاز: بسمله. الحمد لله خير الناصرين و صلى الله على محمد و اوصيائه الذين اتاهم الله ملكاً عظيماً و فضلهم على العالمين و بعد چون حکم جهانمطاع خورشيد شعاع ناهيد ارتفاع

انجام: مانند جمعه چهار رکعتی بخلاف جمعه دو رکعتی در حضر و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و رکابه‌نویسی دارد.

نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان درج شده همراه با تملک لطفعلی (صدرالافاضل دانش نصیری).

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده یک لا.

۱۲/۵ × ۱۹سم. ۱۴۱گ. ۱۵س.

(ثبت ۹۱۲۶۴).

۱۵۷۱۹

منشآت

(نامه‌نگاری - فارسی و عربی)

از: مؤلفان مختلف.

مجموعه‌ای از نامه‌ها و منشآت آقا حسین و آقا جمال خوانساری و مولانا مسیحا کاشانی اعم از مکتوبات، خطبه‌های نکاح، وقف‌نامه‌ها، دیباجه‌های رساله‌هاست از سده یازدهم و دوازدهم هجری.

عناوین برخی از آنها:

— قصیده فرزدق در مدح امام سجاده (ع)

— مکتوب شیخ سلیمان بحرانی

— قبالة و خطبة نکاح

— مکتوبی از لسان آقا حسین (خوانساری) نور الله

مرقده

— نامه به نواب صدر خاصه

— نامه به حکیم محمد رضا حکیم باشی

— دیباجه رساله نماز جمعه از آقا حسین

خوانساری (در آن از شاه سلیمان نام می‌برد)

ترجمه سلوان المطاع فی عدوان الطباع ابن ظفر مکی اندلسی است، در داستان‌هایی به شیوه کلیله و دمنه.

نک: فهرستواره، ۴۱۷/۱.

آغاز: بسمله.

الیک و الا لاتساق الركائب

و منک و الا لاترام المواهب

اگر چه فواتح کتاب خطاب بی تقدم ذکر سوانح منائح فضل ایزدی میسر نشود....

انجام:

بهار عمر تو سر سبز و تازه باد که چرخ

بسیاغ عمر عدو نکبت خزان آورد

خط: تعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: محرم ۸۶۴هـ.

عناوین به نسخ جلی. عبارات عربی و نشانی‌ها به شنگرف، رکابه‌نویسی دارد. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان به خط مالک نسخه (نصیری)

درج شده است. در اول نسخه مهر بیضوی با

سجع «یا رب محمد امین باد از خطر».

جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد، عطف و گوشه‌ها

تیماج مشکلی.

۱۲ × ۱۷/۵سم. ۱۵۱گ. ۱۴س.

(ثبت ۹۱۲۶۳)

(← تصویر)

۱۵۷۱۸

رساله در حرمت

(فقه - فارسی)

نماز جمعه در عصر غیبت

از: ملا خلیل بن غازی قزوینی (۱۰۸۹هـ).

مؤلف از قائلین به حرمت نماز جمعه در عصر غیبت بوده و رساله حاضر را در این موضوع نگاشته که در واقع برگرفته از صافی در شرح کافی وی است.

نک: آستان قدس، ۲۰/۳۲۶ و ۲۱/۹۱۶؛ دوازده

رساله فقهی درباره نماز جمعه از روزگار صفوی،

۸۹-۹۰.

- به جهت طلب درسی از کتب هیأت به یکی از ارباب آن فن نوشته شد
- به جهت طلب درسی از کتب هیأت به یکی از ارباب آن فن نوشته شد
- از جانب منجم‌باشی در جواب نامه میرزا محمد کریم نوشته شد
- از زبان عزیزی به یکی از طلبکاران او نوشته شد
- از جانب متصدی محال وقفی شیراز در باب تعهد وظیفه چند نفر از علما نوشته شد
- از جانب آقا حسین خوانساری به مولانا میرزا شیروانی
- به عالیجاه وزیر رشت در باب سفارش محمد سنجر
- وقف نامه
- به عالیجناب مولانا محمدباقر نوشته شد
- در حاشیه مکتوب عزیزی نوشته شد
- وقفیه مزرعه علی آباد
- دیباچه رساله مشتمله بر اقساط طیب
- وقفیه مسجد و حمام قریه اسلام آباد سلطانی
- دیباچه رساله مرآت الانوار
- دیباچه رساله غرر و درر آمدی از آقا جمال خوانساری
- دیباچه رساله طینت
- دیباچه رساله نیت
- در پرسش تعزیه به عزیزی از افاضل عصر نوشته شد
- دیباچه تحفه سلطانی انشاء مولانا مسیحا کاشانی
- ریخته خامه میرزا عبدالله نواده سلطان العلماء
- وقف نامه مزرعه شاه آباد از منشئات میرزا علیخان
- به خدمت متولی مشهد مقدس در باب پرسش مستوفی موقوفات ممالک محروسه
- به خدمت نواب مستطاب در تعزیه مرحوم مستوفی موقوفات ممالک محروسه
- شیخ ناصر احساسی نوشته
- سید عبدالحسین مکی نوشته
- دیباچه رساله در شرح حدیث بیضه
- وقفیه کتاب قاموس
- در بیاض سید فاضلی از احبای روحانی نوشته شده
- در حاشیه وقفیه مدرسه محمود آقا نوشته شد
- در حاشیه وقفیه مدرسه حسین علیخان نوشته شد
- در حاشیه وقفیه مسطوره قلمی شد
- در پشت تفسیر میرزا محمد مشهدی قلمی شد
- در حاشیه وقفیه محمود آقا نوشته شد
- از منشئات مولا مسیحا
- جواب مکتوب شیخ ناصرالدین قطیفی
- در دیباچه بیاض آخوند کمالا
- در باب سفارش آخوند ملا شمس‌به یکی از ارباب دولت نوشته
- آزادنامه
- به شاه مرتضی نوشته
- جواب مکتوب میر عارف
- از جانب جالینوس الزمان به نایب الصداره قزوین نوشته شد
- قبالة بیع و شرای خانه میرشکارباشی
- من منشئات آقا مسیحا علی دیباچه رساله النحو تألیف مستوفی الخاصه
- دیباچه اخری علی الرساله المزبوره انشاء میرزا حسینا
- دیباچه اخر علی الرساله المزبوره انشاء میرزا علیخان
- در باب منع از محرّمات
- ایضاً در باب منع محرّمات

- از جنگ و بزم و وصال و در ضمن حکایت در آمیختن فرهنگ ایران و کشمیر هند، که آنجا را «ایران صغیر» می‌خواندند.
- مشار فارسی، ۲/ ۱۸۳۱، از پنج چاپ آن نشانی داده که در هیچیک از آنها نام سراینده نیامده است. جز آنکه در فهرست آکیموشکین، ۱/ ۴۱۹، نام نگارنده این صفایی آمده است.
- نک: ذریعه، ۷/ ۱۲۵؛ فهرستواره، ۱۰/ ۸۳۴؛ مزوی، ۵/ ۳۶۹۳.
- آغاز: کتاب حیدربیک. در ستایش ذات حضرت خداوندی گوید اللهم قبل. بسمله ...
- سپاس خدای جهان آفرین
خداوند یکتای جان آفرین
انجام:
نباشد اگر لایقت ای نجیب
- که این نسخه مانند... یادگار
خط: نستعلیق. کاتب: سید حسن نجیب خلف میر عبدالمسجد واعظ. تاریخ کتابت: شنبه ۱۹ جمادی الاول ۱۳۰۲ برای زبده المخدرات والدة میرزا علی محمد خان.
- صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به شنگرف و لاجورد، عناوین شنگرف، با رکابه.
جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.
۲۲×۱۵ سم. ۴۵ گ. ۱۲ س. (ثبت ۹۱۲۶۶)
- دیباجه رساله واجب الحفظ
مکتوب شیخ سلیمان بحرانی
قبالة نکاح
کتاب الی الشریف سعد
در تهنیت به موسی خان
به خدمت شیخ جعفر
به عالیجناب سید ماجد
جواب مکتوب متولی مشهد مقدس
اجازة طبیه لبعض الاحباب
از جانب صاحبی قبله گاهی به بیگلربیگی هرات
وقفیه مزرعه عین الحیوة
نک: مجلس، ش ۹۶۰۹.
- آغاز: قال العلامة عقیف‌الدین ابوالحسن علی بن عدلان الموصلی کتب الی العلم السخاوی قول الحسین بن عبدالسلام فی المعمی ...
- انجام: فرخنده آثار آن پشت و پناه جهانیان گردد و من الله الاستعانة فی کل باب و علیه التوکل و هو المرجع و المآب.
- خط: نستعلیق شکسته. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.
- در اول نسخه مهر بیضوی «عبده الراجی حسینعلی بن الجواد» و مهر «داخل کتابخانه مجدالدین شد».
- جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۸×۲۵ سم. ۶۹ گ. سطور چلیپایی.
(ثبت ۹۱۲۶۵)

۱۵۷۲۱

یادداشت‌های ادبی و تاریخی (فارسی و عربی)
جنگی است شامل ابیات عربی و یادداشت‌های تاریخی مربوط به پادشاهان ایران در عصر صفویه و قاجاریه از جمله گزیده‌ای از القصاید السبع العلویات از ابن ابی‌الحدید معتزلی در مدح امیرالمؤمنین^(ع) و ابیاتی از شهاب محمود و ابن حیوس و بخشی از قصیده ابن معلم و سپس ثبت وقایع تاریخی در ذکر پادشاهان ایران

۱۵۷۲۰

حیدربیک و صنوبر (داستان منظوم - فارسی)
از: ناشناس.
داستانی است به نظم از «حیدربیک» از غلامان شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷ هـ) و رفتن او به شکار، دیدن دختر قاضی کشمیر، که نام او در تحریرها «سینمبر»، «سنمبر» و «صنوبر» آمده و دلباختن به او. داستانی است

منشئات خواجه ابوالمکارم؟ آمده است.
رکابه‌نویسی دارد.
در اول نسخه مهر کتابخانه مجدالدین نصیری
دیده می‌شود.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج‌دار.
۱۴ × ۲۴ سم. ۵۴ گ. ۱۶ س. (ثبت ۹۱۲۶۸)

۱۵۷۲۳

آداب عباسی
(ادعیه - فارسی)
= **ترجمه مفتاح الفلاح**
از: صدرالدین محمد بن محب علی تبریزی
(۱۰۵۰ هـ).

نک: مجلس، ش ۹۲۶۵، آغاز برابر با آن.
در خاتمه نسخه حاضر تفسیر سوره فاتحه آمده
است.

خط: نستعلیق. ادعیه نسخ معرب. کاتب: محمد
مهدی بن محمد طالب. تاریخ کتابت: جمادی
الثانی ۱۱۰۰ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح
شده و رکابه‌نویسی دارد. در اول نسخه چند
تاریخ تولد و نقلی از خصال شیخ صدوق و در
هامش برگ‌های آخر نسخه هفت‌بند ملاحسن
کاشی درج شده و در صفحات آخر دعای ام‌داود
آمده است.

جلد: تیماج سرخ دورو با ترنج و سرترنج.
۱۳ × ۱۹ سم. ۱۶۵ گ. ۱۲ س. (ثبت ۹۱۲۶۹)

۱۵۷۲۴

مجموعه
۱. انیس العشاق
(نثر ادبی - فارسی)
(گ ۲ - پ ۲۴)
از: شرف‌الدین حسن بن محمد رامی تبریزی
(۷۹۵ هـ).

به خصوص در عهد صفوی و قاجاری و در انتها فهرستی
از کتاب‌های کتابخانه کاتب نسخه که در ربیع الثانی
۱۲۶۰ هـ نوشته است.

آغاز: من القصاید السبع لعبد الحمید ابن ابی‌الحدید
فی مدح مولانا امیرالمؤمنین صلوة الله و سلامه علیه و
تذکر فی هذه فتح الخیر و شجاعاته علیه السلام...
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ربیع الثانی
۱۲۶۰ هـ.

برگ‌هایی از میان نسخه سفید مانده است. در
اول نسخه مهر کتابخانه مجدالدین نصیری دیده
می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا.
۱۶/۵ × ۲۱ سم. ۳۴ گ. سطور مختلف
(ثبت ۹۱۲۶۷)

۱۵۷۲۲

شرح نصاب الصبیان
(لغت - فارسی)
از: محمد بن جلال بن سلیمان قهستانی.
شرحی است بر نصاب الصبیان فراهی.
نک: مجلس، ش ۱۴۴۳۲.

آغاز: بسم‌له. بعد از شرح نصاب زواهر حمد مجمل
و سبق صحاح جواهر صلوة مفصل می‌گوید بنده محتاج
بغفران سبحانی ابن جلال ابن سلیمان قهستانی که بر
صفحات ضمائر ارباب استقراء مختصرات لغت...
انجام: امید که این جمع و تألیف و این ترتیب و
تصنیف سبب مجاز و وصول به حقیقت و وسیله
استخلاص... فرقت بجمعیت گردد فائده اکرم الاکرمین و
ارحم الراحمین. تمّ شرح نصاب الصبیان.

خط: نستعلیق. کاتب: شاه میر بن میرزا محمد
باخرزی. تاریخ کتابت: پنج‌شنبه چهارم جمادی
الثانی ۱۳۰۴ هـ. مکان کتابت: قلعه اسیر.
نشانی‌ها شنگرف. مطالب کتاب در متن و هامش
صفحات نگاشته شده. در آخر نسخه بخشی از

- در بیست باب در اوصاف اندام معشوق به نثر و نظم در ۷۲۶ هـ نگاشته است.
نک: مجلس، ش ۳۴۸۶ و ۵۹۷۳؛ منزوی، ۳۵۲۷/۵.
آغاز: بسمله، حمد و ثنا خالقی را جلت کلمته که در مبدأ خلقت وجود خاکیان را به تشریف
- ۲. در صفت شعر و شعراء** (فارسی)
(گ ۲۴-۲۸ ر)
فایده‌ای است در بیان اقسام شعر.
- ۳. حدائق الحقائق** (بلاغت - فارسی)
= **حقائق الحدائق**
(گ ۲۸-۵۲ پ)
از: شرف‌الدین حسن بن محمد رامی تبریزی (۷۹۵ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۳۴۳۳؛ منزوی، ۲۱۳۳/۳.
در آغاز و انجام برابر با نسخه مذکور.
- ۴. نصاب تجنیس الالفاظ** (لغت - فارسی)
= **نصاب امیر خسرو**
(گ ۵۳-۵۹ پ)
گویا از: امیر خسرو دهلوی (۷۲۸ هـ).
فرهنگ عربی به فارسی است به نظم با بکار بردن تجنیس در کار خود.
در سال ۱۲۶۵ هـ همراه با مثلثات بدیعی چاپ شده است.
نک: منزوی، ۲۰۳۷/۳؛ ذریعه، ۲۰۷/۱۶ با عنوان فرهنگ عربی به فارسی از ناشناس.
آغاز: بسمله، علامات الفاظ مش مشترک مع معرب عربی ف فارسی... القطعه الاولى فی التجنیس التام مصر شهر و شهر ماه و ماء آب و خوف سهم سهم تیر و اجنحه چون بال باشد بال جان
- انجام:
لیک منقوطة دو بیت آمد از آن
تا معارض عاجز آید اندر آن
- ۵. معیار الاشعار** (عروض و قافیه - فارسی)
(گ ۶۰-۷۸ پ)
از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد طوسی (۶۷۲ هـ).
نک: مجلس، ش ۵۱۳۸؛ منزوی، ۲۱۷۵/۳.
آغاز: بسمله، الحمد لله حمد الشاکرین و الصلاة علی محمد و آله الطاهرین. این مختصریست در علم عروض و قوافی شعر تازی و پارسی دری
- ۶. جمع مختصر** (عروض و قافیه - فارسی)
= **مختصر وحیدی**
(گ ۷۹-۱۰۱ پ ر)
از: وحید تبریزی.
نک: مجلس، ش ۱۲۱۴۵؛ ذریعه، ۱۳۹/۵؛ منزوی، ۲۱۵۶/۳.
آغاز: بسمله، شکر و سپاس واجب التعظیمی را که به تشریف نطق انسانرا مشرف ساخت
انجام: هر کس که علم قافیه این مقدار بداند کفایت باشد.
خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت رساله سوم: ۱۲۵۸ هـ، رساله آخر: ۱۲۵۹ هـ.
در اول نسخه مالک آن (نصیری) اسامی رساله‌های مجموعه را نوشته است. رکابه نویسی دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی با ترنج و سرترنج.
۱۸ × ۲۳/۵ سم. ۱۰۱ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۹۱۲۷۰)

آغاز: بسمله. قال انى لما رأيت اختلاف النظارين فى أمر الكلّ و الاجزا و تباين آرائهم فيها فأنت بعضهم رأى أنّ الكلّ ليس هو شيئاً غير اجزائه و بعضهم رأى أنّ الكلّ هو غير الأجزاء و بعضهم رأى أنّ الكل.

انجام: و اشرف من جميع المركبات الكائنه الفاسده فقد اتينا على غرضنا فى هذه المقالة و وفيها ما وعدنا به فى فاتحتها بمعونة الله و حسن توفيقه و لله الحمد دائماً.

٤. مقالة فى الموجودات (فلسفه - عربى)

(گ ٦٣-٦٩ ر)

از: يحيى بن عدى (٣٦٤هـ).

رسالة فلسفى كوتاهى است با اين عناوين:

القول فى العقل، القول فى النفس، القول فى الطبيعه، القول فى الهيولى، القول فى الصورة، القول فى الدهر، القول فى الحركة، القول فى الزمان، القول فى المكان، القول فيما يدل عليه اسم الخلق.

آغاز: بسمله. قال اما البارى تقدست اسماؤه و جل ثناؤه فهو جوهر غير ذى جسم جواد حكيم قادر ازلى....
انجام: هو قول يدل عليه ما هو المحدود و الخلق ليس هو بموجود فلا اسم له.

٥. رسالة الى محمد بن الجهم (فلسفه - عربى)

(گ ٧٠-٧٢ پ)

از: يعقوب بن اسحاق كندى (ح ٢٦٠هـ).

اين رسالة كوتاه در نسخه حاضر چنين معرفى شده است: «رسالة يعقوب بن اسحاق الكندى الى محمد بن الجهم فى الابانة عن وحدانية الله جلّ ثناؤه و عن تناهى جرم الكلّ و أنّه لا يمكن ان يكون شىء بالفعل لا نهاية له انما هو موجودة فى القوة لا فى الفعل».

نك: الاعلام، زرکلى ١٩٥/٨.

آغاز: فهتم ما سألت من وضع ما كنت سمعتنى اوضحه بالقول من وحدانية الله جلّ ثناؤه و من تناهى

١٥٧٢٥

مجموعه

١. الملتقطات

(فلسفه - عربى)

من كلمات افلاطون

(گ ٢-٣١ ر)

گزیده‌ای است از گفتار افلاطون حكيم (٣٤٧ قبل از ميلاد) پيرامون فلسفه و حكمت و قواى نفس و جوهر و كم و كيف و...

نك: دائرة المعارف بزرگ اسلامى، ٥٦٢/٩؛ مرعى،

٧١٣/٣١.

آغاز: بسمله. من طلب الحكمة من طريق طلبها ادركها و انما يخطى أكثر من طلبها لأنه يطلبها من غير طلبها فاذا طلبها من طريق آخر لم ينلها....

انجام: و من السننكم الصمت و من اعينكم الاعضاء. تم الملتقات من كلام افلاطن الالهى.

٢. تفسير مطاطوقوسيقيا

(تفسير الألف الصغرى)

(گ ٣٢-٥٥ پ)

از: يحيى بن عدى (٣٦٤هـ).

تفسير رسالة الألف الصغرى ارسطو در مابعدالطبيعه است.

نك: الاعلام، زرکلى ١٥٦/٨.

آغاز: بسمله. قال ارسطوطاليس انّ النظر فى الحقّ صعب من جهة سهل من جهة و الدليل على ذلك أنّه لم يقدر احد من الناس على البلوغ فيه بقدر ما يستحق....

انجام: و معناه هو ان اهل النظر فى العلل و الاوايل كلها لعلم واحد او لعلوم أكثر من واحد.

٣. مقالة فى الكل و الأجزاء

(گ ٥٦-٦٢ ر)

از: يحيى بن عدى (٣٦٤هـ).

نك: الاعلام، زرکلى ١٥٦/٨.

- جرم الكلّ و امتناع شيء بالفعل من أن يكون لا نهاية له
و ان لا نهاية له إنما هو موجود في القوة لا في الفعل في
كتاب يكون حافظاً على فكرك....
انجام: فغير دائم فلاحظ هذه المعاني أيها الأخ
المحمود... تقض يك الى سعة اقطار المعرفة.
٨. **تدبير المنزل** (اخلاق - عربي)
(گ ٨٨٩٢ پ - ٩١ ر)
از: ارسطو.
آغاز: بسمه تعالی. ثمار مقالة ارسطوطاليس في
تدبير المنزل. الفرق بين السياسة المنزلية و السياسة
المدنية مماثل للفرق بين المنزل و المدينة فالمنزل ذو
رياسة و المدينة ذات رياسات كثيرة.
انجام: عند الحاجة بل يكون عبيدا فاعلم ذلك انشاء
الله.
٩. **مقالة في ان النفس لا يفسد** (فلسفه - عربي)
= بقاء النفس
(گ ٩١ پ - ٩٢ ر)
از: افلاطون.
آغاز: ثمرة لطيفة في مقائيس فلاطن في أن
النفس لا يفسد. كلما يفسد انما يفسد من رذاته.
انجام: فهو غير فاسد و غير مايت فالنفس اذا غير
فاسدة و لا مايتها، فافهم ذلك انشاءالله.
١٠. **شرح رسالة الزينون الكبير** (فلسفه - عربي)
(گ ٩٢ پ - ٩٧ ر)
از: ابونصر محمد بن محمد بن طرخان فارابی
(٥٣٣٩هـ).
آغاز: بسمله. قال المعلم الثاني ابونصر الفارابی رأيت
لزينون الكبير تلميذ ارسطاطاليس و للشيخ اليوناني رسائل
قد شرحها النصارى شروحا تركوا بعضها و زادوا فيها
فشرحت انا كما وجب على الشارح شرح فص فأول هذه
رسالة لزينون الكبير، قال زينون الاول: في الدلالة على
وجود المبدأ الأول، الثاني: الكلام في صفاته، الثالث:
الكلام في نسبة الاشياء اليه، الرابع: الكلام في النبوة،
الخامس: في الشرع، السادس: في المعاد....
انجام: فاذا فارقتة نفسه بقيت في حسرة و بلاء، نعوذ
بالله من عذاب الآخرة.
٦. **وصايا افلاطون** (اخلاق - عربي)
(گ ٧٣ پ - ٨٤ ر)
از: افلاطون حكيم يوناني (٣٤٧ قبل از ميلاد).
در عنوان رساله آمده: «فَقُرُّ التَّقَطُّت و جمعت عن
افلاطون في تقويم السياسة الملوكية و الاخلاق
الاختيارية».
مالك نسخه در ذيل آن نوشته است: «اقول هذه
الكلمات اكثرها منقولة عن النبي (ص) و عن الائمة الهداة
سلام الله عليهم اجمعين و لكن المنافقين و اعداء الدين
للحسد و الحقد استندوها الى الفلاسفة قبل الاسلام
بتصرف ما في العبارة كما لا يخفى على البصير الناقد».
آغاز: بسمله. قال افلاطون لا تصحبوا الاشرار
فانهم يمتون عليكم بالسلامة و قال اذا اقبلت الدولة
خدمت الشهوات العقول و اذا ادبرت خدمت العقول
الشهوات....
انجام: اظهار عذرك و اشاعته فانك تكف بذلك
همس الحاسد و شغب المعاند. تمت الكلمات الافلاطونية.
٧. **كلمات الحكماء** (عربي)
(گ ٨٤ پ - ٨٦ پ)
گزیده‌ای از كلمات بزرگان است همچون افلاطون،
ارسطوطاليس، اسكندر، امام على بن حسين (ع)، ابن
عميد و ابوزيد.
آغاز: قال افلاطون الالهی ان المبدأ الأول متعال
متفرد الخيرات و الحسنات و عنه وجود كل موجود.
انجام: باستعمال هاتين الحاستين و هما اشرف
الحواس الحقاها به مجازا.

خط: نسخ و نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ۱۰۵۶ هـ.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. فهرست رساله‌های مجموعه در اول نسخه درج شده و از این مجموعه به عنوان عشر رسائل فی العقلیات یاد شده، تملک لطفعلی بن محمد کاظم (صدر الافاضل) در ربیع الثانی ۱۲۹۹ هـ در تهران و تملک محمد رفیع و تملک محمد طاهر بن تاجر حسینی طبیب در ۱۱۵۹ هـ و مهر بیضوی به سجع «صراط علی حق نمسکه عبدالعظیم» و دو مهر دیگر.
 جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول زرین.
 ۱۳ × ۲۰/۵ سم. ۹۷ گ. ۱۵ س.

در بیان اندازه‌ها با استفاده از کتب لغت، فقه و طب در یک «مقدمه» و یک «فصل» و یک «خاتمه» به دستور سلطان محمد قطبشاه (۱۰۲۰-۱۰۳۵ هـ).
 از این رساله در برخی فهرستها با عنوان «مقداریه» یاد شده است.
 نک: فهرستواره، ۴/ ۲۶۱۰؛ مجلس، ۴۰۷/۹ و ۱۲۹/۱۷.
 آغاز: بسمله. بعد از حمد و سپاس افزون از حد و مقدار و صلوة و سلامی بیرون از عدّ و شمار....
 انجام: ... در کلام بعضی از فقها مذکور است مقصود از آن وجبی است که در بزرگی و کوچکی میانه باشد چنانکه مردم بر آن وجه است.

۳. استحباب التیاسر (فقه - عربی)

عن القبلة

(۳۹ پ-۴۲ ر)

از: محقق حلی جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (۵۶۷۶ هـ).

در نسخه حاضر این رساله از المهدب البارخ ابن فهد حلی نقل شده است.
 نک: مجلس، ش ۹۴۶۴.

۴. فواید متفرقه (عربی)

(۴۲ پ-۴۴ پ).

از جمله به نقل از ازاحة العلة شاذان بن جبرئیل و ذکری الشیعة شهید اول و تفسیر علی بن ابراهیم قمی و....

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ۱۰۶۶ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
 رساله یکم دارای حواشی بسیار از جمله در برگ‌هایی که به نسخه ملحق شده با امضای «عبد»، در اول نسخه یادداشت مالک آن (لطفعلی صدر الافاضل) که نام رساله‌های این

خط: نسخ و نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ۱۰۵۶ هـ.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. فهرست رساله‌های مجموعه در اول نسخه درج شده و از این مجموعه به عنوان عشر رسائل فی العقلیات یاد شده، تملک لطفعلی بن محمد کاظم (صدر الافاضل) در ربیع الثانی ۱۲۹۹ هـ در تهران و تملک محمد رفیع و تملک محمد طاهر بن تاجر حسینی طبیب در ۱۱۵۹ هـ و مهر بیضوی به سجع «صراط علی حق نمسکه عبدالعظیم» و دو مهر دیگر.
 جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول زرین.
 ۱۳ × ۲۰/۵ سم. ۹۷ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۹۱۲۷۱)

۱۵۷۲۶

مجموعه

۱. بیست باب در اسطرلاب (اسطرلاب - فارسی)

(گ ۳ پ-۲۳ پ)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد طوسی (۵۶۷۲ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۳۶۲؛ منزوی، ۱/ ۲۴۳.

آغاز: بسمله. این مختصریست در معرفت اسطرلاب مشتمل بر بیست باب. در القاب آلات و خطوط دوایر اسطرلاب...

انجام: آنچه برون آید بالای آن تشخیص مجهول باشد.

۲. اوزان و مقادیر (حساب - فارسی)

= میزان المقادیر

(گ ۲۵ پ-۳۹ ر)

از: میر محمد مؤمن بن علی حسینی استرآبادی (ق ۱۱ هـ).

مجموعه را نوشته و فائده‌ای در اسامی دانشمندی که پسوند «زاده» دارند آورده است. جلد: تیماج قهوه‌ای. ۱۳ × ۱۹/۵ سم. ۴۴ گ. ۱۸ س. (ثبت ۹۱۲۷۲)

۱۵۷۲۷

حدود و دیات و قصاص (فقه - فارسی)
از: علامه ملا محمدباقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۴۹۲، ذریعه، ۶/۲۹۷؛ کتابشناسی مجلسی، ۲۱۳.

نسخه حاضر یک صفحه از آغاز افتادگی دارد. آغاز افتاده: و ایضا نفوس اکثر ایشان مایلیست به متابعت لذات و تحصیل مشتهیات... لهذا این رساله را بر دو قسم و هر قسم را بر چند باب مرتب گردانید هر یک از احکام مذکوره را در بابی ...

انجام: بدون تامل بسیار مبادرت برو ننمایند و ارجو من الله سبحانه العفو عن الخطاء...

خط: نسخه خوانا. بی کا. تاریخ کتابت: ۱۴ ربیع الثانی ۱۱۲۶ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه و متن تصحیح شده و رکابه‌نویسی دارد.

جلد: تیماج سرخ یک لا. ۱۴ × ۲۳ سم. ۱۱۲ گ. ۱۷ س. (ثبت ۹۱۲۷۳)

۱۵۷۲۸

الجمال فی النحو (نحو - عربی)

از: عبدالقاهر بن عبدالرحمان جرجانی (۴۷۴ هـ).

رسالة مختصریست در بیان عوامل در نحو.

شامل پنج فصل:

الفصل الأول: فی المقدمات

الفصل الثانی: فی عوامل الأفعال
الفصل الثالث: فی عوامل الحروف
الفصل الرابع: فی عوامل الأسماء
الفصل الخامس: فی أشياء متفرقة
نک: التراث العربی، ۲/۲۱۳.

آغاز: بسمله. الحمد لله حمد الشاکرین... هذه جمل ترتبها ترتیباً قریب المتناول و ضممتها جميع العوامل تهذب ذهن المبتدی و فهمه و تعرفه سمت الاعراب و رسمه.

انجام: قام عمرو لم یجز و کذا البواقی. فهذا آخر ما اوردنا فی الجمل فی عوامل الاعراب.

خط: نسخ معرب. بی کا. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۲۵ شعبان موافق سلخ تیر ماه ۹۴۱ هـ. عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی دارد. با حواشی توضیحی به فارسی. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان به خط مالک قبلی نسخه (نصیری) ثبت شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

۱۵ × ۲۱ سم. ۵۸ گ. ۷ س. (ثبت ۹۱۲۷۴)

۱۵۷۲۹

کشف الغرائب = مجدیة (سیاست - فارسی)

از: میرزا محمد خان مجدالملک سینکی لوسانی (۱۲۹۸ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۷۲۱؛ ذریعه، ۱۸/۴۴؛ منزوی، ۲/۱۶۶۱؛ مشار فارسی، ۲/۲۵۹۷. آغاز و انجام برابر ش ۷۷۲۱.

خط: نستعلیق شکسته. بی کا. تاریخ کتابت: شنبه ۲۰ شعبان ۱۳۱۴ هـ. مکان کتابت: تهران.

رکابه‌نویسی دارد. در اول نسخه مهر کتابخانه مجدالدین (نصیری) دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۳/۵ × ۲۱ سم. ۴۷ گ. ۱۴ س (ثبت ۹۱۲۷۵)

مهر کتابخانه مجدالدین نصیری در اول نسخه آمده است و در آخر نسخه عبدالباقی بن محمد حسین بن محمد صالح خاتون آبادی نسب خود را نوشته است.

جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

۱۲/۵ × ۱۸/۵ سم. ۴۱ گ. ۷+۷ س.

(← تصویر) (ثبت ۹۱۲۷۶)

۱۵۷۳۱

تحفه شاهی = امامت (عقاید - فارسی)

از: علاءالدین عبدالخالق قاضی زاده کرهرودی

(ق ۱۱ هـ).

گفتگوی مذهبی است در اثبات امامت امیرالمؤمنین امام علی (ع).

چاپ شده بوسیله انتشارات انصاریان در قم، به سال ۱۳۷۴ ش.

نک: مجلس، ش ۴۶۳۴؛ ذریعه، ۳/۴۴۳؛ فهرستواره، ۹/۱۸۲؛ معجم التراث الکلامی، ۲/۱۸۸-۱۸۹.

طرفین نسخه افتاده است.

آغاز افتاده: هاشمی است و از ظرایف امور آنست که چون جمعی از معصومین و مقربین درگاه رب العالمین جهت معصومه طاهره مطهره ادای شهادت نمایند آن شهادت در دیوان ...

انجام افتاده: و چون تو بسخن بنده از بندگان خدا فاطمه را سزاوار حد شرعی و تادیب ...

خط: نستعلیق. عبارات عربی به نسخ. بی کا. بی تا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی شده است.

جلد: روغنی فرسوده با نقش گل و بوته‌الوان عطف و سجاف تیماج سرخ.

۱۸/۵ × ۱۲ سم. ۱۵۴ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۹۱۲۷۷)

۱۵۷۳۰

ملحقات صحیفه سجادیه (ادعیه - عربی و فارسی)

با ترجمه فارسی

متن از: علامه ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰ ق).

ترجمه از: محمدحسین بن محمد صالح خاتون آبادی (۱۱۵۱ هـ).

یازده دعا از ادعیه امام سجاد (ع) است که در نسخه مشهور صحیفه سجادیه نیامده است. ترجمه ادعیه از محمدحسین خاتون آبادی در این نسخه آمده است.

جويا جهانبخش این رساله را با استفاده از نسخه حاضر تصحیح نموده و انتشارات اساطیر آنرا به چاپ رسانده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله كما هو اهله و صلى الله على نبيه المصطفى محمد و آله اما بعد فيقول الفقير الى عفو ربه الغافر محمد بن محمد التقى المدعو بباقر عفى الله عن جرابهما انى لما وجدت فى الرواية التى اوردها الشيخ ...

انجام: اصلحنى بعلمك الذى لا يعلمه احد من الناس غيرك يا ارحم الراحمين.

آغاز ترجمه: بسمله. الحمد لله ولى الحمد و مستحقه والصلوة على محمد و عترته خیرته من خلقه. اما بعد چنین گوید فقیر عفو ربه الغنى محمد حسین بن محمد صالح الحسینی عفى عنهما که چون جد علامهام مولانا محمدباقر مجلسی قدس الله روحه الشریف چند دعا در روایات غیر مشهوره صحیفه کامله یافته و آنها را الحاق به صحیفه نمود.

خط متن: نسخ معرب. ترجمه: نستعلیق زیرنویس. بی کا. بی تا. ترجمه گویا به خط مترجم باشد که خط خوردگی دارد و متن نیز بوسیله مترجم تصحیح شده است.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف، رکابه‌نویسی دارد. با حواشی از مترجم به امضای «منه عفى عنه».

- ۱۵۷۳۲
- منشآت** (نامه نگاری - فارسی)
جُنْگِی است بیاضی شامل نامه‌ها و منشآت از آقا حسین خوانساری و نصیرای همدانی و دیگران. همچنین رساله مستقلى در آن درج شده موسوم به:
- تحفة الملوك = چهل باب** (اخلاق - فارسی)
از: جلال‌الدین محمد اصفهانی.
عناوین برخی از نامه‌ها و منشآت:
- دیباچه (بهاریه)
- در جواب مکتوب مهدی قلی خان نواده قرچقای خان
- به میرزا سعید وزیر خراسان
- به واعظ الانام
- دیباچه رقم جمشیدخان قوللر آقاسی
- دیباچه رقم اغدرلرخان ایشیک آقاسی باشی
- رقم نظارت بقعه بشخصی نوشته شد
- دیباچه رقم سیورغال که به جهت طبیبی نوشته شد
- در تعزیه فرزند شخصی نوشته شد
- در جواب کتاب عزیزی
- در جواب کتاب ملا مهدی قزوینی
- به متولی قم نوشته شد
- دیباچه رقم صدارت میرزا مهدی
- دیباچه رقم آقاسی گری بوداق خان
- مکتوب آبدار باشی
- صورت وقفنامه
- مکتوب عباسقلی خان
- مکتوب قوللر آقاسی
- در طلب عکس
- دیباچه دیوان جامی که خود نوشته
- دیباچه بیاضی که میرزا عبدالله نوشته
- صورت قبالة
- من مقالات میرزا عبدالله
— جواب مکتوب کمترین که نواب مخدوم زادگی ام به کمترین نگاشته
— مکتوب میرزا ابوطالب به مهدی خان قلی خان
— در پرسش بیماری نوشته شد
— در فراق و اشتیاق نویسند
— در باب سفارش نوشته شد
— دیباچه قبالة
— به حاکم یزد نوشته شد
— دیباچه که بر اشعار نجف قلی خان نوشته شد
— از وصایای خواجه عبدالخالق غجدوانی
— آزادنامه
— آنچه که مرحوم نصیرای همدانی به جهت اطفای حرارت عشق نوشته
— اشعاری از میرزا محمد حسینا
نک: مجلس، ش ۹۶۰۹ و ۱۵۷۱۹.
آغاز: بسمله. احسن کلم طیب و اتم کلام مفید آنست که علی‌الابتداء مرفوع بنحو حمد و سپاس خدا...
انجام: و من الله التوفیق و الیه المآب.
خط: نستعلیق شکسته. بی‌کا. بی‌تا. چند برگ
نویس در میان نسخه است به خط محمد علی قمی در ۱۱۳۱ هـ.
صفحات مجدول به شنگرف.
جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و لچکی.
۲۵ × ۱۵ سم. ۶۴ گ. ۲۲ س. (ثبت ۹۱۲۷۸)
- ۱۵۷۳۳
- مجموعه**
۱. الفوز الأصغر (فلسفه - عربی)
(۳ پ - ۳۴ پ)
از: ابوعلی احمد بن محمد مسکویه رازی (۴۲۱ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۴۴۷۳/۲۰ در آغاز و انجام برابراند.

۲. **السیاسة** (اخلاق - عربی)
(۳۴ پ - ۴۰ ر)
گویا از: ابونصر فارابی؟
رساله‌ای است در بیان کیفیت معاشرت انسان و ارتباط او با اجتماع.
تألیف رساله در این نسخه به ابونصر فارابی منسوب شده است.
نسخه دیگری از این رساله در کتابخانه آیت‌الله مرعشی به شماره ۲۱۹۹ نگهداری می‌شود.
نک: التراث العربی، ۳/ ۲۱.
۳. **عیون المسائل** (فلسفه - عربی)
(۴۰ ر - ۴۳ پ)
از: ابونصر محمد بن محمد بن طرخان فارابی (۳۳۹ هـ).
نک: التراث العربی، ۴/ ۱۱۰.
آغاز: بسمله. قال العلم ینقسم الی تصور مطلق کما یتصور الشمس والقمر والعقل والنفس و الی تصور مع تصدیق....
انجام: لأجل البسیر من الشراذم الی بد منه کان الشر حیثئذ أكثر.
۴. **فوائد فلسفی** (عربی)
(۴۳ پ - ۴۵ ر)
از جمله فایده‌ای از شمس الملة و الدین العبیدی در تقسیم اجزاء الصناعة المنطقیه، فایده در عقل هیولانی،
- تنبیه در کیفیت ابتداء الوجود برگرفته از شرح اشارات، نقلی از کشف در باره آیه «الذین یستنبطونه...»، حواس خمس ظاهره، امکان الوحی و النبوه.
۵. **خطبة آدم علیه السلام** (عربی)
(۴۵ پ - ۴۶ ر)
آغاز: بسمله. الحمد ثنائی هو الله الذی لا اله هو بحق الوهیتک و بحق قدرتک....
۶. **طریق استعمال چوب چینی** (فارسی)
(۴۶ ر)
۷. **انوار الحدائق فی انّ الباری تعالی غیر محتاج الی العلائق** (فلسفه - عربی)
(۴۶ پ - ۴۷ ر)
فایده فلسفی مختصری است که در عنوان مانند فوق معرفی شده است.
آغاز: بسمله. و الصلوة علی من دعا الی سلوک طریق العارفين و میتر نهجهم... قال القايم بدعوة الحقایق المتبری عن الشبهات و ما احاط بها من العلائق انّ الموجود لا یخلو ان یتعلق وجوده بغيره....
انجام: یناقض وجوب الوجود و لو اهب العقل المنّ بما اولی بجمیل ما تفضل و اسدی و نسئله المزید من آلائه و الجزیل من منته و عطائه انّه منعم جواد.
۸. **العلم بصدور الاشياء عن الاول** (فلسفه - عربی)
(۴۷ ر - پ)
آغاز: بسمله. و الصلوة علی من استنار من اصل النور و عرف کیف کان منه مصدر الامور قال المؤید بحقیقة المتطهر عن دنس الخلیقه انّ من کمال المعرفة بالذات العلم بصدور الاشياء عنها و کونها منها....
انجام: و هو اعنی العالم محدث له علی الدوام و

- لواهب العقل المنّ و الطول على ما انعم و اسدى.
٩. **الواجب الوجود حىّ عالم** (فلسفه - عربى)
(٤٧ پ- ٤٨ پ)
آغاز: بسمله. و الصلوة على من دلّ على اعلى المراتب و اجلّ المواهب معرفة ربّ الارباب... فى ان تعلم ما لواجب الوجود من الصفات فمنها ان له الوصف بانّه حىّ لأنه يعلم....
انجام: من اقتضائه لمعلوم هو عينه او غيره و له الحمد على ما وهب و فضل.
١٠. **واجب الوجود لا يعزب عنه علم شىء** (فلسفه - عربى)
(٤٨ پ- ٤٩ ر)
آغاز: بسمله. و الصلوة على من به فتحت العيون القاصرة عن الادراك و الالذهان....
انجام: فهذه يعلمه ازلاً و ابداً فيكون صادقاً سواء كان الكسوف موجوداً أو معدوماً.
١١. **لواجب الوجود ارادة** (فلسفه - عربى)
(٤٩ ر- پ)
آغاز: بسمله. و صلى الله على من اورى لقايس قبساً و ازال عن وجوه الحقايق خيلاً و لبساً....
انجام: لم يعن بالقصد هذا فهو لفظ لا مفهوم له و لواهب العقل المنّ و الفضل.
١٢. **لواجب الوجود قدرة** (فلسفه - عربى)
(٤٩ پ- ٥١ پ)
آغاز: بسمله. و الصلوة على من هدى الى اعلى الرتب و المنازل... واجب الوجود له قدرة لا تزيد على ذاته فيقال انه قادر كما يقال انه مريد و برهانه....
١٣. **النفس على طريق الدليل و البرهان = المعاد** (فلسفه - عربى)
(٥١ ر- ٧٣ ر)
از: شيخ الرئيس ابو على حسين بن عبد الله بن سينا (٤٢٨ هـ).
نك: مصنفات ابن سينا، مهدوى، ٢٤٤-٢٤٧.
آغاز: بسمله. و صلى الله على سيدنا محمد و على آله... الحمد لله اهل كلّ حمد ان يكون له و رغبتة ان تكون اليه... اما بعد فهذه رسالة عملته باسم بعض الخالص من الاخوان مشتملة على بيان ما تؤدى اليه البراهين من حال النفس الانسانية....
انجام: الفصل السادس عشر انى تركت فى هذه المقالة الكلام فى الامور الظاهرة من علم النفس... و جعلت الله تعالى خصمه عنى و هو المسئول فى التوفيق ان ينعم به و الحق ان يهدى اليه و له الحمد على كلّ حال و صلواته على المصطفين من عباده و خصوصاً على صاحب شريعتنا محمد و على آله خير الال. انتهى كتاب المعاد.
١٤. **السماويات** (فلسفه - عربى)
(٧٣ ر- ٧٥ پ)
خاتمه كتابى فلسفى است در بحث اجسام سماويه.
آغاز: باب قد قدمنا جملة من افعال البارى سبحانه و تقدست اسماؤه و نختم الكتاب بذكر الاجسام السماوية و سرّ القدر و كيفية ترتب وجود الاشياء من البارى سبحانه و ترتيب الاسباب و المسببات....
انجام: ثمّ المعادن ثمّ النبات ثمّ الحيوان و آخر رتبة الانسان على ما قد مرّ برهانه فى افعال البارى تبارك و تعالى. نجز التاليف و الحمد لواهب المعونة كما هو اهله. خط: نستعليق. كاتب: حيدر على كاتب. تاريخ كتابت رساله يكم: ربيع الثانى ١٠٢٨ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف، با حواشی و رکابه، این نسخه در تملک صدرالافاضل لطفعلی دانش در ۱۳۲۱ هـ بوده و فهرست مطالب را در اول نسخه به خط خود نوشته است. در اول نسخه و در گ ۳۴ پ یادداشت تملک شرف‌الدین محمد مکی ابن محمد ضیاء‌الدین ابن شمس‌الدین من ذریة الشریف ابی عبدالله الشهید شمس‌الدین محمد بن مکی المطلبی العاملی در ۱۱۶۱ هـ با مهر مربعی وی با سجع «من ولد الشریف ابی عبدالله الشهید محمد بن مکی العاملی»، با یادداشت‌های پراکنده در اول و آخر نسخه از جمله به خط صدرالافاضل.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۵ × ۲۱ سم. ۷۶ گ. ۱۹ س. (ثبت ۹۱۲۷۹)

۱۵۷۳۴

لسان الخواص

(چند دانشی - عربی)

از: رضی‌الدین محمد بن حسن قزوینی (۱۰۹۶ هـ). دایرةالمعارف مهمی است در بیان اصطلاحات علوم اسلامی که تنها قطعه‌ای از حرف الف (ابجد، ابداع، اجتهاد، اجماع، احباط، اختیار، اراده، اربعه متناسبه، ارثماطیقی) از آن به نگارش در آمده است.

نک: التراث العربی، ۴/۳۹۶.

نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی أخرج بوجوده انحاء خیرات الوجود من اقسام شرور العدم و احییى بمحض فضله موات القلوب باجراء ینایع العلوم و الحکم....

انجام افتاده: فی وقت یصیر فیہ بعینه هلالاً شیبیهاً بالعرجون القديم بعد دوران معدودة.

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: در حیات مؤلف از ق ۱۱ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف، در متن و حاشیه تصحیح شده و بلاغ‌های (سماع) و (مباحثه) و

رکابه‌نویسی دارد.

با حواشی «منه»، نام کتاب و مؤلف با دعای «امدّ الله تعالی فی عمره» در صفحه عنوان درج شده و رباعی در تاریخ وفات مؤلف در همان صفحه و تملک لطفعلی بن محمد کاظم (صدرالافاضل) در ربیع الاول ۱۳۱۲ هـ و یادداشت محمد حسین بن شیخ حسام‌الدین.

جلد: تیماج قهوه‌ای دو رو.

۱۲/۵ × ۱۸/۵ سم. ۲۵۳ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۹۱۲۸۰)

۱۵۷۳۵

مجموعه

۱. مختصر منهاج الصلاح
فی اختیار المصباح

(ادعیه - عربی)

(ص ۱-۴۶)

گزیده‌ای است از منهاج الصلاح علامه حلّی که آن هم گزیده‌ای است از مصباح المتهدج شیخ طوسی در ادعیه.

نک: التراث العربی، ۵/۲۸۸.

آغاز: بسمله. قال الشیخ الامام العلامة... فی کتاب منهاج الصلاح فی اختصار المصباح بعد تحمید الله تعالی و تقدیسه و الصلوة علی نبیه محمد صلی الله علیه و آله الکرام الفصل الأول فی ماهیه الدعاء و فضله....
انجام: و النهی عنه عبث و تجویز التأثیر الأمان من الضرر تمّ الكتاب.

۲. دعای مجرب فی المخاوف
و دعای صاحب الزمان (عج)

(ادعیه - عربی)

(ص ۴۶-۵۰)

۳. دعاء السمات
(ص ۵۰-۶۱)

(ادعیه - عربی)

۴. **دعای یا من تحل به عقد المکاره از صحیفه سجادیه** (ادعیه - عربی)
(ص ۶۱-۶۴)
- از بیت‌های پایانی گوید:
پادشاه‌ها کردگارا مقصد فتحی برآر
در بحار و فضل و جود خود مگر دانش‌بری
آغاز: بسمله. باب اول این قطعه ذونطفین گفته‌اند
اجنحه بال طیور و بال حال و حال خاک
شام خال خال ابرو ذاک آن و آن زمان
انجام:
- به ترتیبی که منظوم است می‌چین
بسدستوری که می‌گویند بردار
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۲۳ ربیع
الثانی ۱۱۳۳ هـ.
عناوین به نسخ و شنگرف. رکابه‌نویسی دارد. در
آخر نسخه تملکی به تاریخ صفر ۱۲۴۶ هـ دیده
می‌شود و در اول و آخر نسخه یادداشت‌هایی از
نصیری مالک قبلی نسخه آمده است.
جلد: مقوای قهوه‌ای.
۱۴/۵ × ۱۸/۵ سم. ۱۴ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۹۱۲۸۲)
- ۱۵۷۳۷
- انوار العقول من اشعار وصی الرسول** (شعر - عربی)
از: قطب‌الدین محمد بن حسین بیهقی کیدری (ق
هـ).
دیوان اشعار منسوب به امیرالمؤمنین امام علی (ع)
است به ترتیب الفبایی قافیه‌ها، که قطب‌الدین کیدری از
منابع مختلف گردآورده و ترجمه‌ها و شروحنی به نظم و
نثر دارد.
در نسخه حاضر ترجمه فارسی ابیات زیرنویس
شده است.
نک: التراث العربی، ۱/ ۳۲۹؛ ذریعه، ۲/ ۴۳۱.
این نسخه از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: و له علیه السلم
۵. **المنتخب من مختصر المصباح المتهدج** (ادعیه - عربی)
(ص ۶۴-۶۸۴)
- گزیده‌ای است از مختصر مصباح المتهدج شیخ
طوسی.
آغاز: فصل فی ذکر عبادات الشرع عبادات الشرع
خمس الصلوة و الزکوة و الصوم و الحج و الجهاد...
انجام: و نسئله من رحمته ما یجوز به خیرالدارین
والله ولی ذلک و هو حسبی و نعم الوکیل.
۶. **عوذة لكل شی و صلاة النیروز** (ادعیه - عربی)
(ص ۶۸۴-۶۸۸)
- خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: از ق ۱۱ هـ
(یکشنبه صفر ۱۰؟ ۱۰ دهگان عدد پاک شده).
عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و رکابه
دارد، صدرالافاضل لطفعلی دانش (مالک نسخه)
فهرست مطالب را در سه برگ به اول نسخه
ضمیمه کرده و یادداشت تملکی در آخر نسخه
دارد در ۱۲۹۸ هـ با مهر وی و یادداشت تولد در
۱۱۰۲ و ۱۱۴۱ هـ در آخر نسخه آمده است.
جلد: تیماج زرد.
۱۲ × ۱۹/۵ سم. ۱۲ گ. ۱۲ س.
(ثبت ۹۱۲۸۱)
- ۱۵۷۳۶
- نصاب فتحی** (لغت - فارسی)
از: شاعری با تخلص فتحی.
نصابی است به نظم و نثر فارسی در نه باب در یکی

- و رب همة لم ترض لاضيم نفسه
فاصبح قرما هبرزيا ممجدا
انجام افتاده:
- لنا سمة الفخر فى حكمها
فصلت علينا باعرابها
خط: نسخ معرب. ترجمه فارسی به نشر
زیرنویس شده به نستعلیق شنگرف. بی. کا. بی. تا.
نسخه کهنه به نظر می‌رسد. احتمالاً از ق ۹ ه
باشد گر چه کیفیت نگارش کلمات نسخه را
قدیمی تر نشان می‌دهد. به نسخه رطوبت رسیده
و لبه برگ‌ها وصالی شده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۲/۵ × ۲۲ سم. ۷۴ گ. ۱۱ س.
(← تصویر) (ثبت ۹۱۲۸۳)
- ۱۵۷۳۸
مجموعه
۱. مقدمة اصلاح المنطق (عربی)
لابن السكيت
(۱۱-۳۲ پ)
از: صدرالافاضل لطفعلی خان دانش بن محمد
کاظم شیرازی تبریزی (۱۳۵۰ ه).
صدرالافاضل نسخه‌ای از اصلاح المنطق ابن
سکیت به دستش افتاد به تصحیح و ترتیب آن اقدام کرد
و مقدمه‌ای بر آن نگاشت شامل مطالب و فهارس زیر:
— تعرفه المصنّف و بیان رتبه کتاب
— تقریظ الکاتب للکتاب
— خطبة تهذيب الاصلاح للخطيب البغدادي
— الفهرس الاول لأبواب الكتاب
— الفهرس الثاني للمواد اللغوية على تلاوة الحروف
و ترتیبها
— الفهرس الثالث فى الفرائد المنسلكة فى طي
تفسیر المواد
- الفهرس الرابع فى الأمثال المشروحة فى الكتاب
— الفهرس الخامس فى ذكر الشواهد الناقصة فى
الكتاب و تکملة بعضها
— تنبيه فى سبب نقص الشواهد و دأب القدماء فى
الاستشهاد و منع متابعتهم فى الأزمنة المتأخره و اشتباه
صاحب القاموس فى مادة شهر
— استدراك فى تراجم الاشخاص المذكورين اول
كتاب الاصلاح
— فوائد متعلّقه بأحوال المصنّف
— تقریظ آخر للکاتب غفر له
تألیف این مقدمه در ۵ صفر ۱۳۲۴ ه در تهران به
انجام رسیده است.
مرحوم شیخ آقا بزرگ تهرانی همین نسخه را در نزد
مجدالدین نصیری (فرزند صدرالافاضل) دیده و در
ذریعه، ۲۲/۳۹-۴۰ گزارش نموده است.
شرح حال خودنوشت مؤلف در تذکره مدینه الادب
آمده است.
آغاز: بسملة. الحمد لله مفضل اللغة العربيه على
لغات العالمين و مخصّص الرسول الأُمى المكى بشرف
الخاتمية من المرسلين ...
انجام: من كرم الفتح روحه طهر من يرجع ارواحنا
بعد الى الاشباح. كتبه القاصر عن اداء الواجب خادم كل
محض للعلم و طالب لطف الله العلى له و اوصل اليه
امله... فى دارالخلافة فى طهران المنعوتة بالناصرية
صينت عن طوارق الأفة و البلية.
۲. اصلاح المنطق (لغت - عربی)
(۳۳-۱۷۰ پ)
از: ابن سکیت ابویوسف یعقوب بن اسحاق شیعى
(شهید در ۲۴۴ ه).
کتابی است در لغت که از معروف‌ترین آثار ابن
سکیت است و تا دیرگاهی پس از وی توجه و ستایش
علمای لغت را برانگیخته و مورد استناد آنان بوده است.

مبّرد در باره‌اش گفته: «انه ما عبر علی جسر بغداد کتاب فی اللغة مثله».

مؤلف در این کتاب مواد لغوی را به ترتیب ابواب صرفی گرد آورده با توضیحات لازم و ذکر موارد و چگونگی استعمال آنها با شواهدی از شعر عرب و اشاره به بعضی فواید ادبی مناسب الفاظ. وی بسیاری از واژه‌های عربی را به صورت صحیح آن ضبط کرده و آنها را از جنبه‌های صرفی، فصاحت و عدم فصاحت، نادر یا شاذ بودن و جز آنها مورد بررسی قرار داده است.

این اثر از معتبرترین کتاب‌های لغت به شمار می‌رود و شرحها و تلخیص‌های بسیاری که بر آن نوشته شده، دلیل این مدعاست. سزگین به تفصیل در مورد نسخه‌ها، شرح‌ها، تلخیص‌ها و ردیه‌های آن بحث کرده است.

این اثر نخستین بار در قاهره (۱۳۶۸هـ) به کوشش عبدالسلام محمد هارون و احمد محمد شاکر به چاپ رسیده و در ۱۹۵۶م نیز در همانجا تجدید چاپ شده است.

نک: تاریخ التراث العربی، المجلد الثامن (علم اللغة)، ۲۲۶-۲۳۳؛ ذریعه، ۲/۱۷۳؛ مرعشی، ۲۴/۱۵۹.

آغاز: بسمله. قرأت علی الشیخ الأجل الامام العالم الاوحد حجة الاسلام ابی منصور موهوب بن احمد بن محمد بن الخضر الجوالیقی اطال الله بقاءه فی سنة ثلاث و ثلاثین و خمسمائة. قلت له قرأت علی ابی زکریا یحیی بن علی الخطیب التبریزی فأقرّ به قال اخبرنا رئیس ابوالحسین هلال بن الحسن الکاتب قال اخبرنا ابوبکر احمد بن محمد بن الجراح قال اخبرنا ابوبکر محمد بن القاسم بن محمد الانباری قال اخبرنا ابوالقاسم بن محمد قال اخبرنا عبدالله بن محمد بن رستم الطبری قال اخبرنا ابویوسف یعقوب بن اسحق السکیت قال باب فعل و فعل باختلاف المعنی الحمل ما کان فی بطن او علی رأس شجرة و الحمل ما کان علی ظهر او رأس

انجام: خُرعة تخزعه ای شیء منخبه عن الطریق و

تقول للرجل خزعنی طلع فی رجلی ای قطعنی عن المشی الکسائی و ابوزید قالوا الحرب خدعة.

خط: نسخ. کاتب: رساله یکم به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ۵ صفر ۱۳۲۴هـ. مکان کتابت: تهران. رساله دوم: میر محمد علی بن میر خلیل الله تونی. عناوین به خط جلی.

نشانی‌ها شنگرف. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان به خط صدرالافاضل و مطالبی در توصیف اصلاح المنطق به خط همو و در آخر نسخه یادداشتی از علی اکبر بن فتح الله بن محمد علی بن فتح الله موسوی در قریه ابرده از حوالی مشهد در ۱۲۲۵هـ با مهر بیضوی «علی اکبر موسوی» و یادداشت صدرالافاضل در باره این نسخه و مقدمه‌ای که وی بر کتاب زده است، رکابه دارد و در هامش صفحات مواد لغت به خط صدرالافاضل درج شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۷/۵ × ۲۸/۵ سم. ۱۷۱ گ. ۲۵ س.

(← تصویر) (ثبت ۹۱۲۸۴)

۱۵۷۳۹

تنقیح المرام

(اصول فقه - عربی)

= حاشیه حاشیه عدّه الاصول

از: ملا علی اصغر بن محمد یوسف قزوینی (ق) ۱۲هـ).

حاشیه مفصلی است در چند جلد بر حاشیه ملا خلیل قزوینی (۱۰۸۹هـ) بر عدة الاصول شیخ طوسی. بحث اجماع از این حاشیه در جمادی الآخر ۱۱۰۳هـ به انجام رسیده است.

نسخه‌هایی از این حاشیه در کتابخانه آیت الله مرعشی به شماره ۴۱۷ و ۶۳۱۷ و ۷۴۱۲ نگهداری می‌شود.

نک: التراث العربی، ۲/۱۳۹؛ ذریعه، ۴/۴۶۴؛ طبقات

حاشیه‌ای است با عناوین «قوله - اقول» بر معالم الاصول. در این نسخه که گویا به خط مؤلف باشد، بخشی از ابتدای کتاب موجود است.
 آغاز: بسمله. و به نستین اللهم وفقنی لاتمامه بالنبی و آله. قوله الفقه فی اللغة الفهم اقول او جودته كما هو المستفاد من بعضهم حيث قال الفقه فی اللغة ...
 انجام ناتمام: کالمشترک و المنقول و المترادف آه فالمبهمات غیر داخله فی شیء من اقسام القسم الأول لأنها علی التحقیق فیها ما وصفت.
 خط: نستعلیق گویا به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردگی دارد. با حواشی «منه»، رکابه دارد.
 جلد: تیماج فرنگی.
 ۱۶/۵ × ۲۲سم. گ. ۱۴. س. ۱۸. (ثبت ۹۱۲۸۶)

۱۵۷۴۱

فهرست أسماء علماء الشیعة و مصنفیهم
 (رجال - عربی)
 از: منتجب‌الدین علی بن عبیدالله بن بابویه رازی (بعد از ۵۸۵هـ).

نک: مجلس، ش ۷۰۰۲؛ ذریعه، ۱۶/۳۹۵؛ فهرستگان حدیث، ۱/۳۷۲-۳۷۵.

آغاز و انجام برابر با نسخه شماره ۷۰۰۲.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. این نسخه مقابله شده با نسخه‌ای که از روی نسخه شهید اول نگاشته شده و در حاشیه تصحیح شده.
 رکابه نویسی دارد.

جلد: مقوا رویه کاغذ عطف و گوشه تیماج مشکی.

۱۵ × ۲۱/۵سم. گ. ۲۸. س. ۱۷. (ثبت ۹۱۲۸۷)

اعلام الشیعه، ق ۱۱ ص ۳۷۴ و ق ۱۲ ص ۴۹۳.
 نسخه حاضر قطعه‌ای از ابتدای کتاب را در بردارد.
 آغاز: بسمله. و به استعین. حمدله. و الصلوة علی نبینا محمد سید النبیین و وصیه افضل الوصیین و اولاده الائمة المعصومین... لما رأیت توفیر دواعی المحصلین الی تعلم الحواشی المعلقة علی عدة الاصول ...
 انجام افتاده: وقت المشیة و وقت القدر و الوحدة المفهومة من عده واحدة من الخصال.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف. در حاشیه تصحیح

شده و متن خط خوردگی دارد با حواشی و

اضافات از مؤلف، رکابه دارد، این نسخه را مؤلف

به فرزندش بخشیده چنانکه در صفحه عنوان

نوشته: «قد وهبتها لقره عینی محمد مهدی

حفظه الله تعالی و وفقه لما یحب و یرضی فی

شوال سنة ثلث و مائة و الف هجرية» با مهر

بیضوی به سجع «پیرو شاه دین علی اصغر» و در

ذیل آن آمده است: «به تاریخ اوائل ربیع الاول

سنه ۱۱۲۹ که این مجلد منتقل به ورثه مرحمت و

غفران پناه اخوی حاجی الحرمین حاجی محمد

مهدی طاب ثراه بود کاتب الحروف محمد مؤمن

احد وصیین مرحوم معزی الیه باذن وصی دیگر

مخدومی اخوی آقای حاجی محمد حسین و باذن

ناظر مرحوم به خدام فضائل و کمالات دستگاه

علاّمی فهامی حاجی محمد رضیا فروخته اخذ

ثمن آن تمام و کمال نموده تحریراً فی التاریخ» با

سه مهر مربعی.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۵ × ۲۲سم. گ. ۲۰. س. ۲۲.

(← تصویر) (ثبت ۹۱۲۸۵)

۱۵۷۴۰

حاشیه معالم الاصول

(اصول فقه - عربی)

محشی: ناشناخته.

۱۵۷۴۲

گلستان هنر

(تراجم - فارسی)

از: قاضی احمد بن میر منشی ابراهیمی قمی (ق) (۱۱ هـ).

زندگی نامه خوشنویسان و دیگر هنرمندان در کار کتاب است، که بیشتر به روزگار صفویان و روزگار مؤلف بوده‌اند.

نسخه حاضر تدوین دوم کتاب است شامل یک مقدمه و چهار فصل و یک خاتمه.

نک: فهرستواره، ۳/۲۲۵۲.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین خالق الخلاق اجمعین و الصلوة و السلام علی جامع شمل الدین سید السفراء و خاتم النبیین... بیت:

سر هر نسخه را رواج افزای

نام ایشان است بعد نام خدای

انجام:

تا دهم این داستانرا اختتام

رو نهم سوی دگر حسب المرام

خط: نستعلیق. عناوین نسخ. کاتب: احمد بن

علی بن ملاً اسماعیل. تاریخ کتابت: ۷ محرم ۱۳۱۷ هـ.

رکابه دارد. نام کتاب به خط جلی در صفحه عنوان درج شده است.

جلد: تیماج روغنی یا نقش گل و بوته الوان.

۱۱/۵ × ۱۸ سم. ۱۲۰ گ. ۱۲ س. (ثبت ۹۱۲۸۸)

صلوات است و مباحث طهارت مندرج در کتاب الصلاة شده و تألیف این بخش در روز سه شنبه ۲۱ صفر ۷۸۴ هـ به انجام رسیده است. چاپ نخست این کتاب در تهران به سال ۱۲۷۱ هـ انجام گرفته و چاپ تحقیقی آن بوسیله مؤسسه آل البیت در چهار مجلد به سال ۱۴۱۹ هـ منتشر شده است.

نک: الشهد الأول حیاته و آثاره، ۱۷۳-۱۷۷؛ آستان

قدس، ۲۱/۶۳۱.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.

آغاز افتاده: بقوی ذلک و قرینته ستة أو سبعة فان

هذه الأغلبية لا تختص بنسائها دون غیر هن. الرابع حکم ابوالصلاح برجوع المضطربة....

انجام افتاده: التاسعة عشر أوجب ابن حمزه ان يكون

اقرا القوم لظاهر المشهور انه على الاستحباب الا أن

يكون من دونه لا يردى الواجب فى القراءة و أوجب

الانصاف لقراءة الامام على ظاهر الاية و حمله على

الندب.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.

عناوین سنگرف. در حاشیه تصحیح شده و رکابه

دارد. با حواشی اندکی به امضای «محسن احسن حاله».

لبه برگ‌ها کرم‌خوردگی دارد.

جلد: تیماج مشکی ترنج‌دار.

۱۵ × ۲۱/۵ سم. ۴۵۷ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۹۱۲۸۹)

۱۵۷۴۴

نظم قواعد الاحکام

(فقه - عربی)

= ارجوزة فى الفقه

از: ناشناخته.

قواعد الاحکام علامه حلی را به نظم کشیده که در

این نسخه تنها بخشی از ابتدای کتاب طهارت موجود است.

۱۵۷۴۳

ذکرى الشيعة

(فقه - عربی)

فى احکام الشريعة

از: شهید اول محمد بن مکى عاملی (۷۸۶ هـ).

فقه استدلالی مفصلی است که تنها جزء اول آن

تألیف شده، با مقدمه‌ای در هفت «اشاره» به مباحث اصولی شروع می‌شود. بخش موجود شامل طهارت و

آغاز افتاده: فرعیة ای متلقاة من الشارع متعلقة
بکیفیه العمل و اما ما ذکره المصنف من اخراج العلم...
انجام: نسخاً علی التقدیرین کذا قیل و لعلّه اجمل
اعتماد.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.
عناوین شنگرف و در اواخر نانوشتته. با حواشی
«منه رحمه الله» و «لمحرره عفی عنه»، برگ‌های
اول و آخر نسخ نونویس است. رکابه‌نویسی شده
است. به نسخه رطوبت رسیده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای دورو با ترنج و سرترنج.
۱۲×۱۸ سم. ۱۳۳ گ. ۱۴ س. (ثبت ۹۱۲۹۱)

۱۵۷۴۶

ترجمه و شرح
الاتعاشریات فی المراثی
سید بحر العلوم
از: مؤلفی ناشناخته.

سید بحر العلوم مهدی بن مرتضی طباطبایی
(۱۲۱۲ هـ) در استقبال از دوازده‌بند محتشم کاشانی،
دوازده‌بند به عربی در مرثیه امام حسین (ع) سروده که به
الاتعاشریات فی المراثی مشهور است.
نک: ذریعه، ۱/۱۱۳ با این مطلع:
الله اکبر ما ذا الحادث الجلال

فقد تزلزل سهل الأرض و الجبل
رسالة حاضر ترجمه و شرح مراثی بحر العلوم است
که شارح ابتدا یک بیت را می‌آورد پس از آن با عنوان
«قوله» به شرح آن به زبان عربی می‌پردازد و سپس با
آوردن «یعنی» ترجمه فارسی آنرا می‌آورد. شرح
ناشناخته دیگری بر مراثی بحر العلوم به ش ۱۳۸۴۵ در
کتابخانه مجلس نگهداری می‌شود. نسخه حاضر از آغاز
و انجام افتادگی دارد.

آغاز افتاده: و نواحیها من جهة هذه الرزية الى يوم
القيمه و الخضر اسم للسماء لخضرتها حين النظر اليها

این نسخه به دست ناظم تصحیح شده و نسخه
دیگری از آن بدست نیامد.

آغاز: بسمله.
نحمد من علمنا القواعدا
وصاننا عن الوقوع فی الردی...
و بعد فالعبد الضریر السائل
من ربه البصیر و هو أمل
يقول للذی عنی التفقه
و صرف الاوقاف فی ان یفقه
لما تدربت بلا سأمه
قواعد الأحکام للعلامه
الفیته محتوی الفوائد
مشملا لنادر الفرائد
اردت نظمه لطالب الرشد
استل توفیقا من الله الاحد...
الغسل بالماء لدى الاصحاب
طهارة و المسح بالتراب
انجام نسخه:

ثم بماء الحرض و السدر
یغسل فرجه کذا فی النثر
یدیه ایضا و کذاک نوصیه
له علی روایة مقتضیه
خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

با تصحیحات از مؤلف. عناوین به خط درشت.
رکابه دارد. صفحه شمار دارد از ۱ تا ۸۳.
جلد: تیماج مشکی.
۱۱/۵×۱۸ سم. ۴۲ گ. ۱۴ س. (ثبت ۹۱۲۹۰)

۱۵۷۴۵

حاشیه معالم الأصول
(اصول فقه - عربی)
از: میرزا محمد بن حسن شیروانی (۱۰۹۸ هـ).
نک: مجلس، ش ۷۳۷۷؛ ذریعه، ۶/۲۱۰.
نسخه حاضر از آغاز اندکی افتادگی دارد.

الحسینی» و تملک فرزند وی محمدعلی حسینی با مهر بیضوی به سجع «عبده محمد علی الحسینی»، به نسخه رطوبت رسیده است. جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی ترنج‌دار. ۱۳/۵ × ۲۱ سم. ۱۵۶ گ. ۱۹ س. (ثبت ۹۱۲۹۳)

۱۵۷۴۸

مجموعه

۱. **ردّ تنویر الافهام فی مصادر الاسلام** (عقاید - عربی)
(گ ۱ - ۶۱ پ و ۱۲۴ ر - ۱۳۶ ر)
از: مؤلفی ناشناخته.

کتابی است در دفاع از اسلام و ردّ مسیحیت که مؤلف سنی آن در ابتدا توضیحاتی پیرامون اسلام و دیگر ادیان همچون مسیحیت و یهودیت در ده «عقبه» آورده و سپس به نقد فصول کتاب تنویر الافهام فی مصادر الاسلام پرداخته است. وی نویسنده کتاب مذکور را مسیحی می‌داند که در ظاهر اظهار اسلام کرده و این کتاب را بر علیه اسلام نگاشته است. مؤلف از آثار دیگرش یاد کرده از جمله در جایی می‌گوید: «و لقد عرفناها فی کتابنا المسمی بنشر الأسرار البشریة من طوایا الأخلاق المحمدیة» و در جای دیگر می‌نویسد: «ثم بعد ما سبحت أفعالهم فی بحارالعلوم و المعارف حیث شاءالله رجعوا علی أنفسهم مجمعین علی ما دوناه فی کتاب مثبت العقل و الدین من اتحاد الادیان...».

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد و صفحه‌شمار آن از صفحه ۲۱ تا ۱۶۹ را نشان می‌دهد. آغاز افتاده: و سيعلم الذين ظلموا أي منقلب ينقلبون. الثانية هل العلم بالقصص الواردة فی القرآن بأبناء الامم الماضية و رسلهم هو من قواعد الدين و اصوله أم لا؟

و الشهب بضمّین جمع شهاب... یعنی قادر نیست چشم استطاعت را از... انجام افتاده: و اشتفی الکفر بالاسلام مذ دخلوا و البغی بالحق لما راح صارعه اللغه الاشتفاء تحصيل السفا او طلبه و الشفا هو البرء من الداء و لو بالدواء.

خط: نسخ. بی‌کا. بی‌تا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.

نشانی‌ها مشکلی. رکابه دارد. صفحه‌شمار دارد از ۲۹ تا ۹۹. جلد: تیماج فرنگی. ۱۸ × ۲۲ سم. ۳۸ گ. ۱۵ س. (ثبت ۹۱۲۹۲)

۱۵۷۴۷

الجوهر النضید

(منطق - عربی)

فی شرح منطق التجرید

از: علامه حلّی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ). شرح توضیحی مهم و معروفی است بر قسم منطق از تجرید الاعتقاد خواجه نصیرالدین طوسی (۶۷۲ هـ) با عناوین «قال - اقول».
نک: التراث العربی، ۲ / ۲۴۰؛ کتابشناسی تجرید الاعتقاد، ۱۶ - ۱۸.

نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد. آغاز افتاده: الجواب الاول اعنی کمال المشترك مع انضمام ما یختص هذا...

انجام: کما امکن ضبط المواضع فی الصناعتین الاولتین و لیکن هذا آخر مانورده فی شرح هذا الكتاب. خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

جای عناوین خالی مانده است. در حاشیه تصحیح شده و نسخه‌بدلها ذکر شده است. رکابه‌نویسی دارد. در آخر تملک سید مؤمن با مهر بیضوی به سجع «عبده الراجی مؤمن

انجام افتاده: و أين الأبرار اذا لو سألنا هؤلاء الضلال
عن خيار الناس.

۱۱×۱۵سم. ۷۰گ. ۱۲س. (ثبت ۹۱۲۹۵)

۱۵۷۵۰

یادداشت‌های پراکنده (متفرقه - فارسی)

یادداشت‌های پراکنده یک محصل از کتاب‌های
درسی دوره دبیرستان است همراه با مطالب دیگر از
جمله: سخنرانی خلیل ملکی در حزب زحمتکش،
اشعاری از پروین اعتصامی و محمدرضا خزائلی
مازندرانی و هاتف اصفهانی و حافظ شیرازی.

در صفحه ۱۶۸ از حقوق دریافتی در سال ۱۳۲۸ و
۱۳۲۹ ش و مطالبات و مخارج گزارشی نوشته است.

در مجموع دفتر یادداشت معمولی است فاقد ارزش
علمی و تاریخی.

آغاز: ۱= هر عدد ۲= پیکر سمت راست آخرش
صفر یا زوج باشد....

انجام: ای فرشته آسمانی تا در زمین مایی آزادی را
پاداش این است.

خط: تحریری. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

برگ‌هایی از میان نسخه سفید مانده. صفحه‌شمار
دارد. کاغذ دفتری خط‌دار.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۱×۱۷/۵سم. ۱۱۳گ. سطور مختلف.

(ثبت ۹۱۲۹۶)

۱۵۷۵۱

مجموعه

شامل یادداشت‌ها و بندهایی از چند کتاب در
موضوعات مختلف، از جمله:

۱. بخشی از کتابی (پزشکی - فارسی)

در چشم پزشکی

(ص ۱-۳۳)

دارای باب‌ها، عناوین باب‌های موجود:

۲. [تاریخ هند] (تاریخ - عربی)

(۶۲ر-۱۲۳پ)

از: مؤلفی ناشناخته.

بخشی از کتابی است در تاریخ هند در ایام تسلط
انگلیس بر آن سرزمین و حکایت ظلمهایی که بر مردم
هند رفته است.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد و
صفحه‌شمار آن از ۴۱ تا ۱۲۴ را نشان می‌دهد.

آغاز افتاده: من مباشری اعمالها فی الهند من قطع
معاش سلطان دهلی و حرمانه من ولایة زکوره و ولایة
الله‌آباد... نحن بعد ما تأملنا و دققنا النظر فی هذه المعاهدة
صوبنا الامضاء علی معاهده بنارس و التقرير علیها
بالتصحیح. قال مستر ملز فی کتابه انّ الانگلیس

انجام افتاده: الانگلیس جلبوا القوت من عموم الهند
قبل... و الشدة و احتکروه فی مخازنهم.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

رساله دوم در متن خط خوردگی دارد. رساله دوم
در میان رساله اول قرار گرفته است.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۵×۲۲سم. ۱۲۳گ. ۱۹س. (ثبت ۹۱۲۹۴)

۱۵۷۴۹

النافع یوم الحشر

(کلام - عربی)

فی شرح باب حادی عشر

از: فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلّی (۸۲۶هـ).
نک: مجلس، ش ۷۲۳۲ آغاز و انجام برابر با آن.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ و ۱۳هـ.

عناوین سنگرف. در حاشیه تصحیح شده.
حواشی دارد و رکابه‌نویسی شده است.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

- باب چهارم: در شاف‌های تیز و نرم که در علاج چشم بکار برند
باب هشتم: در اکسیرینها
باب نهم: در طلاها
باب شانزدهم: در مطبوخهایی که از برای چشم بکار برند
باب هفدهم: در سفوف‌ها که در درد چشم بکار برند
باب هجدهم: در حقنهایی که از جهت علاج چشم بکار برند
باب نوزدهم: در روغن‌هایی که از جهت علاج چشم بکار برند
باب بیستم: در قرص‌ها که در علاج چشم بکار برند
باب بیست و یکم: در آنچه تجربه کرده‌اند و بدانسته‌اند حکمها در علتها که پوشیده است.
آغاز افتاده: باشد و اگر چنان باشد که قوی نباشد، استفراغ بحسب قوت کند و اگر خلطی بسیار نباشد انجام: و صفت آن در سیم میامر است اما ما که بکار داریم از جهت.
۲. **التعادل والتراجیح** (اصول فقه - عربی)
(ص ۳۷-۴۷)
بندی از کتابی است در اصول فقه شیعی در بحث تعادل و ترجیح.
آغاز: بسملة، حمدله، و صلی الله علی محمد و عترته الطیبین الطاهرین... و بعد فهذه بیانات فی التعادل والتراجیح، مقدمة فی الحكومة بیان الحكومة تقدم حجة مفيدة للظن علی غیرها طبعاً فی موردها.
انجام ناتمام: علی تقدیر العلم بها الذی هو کبری لمصادیقها لیس یلزم من العلم به العلم بتشخیص مصادیقها.
۳. **تجوید قرآن** (تجوید - فارسی)
(ص ۴۸-۵۸)
- از: مؤلفی ناشناخته.
مختصری است در تجوید شامل مقدمه و هشت فصل و خاتمه.
آغاز: بسملة، حمدله، و الصلوة... بدانکه این تجویدیست مختصر در بیان مخارج حروف اظهار و ادغام و اخفا و قلب و بعضی از احوال تفخیم و ترفیق را و حروف مد و سبب کشیدن وی... اما مقدمه در بیان مخارج حروف...
انجام افتاده: در بیان تفخیم و ترفیق جلاله، لفظ الله و اللهم و آنگاه که مفخم گویند که ما قبل الله مفتوح یا مضموم باشد مثال مفتوح.
۴. **ادعیه** (دعا - فارسی عربی)
برای حاجات مختلف
(ص ۵۹-۶۶)
۵. **بحثی پیرامون خلقت انسان** (فلسفه - فارسی)
(ص ۶۹-۷۹)
۶. **طلسم** (علوم غریبه - فارسی)
محبت و طلب فرزند
(ص ۸۰-۸۲)
۷. **اعمال ذی حجه** (دعا - فارسی)
(ص ۸۳-۸۷)
۸. **[اقالیم سبعة]** (فارسی)
(ص ۸۹-۹۴)
۹. **خلاصه رساله ششم در نسبت هندسی** (فارسی)
(ص ۹۴-۱۰۲)

۱۰. خلاصه رساله هفتم
در صنعت‌های عملی
(ص ۱۰۶-۱۰۲)
۱۱. خلاصه رساله هشتم
در صنعت‌های عملی
(ص ۱۰۸-۱۰۶)
۱۲. خلاصه رساله نهم
در اختلاف خلقها
(ص ۱۱۵-۱۰۸)
۱۳. خلاصه رساله دهم
ایساغوجی در منطق
(منطق - فارسی)
۱۴. خلاصه رساله یازدهم
قاطیفوریاس در منطق
(ص ۱۲۹-۱۲۲)
۱۵. خلاصه رساله سیزدهم
لیولقاطیقا در منطق
(ص ۱۳۰-۱۲۹)
- خط: نسخ و نستعلیق. بی. کا. بی. تا.
با خط‌های مختلف در تاریخ‌های مختلف نوشته شده.
عناوین شنگرف.
رکابه دارد. در ص ۶۷ یادداشتی در باره تحویل سال در ۱۲۳۷ه.
اندازه برگ‌ها متفاوت است.
جلد: تیماج فرنگی.
- ۱۳ × ۱۸/۵ سم. ۶۵ گ. سطور مختلف.
(تیت ۹۱۲۹۷)
۱. خلاصه
مجموعه
۱. دیوان محیی
(شعر - فارسی)
(ص ۶۸-۲)
- منسوب به شیخ عبدالقادر گیلانی متخلص به محیی
(۵۶۱ه).
نک: منزوی، ۳/ ۲۵۱۹؛ فهرست مشترک پاکستان،
۶۱/۷.
- در این نسخه مشخص شده که هر غزلی برای چه حاجتی خوانده شود.
آغاز: بسمله. به جهت آسانی عذاب گور بعد از نماز فجر نه بار بخواند
بی حجابانه در آ از در کاشانه ما
که کسی نیست بجز ورد تو در خانه ما
انجام:
- اگر میل عزا داری بیا و قتل محیی کن
بکار اینچنین نیکو تأمل بیش ازین تا کی
۲. عقاید مولانا خالد
= عقیده الخالد
(ص ۱۴۰-۷۰)
- از: ضیاء‌الدین ابوالبهاء خالد بن حسین شهرزوری
عثمانی شافعی نقشبندی (۱۲۴۲ه).
نک: فهرستواره، ۹/ ۴۴۳.
- آغاز: بسمله. الحمد لله الذی انعم علینا و هدانا الی الاسلام... و بعد باید دانست که حضرت حق سبحانه و تعالی منعم علی الاطلاق است...
انجام: و خواتیم عملی جمیع ما انعمت به علی و علی جمیع احبائی و المسلمین اجمعین...
۳. دیوان خالد کرد
(شعر - فارسی)
(ص ۲۳۰-۱۴۰)

- از: ضیاء‌الدین ابوالبهاء خالد بن حسین شهرزوری
عثمانی شافعی نقشبندی (۱۲۴۲هـ).
نک: مجلس، ش ۱/۷۸۸۰؛ مزوی، ۳/۲۳۱۴.
آغاز:
ساربانان رحم کن بر آرزومندان زار
وعده شد نزدیک نبود بعد از این جای قرار
انجام:
تا بخالت شد سر زلف آشنا
عالمی را عام شد درد و بلا
- ۴. مکتوبات منبری** (عرفان - فارسی)
(ص ۲۳۰-۲۸۵)
از: شرف‌الدین احمد بن یحیی منبری (۷۸۲هـ).
این نسخه شامل نامه‌هایی است که به شیخ مظفر
شمس بلخی فرستاده است. گردآورنده این نامه‌ها
ناشناخته است.
نک: فهرستواره، ۸/۹۶۵؛ فهرست مشترک پاکستان،
۳/۲۰۱۱.
آغاز: بسمله. مکتوب بندگی حضرت مخدوم شیخ
شرف‌الدین شرع‌الحق احمد یحیی منبری قدس الله سره
العزيز که به جانب بندگی شیخ مظفر شمس بلخی قدس
الله سره‌العزيز در اوقات مختلفه هر یکی بمقتضای اسؤله
عریضه و آنچه از مشکلات پیش آمده بود در جواب
مکتوب و فوائد آن نوشتن فرمود. بیت:
چون باطنت ز محنت و حسرت سرشته‌اند
گر وحش و طیر بر تو بگریند هم رواست
بسمله.
هر بلا کین قوم را حق داده است
زیر آن گنج کرم بنهاده است
برادر اعز امام مظفر سلام و دعا از کاتب حروف ...
انجام: این معلوم است برای رستم طاقیه مالیده
طلبیده بود فرستاده شده است، عاقبت بخیر باد.
- ۵. فوائد المریدین** (عرفان - فارسی)
(ص ۲۸۶-۳۴۴)
از: ناشناخته.
در مقدمه می‌گوید: «چند فوائد مرغوب و عبارات
بسیار خوب بندگی حضرت شیخ المشایخ شیخ شرف‌الدین
احمد یحیی منبری متع الله المسلمین بطول بقائه و ادام
الله علينا نعمة لقاءه برای خدمتکاران و مریدان و طالبان
صادق را ثبت فرمود و این کتاب را فوائد المریدین نام
نهادم».
این کتاب شامل ۲۲ ذکر است: ۱. فضیلت کلمه
طیبه ۲. در فضیلت درود ۳. در فضیلت استغفار ۴. در
فضیلت نماز به جماعت ۵. در فضیلت آیه الکرسی و
سوره فاتحه ۶. در مرگ و تلخی جان کندن ۷. در گور و
سؤال نکیر و منکر ۸. در رسیدن از آنکه از دنیا مسلمان
رود یا کافر ۹. در فوت و در آمدن دوزخ ۱۰. در ذکر
قیامت و شدايد آن ۱۱. در دوزخ و عذاب آن ۱۲. در
بهشت و نعمت آن ۱۳. در صبر بر مصیبت ۱۴. در نوحه
کردن بر مرده ۱۵. در غیبت آلا (کذا) ۱۶. در حق‌های
مادر و پدر بر فرزند ۱۷. در حق فرزندان بر مادر و پدر
۱۸. در پیوستن قرابت ۱۹. در حق همسایگان نگاه
داشتن ۲۰. در حق زن بر شوهر ۲۱. در حق شوهر بر زن
۲۲. در حق بندگان و خدمتکاران.
آغاز: بسمله. حمد بی حد و ثنای بی عد مر خالق را
که بهار وجود انسان را بطروت لقد خلقنا الانسان فی
احسن تقویم بیاراست و غنچه دل دوستان را به نسیم
شمال یحیهم و یحیونه متبسم گردانید
انجام افتاده: یعنی آن کس که زیر دستان خود آزاد
ونیکو ندارد روایت است مردی.
خط: نستعلیق. کاتب رساله یکم: عبیدالله. تاریخ
کتابت: ۲۶ ذی حجه ۱۳۳۰هـ. رساله چهارم: بی
کا. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۲ جمادی الاول
۱۳۰۱هـ.

- رکابه دارد. در اول نسخه یادداشت مهاجر که گوید این نسخه هدیه و یادگار پدر اوست که در ۴۳/۸/۱۳ بدرود حیات گفته و یادداشت دیگر از همو که فوت مادرش را در روز یکشنبه ۴۴/۷/۱۸ ثبت کرده و امضایی از او در تاریخ ۴۷/۴/۱۳ جلد: مقوارویه کاغذ عطف و گوشه تیماج. ۱۷×۲۲ سم. ۱۷۲ گ. ۱۵ س. (ثبت ۹۱۲۹۸)
- لا یرضی به الخصم ایضا و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت رساله دوم: سلخ جمادی الثانی ۱۲۶۲ هـ.
عناوین و نشانی‌ها در رساله یکم به شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و رکابه‌نویسی دارد. نسخه به دو خط نوشته شده است.
جلد: مقوا عطف گالینگور.
۱۸×۲۲/۵ سم. ۸۲ گ. ۲۱ س. (ثبت ۹۱۲۹۹)

۱۵۷۵۳

مجموعه

- ۱. نزهة الناظر** (فقه - عربی)
فی الجمع بین الاشباه و النظائر
(گ ۲۵-۳ پ)
از: یحیی بن احمد بن سعید حلّی (۶۹۰ هـ).
نک: مجلس، ش ۷۷۹۱؛ التراث العربی، ۵/ ۳۶۲؛
ذریعه، ۲۴/ ۱۲۵؛ مشار عربی، ۹۵۲.
نسخه حاضر تا فصل ۶۹ را در بر دارد.
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة علی رسوله محمد و
آله اجمعین. اعلم انّی قد صتقت لک هذا الكتاب و جمعت
فیه بین الحکم و نظائره....
انجام افتاده: یمینه التي هی رؤس الاصابع الاربع
دون الابهام فان سرق خامسة.
- ۲. مصابیح الاصول** (اصول فقه - عربی)
(گ ۲۶-۸۲ ر)
از: ملا احمد بن عبدالله خوانساری ملایری (ز):
۱۲۷۳ هـ).
نک: التراث العربی، ۵/ ۹۶؛ ذریعه، ۲۱/ ۸۳-۸۴.
آغاز نسخه: المقصد الثانی فی التقليد. مقدمة التقليد
فی اللغة تعلیق القلادة قال فی الصحاح القلادة هی التي
فی العنق و منه التقليد فی الدين....
انجام نسخه: لا الخصم نفسه او امه او اخته فقط و
- بیاض** (متفرقه - فارسی)
از: محمد رضا بن رجب علی (ق ۱۳ هـ).
دفتر یادداشتی است که در آن مطالبی پراکنده به
نظم و نثر ثبت شده از جمله:
محاسبات مالی مالک نسخه در ۱۲۰۵ هـ، فوایدی
در کیمیا به نقل از آقا محمد بیدآبادی و دیگران، فوایدی
در جفر، بندی در اعتقادات نویسنده بیاض، اشعار
فارسی و...
خط: نستعلیق تحریری. کاتب: محمد رضا بن
رجبعلی. تاریخ کتابت: ۱۲۰۵ هـ.
به نسخه رطوبت رسیده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۴/۵×۲۲ سم. ۱۱۹ گ. سطور مختلف.
(ثبت ۹۱۳۰۰)

۱۵۷۵۵

مجموعه

- ۱. شجره و ثمره** (رمل - فارسی)
(گ ۳۷ ر)
از: ابوالبرکات.
نک: مجلس، ش ۱۲۵۴۶ و ۱۲۵۶۳.
نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: رسید آنرا اعتبار نباید کرد از برای آنکه
الماضی لا یذکر پس بدین دلیل... شجره آنچه خواهد بود
بر عاقبت سال آینده از این احوال زمان بر نقطه‌های ...
انجام: و نا حق نکند در حق این علم شریف که روح
انبیا و اولیا از او ناخشنود گردند. تمام شد احکام رمل در
بیوت هشتگانه.

۲. رساله در رمل
(گ ۳۷ پ- ۴۳ پ)
(رمل - فارسی)

نک: مجلس، ش ۸۶۵۳ و ۹۵۷۶؛ آستان قدس، ۱۳/۱۳۷.
نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: سرم راندن سگ و بضم دهان روده که
مخرج ثقل است... باب السین مع النون سبحان بالضم
پاکی کردن و خدا را بیایگی خواندن.
انجام افتاده: باب المیم مع الالف، مأوی جای
برگشتن، و الباقی فی مجلد ثانیه.

از: شمس‌الدین محمد بن احمد خفری (۹۵۷هـ).
رسالة مختصری است در قواعد کلیه رمل شامل
یک مقدمه و دو مقاله و هر مقاله در چند فصل.
نک: ذریعه، ۱۱/ ۲۵۰؛ مرعشی، ۱/ ۱۲۱.
نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... اما بعد این
رساله ایست از علم رمل که انتخاب کرده شد از کتابی چند
که استادان بدان اعتماد نموده‌اند مشتمل بر مقدمه و دو
مقاله. مقدمه در بیان اصول این علم از تولد اشکال ...
انجام افتاده: و نیز حرف الف در ذات شکل است و
حرف ب در ذات شکل.
خط: نستعلیق. کاتب: ملا حاجی شاطر خباز.
تاریخ کتابت: چهارشنبه ۵ ذی‌قعدة ۱۲۴۳ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی دارد.
آب خوردگی دارد.
جلد: مقوا عطف پارچه آبی.
۲۲ × ۲۲ سم. ۴۳ گ. ۱۷ س. (ثبت ۹۱۳۰۱)

۲. تفسیر بعض الكلمات القرآنیة
(لغت - عربی به عربی)
(ص ۲۸۳-۳۰۸)
در عنوان آن آمده: «تفسیر بعض الكلمات القرآنیة
علی وفق التفسیرین الجلیلین الخازن و المدارک علی
مولفیهما رحمة الله و البرکات».
آغاز: بسمله. سورة البقره. الم قبل ان حروف الهجاء
فی اوائل السور من المتشابه الذی استأثر الله بعلمه و هی
سرّ الله فی القرآن فنحن نؤمن بظاهرها.
انجام نسخه: سورة الاسراء. المسجد الحرام الکعبة،
المسجد الاقصی بیت المقدس... و الشجرة الملعونة
شجرة الزقوم، لا حتنکن لاستاصلنهم باغوائهم، و استفزز
من استطعت.

خط: نسخ و نستعلیق. کاتب: عبدالرحمان. تاریخ
کتابت: ق ۱۴ هـ.
رکابه دارد. در اول و آخر نسخه فواید پراکنده
درج شده از جمله: مراتب سه گانه یقین،
یادداشتی از عبدالرحمان در ۱۸ ربیع‌الاول
۱۳۶۲ هـ در باره بارندگی بعد از نوروز، اسامی
خلفای بنی امیه و بنی عباس و اسماء الله
الحسنی، لفظ جواد از حیوة الحیوان، وصف
محبت و عشق، اشعاری از عبدالرحمان، تاریخ
بنای مسجد دارالاحسان سنندج در ۱۲۷۷ هـ و
یادداشتی در باره علی محمودی سنندجی.

۱۵۷۵۶

مجموعه

۱. منتخب اللغات
(لغت - عربی به فارسی)
شاهجهانی
(ص ۱۹-۲۷۸)
از: عبدالرشید حسینی مدنی (ق ۱۱ هـ).

آغاز: بسمله. الحمد لله ربّ العباد و الصلوة و السلام
علی محمد و آله الامجاد... این چند ورقیست در بیان
اعتقادات از اصول دین با دلیل‌های اجمالیه موافق فهم
عوام و پاره‌ای از اصول مذهب.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ یا ۱۴ هـ.
رکابه‌نویسی دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۱/۵ × ۱۷/۵ سم. ۱۵ گ. ۱۶ س.

(ثبت ۹۱۳۰۳)

۱۵۷۵۸

یادداشت‌های پراکنده (عربی و فارسی)
مجموعه‌ای است شامل:

— ادعیه از جمله: حرز الامان مجرب، دعای قدح،
دعای قرئیا، نود و نه نام یاری تعالی، دعای یشمخ،
دعای تاج نامه، دعای گنج العرش
— مطالب طبی به نقل از کتاب راحت الانسان
— باب در اختلاجات
— اشعاری از سعدی، سحابی و دیگران
— منظومه در اوزان
— حدیث پاسخ‌گویی امام صادق (ع) به ۱۹ مسأله
در مجلس منصور

— تعریف انسان کامل از افلاطون
خط: نسخ و نستعلیق. بی‌کا. بی‌تا.
عناوین شنگرف.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۱ × ۱۵/۵ سم. ۳۶ گ. سطور مختلف.
(ثبت ۹۱۳۰۴)

۱۵۷۵۹

حاشیه حاشیه الجرجانی (منطق - عربی)
علی تحریر القواعد المنطقية
از: قره داود.

جلد: مقوارویه کاغذ سبز عطف پارچه.

۱۳ × ۲۰/۵ سم. ۱۶۱ گ. ۱۹ س. (ثبت ۹۱۳۰۱)

۱۵۷۵۷

مجموعه

۱. منتخب تحفه سلیمانی (تجوید - فارسی)
(۳-۱۱ پ)

از: کرون محمد بن ملا محمد مؤمن طهرانی.
آغاز: بسمله. بدان ایدک الله تعالی مصنف تحفه
السلیمانی یکی از قراء مشهور است و این منتخبی است از
آن رساله که این مجرم خطاکار ابن مرحوم ملا مؤمن
طهرانی کرون محمد به جهت برداران ایمانی نوشته ...
انجام: آخر کلمه است که مدغم فیه باشد مثل هنّ و
حملهنّ.

۲. دوازده امام (شعر - عربی)
(۱۱ پ - ۱۲ ر)

درودی است بر چهارده معصوم (ع) به نظم عربی در
چند بیت.
آغاز:

سلامنا المتوالی علی جمیع موالی
من النسبی و الی محمد و علی

۳. خواص سور قرآنی (فارسی)
(۱۲ پ - ۱۵ ر)

فایده‌ای است در بیان خواص سور قرآنی به نقل از
یکی از تألیفات علامه ملا محمد باقر مجلسی ره.

۴. زیده الاعتقاد (عقاید - فارسی)
(۱۵ پ)

از: محمد علی بن ابوالحسن مالواجردی جرقوئیه.
رساله‌ای است در بیان اصول دین با ادله اجمالی آن،
که تنها صفحه آغاز رساله در این نسخه موجود است.

حاشیه‌ای است بر حاشیه میر سید شریف جرجانی بر تحریر القواعد المنطقية فی شرح الشمسية. نک: کشف الظنون، ۱/۱۰۶۳؛ مرعشی، ۲۱/۲۳۳. نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد. آغاز افتاده: ثم قال يدل على ذلك قول المصنف فيما بعد و اما المقالات... قوله اما المقدمة ففی ماهية المنطق و بیان الحاجة اليه و موضوعه فجعل المقدمة مطروفة.... انجام: لا يلايم المقام و يمكن ان يقال اشارة الى الجواب و الايراد بقوله فالاولى ان يقال. تمت الحاشية الشريفة داود.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: صفر ۱۲۳۸ هـ. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در اوایل دارای حواشی به امضای «لمحرره محمد الموسوی عفی عنه»، رکابه‌نویسی شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی ترنج‌دار. ۱۴×۵/۲۰سم. ۷۰گ. ۲۲س. (ثبت ۹۱۳۰۵)

ترجمه از: ناشناس. متن المصباح فی اسرار علم المفتاح در کتابخانه حاضر به شماره‌های ۱۲۵۱۵، ۱۲۵۱۶، ۱۲۵۶۴ و ۱۲۶۰۶ موجود است.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد. آغاز افتاده: و می‌گویم از جمله نبات آن چنانی است که مستعمل است و او سبز است مثل گیاه رشاد و خردل... بسمله. جمله پنجم از قسم دوم از سفر اول از کتاب مصباح بدان ای برادر که خردل و جرجیر.... انجام افتاده:

جمله هفدهم از قسم دوم از سفر اول از کتاب مصباح در آنچه متعلق به علوم مفتاح است... و هر گاه اکتحال شود برای غشاوه چشم نافع است. خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ. رساله دوم در متن خط خوردگی دارد. جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج‌دار. ۱۱×۱۸سم. ۷۸گ. ۱۲س. (ثبت ۹۱۳۰۶)

۱۵۷۶۰

مجموعه

۱. رساله در کیمیا (کیمیا - فارسی) (گ ۱-۶ پ) آغاز: بسمله. حمد می‌کنم خدا را حمدیکه سزاوار است مر او را و درود بر محمد و آل محمد که بهترین خلق خدا هستند پس در ابتداء حکمت بدانکه هر کس حفظ کرد صنعت را از ناهل... انجام: نقره بقرم سرب بزحل قلع بمشتری زیبق بعطارد، تمام شد کتاب.

۲. ترجمه المصباح

فی اسرار علم المفتاح

(گ ۷-۷۸ پ)

متن از: عزالدین ایدمر بن علی جلدکی (۷۴۳ هـ).

۱۵۷۶۱

مدیحه صدراعظم و نظام الملک (شعر - فارسی)

از:؟

مثنوی زیبایی است در مدح میرزا آقاخان نوری صدراعظم و فرزندش نظام الملک. مجموعه مدایح ایشان را فرج الله خازن الاشعار شیرازی محلاتی متخلص به طرفه در مدایح اعتمادیه جمع کرده که به ش ۸۵۳۹ در کتابخانه مجلس نگهداری می‌شود.

در این مثنوی ناظم به شرح حال خود و سیر تحصیلاتش اشاره کرده است و ابیاتی در توحید، نعت نبی و علی (ع) و معصومین (ع) و مدح ناصرالدین شاه قاجار دارد. آغاز:

ای بنام تو بلند آوازه‌ها و ای بلند آواز تو بر سازها

- انجام افتاده:
از جهان رنگ و بو بگذشته به
عاشق بی رنگ و بوئی گشته به
عاشق بی رنگ و بو الهی است
عشق الهی همه آگاهی است
خط: نستعلیق شکسته. بی کا. تاریخ کتابت: ق
۱۴هـ.
- رکابه دارد. در آخر نسخه ابیاتی در مدح میرزا
محمد جان امین خلوت آمده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۱/۵ × ۱۸/۵ سم. ۲۵ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۹۱۳۰۷)
- آغاز افتاده: ذو‌المیل‌الثانی مثل مسافة عديم‌المیل
فی زمان عديم لأن السرعة یزداد....
انجام افتاده: اذ لا حقایق لها ثابتة حتی ی تصور
حضورها.
خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.
عناوین شنگرف. نشانی‌ها مشکى. رکابه‌نویسی
شده است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۲ × ۱۸/۵ سم. ۱۵۳ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۹۱۳۰۸)

۱۵۷۶۳

مجموعه

۱. فرس نامه
(فارسی)
(گ ۱-۶ ر)

بندی از رساله‌ای است در بیان ارزش اسب با
استفاده از روایات شیعی و سپس بیان بیماری‌های اسب
و راه علاج آنها.
آغاز نسخه: بسمله. و الخیل و البغال و الحمیر
ترکبوا و زینة یعنی آفریدم اسبان و استران و الولاغان را
از برای آنکه سوار شوید و زینت بوده باشد....
انجام: و سرکه با انار ترش و زیره و خرفه هر یک را
بطریقی داخل جو کرده بدهند.

۲. منظومه در داستان عشقی (شعر- فارسی)
(گ ۷ پ- ۲۵ پ)
از: حسن.

منظومه‌ای است در داستان عاشق شدن پسر پادشاه
چین به دختری و حوادث پیش آمده در بین و در نهایت
درخواست از امیرالمؤمنین (ع) برای رفع مشکل.

آغاز:

بساط آرای ایوان حکایت
نشاط افزای بستان روایت

۱۵۷۶۲

مجموعه

۱. حاشیة انوار التنزیل
(تفسیر- عربی)
(گ ۱ ر- ۶۵ پ)

از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
(۱۰۳۰هـ).

نک: مجلس، ش ۲۸۵۵ و ۷۴۹۸؛ التراث العربی، ۲/
۲۵۶.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله الذی جعل نسخه
عالم الامکان شرحاً لآیات قدرته و تفسیراً....

آغاز افتاده: خارج عنه و قد مَزَّ الکلام فی تحقیق
لفظ یستأهل و فی بعض النسخ بعد قوله و الجملة
خبر....

۲. شرح هداية الحکمة
(فلسفه- عربی)
از: ناشناس.

شرح مزجی است بر هداية الحکمة اثرالدین ابهری
که به جهت افتادگی طرفین نسخه، نام شارح بدست
نیامد.

عروس نطق را زینت گری کرد
 زهی زینت که سحر سامری کرد
 انجام:
 حسن هم چاکر سلطان دین است
 سگ کوی امیرالمؤمنین است
 دلش قوائم از آن حبل المتین است
 بهر کاری شه دینش معین است
 خوشا آنکس که کار او همین است

ابراهیم بن محمد تفلیسی که چون از تصانیف کتاب
 صحت بدن پرداختم... و نام این کتاب کامل التعبیر
 نهادم... این کتاب به پنجاه و سه باب میوب گردانیده شد
 و بالله التوفیق. باب اول در دیدن حضرت عزت و
 فرشتگان و بهشت و ستارگان و کرسی و آسمان.
 انجام: زن را طلاق گوید با شه و همای در خواب
 دیدن فراخی روزی باشد.

خط: نسخ و نستعلیق. کاتب رساله یکم: محمّد
 علی بن ملا محمّد کرونلی. تاریخ کتابت: ۱۴
 جمادی الاول ۱۲۶۴ هـ. حسب الامر آخوند ملا
 رجبعلی. رساله چهارم: بی‌کا. جمعه ۹ صفر
 ۱۲۵۷ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. چهار
 برگ آخر رساله دوم نونویس است. درگ ۲۷ پ
 بندی در تعبیر خواب که از کتاب‌خانه ملا محمّد
 باقر بهبهانی نوشته شد. چند مهر در جاهای
 مختلف نسخه از جمله مهر مربعی «عبد رجبعلی
 بن محمد» مهر بیضوی به سجع «یا الله المحمود
 فی کلّ فعال» و مهر مربعی «یا محمود» و مهر
 بیضوی «عبده الراجی محمود بن رجبعلی».
 جلد: مقوای فرسوده عطف تیماج مشکلی.
 ۱۱ × ۱۷ سم. ۴۹ گ. ۱۵ س. (ثبت ۹۱۳۰۹)

۳. تعبیر خواب (خوابگزاری - فارسی) از حضرات ائمه معصومین (ع) (گ ۲۶ ر- ۲۷ پ)

بندی است در تعبیر خواب با استفاده از سور قرآنی
 برگرفته از روایات شیعی.
 آغاز: منقول است که هر خوابی ببیند و تعبیر او
 خواهد ببیند که از ماه چند روز گذشته بعد هر شبی از
 سوره قرآن بشمارد و بعد آن ایام آیه بشمارد و معنی آیه
 عین تعبیر است. شب اول فاتحه کتاب است بسم الله
 الرحمن الرحیم است...
 انجام: سی‌ام سوره روم است... او را از آن امر
 برگردانند و او به سبب گوش نکردن سخن ایشان بر
 صواب نباشد.

۴. کامل التعبیر (خوابگزاری - فارسی) (گ ۲۸ پ- ۴۹ ر)

از: ابو الفضل حبیب بن ابراهیم تفلیسی (۶۰۰ هـ).
 رساله مختصری است در خوابگزاری شامل ۵۳
 باب. نام مؤلف در مقدمه ابو الفضل حسین بن ابراهیم بن
 محمّد تفلیسی آمده است.
 نک: نسخه پژوهی، ۳/ ۲۶۱-۲۶۴؛ ذریعه، ۱۷/ ۲۵۴.

آغاز: بسمله. حمدله. و العاقبة للمتقين و الصلوة
 علی محمد و آله اجمعین چنین گوید ابو الفضل حسین بن

۱۵۷۶۴

مجموعه

۱. عریضه در باب غضب مزرعه حسین آباد (گ ۱ پ- ۵ پ)

عریضه‌ای است که به یکی از صاحب منصبان
 قاجار، احتمالاً ناصرالدین شاه در باب غضب مزرعه
 حسین آباد بوسیله برخی از حکومتیان نوشته شده است.
 آغاز: بسمله. معروض حضور معدلت ظهور مکرمت
 دستور حضرت اشرف اسعد امجد والا ادام الله ایام اقباله

العالی می‌دارد که حضرت گردون
انجام افتاده: یکی از امرای بزرگ والی آذربایجان و اران و آن نواحی بود و این پادشاهی را.

۲. هدایة الطالبین (عقاید شیخیه - فارسی) (گ ۳۸-ر پ)

از: حاج محمد کریم خان قاجار کرمانی (۱۲۸۸ هـ).
در پاسخ برخی از فقیهان یزد درباره سه مسأله:
۱. شیعی و شیخی و ناجی و هالک ۲. اصول دین چهار است و چهارم آن رکن رابع ۳. حکایت عدد در صوم و افطار چیست.

در سوم ذی حجه ۱۲۶۱ هـ در یزد نگاشته و چند بار چاپ شده است.

نک: ذریعه، ۲۵ / ۱۸۱؛ فهرستواره، ۹ / ۶۰۶؛ مشار فارسی، ۵ / ۵۴۶۱.

نسخه حاضر از آغاز یک برگ و از انجام مقداری افتادگی دارد.

آغاز افتاده: بد کردار که دشمن دین مبین و مخرب آئین... گوید بنده ائیم کریم بن ابراهیم که باعث بر تحریر این رساله آن شد که پس از آنکه در سنه ۱۲۶۱ هجری از دارالامان کرمان

انجام افتاده: پس شما می‌کشید خود را و پاره‌ای را اخراج می‌کنید از شهرهاشان و اعانت همدیگر.

۳. ردّ شیخیه (عقاید - فارسی) (گ ۳۹-ر پ)

از: ملا حسین علی بن نوروز علی تویسرکانی اصفهانی (۱۲۸۶ هـ).

از همین مؤلف شهاب ثاقب و ردّ رکن رابع هر دو در نقد شیخیه در فهرستواره، ۹ / ۳۱۰ و ۳۹۴ معرفی شده است.

آغاز: بسمله. این سطور مختصری در بیان بعضی از معتقدات واقوایل طایفه زایفه شیخیه که تقریباً بیست

سال متجاوز می‌باشد که در بلده کرمان یافت شده‌اند و رئیس ایشان نواب حاجی محمد کریم خان
انجام افتاده: عبارات عامیانه را نمی‌فهمم علاوه بر اینکه این توجیه و تأویل و جمع.

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی.
۱۱/۵ × ۱۸/۵ سم. ۵۸ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۹۱۳۱۰)

۱۵۷۶۵

مجموعه

۱. مقدمة الصلاة (فقه منظوم - فارسی)

نام حق =

(گ ۱-پ ۱۰ ر)

از: شرف‌الدین بخارایی خراسانی.
منظومه معروفی است در فقه حنفی، در ده باب و فصل‌هایی در ۱۷۰ بیت: ۱. بیان وضو، چهار فصل، ۲. شکندنده‌های وضو ۳. غسل، سه فصل ۴. آنچه غسل را واجب می‌کند ۵. تیمم ۶. نماز، چهارده فصل ۷. نمازهای فریضه ۸. سنت‌های مؤکده ۹. روزه ماه مبارک ۱۰. کفاره روزه ماه مبارک.

از کتاب‌های درسی در شبه قاره بوده که نسخه‌های بسیاری از آن موجود است و کسانی از وی پیروی کرده‌اند و ترجمه‌ها و شروح فراوان دارد.

نک: فهرست مشترک پاکستان، ۷ / ۳۵۲-۳۶۶ و ۱۴ / ۷۷۶-۷۷۷.

آغاز:

نام حق بر زبان همی رانیم
که بجان و دلش همی خوانیم

انجام:

نود و سه برفت و ششصد سال
ز وفات رسول تا امسال

خط: نستعلیق و نسخ. کاتب رساله دوم: خسرو صاحب. تاریخ کتابت: ۲۶ محرم ۱۲۷۱ هـ. مکان کتابت: بلدة ناکپور. بخاطر حسین خان صاحب. کاتب رساله سوم: محمد حسین بن حاجی محمد گلپایگانی. تاریخ کتابت: سه شنبه ۱۰ شعبان ۱۲۵۴ هـ. مکان کتابت: مدرسه میرزا محمد تقی بروجردی.

نسخه کرم خوردگی دارد.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۶×۵/۲۴سم. گ. ۲۴. ۱۲ و ۱۶ س.
(ثبت ۹۱۳۱۱)

۱۵۷۶۶

**التعجب من اغلاط العامة
فی مسألة الامامة**
(عقاید - عربی)

از: ابوالفتح محمد بن علی بن عثمان کراچکی
(۱۵۴۹ هـ).

این رساله بارها به چاپ رسیده است.
نک: مجلس، ش ۱۳۷۵؛ ذریعه، ۴/ ۲۱۰؛ التراث العربی، ۲/ ۵۶؛ معجم التراث الکلامی، ۲/ ۲۷۸.
نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: و لم يستحقوا ثوابا علی عصمتهم و هم ذلك معترفون بأن النبی صلی الله علیه و آله معصوم فی التأدیة و التبلیغ....
انجام افتاده: و من عجیب کذبهم روايتهم ان رسول الله علیه السلام کان راکباً و ابوبکر یمشی فإوحى الله تعالى الیه لا تستحى.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.
در حاشیه تصحیح شده است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج‌دار.
۱۵×۱۰/۵سم. گ. ۴۴. ۱۵ س.
(ثبت ۹۱۳۱۲)

نسیمة از جمادى الاول
بود کاین نظم گشت مستکمل
رحمت حق نثار خواننده
باز گوینده و رساننده

۲. منظومه در نوحه
(فارسی و اردو)
(گ ۱۱-۱۹ ر)

۳. ارجوزه فی المنطق
(منطق منظوم - عربی)
(گ ۲۰-۲۴ پ)
از: علی بن حسین بن محی‌الدین بن عبداللطیف
جامعی عاملی (ق ۱۲ هـ).

در فهرست جدید کتابخانه آیت‌الله گلپایگانی به
عنوان تحفة المبتدی معرفى شده است.
نک: دایرة المعارف تشیع، ۱/ ۱۳۶؛ ذریعه، ۱/ ۴۴۹؛
طبقات اعلام شیعه، ق ۱۲ ص ۵۱۲.
آغاز:

انَ منطق اجلّ ما اشملا
علی ثناء الله عزّ و علا
... و بعد فالعبد المسمّى بعلی
نجل الحسین الجامعی العاملی
یسقول هذا تحفة للمبتدی
ترشده انوارها فیهددی
جعلته منظومة لیسهلا
علیها ان یحفظها مشتغلا
انجام:

علی المخیلات لا غیر وقد
یعتبر الوزن بذال بعض انفراد
و الحمد لله علی التمام
و افضل الصلوة و السلام
علی النبی المصطفی و الال
ما مادامت الأيام و اللیالی

- ۱۵۷۶۷
- مجموعه**
- ۱. کنوز المعزمین** (علوم غریبه - فارسی)
(ص ۱-۱۴)
منسوب به: شیخ‌الرئیس ابوعلی حسین بن عبدالله بن سینا (۴۲۸هـ).
نک: مهدوی، ص ۲۹۱؛ مجلس، ۱۲۵۰۵/۹.
آغاز: القول فی موامرة الاعمال و فيه فصول [الفصل الاول] فی ذکر العمل و ما يتعلق به. چون خواستیم که عمل دوستی کنیم...
انجام: پنج لیون ادبار ثم لا ینصرون، ششم اولتک هم الفاسقون.
- ۲. جفر مرتضوی** (جفر - فارسی)
(ص ۱۴)
منسوب به: امام علی (ع).
نک: مرعشی، ۵۰۳/۳۲، ش ۱۲۸۰۴/۴.
تنها یک صفحه از آغاز رساله را دارد.
آغاز: بسم الله و بالله و الصلوة علی محمد و آله و سلم. اما بعد این مقدمه است در بیان جفر مرتضوی علیه السلام و آنرا سه مقدمه است، مقدمه در دانستن وضع جفر...
انجام افتاده: مقدم یا مؤخر یا فراموش تمام صفحه غلط شود و فایده نهد و مقصود حاصل.
- ۳. قواعد جفر** (جفر - فارسی)
(ص ۱۵-۵۵)
آغاز: الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه و عترته الطاهرین. اما بعد این قواعد بنا بر خواطر بعضی از طالبان این فن شریف که رعایت خاطر ایشان از جمله لوازم بود در قلم آورده شد و چون به نظر حضرت سیادت پناهی فضایل دستگاهی ملجأ علمای زمان معقول و مرغوب افتد مشکل جفر حل شود... چنین گوید محتشم
- الاحجابی که چون خواهند که استخراج اسماء یومیه کنند. انجام: همین قدر استبصار در این فن کافیت فلیطلب الطالب الباقی بالریاضیات و مشاهدات اوراق العارفين... صراط علی حق نمسکه فمن استکشفها و اضطر صفها فعليه مبین و السلام.
- ۴. تفسیر سورة الاخلاص** (تفسیر - عربی)
(ص ۵۶-۷۲)
از: شیخ احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
در پاسخ به سؤال (سید محمد) نگاشته شده است.
نک: مرعشی، ۱۰۷/۲۴، ش ۹۳۱۳/۲.
آغاز: بسمله. اقول حقیقة سورة التوحید لیبانها وجوه کثیرة لا یدخل حصرها تحت علمنا و انما نتکلم علیها بما یحضرنا... دلت النصوص بأن بسم الله الرحمن الرحیم آیه منها...
انجام: فکأنما قرأ ثلث القرآن و ثلث التوراة و ثلث الانجیل و ثلث الزبور و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.
- ۵. تفسیر آیه النور** (تفسیر - عربی)
(ص ۷۲-۸۳)
از: شیخ احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
آغاز: قال سلمه الله تعالی و آیه النور من أولها الی آخرها. اقول یرید تفسیر آیه النور و هو قوله تعالی «الله نور السموات و الارض مثل نوره کمشکوة فیها مصباح المصباح فی زجاجة» الی قوله «لعلهم یتفکرون» بغير ما ذکره المفسرون و لقد شافهنی بذلك مراراً و کان من اصعب الامور علی النفس... فأقول قال سبحانه «الله نور السموات و الارض» ای هادی من فی السموات و الارض و منورهم ای موجهم بالنور من النور...
انجام: مع اتفاق معانیها فهم علیهم السلام و هذا الذی اشرنا الیه فیہ کفاية لا ولی الالباب فی بیان هذه الآیه الشریفة و الحمد لله رب العالمین.

- ۶. اجوبة المسائل** (عقاید - عربی)
(ص ۸۳-۹۰)
گویا از: شیخ احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
پاسخ به پرسش‌هایی است درباره نبوت و ولایت، المراد من انّ الولاية باطن النبوة، معنی الحدیث داخل فی الاشیاء لا کدخول شیء و خارج عن الاشیاء لا کخروج شیء، معنی یا نعیمی و جنتی، طریقه الرياضة و...
آغاز: قال سلمه الله تعالى و حقیقة بین النبوة و الولاية. اقول النبی فی ظاهر اللغة هو الانسان المخبر عن الله بغير واسطة...
انجام: و طریق النار فاجتنبوه لعلکم تهتدون والسلام علی من اتبع الهدی.
- ۷. الفرق بین العقل و النفس و الروح** (عقاید شیخیه - عربی)
(ص ۹۱-۱۰۲)
از: شیخ احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
نک: مرعشی، ۳/۱۴۰، ش ۹۴۹/۱۸.
آغاز: بسمله، و الحمد لله و صلی الله علی محمد و آله آل الله. اعلم انّ العقل جوهر نوری دراک لذاته للاشیاء قبل وجود ذاتها...
انجام: و انما هو بمنزلة الثوب لیسته ثم ترکته و لیست غیره فافهم، کتبه المسکین احمد بن زین الدین.
- ۸. فواید متفرقه** (فارسی و عربی)
(ص ۱۰۲-۱۱۸)
از جمله شرح ابیات منسوب به امیرالمؤمنین (ع): یا حار الهمدانی من یمت یرانی، و حدیث ثقلین و احادیث دیگر در فضیلت امام علی (ع) و ابیات شعر به فارسی.
خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
رکابه دارد.
جلد: تیماج فرنگی.
- از: کاشانی (ق ۱۴ هـ).
منظومه‌ای است در قالب مثنوی در شرح زندگی شاعر که در ق ۱۳ و ۱۴ هـ در کاشان می‌زیسته و نسبت به تصرفات در املاک وقفی آن شهر به خصوص توسط «عبدالصاحب» نامی که ادعای فقاقت داشته به ناصرالدین شاه شکایت می‌کند:
آنچه بر من رفته از دور زمان
بر تو خوانم کازمون یابی از آن
گویمت شرحی ز حال خود براز
که فراموش آیدت از خویش باز
...یکهزار و سیصد و اند از سنین
رفته زان دور ختم مرسلین
... من فقیه و نایب پیغمبرم
عبد صاحب خاکروب آن درم
هر چه حق صاحب و پیغمبر است
مر مرا بایسته است و در خور است
... این بگفت و پاک آن املاک وقف
در حساب خود گرفت از بوم و سقف
آغاز:
یک حکایت گویمت بگشای گوش
گوش بگشای ار تو داری عقل و هوش
انجام:
گر نسازد شاه مردم را خلاص
ز این جلب جز حق نباشدشان مناص
خط: نستعلیق شکسته. به خط شاعر. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.
به دست شاعر تصحیح شده و در متن خط خوردگی‌هایی دیده می‌شود و برخی ابیات

از: ۱۱/۵ × ۱۵/۵ سم. ۵۹ گ. ۱۶ س.
(ثبت ۹۱۳۱۳)

۱۵۷۶۸

(شعر - فارسی) **مثنوی**

در مقدمه گوید: «پس از آنکه سالها عمر گرانمایه را در تحصیل و تکمیل علم طب صرف کردم و از علم طب قدیم که مستعمل اهل ایران است استحضار کامل و بهره‌شامل حاصل نمودم چندی نیز در قانون طب جدید افرنجی رنج برده جهدی وافی بعمل آوردم، اکنون که یکهزار و دویست و هشتاد و چهار هجریست مایل بدان گردیدم که رساله مختصری جامع بین طب قدیم و طب جدید در اعراض و علامات کلیه امراض به پارسی تألیف نمایم تا عموم ناس بهره از آن توانند گرفت».

این کتاب به ناصرالدین شاه قاجار تقدیم شده و شامل یک مقدمه و ده باب و یک خاتمه است و نسخه‌ای دیگر از آن در کتابخانه آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود.

نک: الفبایی آستان قدس، ص ۶۰.

آغاز: بسمله. حمد و سپاس حکیمی را که از یک پرتو نور ذات خود عقول مجرد و نفوس مقدسه ... انجام: ... حاره و بارده و در طعام و شراب مناسب حسن تدبیر نمایند.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: شنبه ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۸۵ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردگی دارد. در آخر نسخه آمده است: «اقل السادات میرزا جعفر ولد مرحوم میرزا نظام کسرنویس با جناب افلاطون الزمان مصنف کتاب آقا میرزا عبدالکریم طبیب بدقت مقابله نموده و تصحیح شد فی یوم جمعه ۲۹ شهر جمادی الثانی سنه ۱۲۸۵»، در میان نسخه تصویری از قلب درج شده است. رکابه‌نویسی دارد. در اول نسخه مهر بیضوی «معتد الحکماء».

جلد: تیماج مشکى مجدول گرهى با ترنج و سرترنج.

۱۴/۵ × ۲۲ سم. ۹۰ گ. ۱۴ س. (ثبت ۹۱۳۱۶)

تکرار شده. به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۱ × ۱۸ سم. ۷۲ گ. ۱۷ س. (ثبت ۹۱۳۱۴)

۱۵۷۶۹

جواهر العقول
فی مناظره الفار و السنور = موش و گربه
منسوب به: علامه ملاً محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (۱۱۱۰ هـ).

داستان گفتگوی گربه دانشمند با موش صوفی است که به چند نام خوانده شده از جمله: پند دانش و هوش به زبان گربه و موش و به چند تن منسوب شده از جمله شیخ بهایی و علامه مجلسی. بارها به چاپ رسیده است.

دانش پژوه این رساله را از جمال‌الدین محمد بن حاجی محمد فراهانی دانسته است.

نک: فهرستواره، ۱/۳۰۹؛ ذریعه، ۵/۲۷۲ و ۳/۱۹۹؛ دانشگاه، ۹/۸۸۷؛ ادبیات، ص ۱۹۰.

نسخه حاضر از آغاز و انجام اندکی افتادگی دارد. آغاز افتاده: ما و تو نیست که جواب گوید علی الکفایه پس ای موش صرفه ترا باشد، دیگر آنکه سبقت سلام ترا باشد و ثواب بسیار دارد ...

انجام افتاده: ... چنانکه نام او را از دفتر عقل پاک باید کرد و در دفتر اهل جهل و حماقت ثبت.

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. رکابه دارد.

جلد: تیماج زیتونی.

۱۲ × ۲۰/۵ سم. ۱۰۸ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۹۱۳۱۵)

۱۵۷۷۰

احکام الامراض
(پزشکی - فارسی)
از: عبدالکریم طبیب (ز: ۱۲۸۴ هـ).

۱۵۷۷۱

مسلك النجاة

(فقه - فارسی)

از: عبدالحسیب محمد بن احمد علوی عاملی.
فقه فتوایی است که برای فارسی زبان‌ها نوشته شده است. در این نسخه کتاب طهارت و کتاب صلاة موجود است با عناوین فرعی «اصل» و «باب» و «میقات».
مؤلف بحث مفصلی درباره نماز جمعه مطرح کرده و متعرض ادله و اقوال و رد ایراد در آنها شده است. در مقدمه کتاب از شاه عباس صفوی یاد می‌کند. به نام کتاب و مؤلف در مقدمه تصریح شده است.
نک: ذریعه، ۲۴/۲۱؛ وزیری، ۱۹۵/۱.

آغاز: بسمله. رایحه ریاحین ریاض سخن غالیه طراز طره مخدرات توحید وحیدی که به تشریف شریف و لقد کزمننا بنی آدم رتبه رفیعه جامعه...
انجام افتاده: ظاهر گردید که قول صاحب رساله فیدل بظاهره علی الوجوب المصیق قولی است ساقط از درجه اعتبار چه دانستی که ندا استفاده از قول حق تعالی اذا نودی مطلق است و دانستی که مطلق از حیث اطلاق دلالت بر خصوص چیزی ندارد.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

تمامی صفحات مجدول محزر به زر و مشکی. صفحه آغاز دارای سرلوح کم‌کار. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و رکابه‌نویسی دارد. چند جای نسخه مهر بیضوی با سجع «انی عبدالله اتانی الکتاب» دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

۱۳/۵ × ۲۴ سم. ۱۱۲ گ. ۲۱ س. (ثبت ۹۱۳۱۷)

۱۵۷۷۲

انقلاب طوسی

(تاریخ ایران - فارسی)

= **تاریخ انقلاب طوسی**

از: محمدحسن بن محمدتقی ادیب هروی خراسانی (ق ۱۴هـ).

نک: ذریعه، ۲/۴۰۲؛ فهرستواره، ۲/۸۲۵؛ مشار

فارسی، ۱/۵۶۷.

آغاز: بسمله. و تحسبونه هیناً و هو عندالله عظیم. چنین گوید نگارنده این اوراق احقر عباد محمد حسن بن محمدتقی خراسانی اقل خدام دربار فیض آثار چون واقعه توب بستن روس باستان عرش بنیان...
انجام: ... اللهم عجل فرج ولیک المنتظر الامام الثانی عشر.

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت:

چهارشنبه ۸ محرم ۱۳۳۸هـ. مکان کتابت:

مدرسه فاضلیه مشهد.

در ابتدای نسخه فهرست مطالب کتاب و تصویر مؤلف آمده است. در اول و آخر نسخه مهر مؤلف دیده می‌شود. صفحه شمار دارد.

جلد: تیماج دورو.

۱۷ × ۲۳ سم. ۷۸ گ. ۱۸ س. (ثبت ۹۱۳۱۸)

۱۵۷۷۳

منهاج الاستخراج

(نجوم - فارسی)

از: محمدعلی مشهور به عیسی خان (ق ۱۲هـ).

در استخراج تقاویم و اوساط کواکب و اعمال دیگر. دنباله‌ای بر زیج الخ بیگ و دگرگونی‌هایی در آن. در چهار «مقاله»: یکم، در استخراج تاریخ هجری. دوم، در معرفت طالع وقت. سوم، در معرفت روش ستارگان و مواضع ایشان در یک مقدمه و چهار باب. چهارم، در تحصیل تقاویم خمس متحیره در دو باب.

نام مؤلف در برخی نسخه‌ها، مبشرخان آمده است.

نک: ذریعه، ۲۳/۱۵۵؛ فهرستواره، ۴/۳۰۷۰.

آغاز: بسمله. شکر و سپاس بی قیاس قدیر را

سزاست که بید قدرت طباق سماوات را با این همه...
خط: نستعلیق و نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۱۲هـ و

۱۳هـ.

با جدول‌های نجومی بسیار. عناوین شنگرف.

- جلد: تیماج زیتونی دورو و مجدول گرهی با
ترنج و سر ترنج و لچکی.
۱۷/۵ × ۲۹/۵ سم. ۲۰۹ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۹۱۳۱۹)
- شامل مقدمه و پنج فصل و تتمه‌ای به شرح ذیل:
المقدمة: فی ترتیب الافلاک
الفصل الاول: فی الدوائر القسی
الفصل الثاني: فی صورة الافلاک السبع
الفصل الرابع: فیما يتعلق بالأرض
الفصل الخامس: فی الصیح و الشفق
التتمة: فی خط نصف النهار و سمت القبلة
نک: ذریعه، ۱۶/۱۳۲.
آغاز:
سبحانک اللهم رباً فاعلا
فما خلقت انت هذا باطلا
صلّ علی شمس سماء الرحمه
و آله أنوار کلّ ظلمه
انجام:
مسلمًا ثنا علی الأحباب
من الشیوخ و من الطلاب
- ۱۵۷۷۴
الأدلة العقلية
(اصول فقه - عربی)
از: شیخ شعبان بن مهدی گیلانی نجفی (۱۳۴۸ هـ).
مباحث ادله عقلیه از اصول فقه را به صورت
استدلالی با توضیح اقوال و رد و ایراد در آنها آورده
است. گویا بخشی از کتابی بزرگ باشد.
آغاز: بسمله. و به نستعین القول فی الأدلة العقلیه و
الكلام فیها يقع فی مواضع ثلاث فی بیان تحدید الدلیل
العقلی و تقسیمه و بیان حجّته...
انجام: ... متوقف علی وجود الأمر و النهی و اذا توقف
الأمر و النهی للمفاسد المزبورة فیلزم الدور و الحمد لله
اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلوة علی نبیه محمد و آله
متوالیاً متواتراً.
خط: نستعلیق. گویا به خط مؤلف.
نشانی‌ها مشککی. در متن و حاشیه تصحیح شده.
رکابه و صفحه‌شمار دارد. نام کتاب و مؤلف در
برگ آغاز درج شده است.
جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد عطف و گوشه
تیماج سرخ.
۱۵ × ۲۰ سم. ۱۱۶ گ. ۲۳ س. (ثبت ۹۱۳۲۰)
- ۱۵۷۷۵
مجموعة منظومه‌های سماوی:
۱. **فرائد الاسلاک**
فی هیئة الأفلاک
(گ ۱-۷ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۲۰۰ بیت در علم نجوم و فلک
۲. **غنية الطلاب**
فی علم الاسطرلاب
(گ ۸-۱۲ ر)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۱۵۰ بیت در علم اسطرلاب،
شامل مقدمه و ۲۷ «آیه»:
المقدمة: فی تعریفه و وصفه
الآية الاولى: فی اخذ الارتفاع
الآية الخامسة: فی تعديل درجة الطالع
الآية العاشرة: فی معرفة الدائر بالنهار و اللیل
الآية الخامسة عشرة: فی معرفة ساعات الصیح و
الشفق
الآية العشرون: فی معرفة تقویم احدی السیارات
الآية الخامسة و العشرون: فی معرفة اعماق الابار
الآية السابعة و العشرون: فی معرفة سمت القبلة.
نک: ذریعه، ۱۶/۶۷.

- آغاز:
یا نور یا سُبْح یا قدوس
قد صمدت للطفک النفوس
- انجام:
مصلياً على نبيتنا الأجل
و آله الاولي بهم تمّ العمل
۳. **قرط السمع في علم الربع** (فلک - عربی)
(گ ۱۳ پ- ۱۶ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۱۵۰ بیت در علم ربع مجیب،
شامل مقدمه و ۲۰ باب:
المقدمة: فی تعريفه و جملة من اجزائه
الباب الأول: فی معرفة اخذ الارتفاع
الباب الخامس: فی معرفة بعد القطر
الباب العاشر: فی معرفة الظل من الارتفاع و العکس
الباب الخامس عشر: فی معرفة حصة السمّ و
تعديله
الباب العشرون: فی معرفة العمل بالكواكب.
نک: ذریعه، ۱۷ / ۷۶.
آغاز:
تبارک اسمک العلی الاعلی
صل على من بالصلاة اولی
انجام:
مصلياً على نبي الرحمة
و آله الأكارم الاتمه
۴. **مشارك الشمسين** (فلسفه - عربی)
(گ ۱۷ ر- ۳۱ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در پانصد بیت در دو فن طبیعیات و
الهیات شامل فصول متعدد.
نک: ذریعه، ۲۱ / ۳۵.
- آغاز:
یا مبدع العقول و النفوس
و فاطر المعقول و المحسوس
- انجام:
ارختها شطرا بغير مين
قد انجلى مشارق الشمسين
فاحمد الله مصلياً على
محمد و آله اهل العلی
۵. **ملتقطات النحو** (نحو - عربی)
فی مستنبطات النحو
(گ ۳۳ ر- ۴۸ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۷۰۰ بیت در یک مقدمه و سه
باب دارای فصول و خاتمه در علم نحو.
نک: ذریعه، ۲۲ / ۱۹۶.
آغاز:
احمد اللهم فيمن حمدا
مصلياً على النبي احمدا
انجام:
(رقت) حسابا للذی قد حسبه
كما رقت مؤرخا (خذها هيبه)
۱۳۱۸
۶. **الترصيف في التصريف** (صرف - عربی)
(گ ۴۹ ر- ۵۶ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۳۰۰ بیت شامل مقدمه و دو
«مقصد» در علم صرف.
نک: ذریعه، ۴ / ۱۶۹.
آغاز:
الحمد لله العلی الباری
ثمّ الصلاة للنبي الهادی

- انجام:
و احمد الله مصليا علا
- و آله الأطهار خیر آل و صحبه معادن الکمال
- محمد و آله و من تلا
۷. نظم السمط فی علم الخط (عربی)
(گ ۵۷-۵۹ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۷۵ بیت در علم خط شامل
مقدمه و پنج «عقد»:
العقد الاول: فی غیر المصوّر
العقد الثاني: فی المخالف بالوصل
العقد الثالث: فی المخالف بالزیاده
العقد الرابع: فی المخالف بالنفس
العقد الخامس: فی المخالف بالبدل
نک: ذریعه، ۲۴/۲۱۴.
آغاز:
احمدک اللهم یا ربّ العلا
حمداً یرینی من رضاک الاملا
- انجام:
ابیاته معموره الافاده
خمس و سبعون بلا زیاده
فاحمد لله مصليا على
محمد و آله ذوی العلی
۸. البلغة فی البلاغه (بلاغت-عربی)
(گ ۶۱-۶۸ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۳۰۰ بیت در علوم بلاغت.
نک: ذریعه، ۳/۱۴۷.
آغاز:
الحمد لله الذی قد انعمما
و علم الانسان ما لم یعلمما
- انجام:
۹. مناهج الوصول فی علم الأصول (اصول فقه-عربی)
(گ ۶۹-۷۳ ر)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۱۵۰ بیت در اصول فقه شامل
مقدمه و ۱۶ «منهج» و مختمه و انتهاء.
نک: ذریعه، ۲۲/۳۵۰.
آغاز:
احمدک اللهم اهل الحمد
و استعین فیک عند القصد
- انجام:
فالمرء کل المرء من یحمی الفتی
فسی وجهه و غیبه حیث أتى
۱۰. بلوغ الأمة للمحة الاثمة (عربی)
(گ ۷۴-۷۷ ر)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).
ارجوزه‌ای است در ۱۵۰ بیت که شرح حال و نسب
هر یک از چهارده معصوم(ع) را به اختصار در «لمحه»
خاص آنان آورده است.
آغاز:
الحمد لله العظیم الأمجد
ثمّ الصلاة للنبي احمد
- انجام:
و برضاء الله عنی من انا
و من انا حق اقول من انا
۱۱. ثمرة الشجرة فی مدائح العترة المطهرة (مدایح-عربی)
(گ ۷۹-۹۳ پ)
از: محمد بن طاهر سماوی (۱۳۷۰ هـ).

- نسخه چاپی ارجوزه سماوی است در مدح عترت پیامبر(ص). چاپ مطبعة الآداب بغداد در ۱۳۳۱ هـ.
خط: نسخ. تمامی رساله‌ها به خط ناظم (به جز رساله آخر که چایی است). تاریخ کتابت: ۱۳۱۹ و ۱۳۳۱ هـ. مکان کتابت: سماوه.
رساله‌های نجومی دارای اشکال هندسی و نجومی است. عناوین شنگرف. نام رساله‌ها در صفحات عنوان به خط مؤلف درج شده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۳ × ۲۰ سم. ۹۴ گ. ۲۵ س.
(← تصویر) (ثبت ۹۱۳۲۱)
- از: محمد تقی بن محمد برغانی قزوینی (۱۲۶۴ هـ).
فقه فتوایی است شامل احکام دیات. انجام تألیف در ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۵۵ هـ.
نک: ذریعه، ۸/ ۲۸۵.
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین. کتاب الدیات و النظر فی امور، النظر الاول در اقسام قتل و مقادیر دیات. بدانکه قتل نزد ما امامیه به سه قسم است. عمد محض و خطاء محض و شبیه عمد...
انجام: ... بعد از خروج سهم پس گویا قتل نمود حین اسلام او.

۲. وصیت نامه محمد رضی گیلانی (فارسی) (گ ۷۱ ر)

متن وصیت نامه محمد رضی بن میرزا کوچک رانکوهی چنجانگی گیلانی است در تاریخ چهارشنبه ۱۳ رجب ۱۳۱۸ هـ به خط خودش.
آغاز: بسم الله تعالی شأنه العزیز، مخفی نماند اینکه به مقتضای آیه کل نفس ذائقة الموت...
۱۵۷۷۶

۳. سؤال و جواب فقهی (فقه - فارسی) از شیخ عبدالله در باب خز و سنجاب (گ ۷۲ ر)

۴. حاشیه الرسائل (اصول فقه - عربی) (گ ۷۲ پ - ۱۰۹ پ)

از: محمد رضی بن شیخ علی گیلانی (۱۳۱۸ هـ).
تعلیقاتی است بر فرائد الاصول = رسائل شیخ انصاری که محشی از تقریرات درس استادش گردآورده است. نسخه حاضر مباحث قطع را در بردارد.
آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین المنتجبین و اصحابهم الذین بلغوا کمال... و بعد فیقول الحقیق الفقیر المحتاج الی ربّه الغنی...
شرح هدایة الحکمة (فلسفه - عربی)
از: صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰ هـ).
نک: کتابشناسی جامع ملاحظه، ص ۱۷۸-۱۹۱؛ مجلس، ش ۹۲۴۹.
آغاز: بسمله. المخترع العقل الفعال و مبدع النفس الکال معلق الصور بالمواد...
انجام: فان الحق اوسع من ان یحیط به عقل و حدو اعظم من [ان] یحضره عقد دون عقد...
خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.
نشانی‌ها مشکئی. در حاشیه تصحیح شده و اندکی حواشی و رکابه نویسی دارد. به نسخه رطوبت رسیده است.
جلد: مقوا عطف پارچه مندرس.
۱۵ × ۲۱/۵ سم. ۲۴۲ گ. ۲۱ س.
(ثبت ۹۱۳۲۲)

۱۵۷۷۷

مجموعه

۱. دیات (فقه - فارسی) (گ ۳ پ - ۶۸ پ)

آغاز: بسمله، حمدله، و الصلاة والسلام علی حبیبه محمد و آله الطاهرین... و بعد چنین گوید اقلّ الناس علماً و عملاً غریق بحر عصیان شعبان بن مهدی الجیلانی اصلاً و الغروی مسکناً....

انجام:... خمس است نسبت به آن مال و تفسیرات دیگر هم کردند از برای آنها و لکن مناسب مقام و آنچه اظهر بود در نظر ذکر شد.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. در حاشیه و متن تصحیح شده و رکابه‌نویسی و صفحه‌شمار دارد.

جلد: گالینگور قهوه‌ای عطف تیماج زیتونی. ۱۶/۵ × ۲۲ سم. ۱۰۳ گ. ۱۸ س. (ثبت ۹۱۳۲۴)

۱۵۷۷۹

شرح الفوائد الصمدية (نحو - فارسی)

از: ناشناس.

ترجمه و شرح فارسی الفوائد الصمدية شیخ بهایی است در نحو.

نک: کتابشناسی شیخ بهایی، ص ۴۴۲ - ۴۷۰. آغاز: بسمله، احسن کلمة یبتدأ بها الکلام و خیر خبر یختتم به المرام حمدک اللهم... معنی اسم تفضیلست و تمام شدن اسم تفضیل به سه چیز است یا بمن مثل زید افضل من عمرو یا الف و لام مثل زیداً الأفضل یا به اضافه احسن کلمة نیکوتر کلمه‌ای که ابتدا کرده می‌شود به آن....

انجام:... رفع ضمیر داده است و مطابقه کرده است خبر مبتدأ را، هند مؤنث قائمه مؤنث، تمت.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. اندکی خط خوردگی در متن صفحات دیده می‌شود. رکابه و صفحه‌شمار دارد. جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

محمد رضی ابن شیخعلی جیلانی عفی الله عنهما آتی... انجام:... و من معلوم ان الموطوءة بالشبهة لا ترث، فتدبر. هذا تمام الکلام فی القطع و الحمد لله رب العالمین.

۵. آداب نکاح (فارسی)

(گ ۱۱۳-ر ۱۱۷)

آغاز: بسمله. این چند کلمه در آداب نکاح است مرویست هر که دو رکعت نماز کند در حالتیکه زن داشته باشد....

خط: نستعلیق. کاتب: محمد رضی بن شیخ علی معروف به میرزا کوچک چنگانی گیلانی. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۳ رجب ۱۳۱۸هـ.

رکابه دارد. به اول و آخر نسخه چند برگ از مناسک حج چاپی ملحق شده است. در برگ ۷۰ یادداشتی در باره نمازهای قضای سیده کلثوم از محمد رضی گیلانی در ۱۳۱۶هـ و مهر کاتب ذیل وصیت‌نامه‌اش با نقش «العبد الراجی محمد رضی» دیده می‌شود. تاریخ وفات محمد رضی در شب پنجشنبه ۲۱ ذی الحجه ۱۳۱۸هـ ثبت شده است.

جلد: تیماج سرخ. ۱۵ × ۲۰/۵ سم. ۱۱۹ گ. ۲۴ س. (ثبت ۹۱۳۲۳)

۱۵۷۷۸

منهج المسترشدين (فقه - فارسی)

الی احکام الدین

از: شیخ شعبان بن مهدی گیلانی نجفی (۱۳۴۸هـ). فقه فتوایی است «در ضروری مسائل و رؤس احکام و صلات و صوم و بعضی عبادات دیگر و بعضی معاملات بر سبیل اختصار... در یک مقدمه و چند مقصد (کتاب) اما مقدمه در بیان بعضی از مسائل اجتهاد و تقلید است».

- رساله‌ای است فلسفی با عناوین «حکمة - حکمة»،
که مطالب را به مقتضای عقل محض و براهین عقلیه
صرف بیان می‌کند و به تعبد و نقل نمی‌پردازد به دستور
شاهزاده بدیع الملک میرزا ملقب به عمادالدوله (وزیر
شورای دولتی و حکمران یزد) ابن محمد علی بن فتح
علی شاه قاجار نگاشته است.
نسخه دیگری از این رساله در کتابخانه آیت‌الله
مرعشی ش ۱۳۸۰۶ موجود است.
نک: ذریعه، ۵۹/۷.
در نسخه حاضر همراه با متن رساله، شرح بر
مقداری از اوایل رساله نیز دیده می‌شود.
آغاز: بسمله. حمد مر خدائی را که ذاتش حقیقت نور
است و در عین بطونش ظهور بی پرده در حجابست ...
انجام: ... در مرتبه عقل دویم کثرتی که وفا بصدور
کثرت ثوابت کند متحقق نیست.
- ۲. شرح اعتقادات شیخ بهایی (عقاید - فارسی)**
(گ ۳۱ پ- ۸۵ ر)
از: میرزا محمد علی بن محمد حسین تاسوئی
اردکانی مشهور به خراسانی (ق ۱۴ هـ).
گزارش کوتاه و نیکویی است از اعتقادات شیخ
بهایی. تألیف این کتاب در ۱۳۵۲ هـ به انجام رسیده
است. و نسخه‌ای دیگر از آن در کتابخانه آیت‌الله
مرعشی ش ۹۹۷۰ نگهداری می‌شود.
نک: ذریعه، ۱۰۳/۱۳؛ فهرستواره، ۳۶۹/۹؛
مرعشی، ۲۴۱/۲۵.
آغاز: بسمله. خداوندی را سپاس و ستایش کردن
سزاست که اگر متکلمان روزگار و سخن گستران نامدار در
معرفت ذاتش ...
انجام: ... وهو مقام الوقوف هذا آخر ما اردنا من
المقصد الثانی من الخاتمة و... الذین هم نجوم الهدایة فی
البدایة و النهایة.
خط: نسخ. کاتب: مرتضی بن شعبان بن محمد
- ۱۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۱۰ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۹۱۳۲۵)
- ۱۵۷۸۰
زیج محمدشاهی (نجوم - فارسی)
از: راجه سوائی جی سنگ فرزند یسن سنگه راجه
اجمیر هند (ق ۱۲ هـ).
مؤلف به روزگار محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱ هـ)
حاکم مالوه شده و این زیج را به نام او در ۱۱۴۰ هـ بر پایه
زیج الغ بیگ در سه «مقاله» نگاشت:
مقاله یکم: در معرفت تواریخ، در ۴ «باب».
مقاله دوم: در معرفت طالع، در ۱۹ «باب» و
«خاتمه».
مقاله سوم: در معرفت روش ستارگان و مواضع آنها
در ۱ «مقدمه» و ۴ «باب» و ۱ «خاتمه».
نک: فهرستواره، ۲۹۵۷/۴؛ مجلس، ۱۰۳/۲ و ۱۰۳/۶
و ۱۱۴ و ۱۱۱/۱۹ و ۱۲۴ و ۲۷۵.
نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: جدول است
انجام افتاده: ... و قمر منقوص الراس را هم باین
وقت آوردیم.
خط: نسخ. بی کا. بی تا. صفحات دارای
جدول‌های نجومی به شنگرف. در اول نسخه مهر
بیضوی به سجع «یا اسد الله الغالب».
جلد: تیماج مشککی یک لا.
۲۱ × ۳۰ سم. ۱۲۲ گ. ۱۷ س. (ثبت ۹۱۳۲۶)
- ۱۵۷۸۱
مجموعه
۱. عمادیه (فلسفه - فارسی)
= **حکمت عمادیه**
(گ ۱ پ- ۳۰ پ)
از: علی اکبر بن ابوالحسن یزدی (۱۳۴۴ هـ).

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
 ۱۱/۵ × ۱۷ سم. ۵۷ گ. سطور مختلف.
 (ثبت ۹۱۳۲۸)

۱۵۷۸۳

کشکول
 (متفرقه - فارسی)
 از: عبدالحسین بن شعبان فقیهی گیلانی نجفی
 (۱۴۱۰ هـ).

گزیده‌هایی است از مطالب مختلف علمی. عناوین
 برخی مطالب: خیالات فلاسفه سابق؛ طریقه چاپ
 ژلاتین، مرکب سازی برای چاپ، طریقه استعمال طلا؛
 دعای آبله؛ اسرار عکاسی، کاغذ سازی آبی، کاغذهای
 شب چاپ، شب کوری؛ نسخه‌ها و ادعیه‌ای برای دفع
 امراض؛ اشعاری از آقای اثنی عشری و ابراهیم صفایی
 و شورش شیرازی و مرتضی هاشمی و شهریار و حافظ و
 ملک الشعراى بهار؛ طریق کشتن زیبق؛ راههای تنویم؛
 احضار روح و....

این یادداشت‌ها در مکان‌های مختلف از جمله
 رشت و قم و در تاریخ‌های مختلف از جمله ۱۵ شوال
 ۱۳۴۶ هـ، ۳ تیر ۱۳۰۷ هـ، و ۲۰ محرم ۱۳۵۲ نوشته
 شده است.

آغاز نسخه: جزء دوم کشکول: منتخبات اشعار و
 مطالب علمیه مختلفه عربی و فارسی که برای توسعه
 دامنه فکر به تدریج نوشته‌ام. بسمله. ستایش یزدان پاکی
 را سزد که انسان را بفکر امتیاز داده....
 انجام:

فاحکم رعاک الله بیننا

فقولک الیوم هو الفاصل
 خط: نسخ و نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ
 کتابت: ۱۳۴۶ هـ و ۱۳۵۲ هـ. مکان کتابت: قم و
 رشت.
 برگ‌هایی در میان سفید مانده.

مهدی بن عبدالوهاب نجفی گیلانی. تاریخ
 کتابت: ذی حجه ۱۳۵۲ هـ. مکان کتابت: مدرسه
 رضویه. کاتب شاگرد مؤلف رساله دوم بوده و
 هنگام تلمذ در نزد وی آنرا کتابت کرده است.
 صفحه‌شمار دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی.
 ۱۳/۵ × ۲۰/۵ سم. ۸۵ گ. ۱۸ س.
 (ثبت ۹۱۳۲۷)

۱۵۷۸۲

یادداشت‌های فقهی و اعتقادی (عربی و فارسی)
 از: عبدالحسین بن شعبان فقیهی گیلانی نجفی
 (۱۴۱۰ هـ).

چند یادداشت فقهی و اعتقادی است، از جمله:
 مقاله‌ای در باره نماز در لباس مشکوک (استدلالی به
 عربی)؛ بحث تاریخی در باره جزیره العرب بعد وفات
 پیغمبر (ص) به فارسی؛ الکلام فی الاذان و الاقامة (بحث
 فقهی به عربی)؛ چند مسأله در باره نماز جماعت به
 عربی؛ بحثی در باره فدک و بحثی در باره روایت مجعول
 «نحن معاشر الانبياء لا نورث»؛ بحثی در باره آیه «یا ایها
 الرسول بلغ ما انزل الیک...».

بیشتر صفحات این دفتر سفید و نا نوشته است.
 آغاز: الکلام فی اللباس المشکوک اعلم انّ مسئله
 الصلوة فی اللباس المشکوک لم تکن منصوصة فی کلام
 القدماء من الفقهاء من زمن الشيخ ره الی زمان
 المحقق....

انجام نسخه: نظیر غلات اخباریهای مذهب شیعه
 برای شخصی که می‌خواهد.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت:
 ق ۱۴ هـ.

متن خط خوردگی دارد. بیشتر صفحات دفتر
 سفید مانده است.

از: مفید بن کاظم بن محمد نبی شیرازی متخلص به
داور و انوار (۱۳۲۵هـ).

۴۹ بیت است به سبک نصاب در معانی لغات
فارسی.

آغاز:

اُوزند فریب و مکر و تخت است
چون ریک که نیک و نیکبخت است

انجام:

این نظم که ده دو چهار است
از شیخ مفید یادگار است

۲. الواردات الشیرازیہ (فلسفه و کلام - عربی) (گ ۶-۱۲ پ)

از: مفید بن کاظم بن محمد نبی شیرازی (۱۳۲۵هـ).
فواید فلسفی و کلامی است با عناوین «واردت» از
جمله: در معنی عصمت، در معنی انانیت، در معنی لسان،
در معنی سؤال، در اقسام اطاعت، سیر آفاقی و انفسی
و... وقتی عدد واردات بر عدد حروف «لا اله الا الله»
می‌رسد، رساله را ختم می‌کند.

۳. عوامل منظومه (نحو - فارسی) (گ ۱۳-۱۶ ر)

از: مفید بن کاظم بن محمد نبی شیرازی (۱۳۲۵هـ).
العوامل المائة عبدالقاهر جرجانی را به نظم فارسی
درآورده است.

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد و آله
الطاهرین و بعد

ای رخت روشن چو شمع انجمن
وی قدت آزاد چون سرو چمن

انجام:

داور شیراز گفت این نظم را
تا بماند یادگار اندر زمن

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۱ × ۱۷/۵ سم. ۸۸ گ. سطور مختلف.

(ثبت ۹۱۳۲۹)

۱۵۷۸۴

لغت عربی به عربی (لغت - عربی و فارسی) و فارسی

از: عبدالحسین بن شعبان فقیهی گیلانی نجفی
(۱۴۱۰هـ).

لغتنامه‌ای است به ترتیب الفبایی اوّل کلمات که
برای هر کلمه عربی معنی عربی و گاهی فارسی
می‌آورد. در مواردی معنای جملات مرکب از کلمات را
ذکر می‌کند.

آغاز: بسمله. باب الالف بالالف، آله و اله و يتأله اليه
یعنی استعانت می‌جویم باو در تمام امور دنیا و آخرت...
انجام:... يواطئوا عدة ما حزم الله‌ای يوافقوا عدة
الأربعة الأشهر المحرمة.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق
۱۴هـ.

در آخر نسخه یادداشت‌های طیبی و نقلی از
کشکول شیخ بهایی و نحوه عربی‌نوشتن به
حضرت عباس^(ع) درج شده است. کاغذ دفتری
خط دار.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۱/۵ × ۱۷ سم. ۱۰۱ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۹۱۳۳۰)

۱۵۷۸۵

مجموعه

۱. نصاب

(لغت - فارسی)

= منظومه در لغت فارسی

(گ ۱ پ-۵ پ)

- ۴. صغری** (منطق - فارسی)
(گ ۱۷ ر)
از: میر سید شریف علی بن محمد حسینی جرجانی (ه ۸۱۶).
تنها صفحه آغاز رساله در نسخه موجود است.
- ۵. ترجمه قصیده طنطرانیه** (ادب - فارسی)
(گ ۱۸ پ - ۲۳۲ پ)
گویا از: مفید بن کاظم بن محمد نبی شیرازی (ه ۱۳۲۵).
آغاز: بسمله، یا خلی البال ای فارغ القلب خلی البال
به تحقیق به هیجان و اضطراب آوردی قلب مرا به شدت
هم و غم....
انجام:... الطاف که لطف الهی باشد طواف می‌نماید
پس شادمان باش.
- ۶. ترجمه القصائد العلویات السبع** (ادب - فارسی)
(گ ۲۳ پ - ۳۷ ر)
گویا از: مفید بن کاظم بن محمد نبی شیرازی (ه ۱۳۲۵).
ترجمه قصیده بایه از قصاید هفتگانه‌ای است که
ابن ابی‌الحدید معتزلی در مدح امیرالمؤمنین (ع) سروده
است.
نک: التراث العربی، ۴ / ۲۶۰.
آغاز:
الا انّ نجد المجد ابيض ملحوب
و لکنه جمّ المهالك مرهوب
آگاه باش بدرستی که راه بزرگی ظاهر و لایح و روشن و
واضح است و لیکن آن راه بزرگی کثیرالمهالک و صعب
المسالک است....
انجام:... گناهان شما را و او رحم کننده‌تر از جمیع
رحم کنندگان است.
- ۷. ترجمه لامیه العرب** (ادب - فارسی)
(گ ۳۷ پ - ۴۷ پ)
گویا از: مفید بن کاظم بن محمد نبی شیرازی (ه ۱۳۲۵).
آغاز:
اقیموا بنی اُمی صدور مطیکم
فائی الی قوم سواکم لا میل
راست بدارید ای پسران مادرم سینهای مرکبان و شتران
خود را. پس بدرستی که من بسوی قومی که سوا
شما نیستند هر آینه مایلترم....
انجام:... قصد کند صفح جیل و طرف کوه را و کسی
قدرت گرفتن او را نداشته باشد.
- ۸. ترجمه لامیه العجم** (ادب - فارسی)
(گ ۴۸ پ - ۵۸ پ)
گویا از: مفید بن کاظم بن محمد نبی شیرازی (ه ۱۳۲۵).
آغاز:
اصالة الرأی صانتنی عن الخطل
و حلیة الفضل زانتنی لدى العطل
استواری رای و اندیشه نگهداری نموده است مرا از خطای
در گفتگو و بیان و زیور فضل و کمال زینت داده است مرا
نزد بی زینتی از اسباب دنیا و زخارف آن....
انجام:... مصائب دوران و شرور نفوس و ابناء زمان و
توسل جو به خاتم پیغمبران و ائمه اثنی عشر علیهم
صلوات الملك المئان.
- ۹. صغری** (منطق - فارسی)
(گ ۵۹ پ - ۶۱ ر)
از: میر سید شریف علی بن محمد حسینی جرجانی (ه ۸۱۶).
نک: آستان قدس، ۲۴ / ۲۲۹.
آغاز: بسمله، بدانکه هر چه در ذهن در آید اگر خالی

از حکم باشد آنرا تصور خوانند چون انسان...
انجام: ... لکنه لیس زوج فلیس بفرد فهو زوج لکنه
فرد لیس بزوج.

۱۰. کبری (منطق - فارسی)

(گ ۶۴ پ - ۷۵ ر)

از: میر سید شریف علی بن محمد حسینی جرجانی
(۸۱۶ هـ).

نک: آستان قدس، ۲۴/۲۳۷.

آغاز: بسمله. بدانکه آدمی را قوتی است دزاکه که
منقش گردد در وی صور اشیاء چنانچه در آئینه...
انجام: ... پس لا حجر باشد لیکن حجر است پس لا
شجر باشد.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد حسین شیرازی.
تاریخ کتابت رساله یکم: شب جمعه ۱۳۰۱ هـ.
رساله دوم و سوم: روز جمعه ۱۳ رجب ۱۳۰۱ هـ.
رساله نهم: ۲۵ ربیع الثانی ۱۳۰۴ هـ. رساله دهم:
ربیع الثانی ۱۳۰۱ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. متن ابیات معرب.
رکابه‌نویسی دارد. در دو برگ آخر نسخه فواید
متفرقه درج شده است.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج‌دار.
۱۱/۵ × ۱۸ سم. ۷۸ گ. سطور مختلف.

(ثبت ۹۱۳۳۱)

۱۵۷۸۶

اللمعة الدمشقية (فقه - عربی)

فی فقه الامامیة

از: شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶ هـ).
نک: مجلس، ش ۷۲۲۳ آغاز و انجام برابر با آن.
خط: نسخ. کاتب: جعفر بن محمد باقر کلاردشتی.
تاریخ کتابت: ذی قعدة ۱۱۱۶ هـ. به دستور
استادش میرزا قوام.

صفحات مجدول به شنگرف. عناوین شنگرف.
رکابه‌نویسی شده و در اول نسخه نام مرتضی
گیلانی به خط جدید دیده می‌شود.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج‌دار.
۱۱ × ۱۷/۵ سم. ۱۷۷ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۹۱۳۳۲)

۱۵۷۸۷

الوافیة (اصول فقه - عربی)

از: ملا عبدالله بن محمد تونی بشروی (۱۰۷۱ هـ).
مختصری است در عمده مباحث اصول فقه به
صورت استدلالی در یک مقدمه و شش باب دارای
فضول:

المقدمة: فی تحقیق ما ینبغی العلم به قبل الشروع
الباب الأول: فی الأوامر و النواهی
الباب الثاني: فی العام و الخاص
الباب الثالث: فی الأدلة الشرعية
الباب الرابع: فی الأدلة العقلية
الباب الخامس: فی الاجتهاد و التقليد
الباب السادس: فی التعادل و الترجیح.
تألیف این کتاب در روز دوشنبه ۱۲ ربیع الاول
۱۰۵۹ هـ به اتمام رسیده و شروح و حواشی متعددی بر
آن نگاشته شده است.
نک: آستان قدس، ۱۶/۵۱۰؛ التراث العربی، ۵/
۴۳۹.

آغاز: بسمله. الحمد لله على جزیل آلائه و الشکر
على جميع نعمائه و الصلوة و السلام على اشرف اصفيائه و
اکرم انبيائه محمد و آله... فهذه رسالة وافية و جملة شافية
محتوية على تحقیق المهم من المسائل الأصولية سيما
مباحث الأدلة العقلية...

انجام: ... فعدم الالتفات اليه احوط و اولی و العلم
عندالله و التکلان فی المهمات على الله و هو حسبی و
نعم الوکیل.

- خط: نستعلیق. کاتب: عبدالمحمد بن عبدالمجید.
تاریخ کتابت: شنبه ۱۲ رمضان المبارک ۱۱۸۲ هـ.
مکان کتابت: نجف.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
در حاشیه تصحیح شده و حواشی به امضای
«سید ره» دارد.
در آخر نسخه مهر کاتب «عبدالمحمد ۱۱۸۲» و
یادداشت خرید نسخه با پول فطریه در صفر
۱۲۷۲ هـ.
رکابه‌نویسی شده است.
نسخه کرم خوردگی دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای سیر.
۱۰/۵×۱۵ سم. ۸۲ گ. ۱۹ س. (ثبت ۹۱۳۳۳)
- ۱۵۷۸۸
رسالة فی المنطق (منطق - عربی)
از: مؤلفی ناشناخته.
در این رساله صور منتجه و غیر منتجه اشکال
مختلف قیاس با رسم جدول‌های جداگانه بیان شده
است.
شبیبه به اشکال المیزان میرزا محمد نصیر فرصت
شیرازی (۱۳۳۹ هـ).
نک: آستان قدس، ۱۷/۲۴-۱۸.
آغاز نسخه: موجبه کلیه، موجبه جزئیه، سالبه کلیه،
سالبه جزئیه....
انجام نسخه: فنقول الموجبة کلیة كانت او جزئية
انما تنعکس جزئية و لم تنعکس کلیة لجواز.
خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.
جدول‌ها در صفحات رسم شده است.
جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج.
۱۰/۵×۱۷ سم. ۵۹ گ. ۱۵ س.
(← تصویر) (ثبت ۹۱۳۳۴)
- ۱۵۷۸۹
مجموعه
۱. مطالع الأنوار (منطق - عربی)
(گ ۱ پ-۷۷ ر)
از: قاضی سراج‌الدین محمود بن ابی‌بکر ارموی
(۶۸۲ هـ).
طرف اول از کتاب که در منطق است در نسخه
حاضر موجود است.
نک: التراث العربی، ۵/۱۲۳.
آغاز: بسملة. قال الامام الحکیم سراج‌الدین محمود
ابن ابی‌بکر الشافعی... اللهم انا نحمدک و الحمد من
آلائک و نشکرک و الشکر من نعمائک....
انجام نسخه: تم عرض له الغلط فهو جدیر ان بهجر
الحکمة کله، تم المتن.
- ۲. الکلیات الخمس** (منطق و فلسفه - عربی)
= تحقیق الکلیات
(گ ۷۷ پ-۸۶ پ)
از: قطب‌الدین محمد بن محمد بویه رازی
(۷۶۶ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۰۲۵۰؛ التراث العربی، ۱/۴۸۲؛
ذریعه، ۱۸/۱۲۸.
آغاز: بسملة. الحمد لله المخترع ماهیات الاشياء و
هویاتها المطلع علی کلیات الأمور و جزئیاتها....
انجام: لدرك الحق و ثبت اقدامنا علی مقامات
الصدق انه علی کل شیء قدیر.
- ۳. الایساغوجی** (منطق - عربی)
(گ ۸۶ پ-۹۱ پ)
از: اثیرالدین مفضل بن عمر ابهری (۶۶۳ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۰۰۹۰ و ۳۹۴۹؛ آستان قدس،
۲۰/۲۴.

اشکال صنایعه و الصلاة و السلام علی الکاملین سیمما محمد و توابعه و بعد فهذه حواش رسمها المعتصم بالأحد السرمدی حسین بن معین المیبیدی علی تحریر کتاب اقلیدس للحکیم المهندس نصیرالدین محمد الطوسی... انجام نسخه...: تسک الاعداد الثلاثة و اعلم ان الثلاثة المتواليه التي كانت أقل ما يكون علی.

آغاز: بسمله. قال الحکیم المنطقی... نحمد الله علی توفيقه و نسأله طريقة هادية... اما بعد فهذه رسالة فی المنطق استحضاره لمن ینتدی فی شئی من العلوم... ایساغوجی اللفظ الدال بالوضع یدل علی ما وضع له بالمطابقة... انجام: من مقدمات و همیه کاذبة و العمدة هو البرهان.

۲. گزیده‌ای از طالع نامه (نجوم - فارسی)

کاتب مقدمه زایجه طالع را از روی نسخه ش ۳۵۱۰ کتابخانه ملک در این دفتر نقل کرده است. نک: ملک، ۳/۳۴۳.

خط: نسخ. کاتب: مرتضی گیلانی. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

رسالة یکم دارای اشکال هندی است. برگ‌هایی در میانه و آخر نسخه سفید مانده است. کاغذ دفتری خط‌دار. جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای. ۹×۱۵سم. ۶۱گ + برگ‌های سفید. ۱۴س. (ثبت ۹۱۳۳۶)

۱۵۷۹۱

رسائل فقهی (فقه - عربی)

از: شیخ عبدالحسین فقیهی بن شیخ شعبان گیلانی (۱۴۱۰هـ).

مجموعه‌ای از یادداشت‌های پراکنده مؤلف در مباحث فقهی است که در کنار هم صحافی کرده‌اند. از جمله:

- بحث نجاسات
- حاشیه علی مکاسب المحرمه، شروع به نگارش در غزه ربیع الثانی ۱۳۸۱هـ
- اللحم المطبوخ
- العصیر العنبی و الزبیبی
- الکلام فی تروک الاحرام

۴. هدایة الحکمة (فلسفه - عربی)

(گ ۹۱ پ- ۱۱۹ ر)

از: اثیرالدین مفضل بن عمر ابهری (۶۶۳هـ).

نک: مجلس، ش ۱۰۹۰، آغاز و انجام برابر با آن.

۵. تهذیب المنطق (منطق - عربی)

(گ ۱۱۹ پ- ۱۲۵ پ)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۲هـ).

نک: مجلس، ش ۱۰۹۰، آغاز و انجام برابر با آن.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. نسخه مغلوط است. رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

۱۱×۱۳سم. ۱۲۵گ. ۱۳س. (ثبت ۹۱۳۳۵)

۱۵۷۹۰

مجموعه

۱. حاشیه‌ای بر تحریر اقلیدس (هندسه - عربی)

(گ ۱- ۴۱ ر)

از: قاضی کمال‌الدین میرحسین بن معین‌الدین میبیدی (ق ۱۰هـ).

حاشیه‌ای بر تحریر اقلیدس خواجه نصیرالدین طوسی است.

نک: آستان قدس، ۴۷/۱۰.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی تحیر المهندسون فی

- القول فی التنجیز
— الکلام فی کفایة غسل الجنابة و سائر الاغسال
عن الوجود، مورّخه ۲۱ جمادی الثانی ۱۳۷۴ هـ
— الکلام فی الحج، مورّخه ۲۲ رجب ۱۳۸۶ هـ
— کتاب الصوم، مورّخه سلخ ربیع الاول ۱۳۷۹ هـ
— حاشیة علی کتاب البیوع من مکاسب الشیخ،
مورّخه ۲۹ رجب ۱۳۸۱ هـ
— الکلام فی الوصیة
— الکلام فی صلاة الجمعة
— غنائم الحرب.
آغاز نسخه: عرق الابل الجلال. عن جماعة من
القدماء نجاسة عرق الابل الجلال و لعله هو المقصود
بینهم....
انجام نسخه:.... و لعل باقی معانی الآیة ظاهرة مما
سبق فلا نطیل و الله الهادی.
خط: نستعلیق تحریری. به خط مؤلف. تاریخ
کتابت: ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶ هـ.
مطالب در کاغذهای کوچک و بزرگ نوشته شده
و در کنار هم قرار گرفته و صحافی شده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۴/۵×۱۸سم. ۴۳۵گ. سطور مختلف.
(ثبت ۹۱۳۳۷)
- بصیرت و ارباب بصارت....
- ۲. فرس نامه منظوم** (جانورشناسی - فارسی)
(گ ۱۷ پ - ۳۰ پ)
از: محمدعلی حزین لاهیجی (۱۱۸۱ هـ).
نک: ذریعه، ۱۹/۲۵۷؛ فهرستواره، ۵/۳۸۸۳.
آغاز:
بنور ظلمتش ره بردن آموز
به اسب اشهب آنها در شب و روز
انجام:
پس آن اجزا تمامش در گلو کن
سراسر جزو جزوش را نکو کن
- ۳. معالجات اسب** (جانورشناسی - فارسی)
(گ ۳۱ پ - ۶۶ پ)
- ۴. آداب ساغون گذاشتن اسب** (جانورشناسی - فارسی)
(گ ۶۶ پ - ۷۲ پ)
- ۵. فرس نامه** (جانورشناسی - فارسی)
(گ ۷۳ ر - ۱۰۹ ر)
از: شاه قلی میرآخور.
شامل هفده فصل است.
نک: فهرستواره، ۵/۳۸۸۵.
آغاز: بسمله. حمد بی حد پادشاهی را که سمند
تیزرو در فضای ثنایش هر چند دوید بجایی نرسید....
انجام:.... موی اندام وی نرم و ساغری وی کلان و
یال باریک و دراز باید و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق. کاتب: محمدطاهر بن محمدحاتم
بن رضاقلی بن محمد امین خان مهاجرانی.
تاریخ کتابت: چهارشنبه ۷ ربیع الاول ۱۲۶۳ هـ.
- مجموعه
۱. فرس نامه (جانورشناسی - فارسی)
(گ ۵ ر - ۱۷ پ)
از: محمد بن محمد (یا محمود) بن محمد (ز):
۷۶۷ هـ).
نک: مجلس، ش ۶۰۵۲؛ فهرستواره، ۵/۳۸۸۸.
آغاز: بسمله. الحمد لله حمداً یوافی نعمه و یکافی
مزیده... سپاس و حمد فراوان و ستایش و شکر بی پایان
نثار حضرت آفریدگار عالمیان... اما بعد بر رأی اصحاب

مکان کتابت: کنگاور. در دولت‌سرای امان‌الله
خان افشار بن فرح‌الله خان افشار بن عبدالله
خان برای ابراهیم خان بن کریم خان خمسه‌ای.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
رکابه دارد.
به نسخه رطوبت رسیده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۷/۱۱ × ۱۷ سم. ۱۰۹ گ. ۱۶ س.
(ثبت ۹۱۳۳۸)

۱۵۷۹۳

عین البکاء (تاریخ - فارسی)
از: علی نقی بن احمد بروجردی کاشانی.
آغاز نسخه حاضر با نسخه‌های دیگر متفاوت است
ولی نام کتاب بر فراز صفحه نخست و در انجامه کاتب
مانند فوق آمده است.
نک: فهرستواره، ۱۷۲۱/۳ و ۱۷۴۸ لب عین البکاء.
آغاز: بسمله. رسولان دیار محنت و غم و پیغمبر
کشور مصیبت و الم عرش بر آن راه و روان
انجام:

چه میشود بطفیل سر غلام سیاه
چه داغ لاله کند جای اندر آن صحرا
تمام شد کتاب عین البکاء عن کلام ملا نقی رحمه الله.
خط: نستعلیق. کاتب: محمد کریم بن محمد
رحیم ماسولتی. تاریخ کتابت: جمعه ۵ ذی حجه
۱۲۴۵ ه.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
رکابه دارد.
در آخر نسخه مرثیه از علی ماسولتی متخلص به
فضایی و چند تاریخ تولد درج شده است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۶/۵ × ۲۲ سم. ۱۳۳ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۹۱۳۳۹)

۱۵۷۹۴

قهرمان نامه (داستان - فارسی)
از: مؤلفی ناشناخته.
داستان عامیانه‌ای است که شخصیت اول آن
«قهرمان» نام دارد و اسامی «بهرام»، «هوشنگ»،
«منوچهر»، «سام» و «رستم» نیز در آن مطرح می‌شود.
ابوطاهر بن حسین طرطوسی (پیش از ۷۲۴ ه)
قهرمان‌نامه‌ای دارد که احتمال می‌رود نسخه حاضر
همین کتاب طرطوسی باشد؟
نک: فهرستواره، ۴۵۵/۱.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: آن دلاور را قهرمان نامیدند در سن سه
سالگی رسید فریدون شاه لیبیک حق را اجابت گفته از
عالم فانی رحلت نمود....
انجام افتاده: ... پسر مرا در نزد خود نگهداشته
پرورش کنی و ثانیاً اینکه نعش مرا در ایران در پای تخت
پدرم فرستی.
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ ه.
رکابه دارد.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۹ × ۳۰ سم. ۱۶۰ گ. ۱۹ س. (ثبت ۹۱۳۴۰)

۱۵۷۹۵

المنتزع المختار (فقه زیدیه - عربی)
من الغیث المدرار
شرح مزجی بزرگی است در ۴ جلد بر تحفة الازهار
در فقه زیدیه، که بیشتر مطالب آن برگرفته از الغیث
المدرار فی شرح تحفة الازهار امام مهدی است.
این شرح در قاهره به سال ۱۳۵۸ ه به چاپ رسیده
است.
نک: مؤلفات زیدیه، ۶۳/۳.
نسخه حاضر نیمه اول کتاب را در بر دارد.
آغاز: بسمله. مقدمه لا یسع المقلد جهلها بمعنی آنه

لا يجوز الاخلال بمعرفتها. فصل، ذکر مولانا...

انجام نسخه: ... لآته لا يعلم بارضاع بخلاف الطلاق. و الى هنا انتهى النصف الأول من شرح الأزهار.

خط: نسخ. کاتب: ابراهیم بن محمد بن یحیی بن محمد. تاریخ کتابت: جمعه ۶ صفر ۱۱۶۵ هـ.

صفحات مسجول محرر کمندکشی شده به شنگرف و مشکى. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان درج شده. عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. با حواشی بسیار که قسمتی از آن بر روی برگ‌های کوچک الحاقی به نسخه نوشته شده. رکابه دارد. در برگ‌های ابتدا و انتهای نسخه فواید پراکنده از جمله سوال و جواب‌های فقهی دیده می‌شود. در آخر نسخه تملک علی بن صالح صعدي و شهادت بر بیع و قبض ثمن درج شده است. به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۲۱ × ۳۰ سم. ۲۵ گ. ۲۵ س. (ثبت ۹۱۳۴۱)

انجام نسخه: ... تعلیقه كشف الغمة للشيخ الاجل تقى الدين ابراهيم بن على بن الحسن الكفعمى الجبعى المتوفى كما فى كشف الظنون سنة خمس و تسعمائة ذكرها فى الروضات.

خط: نسخ. به خط مؤلف. اسامی کتابها به سرخی. با اضافات از مؤلف. در اول نسخه یادداشت مؤلف در باره کتاب حاضر و دو تقریظ از صدرالدین موسوی و سید حسن صدر به تاریخ‌های یکشنبه ۱۳ جمادی الثانی ۱۳۴۵ هـ و ۸ ذی حجه ۱۳۳۴ هـ به خط خودشان آمده است. برگ‌های سفید به اول و آخر نسخه ملحق شده است. صفحه‌شمار دارد از ۶ تا ۳۱۱.

جلد: تیماج سرخ.

۱۶/۵ × ۲۲ سم. ۱۵۴ گ. سطور مختلف.

(← تصویر) (ثبت ۹۱۳۴۲)

۱۵۷۹۷

الذريعة

(کتابشناسی - عربی)

الى تصانيف الشيعة

از: شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹ هـ).

نسخه حاضر جلد دوم از مبیضة مؤلف است و از «ثابت نامه» تا «دیوان الغسانی» را در بردارد. آغاز نسخه: ثابت نامه بلسان الاردو طبع فی دهلی من بلاد الهند كما فى فهرسه ...

انجام نسخه: ... دیوان الغسانی... نسخه عند الشيخ محمد حسن بن الشيخ محسن بن شريف الجواهرى.

خط: نسخ. به خط مؤلف.

اسامی کتابها به سرخی. با اضافات از مؤلف. صفحه‌شمار دارد از ۳۷۸ تا ۴۵۰ و سپس از ۲ تا ۲۱۶.

جلد: مقوا عطف پارچه.

۱۶/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۳۶ گ. سطور مختلف.

(ثبت ۹۱۳۴۳).

۱۵۷۹۶

الذريعة

(کتابشناسی - عربی)

الى تصانيف الشيعة

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹ هـ).

مهمترین منبع کتابشناسی شیعه است و معروف تر از آنکه نیاز به معرفی داشته باشد.

نک: ذریعه، ۲۶/۱۰.

نسخه حاضر جلد اول از مبیضة مؤلف است و از «آب حیات» تا «تعلیقه كشف الغمة» را در بردارد و در ابتدای آن تقریظ صدرالدین موسوی و سید حسن صدر آمده است.

آغاز نسخه: آب حیوة رسالة فارسية فى اصول الدين الخمسة و فى كل اصل خمس مقامات اولها الحمد لله ...

۱۵۷۹۸

الذریعة

(کتابشناسی - عربی)

الی تصانیف الشیعة

از: شیخ آقا بزرگ تهرانی (۱۳۸۹هـ).

نسخه حاضر جلد سوم از نسخه مبیضة مؤلف است از دیوان المدايح تاريخستان رادر بردارد. آغاز نسخه: دیوان المدايح ثمانية و عشرين قصيدة بعدد الحروف فی رویها کلها فی مدح امیرالمؤمنین علیه السلام....

انجام نسخه:.... ریگستان نجف دیوان فارسی مختصر لطیف للسید الجلیل السید محمد بن جمال السالکین العلامة الحاج سید مرتضی کشمیری طاب ثراه طبع فی لاهور و هو من الهدایا و التحف. خط: نسخ. به خط مؤلف.

اسامی کتابها به سرخی. صفحه شمار دارد از ۲۲۷ تا ۴۸۴. برگ‌های سفید به اول و آخر نسخه ملحق شده است. با اضافات از مؤلف که برخی از آنها در برگ‌های الحاقی نوشته شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۶/۵-۲۲سم. ۱۹۱گ. سطور مختلف.

(ثبت ۹۱۳۴۴)

۱۵۷۹۹

الذریعة

(کتابشناسی - عربی)

الی تصانیف الشیعة

از: شیخ آقا بزرگ تهرانی (۱۳۸۹هـ).

نسخه حاضر جلد چهارم از مبیضة مؤلف است و از زائریه تا صافی‌نامه رادر بردارد.

آغاز نسخه: الزائریه فی المزار فارسی للمیر مهدی الرضوی أله للشاه طهماسب....

انجام نسخه:.... صافی‌نامه منظوم فارسی... فیض ایزدی در پاسخ احمدی (طبع فی ۵۵ ص طبع ۱۳۶۹). خط: نسخ. به خط مؤلف.

اسامی کتابها به سرخی. با اضافات از مؤلف. برگ‌های سفید به اول و آخر نسخ ملحق شده است. در اول نسخه فهرست کتابهای مطبوع کتابخانه اقبال (چاپ فروردین ۱۳۲۷) دیده می‌شود. صفحه‌شمار دارد از ۳ تا ۲۰۹. جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرتنج. ۱۷×۲۲/۵سم. ۱۵۸گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۶۴)

۱۵۸۰۰

الذریعة

(کتابشناسی - عربی)

الی تصانیف الشیعة

از: شیخ آقا بزرگ تهرانی (۱۳۸۹هـ).

نسخه حاضر جلد پنجم از مبیضة مؤلف است و از صاعقه الآراء تا لیلی و مجنون رادر بردارد. آغاز نسخه: صاعقة الآراء فی رد الاصولیین فارسی لبعض الاخباریین المتأخرین.... انجام نسخه:.... لیلی و مجنون لخضر شاه الاسترآبادی... و قال انه فی وزن لیلی و مجنون لکنه باسم زید و زینب.

خط: نسخ. به خط مؤلف.

اسامی کتابها به سرخی. با اضافات از مؤلف. صفحه‌شمار دارد از ۲۱۰ تا ۶۱۹. جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج. ۱۷/۵×۲۲/۵سم. ۲۰۶گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۶۵)

۱۵۸۰۱

الذریعة

(کتابشناسی - عربی)

الی تصانیف الشیعة

از: شیخ آقا بزرگ تهرانی (۱۳۸۹هـ).

نسخه حاضر جلد ششم از مبیضة مؤلف است شامل حرف میم.

آغاز نسخه: المآب فی شرح الآداب ای آداب البحث و المناظرة...

انجام نسخه: ... میوه شیرین مثنوی بلغة اردو للسید مجاهد حسین المروهوی الملقب بجوهر مطبوع بالهند. خط: نسخ. به خط مؤلف. اسامی کتاب‌ها به سرخی. با اضافات از مؤلف. صفحه‌شمار دارد از ۱ تا ۴۵۷. جلد: تیماج سرخ.

۱۶/۵ × ۲۲/۵ سم. ۲۲۸ گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۶۶)

۱۵۸۰۲

الذریعة (کتابشناسی - عربی)

الی تصانیف الشیعة

از: شیخ آقا بزرگ تهرانی (۱۳۸۹ هـ). نسخه حاضر جلد هفتم (جلد آخر) از مبیضة مؤلف است و از النایغة من الرواة تا یونسیه را در بردارد. آغاز نسخه: النایغة من الرواة فی الرابعة من المآت هو الجزء الاول من الأحد عشر جزءاً من الكتاب الموسوم بطبقات الاعلام...

انجام: ... یونسیه فی شرح الرسالة التکلیفیه الشهیديه... و الظاهر انّ الکاتب من تلامیذ البیاض. خط: نسخ. به خط مؤلف. اسامی کتاب‌ها به سرخی. با اضافات از مؤلف.

در آخر نسخه یادداشتی از علی‌نقی منزوی (فرزند مؤلف) که نوشته: «پاکنویس آخرین مجلد ذریعه روز یکشنبه ۱۶ آبان ۱۳۵۵ در کتابخانه باستانشناسی در تجریش پایان یافت. صفحه‌شمار دارد. برگ‌های سفید به آخر نسخه ملحق شده است. در میان نسخه برگه‌ای مربوط به امانت کاتب از کتابخانه شیخ آقا بزرگ تهرانی دیده می‌شود».

جلد: تیماج سرخ.

۱۵۸۰۳

الذریعة (کتابشناسی - عربی)

الی تصانیف الشیعة

از: شیخ آقا بزرگ تهرانی (۱۳۸۹ هـ). نک: ذریعه، ۲۶/۱۰.

نسخه حاضر مسوده اولیه کتاب است که در یک جلد تنظیم شده و شروع به تألیف آن در ۲۵ ذی قعدة ۱۳۲۹ هـ بوده و این مسوده که تنها به حروف اول اسامی کتب مرتب شده در ۱۳۳۱ هـ به انجام رسیده است.

آغاز بسمله: حمدله. و الصلوة علی نبیه محمد و آله... هذه فهرست کتب المصنفین من علماء الفرقة الناجية الشیعة الاثنی عشریة رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حرف الالف الاحتجاج للشیخ الثقة الجلیل احمد بن علی.

انجام نسخه: هفت بند مَرّ بعنوان العقود السبعة. خط: نسخ. به خط مؤلف. شروع در روز دحو الارض ۱۳۲۹ و اتمام در ۱۳۳۱ هـ. با تصحیحات و اضافات از مؤلف. در اول نسخه یادداشتی از مؤلف و علی‌نقی منزوی در باره کتاب دیده می‌شود. جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج. ۱۶ × ۲۱/۵ سم. ۱۵۵ گ. ۳۰ س. (ثبت ۲۰۶۹۶۸) (← تصویر)

۱۵۸۰۴

مستدرک الذریعة (کتابشناسی - عربی)

الی تصانیف الشیعة

از: شیخ آقا بزرگ تهرانی (۱۳۸۹ هـ). به عنوان جلد ۲۶ ذریعه به اهتمام سیّد احمد حسینی اشکوری به چاپ رسیده است. آغاز: ترجمه هزار مسأله عبدالسلام از پیغمبر و

جواب لبعض الاصحاب عند السيد جلال المحدث ...

خط: نسخ. به خط مؤلف.

اسامی کتاب‌ها به سرخی.

با اضافات از مؤلف.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای سیر.

۱۸ × ۲۵/۵ سم. ۱۸۶ گ. سطور مختلف.

(ثبت ۲۰۶۹۶۹)

۱۵۸۰۵

النابعة من الرواة

فی الرابعة من المآت

(تراجم - عربی)

از: محمدمحسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی

(۱۳۸۹ هـ).

مؤلف شرح حال علمای شیعه را از قرن چهارم تا چهاردهم در یازده جزء تنظیم نموده و نام مجموع آنها را طبقات اعلام الشیعه نهاده و برای هر قرن نیز اسم خاصی در نظر گرفته است.

کتاب حاضر اولین جزء از اجزاء یازده گانه طبقات اعلام شیعه است که در آن شرح حال علمای سده چهارم آمده است.

شروع به تألیف این جزء در ۱۳۴۷ هـ بوده است.

نک: ذریعه، ۱۴۶/۱۵ و ۳۱۵/۲۴.

آغاز: ابواسحق ابراهیم بن اسماعیل بن ابراهیم بن مقسم المعروف بابن علیة الاسدی ...

انجام: ... یعقوب بن یوسف بن یعقوب الرازی... فی بعض الاسانید قال صاحب الترجمة اخبرنا عبدالرحمن الحنطی.

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ شروع کتابت:

۱۳۴۷ هـ.

عناوین شنگرف. نام کتاب و مؤلف و اسامی اجزای دیگر طبقات اعلام الشیعه به خط مؤلف در صفحه عنوان درج شده.

با خط خوردگی‌ها از مؤلف و فرزندش علی نقی

منزوی و همو رمزهای مورد استفاده مؤلف را در ابتدای نسخه نوشته است و یادداشتی در آخر نسخه آورده که: «آخرین صفحه را روز دوم ژانویه ۱۹۷۱ در مدرسه بیت العسابة بیروت تصحیح کردم...».

جلد: مقوا عطف تیماج سرخ.

۱۳/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۳۶ گ. سطور مختلف.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۶۹۷۰)

۱۵۸۰۶

النابیس فی القرن الخامس

(تراجم - عربی)

از: محمدمحسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی

(۱۳۸۹ هـ).

جزء دوم از طبقات اعلام الشیعه است که به شرح حال علمای شیعه در سده پنجم هجری اختصاص یافته و نام این جزء در ابتداء به پیشنهاد میرزا محمّد علی اردوبادی ازاحه الحلک الدامس بالشموس المنیره فی القرن الخامس انتخاب شده ولی مؤلف بعدها آنرا کوتاه کرده و النابیس فی القرن الخامس نامیده است.

نک: ذریعه، ۱/۲۴.

آغاز: الشیخ الفقیه آدم بن یونس بن ابیالمهاجر

النسیفی ثقة عدل قرأ علی الشیخ الموفق ...

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

عناوین شنگرف. این نسخه برای چاپ نزد فرزند مؤلف (علی نقی منزوی) بوده و او نشانی‌هایی برای نمونه‌خوانی در نسخه گذاشته و تصحیح آنرا در ۲۰ شهریور ۱۳۵۰ هـ در بیروت به اتمام رسانده است. برگ‌هایی در آخر نسخه سفید مانده است.

جلد: مقوا رویه کاغذ قهوه‌ای عطف و گوشه

تیماج سرخ.

۱۷ × ۲۲ سم. ۵۴ گ + برگ‌های سفید. سطور

مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۷۱)

۱۵۸۰۷

الثقات العيون**فی سادس القرون**

(تراجم - عربی)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹هـ).

سومین جزء از طبقات اعلام شیعه است که به شرح علمای شیعه در قرن ششم هجری اختصاص دارد. شروع به ترتیب آن در ۱۳۴۶هـ بوده است. نک: ذریعه ۸/۵.

آغاز: الشیخ ابواسحاق ابراهیم الوطواط الانصاری المتوفی (۵۷۸) له کتاب مطلوب کل طالب.

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین شنگرف. این نسخه برای چاپ نزد فرزند مؤلف (علی تقی منزوی) بوده که آنرا در اول نوامبر ۱۹۷۱م برای چاپ آماده کرده و همو نشانی‌هایی در نسخه گذاشته است. برگ‌های زیادی در آخر نسخه سفید مانده است.

جلد: مقوا رویه کاغذ قهوه‌ای عطف و گوشه تیماج سرخ. ۱۷ × ۲۲/۵ سم. ۵۹گ. + برگ‌های سفید. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۷۲)

۱۵۸۰۸

الأنوار الساطعة**فی المائة السابعة**

(تراجم - عربی)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹هـ).

چهارمین جزء از اجزای یازده گانه طبقات اعلام الشیعة است که به شرح حال علمای امامیه در سده هفتم اختصاص دارد. شروع به تألیف آن در ۱۳۴۵هـ بوده است.

نک: ذریعه، ۲/۴۲۸.

آغاز: الشیخ ابواسحق ابراهیم بن عثمان الکاشغری

المتوفی (۶۴۵) فی لسان المیزان لابن حجر انه كان يذهب الى الاعتزال....

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین شنگرف. علی تقی منزوی این نسخه را در ۱۹۷۲م برای چاپ آماده کرده و یادداشت‌هایی در نسخه دارد. جلد: مقوا رویه کاغذ سبز عطف و گوشه تیماج سرخ.

۱۴ × ۲۱/۵ سم. ۱۲۶گ. سطور مختلف.

(ثبت ۲۰۶۹۷۳)

۱۵۸۰۹

مجموعه**۱. الحقائق الراهنة**

(تراجم - عربی)

فی تراجم اعیان المائة الثامنة

(گ ۱۲-۸۶ر)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹هـ).

پنجمین جزء از اجزاء طبقات اعلام الشیعة است که به شرح حال علمای امامیه در قرن هشتم هجری اختصاص دارد. شروع به تألیف در ۱۳۴۵هـ بوده است. نک: ذریعه، ۷/۳۴.

آغاز: الشیخ تقی‌الدین ابراهیم بن الحسین بن علی العاملی المجاز من العلامة الحلّی فی ۷۰۹....

۲. الضیاء اللامع

(تراجم - عربی)

فی عباقره القرن التاسع

(گ ۸۷-۱۵۰پ)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹هـ).

جزء ششم از اجزاء طبقات اعلام الشیعة است در شرح حال علمای امامیه در قرن نهم هجری. تألیف این جزء در ۱۳۴۵هـ بوده است. نک: ذریعه، ۱۵/۱۲۷.

۱۵۸۱۱

**الروضة النضرة في علماء
المائة الحادية عشرة**
(تراجم - عربی)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی
(۱۳۸۹هـ).

جزء هشتم از اجزاء یازده گانه طبقات اعلام الشيعة است در شرح حال علمای امامیه در قرن یازدهم هجری. شروع به تألیف در ذی حجه ۱۳۳۹هـ بوده است. نک: ذریعه، ۱۱/۳۰۴.

آغاز: المولى ابراهيم الكشميري المفوض اليه تولى الجلد الأول من كتاب من لا يحضر الموقوف (۱۰۹۰)....
خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.
عناوین شنگرف. با یادداشت‌ها و نشانی‌هایی از علی نقی منزوی که تصحیح نسخه چاپی از روی این نسخه را در اول اسفند ۱۳۶۶هـش به انجام رسانده است.

جلد: مقوارویه پارچه عطف تیماج.
۱۷/۵ × ۲۲سم. ۱۹۰گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۶۹۷۶)

۱۵۸۱۲

**الكواكب المنتثرة
في القرن الثاني بعد العشرة**
(تراجم - عربی)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی
(۱۳۸۹هـ).

جزء نهم از طبقات اعلام الشيعة، است در شرح احوال علمای امامیه در قرن دوازدهم هجری. مؤلف در محرم ۱۳۳۷هـ شروع به نوشتن این جزء کرده است. نک: ذریعه، ۱۸/۱۸۱.

آغاز: المير أصف القزويني من سادات العلماء و علماء السادات كما وصفه الشيخ عبد النبي اليزيدي القزويني....

آغاز: الشيخ حسام الدين ابراهيم بن الحسن بن ابراهيم بن ابي جمهور الاحساوي جد الشيخ محمد بن علي بن ابراهيم بن ابي جمهور وصفه في اول عوالي اللثالي....

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.
عناوین شنگرف. علی نقی منزوی این نسخه را پس از وفات مؤلف به بیروت برده و در آنجا آماده چاپ کرده است.
جلد: مقوارویه کاغذ سبز عطف و گوشه تیماج سرخ.
۱۷/۵ × ۲۱/۵سم. ۱۵۰گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۶۹۷۴)

۱۵۸۱۰

**احياء الدائر
من المآثر اهل القرن العاشر**
(تراجم - عربی)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی
(۱۳۸۹هـ).

هفتمین جزء از طبقات اعلام الشيعة است که به شرح حال علمای امامیه در قرن دهم هجری می‌پردازد. شروع به تألیف این جزء در روز عید قربان ۱۳۴۴هـ بوده است. نک: ذریعه، ۱/۳۰۸.

آغاز: آدم بن الحسن بن سمک بن محمد رأيت بخطه في ظهر بعض المجاميع بعض الفوائد العلمية....
خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.
عناوین شنگرف. با یادداشت‌ها و نشانی‌هایی از علی نقی منزوی که نسخه را برای چاپ آماده کرده است.

جلد: مقوار عطف و گوشه تیماج سرخ.
۱۳/۵ × ۲۱/۵سم. ۱۷۱گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۶۹۷۵)

۱۵۸۱۴

مصفی المقال
فی مصفی علم الرجال

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (تراجم - عربی)
(۱۳۸۹هـ).

فهرستی از علمای رجال شیعه است که کتاب یا رساله‌ای در رجال یا درایه نگاشته‌اند همراه با ذکر آثار رجالی‌شان. این فهرست به ترتیب الفبایی اسامی مترجمین تنظیم شده است. مؤلف از سال ۱۳۱۷هـ در نجف شروع به تألیف آن نموده و در سال ۱۳۴۸هـ در سامرا آنرا مرتب و از تألیف آن فارغ شده است. این کتاب به اهتمام احمد منزوی فرزند مؤلف در ۱۳۷۸هـ به چاپ رسیده است.

نک: ذریعه، ۲۱ / ۱۳۰، فهرستگان حدیث، ۱ / ۳۸۹. آغاز: بسمله. مصفی المقال حمد ربنا الملک المتعال الذی دلنا بتألیف اجزائنا و تصنیف انواعنا علی طرق اثبات المبدأ و المأل....

انجام:... السید ضیاء‌الدین یوسف... ماء و اثنی عشر رجلاً و فی الثانی خمساً و ثمانون رجلاً کلهم من العلماء الأجلاء.

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین شنگرف. با اضافات و تصحیحات از مؤلف.

جلد: مقوا رویه کاغذ قرمز عطف و سجاف تیماج. ۱۶/۵ × ۲۲سم. ۷۸گ. سطور مختلف.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۶۹۷۹)

۱۵۸۱۵

هدیه الرازی
الی المجدد الشیرازی

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (تراجم - عربی)
(۱۳۸۹هـ).

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین شنگرف. با اضافات و تصحیحات از مؤلف و فرزندش علی نقی منزوی. در آخر نسخه به خط علی نقی منزوی آمده است: «تصحیح و تعلیق بر آن در تاریخ ۲۰ آذر ماه ۱۳۶۹ بدینجا رسید» و «در ۷۲/۲/۳۰ حروفچینی پایان یافت...». در برگ‌های الحاقی به اول نسخه تاریخ پادشاهان صفوی درج شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ۱۷/۵ × ۲۲سم. ۲۰۴گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۷۷)

۱۵۸۱۳

نقباء البشر
فی القرن الرابع عشر

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی (تراجم - عربی)
(۱۳۸۹هـ).

آخرین جزء از اجزاء طبقات اعلام الشیعه است که در نگارش در ابتدا قرار گرفته و مؤلف از ق ۱۴هـ شروع نموده تا به ق ۴هـ رسیده است. این جزء به شرح احوال علمای امامیه در ق ۱۴هـ اختصاص دارد که به ترتیب الفبایی اسامی تنظیم شده. این نسخه از حرف «ف» تا آخر کتاب را دربردارد و این بخش اخیراً به وسیله کتابخانه مجلس به چاپ رسیده است.

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین شنگرف. با اضافات از مؤلف و برگ‌های الحاقی به نسخه اضافه شده است و برخی برگ‌ها سفید مانده است.

جلد: تیماج سرخ. ۱۶/۵ × ۲۲سم. ۱۵۲گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۷۸)

رضویه، مدرسه نواب، سردار کابلی، سید محسن امین، [آیت الله] سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی، دارالکتب الظاهریه و سید جلال‌الدین محدث ارموی (نک: نسخه پژوهی، ج ۲) و برخی از اجازات علمای عامه به خط خودشان و برخی مطالب متفرقه دیگر.

آغاز: حرکت از نجف یوم شنبه ۱۵ شوال سنه ۶۴، ورود کاظمیه دوشنبه ۱۷، حرکت به شام پنج شنبه ۲۰ بعد از ظهر.

خط: نسخ و نستعلیق. به خط مؤلف و دیگران. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

بسیاری از برگ‌های نسخه سفید مانده است.

جلد: گالینگور مشکی. عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۸ × ۲۵ سم. ۵۰ گ. + برگ‌های سفید. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۸۱)

شرح حال استاد مؤلف. میرزا محمدحسن شیرازی (۱۲۳۰-۱۳۱۲هـ) است همراه با ذکر اجمالی شاگردان وی و علمای معاصر و مصاحب با وی.

مؤلف هنگام اقامتش در سامراء در حوالی سال ۱۳۳۰هـ این کتاب را نگاشته است. نکذریه، ۲۵/۲۰۷.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي خلق الانسان لمعرفة و اختص صنف العلماء بمزيد كرامته ...

خط: نسخ. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

عناوین شنگرف. همراه با اضافات از مؤلف. چند برگ در آخر نسخه سفید مانده است.

جلد: مقوار و یه کاغذ آبی عطف تیماج سبز.

۱۶/۵ × ۲۲ سم. ۳۴ گ. + برگ‌های سفید. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۶۹۸۰)

۱۵۸۱۷

کشکول

(متفرقه - عربی و فارسی)

از: محمد محسن بن علی مشهور به شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹هـ).

یادداشت‌های پراکنده است شامل: ادعیه، تراجم، وقایع اتفاقیه، اشعار که برخی از آنها به خط شعرا در این دفتر ثبت شده، زندگی نامه خودنوشت مؤلف، گزارش مسافرت‌های مؤلف، تقریظ‌هایی که بر کتاب‌های مختلف نوشته و...

مؤلف حدود ۱۳۴۰هـ در سامراء شروع به نگارش این دفتر نموده و تا ۱۳۵۴هـ و بعد از آن تا ۱۳۸۶هـ در آن می‌نوشته و مطالبی می‌افزوده است.

عناوین برخی مطالب مندرج در این کشکول:

— دعای مطول یا واحد یا واحد یا ماجد یا حلیم یا حنان یا منان...

— نقلی از حدیقه الشیعه اردبیلی

— نماز حضرت حجت (ع) به جهت حوائج مهمه

— کرامتی از ملاً حمزه مازندرانی که به خط میرزا

۱۵۸۱۶

جنگ (تراجم و فهارس و سفرنامه - عربی و فارسی)

= **مجموعه رجالیة و تاریخیة**

از: محمد محسن بن علی، آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹هـ).

مؤلف در ابتدای مجموعه، درباره آن می‌نویسد:

۱. فیه اختصارات من المجلد الرابع من الرياض للمیرزا عبدالله عن نسخة السید العلامة الأمین

۲. و فیه تواریخ بعض مسافراتی الی مشهد الرضوی و مكة المعظمة و غيرها المدينة و القاهرة

۳. و فیه بعض اجازات العامة بخطوطهم

۴. و فیه بعض فهارس كتب الشيعة التي لم يدرج

بعد فی مجلدات الذریعة

بنابراین در این جنگ گزارشاتی از سفرهای مؤلف

به ایران، عربستان و مصر آمده و مختصری از جلد

چهارم ریاض العلماء میرزا عبدالله افندی از روی نسخه

سید محسن امین و فهرست‌هایی که مؤلف برای

کتابخانه‌های مختلف نوشته، مانند: کتابخانه‌های

- محمّد بن رجبعلی طهرانی عسکری ثبت شده است
 — کرامتی از حاج ملاّ محمّد اشرفی به نقل از میرزا
 غلامعلی سالک طهرانی فخرالادباء از میرزا مسیح
 صدیق الاطباء از حاج میرزا حسن حکیم‌باشی اشرفی
 — نسخه‌های طبّی
 — غزلی از دیوان میرزا غلامحسین حاجب
 طهرانی
 — داستان استبصار مفتی ذهابی
 — زندگی نامه خود نوشت شیخ آقا بزرگ طهرانی
 — قطعه در وفات میرزا محمّد تقی بن محب علی
 شیرازی
 — اشعار افجه‌ای در تجلیل از شیخ آقا بزرگ
 طهرانی
 — قصیده‌ای از سیّد عباس بن سیف الله افجه‌ی
 طهرانی در خیرمقدم به شیخ آقا بزرگ طهرانی
 — در تهنیت ورود شیخ آقا بزرگ از علی اکبر
 خوشدل در ۲۰ شعبان ۱۳۶۵ هـ
 — شعری در ستایش از مادر از علی رضا ریحان
 مدرس یزدی به خط شاعر
 — قصیده میرزا محمّد تقی شیرازی در مولود
 حضرت حجت (عج) به خط محمّد کاظم موسوی جزایری
 در ۲۶ ذیقعد ۱۳۵۸ هـ
 — بحر طویل در وصف حضرت ابوالفضل
 العباس (ع)
 — واقعه توپ بستن روس بقعه رضویه را به نظم به
 نقل از منتخب التواریخ
 — فائده فی اغلاط مشهوره صححها فرهاد میرزا
 فی زنبیل
 — نامه مؤلف به سیّد محمّد بکر در ۴ جمادی
 الاولی ۱۳۵۱ هـ
 — نامه مؤلف به شیخ منیر عسیران عاملی در ۲۶
 جمادی الاولی ۱۳۴۹ هـ
 — قطعه شعر و یادداشتی از سیّد علی اکبر رقی
 رضوی قمی
 — الشعراء المترجمین فی الادب الجدید للسیّد
 محمّد جمال المطبوع ۱۳۵۷ (فهرست کتاب مذکور
 است)
 — مزایای نجف
 — کتاب المعاصرین المترجمین فی مصر المطبوع
 (فهرست کتاب مذکور است)
 — المدفونون بسامراء من ارجوزة السماوی
 — باب فی المترجمین من علماء الهند فی سبحة
 المرجان تألیف میر غلامعلی بلگرامی
 — تقریظ بر کتاب الشیعة فی التاریخ
 — تقریظ نظم نهج البلاغه آقا محمّدعلی انصاری
 قمی
 — دعای قاموس
 — تقریظ بر کتاب المثنائی در ۱۱ صفر ۱۳۸۳
 — تقریظ صحیفه صادقیه
 — تقریظ کتاب اثبات امامة الأئمة الأطهار
 — تقریظ بر الشجرة الطیبة در ۲۷ ذی حجه ۱۳۵۸
 — تقریظ بر صرع الحقائق او شهداء العلماء علّامة
 امینی در غدیر ۱۳۵۳
 — تقریظ بر الروض النضید
 — تقریظ الاستصحاب سیّد محسن بن سیّد محمّد
 حجت کوهکمری قمی
 — تقریظ الثوره العراقیة الکبری للفیاض
 — تقریظ الدرر الغرر
 — تقریظ مجمع الخیرات المدخر لیوم الحسرات
 تألیف شیخ حسین بن علی بحرانی بلادی
 — تقریظ الغدیر علّامة امینی
 — رساله الضوابط فی الشک و السهو از ملاّ محسن
 فیض کاشانی
 — ابیاتی به خط محمّد صادق آل بحر العلوم در
 رجب ۱۳۸۶
 — ارجوزة فی اسامی سور القرآن به خط سیّد

- رضی‌الدین هاشمی در جمادی الثانی ۱۳۸۶. (این منظومه را در نسخه پژوهی، ۳/ ۶۰۳-۶۰۵، چاپ کرده‌ام).
- نامه به میخائیل عواد
- یادداشتی از سید احمد دیباجی در غدیر ۱۳۸۷ هـ
- رباعی از شیخ آقا بزرگ طهرانی در رثای فرزند جوانش محمداقبر در ۱۳۴۳ هـ.
- الباقیات الصالحات، از شهید اول محمد بن مکی عاملی که به خط سید عبدالعزیز طباطبایی در این کَشکول نگاشته شده.
- ترجمه شیخ محمد تقی بن نظام‌الدین بیلندی معروف به بهلول و اشعاری به خط وی
- رساله علی بن عیسی الوزیر به نقل از مسجله عربیکا
- برگ‌های سفید مانده
- گزارش سفر به ایران در ۱۳۸۲ هـ
- صورت اجازه محمد بن حسین منصور به محمد بن سیف منصور به نقل از نسخه جعفریه کرکی.
- خط: نسخ. به خط مؤلف و دیگران. در تاریخ‌های مختلف از ۱۳۴۰ تا ۱۳۸۶ هـ.
- جلد: مقواریه کاغذ سبز عطف و گوشه تیماج. ۱۴ × ۲۲/۵ سم. ۱۶ گ. + برگ‌های سفید. سطور مختلف.
- (← تصویر) (ثبت ۲۰۶۹۸۲)
- ۱۵۸۱۸
- مجموعه**
- ۱. فهرست رجال الکشی (عربی)**
- (گ ۱-۳۶ ر)
- از: علی بن محمد نوری ایلکایی (ق ۱۴ هـ).
- چون فهرست رجال کشی نامرتب بود مؤلف در این دفتر فهرست الفبایی رجال آن را به ترتیب حرف اول و دوم از روی چاپ بمبئی آورده است.
- تألیف این فهرست در ۲۸ ذی حجه ۱۳۲۰ هـ به اتمام رسیده است.
- نسخه حاضر با ماشین تایپ شده است.
- آغاز: باب الألف مع الباء ابوذر الغفاری ۱۶، ابویوب الانصاری ۲۵، ابوسعید الخدری ۲۶، ابوعبدالله الجدلی ۶۲....
- انجام: ... و فی الأسماء مزة اخرى تسهیلاً للتناول حررها بیمناه الدائرہ العبد المسیء علی بن محمد النوری الایلکایی ۲۸ ذی حجه ۱۳۲۰.
- ۲. رساله فی بیان حال الکافی**
- (علوم حدیث - عربی)
- (گ ۳۷ ر-۴۰ ر)
- از: محمد محسن بن علی مشهور به شیخ آقا بزرگ طهرانی (۱۳۸۹ هـ).
- شیخ عباسقلی واعظ چرندابی نامه‌ای به مؤلف نوشته و از وی پرسیده که آیا در کتاب کافی روایات ضعیف وجود دارد یا خیر؟ و در صورت وجود، چرا کلینی کتاب را به سفراء اربعه - که معاصر وی بودند - نشان نداده تا روایات ضعیف را بیرون آورند؟
- مؤلف با استفاده از خاتمه مستدرک استادش نوری - که فایده چهارم از فواید دوازده گانه آن به بیان حال کافی اختصاص دارد - در مقام پاسخ برآمده و این رساله را در روز شنبه ۲۵ ذیقعد ۱۳۷۴ (روز دحو الارض) در منزلش در نجف اشرف به انجام رسانده است.
- نسخه حاضر با ماشین تایپ شده است.
- این فایده در فصلنامه سفینه به چاپ رسیده است.
- آغاز: بسمله. و به ثقتی و اعتصامی الحمد لولیه و الصلاة علی سیدنا محمد نبیه و علی المعصومین الاثنی عشر اوصیاء نبیه و بعد فقد کتب الی العالم الفاضل الخطیب البارع....
- انجام: ... هذا ما خطر فی نظری القاصر عاجلاً عصمنا الله من الزلل و الحمد لله أولاً و آخراً و کتبه فی

السبت الخامس و العشرين من ذى القعدة... آقا بزرگ
الطهرانی عفی الله عنه.

یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بأنفسهم، انتهى.

۳. تعریف الانام
فی ترجمة المدنية و الاسلام
(فارسی)
(گ ۴۴ پ ۷۹ ر)

از: محمد محسن بن علی مشهور به شیخ آقا بزرگ
طهرانی (۱۳۸۹ هـ).
ترجمه کتاب المدینة و الاسلام محمد فرید وجدی
است از روی نسخه چاپ قاهره در ۱۳۱۹ هـ. این ترجمه
در شب جمعه ۳ ذی حجه ۱۳۲۷ هـ به انجام رسیده و دو
سوم آن در مجله درة النجف به چاپ رسیده است.
موضوع کتاب پیرامون سازگاری اسلام با تمدن است.
نک: ذریعه، ۴/۲۱۶.

۵. اللئالی المربوطة
فی بیان وجوب المشروطة
(سیاست - فارسی)
از: محمد اسماعیل بن محمد علی محلاتی نجفی
(۱۳۴۳ هـ).

رساله‌ای است در تایید مشروطه مرتب بر دو فصل:
۱. در بیان فرق اجمالی بین سلطنت مشروطه محدود و
سلطنت مطلقه مستبد و وجه ترجیح اول و تقدیمش بر
دوم در مقام دوران و تعارض. ۲. در بیان شبهاتی که در
این باره شده و جواب از آنها.
نک: ذریعه، ۱۸/۲۶۳.

آغاز: بسمله، حمدله، و صلی الله علی اشرف خلیفته
محمد و اهل بیته الطیبین الطاهرین و بعد پس از آنکه
ندای غیبی مشروطیت سلطنت و محدود شدن ادارات
دولت ...

انجام: ... الضرورات تتقدر بقدرها را در همه حال
ملحوظ دارند... و الحمد لله علی الختم و الفتح و السلام
علی الفاتح و الخاتم و رحمة الله و برکاته.

آغاز: بسمله. ثنای نامحدود یگانه معبودی را
سزااست که بقلم قدرت ازلی خود بر لوح قامت ...
انجام: ... و عاقبت امر ما ختم بخیر فرماید... تمام شد
ترجمه کتاب مدنیت و اسلام و الحمد لله علی التمام در
شب جمعه سوم شهر ذی حجه الحرام بید مترجمه سنة
۱۳۲۷.

۶. ترجمة العقيدة الاسلامية
(عقاید - فارسی)
(گ ۱۱۰ پ ۱۲۰ ر)

از: محمد محسن بن علی مشهور به آقا بزرگ
طهرانی (۱۳۸۹ هـ).

العقيدة الاسلامية رساله‌ای است از شیخ عبدالله
کویلیام لیفرپولی - شیخ الاسلام الجزایر - به زبان
انگلیسی که در ۱۸۸۹ م تألیف شده و شیخ محمد ضیاء
مصری آنرا به عربی ترجمه کرده و شیخ آقا بزرگ از
عربی آنرا به فارسی ترجمه نموده است.

مترجم بعد از ترجمه کتاب المدینة و الاسلام محمد
فرید وجدی، چون این کتاب را مکمل آن دیده، تصمیم
به ترجمه‌اش گرفته ولی این ترجمه ناتمام مانده و از
بخش موجود در ۱۳۲۸ هـ فراغت یافته است.

۴. ملخص رساله نیچریه
(حکمت - فارسی)
(گ ۸۰ پ ۸۳ پ)

از: محمد محسن بن علی، شیخ آقا بزرگ طهرانی
(۱۳۸۹ هـ).

رسالة نیچریه از سید جمال الدین اسدآبادی
(۱۳۱۴ هـ) است در بررسی نظرات متألّهین و مادیین. در
این دفتر گزیده‌ای از آن به صورت ناقص و ناتمام آمده
است.

آغاز: بسمله. ملخص رساله نیچریه لمولانا السید
جمال الدین افغانی طبع ۱۳۰۰ این است، آنچه از تواریخ
ظاهر می شود قبل از میلاد مسیح ...
انجام: ... باین کلام شریف اکتفا خواهیم کرد انّ الله لا

نک: ذریعه، ۱۱۷/۴.
 آغاز: بسمله، حمدله... و بعد این مجرم مسیء بعد از ترجمه کردن کتاب مستطاب مدنیت و اسلام دیدم که کتاب مستطاب عقیده الاسلامیه متمم آن غرض و مقصود است...
 انجام ناتمام... و اگر درک میکردم روز تو را البته یاریت می نمودم.
 خط: نستعلیق. محمد محسن بن علی مشهور به آقا بزرگ طهرانی. تاریخ کتابت: ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
 رساله یکم و دوم تاییبی است. چند برگ در آخر نسخه سفید مانده است.
 جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۱۵ × ۲۱ سم. ۱۲۰ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۶۹۸۳)

۱۵۸۲۰

مفتاح الفلاح (دعا - عربی)
 از: شیخ بهایی بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ هـ).

نک: مجلس، ۱۲۳۱۵ در آغاز و انجام برابرازد.
 خط: نسخ. بی. کا. بی. تا. در آخر نسخه تاریخ ۲۵ صفر ۱۰۹۲ دیده می شود که باید مربوط به نسخه ام باشد؟
 صفحات مجدول به شنگرف.
 این نسخه در تملک لطفعلی دانش (صدر الافاضل) بوده و او فهرست مطالب کتاب را به ابتدای آن افزوده و نسخه ای از مفتاح الفلاح با تصحیح و حواشی شیخ سلیمان بن عبدالله بحرانی را یافته و مطالبی از آنرا در حواشی نسخه حاضر آورده است. به نسخه رطوبت رسیده است.
 در آخر نسخه یادداشتی از محمد بن عبدالله نوری صدیق الملک دیده می شود.
 جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج دار.
 ۱۲/۵ × ۲۰/۵ سم. ۱۵۳ گ. ۱۳ س. (ثبت ۲۰۶۹۸۵)

۱۵۸۲۱

مجموعه
۱. بدایة الهدایة (فقه - عربی)
 (۱ پ - ۶۵ ر)
 از: محمد بن حسن، حر عاملی (۱۱۰۴ هـ).
 نک: مجلس، ش ۷۱۰۴ در آغاز و انجام برابرازد.

نک: ذریعه، ۱۱۷/۴.
 آغاز: بسمله، حمدله... و بعد این مجرم مسیء بعد از ترجمه کردن کتاب مستطاب مدنیت و اسلام دیدم که کتاب مستطاب عقیده الاسلامیه متمم آن غرض و مقصود است...
 انجام ناتمام... و اگر درک میکردم روز تو را البته یاریت می نمودم.
 خط: نستعلیق. محمد محسن بن علی مشهور به آقا بزرگ طهرانی. تاریخ کتابت: ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
 رساله یکم و دوم تاییبی است. چند برگ در آخر نسخه سفید مانده است.
 جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۱۵ × ۲۱ سم. ۱۲۰ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۶۹۸۳)

۱۵۸۱۹

وصیة
امیرالمؤمنین (ع) لولده الحسین (ع)
 نک: فهرستگان حدیث، ۳۵۷/۶.
 آغاز: بسمله. اوصی امیرالمؤمنین ولده الحسین صلوات الله علیهما و علی الأئمة الابرار و سلامه فقال اوصیک بتقوی الله جل و عز فی الغیب و الشهادة و کلمة الحق فی الرضا و الغضب...
 انجام: لا یتم مرؤة الرجل حتی لا یبالی أئی طعامیه أکل و لا أئی ثوبیه لبس، تمّت الوصیة.
 خط: نستعلیق زیبا. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.
 صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به زر و مشکی و شنگرف و لاجورد و سیلو، رکابه دارد.
 در اول نسخه تملک لطفعلی صدر الافاضل با مهر وی و یادداشتی از وی بدین مضمون: «این وصیت حضرت امیر را علیه سلام الله در کتاب

البیان علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم...
خط: نسخ. کاتب رساله یکم: محمّد قاسم بن
محمّد خمیس کربلایی. تاریخ کتابت: اواخر
شعبان ۱۰۹۴ هـ. برای سید میرزا رضی الدین.
کاتب رساله سوم: محمّد بن زین العابدین
موسوی خوانساری (فرزند مجاز). تاریخ کتابت:
ق ۱۳ هـ.
عناوین شناسگر. در حاشیه تصحیح شده و
حواشی «منه» دارد. رکابه نویسی شده است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج دار.
۱۰/۵ × ۱۶ سم. ۷۲ گ. ۱۴ س. (ثبت ۲۰۶۹۸۶)

۱۵۸۲۲

صورت مواجب فوج خوی (سند - فارسی)
صورت مواجب فوج نهم خوی ایواب جمعی
حیدرخان امیر تومان در ۱۳۱۲ هـ است که به تأیید
مدبرالدوله، مشیر نظام و معاون نظام رسیده است. اعداد
به سیاق درج شده.
خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ۱۳۱۲ هـ.
با دهها نقش مهر از افراد مختلف.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۵ × ۲۱ سم. ۵۵ گ. ۶ س. (ثبت ۲۰۶۹۸۷)

۱۵۸۲۳

استغاثه ضعفاء (سیاسی - فارسی)
= دادخواهی ضعفاء
از: مؤلفی ناشناخته.
گفتار کوتاهی است در شکوائیه از اوضاع نابسامان
ایران در عهد مشروطه و گلایه از گرانی اجناس از زبان
چهار برادر که هر یک شغلی دارند: صانع و زارع و بائع
... و
در ابتدای نسخه تاریخ محرم ۱۳۲۹ هـ درج شده
است.

۲. الجمع و التوفیق (عقاید - عربی)**بین الخبرین = اثبات وجود الأنبياء****و الاوصیاء فی قبورهم**

(گ ۶۶ پ - ۷۱ ر)

از: محمّد بن حسن، حر عاملی (۱۱۰۴ هـ).
رساله کوتاهی است در جمع بین دو دسته از
روایات که مضمون یکدسته از آنها دلالت دارد بر صعود
جسد پیامبران و امامان (ع) به آسمان و دسته دیگر دلالت
دارد بر بقای آنها در قبورشان.
در نسخه حاضر، شیخ حر عاملی به عنوان مؤلف
رساله معرفی شده ولی در برخی نسخه‌های موجود از
رساله، تألیف آن از سید محمود بن فتح‌الله حسینی
کاظمی دانسته شده است.

نک: ذریعه، ۱۳۴/۵؛ التراث العربی، ۵۱/۱؛ مرعشی،
۶۷۴-۶۷۵/۳۴.

آغاز: بسمله، بعد الحمد و الصلوة علی سیدنا و نبینا
محمد و آله من اهل العبا فاتی اخبار الاخوان فی الایمان
عن الکلام الذی جری بینی و بینهم...
انجام: ... فیه من زیاده أو نقصان یسامحونی به لأن
فکری القاصر و نظری الخاسر هما فی ذلک سیان.

۳. اجازه به زین العابدین (اجازه - عربی)**موسوی خوانساری**

(گ ۷۱ پ - ۷۲ ر)

از: صدرالدین بن صالح بن محمّد بن زین العابدین
بن ابراهیم موسوی عاملی.
صورت اجازه روایت کتاب و سائل الشیعه شیخ حر
عاملی است که مجیز آنرا از طریق پدرش صالح بن
محمّد و استادش شیخ سلیمان بن معتوق عاملی از
جدش محمّد بن زین العابدین از مؤلف روایت می‌کند.
این اجازه در ۱۷ رجب ۱۲۴۸ هـ صادر شده است و به
خط فرزند مجاز در این نسخه نقل شده است.
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خلق الانسان علمه

- خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۱۳هـ.
نشانی‌ها مشکلی. رکابه‌نویسی دارد.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۷×۲۱/۵سم. ۲۰گ. ۱۴س. (ثبت ۲۰۶۹۸۹)
- ۱۵۸۲۵
- مجموعه**
۱. مختصر تفسیر علی بن ابراهیم القمی
(تفسیر مأثور - عربی)
(ص ۳۴-۴۰۰)
- تلخیص تفسیر علی ابن ابراهیم قمی است. ابن عتایقی گزیده‌ای از تفسیر قمی دارد که نسخه اصل آن در کتابخانه آیت‌الله مرعشی به شماره ۲۸۲ نگهداری می‌شود.
نک: التراث العربی، ۱۲/۵.
- آغاز: بسمله. عن ابی بصیر عن ابی عبدالله علیه السلام قال سألته عن تفسیر الباء فقال بهاء الله و السین سناء الله و المیم ملک الله ...
- ۲. الفوائد التفسیریة**
(عربی)
(ص ۴۰۰-۵۰۴)
- فوائد تفسیری است برگرفته از تفسیر قمی، الدرر و الغرر سیّد مرتضی، تفسیر ابن المذکر، تفسیر ثعلبی و تنزیه الانبیاء.
- ۳. فصل فی المتعه**
(عربی)
(ص ۵۰۲-۵۱۱)
- آغاز: فصل فی المتعة قد ثبت بالأدلة الصحيحة ان كل منفعة لا ضرر فيها فی عاجل و لا أجل مباحة بضرورة العقل و هذه صفة نکاح المتعة ...
انجام: ... و من جامع دون الفرج فتخصیص هذه الآية مجمع علیه.
- آغاز: بسمله. اغننا یا غیث المستضعفین و ملجأ المضطربین. ما چهار برادریم یکی صبح که میشود اره و تیشه خود را برداشته میرود دکان پی نجاری ...
خط: نستعلیق. گویا به خط مؤلف. تاریخ کتابت: محرم ۱۳۲۹هـ.
با خط خوردگی‌ها و اضافات از مؤلف.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۴×۲۱/۵سم. ۲۱گ. ۲۱س. (ثبت ۲۰۶۹۸۸)
- ۱۵۸۲۴
- ابنیه الکعبه**
(جغرافیا - عربی)
= مفرحة الانام
فی تأسیس بیت الله الحرام
از: ملا فتح‌الله بن مسیح‌الله (ق ۱۱هـ).
رساله‌ای است پیرامون بنای کعبه و خرابی و بنای مجدد آن در ۱۰۴۰هـ. مؤلف معاصر با زین‌العابدین کاشانی شهید نویسنده مفرحة الانام فی تأسیس بیت الله الحرام بوده و متن عربی رساله مذکور را در اینجا آورده است و چیزی افزون بر آن ندارد جز مقدمه‌ای.
گفتنی است متن فارسی مفرحة الانام در میراث اسلامی ایران، ۱/۳۶۷-۳۹۲ به چاپ رسیده و متن عربی آن به شماره ۴۳۵۶ در کتابخانه مجلس موجود است. نسخه دیگری از ابنیه الکعبه در کتابخانه حاضر به شماره ۱۵۲۳۶ نگهداری می‌شود.
نک: ذریعه، ۱/۷۳؛ طبقات اعلام الشیعة، ق ۱۱ ص ۴۳۱.
- آغاز: بسمله. الحمد لله الذی جعل السعی الی بینه الحرام ذریعة للفوز الی اسعد السعادات و الوقوف بالمشاعر العظام وسیلة للوصول الی اعلى الدرجات ...
انجام: ... مصلح و نافع و الهمنی الله لتاریخ هذا التأسیس الشریف اقتباسا من آیه شریفة و اذا یرفع ابراهیم القواعد من البیت.

شده و حواشی دارد با امضای «ع ل» و «تنقیح» و «معتبر» و «زین»، در اول و آخر نسخه فواید پراکنده درج شده، در اول نسخه نام کتاب و مؤلف به خط لطفعلی بن محمد کاظم (دانش صدرالافاضل) همراه با فهرست مطالب کتاب و یادداشت تملک صدرالافاضل در رجب ۱۳۱۰ هـ با مهر وی و در آخر نسخه یادداشت محمد شریف که نسخه را در ۱۹ شوال ۱۰۵۲ هـ به فرزندش ابوسعید نورالدین محمد بخشیده و کتاب را به وی درس داده و یادداشت قرائت برایش نوشته است. رکابه نویسی شده و به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۸ × ۲۵ سم. ۱۴۵ گ. ۱۷ س.

(تصویر) ← (ثبت ۲۰۶۹۹۱)

۱۵۸۲۷

مجموعه

۱. فهرست الألفاظ الكتابية للهمداني (عربی)

(گ ۱ پ-۵ ر)

گویا از: لطف علی بن محمد کاظم صدرالافاضل (۱۳۵۰ هـ).

فهرست ابواب کتاب الألفاظ الكتابية همدانی است که در ردیف بعد می آید. گویا این فهرست را مالک نسخه لطفعلی دانش صدرالافاضل تنظیم کرده است.

۲. الألفاظ الكتابية (ادب - عربی)

= کتاب الألفاظ

(گ ۶ پ-۳۴ پ)

از: عبدالرحمن بن عیسی بن حماد همدانی (۳۲۷ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۱۲۳؛ عکسی مرعشی، ش ۱۰۶۵. آغاز: بسملة. الحمد لله الذي جعل توفيقنا بحمده

۴. اخبار و روایات (عربی)

(ص ۵۱۱-۵۴۹)

از جمله: خبر المقدم، خبر مؤمن الطاق، خبر ابی جعفر^(ع) مع طاوس، خبر خلیل بن احمد و خبر شعبی، خبر القرنی، ذکر الائمة الاثني عشر من كتاب درّ النظیم، خبر فی معنی الرفض، من كتاب الشافی فی الامامة لعلم الهدی، احادیث الجنة و النار، من كتاب التمهیص، من كتاب قضاء حقوق الاخوان.

خط: نستعلیق. کاتب: قباد بن شاه قباد مهرانی.

تاریخ کتابت: ۲۸ محرم ۹۴۸ هـ. مکان کتابت:

شیراز.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد، این نسخه در تملک صدرالافاضل لطفعلی بن محمد کاظم تبریزی در رجب ۱۳۱۹ هـ در آمده و همو فهرست مجموعه را در اول نسخه آورده است و تملک رکن الدوله در ۱۳۰۸ هـ و مهر کروی ناخوانا.

جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرترنج زرین.

۱۳ × ۲۲ سم. ۲۷۵ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۶۹۹۰)

۱۵۸۲۶

المختصر النافع

(فقه - عربی)

از: محقق حلی جعفر بن حسن سعید (۶۷۶ هـ).

نک: ذریعه، ۲۰/۲۱۳؛ مشار عربی، ۸۱۸.

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي صغرت في عظمته عبادة العابدین ...

انجام: ... ضمانها بالجناية على الآدمي فحسب فهذا آخر ما اردنا ذكره و قصدنا حصره مختصرين مطوله محررين محصله و نسأل الله ان يجعلنا ممن شكر عمله و غفر زله.

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: ربیع الثانی

۹۷۷ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح

- نعمه مضافه منه لنا الى ساير نعمه و مننه...
انجام: ... باعجازها و سوابقها بلواحقها و باديها بتاليها.
۳. **فهرس عمدة الكتاب للزجاجي** (عربی)
(گ ۳۷ پ- ۴۰ پ)
فهرست ابواب عمدة الكتاب زجاجي است. گویا تنظیم شده به وسیله مالک نسخه باشد؟
۴. **عمدة الكتاب** (لغت - عربی)
(گ ۴۱ پ- ۸۴ پ)
از: یوسف بن عبدالله زجاجی (۴۱۵ هـ).
کتابی است در لغات مترادف در معنا و متغایر در لفظ. تهذیبی از جواهر الألفاظ قدامة بن جعفر (۳۳۷ هـ) است.
نک: تاریخ التراث العربی، المجلد الثامن (علم اللغة)، ۴۲۴-۴۲۵.
آغاز: بسملة الحمد لله اهل الحمد و مستحقه و صلواته على خير خلقه محمد و آله الطاهرين الأخيار...
انجام: ... و كشط جلده و تشطه سلخه و كذلك يقال كشط السحاب عن السماء.
۵. **كتاب الابداع و ارضاع الاطباع في الاسجاع و الاتباع** (ادب - عربی و فارسی)
(گ ۸۵ پ- ۱۲۴ پ)
از: صدرالافاضل لطفعلی بن محمد كاظم دانش تبریزی (۱۳۵۰ هـ).
کلمات مسجع و ترکیب‌های زیبای ادبی در موضوعات مختلف را در این دفتر گردآورده است.
آغاز: باسم الله اللطيف العلي تعالى شأنه الحمد على قياس الرfid الشكر على قدر البر الثناء على زنة العطاء...
انجام: ... تهن، غدن، و سن سنه، رؤيا، غفو، كرى، تهويم.
۶. **فهرس المختار من الجمهرة** (لغت - عربی)
(گ ۱۲۵ پ- ۱۲۶ پ)
فهرست ابواب المختار من الجمهرة است گویا از مالک نسخه صدرالافاضل.
۷. **المختار من الجمهرة في اللغة** (لغت - عربی)
(گ ۱۲۷ پ- ۱۳۹ پ)
گزیده‌ای از الجمهرة في اللغة ابن درید (۳۲۱ هـ) است.
نک: تاریخ التراث العربی، المجلد الثامن (علم اللغة) ۱۷۴.
آغاز: بسملة. المختار من كتاب الجمهرة للشیخ الامام ابی بکر بن درید قدس سره السقطار قالوا الجهيد بالرومية و قد تكلمت به العرب و قالوا سقنطرى... باب فيعلول ناقة عيسجور سريعة...
انجام: ... اسرع في عدوه الال جمع آله و هي الحربة العريضة الفصل الال الضرب بالآلة الله تعالى.
خط: نسخ. تاریخ کتابت رساله چهارم: ۱۰۹۴ هـ.
رساله پنجم به خط مؤلف در ۱۳۰۶ هـ.
صفحات مجدول به شنگرف. عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده و حواشی دارد. در اول و آخر نسخه فوایدی به خط مالک نسخه درج شده. در اول نسخه چند یادداشت تملک از جمله در ۱۱۹۲ هـ و از محمد رحیم بن سید مرتضی حسینی با مهر مربعی با سجع بسمله مورخ ۱۱۲۶ هـ و لطفعلی بن محمد كاظم صدرالافاضل در ربیع الثانی ۱۳۰۶.
جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.
۱۸ × ۲۶/۵ سم. ۱۴۴ گ. ۲۱ س.
(← تصویر) (ثبت ۲۰۶۹۹۲)

از: شمس‌الدین محمود بن عبدالرحمان اصفهانی
(۷۴۶هـ).

شرح مفصلی است بر تجرید الاعتقاد خواجه نصیرالدین طوسی که شرح قدیم یا تشبیه القواعد و تشدید القواعد نیز خوانده می‌شود. حواشی متعددی بر آن نگاشته‌اند.
نک: ذریعه، ۱۳/ ۱۴۰-۱۳۹؛ کتابشناسی تجرید الاعتقاد، ۴۲-۴۴.

آغاز: بسمله. الحمد لله المتوحد بوجود الوجود و دوام البقاء المتفرد باستحاله التغير و امتناع الفناء...
انجام: ... و لقوله عليه السلام من اتى من هذه القاذورات شيئاً فليسترها ستره الله تعالى. هذا آخر ما تيسر لنا من شرح التجريد.

۲. حاشیه شرح التجريد القديم (کلام - عربی) (گ ۱۲۰ پ ۱۴۳ ر)

از: مؤلفی ناشناخته.
حاشیه‌ای است با عناوین «قوله - قوله» بر شرح اصفهانی بر تجرید الاعتقاد. محشی از فضلالی امامیه است. در منابع از این حاشیه اطلاعی بدست نیامد.
آغاز: بسمله. قوله و ذلك يتوقف على النبوة و الامامة، توقف مباحث المعاد على الامامة ممنوع. قوله و هو يتوقف على المحدث الموقوف عليه اثبات الصانع...
انجام: ... قوله ای الی مثل المخالفة قلت كيف يعود الضمير الی ما لا عين له فی الکلام و لا اثر.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت رساله یکم: ۸ صفر ۷۴۹هـ. رساله دوم: ۱۳ ربیع الاول ۷۴۹هـ.
عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد. نام رساله‌ها در صفحات عنوان به خط مالک نسخه ثبت شده است. این نسخه در تملک لطفعلی صدرالافاضل بوده که دو برگ نخست را کسرنویسی کرده و تملکی به تاریخ ۱۳۲۲هـ دارد. لبه برگ‌ها کرم‌خوردگی دارد.

۱۵۸۲۸

دوازده امام = صلواتیه (صلواتیه - عربی) = الخطب

از: ناشناخته.
خطباتی است در صلوات بر چهارده معصوم (ع) همراه با ذکر اوصاف و القاب ایشان و لعن بر دشمنان اهل بیت و غاصبان حق ایشان. در اصطلاح به اینگونه صلواتیه‌ها دوازده امام گفته می‌شود.
مؤلف، این خطبه‌ها را برای مناسبت‌های مختلف در ماه مبارک رمضان و محرم و ذی قعدة و ذی حجه انشاء کرده و در خاتمه هر یک از آنها، به شاه سلطان حسین صفوی دعا می‌کند. به نظر می‌رسد تصحیحات این نسخه به خط مؤلف بوده و احتمالاً منحصر به فرد باشد.
آغاز: دوازده امام‌هایی که تعلق به جمعات شهر رمضان المبارک دارد. اول: بسمله. الا و اعلموا ایها الناس ان الله سبحانه أمرکم بأمر بدا فیه بنفسه...
انجام: ... الرب الملك الديان، شاه سلطان حسین الصفوی الموسوی الحسينی بهادرخان. الا فیا عصبه اهل العرفان فافروا فاتحة كتاب الله الملك المنان.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. خط خوردگی‌هایی در متن به چشم می‌خورد. با تصحیحات در حواشی و رکابه‌نویسی. در اول نسخه مهر کتابخانه مجدالدین نصیری دیده می‌شود.
جلد: تیماج سرخ.

۱۳/۵ × ۲۰ سم. ۲۱۳ گ. ۱۵ س.
(← تصویر) (ثبت ۲۰۶۹۹۳)

۱۵۸۲۹

مجموعه ۱. تسدید القواعد (کلام - عربی) فی شرح تجرید العقائد = شرح قدیم (گ ۲ پ ۱۱۹)

- جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۵/۵ × ۲۲/۵ سم. ۱۴۳ گ. ۳۱ س.
(← تصویر) (ثبت ۲۰۶۹۹۴)
۴. **تقویم شرعی** (فارسی)
(ص ۵۸-۹۵)
از: محمد صالح بن عبدالواسع حسینی خاتون آبادی
(۱۱۲۶ هـ).
- نک: مجلس، ش ۹/۸ خوبی؛ ذریعه، ۴/۳۹۷؛
فهرستواره، ۴/۲۸۹.
آغاز برابر با ش ۹/۸ خوبی.
- ۱۵۸۳۰
- مجموعه**
۱. **هدایة المسافرین** (فقه - فارسی)
(ص ۶-۱۸)
- از: حسن بن عبدالرزاق لاهیجی قمی (۱۱۲۱ هـ).
آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد چنین گوید کمترین
اهل آفاق حسن بن عبدالرزاق جعلهما الله تعالی اهدین
الهادین الیه و خیر الداعین الیه که این رساله‌ایس موسوم
به هدیه المسافرین در بیان اقسام سفر و ذکر اقسام قصر
و اتمام متعلق به صلوات و صیام...
انجام:... و نمازهای گذشته همه مجزی بود و الله
اعلم ثمّ الراسخون فی العلم این بود مقصود از این رساله
و الحمد لله حق حمده اولاً و آخراً.
۲. **مناجات امیرالمؤمنین (ع)** (دعا - عربی)
که جبرئیل آورده
(ص ۱۸-۲۱ متن و حاشیه)
آغاز: بسمله، یا سامع الدعاء و یا فاطر السماء و یا
دائم البقاء و یا واسع العطاء لذی الفاقه العدیم...
۳. **ترجمة الصلاة** (فقه - فارسی)
(ص ۲۰-۵۰)
از: جمال‌الدین محمد بن حسین خوانساری
(۱۱۲۱ هـ).
آغاز: فصل اول در اذان و اقامت که پیش از نماز
گفته می‌شود. کسی که اراده نماز دارد بعد از آنکه طهارت
گرفته باشد رو بقبله کند...
انجام:... در حقیقت او هیچ چیز را شرکتی نباشد و
اگر نه آن چیز نظیر و مانند او باشد.
۵. **ادعیه و اعمال سفر** (فارسی)
(ص ۱۰۰-۱۱۳)
۶. **شک و سهو** (فقه - فارسی)
(ص ۱۲۲-۱۳۸)
- از: علامه ملا محمدباقر بن محمدتقی مجلسی
(۱۱۱۰ هـ).
نک: مجلس، ش ۴/۷۹۵۴ در آغاز برابرند.
۷. **آداب و ادعیه نماز شب** (فارسی)
(ص ۱۳۹-۱۸۹)
- از: محمدکاظم بن میرزا محمد بن کمال‌الدین
حسینی مازندرانی.
رساله‌ای است در آداب و ادعیه نماز شب و برخی
نوافل و نمازهای مستحبی. تألیف آن در روز یکشنبه
۲۵ ربیع الاول ۱۰۹۵ هـ به انجام رسیده است.
آغاز افتاده: بتو کسی که ختم شد برای او بقیام شب
بعد از آن مرد... باب اول در بیان آداب و ادعیه نماز شب و
نوافل بعد از آن تا طلوع فجر و در آن دو فصل است...
انجام:... و صلوات مرغبه فیها بسیار است و در اینجا
همین قدر اختصار شد.
۸. **ادعیه** (ادعیه - عربی و فارسی)
به نقل از وسایل و مصباح کفعمی
(ص ۱۸۹-۲۲۴)

۹. قد الکساء فی فقه النساء (فقه - فارسی)

(ص ۲۲۴-۲۵۷)

از: علی بن شیخ حسین کربلایی (ق ۱۲هـ).

رسالة مختصری است در احکام فقهی زنان.

آغاز افتاده: بسمله. چون فرمان حکم عالم‌گیر و عدل و احسان بی نظیرش رواج تمام و رونق ما لا کلام داشته عبادات و جمیع طاعات و حرکات و سکنتات و عقود و معاملات ایشان بر وفق

انجام افتاده: یکی گردانیدن است و هر گاه زوج بعد از بلوغ زن خود افضا کند دیت و مهر...

خط: نستعلیق. عبارات عربی نسخ معرب. کاتب:

محمدصافی بن محمدرضا. تاریخ کتابت رساله

یکم: روز عید غدیر ۱۱۲۷هـ. مکان کتابت:

اصفهان. تاریخ کتابت رساله هفتم: ۲ ربیع الثانی

۱۱۲۸هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. در

لابلای نسخه و هامش برخی صفحات مطالب

متفرقه از جمله ادعیه و قصیده «انا المطلوب

فاطلبنی تجدنی» دیده می‌شود. در ص ۹۹

و قفنامه نسخه در سلخ ذی حجه ۱۱۴۱هـ ثبت

شده است.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۴ × ۲۱ سم. ۱۲۹ گ. ۲۱ س. (ثبت ۲۰۶۹۹۵)

۱۵۸۳۱

بوستان

(شعر - فارسی)

از: مصلح‌الدین سعدی شیرازی (۱۰۹۴هـ).

نک: مجلس، ش ۷۷۷۳؛ ذریعه، ۹/۴۴۵؛ منزوی، ۳/

۱۸۶۱.

نسخه حاضر اندکی از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده:

و گر در دهد یک صلاهی کرم

عزازیل گوید نصیبی برم

انجام:

بضاعت نیاوردم آلا امید

خدایا ز عقوم مکن نا امید

خط: نستعلیق. کاتب: سلطان محمد نور (از

اساتید خط). تاریخ کتابت: ۱۲۲۰هـ.

صفحات مجدول محرر به زر و مشکی و لاجورد.

عناوین به زر. صفحات به صورت متن و حاشیه

تزیین شده. تذهیب از افضل شوشتری. دو برگ

در ابتدای نسخه نونویس است. برگ‌هایی از

میان نسخه به رنگ آبی با نقش ابر و باد است.

جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت دورو.

۱۲ × ۱۸ سم. ۲۰۲ گ. ۱۰ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۶۹۹۶)

۱۵۸۳۲

مجموعه

۱. منشئات = انشاء الدرر (نامه‌نگاری - فارسی)

(گ ۱ - ۴۰ ر)

از: میرزا مهدی خان منشی استرآبادی (ق ۱۲هـ).

نک: مجلس، ش ۷۶۰۵ آغاز برابر با آن.

۲. جنگ

(شعر - فارسی)

(گ ۴۰ پ - ۵۵ پ)

گزیده‌ای از اشعار فارسی - بیشتر تک بیت - از

شعرای ذیل است: حافظ، میرزا محمد بیک نصیری،

عاشق اصفهانی، شاپور طهرانی، خاقانی شیرازی؟،

نظیری نیشابوری، اهلی شیرازی، حالی کرمانی، حریفی

ساوجی، سالک شیرازی، شرف‌الدین اصفهانی، آذر،

عرفی، طوفان، مشتاق، قاضی شمس‌الدین، انوری،

هلالی حقانی، طالب آملی، حیرتی تونی، امیرخسرو،

حقیری تبریزی، صایب، کاظمای تبریزی، شریف

یزدی، شریف تبریزی، اهلی هروی، نصیبی گیلانی،

لطفی نیشابوری، هاتف، بدیع زمان میرزا، ذوقی

- اردستانی، محتشم، شفائی اصفهانی، میرحضوری قمی، ولی دشت بیاضی، رفیق، اسیری اصفهانی، میرصدی، رضای کاشی، سنجر کاشی، نوری اصفهانی، ظهوری تبریزی، راهب، میرزا احمد قزوینی، جعفری ساوجی، حسالی ترکمان، مقصدی، میرزا حاتم بیگ، کلیم اصفهانی، کلیم کاشی، قدسی طوسی، طبری اصفهانی، مست افشار، قوسی طویی، آذر گیلانی، کمالی شیرازی، ضمیری اصفهانی، حاجب شیرازی، زکی همدانی، میر محسن طوسی، سعدی، حاجی گیلانی، قولی شیرازی و...
- خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ و ۱۳ هـ.
- عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی دارد.
- جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
- ۱۵ × ۲۱ سم. ۵۵ گ. ۱۷ س. (ثبت ۲۰۶۹۹۷)
- ۱۵۸۳۳**
- انبیس المهموم** (گوناگون - عربی و فارسی)
- از: محمد علی بن سلیمان معصومی بهبهانی (۱۳۷۲ هـ).
- کشکولی است شامل فواید تفسیری، حدیثی، فقهی، اعتقادی و... در بیش از چهل جزء. مؤلف از شاگردان سید محمد کاظم یزدی (صاحب عروة الوثقی) بوده و در جایی از تألیفات خود یاد کرده از جمله:
۱. مواظب الجمععات
 ۲. قواعد الامامیه
 ۳. انبیس المهموم
 ۴. کتابی در رضاع
 ۵. کتابی در مناسک
 ۶. تقریرات درسی
- و چند کتاب کوچک در علوم مختلفه و حواشی بر: جامع عباسی و نجات العباد و رساله سید حسین ترک و منتخب الاحکام و وسائل و رسائل و شرایع و شرح کبیر
- و شرح لمعه و مسالک و مستند.
- نسخه حاضر جلد اول از کتاب را در بر دارد.
- آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة والسلام علی اشرف المرسلین محمد و آله المعصومین الطاهرین و بعد لما کان علم الاخلاق من العلوم الشریفه... .
- خط: تحریری. کاتب: به خط مؤلف و سید فرج الله مصطفوی بهبهانی. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.
- جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
- ۱۸ × ۲۲/۵ سم. ۳۸۸ گ. سطور مختلف.
- (ثبت ۲۰۶۹۹۸)
- ۱۵۸۳۴**
- انبیس المهموم** (گوناگون - عربی و فارسی)
- از: محمد علی بن سلیمان معصومی بهبهانی (۱۳۷۲ هـ).
- نسخه حاضر جلد دوم کتاب را در بر دارد.
- آغاز نسخه: بسمله. الحمد لله کله و نستعین به و الصلوة علی نبیه و اوصیائه ابدالابدین و بعد اعلم ان النسب الجزئیة التي تعبر عنها بالأحکام اما ان تكون مقدورة الاتیان أو لا....
- خط: نسخ و نستعلیق تحریری. کاتب: به خط مؤلف و دیگران. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.
- جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
- ۱۸/۵ × ۲۳/۵ سم. ۱۹۳ گ. سطور مختلف.
- (ثبت ۱۵۸۳۴)
- ۱۵۸۳۵**
- متفرقات** (عربی)
- از: محمد علی بن سلیمان معصومی بهبهانی (۱۳۷۲ هـ).
- یادداشت‌های پراکنده‌ای است در فقه و غیر آن.
- در ابتدای نسخه فهرستی از این مجموعه به خط

- مؤلف درج شده است، به شرح زیر:
۱. استصحاب
 ۲. لا ضرر
 ۳. شرح زیارة رجبیه
 ۴. مسائل متفرقه
 ۵. فیما مرتب علی الوطی
 ۶. لا ضرر
 ۷. فی تبعیة العقل للقصد
 ۸. فی معنی النکاح
 ۹. فی صلاة المسافر
 ۱۰. خیارات الشیخ ره
 ۱۱. فی البیع.
- الکلام کله اسم و فعل و حرف الظاهر ان مراده علیه السلام بالکلام....
- انجام:.... و بهذا لیبیان ظهر فساد قول النصاری القائلین بأنه تعالی جوهر واحد و ثلثه اقانیم... المسیح کاتحاد الماء بالخمر.
- خط: نستعلیق تحریری. به خط مقرّر. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.
- برگ‌های از میان نسخه سفید مانده است. خط خوردگی در متن دیده می‌شود.
- ۲۰×۵/۲۴سم. ۸۶گ. ۲۶س. (ثبت ۲۰۷۰۰۱)

۱۵۸۳۷

شرح معارج الاصول (اصول فقه - عربی)
گویا از: محمدکاظم بن کمال‌الدین بزاز بن قطب‌الدین بهبهانی (۱۲۵۵هـ).

شرحی است بر معارج الاصول محقق حلی در اصول فقه. به جهت افتادگی طرفین نسخه شناخت دقیق مؤلف میسر نگشت. در فهرست مختصر مجلس، ص ۵۱۰ به عنوان فوق از محمد کاظم بهبهانی (از تلامذ و حید بهبهانی) معرفی شده، و الله العالم.

آغاز افتاده: فان من مثلا وضع باعتبار ملاحظة معنی العام لكل ابتداء معین بخصوصه و لا شک انه لو لم يذكر متعلق الحرف لا يحصل فرد من افراد الابتداء....

انجام افتاده:... الصلوة لأئها أفضل من الصوم و ما رواه الكلینی باسناده الی محمد....

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

در حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردگی دارد. رکابه نویسی شده و به نسخه رطوبت رسیده. سه برگ آخر نسخه قطعه‌ای از رساله‌ای است در منطق.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۵/۵×۲۱/۵سم. ۱۶۹گ. ۲۴س. (ثبت ۲۰۷۰۰۲)

آغاز: بسمله. اعلم ان الاستصحاب معنی هو جامع بین اربعة اصول البرائة الاصلیة التي تعبر عنها باستصحاب....

خط: نسخ و نستعلیق. بخش‌هایی از نسخه به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ

با خط خوردگی‌ها در متن. رکابه دارد. در اول و آخر نسخه برگ‌هایی سفید مانده است.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۷/۵×۲۱/۵سم. ۱۸گ. سطور مختلف.

(ثبت ۲۰۷۰۰۰)

۱۵۸۳۶

تقریرات فقهی و اصولی (فقه و اصول - عربی)
از: محمد علی بن سلیمان معصومی بهبهانی (۱۳۷۲هـ).

از: یادداشت‌های پراکنده فقهی و اصولی از تقریرات درس یکی از اساتید حوزه علمیه نجف - گویا شیخ هادی تهرانی - است. مقرّر از استاد با عنوان «شیخنا العلام التحریر القمقام» یاد می‌کند. از جمله مباحث این دفتر بحث در مسائل زکات است.

آغاز: بسمله. قال علی بن ابی‌طالب لابی‌الاسود

- الیابس زکیا من هذا الباب...
انجام افتاده: روی هذه الرواية باسناده عن الحسين
ابن سعيد عن محمد ابن ابی عمیر و باسناده عن سعد عن
ابی جعفر...
- ۱۵۸۳۸**
دیوان المتنبی (شعر - عربی)
از: احمد بن حسین جعفی متنبی (۳۵۴هـ).
قطعه‌ای از دیوان متنبی است همراه با شرح مختصر
به نثر عربی.
نک: التراث العربی، ۳/ ۵۵.
آغاز:
فؤاد ما یسألہ المدام و عمرٌ مثل ما تهب اللثام
انجام:
فلذاک جاوزها علی وحده
و سعی بمنصله الی اماله
قال العکبری فی شرحه: جاوزها اقطعها و علی هو
سیف الدوله... بلوغ أماله فاذا طلب شیئاً أدركه.
خط: نسخ معرب. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
نشانی‌ها شنگرف. رکابه نویسی دارد.
این نسخه در تملک لطفعلی صدر الافاضل بوده
و یادداشت‌هایی از وی در اول و آخر نسخه دیده
می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج.
۱۶ × ۲۱/۵ سم. ۳۱ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۰۰۳)
- ۱۵۸۳۹**
مجموعه
۱. الزکاة (فقه - عربی)
(ص ۱-۸۱)
گویا از: محمدعلی بن سلیمان معصومی بهبهانی
(۱۳۷۲هـ).
فقه استدلالی شیعی است در احکام زکات.
در شناسنامه نسخه آنرا از تقریرات شیخ هادی
تهرانی معرفی کرده‌اند؟
آغاز: بسمله. کتاب الزکاة و هی فی الاصل الطهارة
عن الاوساخ المعنویة حتی النجاسة الحکمیة و کون
- ۲. الماهیة والوجود** (فلسفه - عربی)
(ص ۸۲-۹۴)
از: محمدعلی معصومی بهبهانی (۱۳۷۲هـ).
گویا حاشیه‌ای باشد بر رساله ماهیت و وجود شیخ
هادی تهرانی (۱۳۲۱هـ).
در فهرست مختصر مجلس (ص ۲۹۹) به عنوان
حاشیه المنظومة (حکمت) از محمدعلی معصومی
بهبهانی معرفی شده است.
نک: مجلس، ش ۱۹۵۰.
آغاز: بسمله. قوله شرح الاسم لیس مطلب ماء
الشارحة. اقول ان نقل حاشیة من السمرقندی و حاصل
تسلک الحاشیة ان کلاً من التصور و التصدیق علی
قسمین....
- ۳. فضایل و آداب ماه رجب** (ادعیه - فارسی)
(ص ۹۸-۱۲۲)
آغاز: بسمله. بدانکه شرافت ماه مبارک رجب
المرجب بسیار است و کفایت می‌کند در فضل آن....
- ۴. اعمال ماه شعبان** (ادعیه - فارسی)
(ص ۱۲۸-۱۳۲)
خط: نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق
۱۴هـ.
رکابه دارد. در حاشیه تصحیح شده و متن خط
خوردگی دارد.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۷/۵ × ۲۲ سم. ۶۸ گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۷۰۰۴)

۱۵۸۴۰

مواعظ الجمعات

(مواعظ - فارسی)

از: محمد علی بن سلیمان معصومی بهبهانی (۱۳۷۲هـ).

مواعظ دینی است به سبک مجالس منبری در چند باب از جمله در مناقب امیرالمؤمنین (ع) و پیرامون نماز ... و

آغاز: بسمله. و به نستعین و الصلوة و السلام علی اشرف المخلوقین... باب اول از جلد اول کتاب مواعظ الجمعات در فضایل و مناقب ابی‌الائمة الطاهیرین خط: تحریری. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ۱۴هـ.

رکابه‌نویسی شده. پیش از شروع کتاب مواعظ منبری در نسخه درج شده است. جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای. ۱۸×۲۲/۵سم. ۱۶۵گ. ۲۰س.

(ثبت ۲۰۷۰۰۵)

۱۵۸۴۱

متفرقات

(عربی و فارسی)

= یادداشت‌های فقهی

از: محمد علی بن سلیمان معصومی بهبهانی (۱۳۷۲هـ).

یادداشت‌های پراکنده در فقه و اصول و غیر آن است به عربی و فارسی. از جمله رساله‌ای است که در باره نصف اللیل در پاسخ به سؤال استاد خود نگاشته است.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة و السلام علی اشرف المرسلین محمد و آله الطاهیرین. اعلم انّ المستفاد من الحدیث الشریف المعروف بین المسلمین من قوله (ص) فی خطبة الوداع ایها الناس ان الله قد قسم لكل وارث نصیبه

خط: نستعلیق تحریری. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

رکابه دارد. در متن خط خوردگی دیده می‌شود. جلد: تیماج فرنگی.

۱۸×۲۲/۵سم. ۱۲۲گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۷۰۰۶)

۱۵۸۴۲

انوار الولاية

(شعر - فارسی)

از: رضا قلی خان هدایت طبرستانی (۱۲۸۸هـ). یکی از مثنوی‌های شش‌گانه اوست به نام سته ضروریه (حماسه‌ای دینی است در ۷۰۰۰ بیت) در دوازده «نور» به شماره امامان و در احوال ایشان. این منظومه در برابر مخزن الاسرار نظامی سروده شده در ۱۲۶۵هـ.

نک: فهرستواره، ۱۰/۲۴۲.

آغاز:

اول و آخر به یکی نام به

عشق سرآغاز و سرانجام به

انجام:

گاه ظهورش به جهان زود باد

در دو جهان حاصل از او سود باد خط: نستعلیق شکسته. کتابت: رضاقلی خان هدایت (ناظم). تاریخ کتابت: ۱۲۶۶هـ.

عناوین شنگرف. با حواشی در توضیح لغات مشکل و رکابه‌نویسی. در صفحه عنوان تاریخ منظومه آمده:

شد به جهان جلوه‌گر این تازه گنج

بعد هزار و دو صد و شصت و پنج

جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

۱۸×۱۱/۵سم. ۱۳۱گ. ۲۶س.

(ثبت ۲۰۷۰۰۷)

۱۵۸۴۳

القانون

(طب - عربی)

از: شیخ رئیس حسین بن عبداللّه ابن سینا (۴۲۸هـ).

نک: التراث العربی، ۴/ ۲۴۲.

بخشی از کتاب را در بردارد.

آغاز نسخه: الفن السادس عشر من الكتاب الثالث فی احوال الامعاء و المقعدة و هو خمس مقالات المقالة الاولى فی تشریحها و فی الاستطلاق المطلق تشریح الامعاء الستة ان الخالق تعالی بسابق عنایته ...

انجام نسخه: الدهن الفاتر وضع علیه من بعد و باخره مرهم باسلیقون. تم کتاب الزینة من القانون.

خط: نستعلیق. مقصود علی بن عبداللّه بن مقصود علی معلم. تاریخ کتابت: ربیع الثانی ۱۰۲۰هـ. مکان کتابت: یزد.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. در اول نسخه اسامی شارحان کتاب قانون، درج شده و تملکی همراه با مهر بیضوی «یا محمد ادرکنی» لبه برگ‌های اولیه نسخه کرم خوردگی دارد. جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و لبه‌دار. عطف تیماج سرخ.

۱۸ × ۲۴/۵ سم. ۳۰۷ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۰۰۸)

۱۵۸۴۴

مرصاد الاطباء

(پزشکی - فارسی)

از: شرف‌الدین بن شاه حسین بیرمی لاری.

کتاب طبی مفصلی است که به نام حاکم دارالامان اللّه ویردی بیک نگاشته شده در یک مقدمه و چند فصل و نوع مطلب و مقصد. که در دیباچه فهرست آنها آمده با برشمردن مدارک در آغاز.

نک: فهرستواره، ۵/ ۳۶۹۷.

نسخه حاضر از آغاز یک برگ و از انجام مقداری

افتادگی دارد.

آغاز افتاده: الطاف رب العالمین / پاسبان درگهش روح الامین / احمد مرسل شه دنیا و دین / صیقل دل‌های ارباب یقین... لمؤلفه: حاکم دارالامان الله ویردی بیک کازو / گشته در بستان دلها نخل ایمان بارور....

انجام افتاده:... خفاش چنانکه مذکور گردید اگر ویرا سوخته و سحق کرده بر دو شخص افشانند از یکدیگر متفرق گردند و با هم دشمن شوند...

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده و رطوبت به نسخه آسیب رسانده. در ابتدای نسخه توضیحی در باره کتاب و مؤلف به خط جدید درج شده که مؤلف را از اواخر عهد تیموری معرفی می‌کند.

جلد: تیماج مشکی عطف تیماج سرخ.

۲۴ × ۳۶ سم. ۳۲۱ گ. ۲۵ س. (ثبت ۲۰۷۰۰۹)

۱۵۸۴۵

نسخه جات طبی

(پزشکی - فارسی)

دستورالعمل‌های دارویی است، به خصوص داروهای هندی برای بیماری‌های مختلف منقول از اطباء متعدد از جمله: حکیم هادی شیرازی، حکیم معتمد الملوک سیّد علوی خان، قدوة الحکما سیّد محمّد هادی، حکیم شاه محمّد اکبرآبادی، محمّد بن زکریا و... کتاب دارای فصول است و خاتمه آن در بیان اوزان و مکائیلی است که در لغت و اصطلاح اهل طب مسطور و بر السنه عوام متعارف و مذکور است به ترتیب حروف تهجی.

آغاز: فصل در امراض صداع. خمیره مروارید، مستعمل در صداع سرکی کبدی که منع بخار و تقویت سر کند....

انجام افتاده:... یک سیر فرخ شاهی که بالفعل باسم

مروج است...

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

- عناوین شنگرف. رکابه دارد. به نسخه رطوبت رسیده و سطور مورب نگاشته شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای. ۱۱×۲۰/۵سم. ۱۳۷گ. سطور مورب. (ثبت ۲۰۷۰۱۱)
- ۱۵۸۴۷
مجموعه
۱. عین الحیات (تفسیر - عربی)
(۲ پ - ۵۳ پ)
از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰هـ).
- تفسیر مختصر مزجی است شامل تفسیر سوره فاتحه و سوره بقره تا آیه ۳۷ و سوره آل عمران تا آیه ۳۵.
نک: ذریعه، ۱۵/۳۶۹؛ کتابشناسی شیخ بهایی، ص ۴۲۳.
- نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب و لم يجعل له عوجا... هذا یا اخوان الدین و خلان الیقین ما التمستموه من أقل الخلق بضاعة و اکثرهم اضاعة من تألیف تفسیر صغیر الحجم....
انجام افتاده:.... و ترزق من تشاء بغیر حساب کانشاء الحيوانات من موادها و بالعکس قرأ ابن کثیر و ابوعمر و ابن عامر و ابوبکر المیت بالتخفیف. لا یتخذ المؤمنون....
۲. متشابه القرآن (علوم قرآن - عربی)
(گ ۱ و ۵۴-۱۷۴ ر)
از: محمد بن علی بن شهر آشوب سروی مازندرانی (۵۸۸هـ).
نک: ذریعه، ۱۹/۶۲.
- نسخه حاضر جزء اول از کتاب را در بردارد.
آغاز: بسمله. حمدله... سألتهم وفقکم الله للخیرات املاء کتاب فی بیان المشکلات من الآیات....
انجام نسخه:.... عند موته اذا ذلّ تکلیفه و تحقّق الموت و لکن لا تنفعه الايمان حينئذ. تمّ الجزء الاول.
خط: نسخ خوانا. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ. صفحه آخر نونویس از ح ع در ۱۲۵۵هـ.
- ۱۵۸۴۶
الشفاء (فلسفه - عربی)
از: شیخ‌الرئیس حسین بن عبدالله ابن سینا (۴۲۸هـ). کتاب مشهور و مهمی است در فلسفه. شامل سه قسم: منطق، الهیات و طبیعیات دارای مقالات و ابواب و فصول.
نک: التراث العربی، ۳/۴۳۶.
- نسخه حاضر بخشی از طبیعیات را در بردارد.
آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و الصلوة... الجملة الثانية من کتاب الشفا فی الطبيعيات ثمانية فنون الفن الأول اذ قد فرغنا بتيسير الله و عونه مما وجب تقديمه فی کتابنا هذا و هو تعليم اللباب....
انجام نسخه:.... کان الغير المتناهی متناهی. هذا آخر السماع الطبيعي من الشفاء و به تمّ الجزء.
- خط: نستعلیق. کاتب: ابوالحسن مازندرانی. تاریخ کتابت: ۱۱۱۶هـ.
عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی به امضای «لمحرره» دارد. رکابه‌نویسی شده و فهرست مقالات در صفحه آغاز درج شده همراه با چند مهر از جمله: مهر مربعی به سجع «المتوکل علی الله الغنی محمد رضا الحسینی» و مهر مربعی دیگر به سجع «محمد رضا بن محمد صفی الحسینی» و مهر مربعی دیگر به سجع «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده ابوالقاسم».
- جلد: تیماج سرخ دوروی لبه‌دار. ۱۲×۲۲سم. ۱۴۹گ. ۲۲س. (ثبت ۲۰۷۰۱۲)

عناوین شنگرف. به نسخه رطوبت رسیده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرتنج و
لچکی.
۱۵×۲۵سم. ۱۷۴گ. ۲۵س. (ثبت ۲۰۷۰۱۳)

۱۵۸۴۸

حدایق السیاحه (سفرنامه - فارسی)

= **حدیقة السیاحه**

از: زین العابدین شیروانی (ق ۱۳ه).
گزیده‌ای از بستان السیاحه اوست. ختم تألیف در
روز شنبه ۱۸ ذیحجه ۱۲۴۲ه در شیراز.
نک: فهرستواره، ۱/۶۶ و ۷۵.

آغاز: بسمله. حدایق حمد و ثنا و ریاض سپاس بی
منتها مختص واجب الوجودیست جل و علا...

انجام: ... با کمال و لطف عالم گیر باد برب العباد.
خط: نسخ زیبا. کاتب: ... ابن محمد شیرازی.
تاریخ کتابت: جمعه ۱۲ محرم ۱۲۴۴ه.

تمامی صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به
زر و شنگرف و مشککی و لاجورد. صفحه نخست
دارای سرلوح مذهب. عناوین و نشانی‌ها
شنگرف. رکابه‌نویسی دارد. در آخر نسخه
تملکی در ۱۲۵۹ه با مهر مربعی به سجع «یا
رحیم» فهرست امکانه و اشخاص در برگ‌های
الحاقی به نسخه درج شده است.
جلد: روغنی دو روی فرسوده با نقش گل و بوته
الوان.

۱۸/۵×۳۰/۵سم. ۳۵۷گ. ۲۵س.

(ثبت ۲۰۷۰۱۳)

۱۵۸۴۹

مجموعه

۱. الدرۃ النجفیه

(فقه منظوم - عربی)

(گ ۲-۱۱۴ پ)

از: سیّد بحر العلوم محمد مهدی بن مرتضی
طباطبایی (۱۲۱۲ه).
نک: مجلس، ش ۷۸۹۰؛ ذریعه، ۸/۱۰۹.
نسخه حاضر از آغاز یک صفحه افتادگی دارد.
آغاز افتاده:

بنوره من بعد شمس المعرفة

معالم الدین غدت منکشفه

انجام:

و ادع عقیب الفرض بالمأثور

من الدعاء الموجز المشهور

۲. سؤال و جواب فقهی (فقه - فارسی)

(گ ۱۱۵ رو پ)

آغاز: هر گاه کسی امتیاز ما بین اجزاء واجبه و
مستحبیه نماز ننموده باشد نماز او صحیح است یا باطل؟
ج ظاهر این که صحیح بوده باشد....

۳. ارجوزة فی اصحاب الاجماع (رجال - عربی)

(گ ۱۱۶ ر)

از: سیّد بحر العلوم محمد مهدی بن مرتضی
طباطبایی (۱۲۱۲ه).
نک: مجلس، ش ۵۳۲ ط و ش ۷۷۰؛ فهرستگان

حدیث، ۱/۱۴۰.

آغاز:

قد اجمع الكل علی تصحیح ما

یصح عن جماعة فلیعلما

خط: نسخ. کاتب: حسن بن ابوطالب. تاریخ

کتابت: جمعه...

عناوین به شنگرف در حاشیه.

در حواشی نسخه برخی مطالب از شروح نقل

شده است.

کاتب هفت بیت عربی در باره کتابت این نسخه

سروده.

احدی از غایت فضولی خواهد که این کتاب را نقطه بگذارد بعدد حروف این کتاب لعنت خدا و پیغمبران و جمیع ملائکه بر هفتاد پشت او بیاید.

خط: نستعلیق بی نقطه. گویا به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

به صفحات اولیه نسخه رطوبت رسیده است. در اول نسخه ابیاتی از میرزا عبدالوهاب درج شده است.

جلد: مقوا رویه کاغذ قرمز عطف و گوشه تیماج فرنگی.

۱۸/۵ × ۳۰/۵ سم. ۲۸۴ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۲۰۷۰۱۵)

۱۵۸۵۱

مجموعه

۱. مختلف الشیعة

(فقه - عربی)

فی احکام الشریعة

(گ ۱ پ - ۳۶۶ پ)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۴۶۵؛ ذریعه، ۲۰/۲۱۸؛ مکتبته

العلامة الحلی، ۱۷۴-۱۸۴.

نسخه حاضر جزء اول و دوم کتاب را دربردارد.

آغاز: بسملة. الحمد لله محقق الحق و مظهره و قانع

الباطل و مدمره....

انجام نسخه:.... یقیم بمکة حتی یعتمر عمره المحرم

و لا شیء علیه. تم الجزء الثاني من مختلف الشیعة فی

حکم الشریعة.

۲. جامع الفوائد

(عربی)

فی شرح خطبة القواعد

(گ ۳۶۶ پ - ۳۶۷ پ)

از: فخر المحققین محمد بن حسن بن یوسف حلی

(۷۷۱ هـ).

در آخر نسخه مهر بیضوی کاتب به سجع «عبده حسن بن ابوطالب». در اول نسخ یادداشتی در غرة محرم ۱۲۵۶ هـ.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۲ × ۲۰ سم. ۱۱۶ گ. ۱۴ س. (ثبت ۲۰۷۰۱۴)

۱۵۸۵۰

گنجینه العرفاء

(ادب - فارسی)

از: عبدالحسین بن خداوردی شوقی تبریزی (ز):

(۱۲۵۰ هـ).

کتابی است به نظم و نثر تألیف در ۱۲۵۰ هـ که مؤلف تمام آنرا بدون نقطه نگاشته و در پایان به شرح حال خود اشاره کرده و با خوانندگان شرط نموده که نسخه را همین طور بخوانند و در فکر نقطه گذاشتن بر کلمات نباشند.

مؤلف مستوفی روزگار فتحعلی شاه و محمدشاه قاجار بوده و جدش وزیر دنبلی‌ها بوده است.

از همین مؤلف شرح دیوان حافظ در کتابخانه دانشگاه تهران به شماره ۲۹۸۸ و دیوان اشعار در همانجا به شماره مذکور نگهداری می‌شود.

مؤلف در کتاب حاضر از اتمام مصائب الابرار از آثار خود خبر می‌دهد.

نک: منزوی، ۲/۱۲۳۴ و ۳/۲۳۸۴.

آغاز: بسملة. سپاس بی قیاس خداوند بخشنده را سزاست که نطق ناطقه انسانی در دبستان ذکرش کلیل....

انجام:.... بهر صورت از غایت جهالت بنده عیب خود را هنر پنداشته به تحریر و تألیف این کتابچه خام به جهت یادگاری مستدام گذاشتم.

غرض نقشی است کز ما بازماند

که هستی را نمی‌بینم بقایی

استدعا چنانست این کتابچه را هر که خواهد بخواند و هر کس نخواهد نخواند دیگر لجاجت بنی اسرائیل در بین جا به هیچ وجه من الوجوه ضرور نیست... اگر بعد از این

شرح مختصری است بر خطبه قواعد الاحکام پدرش علامه حلی.

نک: التراث العربی، ۱۹۲/۲.

آغاز: بسمله، حمدله، فقد سألتی أجل الخلان و أفضل الاخوان ان املی علیه شرح خطبة القواعد...
انجام: ... و جعل لها المقاصد أو وصفا و قد حصل لها الفصل.

خط: نسخ، بی. کا. تاریخ کتابت: صفر ۹۸۲ هـ.

عناوین شنگرف.

در حاشیه تصحیح شده و علامت بلاغ دارد. با حواشی و رکابه نویسی. در اول نسخه تملک ابن فتح‌الدین محمد قطب‌الدین محمد شریف و در آخر نسخه مهر کروی که این کلمات از آن خوانده می‌شود: «عالم گیر شاه اورنگ زیب...»، به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج سرخ فرسوده ترنج دار.

۱۸ × ۲۴ سم. ۳۶۷ گ. ۲۱ س. (۲۰۷۰۱۷)

۱۵۸۵۲

[لمعات]

(ادعیه - فارسی)

از: مؤلفی ناشناخته.

کتابی است در ادعیه شیعی در ۱۲ «لمعه» در اعمال دوازده ماه سال و یک خاتمه.

استاد عبدالحسین حائری در هنگام ورود نسخه به کتابخانه حاضر، خصوصیات آنرا چنین یادداشت کرده‌اند: «این نسخه کتاب دعا مشتمل است بر ۱۲ لمعه در اعمال ۱۲ ماه سال و یک خاتمه. چون برگ‌هایی از آغاز و پایان آن افتاده است و نام کتاب در آن یاد نشده است و احتمال می‌رود نام آن لمعات باشد، نام لمعات بر آن انتخاب شد تا به لطف خدا حقیقت کشف شود. از شیوه کتاب پیداست به دست مردی فقیه و آگاه تألیف شده، خاصه در خاتمه آن که در باب روزهای نحس سال بحث کوتاهی دارد در باره اینکه مقصود شمسی است یا

قمری. چنان که به وسیله ثقات اطلاع حاصل است مرحوم شیخ انصاری این نسخه را پیوسته با خود داشت و به هنگام فوت آن را به مولا حسن بهبهانی معروف به آخوند یا خدا - که گویا از بزرگان اهل معنی و مورد اعتماد شیخ انصاری و نزدیک او بوده است و در نماز جماعت شیخ سالها محل اقتدای او در نزدیکترین مکان به شیخ قرار داشت - سپرد. بنا بر این نسخه دارای برکات ویژه‌ایست که شیخ انصاری رحمة الله علیه از آن آگاه بوده است. این نسخه که در کتابخانه مرحوم حاج شیخ محمد علی معصومی بهبهانی سبط مرحوم ملاً یا خدا بوده است با تعدادی دیگر از کتاب‌های آن کتابخانه بر اثر کوشش آقای سید محمد منصور طباطبایی همکار عزیز ما به کتابخانه مجلس انتقال یافته است».

آغاز افتاده: بالقرآن صدی و استعمل بالقرآن بدنی و نور بالقرآن بصری و اطلق بالقرآن لسانی...
انجام افتاده: ... ماه صفر وجه تسمیه‌اش آنست که صفر در لغت مأخوذ از صفر است... دو پسر نام مبارکشان قاسم و ابراهیم چهار دختر نام مبارکشان فاطمه...

خط: نسخ، بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. صفحات مجدول به شنگرف و لاجورد.

رکابه دارد.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۲ × ۲۱/۵ سم. ۲۴۵ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۰۱۷)

۱۵۸۵۳

انوار العقول

(ادب - عربی)

من اشعار وصی الرسول

از: قطب‌الدین کیدری ابوالحسن محمد بن حسین بیهقی (ق ۶ هـ).

نک: التراث العربی، ۳۲۹/۱.

این نسخه فعلاً در دسترس نیست.

اجازه‌نامه مبسوط و معروفی است که مؤلف برای دو برادرزاده‌اش: شیخ خلف بن عبد علی بن احمد و شیخ حسین بن محمد بن احمد در ۱۱۸۲ هـ نگاشته و مشحون از فواید کتابشناسی و ترجمه نگاری است. این کتاب به صورت سنگی و حروفی به چاپ رسیده است. نک: ذریعه، ۱۸ / ۳۷۹.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي جعلنا من اهل الرواية و نور قلوبنا بأنوار المعرفة و الدراية و اوضح لنا سبيل الرشده و الهداية....

انجام:.... و تعظيم الواقع في صدور الراغبين و كتب الفقير الى عفو ربه الكريم يوسف بن احمد... قرحت قلب الدين بعدك يوسف...

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد از مالک نسخه عبدالله بن حسن بن عبدالله.

در اول و آخر نسخه یادداشت‌های تاریخی به خط مالک نسخه صدرالافاضل لطفعلی دانش از جمله فهرست فواید مندرج در کتاب و فهرست مترجمین در کتاب و چند تاریخ وفات و نقلی از خط فرهاد میرزا در وفات علما. رکابه‌نویسی دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

۱۵/۵ × ۲۱ سم. ۱۱۰ گ. ۲۰ س.

(ثبت ۲۰۷۰۲۰)

۱۵۸۵۶

مجموعه

۱. نظم الحساب (ریاضیات - عربی)
(گ ۲ پ - ۳۳ ر)
از: قوام‌الدین محمد بن محمد مهدی سیفی قزوینی (۱۱۴۹ هـ).

۱۵۸۵۴

الروضة البهية

(شعر - عربی)

فی مدح خیر البرية

از: ابو الفتح فرج الله بن محمد احسائی خطی.
قصایدی است در مدح چهارده معصوم (ع) و در خاتمه اشعاری در ردّ نواصب.
نک: ذریعه، ۱۱ / ۲۹۲.

آغاز: بسمله. هذه الروضة البهية في مدح خير البرية قالها تراب اقدام المؤمنين المشرد المطرود عن دياره و اوطانه في البلد العثمانية... هدية لصاحب الحضرة العلية و الاخلاق المرضية كعبة الجود و كهف الهمية سلطان دارالمؤمنين... القصيدة الجامعة سروراً بجمع الشمل فالربع قد بدا و روية احبابی تروی من الصدا

انجام:

انی لا ذکره داباً فالعنه

والعن الكلب عمران بن حُطَّانَا
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ۲۰ ذیقعد ۱۱۲۲ هـ.

صفحات مجدول محرر به شنگرف و مشکى.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی شده.
در اول نسخه مهر بیضوی منقش به نام «عبده محمد حسین بن محمد باقر» و مهر کتابخانه مجدالدین نصیری.
جلد: تیماج مشکى یک لا.

۱۰/۵ × ۱۵/۵ سم. ۴۲ گ. ۱۱ س.

(ثبت ۲۰۷۰۱۹)

۱۵۸۵۵

لؤلؤة البحرين

(اجازات - عربی)

فی الاجازة لقرتی العين

از: شیخ یوسف بن احمد درازی بحرانی (۱۱۸۶ هـ).

- رسالة خلاصة الحساب شيخ بهایی (۱۰۳۰ هـ) را به نظم کشیده است.
 نک: ذریعه، ۷/ ۲۲۵ و ۲۴/ ۲۰۹؛ نسخه پژوهی، ۳/ ۶۱۵؛ کتابشناسی شیخ بهایی، ص ۳۴۱.
 آغاز:
 الحمد لله القديم الواحد
 حمداً يشق قلب كل جاحد
 انجام:
 فهذه خلاصة الحساب
 قد نظمت كالدر في النصاب
 مختومة بأحسن الختام
 بالحمد و الصلوة و السلام
۲. شرح قصیده
 اثیرالدین اخسیکتی
 (گ ۳۴ پ- ۳۹ پ)
 گویا از: اثیرالدین اخسیکتی (۵۶۲ هـ).
 شرحی است بر قصیده نونیه اثیرالدین اخسیکتی.
 گویا این شرح از خود شاعر باشد.
 نک: منزوی، ۲/ ۱۲۴۴؛ دانشگاه، ۱۳/ ۳۰۹۸.
 آغاز: بسمله، جهانرا هم جهان بانی است پیدا بین و
 پنهان دان... حقیقتست که انسانرا آفریدگار است که هر
 چه در هژده هزار عالم آشکارا و پنهانست...
 انجام: ... که در خم خانه دوران می افتاده است بی
 پایان.
۳. لوابح
 (گ ۴۰ پ- ۶۲ ر)
 از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).
 نک: منزوی، ۲/ ۱۳۵۰.
 آغاز: لا احصى ثناء عليك و كل ثناء يعود اليك...
 خداوندا سپاس تو بر زبان نمی‌آرم و ستایش تو بر
 نمی‌شمارم...
 ۱۵۸۵۷
۴. سواطع الالهام
 فی تفسیر کلام الملك العلام
 (گ ۶۴ پ- ۱۳۱ ر)
 از: ابوالفضل فیض‌الله بن مبارک فیضی هندی
 (۱۰۰۴ هـ).
 تفسیر مزجی مختصری است که مؤلف تمام آن را با
 حروف بدون نقطه نوشته و تألیف آن در ۱۰۰۲ هـ به
 پایان رسیده است.
 نسخه حاضر ده سوره از سواطع الالهام را در
 بردارد.
 نک: مجلس، ش ۱۲۱۱۵.
 آغاز نسخه: هو الله الملهم الحمد السرمد لله الواحد
 الاحد كما هو اهله و لا اله الا الله وحده العادل الصمد...
 انجام: ... و لك الحمد دهوراً حمداً صاعداً مصعداً
 كاملاً مكماً له محضل هر کلام ده صد و دو آمده کما مژ.
 خط: رساله یکم نستعلیق. کاتب: آقا سید احمد.
 بی تا. رساله دوم: نسخ. بی تا. رساله سوم:
 شکسته نستعلیق. کاتب: لطفعلی متخلص به فانی
 (صدرالافاضل دانش). تاریخ کتابت: ۱۲۹۰ هـ.
 رساله چهارم: نسخ و آیات به ثلث جلی. کاتب:
 لطفعلی فانی. تاریخ کتابت: ۱۲۹۱ هـ.
 عناوین شنگرف. با یادداشت‌هایی از مالک
 نسخه صدرالافاضل لطفعلی دانش در ۱۲۹۲ هـ و
 دو مهر از وی با سجع «هو الباقي و انا الفانی» و
 «العبد المذنب لطفعلی بن محمد کاظم».
 جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی با ترنج و
 سرترنج.
 ۱۴ × ۲۲ سم. ۱۳۲ گ. ۱۲ س. (ثبت ۲۰۷۰۲۱)
- شرح نصاب الصبیان
 (لغت - فارسی)
 از: ناشناخته.
 شرح مزجی مختصری است بر نصاب الصبیان

ابونصر فراهی. در این شرح بیشتر به بیان معانی لغات مشکله پرداخته و به جهت افتادگی طرفین نسخه، نام شارح بدست نیامد.
یک صفحه از آغاز و مقداری از انتهای نسخه افتاده است.

آغاز افتاده: و حقد حاسده بمعنی بد خواه است بر حسودان ما حرکت الشمال بمعنی باد صباست... هر چیز را از علوم بمیان قطعها در آوردیم و این دویست و بیست بیت آمد او را نصاب الصبیان نام کردیم و بالله التوفیق. القطعة الاولى فی بحر المتقارب:

چو اندر تقارب نهی پا درون

بتقطیع وزنش چنین کن برون
فعولن فعولن فعولن

زهی دولتت را فلک ره نمون
تقارب وزنی است از چندین که در شعر است وزن آن سر که سنگین باشد موزون آن سرکه برابر است. ایضاً:
به بحر تقارب تقرب نمای

بدین وزن میزان طبع آزمای
اله است و الله و رحمان خدای

دلیل است و هادی تو گو رهنمای
اله معبود سرای آنکه وی را پرستند الله یعنی نام خداست و تمامی اسمای الله درو درج است...
انجام افتاده: القطعة تاسع و عشرين فی بحر الخفیف:

ای قدت سرو رخت گل رعنا
گل ز روی تو در عرق ز حیا

... سه لفظ مصرع دوم بمعنی تمناست و جمع مثل امثال است و جمع کفو اکفاست. ایضاً...
خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و ۱۲.

تمامی صفحات مجدول محرر به زر و مشکی و شنگرف. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای سیر با ترنج و سرترنج.
۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم. ۸۵ گ. ۱۱ س.
(نبت ۲۰۷۰۲۲)

۱۵۸۵۸

مجموعه

مالک نسخه (گویا صدرالافاضل لطفعلی دانش) در رجب ۱۳۲۹ هـ این مجموعه را چنین معرفی کرده است:

۱. کلیات سعدی (شعر - فارسی)

از: مصلح‌الدین سعدی شیرازی.
شامل: بوستان، قصاید، ملمعات و غزلیات از هر یک قدری، معلوم می‌شود که در اصل کلیات شیخ بوده است که روزگار باین صورتش کرده است.

۲. دیوان کمال خجندی (شعر - فارسی)

(در حاشیه)
از: خواجه ضیاء‌الدین بن مسعود خجندی (۶۲۲ هـ).
نک: مجلس، ش ۶ / ۷۸۲۸.

۳. دیوان حسن دهلوی (شعر - فارسی)

(در حاشیه)
از: نجم‌الدین حسن بن علا سنجری دهلوی (۷۲۷ یا ۷۳۱ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۳۴۴۲.

۴. دیوان حافظ (در حاشیه) (شعر - فارسی)

از: خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی.
خط: نسخ مایل به نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: نیمهٔ ربیع الثانی ۸۳۶ هـ (در آخر دیوان کمال خجندی).
صفحات مجدول محرر دوستونی به صورت متن و حاشیه به زر و مشکی. اشعار در متن و هامش

- درج شده. عناوین به زر و لاجورد. رکابه دارد. به نسخه رطوبت رسیده. لبه برگ‌ها وصالی شده است. فهرست این مجموعه و خصوصیات رسم الخط نسخه در اول آن به وسیله مالک نسخه (گویا صدرالافاضل) در رجب ۱۳۲۹ هـ ثبت شده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۷ × ۲۰ سم. ۱۸۴ گ. ۱۷ س.
(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۰۲۳)
- ۱۵۸۵۹
منشآت = انشاء الدرر (نامه نگاری - فارسی)
از: میرزا مهدی خان منشی استرآبادی (ق ۱۲ هـ).
نک: مجلس، ش ۷۶۰۵ و ۷۷۱۹ و ۱۳۱۵۸.
نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: به آسمان می‌شود قلب دل از دست داده و مقدم و مؤخر از هجوم تماشاگران مقدم و مؤخر ایستاده ...
انجام: ... لتجلب منا لطفاً موفورا و لا تقم بالمخالفة فتقعد ملوما محذورا.
خط: نستعلیق شکسته. بی‌کا. بی‌تا.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد.
جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد عطف پارچه.
۸ × ۵/۱۴ سم. ۷۱ گ. ۱۵ س. (ثبت ۲۰۷۰۲۴)
- ۱۵۸۶۰
نفايس الفنون (چند دانشی - فارسی)
فی عرایس العیون
از: شمس‌الدین محمد بن محمود آملی (ق ۸ هـ).
نک: منزوی، ۱/ ۶۹۱؛ مشار فارسی، ۵/ ۱۵۹۰؛
مجلس، ش ۲۱۹۷.
آغاز: بسمله. حمد و ثنا و شکر بی‌انتهای حضرت پادشاهی را که افکار ادکیا و انظار عقلا در بیداء عظمت ...
- انجام نسخه: ... بهر که دو حرف در اول کلمه آن جز که آن بر وی افتد ضمیر آن کس باشد.
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: صفر ۱۰۷۸ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در نسخه دواپر و جدول‌هایی ترسیم شده و رکابه دارد. در آخر نسخه مهر بیضوی منقش به نام «باقر بن حمزه الحسینی ۱۲۵۰».
جلد: مقوارویه کاغذ مشکى عطف تیماج مشکى. داخل جلد کاغذ ابر و باد.
۲۰ × ۲۸/۵ سم. ۲۵۸ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۲۰۷۰۲۵)
- ۱۵۸۶۱
مجموعه
۱. قواعد التجويد (تجوید - فارسی)
(گ ۱ پ - ۳۷ ر)
از: فرج‌الله بن رحیما بروجردی.
رساله‌ای است در تجوید شامل مقدمه و دوازده باب و خاتمه. به نام کتاب و مؤلف در مقدمه تصریح شده است.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی جعل القرآن دلیلاً و ارشداً شریعة و منهاجاً... اما بعد فیقول الفقیر الی الله الغنی فرج‌الله ابن رحیما بروجردی که این رساله ایست مختصر در بیان بعضی از قواعد علم تجوید قرآن ...
انجام: ... و کسائی س ابوالحارث ث ز دوری بود نشان ط عیان.
۲. **صیغ العقود** (فقه - فارسی)
(گ ۳۸ پ - ۵۸ پ)
رساله‌ای است در بیان صیغه‌های عقود و ایقاعات، به خصوص عقد نکاح، شبیه به رساله صیغ العقود علامه ملا محمدباقر مجلسی^(ره) است ولی در این نسخه فواید

حدیثی و طبی در میان رساله آمده است؟

نک: ذریعه، ۱۱۱/۱۵.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی احلّ النکاح و حرّم الزنا و السفاح و توعّد علیه... و بعد بدانکه غرض از تحریر این رساله آنست که جمعی از برادران ایمانی و دوستان روحانی این فقیر را تکلیف کردند بر تحریر عقود و صیغ ایقاعات باقسامها و انواعها بر وجهی که نهایت احتیاط... انجام: ... مباحث دیگر در باب اقرار و کتب اصحاب بطلبند. هذا آخر ما اوردنا فی هذه الرسالة.

— مثنوی حکایت شبلی (در اینجا به عنوان بیمار و طبیب)، از سامی (نک: مشترک پاکستان، ۸/۱۴۱۵).
آغاز:

شبلی آن پیر طریق ارشاد

رفت روزی ز قضا در بغداد

— ترکیب‌بند در اقتفای ترکیب‌بند محتشم در مرثیه، از حاج علی فانوس شیرای متخلص به مجنون در شعبان ۱۲۶۳ هـ.

آغاز:

باز این غریو چیست که در خلق عالمست

باز این فغان ز چیست که گردون پر از غمست

انجام:

مجنون خموش باش که دست عقاب حق

از بهر انتقام شد از آستین برون

خط: نستعلیق. به خط کاتبان مختلف از جمله:

سید محمود در ۱۲۹۱ هـ و مجنون شیرازی در

شعبان ۱۲۶۳ هـ.

صفحات مجدول دوستونی به مشکى و شنگرف.

جلد: تیماج مشکى.

۹/۵ × ۱۷/۵ سم. ۹۵ گ. سطور چلیپایی.

(ثبت ۲۰۷۰۲۷)

۱۵۸۶۳

کشاورز نامه = فلاح (طبیعیات - فارسی)

از: مؤلفی ناشناخته.

فن کشت و فلاح را در دوازده «باب» و یک

«خاتمه» مطرح می‌کند. همان است که منزوی در

فهرستواره، ۵/۳۹۰۵ معرفی کرده است.

نسخه حاضر از آغاز اندکی افتادگی دارد.

آغاز افتاده: جانوران صحرائی بسیار باشند و باران

بسیار آید و گندم را آفت رسد و باقی مطعومات... مقدمه

سیم در بیان بعضی امور فلاح که تعلق به اوقات سال

دارد....

۳. کبری فی المنطق

(۵۹ پ-۷۵ پ)

از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (۸۱۶ هـ).

نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله. بدانکه آدمی را قوتیست دراکه منقش

گردد در وی صور اشیاء...

انجام افتاده: ... زوج است یا مرکب باشد از منفصله

مانعة الجمع با وضع...

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف.

رکابه دارد.

در اول نسخه چند بیت فارسی در شمارش آیات

قرآن و پس از رساله یکم نیز چند بیت فارسی در

بیان وقف‌های دهگانه قرآن.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۱ × ۱۶ سم. ۷۵ گ. ۱۴ س. (ثبت ۲۰۷۰۲۶)

۱۵۸۶۲

بیاض اشعار (شعر - فارسی)

بیاضی است شامل اشعاری از سعدی، جامی،

حافظ، طبیب، واله، محزون، محتشم، سید محمود در

۱۲۹۱ هـ و مجنون.

از جمله مندرجات در این جنگ است:

خط: نستعلیق شکسته. صفحه اول و آخر به خط مالک نسخه صدرالافاضل لطفعلی دانش. در اول نسخه یادداشت تملک و مهر وی در ۱۳۱۷ هـ. فهرست مطالب بیاض را مالک نسخه در ابتدای آن آورده است. جلد: گالینگور آبی. عطف تیماج قهوه‌ای. ۱۵×۸ سم. ۵۳ گ. سطور چلیپایی. (ثبت ۲۰۷۰۲۹)

انجام: ... در وقتی که سبز می‌شده باشد بیاویزند بدان خانه الفت تمام گیرند. خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: دوشنبه یکم ربیع الاول ۱۰۲۴ هـ. عناوین شنگرف. رکابه دارد. به نسخه رطوبت رسیده است. در اول نسخه مهر کتابخانه مجدالدین دیده می‌شود. جلد: تیماج مشکی یک لا. ۱۳×۱۹ سم. ۳۷ گ. ۱۶ س. (ثبت ۲۰۷۰۲۸)

۱۵۸۶۵

مجموعه

۱. العمل بالکرة الفلکیة (هندسه - عربی) (گ ۳-پ ۲۲ ر) از: قسطا بن لوقا بعلبکی. در ۶۹ باب که فهرست ابواب در مقدمه آمده است. نک: ملک، ش ۳۰۸۶/۲. آغاز: بسمله. حمدله. تبارک الله احسن الخالقین... هذا الكتاب العمل بالکرة الفلکیة ألفه قسطا بن لوقا اليونانی لأبی الفقیر اسمعیل بن بلبل قال کل فاضل اعزک الله فمحبتته و احبته الفاضل من الناس... و هذا فهرست الابواب ا فی معرفة رسوم الکره و اسمایها ب فی نصب الکره.... انجام: ... الباب السابع و الستون فی معرفة قوس النهار یومک من الکره اذا اردت ذلک فاطلع درجه الشمس... مابین العلامتین فما بلغ فهو قوس نهار یومک و الله اعلم.

۲. قبله (قبله‌شناسی - فارسی) (گ ۲۲-پ ۲۴ پ) از: مؤلفی ناشناخته. رساله بلکه فایده کوتاهی است در شناخت سمت قبله هر شهر.

۱۵۸۶۴

بیاض اشعار = جُنْگ

(شعر - فارسی) بیاضی است شامل اشعاری از شعرای مختلف. این نسخه در تملک صدرالافاضل لطفعلی خان دانش بوده و در صفحه عنوان مندرجات آنرا چنین معرفتی کرده است: — غزلیات شیخ سعدی — غزلیات ملا جامی — ترجیع‌بند سعدی — غزلیات مشتاق — طیب — ازل — رباعیات دانش غفر له — شیخ علی نقی — نظیری. آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین از نام خوشت ادا کنم بسم الله هستی تو علی و نیست مثلت الله انجام: دوشم بسر آمد و همی گفت عمرت بسر آمده است برخیز

فاتی ارید ختم التشریح بطرف من التشریح لثلا یکون
الکتاب علی طرف من فواید... و رتبه علی مقاتلین
المقالة الاولى فی الاعضاء البسيطة و هی مشتملة علی
سبعة ابواب، الباب الأول فی العظام و الغضاريف و هی
تفصل فی سبعة فصل الفصل الاول فی عظام الرأس.

انجام:

کَلْ شَىءٍ عنده بمقدار عالم الغیب و الشهادة الكبير
المتعال.

خط: نسخ و نستعلیق. بی. کا. بی. تا.

عناوین شنگرف.

رساله یکم بلاغ مقابله دارد. رساله چهارم بلاغ
مقابله از معزالدین محمد بن شکرالله حسینی
طباطبایی یزدی در روز یکشنبه ۲۵ جمادی
الثانی ۱۰۶۱ هـ در بلده احمدنگر که می‌گوید
نسخه اصلی مغلوپ بوده. در اول نسخه چند
یادداشت از مالک نسخه صدرالافاضل لطفعلی
دانش در ۱۳۲۲ هـ و مهر بیضوی به سجع «لا اله
الا الله الملك الحق المبین محمد تقی بن محمد
شفیع» و مهر مربعی به سجع «المهدی من
هدیت».

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۳ × ۲۱/۵ سم. ۶۱ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۲۰۷۰۳۰)

۱۵۸۶۶

بیاض

(متفرقه - عربی و فارسی)

کشکولی است بیاضی شکل شامل فواید پراکنده در
موضوعات مختلف بیشتر به نثر عربی و گاهی به فارسی
و اندکی به نظم فارسی یا عربی.

عناوین برخی از مندرجات: نقل از خط شهید اول
که در آخرش آمده: «و کتب الفقیر الی عفو ربه الغنی
محمد باقر بن محمد تقی عفی الله عن جرائمهما بمحمد
و آله»، تفسیر آیه «ربنا آتنا فی الدنیا حسنة و فی الآخرة

آغاز: بسمله. بدان آیدک الله که در هر شهر که
باشند و خواهند که سمت قبله آن شهر معلوم نمایند باید
که اول طول آن شهر را....

انجام: چون وصول بآن مواضع کمتر میسر میشود
بنا بر آن بآن مقید نشد و درین رساله تحقیق آن نکرد.

۳. معرفت کره = قبله؟ (نجوم - فارسی)

(گ ۲۵ پ - ۳۳ پ)

از: علی جفری رومی حسینی.

در مقدمه گوید: «بر همه طالبان دین و سالکان راه
یقین واجب و لازم است که علم نجوم و هیأت به مقدار
معرفت قبله دانند بنا بر این مقدمات این فقیر الحقیر علی
الجفری الرومی الحسینی در صفت کره چند فصل ترتیب
داده... فصل اول در بیان کره و خواص آن».

در فهرستواره، رساله در قبله و رساله در معرفت کره
با دو عنوان مستقل معرفی شده که به نظر می‌رسد یکی
باشند. رساله مذکور در نسخه حاضر شامل ۲۳ فصل
است. انجام تألیف در ۹۰۹ هـ بوده است.

نکته‌ستواره، ۳۰۵/۴ و ۳۰۵۸.

آغاز: بسمله، حمد بسیار و ثنای بی شمار حضرت
ملکی را که اسباب معاش سکان ملک خطه دنیوی را به
تمهید....

انجام: هر نقطه را که خواهند هم بدین نهج عمل
نمایند.

چو جفری این رساله کرد بنیاد

بتاریخ «ثوابت» ثبت افتاد

۴. التشریح

(گ ۳۴ پ - ۶۱ ر)

از: ناشناس.

رساله‌ای است در تشریح شامل دو مقاله که هر یک
دارای ابواب و فصولی چند است.

آغاز: بسمله، رب اشرح لی صدری و یسر لی امری

آورده: در مهجور شدن ادب و عزت ادیب حقیقی؛ اشاره به اقسام موجودات؛ تقسیم موجود و بیان جواهر و اعراض؛ حد و تعریف حکمت؛ تقسیم علوم منقول از کتاب اخوان الصفا؛ تقسیم علوم از خود کاتب بدو قسم؛ شرعیات و اقسام آن از مقدمات و غیر مقدمات؛ حکمیات از منطقیات و ریاضیات و طبیعیات و الهیات؛ شرح لفظ ادب و نقل عبارات افاضل و بیان ترادف ادبیه و عربیه.

نک: ذریعه، ۲/۴۹۲.

آغاز: هو اللطیف العلی. یکم از یاران بخواهدی هر چه بلیغتر ملتمس است که در تفسیر ادب و ترجمت ادیب چیزی بقلم آورم تا فرا نموده آید که ادبیت را از بین علوم با چه تعلقست و ادیب را وظیفه چیست....

انجام:.... و این معجزه باهر قاهر از در خاص یریدون لیطفنوا نور الله بأفواههم و الله متمم نوره و لو کره الکافرون.

۲. ما یلحن به العوام = الرشیدیه (ادب - عربی) (گ ۲۳-۲۸ ر)

از: علی بن حمزه کسایی (۱۸۹هـ).

رسالة مختصر و مهمی است در بیان وجه صحیح کلماتی که عوام آنرا به غلط ادا می‌کنند. این رساله در مجله آشوریه در برلین به چاپ رسیده است.

نک: الاعلام، زرکلی ۴/۲۸۳.

آغاز: بسمله. هذا کتاب ما یلحن به العوام مما وضعه علی بن حمزه الکسائی للرشید هرون و لا بد لأهل الفصاحة من معرفته تقول حرصت بفلان بفتح الراء قال الله عز و جل و ما اکثر الناس و لو حرصت بمؤمنین و لا تقول تحرص بفتح الراء....

انجام:.... و ازدد و انم کما ینمی الخضاب فی الید. تم و بالخیر عم و فرغنا من هذه الرسالة الرشیدیه حامدین لله.

حسنه و قنا عذاب النار، زیارت کاظمین(ع)، زیارت عسکرین، زیارت رجبیه، زیارت امام حسین(ع) در شب و روز عرفه، زیارت العلماء، زیارت حضرت معصومه(س)، به نقل از تحفة الزائر، زیارت هفتم امام حسین(ع)، نقلی از مصباح الشریعه، نقلی از کشکول، ابیاتی از محتشم، ابیاتی با امضای «لمحرره احمد» روایات و حکایات مختلف، کلمات حکما، ابیاتی از شیخ بهایی، ابیاتی از ملا نظام استرآبادی، نامه غزالی به نظام الملک، فایده‌ای با عنوان «من خط جدی رحمه الله»، نقلی از التلویحات، ابیاتی از قاضی میر حسین یزدی، نقلی از کتاب ورام، ابیاتی از دیوان منسوب به امیرالمؤمنین، ابیاتی از امیرخسرو، نقلی از مکارم الاخلاق، ابیاتی از سعدی و عطار و حسن دهلوی و مولوی و درویش علی.

آغاز افتاده: جعفر عن قول الله سیطوقون ما بخلوا به یوم القيمة قال ما من عبد یمنع زکوة....

انجام افتاده: و این هر دو بهم جمع شوند اینست که ما نه دین نه دنیا داریم....

خط: نسخ و نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۹×۹ سم. ۱۶۷ گ. ۱۸ س. (ثبت ۲۰۷۰۳۱)

۱۵۸۶۷

مجموعه

۱. ایضاح الادب (ادب - فارسی) (گ ۱ پ-۲۱ ر)

از: صدر الافاضل لطفعلی دانش بن محمد کاظم شیرازی تبریزی (۱۳۵۰هـ).

رسالة مختصری است در بیان ماهیت ادب که در ۱۳۱۰هـ به چاپ رسیده است.

در اول نسخه تقریظ محمد حسین گرگانی در سال ۱۳۰۱هـ بر این رساله دیده می‌شود.

فهرست مطالب کتاب را مؤلف در آغاز نسخه چنین

لاجورد. اسامی سور به شنگرف. رکابه دارد. در اول نسخه یادداشتی درباره حواشی منقول از فواید التنزیل آمده است و چند یادداشت تولد در ۱۲۸۶ هـ.

جلد: تیماج مشککی عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای. ۱۶ × ۲۴ سم. ۴۶۶ گ. ۱۱ س. (ثبت ۲۰۷۰۳۳)

۱۵۸۶۹

بیاض اشعار

(شعر - عربی)

بیاضی است شامل اشعار عربی از شعرای مختلف که برخی از آنها در جواب یکدیگر شعر سروده‌اند. اسامی شاعرانی که در این جُنگ ابیاتی از آنها نقل شده از این قرار است: ابن رومی، ابن فارض، علی بن جهم، محمد صالح چلبی، سید علی بن بدرالدین مدنی، صلاح صفدی، ابن سکیت، امیر المؤمنین (ع)، محمد بن ابی بکر دمامینی، طغرابی، شیخ حسن بن شیخ راشد مخزومی حلّی، شیخ علی شفهبینی، ملا سعید، محمد بن سعید المکی، ابی الحسن تهمانی، محمد بن حسن مکی، عبدالقادر گیلانی، بهاء بخاری، شهید ثانی، محمد عمران خراسانی، شیخ حسن شامی، یحیی بن عبدالملک عصامی، شیخ شهاب‌الدین عسقلانی، سید حسین یمنی، یحیی بن سلامه، علی بن محمد عاملی، حریری، شیخ عبداللّه ماحوزی، میرزا عبداللّه بن میرزا محمدعلی، شیخ احمد بحرانی، محمد بن ابراهیم الکااتبه، عباس بن احنف، شیخ محمد تبریزی، سید عبدالرؤف بحرانی، تاج‌الدین مکی، سید حاتم یمنی، شیخ محمد نواجی، شیخ محمد سمنانی، ابن نباته، ابراهیم بن ادهم، شیخ سلیمان ماحوزی، شیخ حسن شهید ثانی، سعدالدین بن عربی، ابی بکر خاتونی، علی بن عبدالقادر مکی، سید احمد بحرانی، سید احمد سلطان مکه، ابوالفتح بستنی، رابعه ادویه، محمد بن عیسی، شیخ قطب‌الدین مکی حنفی، شهاب‌الدین احمد مصری، صفی حلّی، بدیع طوسی، شیخ‌الرئیس، مجنون، ابن عبدالطاهر، شیخ

۳. الفوائد الادبیة

(گ ۲۸ پ- ۳۷ ر)

فواید پراکنده ادبی است. آغاز: بسمله. فایده الفاء قال الکوفیون انّها ناصبة فی نحو ما تاتینا فتحدثنا و قال المبرد انّها خافضه ... انجام: ... خاص معنی عام لفظا لجواز ان یقال فلان رحیم و لا یقال فلان رحمن انتھی.

خط: نسخ. کاتب: رساله یکم به خط مؤلف:

(لطفعلی بن محمد کاظم تبریزی). تاریخ کتابت: رمضان ۱۳۰۱ هـ. رساله دوم و سوم قدیمی‌تر است.

در اول نسخه تقریظ محمد حسین گرگانی بر رساله یکم در ۱۳۰۱ هـ دیده می‌شود. این نسخه در تملک صدر الافاضل لطفعلی دانش بوده و مهر او در اول و آخر نسخه آمده است.

جلد: مقوارویه کاغد ابرو باد عطف و گوشه تیماج.

۱۳ × ۲۰ سم. ۳۷ گ. ۱۲-۱۹ س.

(ثبت ۲۰۷۰۳۲)

۱۵۸۶۸

قرآن کریم

این نسخه از ابتدای قرآن تا سوره توحید را در بر دارد و به مقدار یک برگ از انجام افتادگی دارد. ترجمه فارسی آیات زیرنویس شده البسته از ابتدای قرآن تا اواسط سوره اعراف ترجمه دارد و الباقی بدون ترجمه است. در حاشیه نیز اسباب نزول آیات از فواید التنزیل و مطالب تفسیری از تفسیر حسینی و درة الفرید نقل شده است.

خط: نسخ معرب. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

ترجمه به نستعلیق شنگرف زیرنویس شده تا اواسط سوره اعراف.

صفحات مجدول کمندکشی شده به شنگرف و

بهایبی، یاقوت کاتب، سید عبدالرحیم عباسی، ارجائی، ابن سعد، ابی الطیب، سراج الوراق و...
و فایده‌ای به نثر در خواص عشق به نقل از صاحب مصارع العشاق و مقامات سید نعمت الله جزایری.
آغاز:

احب لیالی الهجر لا فرحا بها

عسی الدهر یأتی بعدها بوصول
و اکره ایام الوصال للأنسی
اری کلّ شیء مولعا بزوال
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
با حواشی توضیحی در برخی صفحات.
جلد: تیماج نارنجی.
۱۵×۸ سم. ۱۱۰ گ. سطور چلیپایی.
(۲۰۷۰۳۴)

۱۵۸۷۰

مجموعه

۱. المشاعر

(فلسفه - عربی)
(گ ۱ پ - ۴۱ پ)
از: ملا صدرا، صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی
(۱۰۵۰ هـ).
نک: التراث العربی، ۵ / ۸۴؛ مجلس، ش ۱۴۴۵۶،
آغاز و انجام برابر آن.

۲. الكلمات المکنونه (عرفان - عربی و فارسی)

از: ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱ هـ).
نک: التراث العربی، ۴ / ۳۵۵.
آغاز: بسملة. الحمد لله الأول فی آخریته الآخر فی
اولیته الباطن فی ظاهریته الظاهر فی باطنیته.
انجام:

می‌دانستم که عهد و پیمان مرا

آخر شکنی ولی به این زودی نه
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت رساله یکم:

شنبه ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۴۸ هـ.
جای عناوین در رساله یکم خالی مانده.
رکابه‌نویسی شده است.
جلد: تیماج مشککی یک لا.
۱۱×۱۵ سم. ۲۱۶ گ. ۱۳ س. (ثبت ۲۰۷۰۳۵)

۱۵۸۷۱

تحریر اصول

(هندسه - عربی)
الهندسة والحساب = تحریر اقلیدس
از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن
طوسی (۶۷۲ هـ).
نک: التراث العربی، ۱ / ۴۴۸.

آغاز: بسملة. الحمد لله الذی منه الابداء و الیه
الانتهاء و عنده حقایق الأنباء و بیده ملکوت الأشياء...
خط: نستعلیق بدون نقطه. نام کاتب: احمد بن
محمد مهدی شریف. تاریخ کتابت: شروع در غره
ربیع الثانی ۱۱۲۲ هـ و اتمام در نیمه رجب
۱۱۲۹ هـ. از روی نسخه‌ای که به خط محمدباقر
یزدی بوده.

عناوین و نشانی‌ها شناسنامه اشکال هندسی
متعددی در نسخه ترسیم شده. با حواشی که از
خط محمد باقر یزدی نقل شده در حاشیه
تصحیح شده و رکابه‌نویسی دارد.
جلد: تیماج سرخ.

۱۲×۱۸/۵ سم. ۱۳۶ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۲۰۷۰۳۶)

۱۵۸۷۲

عیون الحساب

(ریاضیات - عربی)
از: محمد باقر بن زین العابدین یزدی (ق ۱ هـ).
نک: التراث العربی، ۴ / ۱۰۶.
نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: ثم ترکنا المات فکان المراتب الأربع

کنندگان و رحمت کناد خدا بر بهترین خلق خود محمد و آل او که پاکیزگان و پاکانند.

خط: نسخ معرب. ترجمه به نستعلیق شنگرف زینویس شده. بی. کا. عصر پنجشنبه ۲۳ جمادی الثانی ۱۱۲۱ هـ. کتابت ترجمه و حواشی در روز پنجشنبه ۷ رجب همان سال در مشهد الرضا (ع).

تمامی صفحات مجدول محرر کمتدکشی شده به زر و مشکی. صفحه آغاز دارای سرلوح مذهب مدّیل به کتیبۀ مذهب. دو صفحه نخست دارای تشعیر در حاشیه و طلائاندازی بین سطور. عناوین در زمینه زر به سفیدآب نگاشته شده. با حواشی فارسی و رکابه‌نویسی. در اول نسخه تملک محمدتقی ولد ابوحمید شیرازی. جلد: تیماج زیتونی عطف تیماج نارنجی. ۱۳ × ۲۱ سم. ۲۱۴ گ. ۷+۷ س.

(ثبت ۲۰۷۰۳۸)

۱۵۸۷۴

مجمع الفرس = فرهنگ سروری (لغت - فارسی)

از: محمد قاسم بن محمد سروری کاشانی (ق ۱۱ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۵۹۹؛ منزوی، ۳/ ۱۹۵۳.

نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: از عدلش که برجاست / ز گیتی فتنه درد

و بلاده، بلا به بلام ...

انجام:

من آنچه شرط بلاغست با تو میگویم

تو خواه از سخنم پند گیر و خواه ملال

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: جمادی

الثانی ۱۱۱۱ هـ.

عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی دارد. سه برگ

آخر پارگی دارد.

التي بعدها احدى و عشرين و مع المحفوظ ...

انجام: ... فیضع البيض فی النقطة الباقية و لیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی الرسالة و الصلوة علی خاتم الرسالة.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد قاسم. تاریخ کتابت:

۱۰۸۶ هـ.

عناوین شنگرف. جدول‌هایی در حساب در نسخه ترسیم شده و رکابه‌نویسی دارد و به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج سرخ مجدول.

۱۱ × ۱۸/۵ سم. ۲۲۴ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۰۳۷)

۱۵۸۷۳

الصحيفة السجادية
با ترجمه فارسی

از: امام سجاد، زین‌العابدین علی بن حسین (ع).

مترجم: ناشناس.

صحيفة سجادية است به روایت مشهور همراه با

ملحقات و ترجمه فارسی زینویس.

آغاز: بسمله، حدّثنا السید الاجل نجم‌الدین بهاء

الشرف ابوالحسن محمد بن الحسن... الحمد لله الاول بلا

اول کان قبله و الاخر بلا اخر یكون بعده ...

انجام: ... و تتم احسانک فیما بقى من عمرى کما

احسنت فیما مضى منه یا ارحم الراحمین و صلی الله علی

خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین.

آغاز ترجمه: ابتدا می‌کنم به نام خدای بخشنده

مهربان روایت کرد ما را سید بزرگوار ستاره دین جمال

بزرگی ابوالحسن محمد پسر حسن... سپاس مر خدایی را

که اول همه است بی آنکه او را اولی باشد پیش از او و آخر

همه است بی آنکه آخری باشد پس از او ...

انجام ترجمه: ... و اینکه تمام کنی احسان خود را در

آنچه باقی مانده است از زندگی من چنانکه احسان کرده

به من در آنچه گذشته است از آن، ای رحیم‌ترین رحم

ابوالصلاح حسینی اردستانی، جنونی، غواص و مجتبی.
نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله. باقرای

ببنام آنکه داد از بی نیازی

جهانداری به عبدا.....

شه ملک دکن کز بخت فیروزو

ششیش روز است و روز.....

انجام نسخه:

همان دست ولایت از علی بود

بدل آگاه از سرّ خفی بود

علی آن شهسوار کشور دین

کزو ماده نظام دین و آیین

خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

تمامی صفحات مجدول محرر به زر و مشکی و

لاجورد. صفحه دوم دارای سرلوح مذهب مذئیل

به کتیبه مذهب. عناوین شنگرف. برگ‌های

آغازین پارگی داشته وصال شده است.

جلد: مقوارویه کاغذ آبی عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۵/۵ × ۲۶ سم. ۴۹ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۰۴۱)

۱۵۸۷۷

مجموعه

۱. تجزیة الامصار (تاریخ - فارسی)

و تجزیة الاعصار = تاریخ و صاف

(ص ۲-۱۷۷)

از: و صاف الحضرة شهاب‌الدین عبدالله بن فضل‌الله

یزدی (۷۳۰هـ).

نک: مجلس، ش ۷۱۶۹؛ منزوی، ۶/ ۴۲۸۰.

آغاز: بسمله. حمد و ستایشی که انوار اخلاصش

آفاق و انفس را چون فاتحه صبح صادق....

انجام: فی العلم و العمل عن ضالة الرأی و خطل

التدبیر انه علی ذلك القدير و بالاجابة جدير و صلی الله

جلد: تیماج مشکی.

۱۳ × ۲۳/۵ سم. ۲۷۵ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۰۳۹)

۱۵۸۷۵

شرح تجرید الاعتقاد

(کلام - عربی)

= شرح جدید

از: علاء‌الدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹هـ).

نک: التراث العربی، ۳/ ۲۶۲؛ کتابشناسی تجرید

الاعتقاد، ۵۹-۶۲.

آغاز: بسمله. اما بعد حمد واجب الوجود علی نعمائه

و الصلوة علی سید انبیائه و علی اکرم احبائه‌ای علی آله و

اصحابه الذین هم موصوفون بزيادة الكرم....

انجام:... لم یقم به الآخر اثم الكل بترکه. هذا آخر ما

تیسر لنا من شرح تجرید الکلام و الحمد لله للتوفیق علی

الاطمأن.

خط: نستعلیق کم نقطه. بی کا. تاریخ کتابت:

ق ۱۱هـ.

در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد. در آخر

نسخه تملک محمد اسماعیل حسینی با مهر

مربعی. به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۳ × ۲۳ سم. ۲۰۷ گ. ۳۳ س. (ثبت ۲۰۷۰۴۰)

۱۵۸۷۶

جنگ

(شعر - فارسی)

جنگی است شامل غزلیات، رباعیات و مقطعات از

شعراي مختلف. در این جنگ اشعاری در باره تاریخ

بنای «جبل نور» در ۱۰۶۴هـ دیده می‌شود. ظاهراً

سروده‌های شعراي شیعی ساکن هند باشد. نام شعرايی

که در این جنگ شعر دارند: باقرای درجزینی، حکیم

نورای گیلانی، سیار قرمانلو، قیدی، قاضی زاده، قاری

تادوانی، شیعی، قاری، حیرتی، میر محمد جعفر بن

- على محمد بشير و نذير و هو فى اياجير الظلمة انور من سراج و قمر منير و على آله و سلم....
- الحمد لله الذى لعبده نيل السنا لا له فى حمده انجام:
لما حددناه فحد ناقص
او هو رسم ناقص لا خالص
فلنختم الآن الكتاب حسبما
فقد نظما العلم فيه نظما
۲. **بداية النفس** (فلسفه - عربى)
(ص ۱۸۰-۱۹۰)
گویا از: شیخ الرئيس حسين بن عبداللّه ابن سینا (۴۲۸هـ).
نک: ملک، ۲۲۵/۹.
آغاز: بسمله. انّ الاجرام مهما صلا عنها حركات و وقفات و افاعيل و انفعالات و صور لالبستها ظهر لذوى الالباب انّ لحركاتها علا....
انجام:... حکم استثناء یقیض التالی و اتباحه یقیض المقدم و هذا لفضل مقدمته لما یرید یبنی علیه.
۳. **حدّ الجسم = استقصاء الجو** (فلسفه - عربى)
(ص ۱۹۰-۱۹۱)
از: شیخ الرئيس حسين بن عبداللّه ابن سینا (۴۲۸هـ).
نک: مهدوی، ص ۷۱-۷۲؛ دانشگاه، ۱۴۱/۳.
آغاز: بسمله. سألتنی وفقک الله وایانا للصواب ان اعتذر بالاختصار عما افرق فى مخالفة فى امر استضاءه الجو....
انجام:... غیر الاستضاء فأمر لا یرتاج الان الى شرحه فقد بالغنا فيه فى مواضع اخرى.
۴. **میزان النظر = ارجوزة فى المنطق** (منطق منظوم - عربى)
(ص ۱۹۲-۱۹۸)
از: شیخ الرئيس حسين بن عبداللّه ابن سینا (۴۲۸هـ).
نک: مهدوی، ص ۲۷.
آغاز:
۵. **رسالة فى الاکسیر = رسالة فى امر مستور الصنعة** (عربى)
(ص ۱۹۸-۲۰۶)
نک: دانشگاه، ۳۴۳۲/۶.
آغاز: بسمله. جرى بینى و بین السيد فیما یعرفه مفاوضة و التمس منى تقرير ذلك فى جزء لتكون تذكرة عنى له وان ادله علیه من الوجه الذى توصلت انا الیه فیما تفكرت و تأملت فى امر الكلى لهذه الصناعة كتب ادام الله عن الشيخ الرئيس السيد ادقق النظر فى الامور الطبيعية....
انجام:... و مثال الدهن الهوا و مثال الزبيق الماء مثال و الابيض يتم بثلته ليس فیها النارى و الاصفر بالآ.
۶. **نامه محى الدين به فخر رازى** (عربى)
از: محى الدين محمد بن على ابن عربى (۶۳۸هـ).
(ص ۲۰۶-۲۰۸)
نک: مجلس، ش ۱۹۳۶.
آغاز: بسمله. الحمد لله و سلامه على عباده الذين اصطفى و على ولى فى الله تعالى فخرالدين محمد اعلى الله همته و افاض عليه رحمته فانا نحمدك الله الذى لا اله الا هو و قال رسول الله صلى الله عليه و آله اذا أحب احدكم اخاه فليعلمه آياه و انا احبك و يقول الله تعالى و تواصلوا بالحق و قد وقفت على بعض توأليفك و ما ايدك الله به من القوة المتخيلة....
انجام:... عن الاذعان للحق و التسليم له ان لم يمكن الايمان به و هذا تمام الرسالة.

- ۷. شرح فصوص الحکم** (عرفان - عربی)
(ص ۲۰۹-۲۱۱)
از: کمال‌الدین عبدالرزاق بن احمد بن ابی‌العنائم کاشانی (۷۳۰هـ).
بخش کوتاهی از کتاب است.
نک: التراث العربی، ۳/ ۳۶۱؛ مجلس، ش ۳۹۲۵.
آغاز: بسمله. اعلم ان هذه مقدمات ثلثة يحتوى على اصول فصوص حکم هذه الكلمات ...
انجام: ... هذا الانسان حتى عبادته بالعبودية الذاتية و ليس وراء عبادان قرية.
- ۸. فایده‌ای از عبدالرزاق کاشانی** (عربی)
(ص ۲۱۱-۲۱۲)
آغاز: بسمله. عالم الانس هو أصف بن برخیا و هو مع فنون علومه كان مؤيداً من عند الله تعالى ...
انجام: ... الخارجة عن قوة البشر و الخارق للعادة بحسب الفكر و النظر.
- ۹. معجزات و کرامات** (فلسفه - فارسی)
= روح = حقیقت قرآن و نبوت
(ص ۲۱۲-۲۳۱)
از: شیخ‌الرئیس حسین بن عبداللّه ابن سینا (۴۲۸هـ).
بحث فلسفی است پیرامون نبوت و حقیقت کلام ربانی.
نسخه دیگری از این رساله در کتابخانه آیت‌الله مرعشی به شماره ۹۷۱/۱۵ نگهداری می‌شود.
نک: مرعشی، ۳/ ۱۶۵.
آغاز: بسمله. سپاس خداوند آسمان و زمین را و ستایش دهنده جان و تن را و درود بر پیغمبر گزیده او محمد مصطفی ...
انجام: ... ایزد تعالی توفیق راست گفتن و راست دانستن ارزانی دارد بمنه و کرمه.
- ۱۰. فائده‌ای از غزالی** (فلسفه - عربی)
(ص ۲۳۱-۲۳۲)
آغاز: تحقیق نفیس من کلام الغزالی رحمة الله عليه ان الارواح البشرية حدثت عند استعداد النطفة للقبول كما حدثت الصورة في المرات بحدوث الصفات و ان كان ذو الصورة ...
- ۱۱. نهایة البیان** (فلسفه - عربی)
فی درایة الزمان
(ص ۲۳۲-۲۴۳)
از: داود بن محمود بن محمد قیصری (۷۵۱هـ).
نک: التراث العربی، ۵/ ۴۰۹.
آغاز: بسمله. الحمد لله الأول و الآخر لا ابتداء الجود و انتهائه الظاهر و الباطن لا باظهار التحقيق و اختفائه ...
انجام: ... شيئاً تقریباً و هنا اسرار آخر لا یحتمل المقام بیانها و لا الافهام اعلانها و الله اعلم بالحقایق و اسرارها.
- ۱۲. یزدان‌شناخت** (فلسفه - فارسی)
(ص ۲۴۳-۲۵۲)
از: عین‌القضات همدانی عبداللّه بن محمد (۵۲۵هـ).
نک: مجلس، ش ۴۹۵۴/۱۵؛ فهرستواره، ۶/ ۲۶۰.
آغاز: بسمله. چون ایزد سبحانه و تعالی از جناب قدس ازلی و پرده غیب قدم بنده را از بندگان خویش برگزیند ...
- ۱۳. القضاء و القدر** (فلسفه - عربی)
(ص ۲۵۲-۲۶۴)
از: کمال‌الدین عبدالرزاق بن احمد بن ابی‌العنائم کاشانی (۷۳۰هـ).
نک: التراث العربی، ۴/ ۲۷۳.
آغاز: فقد سألتني من عزت علی مسألته و الزمتني من طریق الاخوة الاجابة ان املي ما حضرني فی القضاء

مدح ناصرالدین شاه قاجار و از شعرای مختلف همچون: شیخ بهایی، محتشم، سعدی، نظامی، جامی، قاصر، اهلی، صفی، سلمان ساوجی، طبیب اصفهانی، هاتف، چاپار، میرزا محمد علی روضه‌خوان بن ملا محمد قاینی روضه‌خوان و...

از جمله مندرجات این جُنگ است: ترجیع‌بند هاتف؛ مخمس شیخ بهایی؛ ترجیع‌بند ما مریدان سلمان ساوجی؛ مثنوی پیر و جوان محمد نصیر طبیب اصفهانی؛ زشت و زیبا از قاصر.

آغاز:

..... به پنهانی

کز درم در آید یار با جمال نورانی
گفتم این سخن هر دم نزد دلبر جانی
ساقیا بده جامی زان شراب روحانی
انجام:

امام اول من شه جوان مردان

علی عالی اعلا وصی پیغمبر
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و
۱۴هـ.

جلد: تیماج یک لا.

۱۱/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۲۷ گ. سطور چلیپایی

(ثبت ۲۰۷۰۴۳)

۱۵۸۷۹

اسرار الصلاة

(اخلاق - فارسی)

از: علی نقی بن محمد رضا همدانی کوثر علی شاه
(۱۲۹۶هـ).

نک: مجلس، ش ۱۴۴۵۸ در آغاز و انجام برابرند.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد صادق بن ملا
محمد رضا خوانساری. تاریخ کتابت: ذی حجه
۱۳۰۰هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. مقابله و تصحیح
شده به وسیله یحیی حسینی همدانی. در اول

القدر فاسعته بتألیف هذا المختصر مترتبا لمباحته فی
فصول و منقحا لاصوله

انجام:.... و بالله العیاذ من التقصیر فان بیده متیسر
کل عسیر و هو المستعان و علیه التکلان انه حسینا و نعم
الوکیل. تمت الرسالة الموسومة بالقضاء و القدر من افادات
الفاضل المحقق عبدالرزاق الکاشی.

۱۴. جامع الحکایات

(فلسفه - فارسی)

(ص ۲۶۵-۳۲۵)

از: سید علی ملقب به دعا فرزند سید قطب‌الدین
محمد ذهبی شیرازی نیریزی.

نک: فهرستواره، ۶/ ۱۲۰.

آغاز: بسمله، حمد و ثنا و ستایش بلا متنها واجب
الوجودی راست که وحدت ذاتش... این کتابیست که این
کمترین خدمه و ذریه آل عبا و خاک آستانه فقرا بدعا
مطالب آنرا اقتباس نموده‌ام از انوار شمس حکمت عرفا و
جمع نموده‌ام آنچه کلیه مسائل الهیه که از اسرار است
بلفظ و بمعانی کثیره و مسمی گردانیده‌ام این کتاب ار
بجامع الکلیات ...

انجام:...

ز فرزند بهتر ولی آنجهان

نباشد امیدی بجز حق بدان

خط: نستعلیق. کاتب: محمد رضا حاجی محمود

اصفهانی. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین در رساله یکم شنگرف و در بقیه جای
عناوین خالی مانده. رکابه دارد. در اول نسخه
ابیات فارسی در ۱۳۰۵هـ.

جلد: تیماج سرخ.

۱۹ × ۳۰ سم. ۱۶۳ گ. ۲۵ س. (ثبت ۲۰۷۰۴۲)

۱۵۸۷۸

جنگ

(شعر - فارسی)

بیاضی است شامل اشعار عرفانی و مدایح ائمه و

نسخه یادداشت خرید آن از اسماعیل دزفولی در ۱۳۳۵هـ. که نسخه را از شیخ فضل‌الله آشتیانی خریده است. رکابه‌نویسی شده است.
جلد: تیماج سبز دورو و با ترنج و سرترنج.
۱۵ × ۲۱ سم. ۱۷۸ گ. ۱۴ س. (ثبت ۲۰۷۰۴۴).

۱۵۸۸۰

تحفة الأحاب (رجال و تراجم - فارسی) فی نوادر آثار الأصحاب

از: عباس بن محمد رضا محدث قمی (۱۳۵۹هـ).
در مقدمه می‌گوید: «این رساله مختصره‌ایست در ترجمه مشاهیر از اصحاب رسول خدا (ص) و معروفین از اصحاب ائمه هدی سلام الله علیهم اجمعین، با بیان مختصری از حال ایشان و نوادر آثار ایشان که از مآخذ معتبره بدست آوردم و در کمال ایجاز و اتقان نگاشتم... به جهت بعضی از فوائد و مصالح، بعضی از مشاهیر معاصرین اصحاب از منافقین و مخالفین را ذکر نمودم و هم در ذکر ملاحظه طریقه نمودم بلکه ذکر ایشان شده به ترتیب حروف به مراعات اول و ثانی بر نهج مألوف».
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی ما صحّ حمد حامد الآذاکان علی ایادیه الحسان و لا انقطع سند سلسله وجود ممکن قویّ أو ضعیف الا اذا اتصل الی ابداعه...
انجام: در عراق ساکن بوده وفات کرده و روی فی حدیث انظروا الی ما ختم الله به لیونس قبضه الله مجاورا لرسوله (ص) و لنختم ابواب الکتاب بهذا الختام... موالیاً لأهل بیته المعصومین علیهم السلام.

خط: نسخ. کاتب: محمد بن محمود حسینی.
تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۷ جمادی الثانی ۱۳۳۲هـ.

مقابله و تصحیح شده به وسیله کاتب و پایان مقابله در ۲۱ رجب ۱۳۲۲هـ بوده است. صفحات مجدول، عناوین و نشانی‌ها شنگرف، صفحات زوج و فرد رکابه‌نویسی شده و صفحه‌شمار دارد.

جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی.
۱۷/۵ × ۲۲/۵ سم. ۲۲۲ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۲۰۷۰۴۵)

۱۵۸۸۱

جنگ

(شعر - ترکی)

از: اذاقی (ق ۱۱هـ).

جنگی است شامل اشعار منتخب ترکی و فارسی از شعرای مختلف همچون: مقالی، اذاقی، (جامع جنگ)، فغانی، خلیلی، اسحاق چلبی، فضولی، روحی بغدادی، کشفی بک، غازی، اقدسی، رسمی نظیره، یمنی، شیخ علی نقی کمره، طبرزی، عرفی شیرازی، باقی، رشیدی، امری، عمری، وجودی و سعدی.

نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد
آغاز:

جان بخش کلامک فرح افزا کلماتک
اولدک مگر اول چشمه حیوانه مصاحب
انجام:

دیدید بو مصرعی تعمیر نه تاریخ ایچون هانتف
جدید اولدی بو درگاه معلا یمن همتله
۱۰۴۰

خط: نستعلیق. کاتب: اذاقی (جامع جنگ).
تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

صفحات مجدول محرر به زر و مشککی. به نسخه رطوبت رسیده است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۲/۵ - ۱۹ سم. ۹۹ گ. سطور چلبیایی.
(ثبت ۲۰۷۰۴۶)

۱۵۸۸۲

مجموعه

۱. شرح حال قطران تبریزی (تراجم - فارسی)
(گ ۱ پ - ۲۹ ر)

از: سید احمد کسروی.
شرح حال حکیم ابومنصور امیر شرف‌الدین بن منصور جیلی دیلمی تبریزی (۵۴۶۵) شاعر معروف سده پنجم هجری است به قلم کسروی تاریخ‌نگار معاصر.

از: سید احمد کسروی.
شرح حال و شناسایی حکیم (قطران) معروف تبریزی با قلم آقای سید احمد کسروی تبریزی مقیم طهران مدیر مجله ادبی پیمان... در میان سخن‌وران ایران کمتر یکی همچون قطران شاعر آذربایگان است....

آغاز: شرح حال و شناسایی حکیم (قطران) معروف تبریزی با قلم آقای سید احمد کسروی تبریزی مقیم طهران مدیر مجله ادبی پیمان... در میان سخن‌وران ایران کمتر یکی همچون قطران شاعر آذربایگان است....

۲. دیوان قطران تبریزی (شعر - فارسی) (گ ۳۰ پ ۷۷ ر)

از: حکیم ابومنصور امیر شرف‌الدین بن منصور جیلی دیلمی تبریزی (۵۴۶۵).
نک: مجلس، ش ۲۳۲۶ و ۲۴۷۷ و ۴۵۲ و ۴۵۳ و ۳۷۷ و ۱۰۴۶؛ مزوی، ۲۴۸۵/۳.

آغاز:

کنون دانم که با مردم بدل میلست گردن را
که بر تخت شاهی بنشاند شاهنشاه فضلونرا
انجام:

چون در مصاف باشد با تیغ و رمح و مغفر
گردد رخ سواران از بیم او مزعفر
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.
صفحات: مجدول. کاغذ دفتری خط‌دار.
رکابه‌نویسی دارد.
جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد عطف پارچه قرمز.
۱۸ × ۲۲/۵ سم. ۷۷ گ. ۱۶ س.

(ثبت ۲۰۷۰۴۷)

۱۵۸۸۳

دیوان ضیاء (شعر - فارسی و ترکی)

از: ضیاء بهایی (ق ۱۴ هـ).

دیوان اشعار شاعری است با تخلص ضیاء که گویا

پیرو فرقه ضالّه بهائیت بوده، شامل: غزلیات، ترجیعات، مخمسات، مراثی فارسی و چند مستزاد به ترکی.
آغاز:

زاهد بزمین می‌نهد از کبر جبین را
دارد بنظر صوت پر روح الامین را

انجام:

آل سومه ضیا دن دفع ایلیه زنگار
خط: نستعلیق تحریری. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

عناوین: سنگرف. صفحه‌شمار دارد. چند برگ در اول و آخر نسخه سفید مانده است.
جلد: مقوارویه پارچه مشکی.
۲۰/۵ × ۲۹ سم. ۲۰۷ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۰۴۸)

۱۵۸۸۴

دلیل الجنان (تاریخ منظوم - فارسی)

ورکن الایمان

فی وقایع الجمل و الصغین و النهروان

از: عباس ناسخ ترک (ق ۱۱ هـ).

مثنوی مفصلی است در بیش از بیست و پنج هزار بیت که در آن داستان جنگ جمل و صفین و نهروان را به نظم کشیده و شمه‌ای از فضایل و مناقب امیرالمؤمنین امام علی (ع) را گزارش کرده است.

تاریخ ختم منظومه جمله «منبع فیض اهل و داد» شده است و نسخه دیگری از آن در کتابخانه آیت‌الله مرعشی در قم ش ۱۰۰۵۸ نگهداری می‌شود.

نک: فرهنگ سخنوران، ۲/۹۰۹؛ مرعشی، ۲۶/۴۳.

آغاز:

بسم الله الرحمن الرحیم

فرازنده بر روح ناسخ نعیم

بنام فروزنده ماه و مهپر

فرازنده نه رواق سپهر

انجام:

بتاریخ او کرد ناسخ تمام

ثنای شه دین امام انام
خط: نسخ زیبا. کاتب: مهدی بن ضیاء الدین
طباطبایی. تاریخ کتابت: محرم ۱۰۲۸ هـ.
حسب فرموده آقا ابراهیم آقا یوزباشی.
تمامی صفحات مجدول چهارستونی و محرر به
زر و مشکی و شنگرف و لاجورد. صفحه آغاز
دارای سرلوح مذهب. عناوین شنگرف.
رکابه نویسی شده است.
جلد: روغنی دورو با نقش گل و بوته و زمینه
زرین عطف تیماج فرنگی سرخ.
۲۳ × ۳۳/۵ سم. ۳۶۷ گ. ۱۹ س.

(← تصویر)

(ثبت ۲۰۷۰۴۹)

۱۵۸۸۵

حملة حیدری

(شعر حماسی - فارسی)

از: میرزا محمد رفیع خان بن محمد مشهدی
شاه جهان آبادی، باذل (۱۱۲۳ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۳۹۰۷.
آغاز:

بسنام خداوند بسیار بخش

خردبخش و دین بخش و دیناربخش

انجام:

هزار آفرین بر تن پاک شان

که بودند شان بهترین جهان
خط: نستعلیق. کاتب: محمدرضا بن رمضانعلی
بابلکناری. تاریخ کتابت: جمعه ۱۴ جمادی
الاولی ۱۲۱۰ هـ.
اشعار به صورت چهارستونی در صفحات نوشته
شده.
رکابه دارد.

در اول نسخه مهر بیضوی با نقش «المتوکل علی

الله عبده محمد رضا». در آخر نسخه دو
یادداشت تولد و فوت به تاریخ ۱۲۵۲ هـ درج
شده است.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج دار.
۲۱ × ۳۳/۵ سم. ۳۳۸ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۰۵۰)

۱۵۸۸۶

اشراق هیاکل النور

(فلسفه - عربی)

لکشف ظلمات شواکل الغرور

= شرح هیاکل النور

از: غیاث الدین منصور بن صدرالدین محمد دشتکی
(۹۴۹ هـ).

شرح مزجی است بر هیاکل النور سهروردی که در
آن اعتراضاتی بر شرح دوانی وارد ساخته و آنرا شواکل
الغرور نامیده است.

نک: مجلس، ش ۱۸۸۹؛ کتابشناسی مکتب فلسفی
شیراز، ص ۱۱۷.
دست‌نویس حاضر از آغاز و انجام اندکی افتادگی
دارد.

آغاز افتاده: اراد الاشتهار بالتاله و کان مشهورا بما
ینافیه... و رسمت رسالتی هذه باشراق هیاکل النور لکشف
ظلمات شواکل الغرور...

انجام افتاده:... او بالفضائل الروحانية و ضعف فی
شیطان القوى البدنية بتقليل الطعام و الشراب.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.

در حاشیه تصحیح شده و حواشی «منه» دارد.
عناوین در اوایل نسخه به شنگرف و در نیمه دوم
جای عناوین خالی مانده است.

رکابه نویسی دارد.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج دار.
۱۲/۵ × ۱۷/۵ سم. ۸۹ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۲۰۷۰۵۱)

- ۱۵۸۸۷**
- بدایع الصنائع** (بلاغت - فارسی)
 از: امیر سید برهان‌الدین عطاء‌الله بن محمود حسینی عطایی نیشابوری (۹۱۹ هـ).
 نک: مجلس، ش ۹۲۳۷؛ منزوی، ۲۱۲۸/۳.
 نسخه حاضر بخشی از کتاب را دربردارد.
 آغاز نسخه: فی علم العروض اجزای این محور پیش عجم و وجوه استعمال آنها مگر غریب که آنرا جدید نیز می‌گویند....
 انجام افتاده: و شعر مشتمل بر این صنعت را موشح می‌گویند مانند این: عزت و دولت الهی باد...
 خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ و ۱۳ هـ.
 عناوین شنگرف.
 اشعاری در مرثیای به فارسی و عربی در حاشیه صفحات درج شده.
 رکابه دارد.
 جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
 ۱۱/۵ × ۱۵/۵ سم. ۳۸ گ. ۱۴ س.
 (ثبت ۲۰۷۰۵۲)
- ۱۵۸۸۸**
- امثله** (صرف - فارسی)
 از: میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ هـ).
 نک: منزوی، ۲۰۴۸/۳؛ مجلس، ش ۴۵۹۱.
 آغاز: بسمله. بدانکه مصدر اصل کلام است و از وی نه وجه باز می‌گردد....
 خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.
 با حواشی به نقل از شرح امثله، فواید پراکنده به نظم و نثر در اول و آخر نسخه آمده است.
 جلد: تیماج فرنگی ترنج‌دار.
 ۱۱/۵ × ۱۷/۵ سم. ۵۱ گ. ۱۱ س.
 (ثبت ۲۰۷۰۵۳)
- ۱۵۸۸۹**
- الاقبال بالأعمال الحسنة** (دعا - عربی)
فیما يعمل مرّة فی السنة
 از: رضی‌الدین علی بن موسی بن طاووس حلّی (۶۶۴ هـ).
 نک: مجلس، ش ۱۲۳۴۲ و ۱۲۴۱۱.
 آغاز: بسمله. و قل رب زدنی علماً، لطفک اللهم احمد الله الذی جلّ جلاله بما وهب لی من القدرة علی حمده....
 انجام: ما یكون صادراً عن مالک سراپری فی رقاع او بلسانی و ینقله الناسخ فی الحال. تم کتاب الاقبال...
 خط: نسخ معرب. کاتب: محمدحسین بن سید جعفر بن سید عیسی. تاریخ کتابت: ۱۹ جمادی الاولی ۱۲۳۱ هـ.
 تمامی صفحات مجدول محرر به زر و مشکب و شنگرف. صفحه نخست دارای سرلوح مذهب. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. فهرست مطالب در حواشی برگ‌های اولیه درج شده. رکابه‌نویسی و برگ‌شمار دارد. ادعیه در متن و حاشیه نوشته شده است.
 جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرترنج.
 ۱۲ × ۲۰/۵ سم. ۱۸۷ گ. ۱۸ س.
 (ثبت ۲۰۷۰۵۴)
- ۱۵۸۹۰**
- انوار التنزیل** (تفسیر - عربی)
واسرار التأویل
 از: قاضی ناصرالدین عبدالله بن عمر بیضاوی (ق ۵۷ هـ).
 نک: مجلس، ش ۱۲۰۲۷.
 نسخه حاضر نیمه اول کتاب را در بر دارد.
 آغاز: بسمله. الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیراً....

انجام نسخه: من قرأ سورة الكهف من آخرها كانت له نوراً من... الى قدمه و من قرأ كلها كانت له نوراً من الارض الى السماء.

خط: نسخ، بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و ۱۲ هـ.

آیات در اوایل به شنگرف و در الباقی با نشانیهای شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حواشی و رکابه دارد. در اول نسخه عبارت «یا کبیکج» سه بار نوشته شده و چند یادداشت تملک دارد از جمله از حسن بن سید ماجد موسوی.

جلد: تیماج قهوه‌ای سیر با ترنج و سر ترنج و لچکی‌ها که ترمیم شده.

۱۷/۵ × ۲۹ سم. ۲۵۴ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۲۰۷۰۵۵)

۱۵۸۹۱

سؤال و جواب (فقه - فارسی و عربی)

حجة الاسلام سید محمدباقر شفتی (۱۲۶۰ هـ).

سؤال و جواب‌های فقهی است که به ترتیب کتاب‌های فقهی تنظیم شده است.

آغاز: بسمله، کتاب الطهارة. سؤال صاحب نفاس هر گاه یقین داند که مدتش از ده می‌گذرد او را استظهار باید یا مدت... جواب نمی‌دانم این علم و یقین از کجا برای او بهم می‌رسد....

انجام:... فقال حج مبرور و بالجمله لاحظ النبي (ص) حال السائل و أجاب على مقتضى حاله.

خط: نسخ، بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی دارد. در حاشیه تصحیح شده است. با حواشی «منه» و «سید محمد».

جلد: تیماج مشکی.

۲۱ × ۳۰ سم. ۳۲۹ گ. ۳۱ س. (ثبت ۲۰۷۰۵۶)

۱۵۸۹۲

مجموعه

۱. اشعار منتخب عربی (شعر - عربی)

(گ ۱ - ۴۱ ر)

گزیده اشعار عربی از شعرای مختلف است همچون: شیخ جابر کاظمی، شریف رضی، بهاء‌الدین زهیر، جزار، صفی‌الدین حلّی، راضی بن صالح حسینی بغدادی (د: ۱۲۸۵ هـ)؛ تخمیس قصیده دالیه محمد حسین بن صاحب جواهر، حاجری، ابن دهان، ابن طباطبا، ابن سکره، محمد انباری و...

۲. نتائج الأفكار (اصول فقه - عربی)

(گ ۲ - ۱۰۲ ر)

از: سید ابراهیم بن محمد باقر قزوینی حائری (۱۲۶۲ هـ).

رسالة مختصری است در اصول فقه شیعی با عنوان‌های «اصل».

مؤلف این رساله را در آخر دهه سوم رجب ۱۲۵۳ به پایان رسانده است.

نک: التراث العربی، ۵ / ۳۴۱.

آغاز افتاده: الايجاب الكلى لأنّ النسخ واقع فالداعى لاختلاف حكم الناسخ و المنسوخ... اصل هل يجوز خلو واقعة من الوقایع بنحو الايجاب الجزئی... .

انجام:... اصل اقول اذا ترجح احد المتعارضین على الآخر بمرجح داخلی أو خارجی... فيها التعادل و الترجیح فرجح الأقوى فالأقوى. تم رجح الله حسناتنا على سيئاتنا و رفع فی الآخرة درجاتنا.

۳. عریضه‌های مأثورہ (عربی)

(گ ۱۰۳ ر)

چند عریضه خطاب به معصومین (ع) برگرفته از تحفة الزائر علامه مجلسی.

۴. **مطلوب کل طالب** (حدیث - فارسی)

من کلام علی بن ابی طالب

(گ ۱۱۲-۱۱۵ پ)

از: رشیدالدین محمد بن عبدالجلیل وطواط (۵۷۳هـ).

نک: فهرستگان حدیث، ۵۵۵/۶.

آغاز: هذه الكلمات من کلام امیرالمؤمنین علیه السلام. لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً حال خلد و جحیم دانستم

به یقین آنچه‌ان که می‌باید

انجام:

هر چه باید بگوید و آنگه

دل بر آن قول گفته بگمارد

خط: نسخ و نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت رساله

سوم: جمعه جمادی الاول ۱۲۵۸هـ.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. با

حواشی «منه دام ظلّه». در برگ ۶ یادداشتی از

محمد صادق که نسخه را از سید مهدی کاظمی

در سامراء هدیه گرفته است.

جلد: تیماج زرشکی با ترنج و سرترنج.

۱۱×۵/۵سم. ۱۱۵گ. ۱۲س.

(ثبت ۲۰۷۰۵۷)

۱۵۸۹۳

مجموعه

۱. **مهیج الاحزان** (تاریخ - فارسی)

و موقد النیران فی قلوب اهل الایمان

(گ ۱ پ-۲۸۸ ر)

از: ملاحسن بن محمدعلی یزدی حایری (ق ۱۳هـ).

مقتل سیدالشهداء^(ع) است در یک مقدمه و چهارده مجلس.

نک: ذریعه، ۲۳/۲۹۹؛ فهرستواره، ۳/۱۸۰۴.

آغاز: بسمله. الحمد لله المتفرد بالقدم و البقاء

المتوحد بالعظمة و الکبرياء... .

انجام: ... و اجعلنا من المتمسکین بولاية محمد و آله سادات الوری و الحمد لله رب العالمین.

۲. **قصیده عینیة سید اسماعیل**

حمیری با ترجمه منظوم فارسی

(گ ۲۸۸ ر-۲۹۲ ر)

آغاز: شرح قصیده سید اسماعیل حمیری. حکایت کرده فضیل بن عبد ربه که گفت داخل شدم بر حضرت... لام عمرو باللوی مربع

طامسة اعلامها بلقع

داشت جائی ام عمر اندر لوی

مانده آثار کهن از وی بجا

انجام:

الحمیری مادحکم لم یزل

و لو تقطع اصبعاً اصبع

حمیری مدح شما گوید مدام

گر کنند انگشت انگشتش جدا

خط: نسخ. کاتب: مرادعلی بن علی محمد

شیرازی الاصل حایری المسکن. تاریخ کتابت:

سلخ ربیع الثانی ۱۲۶۱هـ.

نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. در اول نسخه

تملک احمد بن محمدباقر در ۱۲۷۴هـ و تملک

احمد بن محمدتقی سجادی عراقی در ۱۳۷۸هـ.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۶×۲۱/۵سم. ۲۹۴گ. ۱۸س.

(ثبت ۲۰۷۰۵۸)

۱۵۸۹۴

بیاض روضه خوانی

(مراثی - فارسی)

از: مؤلفی ناشناخته.

بیاضی است از نوع آنکه مداحان و مرثیه‌خوانان برای مجالس روضه خوانی گرد می‌آورند. شامل مصائب

و مرآئی ائمه اطهار(ع) به خصوص سیدالشهداء به نظم و نثر فارسی.

این نسخه در سده ۱۳هـ گرد آمده و از اول و آخر افتادگی دارد.

آغاز افتاده: ... حضرت فرمود ای سکینه فاطمه بیمار است و سفر کربلا مشقت بسیار دارد ای سکینه بهتر که ندانی ماندن فاطمه در مدینه بهتر است ...
انجام افتاده: ...

کسی بجز تو غم بیکی نمی‌خواند

بلی غریب که درد غریب می‌داند

خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۲ × ۲۱/۵ سم. ۱۶۶گ. ۲۲س.

(ثبت ۲۰۷۰۵۹)

۱۵۸۹۵

هزار مسأله

(حدیث - فارسی)

= ترجمه مسائل عبدالله بن سلام

نک: مجلس، ش ۷۹۵۵ و ۱۴۰۶۸؛ ذریعه، ۲۰/

۳۵۶؛ منزوی، ۲/۹۸۸.

آغاز: بسمله. نقلست از عبدالله که پرسیدم از جناب رسول خدا محمد(ص) خبر ده مرا که آسمانها از چیست؟ فرمود: این سلام آسمان اول از زمرد سبز است ...

انجام افتاده: ... اندر هوا پریدن گرفت و گفت دلیر بندگانند مر خدای عز و جل را روی بر ...

خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و

۱۴هـ.

متن سؤال‌ها به شنگرف. رکابه دارد.

برگ ۲ و ۳ از کتاب دیگری به این نسخه ملحق شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۵ × ۲۲ سم. ۴۳گ. ۱۵س. (ثبت ۲۰۷۰۶۰)

۱۵۸۹۶

غرر الحکم و درر الکلم

(حدیث - عربی)

از: عبد الواحد بن محمد بن عبد الواحد آمدی (۵۱۰هـ).

کلمات قصار حکمت‌آمیز امیرالمؤمنین امام علی(ع) را به ترتیب حروف معجم جمع‌آوری کرده است.

نک: مجلس، ش ۷۱۰۷؛ ذریعه، ۳۸/۱۶.

نسخه حاضر یک صفحه از آغاز و اندکی از انجام افتادگی دارد.

آغاز افتاده: ... لا تنقطع اناء اللیل و اطراف النهار قال المسرف علی نفسه المقتدر الی رحمة ربه عبدالواحد

بن محمد بن عبدالواحد الامدی التیمی ...

انجام افتاده: ... یتقارضون الثناء و یتقاربون الجزاء

یتوصلون الی الطمع بالیاس ...

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح

شده و رکابه دارد.

فهرست ابواب در اول نسخه درج شده.

لبه پایین صفحات کرم‌خوردگی دارد.

جلد: تیماج سرخ دورو.

۱۴ × ۲۴ سم. ۲۵۹گ. ۱۴س.

(ثبت ۲۰۷۰۶۱)

۱۵۸۹۷

شرح مختصر الاصول

(اصول فقه - عربی)

از: قاضی عضدالدین عبدالرحمان بن احمد ایجی (۷۵۶هـ).

شرح معروف و متداولی است بر مختصر الاصول =

مختصر المنتهی ابن حاجب با عناوین «قال - اقول».

نک: مجلس، ش ۷۳۲۳؛ التراث العربی، ۳/۳۹۵؛

آستان قدس، ۱۶/۲۸۱.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی برء الانام و عممهم

بالاکرام و الدعوة الی دارالسلام... قال میادی اللغة الخ

مانده و رکابه دارد. در آخر نسخه یادداشت
عبد الحمید بن عبد اللطیف انجدانی در ۱۳۳۸ هـ
در دارالشوکه بروجرد.
جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی با ترنج و
سرترنج.
۱۴ × ۲۰ سم. ۱۵۱ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۷۰۶۳)

۱۵۸۹۹

ادعیه و ختومات (علوم غریبه، دعا - فارسی و عربی)
دفتری است که در آن ادعیه‌ای جهت رفع حاجات و
دفع آفات و بلیات و ختومات و احراز و دستوراتی که
بیشتر مورد استفاده مرتبطین با علوم غریبه قرار
می‌گیرد. آمده است.

نسخه حاضر از طرفین افتادگی دارد.

آغاز افتاده: و دیگر به جهت دختران روز چهارشنبه
به حمام رود و این مهر را در گل سرشور...
خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: سده ۱۳ و ۱۴ هـ.
جلد: تیماج فرنگی ترنج دار.
۱۷/۵ × ۲۲ سم. ۱۷۳ گ. ۱۲ س. (ثبت ۲۰۷۰۶۴)

۱۵۹۰۰

مجموعه

۱. تنبیه الغافلین (اخلاق - فارسی)
(گ ۱ - ۳۰ ر)

از: بهاء الدین محمد ابراهیم بن محمد سردی.
نک: مجلس، ش ۱۲۲۴۳؛ ذریعه، ۴/۴۴۴؛ مسزوی،
۱۵۸۵/۲.

یک صفحه از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: حجت قاطع باشد هر چند که این بنده
گنه کار خود... این رساله شریفه را که موسوم است به تنبیه
الغافلین شروع کرد و ترتیب داد بر یک مقدمه و نه باب و
خاتمه....

اقول من لطف الله تعالى الموضوعات اللغوية فانه لما علم
حاجة الناس....

انجام:.... و اصلح نياتنا و اعمالنا و تقبلها منا و زادنا
فضله انه المستعان و عليه التكلان.

خط: نسخ. کاتب: محمد بن قاسم جاپلغی. تاریخ
کتابت: ۱۲۳۰ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح
شده و رکابه‌نویسی دارد.

چند برگ از اواخر نسخه در صحافی وارونه شده
است.

جلد: تیماج مشکی.

۱۵/۵ × ۲۷/۵ سم. ۱۶۴ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۲۰۷۰۶۲)

۱۵۸۹۸

الوسائل الحائریه (اصول فقه - عربی)
= الوسائل الى النجاة

از: سید محمد بن علی مجاهد طباطبایی (۱۲۴۲ هـ).
مجموعه‌ای از فوائد و قواعد اصولی و بعضاً فقهی
است با عناوین «وسیله» در سه جلد. جلد اول شامل ۷۶
«وسیله» و جلد دوم شامل ۴۳ «وسیله» و جلد سوم
شامل ۳۱ «وسیله» است.

نک: التراث العربی، ۳/ ۴۵۳؛ آستان قدس، ۱۶/
۵۱۳.

نسخه حاضر جلد اول کتاب را در بر دارد.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... اعلم ان من اقوى
الدلة على كون اللفظ حقيقة فى المعنى....

انجام نسخه:.... مأخوذ من طريقة الفقهاء و
الاصوليين و الاعتبار شاهد به و الحمد لله اولاً و آخراً...

خط: نسخ. کاتب: میر محمد حسین بن میر
جمال الدین حسینی. تاریخ کتابت: دهه دوم ماه

رمضان ۱۲۴۷ هـ.

در حاشیه تصحیح شده. جای عناوین خالی

انجام:

گر بیندی اسب تازی یکنزمانی پیش خر
رنگشان همگون نگرده طبعشان یکسان شود

۲. ترجمه و شرح
چهل سوره تورات
(گ ۳-۴۷ پ)
از: مؤلفی ناشناخته.

ترجمه و شرح فارسی مختصری است بر چهل
سوره منتخب از تورات که گویند حضرت علی (ع) آنها را
از تورات انتخاب و به عربی ترجمه کرده است.

نک: فهرستگان حدیث، ۱۳/۷.

نسخه حاضر تا سوره ۲۲ را در بر دارد.

آغاز: بسمله. این رساله فایده‌ایست جلیل و
موعظه‌ایست بلیغ و این چهل سوره است منتخب است از
تورات که تکلم کرد خداوند عالم... السوره الاول سوره یا
استعاره است از سوره مدینه باعتبار... .

انجام افتاده: ... و یوم لا ینطقون یعنی روزیکه اهل
نار حرف نمی‌زنند از شرمندگی و لایوژن.

۳. زکات
(گ ۵۵ پ-۶۱ ر)
از: مؤلفی ناشناخته.

فقه فتوایی مختصری است در احکام زکات مطابق
با فقه شیعی و در آخر چند مسأله از مسائل خمس درج
شده است.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة علی محمد و آله
الطاهرين اجمعین. بعد بدانکه از جمله فروع دین ادای
زکوه است و وجوب آن از جمله ضروریات دین است... .

انجام: نقل کردن خمس بغیر بلد بنا بر قول اکثر
مجتهدین مگر با عدم مستحق در بلد. در یتیم فقر معتبر
است.

خط: نستعلیق. عبارات عربی نسخ معرب. بی‌کا.

تاریخ کتابت رساله یکم: شنبه ۳ جمادی الاولی
۱۲۶۹ هـ.

در هامش صفحات و برگ‌های میانی نسخه
فواید متفرقه‌ای درج شده است. در برگ ۵۵ دو
مهر بیضوی: «ابراهیم الحسینی» و «عبده جلال
الدین محمد الحسینی».
جلد: تیماج زرد یک لا.
۱۸ × ۲۲ سم. ۶۱ گ. ۱۵ س. (ثبت ۲۰۷۰۶۵)

۱۵۹۰۱

عشر تکده

(طنز - فارسی)

از: ناشناس.

نک: مجلس، ش ۹۵۱۰.

آغاز: عشرتکده اول حکایت خلیفه ثانی با خواهرش.
بسمله. حمدله. الرحمن الرحیم مالک یوم الدین و الصلوة
علی من خوطب بیس و القرآن الحکیم... سؤال مرکوب
قاضی ابوالقاسم بلخی معروف است که همیشه خر اخته
بوده است و جهش معلوم نشد. جواب و جهش خوف... .
انجام: ... روحش روان سوی سقر/ ای بخت تف ای
مرگ اف.

خط: نستعلیق. کاتب: فرج الله بن میرزا هادی
تلازمی از محالات دودانگه سازندران. تاریخ
کتابت: دوشنبه ۱۴ جمادی الاخری ۱۳۳۴ هـ
لوی ئیل.
صفحه‌شمار و رکابه دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۳ × ۲۱ سم. ۷۰ گ. ۱۴ س. (ثبت ۲۰۷۰۶۶)

۱۵۹۰۲

کفایة التعلیم

(نجوم - فارسی)

فی صناعة التنجیم

از: شرف الدین محمد بن مسعود غزنوی بخارایی
مروزی (ز: ۵۴۲ هـ).

ترجمه‌ای کهن از عجایب المخلوقات قزوینی است که استاد حایری احتمال داده این ترجمه از خود قزوینی باشد.

نک: مجلس، ش ۳۵۲۱؛ فهرستواره، ۱/۲۳۵.

آغاز: بسمله، یا واهب العقول یا ذوالمنن و الهم فاطر السماوات و الارض مخترع الحركة و الزمان....

انجام: ... مبارک شمردندی و بر لفظ مبارک کتاب را ختم کردم و سألت الله تعالی ان يجعله مبارکاً علينا و علی كافة المؤمنین و المؤمنات و الحمد لله حق حمده...

خط: تعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: نیمه ذی قعدة ۸۳۵هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی شده و صفحه آغاز نونویس است. در اول نسخه تملک محمد حسن بن علی که آنرا از عبدالرحمان بیک در بوکان هدیه گرفته است.

جلد: تیماج قهوه‌ای دو رو ترنج‌دار.
۱۵/۵ × ۲۲/۵ سم. ۲۲۰ گ. ۲۱ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۰۶۸)

۱۵۹۰۴

الفوائد الرضویه (عربی)

= شرح حدیث رأس الجالوت

از: محمدسعید بن محمد مفید قمی معروف به قاضی سعید قمی (ز ۱۱۰۷).

رسالة سوم از اربعینیات مؤلف است در شرح بر حدیث معروف به حدیث رأس الجالوت که شامل پاسخ امام رضا(ع) به سؤال یکی از بزرگان یهود می‌باشد. این رساله که شامل یک مقدمه و سه فایده و خاتمه‌ای است، همراه با تعلیقات امام خمینی بوسیله مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام به چاپ رسیده است.

نک: مجلس، ش ۴۳۴۴ و ۴۶۳۷ و ۵۵۰۰ و ۱۷۲۰ و ۳۷۴۰؛ فهرستگان حدیث، ۵/۱۶۹-۱۷۳؛ ذریعه، ۱۳/۱۹۹ و ۱۶/۳۴۰.

نک: مجلس، ش ۷۳۶۲؛ فهرستواره، ۴/۳۰۲۲. آغاز: بسمله، ستایش خدایی را که آفریدگار بیست بی مایل حاجب و امرزگار بیست بدلیل و حجت....

انجام: ... و دیگر برین قیاس کن و بدانک چون بدین جای رسیدیم کتاب به پایان رسید بحمد الله و المنه. انجامه: «تمام شد کتابت این کتاب بعون عنایت ملک وهاب بدست فقیر حقیر محتاج برحمت ملک ولی خطایی حسینی منجم کیلانی...».

خط: نستعلیق. کاتب: ولی خطایی حسینی منجم کیلانی. تاریخ کتابت: سه شنبه ۱۶ شوال ۸۸۵هـ. مکان کتابت: حوالی قسطنطنیه.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد با امضای «عبداللطیف» و «علی ریاضی نسابه منجم». رکابه دارد. رطوبت به نسخه آسیب رسانده ولی کلمات خواناست و در برگ‌های آخر کلمات ناخوانا بازنویسی شده. بسمله در آغاز نسخه به خط ثلث جلی. در اول نسخه تملک خطایی منجم حسینی مازندرانی و تملک محمد بن احمد بن ابراهیم در روز شنبه ۵ ذی قعدة ۹۰۶هـ در آدرنه و یادداشتی بدین مضمون «این فقیر سرمنجمان شد سنه ۱۰۶۰» و مهر بیضوی بزرگ با سجع ناخوانا (به خوبی نگرفته) که عبارت وقف در آن دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و لچکی‌ها.

۲۱/۵ × ۳۰ سم. ۱۲۰ گ. ۱۸ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۰۶۷)

۱۵۹۰۳

عجایب المخلوقات (جغرافیا - فارسی)

و غرایب الموجودات

متن از: زکریا بن محمود قزوینی (۵۶۸۲هـ).

ترجمه از: ناشناس.

نسخه حاضر یک برگ از آغاز افتادگی دارد. آغاز افتاده: ذاق من حدائقهم الباكورة و ائی يكون لغيرهم و فيهم الامام المبين و قال عز من قائل و كل شيء احصيناه في امام مبين... و لنسم تلك المقالة بالفوائد الروضوية و نرتبها على مقدمة و ثلث فوايد و خاتمة....

انجام:.... و احفظها من اختطاف ایدی الأشرار و على الله توکلی و ائیه انقطاعی و به عن شر خلقه اعتصامی و بمحمد و آله توسلی و احتراسی و الله ولیی فی جمیع احوالی و له الحمد اولاً و آخراً.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا. از عصر مؤلف.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردگی دارد. رکابه نویسی شده و حواشی با امضای «منه عفی عنه» دارد. در آخر نسخه یادداشت صدرالافاضل که آنرا نسخه اصل و به خط مؤلف دانسته است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۱/۵ × ۱۷/۵ سم. ۲۳ گ. ۲۲ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۰۳۹)

۱۵۹۰۵

مجموعه

۱. حاشیه الروضة البهية
فی شرح اللمعة الدمشقية
(گ ۱ پ ۲۷)

از: سید فخرالدین محمد موسوی حسینی.

حاشیه‌ای استدلالی است بر الروضة البهية شهید ثانی در شرح اللمعة الدمشقية شهید اول. گویا این حاشیه ناتمام مانده و نسخه حاضر بخشی از کتاب الطهاره را در بردارد. نسخه کاملتری از آن در کتابخانه آیت‌الله مرعشی به شماره ۲۰۱۶ نگهدار می‌شود.

نک: ذریعه، ۹۶/۶؛ مرعشی، ۱۷/۶.

آغاز: بسمله. اما بعد حمد الله الكافي لاستبصار

الفقيه تهذيب مسالك كتابه الكامل الشافي لانتصار بيان مدارك الجامع النبیه لمعة خطابه الشامل الوافی... هذه فوايد علقتها على الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية... قاصداً توضیح مقاصده و تکتیر فوائده بقدر الوسع و الطاقة....

انجام نسخه:.... ما لا ينقل من البقول خاصة ليس قيد المطلق بل انما هو لمطهر و هو ليس بصدده فتدبر.

۲. النبروز = نوروزیه
(گ ۲۹ ر ۴۵)

از: سید محمد ابراهیم مدرس حسینی خادم اصفهانی (ز: ۱۰۹۲ هـ).

رسالة مختصری است در باب نوروز در نزد شیعه که در آن رساله آقا رضی قزوینی در این باب را رد می‌کند. نسخه دیگری از این رساله در کتابخانه دانشگاه تهران به شماره ۴۷۲۷ نگهداری می‌شود.

تألیف این رساله در شب ۲۴ رمضان ۱۰۹۲ هـ به انجام رسیده است. مؤلف رساله دیگری به فارسی در همین موضوع دارد.

نک: ذریعه، ۳۷۹/۱۴؛ دانشگاه، ۳۶۷۶/۱۴.

آغاز افتاده: بدون تفسیر له ثم الشهيد ره قال و فسر بأول سنة الفرس أو حلول الشمس برأس الحمل... انجام:.... قد عرفت مما مضى حاله و ماله فلا نطيل الكلام و الحمد لله ملهم الصواب و مذل الصعاب و صلى الله على رسوله و آله شفعاء يوم الحساب و سلم كثيراً. انجامه: قد وقع الفراغ منه فى ليلة الرابعة و العشرين من شهر رمضان المبارك سنة ۱۰۹۲ و كان الاشتغال به فى ليال منه.

۳. مولد النبى (ص)
(گ ۴۷ پ ۵۴)

از: سید محمد ابراهیم مدرس حسینی خادم اصفهانی (ز: ۱۰۹۲ هـ).

(تاریخ - عربی)

رسالة مختصر و مشهوری است در ذکر مؤلفان امامیه و اسامی تألیفاتشان که به عنوان تکمله‌ای بر فهرست شیخ طوسی نگاشته شده و در پایان فصلی به شاعران اهل بیت^(ع) اختصاص داده است.

این رساله در تهران با تصحیح عباس اقبال آشتیانی و در نجف با تصحیح بحر العلوم به چاپ رسیده است.
نک: مجلس، ش ۳۵۶۶؛ فهرستگان حدیث، ۱/۳۹۲؛ ذریعه، ۲۱/۲۰۱.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... قال الشيخ الامام الاجل... هذا كتاب معالم العلماء في فهرست كتب الشيعة و اسماء المصنفين منهم قديماً و حديثاً....
انجام:.... و ذلك حزب عظيم و الله المشكور و الحمد لله اولاً و آخراً.

خط: نسخ و تحریری. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ. از روی نسخه مورّخه ۲۰ ذی حجه ۹۸۳هـ. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. نام کتاب و مؤلف به خط مالک نسخه (صدر الافاضل لطفعلی دانش) در صفحه عنوان درج شده و تملک صدر الافاضل با مهر وی در ربیع الثانی ۱۳۲۳هـ.

جلد: تیماج مشککی یک لا.

۱۱/۵ × ۱۶/۵ سم. ۴۹ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۲۰۷۰۷۱)

۱۵۹۰۷

صحيفة الرضا^(ع) (حدیث - عربی)

منسوب به: امام علی بن موسی الرضا^(ع) (۲۰۲هـ).
رسالة حدیثی معروفی است که در آن حدود دویست و چهل حدیث از امام رضا^(ع) گردآوری شده است.

در ابتدای نسخه‌های این اثر اسانید مختلفی ذکر شده که مشهورترین آنها روایت ابوعلی فضل بن حسن بن فضل طبرسی در روز پنجشنبه غره رجب ۵۲۹هـ است.

رسالة مختصری است در بررسی روایات مربوط به سالروز ولادت پیامبر^(ص) در یک مقدمه و دو مطلب:

المقدمة: فی بیان النسیء و تحقیقه
المطلب الاول: معرفة وقت ولادته و تحقیقه و ترجیح المعتمد من الروایات فيه بالدراية و النظر فی وقت وفاته.

المطلب الثاني: فی حلّ الاشکال المشهور.

مؤلف روایت کلینی را - که ۱۲ ربیع الاول را روز تولد پیامبر دانسته - ترجیح می‌دهد.

نک: ذریعه، ۲۳/۲۷۵.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذى منّ علينا بأحَبّ انبيائه و أكرمهم عليه المختص بالدرجة و الزلفى لديه... أما بعد فيقول الأئمة النادم ابراهيم الحسينى الخادم لما كان معرفة مولد النبى صلى الله عليه و آله من أهمّ المطالب....

انجام:.... اوفق بالمقام و انسب بالمرام ذكرناه طررا و الحمد لله اولاً و آخراً و صلى الله على محمد و آله صلوة تشحن الهواء و تملأ الأرض و السماء.

خط: نسخ. بی کا. بی تا.

عناوین در رساله سوم به شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و در متن خط خوردگی دارد.

رسالة یکم دارای حاشیه با نشانی «منه دام ظلّه»، رکابه نویسی دارد. در اول نسخه دو مهر مربعی با نقش «العبد المذنب الراجی محمد علی» و «لا اله الا الله الملك المبین عبده محمد علی» (۱۲۲۵هـ).

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای ترنج‌دار.

۹/۵ × ۱۶/۵ سم. ۵۴ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۲۰۷۰۷۰)

۱۵۹۰۶

معالم العلماء (رجال و تراجم - عربی)

از: محمد بن علی بن شهر آشوب سروی مازندرانی (۵۸۸هـ).

نسخه حاضر نیز به روایت طبرسی است.

نک: مجلس، ش ۱۲۳۵۴؛ فهرستگان حدیث، ۴/۵۱۶؛ ذریعه، ۱۶/۱۵.

آغاز: بسمله. أخبرنا الشيخ الامام الأجل الزاهد امين الدين ثقة الاسلام امير الرؤسا ابوعلی الفضل ابن الحسن الطبرسی

انجام: ... لاجبتک ما خلا قاتل الحسين بن علی فانی انتقم له من قاتله و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

خط: نسخ. کاتب: ابراهیم خوانساری. تاریخ

کتابت: ۲۵ جمادی الثاني ۱۲۲۵ هـ.

در حاشیه تصحیح شده. نام کتاب در صفحه عنوان ثبت شده. به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج زرد.

۲۰ × ۱۴ سم. ۲۰ گ. (ثبت ۲۰۷۰۷۲)

۱۵۹۰۸

اعمال شهور ثلاثه (ادعیه - فارسی)

از: مؤلفی ناشناخته.

اعمال ادعیه و اذکار ماههای رجب، شعبان و رمضان است در سه باب دارای فصول. مؤلف از شاگردان میرداماد بوده و مطالبی را از وی با عظمت و احترام بسیار نقل کرده است. در این رساله از منابع حدیثی و دعایی شیعه نقل شده و غیر از اعمال شهور ثلاثه امیر دوست محمد بن عبدالرحیم حسینی است که در ذریعه، ۲/۲۴۳ و آستان قدس، ۱۱۳/۱۵ معرفی شده است.

این نسخه گویا به خط مؤلف باشد. از اول و آخر افتادگی دارد.

آغاز افتاده: ... می خوانده اند که اللهم اهله علينا بالأمن و الايمان و السلامة و الاسلام... فصل در رؤیت جمیع ماهها بدانکه مشهور است که چون ماه مبارک رجب... باب اول در اعمال ماه مبارک رجب، بدانکه ماه

عظیم القدر و المنزلت است و آخر ماههای حرامست انجام افتاده: ... و غسل درین شب نیز سنت است و درین شب نیز باید که صلوات بر حضرت رسالت پناه... تا هر دعا که کند مستجاب گردد....

خط: نسخ. گویا به خط مؤلف. تاریخ کتابت:

ق ۱۱ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. ادعیه معرب. در حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردگی دارد. با حواشی به امضای «منه عفی عنه». رکابه دارد.

مالک نسخه (صدرالافاضل) در ابتدای آن یادداشتی در باره کتاب و مؤلف آورده و ادعا کرده که نسخه به خط مؤلف است ولی نام کتاب و مؤلف را نیافته است. صفحه آخر نونویس است. جلد: مقوارویه کاغذ رنگی عطف گالینگور قرمز.

۱۳/۵ × ۲۲/۵ سم. ۵۶ گ. ۲۰ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۰۷۳)

۱۵۹۰۹

عیون المسائل

(فقه - عربی)

از: میرداماد محمدباقر بن محمد حسینی استرآبادی (۱۰۴۰ هـ).

مؤلف پنج مسأله از مسائل طهارت و صلوات را با فروعات آنها بحث کرده و در این کتاب تدوین کرده است:

المسألة الاولى: نبذة تتعلق بأحكام الوضوء

المسألة الثانية: حدث المتيمم من الجنابة بالحدث

الأصغر

المسألة الثالثة: وجوب الترتيب بين الأعضاء في

الغسل

المسألة الرابعة: نية الاتمام على المأموم

المسألة الخامسة: وجوب استحضار النية.

نک: التراث العربی، ۴/۱۱؛ آستان قدس، ۲۰/۳۵۵.

نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله، و من جناب فضلک الاستیفاق و الاستیزاء یا علیم یا حکیم سبحانک اللهم انی للسان ... انجام افتاده: ... اذا وضعت یدک فی الماء فقل بسم الله و بالله اللهم اجعلنی من التوابین و اجعلنی من المتطهرین و مرسل ابن ابی عمیر علیه السلام ... خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

نشانی‌ها مشککی. رکابه دارد. در اول نسخه فایده‌ای پیرامون ترجیح مجاز درج شده، این نسخه در تملک صدرالافاضل بوده و خط او در ابتدای نسخه دیده می‌شود. به نسخه رطوبت رسیده ولی به مطالب کتاب آسیب نرسانده است. جلد: تیماح فرنگی قهوه‌ای. ۱۳/۵ × ۲۰سم. ۳۴گ. ۱۵س.

(ثبت ۲۰۷۰۷۴)

۱۵۹۱۰

[مجالس فی المواعظ] (اخلاق - عربی)

از: مؤلفی ناشناخته.

مجالس متعددی است که در آغاز هر یک آیه‌ای از قرآن مطرح می‌شود. سپس پیرامون آن آیه مطالبی به نثر و نظم و از روایات و حکایات نقل می‌شود. از نویسندگانی است که گاهی از امامان شیعه اخباری روایت می‌کند.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد و برگ‌های آن در صحافی جایه جا شده است.

فهرست مجالس موجود در نسخه (به ترتیب موجود فعلی):

المجلس السادس: فی قوله تعالی «یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضراً».

المجلس السادس (?): فی قوله تعالی «فاما من اوتی کتابه بيمينه».

مجلس: فی قوله تعالی: «و وضع الكتاب الایه...».

المجلس السابع: فی قوله تعالی «تلك الدار الآخرة نجعلها للذين لا يريدون علواً فی الارض».

المجلس الرابع: فی قوله تعالی «و علی الاعراف رجال يعرفون کلاً بسیماهم».

المجلس الخامس: فی قوله تعالی «یوم تأتي کل نفس تجادل عن نفسها».

المجلس الخامس (?): فی قوله تعالی «یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضراً».

المجلس الثامن: فی قوله تعالی «کل نفس ذائقة الموت».

المجلس الثامن (?): فی موت الانبیاء و هو قوله تعالی «کل نفس ذائقة الموت».

مجلس: فی فضل صیام شهر رمضان، قال الله تعالی «کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم».

مجلس: فی تحریم الخمر و ما جاء فیہ.

مجلس: فی یوم عاشورا و ما جاء فی صومه من الفضل العظیم (در اینجا به نقل از کتاب التعازی و العزاء مطالبی را در باره شهادت امام حسین^(ع) می‌آورد).

مجلس: فی قوله تعالی «الله نور السموات و الأرض الی آخر الآیة».

مجلس: فی قوله تعالی «ان الله و ملائکته یصلون علی النبی الی آخر الآیة».

آغاز افتاده: لنفسک یا مغرور و قد تردفت علیک الهموم و الكرب و احاطت بکراالهوال و الخطوب و ظهرت القبایح و الذنوب. شعراً

قد سوت وجهی المعاصی و اثقلت ظهیری الذنوب

انجام افتاده:

و الروح فیک و دبعه و دعتهها

ستردها بالرغم منك و تسلب

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف.

این نسخه در تملک صدرالافاضل لطفعلی

نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله، و من جناب فضلک الاستیفاق و الاستیزاء یا علیم یا حکیم سبحانک اللهم انی للسان ... انجام افتاده: ... اذا وضعت یدک فی الماء فقل بسم الله و بالله اللهم اجعلنی من التوابین و اجعلنی من المتطهرین و مرسل ابن ابی عمیر علیه السلام ... خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

نشانی‌ها مشککی. رکابه دارد. در اول نسخه فایده‌ای پیرامون ترجیح مجاز درج شده، این نسخه در تملک صدرالافاضل بوده و خط او در ابتدای نسخه دیده می‌شود. به نسخه رطوبت رسیده ولی به مطالب کتاب آسیب نرسانده است. جلد: تیماح فرنگی قهوه‌ای. ۱۳/۵ × ۲۰سم. ۳۴گ. ۱۵س.

(ثبت ۲۰۷۰۷۴)

۱۵۹۱۰

[مجالس فی المواعظ] (اخلاق - عربی)

از: مؤلفی ناشناخته.

مجالس متعددی است که در آغاز هر یک آیه‌ای از قرآن مطرح می‌شود. سپس پیرامون آن آیه مطالبی به نثر و نظم و از روایات و حکایات نقل می‌شود. از نویسندگانی است که گاهی از امامان شیعه اخباری روایت می‌کند.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد و برگ‌های آن در صحافی جایه جا شده است.

فهرست مجالس موجود در نسخه (به ترتیب موجود فعلی):

المجلس السادس: فی قوله تعالی «یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضراً».

المجلس السادس (?): فی قوله تعالی «فاما من اوتی کتابه بيمينه».

مجلس: فی قوله تعالی: «و وضع الكتاب الایه...».

- دانش بوده و حواشی بر آن نگاشته است. یادداشتی در اول نسخه به تاریخ ۱۲۸۶ هـ و یادداشت دیگری بدین مضمون «این مجموعه از مواهب جناب اجل آقا میرزا محمود وزیر گرگانی است ظاهراً جامع آن سنی باشد بیانات مزخرف زیاد است. حاجی ملا باقر، ماه صفر الحسینی ۱۳۰۹ هجری».
- رکابه دارد.
جلد: تیماج فرنگی.
- ۱۵ × ۲۱ سم. ۱۸۰ گ. ۱۷ س. (ثبت ۲۰۷۰۷۵)
- ۱۵۹۱۱**
مجموعه = برگ‌های پراکنده
مجموعه غریبی است از ساخته‌های مسجدالدین نصیری. برگ‌هایی از نسخه‌هایی مختلف جدا کرده و بدون هیچ تناسبی در کنار هم قرار داده و صحافی کرده‌اند. به قدر امکان این برگ‌های پراکنده ناهمگون را معرفی می‌کنیم:
- ۱. اللالی** (عقاید - عربی)
(ص ۳-۱۷)
از: ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱ هـ).
چهل کلمه منتخب در معارف دینی و امور اعتقادی است برگرفته از کتاب دیگر فیض موسوم به الکلمات المکتونه.
نک: التراث العربی، ۳۸۴/۴.
آغاز افتاده: ... مع کل ریح لم یستضیئوا بنور العلم و لم یلجوا الی رکن وثیق ...
انجام: ... لا ینبئک مثل خیبر. هذا آخر الکلام فی کتاب اللالی المستخرجة من الکلمات المکتونه و هی احدی و اربعون کلمه اخرجها الله علی یدی عقدا منظوما بعد ما کان سرها فی الاصل مختوما... اغفرلنا انک علی کل شیء قدير.
- ۲. دعای طاعون و چند دعای دیگر** (دعا - عربی و فارسی)
(ص ۱۸-۲۸)
- ۳. الالفیه** (فقه - عربی)
(ص ۲۹-۳۰)
از: شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶ هـ).
یک برگ از اوایل رساله را دارد.
- ۴. کلمات قصار** (مواعظ - عربی)
(ص ۴۱-۵۱)
کلمات قصار حکمت‌آمیز است با نثری مسجع، احتمالاً نوابغ الکلم جارالله زمخسری (۵۳۸ هـ) باشد.
نک: التراث العربی، ۳۹۵/۵.
آغاز افتاده: ... الولد الجامع الطالح عمل غیر صالح. الاریب الحازم و اللیبب الجازم فی کل ما هو عازم للتفکر فی العواقب ملازم ...
انجام: ... حینذا الصورة الجمیلة مع السیرة النبیلة.
- ۵. بندی از کتابی در فقه امامیه** (فقه - عربی)
(ص ۵۳-۵۶)
- ۶. بندی از شرح الشرایع** (فقه - عربی)
(ص ۶۱-۶۵)
- ۷. تهذیب احکام** (فقه - عربی)
(ص ۶۷)
از: شیخ الطائفة محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ هـ).
تنها یک صفحه از آخر جزء اول کتاب در این نسخه موجود است.
- ۸. فایده‌ای به نقل از خط شهید** (عربی)
(ص ۷۲)

۹. فی المکاسب (حدیث فقهی - عربی)
(ص ۷۳-۷۴)
تنها یک صفحه از فهرست جزء رابع وافی در این نسخه موجود است.
۱۰. المقدمة الجزرية (تجوید - عربی)
(ص ۸۱)
از: شمس‌الدین محمد بن محمد جزری (۸۳۳هـ).
نک: التراث العربی، ۱۹۸/۵.
تنها صفحه پایانی منظومه در این نسخه موجود است.
۱۱. بندی از تفسیری فارسی (تفسیر - فارسی)
(ص ۸۵-۸۸)
دو برگ کهنه است از تفسیری فارسی همراه با ترجمه آیات.
آغاز افتاده: ... بر ذبائح ایشان چون ذبائح اهل کتاب بود. این عباس گوید ذبائح ایشان حلال نباشد و نکاح زنان ایشان نشاید. مجاهد گوید ایشان قبیله‌اند بشام باشند... و اذ اخذنا میثاقکم و لا تعنوا فی الارض مفسدین آنکه کی فراز گرفتیم عهد شما با جهودان و بر مه ایستید اندر زمین بفساد کردن. وهب گوید کی موسی علیه السلام...
انجام افتاده: ... عبد العزیز کتانی گوید کی موسی علیه السلام سنک را اندر تبه دوازده ضربت بزده... خون جوی از وی ...
۱۲. دیوان کمال‌الدین اسماعیل (شعر - فارسی)
(ص ۸۹-۹۴)
از: کمال‌الدین اسماعیل اصفهانی (۶۳۵هـ).
سه برگ کهنه است شامل قصاید و غزل.
۱۳. الوافی (حدیث - عربی)
(ص ۹۶)
از: ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱هـ).
۱۴. شعر فارسی (ص ۹۹-۱۰۲)
این برگ‌ها تازه و خط آن جدید است.
۱۵. بندی از اصول کافی کلینی (حدیث - عربی)
۱۶. شرح اسماء الحسنی (اسماء الحسنی - فارسی)
چند برگ کهنه است گویا قطعه‌ای از روح الارواح سمعانی باشد.
آغاز افتاده: او بودند که ای درویش هر کرا بمحبت برگزینند همه عالم را مسخر او گرداند... المجید بزرگ قدر و نیکو عطا...
خط: نسخ و نستعلیق. به خط کاتبان مختلف در تاریخ‌های متفاوت.
برگ‌های پراکنده در اندازه‌های مختلف کنار هم صحافی شده است. بخش‌هایی از نسخه تازه و جدید است و بخش‌هایی کهنه و قدیم می‌نماید.
مهر تملک مجدالدین نصیری در چند جای نسخه دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۹/۵ × ۲۷/۵ سم. ۶۲ گ. سطور مختلف.
(تبت ۲۰۷۰۷۶)
- مجموعه
۱۵۹۱۲
۱. الأربعون حديثاً (حدیث - عربی)
(گ ۳-۱۲۹ ر)
از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰هـ).

نک: مجلس، ش ۷۲۷۷؛ ذریعه، ۱/۴۲۵.
 آغاز: بسمله، إن أحسن حدیث تحلی اللسان بجواهر
 حقایقه و خیر خبر تجلی الانسان فی زواهر حقایقه....

۲. اجازہ
 به محمد باقر حسینی
 (گ ۱۲۹ پ- ۱۳۰ ر)

از: شیخ بهایی محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ هـ).
 صورت اجازة روایی شیخ بهایی به محمد باقر
 حسینی است که در نسخه‌ای از اربعین شیخ بهایی درج
 شده در صفر ۱۰۰۳ هـ.

۳. الوجیزة
 (درايه - عربی)
 (گ ۱۳۰ پ- ۱۳۳ ر)

از: شیخ بهایی محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ هـ).
 نک: مجلس، ش ۷۵۴۰؛ ذریعه، ۲۵/۵۱.
 آغاز و انجام مطابق با نسخه شماره ۷۵۴۰.
 خط: رساله یکم و دوم نسخ. کاتب: خیرالله بن
 لطف‌الله ذرفولی. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ. رساله
 سوم: نستعلیق. در آخر رساله یکم کاتب آورده
 که این نسخه را از روی خط سید عبدالباقی
 مورخه آخر شعبان ۱۱۰۰ هـ نگاشته و او نیز از
 روی خط محمد باقر حسینی نوشته و او نیز از
 خط مصنف نقل کرده و اجازة شیخ بهایی به این
 حسینی در نسخه وی بوده و صورت آن در
 نسخه حاضر نقل شده است (البته اگر این همه که
 گفتیم از عملیات مالک نسخه برای افزایش بهای
 نسخه نبوده باشد!). نام رساله‌ها و خصوصیات
 نسخه در صفحه عنوان به خط صدرالافاضل
 درج شده و تملک کاتب نسخه با مهر مربعی «الله
 خیر حافظا» و مهر مربعی دیگر به سجع «افوض
 امری الی الله عبده خیر الله».

جلد: تیماج زرد.
 ۱۲/۵ × ۱۷/۵ سم. ۱۳۳ گ. ۱۷ س.
 (ثبت ۲۰۷۰۷۷)

۱۵۹۱۳
 منہاج الکرامۃ
 فی معرفۃ الامامۃ
 (عقاید، امامت - عربی)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).
 این کتاب بارها به چاپ رسیده، از جمله در مشهد
 مؤسسه تاسوعا، ۱۳۷۹ هـ ش، ۲۱۶ ص.
 نک: مجلس، ش ۱۴۴۲۲؛ ذریعه، ۲۳/۱۷۲؛ معجم
 التراث الکلامی، ۵/۳۰۹-۳۱۰.

آغاز: بسمله. الحمد لله القديم الواحد الکریم الواحد
 المقدس بکماله من الشریک و الضد و المعاند....
 انجام: ... و لا تمنع المستحق عن حقه و هذا آخر ما
 اردنا اثباته فی هذه المقدمة و الصلوة و السلام علی نبیه
 محمد و آله أجمعین.

خط: نسخ. کاتب: محمد هادی بن محمد صادق
 امیری. تاریخ کتابت: ۲۰ ذی قعدة ۱۱۰۵ هـ.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح
 شده و حواشی دارد. نام کتاب و مؤلف به خط
 مالک نسخه (صدرالافاضل) در صفحه عنوان
 ثبت شده. همراه با یادداشت مصالحة نسخه از
 محمد جعفر بن محمد صفی فارسی با نور چشم
 معزز عطاء الله در ۱۷ ذی حجه ۱۲۷۸ هـ با مهر
 بیضی به نقش «عبده محمد جعفر بن محمد
 صفی» و تملک لطفعلی صدرالافاضل در
 ۱۳۲۲ هـ با مهر بیضی به نقش «عبده الراجی
 لطفعلی».

جلد: مقوای لیه دار عطف تیماج قهوه‌ای.
 ۱۲ × ۱۸/۵ سم. ۸۸ گ. ۱۲ س.
 (ثبت ۲۰۷۰۷۸)

۱۵۹۱۴

وقعة صفین

(تاریخ - عربی)

از: نصر بن مزاحم منقری عطار کوفی (۲۱۲هـ).
از مصادر تاریخی کهن و مهم است در تاریخ حوادث جنگ صفین که بین امیرالمؤمنین امام علی (ع) و معاویة بن ابی سفیان رخ داد.
نک: التراث العربی، ۴۶۶/۵.
آغاز: بسمله. اخبرنا الشیخ الحافظ شیخ الاسلام ابوالبرکات عبدالوهاب ابن مبارک بن احمد بن الحسن الأنماطی... قال أخبرنا نصر بن مزاحم التمیمی قال أخبرنا عمر بن سعد ابن الصید الأسدی عن الحارث بن حصیرة عن عبدالرحمن بن عبید ابی الکنود غیره قالوا لما قدم علی بن ابی طالب علیه السلام من البصرة الی الکوفة...
انجام:... فی عده قتلی صفین و النهروان و النخلیة نحو ما ذکر تمیم التاجی.

از: محمد بن محمد زمان کاشانی اصفهانی (ق ۱۲هـ).

نک: مجلس، ش ۱۹۶۶ و ۳۵۱۰ و ۷۶۴۸؛ ذریعه، ۷/۳۷ و ۲۱۰/۱۷.
نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.
آغاز: بسمله. الحمد لله علی نواله و الصلوة و السلام علی النبی و آله و بعد فهذا هو القول السدید لمن القی السمع و هو شهید یطلعک علی الحق الصراح مما لا بد منه فی ایجاب النکاح...
انجام افتاده: ... و بأن توکلہ فی العقد أو یوکلا ثالثا لیقع العقد صحیحاً بالاجماع.

۲. صیغ النکاح

(فقه - عربی)

(۶۰ پ - ۱۰۶ پ)

از: محمد بن محمد زمان کاشانی اصفهانی (ق ۱۲هـ).

نک: مجلس، ش ۱۹۶۶ و ۳۵۱۰ و ۷۶۴۸.
آغاز و انجام برابر با نسخه شماره ۱۹۶۶.
خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: ۱۱۶۲هـ.
صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به زر و مشکی. در حاشیه تصحیح شده و حواشی «منه دام فضله» دارد. در آخر نسخه تقریظ و اجازة محمد رحیم شریف سبزواری در حق مؤلف آمده است. در اول نسخه یادداشت تملک و مهری که سیاه شده همراه با مهر کتابخانه مجدالدین نصیری. رکابه دارد.
جلد: تیماج دو روی مشکی.
۱۰×۵/۴سم. ۱۰۶گ. ۱۲س.

(ثبت ۲۰۷۰۸۰)

۱۵۹۱۵

مجموعه

۱. القول السدید

(فقه - عربی)

= الحق الصراح

فیما لا بد منه فی ایجاب النکاح

(گ ۱ پ - ۵۹ پ)

۱۵۹۱۶

دیوان مجیر بیلقانی

(شعر - فارسی)

از: مجیرالدین ابوالعالی بیلقانی ملک الشعرا

ایلدگز (کشته در ۵۸۶ یا ۵۸۹ یا ۵۹۲ هـ).

این دیوان با تصحیح و تعلیق دکتر محمدآبادی به وسیله مؤسسه تاریخ و فرهنگ ایران در تبریز، در ۱۳۵۸ هـ ش به چاپ رسیده است.

نسخه حاضر یکی از کاملترین نسخه‌های دیوان است و باید با نسخه چاپی سنجیده شود تا اضافات آن بدست آید.

نک: منزوی، ۳/۲۵۱۳؛ ذریعه، ۹/۹۶۹؛ دانشگاه، ۸/۴۸۹؛ مجلس، ۲۳۲۴ و ۵۹۷۶.

آغاز:

برید عقل ترا کی برد بمملک صفا

که دل هنوز بیبازا صورتست ترا

انجام:

ای شاه عدل گستر عید آمدست در بر

از یار خواه باده و ز باده خواه یاری

خط: نستعلیق. بی. کا. بی. تا.

صفحات مجدول محرر به زر و مشکی.

عناوین شنگرف. دو برگ نخست نونویس است.

رکابه دارد. در اول نسخه تملک صدرالافاضل

لطفعلی بن محمد کاظم در ربیع الاول ۱۳۲۵ هـ

که دیوان را به خط میرزا صالح خاتون آبادی

دانسته و تملک میرزا ابوالفضل در ۱۲۴۸ هـ

(صدرالافاضل او را شاهزاده و ممدوح قآآنی

معرفی کرده؟)، در آخر نسخه نیز چند یادداشت

و مهر دیده می‌شود که گمان می‌رود از عملیات

بیش بهاساختن بوسیله یکی از مالکان نسخه

باشد از جمله اینکه دیوان را به خط مولانا

عبدالجبار معرفتی کرده و مطالبی در قیمت نسخه

و تعداد ابیات و نوع کاغذ (خانبالغ ابریشمی) و

جدول طلا و... نگاشته است.

جلد: تیماج مشکلی با ترنج و سرترنج و

لچکی‌ها.

۱۱×۱۹ سم. ۱۴ گ. ۱۴۸ گ. (ثبت ۲۰۷۰۸۱)

۱۵۹۱۷

صحیفه سجادیه (ادعیه - عربی و فارسی)

با ترجمه فارسی

از: امام سجاد علی بن حسین (ع).

مترجم: ناشناس.

این نسخه به روایت مشهور بوده و ملحقات نیز در آخرش آمده است. هم چنین حواشی ارزنده‌ای دارد که در نسخه‌شناسی ذکر می‌شود.

آغاز ترجمه: حکایت کرد برای ما سید بزرگوار ستاره دین روشنایی شرف ابوالحسن محمد پسر حسن... سپاس مر خدایرا که اولیست بی اول که بود پیش ازو و آخریست بی آخر که باشد بعد ازو آنکه کوتاه شد از دیدن او دیده‌های نظرکنندگان....

انجام ترجمه:... چنانکه احسان کردی در آنچه گذشت از آن ای رحیمترین رحم‌کنندگان.

خط: متن ادعیه نسخ معرب. ترجمه نستعلیق زیر

نویس به شنگرف. کاتب: زین‌العابدین بن محمد

طاهر. تاریخ کتابت: ۱۱۰۵ یا ۱۱۱۵ هـ.

با حواشی لغوی از راغب و نهاییه و حواشی با

نشانی «م ق ر سلمه الله تعالی» و «کفعمی» و

فیض «دام فیضه» و «الدر المنثور» و «ق» و

«ص». عناوین شنگرف. رکابه دارد. در اول

نسخه مهر کتابخانه مجدالدین نصیری.

جلد: تیماج زیتونی مجدول گرهی با ترنج و

سرترنج.

۱۳/۵×۲۰/۵ سم. ۱۶۳ گ. ۱۱ س.

(ثبت ۲۰۷۰۸۲)

۱۵۹۱۸

مجموعه

۱. تجرید الاعتقاد (کلام - عربی)

(گ ۲ پ - ۵۲ ر)

از: خواجه نصیرالدین محمد طوسی (۶۷۲ هـ).

حسینی اردستانی. تاریخ کتابت: عصر ۲۷ جمادی الاول ۱۰۱۴ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رساله‌های سوم و چهارم حواشی دارد. رکابه‌نویسی شده. این نسخه در تملک صدرالافاضل لطفعلی بن محمد کاظم تبریزی بوده و یادداشت تملک وی به تاریخ ۱۲۹۵ هـ در نسخه دیده می‌شود و همو اسامی رساله‌ها و مؤلفین را در نسخه نوشته است. در اول نسخه چند یادداشت تملک درج شده: از مبارک بن علی بن عبداللّه بن ناصر جارودی در ۱۱۸۷ هـ و فرزندش عبداللّه در ۱۲۳۴ هـ و از حسین بن محمد بن عبداللّه بن عمران قطیفی در ۱۱۸۲ هـ.

جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد عطف و سجاف تیماج مشکی.
۱۲/۵ × ۱۹ سم. ۱۵۶ گ. ۱۰-۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۰۸۳)

۱۵۹۱۹

منشآت

(نامه نگاری - فارسی)

از: میرزا ابوالقاسم قائم مقام بن میرزا بزرگ عیسی ثنایی فراهانی (۱۲۵۱ هـ).
مجموعه مفصلی است از نامه‌ها و نوشته‌جات قائم مقام فراهانی که به دستور فرهاد میرزا از روی نسخه اصل نقل شده و خود فرهاد میرزا آنرا تصحیح کرده و به قول صدرالافاضل (مالک نسخه) نامه‌هایی دارد که در نسخه چایی نیامده است.

دیباچه آن از منشآت محمودخان است.
آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة... اما بعد جمال المرء کرایم الآداب واقتناء العلوم و السبق عند المجارات...
خط: نسخ و نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

به گواهی یادداشت ابتدای نسخه از نصرالله بن

نک: مجلس، ش ۱۳۸۳۳/۶ آغاز و انجام مطابق با آن.

۲. تهذیب المنطق

(گ ۵۳ پ ۶۲ پ)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ هـ).
نک: التراث العربی، ۱۶۵/۲.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی هدانا لى سواء الطریق و جعل لنا التوفیق خیر رفیق...
انجام: ... و البرهان ای الطریق الی الوقوف علی الحق و العمل به و هذا بالمقاصد أشبه.

۳. جعفریة

(گ ۶۵ پ ۱۱۵ پ)

از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (۹۴۰ هـ).
نک: مجلس، ش ۷۱۱۸/۲ در آغاز و انجام برابرند.

۴. مفتاح الغرر

لفتح الباب الحادی عشر

(گ ۱۱۷ پ ۱۵۶ ر)

از: خضر بن محمد بن علی حبلرودی (ق ۵۹ هـ).
شرح مزجی مختصری است بر الباب الحادی عشر علامة حلّی، گزیده‌ای است از شرح دیگرش موسوم به جامع الدرر فی شرح الباب الحادی عشر.
نک: التراث العربی، ۱۷۸/۵؛ معجم التراث الکلامی، ۲۱۸/۵.

آغاز: بسمله. الحمد لله الواحد القديم الذی خلق الخلاق و ألهم الدقایق و بین حقایق الخیر و الشر...
انجام: یحتمل التخصیص توفیقاً بینهما هی الآیة الاولى و الحمد لله علی حسن التوفیق...

خط: رساله یکم تا سوم: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: شنبه ۶ شوال ۱۰۱۸ هـ. رساله چهارم: نستعلیق. کاتب: ابوالصلاح بن جعفر حسنی

از روی نسخه مغلوط. عناوین و نشانی‌ها
شنگرف. در مواردی جای عنوان خالی مانده.
رکابه دارد. این نسخه در تملک صدرالافاضل
بوده و همو نام کتاب و مؤلف را در صفحه عنوان
نگاشته است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۸ × ۲۲ سم. ۱۰۰ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۷۰۸۵)

۱۵۹۲۱

شرح مثنوی معنوی (ادب، عرفان - فارسی)
از: ملا هادی بن مهدی اسرار سبزواری (۱۲۸۹ هـ).
نک: ذریعه، ۱۴/۵۵.

نسخه حاضر شرح دفتر اول و دوم مثنوی است و
یک صفحه از آغاز و مقداری از انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: بأدابه و سلم و بارک و تحنن و ترخم
ان... فیقول الفقیر الی الله الباری الهادی بن المهدی
الخراسانی السبزواری... هذا شرح کالمشرع المحتوی و
المشرع المرتوی للکتاب العظیم و الاسلوب الحکیم
المثنوی المعنوی لا بل للتفسیر المنظوم و السز
المکتوم....

انجام افتاده:.... اصلشان از عالم قدس مجرد است و
بتن درین عالم اجسام تربیت می‌یابند....

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۱۲۸۱ هـ.
متن مثنوی در هامش صفحات درج شده. در
حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردگی دارد.
رکابه دارد.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۷/۵ × ۲۲ سم. ۹۹ گ. ۲۱ س.
(ثبت ۲۰۷۰۸۶)

۱۵۹۲۲

ارشاد الأذهان الی احکام الایمان (فقه - عربی)
از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).

ابوالحسن مجموعه نامه‌ها و نوشته‌جات قائم
مقام فراهانی به اهتمام فرهاد میرزا از جاهای
مختلف در این دفتر گردآوری شده و
صدرالافاضل (مالک نسخه) در ابتدای آن آورده
که این نامه‌ها از روی نسخه اصل نقل شده و
فرهاد میرزا آن را تصحیح کرده است. رکابه
دارد. چند برگ در آخر نسخه سفید مانده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۶/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۸۲ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۲۰۷۰۸۴)

۱۵۹۲۰

منهاج العابدین (تصوف - عربی)

از: ابوحامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵ هـ).
کتابی است در اخلاق و سیر و سلوک منسوب به
غزالی در هفت عقبه: عقبه العلم، عقبه التوبة، عقبه
العوائق، عقبه العوارض، عقبه البواعث، عقبه القوادح،
عقبه الحمد و الشکر.
تألیف این کتاب به دیگران نیز نسبت داده شده از
جمله به ابوالحسن علی مسفر.

نک: التراث العربی، ۵/۲۸۹.
آغاز افتاده: و لکن لا ید للعبد من العبادة مع العلم و
الآکان علمه هباء منثوراً فانّ العلم بمنزلة الشجرة و العبادة
بمنزلة ثمرة....

انجام:.... اعمالنا الیه انه جواد کریم فهذا ما أردنا أن
نذکره فی شرح کیفیة سلوک طریق الآخرة و قد وفی
بالمقصود و الحمد لله الذی بنعمته تتم الصالحات و
بفضله تنزل البرکات و صلی الله علی خیر مولود و دعا الی
أفضل معبود محمد النبی و آله و سلم تسليماً الی يوم
الدين.

خط: نسخ. کاتب: سید محمد موسوی
خوانساری. تاریخ کتابت: صبح دوشنبه ۷ شوال
۱۲۹۷ هـ. مکان کتابت: دارالسلطنه اصفهان.

نک: مجلس، ش ۷۰۶۰؛ ذریعه، ۱/ ۵۱۰.
نسخه حاضر یک برگ از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: بارشاد الأذهان الی احکام الایمان
مستمداً من الله تعالی حسن التوفیق...
انجام: مطابق با نسخه شماره ۷۰۶۰.
خط: نسخ. کاتب: یحیی بن ملک داد حسینی
گیلانی لاهیجانی. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۱۴
شعبان ۹۷۳هـ.
عناوین اصلی به خط درشت و عناوین فرعی به
شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و در اوایل
حواشی دارد. فهرست مطالب کتاب در اول
نسخه آمده. در آخر نسخه مناجات منظوم
منسوب به امیرالمؤمنین (ع) قصیده عینیه درج
شده است و چند فایده فقهی از جمله خطبه
طلاق و چند مهر تملک دیده می‌شود از جمله با
سجع «عزّ من قنع و ذل من طمع».
جلد: گالینگور مشکی.
۱۶ × ۲۶ سم. ۲۸۱ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۲۰۷۰۸۷)

۱۵۹۲۴

مقاصد الأطباء

(پزشکی - عربی)

از: رکن‌الدین مسعود بن حسین طبیب.
کتابی است در شناخت امراضی که بر اعضای بدن
عارض می‌شود و ادویه و انواع آن در ۳۲ «مقصد»:
۱. فی امراض الرأس. ۲. فی امراض العین. ۳. فی
امراض الاذن. ۴. فی امراض الانف. ۵. فی امراض
الشفة و الفم و الاسنان و اللسان. ۶. فی امراض الحلق و
توابه. ۷. فی امراض الریه و الصدر. ۸. فی امراض
القلب. ۹. فی امراض التدی. ۱۰. فی امراض المعدة و
المری. ۱۱. فی امراض الکبد و الطحال. ۱۲. فی
امراض الامعاء. ۱۳. فی امراض الکلی. ۱۴. فی امراض
المثانه. ۱۵. فی امراض المقعدة. ۱۶. فی امراض
الاثینین و القضیب. ۱۷. فی امراض الرحم. ۱۸. فی
امراض طاهره و طرفیه للاعضاء. ۱۹. فی الاورام و
البثور. ۲۰. فی امراض العارضة فی سطح الوجه و سایر
الاعضاء. ۲۱. فی علل الأضفار. ۲۲. فی الجراحات و
مایناسبها. ۲۳. فی أحوال الشعر. ۲۴. فی الحمیات.
۲۵. فی السقطة و الضربه و الکسر و الخلع. ۲۶. فی
السموم و نهش الحيوانات و لدغ الهوام. ۲۷. فی احکام
کلیه او شبهه بالکلیه للأدویة المفردة من طبایعها و
خواصها. ۲۸. فی المركبات. ۲۹. فی الاوزان و
المکائیل. ۳۰. فی الأبدال. ۳۱. فی احراق بعض الأدویة
و غسل بعضها. ۳۲. فی حلّ بعض الألفاظ التي لم یکن
خالیاً عن اغلاق و بیان حقیقة بعض منها (در نسخه
موجود نیست).

۱۵۹۲۳

التأویلات = تأویل الآیات

(تفسیر - عربی)

از: کمال‌الدین عبدالرزاق بن احمد بن ابی‌الغنائم
کاشانی (۷۳۰هـ).
این نسخه کامل است.
نک: مجلس، ش ۱۲۱۲۹ در آغاز و انجام مطابق‌اند.
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۰هـ.
اسامی سوره‌ها به شنگرف.
رکابه دارد.
در اول نسخه تملک حسین بن حیدر حسینی
کرکی در سال ۱۰۰۰هـ و یادداشتی از وی که
نسخه را به سید خلف هبه کرده است و یادداشت
تملک محمد بن علی بن حیدر بن حسن بن

نک: ظاهریه، طب ۱/۳۶۷؛ مخطوطات الطب فی المتحف العراقي، ۳۵۱-۳۵۳.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خلق الانسان و اعطاه العلوم و الحكم و الصلوة علی رسوله المصطفی الذی ابدع لأجله اللوح و القلم....

خط: نسخ و نستعلیق. به چند خط نوشته شده و برخی صفحات بدون نقطه است. بی. کا. بی. تا.
عناوین شنگرف. رکابه دارد. در برگ‌های آخر نسخه فصل ۳۱ از کتابی در طب (گویا شرح قانون) درج شده. در ابتدای نسخه نیز فواید طبی و لغوی دیده می‌شود همراه با تملک در اصفهان با مهر بیضوی به نقش «عبد... الموسوی».

جلد: تیماج مشکلی.
۱۲×۵/۱۹سم. ۳۱۶گ. ۲۳س.

(تصویر) ← (ثبت - ۲۰۷۰۸۹)

در آخر نسخه تملک عبداللّه بن احمد بحرانی با مهر بیضوی ناخوانا و تملک عبدالنّبی بن احمد بحرانی با مهر بیضوی.
جلد: تیماج زیتونی.
۱۰/۵×۱۶/۵سم. ۸۶گ. ۱۷س.

(ثبت ۲۰۷۰۹۰)

۱۵۹۲۶

شرح القانون

(پزشکی - عربی)

=الموجز فی شرح القانون

از: علاءالدین علی بن ابی‌الحزم قرشی، ابن نفیس (۵۶۸۷هـ).

نسخه حاضر تنها شرح قسمت تشریح کتاب قانون است.

نک: التراث العربی، ۵/۳۱۴؛ آستان قدس، ۱۹/۳۰۱.

آغاز: بسمله. قال الشيخ الامام الاوحد العلامة ابوالحسن علاءالدین علی بن ابی‌الحزم القرشی رحمه الله و بعد حمد الله و الصلوة علی انبيائه و رسله فانّ قصدنا الآن ايراد ما تيسر لنا من المباحث علی كلام الشيخ الرئيس ابی‌علی‌الحسین بن عبدالله بن سینا رحمه الله فی التشریح....

خط: نستعلیق. کاتب: محمّد علی بن نظام الشرف حسینی دشتکی. تاریخ کتابت: دوشنبه ۳ محرم ۱۰۵۵هـ.

صفحات مجدول به شنگرف. عناوین شنگرف. در حاشیه توضیحات و تصحیحات اندکی به چشم می‌خورد. علامت بلاغ دارد. در اول نسخه چند مهر تملک از جمله مهر بیضوی «ابن صالح صادق است». رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۰/۵×۱۸سم. ۲۲۵گ. ۲۲س.

(ثبت ۲۰۷۰۹۱)

۱۵۹۲۵

الدروع الواقية من الأخطار

(ادعیه - عربی)

فیما يعمل مثلها فی کلّ شهر علی التکرار

از: رضی‌الدین علی بن موسی بن طاووس حلّی از: رضی‌الدین علی بن موسی بن طاووس حلّی (۶۶۴هـ).

نک: مجلس، ش ۷۳۴۸؛ التراث العربی، ۳/۳۷؛ آستان قدس، ۱۵/۱۹۰.

آغاز: بسمله. و قل ربّ زدنی علماً احمد الله جلّ جلاله و بما وهب لی من القدرة علی حمده و اثنی علیه بلسان الاعتراف....

انجام:

جدت الملوك و من یؤمّل رفده

و وقفت حیث یری النداء و یرانی

از: نسخ معرب. کاتب: محمّد کاظم بن ملاً محمّد.

تاریخ کتابت: شنبه ۱۲ ربیع‌الثانی ۱۱۲۰هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده است.

۱۵۹۲۷

مجمع البحرين (داستان منظوم - فارسی)

= منوهر و دمالت

از: ظهیر کرمانی (سیرجانی) (ق ۱۲هـ).

مثنوی است در بحرهای گوناگون از داستان منظوم مدومالت و منوهر که از افسانه‌های هندی است و ظهیر کرمانی (سیرجانی) آنرا به سال ۱۱۶۲هـ از روایت میرعسکری عاقل خان رازی (۱۱۰۸هـ) که آن نیز منظوم و به نام مهر و ماه بوده ساخته است.

نک: منزوی، ۴/۳۱۶۸؛ فهرستواره، ۱/۴۸۴.

آغاز:

شکر لله که خامه آگاه

کرد طغرا بنام بسم الله

انجام:

هزاران درود هزاران هزار

ز ما باد صاحب ذوالفقار

خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۱۲۵۲هـ.

عناوین شنگرف.

رکابه دارد.

در اول نسخه خواص سورهٔ یس و چند دعا درج شده است.

قطع نسخه بیاضی است.

جلد: تیماج سرخ یک لا.

۱۱×۲۱سم. ۱۸۳گ. ۲۱س. (ثبت ۲۰۷۰۹۲)

۱۵۹۲۸

قصیده در مدح نظام الملک (شعر - فارسی)

از: محمد قدسی حسینی.

قصیدهٔ یائیه ملمعی است در مدح نظام الملک از شاعری با تخلص قدسی در ۳۹ بیت.

آغاز:

الا یا منیتی ذات الضیاء

اوجهک ذاک او شمس السماء

انجام:

الا تا روز و شب آید بمانی

الا تا مهر و مه باید بپایی

خط: نستعلیق خوش. کاتب: محمد قدسی

حسینی (شاعر). تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

رکابه دارد.

در اول نسخه یادداشت استاد عبدالحسین حایری که این نسخه را آقای ستاره‌شناس به ایشان هدیه داده و استاد آنرا به کتابخانه سپرده است در ۲۶/۳/۱۳۸۰هـ ش.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

۱۵×۲۲/۵سم. ۴گ. ۱۰س.

(ثبت ۲۰۷۰۹۳)

۱۵۹۲۹

حلیة المتقین (اخلاق - فارسی)

از: علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی

(۱۱۱۰هـ).

نک: مجلس، ۲/۱۴۰۴۵ در آغاز و انجام مطابق‌اند.

خط: نسخ خوانا. عبارات عربی اعراب دارد. بی

کا. تاریخ کتابت: رمضان ۱۰۸۳هـ.

عناوین شنگرف.

رکابه دارد.

در آخر نسخه دو تاریخ تولد در ۱۲۳۷ و ۱۲۷۲هـ و در اول نسخه تملک اسماعیل سنگبر

در بسندر بوشهر در ۳۰/۸/۱۳۲۰ و در برگ

الحاقی به نسخه یادداشت استاد عبدالحسین

حائری در تاریخ ۲۰/۴/۱۳۸۰هـ مبنی بر

اینکه این نسخه را آقای نعیم‌آبادی امام جمعه بندر عباس بر کتابخانهٔ مجلس وقف کرده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۲×۱۹/۵سم. ۵۶۲گ. ۱۴س.

(ثبت ۲۰۷۰۹۴)

- صورت ناپسند و بازداشتن مضرت... نام وی اسرار النساء
نهاد....
- ۱۵۹۳۰
- مجموعه**
۱. خلاصه الاختیار (پزشکی - فارسی)
(گ ۱ پ- ۱۴۴ ر)
از: شاه محمود بن حبیب الله.
گزیده‌ای است از اختیارات بدیعی حاج زین عطار^۱
در سی باب و خاتمه‌ای که به شاه حسن تقدیم شده
است.
نام کتاب و مؤلف در مقدمه آمده است.
نسخه نادری باید باشد و از آنجا که تاریخ کتابت
نسخه ۹۲۳ هـ ثبت شده، ممکن است تألیف کتاب قبل از
تاریخ مذکور بوده باشد.
آغاز: بسمله، حمدی فزون از برگ درختان و ثنایی
زیاده از اشکال و الوان مر آن حکیمی موجدی را که هر
گلی از باغچه
انجام: ... چون خاتمه این نسخه بر ادویه است که در
فواید غرابتی نیز هست و این دارو از همه غریب‌تر است
بر آن ختم شد و بالله العصمة و التوفیق.
۲. نسخه جات طبی (پزشکی - فارسی)
(گ ۱۴۵ پ- ۲۰۸ پ)
۳. اسرار النساء (پزشکی - فارسی)
(گ ۲۰۹ ر- ۲۶۲ پ)
از: رستم جرجانی (ق ۱۰ هـ).
مؤلف، پزشک خان احمد پادشاه گیلان بوده و این
رساله را در ۹۶۱ هـ در ده باب نگاشته است:
۱. در منفعت مباشرت. ۲. در مضرت مجامعت.
۵. جای شهوت زنان و لذت ایشان. ۹. سبب نقصان
شهوت و تدابیر. ۱۰. غذاهایی که قوت بیفزاید.
نک: فهرستواره، ۵ / ۳۲۸۰.
نسخه حاضر یک برگ از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: مباشرت و شناختن هیأت پسندیده و
۴. اصول و فروع دین (فارسی)
(گ ۲۶۳ پ- ۲۷۶ ر)
از: مؤلفی ناشناخته.
رساله مختصری است در بیان اصول دین و احکام
طهارت و نماز مطابق با مذهب شیعه.
آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة... اما بعد بدانکه بعد از
حمد و ثنای قادر یکتا و درود بر سید انبیا و ستایش...
بدان ای عزیز با تمیز که حضرت واجب الوجود جمیع
موجودات و اصناف مخلوقات ...
۵. احکام میّت (فقه - فارسی)
(گ ۲۷۶ پ- ۲۸۶ پ)
خط: نستعلیق. کاتب رساله یکم: علی بن ناصر
حسینی. تاریخ کتابت: اول رمضان ۹۶۳ هـ.
عناوین شنگرف. این نسخه اهدایی محمدرضا
جونی به کتابخانه مجلس است در تاریخ
۱۳۶۰/۵/۲۵ هـ ش.
جلد: تیماج قهوه‌ای ساده.
۱۰×۵/۵ سم. ۲۸۶ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۰۹۵)
- ۱۵۹۳۱
- مجالس وعظ = مواعظ** (مواعظ - فارسی)
گویا از: حاج محمد کریم بن ابراهیم خان کرمانی
(هـ ۱۲۸۸).
سی «مجلس» است که در اول هر کدام آیه‌ای از
قرآن می‌آورد و سپس با آیات و روایات آنرا شرح
می‌کند.
نک: فهرستواره، ۵ / ۳۲۶۷.

- در ابتدای نسخه به خط جدید نوشته‌اند: «مجالس وعظ آقا خان کرمانی».
- نک: مجلس، ش ۱۴۰۷۳؛ ذریعه، ۳۵۵/۱۹.
- آغاز: قال الله تبارک و تعالی و لله الاسماء الحسنی فادعوه بها، حق سبحانه و تعالی می‌فرماید که حضرت ما رانامهای نیکوست پس خدایا بر آن نامها بخوانید....
- انجام: فخر و مباحات میگرددانی بخوان فتح‌نامه را و ختم کن ال لعنة الله على القوم الظالمین یا حسین مظلوم ادركنى.
- خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
- رکابه دارد.
- جلد: تیماج قهوه‌ای.
- ۱۳/۵ × ۱۹/۵ سم. ۵۱ گ. ۲۸ س.
- (ثبت ۲۰۷۰۹۶)
- ۱۵۹۳۲
- مجموعه**
- ۱. منهج العابدین** (تصوف - عربی)
- (گ ۱-۱۴۴ پ)
- از: ابو حامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵هـ).
- نک: مجلس، ش ۱۵۹۲۰.
- نسخه حاضر از آغاز اندکی افتاده دارد.
- آغاز افتاده: الكرام و حرفة الرجال و اختيار اولی الأَبصار و هی سبیل السعادة و منهج الجنة....
- انجام:... فهذا ما أردنا أن نذكره فی شرح کیفیتة سلوك طریق الآخرة و قد وفینا بالمقصود صلی الله علی خیر مولود و دعا الی أفضل معبود محمد النبی و علی آله الطیبین الطاهرین....
- ۲. الجمع بین التوحید و التعظیم** (کلام، عرفان - عربی)
- (گ ۱۴۵ پ - ۱۷۴ پ)
- از: ابوثابت شمس‌الدین محمد بن عبدالملک دیلمی (۵۸۹هـ).
- رساله‌ای کلامی و عرفانی است در جمع بین توحید و تعظیم در ۹ فصل:
- الفصل الاول: فی بیان أنه لا یدل للمؤمن من معرفة الوجدانية و العظمة من صفات الله تعالی
- الفصل الثاني: فی بیان انّ الناس بعضهم نالوا الی التوحید و اعرضوا عن التعظیم
- الفصل الثالث: فی بیان انّ الناس بعضهم مالوا الی التعظیم و الاثبات و اعرضوا عن التوحید
- الفصل الرابع: فی بیان مانعنی نحن بالتوحید
- الفصل الخامس: فی بیان ما نعنی بالتعظیم
- الفصل السادس: فی بیان انّ عظمة الله تعالی و هو كونه بكل مكان بأی وجه و من أی وجه
- الفصل السابع: فی بیان انّ الله تعالی واحد و أنه اوحده و افراد من کلّ آحاد و افراد
- الفصل الثامن: فی بیان انّ أمکنة الأشياء مختلفة متغايرة
- الفصل التاسع: فی بیان الآيات و الأحادیث و اجماع الأئمة الدالة علی ما نقول نحن من العظمة و الكبرياء مع الوجدانية لله تعالی علی الوجه الذی نقولها.
- حاصل نظر مؤلف در این کتاب اثبات مکان برای خدای تعالی است به نحوی که به تجسیم نیانجامد. وی در جایی به کتاب جواهر الاسرار خود ارجاع می‌دهد.
- مؤلف در خاتمه گوید: ما در این کتاب به دو سبک کلامی و عرفانی مشی کرده‌ایم لذا تنها کسانی که از علم کلام و معارف بهره کاملی دارند، از این کتاب استفاده نمایند.
- نک: الاعلام زرکلی، ۶/ ۲۵۰؛ كشف الظنون، ۱/ ۶۰۱.
- آغاز: بسلمه. حمدله. و صلی الله علی محمد سید المرسلین و علی آله و اصحابه الأکرمین و سلم تسلیماً

۱۵۹۳۳

آداب العبودیة و فوائد الربوبیة (اخلاق - فارسی)

از: ملا جعفر (ق ۱۳ و ۱۴ هـ).

در مقدمه گوید: «تحریر این اجزاء متفرقه جهت تذکرة خواطر محرر احقر عباد و مقتاق الی رحمة ربّه يوم التناد از کتب اوتاد و علما و امجاد دست داد، چون بر مراتب عبودیت مشتمل و افاضات پروردگار را نسبت به کمترین شامل نمود، آداب العبودیة و فوائد الربوبیة مستمی باشد خالی از وجهی نخواهد بود».

همچنین بر فراز برگ دوم نسخه به خط جدید نوشته شده: «آداب العبودیة تألیف مرحوم آخوند ملا جعفر و به خط خودشان مرقوم شده است».

در ذریعه، ۱/ ۲۵ کتابی موسوم به آداب العبودیة از ناشناسی در عصر فتح علی شاه قاجار معرفی شده که آغاز آن با نسخه حاضر مطابقت ندارد.

کتاب حاضر ابواب و فصولی ندارد و در آن از منابع حدیثی شیعه و کتب تاریخی نقل قول شده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی سیمما محمد المبعوث علی الوری و آله ائمة الهدی. تحریر این اجزاء متفرقه

انجام: ... حضرت قرآن را باو داد و در برابر ناکسان ناکثان فرستاد و ایشان او را شهید کردند.

خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.

رکابه دارد. روایاتی در هامش برخی صفحات درج شده است.

جلد: تیماج مشکلی فرسوده. ۱۵ × ۲۳ سم. ۲۴۴ گ. ۲۴ س. (ثبت ۲۰۷۰۹۸)

۱۵۹۳۴

حاشیة البهجة المرضیة (نحو - عربی)**فی شرح الألفية**

از: میرزا ابوطالب اصفهانی (۱۲۳۸ هـ).

کثیراً فصل اول فی بیان أنه لابد للمؤمن من معرفة الوجدانیة و العظمة من صفات الله تعالی صنعا اعلم ان هذا کتاب الجمع بین التوحید و التعظیم و ان کثیراً من الناس عن هذا لغافلون و أعظم خطایهم فی ذلك انهم صاروا صنفین صنف مالوا الی التوحید و التنزیه و اعرضوا عن العظمة و الکبریاء حتی تعطلوا صنف مالوا الی العظمة و الکبریاء و اعرضوا عن التوحید و التفرد حتی تجسموا و کل واحد من المذهبین فاسد لأن العظمة من صفات الله تعالی حقیقة کالوجدانیة سواء لا مجازاً و لا تأویلاً....

انجام: ... و اعلم ان کلامنا فی هذا الكتاب نوعان، نوع علی مذاق المتکلمین لأننا انما جمعناها للمتکلمین و نوع علی مذاق العرفاء لأننا انما استفدنا معرفة التوحید و معرفة العظمة و الکبریاء من طرق العرفاء فلا جرم جمعنا فی هذا الكتاب اصطلاحات الفریقین فلا یستفید من مطالعة هذا الكتاب الا من اجتمع له من علم الکلام و من علم المعارف حظاً تام و هذا بعيد الا أن یشاء الله تعالی مع اننا بالغنا فی الاعلام و الافهام فلا یعبد الکیس من درایة ذلك انشاء الله وحده و الله المستعان و علیه التکلان.

خط: نسخ. کتاب: ابوبکر زاهدی. تاریخ کتابت:

رسالة یکم: اواخر محرم ۸۲۹ هـ. رسالة دوم: ۲۵ ربیع الاول ۸۲۹ هـ.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. در آخر دو رساله فواید عرفانی به نقل از حسین بن منصور و شمس الدین محمد بن عبدالملک دیلمی درج شده است. در آخر نسخه یادداشت وقف بر اعلم اولاد ذکور از شریف بن میرک بیک با مهر مرعی به سجع «اللهم بلغنی شریف الکرامة». این نسخه از طرف کتابخانه مسجد امام حسین (ع) تهران به کتابخانه مجلس بخشیده شده است.

جلد: مقوارویه و عطف گالینگور.

۱۲/۵ × ۱۸ سم. ۱۷۶ گ. ۱۸ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۰۹۷)

حاشیه متوسطی است بر البهجة المرضية سیوطی در شرح الفیه ابن مالک. تألیف ابن حاشیه در سلخ جمادی الآخره ۱۲۲۳ به انجام رسیده است.

نک: التراث العربی، ۲/ ۲۵۹.

آغاز: بسمله، رتبا رتبا لک الحمد لما ترفعنا نحوک و تحفظ حواشینا عن غواشی من یئس عفوک...

انجام: ... و موتوا بغیظکم و قد وقع التوفیق للاتمام الی تمام الشرح کما کان المراد و المسئول من الله العلام فی سلخ جمادی الاخری من هذا العام اعنی عام ثلثة و عشرين بعد المائین و الألف من الهجرة... فانّ الله ولی اولی الانعام و الاحسان.

خط: نسخ. کاتب: محمّد مسیح بن میر عبدالمجید

موسوی الرضا توفیقی الدرب امامی. تاریخ

کتابت: ظهر سه شنبه ۱۲ رجب ۱۲۶۲ هـ.

تمامی صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به زر و مشکوی و شنگرف. عناوین و نشانی‌ها

شنگرف. با حواشی «منه رحمه الله» در ۱۲۶۲ هـ.

در اول نسخه یادداشت تملک‌کی که نسخه را به ۳

تومان خریده و تملک محمّد رحیم با مهر مربعی

به نقش «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده

محمد رحیم بن محمد جعفر» و در ص ۱۲۵ مهر

مربعی با نقش «عبده محمد رضا ۱۲۴۰».

جلد: تیماج مشکوی.

۱۳ × ۲۲ سم. ۳۷ گ. ۳۷ س. (ثبت ۲۰۷۰۹۹)

۱۵۹۳۵

جواهر نامه

(طبیعیات - فارسی)

از: محمّد بن منصور (ق ۵۹ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۳۵۴؛ منزوی ۱/ ۴۱۰.

آغاز: مطابق با نسخه ش ۷۳۵۴.

انجام: ... بشكل عمودی یافتند که اکثر آن در زمین

فرو رفته بود و رنگ او میانه، تمت الرساله.

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: سه شنبه ۵

شعبان ۱۰۷۴ هـ.

عناوین شنگرف. رکابه دارد. در هامش چند

برگ ابتدای نسخه بخشی از رساله‌ای طبی درج

شده است.

جلد: تیماج مشکوی جلد کوچکتر از نسخه است.

۱۳ × ۱۹/۵ سم. ۱۶۸ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۲۰۷۱۰۰)

۱۵۹۳۶

زیارت عاشورا

(زیارت - عربی و فارسی)

و دعای علقمه

متن زیارت امام حسین (ع) است در روز عاشورا

مشهور به زیارت عاشورا و دعای پس از آن که به دعای

علقمه معروف است همراه با ترجمه فارسی.

این نسخه از آغاز و انجام افتادگی دارد.

آغاز افتاده: و لا جعله الله آخر العهد منی لزیارتکم

السلام علی الحسن و الحسین و علی علی بن

الحسین

انجام افتاده: ... و ذر شارق و رحمة الله و برکاته

السلام علی مولانا علی بن ابی طالب.

خط: نسخ معرب. ترجمه نستعلیق زیرنویس. بی

کا. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

جلد: مقوا رویه کاغذ سبز عطف گالینگور

قهوه‌ای.

۱۲ × ۱۹ سم. ۳۳ گ. ۴ × ۴ س.

(ثبت ۲۰۷۱۰۱)

۱۵۹۳۷

مجموعه

۱. کتاب الزهر

(کیما - عربی)

(ص ۱-۱۸)

آغاز: بسمله. الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه اما بعد

فهذه مقدمة تشتمل علی اصول الطبایع من فنون الأصل

فی باب الحکمة فادناه عن قشور الخدع... قد نصح جابر ابن حیّان الصوفی فی کتابه....
انجام:.... فاکتم الایض للجوهر الایض و الاحمر للجوهر الاحمر فافهم ترشد، تمّ و کمل.

٢. حدیقة الصنایع فی اسرار الرموز و البدایع (ص ١٨-١٠٦)

از: شیخ علی چلبی بن خسرو ازنیقی (١٠١٨ هـ).
احتمال انتساب کتاب به شیخ محمد قمری مصری نیز مطرح است.
آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة... اما بعد اعلم یا اخی ائی لما ظفرت بهذا العلم الشریف و کثرت فیہ تصانیفی و صنفت بعض الكتب ما بین السر و الکتیمان فنمت لیلہ و یرى فی المنام حدیقة لا یرى النظر....
انجام:.... و هو مع ذلك ایض بالباطن بالامکان و لیس بعد ذلك رتبة اخرى و لا تدبیر للفتن الفیضان.

٣. شرح البیان (ص ١٠٧-٢٤١)

از: شیخ علی چلبی بن خسرو ازنیقی (١٠١٨ هـ) یا شیخ محمد قمری مصری؟
نک: معجم المؤلفین، ٢/ ٤١٦؛ هدیه العارفین، ١/ ٧٥٣.

آغاز: بسمله، الحمد لله خالق السبحان و اله الدیان ذوالمنن و الاحسان... اما بعد اعلم ایها الاخ لما قال الله تعالی فی محکم کتابه و منزل خطابه الذین یکنزون الذهب و الفضة... انی لما ظفرت بعلم الالهی صرفت عمری فی تألیف رسایل الحکمة و صنفت الكتب واضحا متفرقون المسایل فیهم و بعد ذلك اردت ان اصنف کتابا و یجمع المسایل فیهم... فصنفت ستة رسایل و نذكر جميع المطالب المتعلقة بالحجر فی ذلك الكتب الستة احدها درر الانوار^١ و ثانیها سرّ مصون و ثالثها حدیقة الصنایع و

رابعها منتخب فی اظهار رموزات نهاية الادب و خامسها بدر المستنیر فی تحقیق الاکسیر و سادسها ذلك الكتاب البیان الذی یكون شرحا للتبیان و رتبها علی ثلاثة مقدمات. المقدمة الأول فی تحقیقات الحجر....
انجام:.... فتكون الحکمة البالغة السیاسة التامة. فاحتفظ بما القیت الیک من هذه الوصایا و حسبنا الله و نعم الوکیل لا رب غیره و هو رب العرش العظیم.

٤. الكنوز فی فك الاسرار و الرموز (ص ٢٤٢-٢٧٢)

از: شیخ محمد قمری مصری.
نک: ملک، ٦/ ٢٧٩.
آغاز: بسمله، نحمدک اللهم یا من یحل لنا ابواب الكنوز و سهل لنا مشکلات الرموز... اما بعد ائی لما فرغت^٢ من تصنیف كتب الكبيرة و الوسیطه یراد ان اصنف کتاباً صغیراً موجزاً جامعاً للفوائد العظيمة فنصفتها ذلك الكتاب و دوت فیہ اعمال القریب الحصول و سمیتها بالکنوز فی فك الاسرار و الرموز و فیہ اعمال حسنه... قال الحکیم باب الأول الأقرب فی التدبیر....
انجام:.... حتی ینقی من وسخه و دهنیه و ینقی ماء ایض لا یحرق.

٥. کتاب النور (ص ٢٧٣-٢٧٨)

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی اخرجنا من الظلمات الی النور... اما بعد فهذا رسالة من فیلسوف الجدید کتبه و ارسل بها الی تلمیذہ حین سألہ عن الحجر و طریقة تدبیره. اعلم انّ الحجر هو جوهر واحد....

١. نسخه‌ای از آن به شماره ١٢٥٤٥ در کتابخانه مجلس موجود است.
٢. در نسخه: «فرغ».

انجام: ... بماء الحیات هكذا ثلاث مرات و الق واحد
 على مائة زهره او مشترى يقوم قمرا اخشن من المعدنى.

۶. ترجمه کتاب منتخب (کیمیا - فارسی)

(ص ۲۷۹-۳۴۸)

متن از: شیخ محمد قمری.

ترجمه از: محمد اصفهانی.

در مقدمه گوید: «از عنفوان شباب الى الان که قریب
 سی مرحله از مراحل زندگی را طی نموده، منکر طریقه
 صوفیان صفا مشرب می‌بود و این طریقه را از بابت کیمیا
 اسم بی مسما می‌دانست تا آنکه در این اوان برهنمایی
 قاید توفیق بمطالعه کتب این صنعت و این طایفه که
 سراسر رموز و مستور بود سرفراز گردید و بعد از تکرار
 مطالعه در نسخه منتخب که از تصنیفات فاضل مصری
 شیخ محمد قمریست و کتاب صافی امام جابر بن حیان
 صوفی... و بعد از وصول باین علم شریف چون در کتب
 قوم بسیار سیاحت نموده بودم و اغلب آنها را مسطور و
 مرموز یافته سوای کتاب منتخب را که در آن رمز و
 کتمانی مشاهده نرفته بود سوای آنکه عبارات غیر مانوس
 بسیار داشت بحدی که ذهن را از مطلب باز می‌داشت لهذا
 آن نسخه را ترجمه به لغت فارسی نمودم...».

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین الذى جعلنا من
 امة محمد المنتخب و محياً لآله المنتجب صلى الله عليه
 و على آله افضل التحية و الثناء اما بعد بر سالکان مسالك
 حقیقت ...

انجام: ... و اعلم ان کتابنا الموسوم بسر ربانى احسن
 من الحکمه من کتب السبعه و کتابنا الموسوم بدقایق
 المیزان^۱ احسن فى الحکمه من کتب الجنان و کتابنا
 الموسوم بالبيان احسن من التبيان و کتابنا الموسوم بيدر
 المستنير احسن فى الحکمه من شمس المنير و کتابنا
 الموسوم بفتح الكنوز احسن من كشف الرموز و کتابنا
 الموسوم بحديقة الصنائع احسن فى الايضاح من البدايع و
 کتابنا الموسوم بشرح الصحيفه احسن من کتاب الحديقه و

ذلك كتابنا الموسوم بالمنتخب احسن من المكتسب و
 هذه فى الحقیقة توضیح رموزات نهاية الطلب و انت اذا
 نظرت فى کتبی متوکلاً على الله يظفر بالحکمة فى اقل
 من الزمان و الله الهادى و هو المستعان.

۷. فتح الكنوز (کیمیا - عربی)

(ص ۳۴۹-۳۸۶)

از: شیخ محمد قمری مصری؟

آغاز: بسمله. الحمد لله الذى جعلنا من امة خير
 الانام و من اشياع اميرالمؤمنين عليه السلام. اما بعد فأتى
 لما ظفرت بعلم الصنعة الالهيه ...

انجام: ... وقلة المؤنه و حسبك انتبهك عليه و الله
 اقسام بالله اننى عملته بيدي فخرج ما ذكر.

۸. جامع الفوائد (کیمیا - عربی)

= رياض الحکمة فى علم الصنعه

(ص ۳۸۶-۴۳۵)

غير از جامع الفوائد پير عبداللطيف اصفهانی است
 (نک: مجلس، ش ۱۲۵۹۹).

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... اما بعد فهذا مجلد
 الثانى من كتاب جامع الفوائد الموسوم برياض الحکمة فى
 علم الصنعة فى تدبير اركان الحجر بمفرده و مركبه و هى
 تشتمل على فصول الفصل الاول فى تدبير الركن
 الروحانى من كتاب الصافى ...

انجام: ... فالقى منه واحد على الف جزو من ساير
 الاجساد يقيمها ذهب احسن من المعدنى...

۹. بدر المستنير (کیمیا - عربی)

فى تدبير الاكسير

(ص ۴۳۶-۵۳۹)

۱. نسخه‌ای از آن به شماره ۱۲۵۵۳/۳ در کتابخانه
 مجلس نگهداری می‌شود.

- از: شیخ محمد قمری مصری.
آغاز: بسمله، الحمد لولیه و السلام و الصلوة علی نبیه و اولاده و رسوله اما بعد فأتی قد صرفت العمر فی علم الصناعات نحو خمسة عشر سنة...
انجام: ... علی الف من أی جسد شئت من الزحل او المريخ و القمر.
- انجام: ... ما لا یقدر علیه فانه یقدر علیه ذلك الشیطان و یفتحه و السلام.
- ۱۳. لوائیح القمر فی سرّ الحجر (کیمیا - عربی)**
(ص ۶۱۷-۷۴۴)
جلد نهم از جامع الفوائد است.
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی یتستحق الحمد و الثناء... اما بعد فهذا الكتاب فی منافع الحجر...
انجام: ... و شرح السبعین و اعلم انّ جمیع کتبی خزاین مکشوفة من العلوم و الاسرار و الله هو القادر المختار و هو علی [کل] شیء قدير.
- ۱۰. بهجة القلوب (کیمیا - عربی)**
(ص ۵۳۹-۵۶۹)
آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة و السلام الاتمان علی محمد و آله الطاهرين اما بعد انا ذکرنا لك المطلب فی كشف الاسرار...
انجام: ... ان تجربة الاکسیر من الیسیر الی الكثير لا بالعکس فأنه امر عسیر و الله یصیر کل عسیر یسیر.
- ۱۴. اسرار الصنعة (کیمیا - فارسی)**
(ص ۷۴۵-۷۶۰)
در عنوان چنین معرفی شده: «رساله حکیم سعید ویس فی اسرار الصنعة، این نسخه از مقالات مؤیدالدین طغرایی قدس سره از زبان تازی به پارسی نقل کرده شد تا اهل عجم از فواید آن محروم نمانند».
گفتنی است مصابیح الحکمة از مؤیدالدین حسین بن علی منشی طغرایی اصفهانی (۵۱۵هـ) در کیمیا به ش ۱۲۵۶۵ در کتابخانه مجلس موجود است.
نک: مرعشی، ۱۸۴/۲۶.
آغاز: بسمله، چنین گفت ای کرده طلسم این سر... مکرم که شفا یبخشد از دل فاقد و مستغنی گرداند شما را...
خط: نسخ. رساله آخر به نستعلیق. کاتب: سید علی محمد موسوی. تاریخ کتابت: دوشنبه ۲۰ شعبان ۱۲۷۹هـ.
عناوین شنگرف. رکابه دارد.
جلد: مقوا عطف پارچه.
۱۴ × ۲۲/۵ سم. ۳۸۰ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۲۰۷۱۰۲)
- ۱۱. نور العیون = جامع الفوائد (کیمیا - عربی)**
(ص ۵۶۹-۵۸۶)
در عنوان چنین معرفی شده: «المجلد السابع من کتاب جامع الفوائد الموسوم بنور العیون فی طرح الاکسیر».
آغاز: بسمله، نحمدک یا من هو خالق البرایا و الصلوة و السلام علی نبی الوری... اما بعد اعلم ان علم الطرح من اللوازم...
انجام: ... ان تجربة الاکسیر من الیسیر الی الكثير لا بالعکس فأنه امر عسیر و الله یصیر کل عسیر یسیر.
- ۱۲. روضة النعمة = جامع الفوائد (کیمیا - عربی)**
(ص ۵۸۷-۶۱۷)
جلد هشتم از جامع الفوائد است.
آغاز: بسمله، حمدله، و العاقبة للمتقین و الصلوة... اما بعد لما فرغ من ذکر قواعد الطرح و علل الاکسیر یراد ان نذكر منافع الاکسیر...
انجام: ... ما لا یقدر علیه فانه یقدر علیه ذلك الشیطان و یفتحه و السلام.

- نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: مذنب فاضاف الجمع الی مثال ما یطرد
فیه و ذلك ان جمع المذکر السالم... ص
و نون مجموع و ما به التحق
فافتح و قل من بکسره نطق
انجام افتاده:.... مکسورة نحو قوله تعالی ترمی بشر
قوله عز و جل غیر اولی الضرر و....
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و ۱۲ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. ۸ برگ
آغازین بخشی از کتاب حدیثی شیعی است در
باب حج.
جلد: تیماج سرخ.
۱۶ × ۲۶ سم. ۱۹۵ گ. ۲۰ س.
(ثبت ۲۰۷۰۱۰۴)
- ۱۵۹۴۰
- مجموعه**
۱. **حکایت مشاهدۀ شیخ احمد خادم روضۀ نبوی**
(عربی) (گ ۲-ر ۴)
۲. **قصیدۀ زینبیه**
(شعر - عربی) (گ ۵-ر ۶)
منسوب به: امام علی (ع).
آغاز:
حرمت حبالک بعد وصلک زینب
و الدهر فیه تصرّم و تقلّب
۳. **تفسیر حدیث من عرف نفسه فقد عرف ربه**
(عربی) (گ ۷ ر)
ده وجه در تفسیر حدیث مذکور است.
- ۱۵۹۳۸
- منهاج الهدایة الی أحكام الشریعة**
(فقه - عربی)
از: حاج محمد ابراهیم بن محمد حسن کرباسی
اصفہانی (۱۲۶۲ هـ).
فقه فتوایی مختصری است با اشاره به ادله برخی
مسائل با عناوین «هدایه - هدایه».
نک: التراث العربی، ۵/ ۲۹۴.
نسخه حاضر از کتاب الطهارة تا کتاب الجهاد را در
بر دارد.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی هدانا الی معالم
الاسلام و ارشدنا الی قوانین شرایع الدین....
انجام:.... و سایر الاموال قبل القسمة و اما بعدها
ففيها خلاف.
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ذی حجه
۱۲۴۶ هـ.
عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. برگ
شمار و رکابه دارد. در آخر نسخه مهر مربعی با
نقش «لا اله الا الله الملك الحق المبين محمد
حسين بن ابوالقاسم».
جلد: تیماج سرخ ساده.
۱۵/۵ × ۲۲ سم. ۱۳۶ گ. ۲۰ س.
(ثبت ۲۰۷۱۰۳)
- ۱۵۹۳۹
- شرح الفیة ابن مالک = شرح ابن ناظم**
(نحو - عربی)
از: بدرالدین محمد بن محمد بن مالک طائی
(۶۸۶ هـ).
شرح معروفی است با رمز «ص-ش» بر ارجوزة
پدرش معروف به الخلاصة فی النحو یا الفیة ابن مالک.
نک: التراث العربی، ۳/ ۲۵۰؛ مجلس، ش ۷۰۵۹.

۴. **باب در بیان غالب و مغلوب** (فارسی) (گ ۱۰ روپ)
۵. **ابیاتی از دیوان مجنون** (شعر - عربی) (امرئ القیس عامری) (گ ۱۳ روپ)
۶. **یادداشت‌های پراکنده** (فارسی و عربی) (گ ۱۴ - ۴۰ پ)
۷. **قواعد التجوید** (تجوید - عربی) (گ ۴۱ روپ)
از: شیخ محمد میدانی.
آغاز: بسمله. هذا قواعد التجوید لمولانا شیخ محمد الميدانی رحمه الله. حروف المد ثلاثة الالف الساكنة...
انجام: ... و تفخّم فی نحو امر تابوا و مرصاد و فرقة، تمّت الكتاب.
۸. **[آداب التهجد]** (عربی) (گ ۴۸ روپ)
فایده‌ای است در آداب تهجد به طریق صوفیه به خصوص برای مریدان شیخ علوان.
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... اما بعد فاعلم ایها الراغب فی الاخرة ان المراد من العلم لیس الا العمل...
انجام: و منها قراءة فاتحة الكتاب و سورة اقرا.
۹. **یادداشت‌های پراکنده** (عربی) (گ ۴۹ - ۶۴ پ)
در ادعیه و...
۱۰. **وصیة النبی (ص)** (حدیث - عربی) (گ ۶۵ ر)
لابی هریرة فی اوقات الجماع
۱۱. **وصیة ابن خفیف شیرازی** (تصوف - عربی) (= سیر و سلوک) (گ ۷۰ روپ)
از: ابو عبد الله محمد بن خفیف شیرازی (۳۷۱ هـ).
آغاز: حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد... قال الشیخ... فی معنی التصوف و طلب طریق المعرفة الی الله تعالی. یجب علی المرید اذا قصد سلوک الطریق و خرج من المضیق...
انجام: ... بلسان الحق فی طریق الحق حتی یصل بالحق الی الحق ان شاء الله تعالی.
۱۲. **حکایات** (فارسی) (گ ۷۴ - ۷۸ ر)
۱۳. **کتف الشاة** (شانه‌بینی - عربی) (گ ۷۷ - ۷۸ ر)
از: مؤلفی ناشناخته.
جز رساله‌ای است که در این باره منسوب به خواجه نصیر طوسی شده است.
آغاز: بسمله. ربنا وسعت کلّ شیء رحمة و علما. الحمد لله الذی علم بالقلم علم الانسان ما لم یعلم و صلی الله علی خیر خلقه من الامم... اما بعد فانّ لله تعالی شواهد من خلقه علی العلم المکنون...
انجام: تمّ القول فی معرفة النظر فی الکتف علی مذهب الکردانین و من یری رأیهم و الحمد لله وحده...
۱۴. **نجات ابوی النبی (ص)** (اعتقادات - عربی) (گ ۸۳ - ۸۶ پ)
رسالة مختصری است در بحث پیرامون اهل نجات بودن ابوی النبی (ص). ساچقلی زاده و کمال پاشا زاده هر یک رساله‌ای در این باره دارند.
آغاز: بسمله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی. مسألة الحكم فی ابوی النبی صلی الله علیه و

- سلم انهما ناجیان و لیساً فی النار، صرّح بذلك جمع من العلماء....
- الردائل و بعد فأیها الاخ الشفیق....
۱۹. **مناجاة موسى مع رب العالمین** (عربی)
(گ ۹۹ روپ)
۲۰. **حکایت مشاهده شیخ احمد خادم حجرة رسول الله (ص)** (عربی)
(گ ۱۰۱ پ)
۲۱. **حدیث نبوی در باره آب باران نیسان** (حدیث - عربی)
(گ ۱۰۳ پ - ۱۰۴ ر)
۲۲. **مناجات منظوم** (شعر - فارسی)
(گ ۱۰۷ ر - ۱۰۸ پ)
آغاز:
خداوندا به اسماء عظیمت بانعام و باحسان عمیمت
۲۳. **حزب البحر شاذلی و شرح آن (دعا - عربی)**
(گ ۱۱۱ ر - ۱۱۲ پ)
۲۴. **یادداشت‌های پراکنده** (فارسی و عربی)
(گ ۱۱۳ ر - ۱۱۴ پ)
از جمله ابیاتی از دیوان حافظ، مناجات امام شافعی، ابیات شیخ شهاب‌الدین.
خط: نسخ و نستعلیق. به خط کاتب‌های مختلف در تاریخ‌های مختلف. ردیف پنجم: محمد، بی تا. کاتب ردیف هفتم: عبدالله بن شهاب از ناحیه خوشاب. بی تا. کاتب ردیف دوازدهم: عبدالله بن شیخ بلالی. بی تا. کاتب ردیف سیزدهم: محمد بن اسماعیل. بی تا. نسخه کردستانی از ق ۱۳هـ.
۱۵. **جواهر الفرائض** (فقه - عربی)
(گ ۸۷ پ - ۸۹ پ)
از: مؤلفی ناشناخته.
فقه فتوایی است در مسائل ارث به فقه اهل سنت.
نک: التراث العربی، ۲/ ۲۳۷.
آغاز: بسمله. اعلم اذا مات الانسان اولاً يبدأ من التركة بتکفینه....
۱۶. **الطائفة الیزیدية** (ملل و نحل - عربی)
(گ ۸۹ پ - ۹۰ پ)
از: صالح بن مکاری.
آغاز: بسمله. اللهم الهمنا و جئنا النعی و العی و الارتیاب... اما بعد فهذه کلمات فی بیان مذهب الطائفة الیزیدية و حکمهم و حکم الاموال الکائنة بأیدیهم. اعلم انهم متفقون علی اباطیل من عقاید و اقوالیل....
۱۷. **شرح قصیده شافعی** (عربی)
(گ ۹۲ ر - ۹۵ پ)
از: مؤلفی ناشناخته.
آغاز: بسمله. الحمد لله العلیم القدیم و الصلوة و السلام علی رسوله الکریم و علی آله و صحبه المهتدین و بعد فیقول الفقیر المحتاج الی ربه الغنی فلان بن فلان المنسوب الی فلان لما كانت القصیده المنسوبة الی الامام الشافعی استعارات و تشبیهات صعبة اردت ان اکشف....
۱۸. **نامه‌ای به شیخ اسماعیل** (عربی)
(گ ۹۷ روپ)
آغاز: بسمله. السلام التام و التحية و الاکرام و دوام الصلاح الی الاختتام علی الملقب عند المخلوق بشیخ اسمعیل (کذا) لقبه الخالق لیده بشیخ الطريقة و جادر

- در میان رساله‌ها یادداشت‌ها و فواید مستفرقه درج شده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۶ × ۲۲ سم. ۱۱۹ گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۷۱۰۵)
- ۱۵۹۴۱**
بیاض روضه خوانی (شعر - فارسی)
بیاضی است شامل اشعاری در مدایح و مراثی حضرات معصومین^(ع) از شعرای مختلف همچون محتشم، جوهری و دیگران به مانند آنچه روضه‌خوانان برای مجالس خود تهیه می‌کنند.
آغاز:
شام شد خورشید خاور طیلسان بر سر کشید
زهره در خنیاگری از چهره برقع برکشید
انجام:
در آستان تو هر کس رسید مطلب یافت
کی رواست که من نا امید برگردم
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ ه.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۸ × ۱۶/۵ سم. ۱۱۷ گ. سطور چلیپایی.
(ثبت ۲۰۷۱۰۶۰)
- ۱۵۹۴۲**
مجموعه
۱. فواید طبی (پزشکی - عربی و فارسی)
(گ ۱ پ-۷ ر)
فایده‌های پراکنده‌ای در پزشکی است، از جمله مطلبی با عنوان سنه ضروریه به عربی^۱، علامات داله بر احوال بدن از جهت اخلاط، علائم و علاج برخی بیماری‌ها.
- ۲. شرح شواهد سیوطی** (ادبیات - فارسی)
(گ ۷ پ-۵۹ ر)
از: ملا نظام‌الدین بن احمد اردبیلی (ق ۱۱ ه).
نک: مجلس، ش ۷۹۴۳ در آغاز برابرند.
خط: نستعلیق. کاتب: عیسی. تاریخ کتابت: یکشنبه ۲ صفر ۱۲۶۹ ه.
نشانی‌ها مشکلی.
رکابه دارد.
جلد: تیماج سرخ.
۱۱ × ۱۷ سم. ۵۹ گ. ۱۴ س. (ثبت ۲۰۷۱۰۷)
- ۱۵۹۴۳**
کبری فی المنطق (منطق - فارسی)
از: میر سید شریف علی بن محمد جرجانی (ه ۸۱۶ ه).
متن مختصر معروفی است در منطق که بارها ضمن جامع المقدمات به چاپ رسیده است.
آغاز: بسمله. بدانکه آدمی را قوی‌تست دزاکه که منقش گردد در وی صور اشیاء...
انجام: پس لا حجر باشد لیکن حجر است پس لا شجر باشد.
خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ ه. برای میرزا محمد معصوم.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. حواشی و رکابه دارد.
جلد: تیماج مشکلی.
۱۰ × ۱۶/۵ سم. ۴۸ گ. ۷ س. (ثبت ۲۰۷۱۰۸)
۱. یوسف بن محمد یوسفی (ه ۹۵۰ ه) رساله طبی موسوم به سنه ضروریه دارد که به فارسی است. نک: فهرستواره، ۳۵۰۲ / ۵.

- ۱۵۹۴۴
بیاض (متفرقه - فارسی و عربی)
 بیاضی است شامل مطالب گوناگون به نظم و نثر فارسی و عربی، از جمله: ابیاتی در معما، مناجات منظوم منسوب به امام سجاده^(ع)، متنی به نظم و نثر فارسی آمیخته با آیات قرآنی که طرفین آن افتاده و ناقص است، خواص سوره‌ها، دوازده‌بند محتشم کاشانی در مرثیه امام حسین^(ع)، فایده‌ای عربی در طریق حق در ریاضت از شیخ ادم الله ظله (احتمالاً شیخ احمد احسائی)؟ (تاریخ کتابت این فایده: پنج‌شنبه ۱۹ رجب ۱۲۴۴ هـ در قم)، احادیث و ادعیه شیعی، قصیده عربی ملاً جامی، خطبه نکاح، جواب مکتوب میرزا بو طالب، مرثیه معروف دعبل خزاعی، مرثیه عربی از سید مهدی نجفی، صلوات بر چهارده معصوم^(ع)، ابیات فارسی در مدح حضرت امیر^(ع) و...
 آغاز:
 ولی حضرت یزدان امیر عالم امکان
 فلک جاه و ملک دربان خدم چرخ و حشم اختر
 خط: نسخ و نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت:
 ۱۲۴۴ هـ. مکان کتابت: قم.
 در ابتدای نسخه مهر بادامی با نقش «احمد بن محمد» و در میان نسخه مهر مضلع با نقش «عبدالفور ۱۲۲۰» و مهر مربعی با سجع «یاتی من بعدی اسمہ احمد».
 جلد: تیماج فرنگی.
 ۱۰/۵ × ۲۱/۵ سم. ۷۱ گ. سطور مختلف.
 (ثبت ۲۰۷۱۰۹)
- ۱۵۹۴۵
مجموعه
۱. معمای منظوم (معما - فارسی)
 (ص ۵-۸)
- ابیاتی است در معما به اسامی اشخاص.
 از ص ۱۲ تا ۶۱ سفید و نانوشته است.
- ۲. قصیده برده** (شعر - عربی و فارسی)
با ترجمه منظوم
 (ص ۶۳-۱۰۵)
 متن عربی از: شرف‌الدین محمد بن سعید بوسیری (۵۶۹۴ هـ).
 ترجمه منظوم از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).
 نک: مجلس، ش ۷۵۸۸.
 آغاز:
 امن تذکر جیران بذی سلم
 مزجت دمعا جری من مقله بدم
 آغاز ترجمه:
 آیا ز یاد صحبت یارانت اندر ذی سلم
 اشک چشم آمیخته با خون روان گشته بهم
- ۳. چهل حدیث** (حدیث - فارسی)
 (ص ۱۰۹-۱۱۸)
 از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).
 چهل حدیث نبوی است همراه با ترجمه منظوم فارسی هر حدیث در دو بیت.
 آغاز: بسمله. صحیح‌ترین حدیثی که راویان مجالس دین [و] محدثان مدارس یقین املا کنند...
۴. قصیده انا المطلوب فاطلبنی
با ترجمه منظوم
 (ص ۱۱۹-۱۲۵)
 قصیده‌ای است که گویند عبدالله بن عباس از زیور به عربی ترجمه کرده است. در این نسخه بیت‌های نخست قصیده به نظم فارسی ترجمه شده است.
 صفحات ۱۲۶ تا ۱۴۶ نانوشته است.

۵. رباعیات
ابوسعید ابوالخیر با خواص آن
(شعر - فارسی)
(ص ۱۴۷-۱۵۹)
صفحات ۱۶۱ تا ۱۷۴ نانوشته است.
۶. اشعاری
از مکرری، نالی و مصباح
(شعر - فارسی)
(ص ۱۷۵-۱۸۹)
صفحات ۱۹۱ تا ۲۳۷ سفید مانده است.
۷. ابیاتی از مصباح
(شعر - فارسی)
(ص ۲۳۸-۲۳۹)
۸. نامه به مظهر شاه هندی
(فارسی)
(ص ۲۴۱)
۹. غرلی از جامی
(شعر - فارسی)
(ص ۲۴۲)
۱۰. اشعار فارسی
(شعر - فارسی)
(ص ۲۴۶-۲۵۶)
از: مشتاق، وحشی، ناصر خسرو، شوریده شیرازی و قآنی.
خط: نسخ و نستعلیق به چند خط. کاتب رساله چهارم: عبدالله بن ملا احمد سرنجداغی. تاریخ کتابت: جمعه ۲۴ ذی قعدة ۱۳۱۸هـ. برای میرزا جلیل.
صفحاتی در ابتدا و میانه و آخر نسخ سفید مانده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۳ × ۲۰ سم. ۱۴۵ گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۷۱۱۰)
- ۱۵۹۶۴
حاشیه شرح عقائد النسفی
(عقائد - عربی)
از: احمد بن موسی خیالی (بعد از ۸۶۰هـ).
حاشیه‌ای است با عناوین «قال - اقول» بر شرح تفتازانی بر عقائد نسفی.
نک: التراث العربی، ۲ / ۳۱۰ که محشی را نشناخته؛ مرعشی، ۲۸ / ۵۵۶، ش ۱۱۳۳۷.
آغاز: بسمله. قال الشارح التحریر عامله الله بلطفه الخطیر بعد ما تیمن بالتسمیة الحمد لله اقول فی تعقیب التسمیة بالتحمید اقتداء باسلوب الكتاب المجید
انجام: ... و انّ الفضل بید الله تعالی یؤتیه من یشاء و الله ذو الفضل العظیم.
خط: نسخ. کاتب: محمد امین. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ. مکان کتابت: سلیمانیه عراق.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. با حواشی بسیار و رکابه‌نویسی.
جلد: مقوای فرسوده.
۱۷ × ۲۱ / ۵ سم. ۱۰۶ گ. ۹ س.
(ثبت ۲۰۷۱۱۱)
- ۱۵۹۴۷
سیرت مصطفی
(شعر - فارسی)
از: غازی.
منظومه بلندی است در تاریخ پیامبر اکرم (ص) از شاعری با تخلص «غازی» که چند بار تخلص خود را در آغاز و انجام مثنوی آورده ولی نامی برای منظومه ذکر نکرده است.
منزوی سه نسخه از آنرا در کتابخانه‌های پاکستان نشان می‌دهد که یکی از آنها در ق ۹ و ۱۰هـ کتابت شده است.
نک: مشترک پاکستان، ۷ / ۶۲۱-۶۲۲.
آغاز: بسمله. و به نستعین رب تمم بالخیر

- بنام خدایی که در هیچ جای
نبود و نباشد جز از وی خدای
انجام:
۳. **دو بیت از امام شافعی** (شعر - عربی)
(گ ۳۱ ر)
- ... هر شود صبح روز بقا
مکن هیچ محرومان از لقا
خط: نستعلیق. کاتب: ملا یحیی بن ملا صالح.
تاریخ کتابت: ۱۳ ربیع الاول ۱۲۵۸ هـ.
عناوین شنگرف. مقابله شود و بلاغ مقابله دارد.
رکابه نویسی شده است.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای سیر.
۱۵/۵ × ۲۲ سم. ۲۴۴ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۱۱۲)
۴. **پنج بیت از ابوحنیفه** (شعر - عربی)
(گ ۳۱ ر)
۵. **شرح قصیده البردة** (ادب - عربی)
(گ ۳۱ پ-۸۵ پ)
از: خالد بن عبدالله ازهری (۹۰۵ هـ).
شرح مختصر و توضیحی است در کشف معانی
ابیات قصیده برده بوصیری در مدح پیامبر اکرم (ص).
نک: التراث العربی، ۳/ ۳۷۴.
آغاز: بسمله. اما بعد حمدالله مستحق التحمید و
التهلیل و التکبیر و التسبیح... ان اصنع شرحاً لطیفاً علی
برد المدیح للشیخ الامام شرف‌الدین محمد البوصیری
رحمه‌الله مشتملاً علی بیان لغاتها و اعراب ابیاتها و ایضاح
معانیها...
انجام افتاده: ... حادی بفتح الحاء و کسر الدال
المهملتین قاعدا طرب العیس و فی نسخه الرکب مضاف
الیه...
خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ و ۱۳ هـ.
کاتب ردیف یکم: عمر بن حسین.
با حواشی و رکابه.
جلد: مقوا عطف پارچه.
۱۵ × ۲۲ سم. ۸۵ گ. ۱۴ س. (ثبت ۲۰۷۱۱۳)
- ۱۵۹۴۸
- مجموعه**
۱. **اسماء الانبیاء فی القرآن** (شعر - عربی)
(گ ۱ ر)
چهار بیت عربی است که اسامی ۲۵ پیغمبری که نام
شان در قرآن آمده را به نظم بیان می‌کند.
۲. **منظومه فی سیره النبی (ص)** (شعر - عربی)
(گ ۱۷ ر-۳۰ پ)
منظومه‌ای است در بیان سیره و تاریخ پیامبر
اکرم (ص) و خلفای ایشان تا حسن بن علی (ع) که به جهت
افتادگی طرفین نسخه، نام منظومه و نام شاعر بدست
نیامد. در این نسخه در حاشیه و ذیل ابیات توضیحات
شرح گونه درج شده است.
آغاز افتاده:
و من یكون ظنّ آتیه وجد
فی نفسه شیئاً لبته بغد
انجام افتاده:
و اجتهدوا فی حصر نیکابولی
فانقلبوا بخبیة المأمول
- ۱۵۹۴۹
- تاریخ اصفهان** (تاریخ ایران - فارسی)
از: ندیم الملک حیدر علی بن محمد مهدی، نوا
اصفهان (ق ۱۴ هـ).
رساله مختصری است در تاریخ اصفهان، تألیف در
۱۳۴۴ هـ که در فرهنگ ایران زمین به چاپ رسیده است.
نک: منزوی، ۶/ ۴۲۲۸؛ فهرستواره، ۲/ ۸۴۰.

- آغاز: بسمله. بعد الحمد و الصلوة در سال یکهزار و سیصد و چهل و سه هجری این ذره بيمقدار حيدر على بن محمد مهدى اصفهانی ملقب به نديم الملك که بیشتر اوقات خود را صرف اکتساب علوم و معارف نموده ... انجام: ... و اینک از صاحبان خط در اصفهان کسی باقی نیست. و السلام على من اتبع الهدى.
- خط: نستعلیق شکسته. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: جمادی الاول ۱۳۴۴ هـ. رکابه دارد. چند برگ در آخر نسخه سفید است. جلد: مقوار و یه مخمل بنفش.
- ۱۷/۵ × ۱۰/۵ سم. ۱۷/۵ گ. ۱۱ س. (ثبت ۲۰۷۱۱۴)
- ۱۵۹۵۱
- جنگ**
- جنگی است شامل غزلیات، قصاید و منظومه‌ها و رساله‌های فارسی از جمله:
۱. **سراج منیر** (اخلاق - فارسی) (ص ۴-۹۴)
- از: قاضی محمد شریف بن محمد مشهور به کاشف شیرازی (۱۰۶۰ هـ).
- نک: مجلس، ش ۷۵۲۱ در آغاز و انجام مطابق اند.
۲. **غزلیات نظیری نیشابوری** (شعر - فارسی) (ص ۹۵-۹۷ متن و حاشیه ۹۸-۱۱۱ حاشیه)
- ۱۵۹۵۰
- جنگ شعر و موسیقی** (موسیقی - ترکی)
- از: مؤلفی ناشناخته.
- کتابی است در چند فصل در بیان قالب‌ها و اوزان موسیقی با ذکر اشعار مناسب ترکی از شعرای مختلف در هر وزن و قالب. فهرست مطالب کتاب در ابتدای نسخه آمده است.
- آغاز: خواجه کار دو یک، احس شوقا الی دیباری
- لقیت فیها جمال سمی
- انجام:
- ایلدی فضل بلبل کس زار و نالان
- اول ایکی غنچه تشکفته باغ نبوی
- خط: نسخ ترکی. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.
- صفحات مجدول دوستونی. عناوین شنگرف. صفحه‌شمار دارد از ۱ تا ۵۴۴.
- جلد: گالینگور سبز.
- ۱۸ × ۱۱/۵ سم. ۲۷۵ گ. سطور چلیپایی.
- (ثبت ۲۰۷۱۱۵)
۳. **رساله در اخلاق** (اخلاق - فارسی) (ص ۹۸-۲۱۲)
- مطالب اخلاقی را به صورت موضوعی آورده و در هر موضوعی ابتدا به آیه‌ای از قرآن اشاره می‌کند، سپس روایات مناسب با آن را می‌آورد و پس از آن کلمات حکما و در انتها اشعار مناسب با آن.
- از جمله مندرجات این جنگ عبارتست از: بخشی از گلستان سعدی، نصایح خواجه عبدالله انصاری و ترجمه حقوق امام سجاده^(ع) و رساله فراس^(ع) منسوب به میر سید علی همدانی.
- آغاز: فی الخلة و الصدقة، الآيات: و اذکروا نعمة الله علیک اذ کنتم اعداء فآلف بین قلوبکم... الاخبار المؤمن مؤلفة و لا خیر فیمن لا یالف و لا یؤلف ...
۴. **غزلیات وحید** (شعر - فارسی) (ص ۱۱۲-۲۱۲)
۵. **بندی در تاریخ ایران و خلفا** (تاریخ - فارسی) **تا معتصم و فتح بغداد بدست هلاکو** (ص ۲۱۳-۳۲۸)

- ۶. لویح** (عرفان - فارسی) (ص ۳۲۸-۳۷۲)
از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).
نک: منزوی، ۲ / ۱۳۵۰.
آغاز: لا احصى ثناء عليك كيف و كلّ ثناء يعود اليك
انجام: ... قسمت على المحروم و المرزوق.
- ۷. دو قصیده از سلمان ساوجی** (شعر - فارسی) (ص ۳۷۳-۳۷۶)
- ۸. از قصاید انوری** (شعر - فارسی) (ص ۳۷۷-۳۹۲)
- ۹. نان و حلوا** (شعر - فارسی) (ص ۳۹۴-۴۲۸)
- از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ هـ).
آغاز:
اینها الالهی عن العهد القديم
اینها الساهی عن النهج القویم
انجام:
یا بهائی اتخذ قلباً سواه
فهو ما معبوده الا هواه
- ۱۰. چند نامه** (نامه‌نگاری - فارسی) (ص ۴۲۹-۴۳۲)
از جمله نامه‌ای در فوت عزیزی و نامه‌ای دیگر به فرزند و به محمد حسین خان حاکم بختیاری و ...
- ۱۱. ابیاتی از موسوی خان** (شعر - فارسی) (ص ۴۳۳-۴۳۵)
- ۱۲. سوز و گداز** (شعر - فارسی) (ص ۴۳۶-۴۴۲)
از: ملا محمد رضا نوعی خیوشانی (۱۰۱۹ هـ).
نک: ذریعه، ۱۲ / ۲۵۶؛ منزوی، ۴ / ۲۹۲۵؛ مجلس، ش ۱۳۴۶۳ / ۳۸.
آغاز:
الهی خنده‌ام را نالکی ده
سرشکم را جگر پرکالکی ده
- ۱۳. غزلیاتی از واعظ قزوینی** (شعر - فارسی) (ص ۴۴۳)
- ۱۴. مکتوب موسوی خان** (نامه‌نگاری - فارسی) به امیدخان (ص ۴۵۳)
- ۱۵. تاریخ مدرسه جدید** (شعر - فارسی) (ص ۴۵۴)
از: ازهری.
شازده بیت فارسی در تاریخ بنای مدرسه جدید بوسلیه شاه سلطان حسین در ۱۱۱۹ هـ.
آغاز:
در زمان شهمنشه عادل
که بود از همه شهران ممتاز
انجام:
ازهری گفت سال تاریخش
در جنت شده بعالم باز
۱۱۱۹ هـ
- ۱۶. غزلیات نظیری نیشابوری** (شعر - فارسی) (ص ۴۵۸-۴۸۷)
از: محمد بن یوسف اهلی شیرازی (۹۴۲ هـ).

نک: مجلس، ش ۱۴۱۴۷/۲ که در آغاز و انجام
برابراند.

۱۸. مقاله چهارم از قسم اول (فارسی)
از نغایس الفنون (در علم محاوره)
(ص ۴۹۰-۵۱۳)

خط: نستعلیق. رساله یکم: بی.کا. تاریخ کتابت:
۱۰۸۸ه. رساله دوم: کاتب: محمد کبیر. تاریخ
کتابت: پنج‌شنبه ۲۷ صفر ۱۱۴۲ه.
صفحات مجدول محرر کمندکشی شده. عناوین
شنگرف. رکابه دارد. در اول نسخه مهر بیضوی به
نقش «فرج الله الحسینی» و مهر مستطیلی به
نقش «محمد چراغ دین...۱۱۵۴».
رطوبت به برگهایی از نسخه آسیب رسانده است.
جلد: تیماج مشککی.

۱۳ × ۲۳/۵ سم. ۲۵۷ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۲۰۷۱۱۶)

۱۵۹۵۲

جنگ

(منشآت، شعر - فارسی)

جنگ بیاضی است در دو بخش منشآت و اشعار.
بخش منشآت شامل: دیباچه نکاح به جهت رضا
قلی میرزا، خطبه نکاح مورخه پنج‌شنبه ۶ رجب ۱۲۱۲،
چند دیباچه و مکتوب، مکتوب در تعزیت نامه، مکتوبی
که به معشوق نویسد، جواب کاغذ معشوق، جواب
مراسله، جواب مکتوب، عریضه، طریق عریضه از کلام
میرزا محمدرضا، مکتوب منظوم و منثور، مکتوب
منظوم، اشعاری که در مکاتیب نویسند، مسوده مصیبت
نامه، جواب مصیبت نامه، از جانب عزیزی به میرزا
رحیم حکیم باشی نوشته شد، صورت مکتوبی که از
جانب بیگلربیگی استرآباد بوالی خوارزم نوشته شد،
صورت رقمی که در ایام خاقان صاحبقران بعد از فتح
هندوستان به شاهزاده اعظم رضاقلی میرزا نایب‌السلطنه

ایران نوشته شد.

بخش منظوم شامل اشعاری از محتشم، میرزا محمد
علی، شیخ عطار، سروش، اشراق، آقا محمد عاشق،
مقیمی، صایب، طوفان، عراقی، جامی، رباعیات خیوم،
ساقی نامه ملا محمد صوفی، شیخ سعدی، میرزا سید
علی خان، ختام، میرزا عابر اصفهانی، میرزا مونس،
میرزا رحیم شیخ الاسلام، قصیده میرزا مصاحب نائینی،
حکیم سوزنی، حاجی رضا خان، حکیم شفایی، امیر
معزی، رفیق، آذری، میرزا صادق تفریشتی، وحشی،
حکایت شیخ حبیب عجمی، احمد میرزا، مولانا، نظامی،
انوری، مشتاق، مخلص شیرازی، امیر خسرو، غیرت،
میرزا هادی اصفهانی، نیازی، شاه نعمت‌الله، میرزا سید
محمد هاتف، خاقانی، ثنایی، صبا، عرفی، میرزا نصیر،
قصیده سرور العین، ظهیر فاریابی، میرزا محمد رضا
ایهری.

آغاز افتاده: یا در بحر... لالی توام، هر بیتش چون
دل ارباب وفا از معنی حقیقت مالمال...
انجام:

همه چون ماده فاسدند دردفا

همه چون شیشه قاروره‌اند گند دهن
خط: نستعلیق. بی.کا. تاریخ کتابت: پنج‌شنبه ۶
رجب ۱۲۱۲ه.
عناوین شنگرف. برگ‌های آخر نسخه رطوبت
دیده است.
جلد: تیماج سرخ.

۱۰/۵ × ۲۱ سم. ۱۳۴ گ. سطور مختلف.

(ثبت ۲۰۷۱۱۷)

۱۵۹۵۳

قربادین شفایی

(داروسازی - فارسی)

= **قربادین مظفری**

از: میر مظفر بن محمد حسینی شفایی اصفهانی
(۹۶۳ه).

- نک: مجلس، ش ۲۷۶۷ و ۳۲۶۵؛ فهرستواره، ۵/ ۳۶۳۶
- برگ آغاز در آخر نسخه قرار گرفته و پس از آن اندکی افتادگی دارد.
- آغاز: بسمله. الحمد لله الحكيم العليم و الصلوات على من اوتي الحكمة و الكتاب الكريم....
- انجام:... از هر یک سی مثقال عسل صاف بقدر احتیاج بطریق معهود معجون سازند شربتی یک مثقال بعد از چهل روز. تمت الكتاب القرايدين.
- خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۰۹۹هـ.
- عناوین شنگرف. رکابه دارد. برگ آغاز کتاب در آخر نسخه قرار گرفته است.
- جلد: تیماج زیتونی با ترنج و سرترنج. ۱۲×۲۱/۵سم. ۱۱۰گ. ۱۹س.
- (ثبت ۲۰۷۱۱۸)
- ۱۵۹۵۴
- مجموعه**
- ۱. قانونچه** (پزشکی - عربی)
- (ص ۱-۴۹)
- از: محمود بن محمد جغمینی (۷۴۵هـ).
- کتاب طبی مختصر و بسیار معروفی است در طب نظری و عملی شامل ده مقاله دارای فصول.
- کتاب درسی بوده با نسخه‌های خطی فراوان و چاپ‌های مختلف.
- نک: التراث العربی، ۴/۲۴۴؛ آستان قدس، ۱۹/ ۴۰۴-۴۰۹.
- نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد.
- آغاز افتاده: لا يوجد اصلاً بل الذي يوجد من الامزجة أما هو خارج عن الاعتدال....
- انجام:... فالعسلی معین علی الهضم و العنبی غلیظ مولد للسد و السلام.
۲. **الموجز فی الطب** (پزشکی - عربی)
- = موجز القانون**
- (ص ۵۰-۳۴۸)
- از: ابن نفیس علاءالدین علی بن ابی الحزم قرشی (۶۸۷هـ).
- کتاب طبی مختصر و بسیار معروفی است برگرفته از قانون ابن سینا با اضافات لازم، شامل چهار فن:
- الفن الأول: فی القواعد الكلية الطيبة
- الفن الثاني: فی الأدوية المفردة و المركبة
- الفن الثالث: فی امراض الاعضاء
- الفن الرابع: فی الأمراض العامة.
- نک: التراث العربی، ۵/ ۳۱۵؛ آستان قدس، ۱۹/ ۵۷۵-۵۷۸.
- آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة علی خیر خلقه محمد و علی آله اجمعین. قال الشيخ الامام العلامة علاءالدین علی بن ابی الحزم القرشی المتطبب المعروف بابن النفیس تغمده الله برحمته: فقد رتبت هذا الكتاب علی أربعة فنون الفن الأول....
- انجام:... و كان تدبيرهم واحدا فاستعملوا دواء جالينوس وغيره من العلاج المذكورة.
- خط: نسخ. بی کا. رساله یکم: تاریخ کتابت: ۱۱ ذیقعدہ ۱۱۲۷هـ. رساله دوم: تاریخ کتابت: ذی حجه ۱۱۲۸هـ.
- عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی و رکابه دارد.
- جلد: تیماج زرد عطف تیماج فرنگی. ۱۲×۲۴سم. ۱۷۴گ. ۲۰س.
- (ثبت ۲۰۷۱۱۹)
- ۱۵۹۵۵
- جواهر اللغة** (پزشکی، لغت - عربی)
- از: محمد بن یوسف طبیب هروی (ق ۱۰هـ).
- فرهنگ لغتی است برای اصطلاحات و لغات طبی

آغاز افتاده:.... باب اول در علتها که در سر حادث
شود درین باب بیست [و] یک فصل است، فصل اول در
صداع یعنی درد سر باشد، فصل دوم در شقیقه
خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
عناوین شنگرف. رکابه دارد. به نسخه رطوبت
رسیده و برگ‌هایی در آخر نونویس شده و
پارگی دارد.
جلد: تیماج مشکی.
۱۶×۲۳ سم. ۱۶۸ گ. ۲۴ س.

(ثبت ۲۰۷۱۲۱)

۱۵۹۵۷

مجموعه

۱. **نود و نه نام خدا** (معما - فارسی)
(ص ۴-۱۹)
از: حسین بن محمد حسینی نیشابوری (۹۰۴ هـ).
در این نسخه همراه با شرح درحاشیای صفحات
است.

نک: مجلس، ش ۸۷۸ و ۵۶۱۶ و ۵۹۲۳ و ۹۸۱۸/۲.
آغاز:
الله، نیست حدّ خامه از نام اله
دم زدن بساید زبان دارد نگاه
انجام: الصبور،
از دل او آنچه باید دور دار
چشم جانش با نشان نور دار

۲. **دستور معما** (معما - فارسی)

از: حسین بن محمد حسینی نیشابوری (۹۰۴ هـ).
نک: مجلس، ش ۸۷۹ و ۸۸۳ و ۲۲۱۴ و ۹۸۰۲.
آغاز:
به نام آنکه از تألیف و ترکیب
معمای جهانرا داد ترتیب
انجام:.... به که باشد برو نیز ختم کلام.

به ترتیب حروف ابتدای کلمات که در برخی از
اصطلاحات به معادل فارسی آنها نیز اشاره کرده است.
هروی این کتاب را به اسم ملک دینار نوشته و در ۹
شوال ۹۲۴ هـ به انجام رسانده است.
نک: التراث العربی، ۲/۲۳۹؛ ملی، ۱۰/۳۸۳، ش
۱۸۰۳؛ ملک، ۱/۲۱۵، ش ۳۳۳.
آغاز: بسمله. حمداً لعلام اجدی ذوی الافهام
تحقیق دقیق اللغات العربیة و شکرأ لوهاب ابدی علی
اولی الألیاب

انجام:.... و هكذا الی الأربعین و هو آخر الأمراض
الحادة فانّ التجربة قد شهدت انّ بعد الأربعین قلّ ما یأتی
بحران دفعة.

خط: نستعلیق. کاتب: اسماعیل. تاریخ کتابت:

چهارشنبه ۱۸ ذی حجه ۱۰۰۹ هـ.
عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. صفحه
آغاز نونویس است. در اول نسخه چند فایده
طبی به فارسی از جمله ترتیب آب حیات
ارسطور به جهت اسکندر و تملک محمد باقر
طیب که نسخه را در بارفروش خریده و در آخر
نسخه فایده‌ای در ذکر اوزان و یادداشتی از
محمدباقر طیب در ۱۲۸۵ هـ و چند یادداشت
پراکنده دیگر، در برگ‌های آخر نسخه بر اثر کرم
خوردگی سوراخی ایجاد شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۶/۵×۲۸/۵ سم. ۲۵۱ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۲۰۷۱۲۰)

۱۵۹۵۶

دستور العلاج (پزشکی - فارسی)

از: سلطان علی خراسانی گنابادی (ق ۱۰ هـ).
نک: فهرستواره، ۳۴۵۴/۵؛ آستان قدس، ۱۹/۱۸۹ -
۱۹۰.
این نسخه از آغاز و انجام افتادگی دارد.

خط: نستعلیق. رساله یکم: بی کا. تاریخ کتابت: ۴ ربیع الاول ۱۰۳۲ هـ. رساله دوم: کاتب: محمد امین ابن سلطان بایزید کاتب. تاریخ کتابت: ۹۴۷ هـ. مولانا غیاث‌الدین جمشید معمایبی ماده تاریخ کتابت رساله دوم را گفته است. عناوین شنگرف. با حواشی بسیار. رکابه دارد. در اول نسخه لیست کتاب‌های امانت گرفته شده و در آخر نسخه نیز لیست کتاب‌های حاجی درج شده. در اول نسخه معمیااتی در ثنای سلطان حسین میرزا دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکئی.

۱۲/۵ × ۱۸/۵ سم. ۸۶ گ. ۱۵ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۲۲)

۱۵۹۵۸

سبحة الابوار

(شعر - فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).

یکی از مثنوی‌های هفت اورنگ جامی است.

نک: مجلس، ش ۱۳۵۵۳؛ منزوی، ۴/۲۸۹۲.

آغاز:

المنة لله که بخون گر خفتم

یکچند چو غنچه عاقبت بشکفتم

انجام:

حسن مقطع چو بود رسم کهن

قطع کردیم بدین نکته سخن

ختم الله لنا بالحسنی

و هو مولانا نعم المولی

خط: نستعلیق. کاتب: شاه محمود. تاریخ کتابت:

۱۵ جمادی الثانی ۹۸۹ هـ.

تمامی صفحات مجدول محرر به زر و مشکئی.

صفحه آغاز دارای سرلوح مذهب مذیل به کتیبه

مذهب. صفحه عنوان دارای شمسۀ مذهب.

عناوین شنگرف.

جلد: تیماج زیتونی.

۱۱/۵ × ۱۹ سم. ۱۰۴ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۱۲۳)

۱۵۹۵۹

مجموعه

(ادب - فارسی)

۱. انیس العشاق

(گ ۱ پ - ۲۶ پ)

از: شرف‌الدین حسن بن محمد رامی تبریزی

(۷۹۵ هـ).

نک: مجلس، ۱/۵۹۷۳.

آغاز: بسمله. حمد و ثنا خالقی را علت کلمته که در

مبدأ خلقت وجود خاکیان را....

انجام:

بشنو که لطیفها بتو می‌گویم

تا قطب نشسته روبرو می‌گویم

۲. دستور معما

(معما - فارسی)

(گ ۲۷ پ - ۳۶ پ)

از: شرف.

نک: مجلس، ش ۹۸۱۸/۵؛ منزوی، ۳/۲۱۹۰؛

مشترک پاکستان، ۱۶/۱۴.

آغاز: مطابق با ش ۹۸۱۸/۵.

انجام: ... و دیگر آنک معنی هر نظمی باید که

مناسب صاحب آن بود تا پسندیده باشد.

۳. حلیة الحلل

(معما - فارسی)

از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).

چهار گفتار از جامی در معما در دست هست:

۱. رساله کبری موسوم به حلیة الحلل؛

۲. رساله وسطی؛

۳. معمای صغیر یا رساله صغری؛

۴. دستور معمای منظوم.

- رسالة حاضر را به نام میرزا ابوالقاسم بابر بهادر پادشاه هرات و خراسان در یک «افسر» و سه «عقد» و چند «سمط» نگاشته است.
نک: ذریعه، ۸۱/۷؛ مشترک پاکستان، ۴/۱۴؛ منزوی، ۲۱۸۳/۳.
- آغاز: بسمله. بعد از گشایش مقال بستایش خجسته مأل دانایی که حقیقت ذاتش در ملایس اسما...
انجام: ... کو حسن تو سنجیدن بمیزان نظر. و المنة لمن قضی و قدر و الصلوة علی من اوحی و اخبر و علی آله الکرام البرر.
- ۴. دستور معما** (معما - فارسی)
(گ ۷۸ پ - ۹۶ ر)
از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).
سومین گفتار جامی در معماست که به نام سلطان حسین بهادرخان باقرا (۸۷۳ - ۹۱۱ هـ) نگاشته است.
نک: مشترک پاکستان، ۶/۱۴.
آغاز:
بنام آنک ذات او ز اسما
بود پیدا چو اسما در معما
... اما بعد این مختصریست در بیان قواعد معمی باعث بر تحریرش آنکه درین فرصت غزلی گفته شده بود...
انجام: از مکر رقیب دیو سیرت چه خلل. و الحمد لله علی الاتمام و الفوز بحسن الاختتام و الصلوة و السلام علی خیرالانام و آله البررة الکرام.
- ۵. دستور معما** (معما - فارسی)
از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).
نک: مشترک پاکستان، ۵/۱۴؛ مجلس، ش ۹۸۰۵/۲.
آغاز:
ای اسم تو گنج هر طلسمی
قانع ز تو هر کسی باسمى
- هم اسم تویی و هم مسما
عاجز شده عقل ازین معما
معما کلامیست موزون که دلالت کند بر اسمی از اسما بطریق اشارت و ایما دلالتی که پسندیده...
انجام:
برد جامی ره سوی دربان عجب رمزی شنید
کامد از فکرت در آن نامی دل آرامی پدید
خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت رساله یکم و دوم: ذی قعدة ۸۶۵ هـ. مکان کتابت: سیواس.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در اول نسخه مهر کروی با سجع «... ابراهیم بن علی بن محمد»، در برگ آخر چند بیت در معما.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۲/۵ × ۱۸ سم. ۱۱۴ گ. ۱۵ س.
(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۲۴)
- ۱۵۹۶۰
المغنی فی شرح الموجز (پزشکی - عربی)
از: محمد بن مسعود کازرونی (۷۵۸ هـ).
شرح مزجی مهم و معروفی است بر موجز القانون ابن نفیس، که در آن از شروح قانون استفاده شده است.
نک: التراث العربی، ۱۶۴/۵.
این نسخه کامل است.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی ابدع بقدرته جواهر عقلیة مجزدة و اخترع منها اجراماً فلکیة منضدة...
خط: نسخ کهن. بی کا. بی تا. به چند خط نوشته شده و برگ آغاز و برگ‌هایی از میان و آخر نسخه نونویس است.
عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد. در اول نسخه تملک احمد بن ابراهیم قاضی بیک و تملک اسماعیل بن محمد با این عبارت «من کتب الفقیر سَمی الذبیح ابن سَمی المنزل علیه القرآن غفر الله ذنوبهما آمین»

ابوطاهر ابراهیم بن یحیی بن غنم نمیری (ق ۷هـ)^۱ است با حذف برخی مطالب باطل و بسی خاصیت و افزودن مطالب برگرفته از تعبیر منسوب به ابن سیرین که اردکانی به خط شیخ شهید محمد بن مکی نسخه‌ای از آنرا یافته و برخی روایات از اهل بیت (ع) که در تعبیر وارد گردیده بود.

بنا بر فحص ما این نسخه منحصر بفرد است و در کتابشناسی خوابگزاری^۲ از آن یاد نشده است. به نام کتاب و مؤلف (مترجم) در مقدمه تصریح شده است.

آغاز: بسمله. و به تقتی سیاس و ستایش بی قیاس حیّ قیومی را سزاست که از نقص نوم و نعاس مبرا است و بقدرت کامله‌اش زمین چون فراش گسترده و آسمان بیستون بر پا است....

انجام: ... و در نزد او است اصل کتاب امید که بلطف و کرم خود ناملائمات روزگار را محو و ملائمات را اثبات فرماید بجاه محمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین و صلی الله علیهم اجمعین و لعنة الله علی اعدائهم و میغضبهم الی یوم الدین آمین.

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: جمعه ۲ رجب ۱۲۴۱هـ.

عناوین نشانی‌ها شنگرف. با نسخه اصل مقابله و از روی آن تصحیح شده است. رکابه دارد.

در آخر نسخه مهر بیضوی به سجع «المتوکل علی الله عبده محمد علی سنه ۱۲۲۹» و در برگ ۸ مهر بیضوی «محمد حسین» دیده می‌شود. در اول نسخه تملک محمد علی که نسخه را در اصفهان در جمادی الاول ۱۲۷۱هـ خریده و جزو کتابخانه خانلر میرزا احتشام‌الدوله کرده است.

۱. نک: دایرة المعارف، ۴/ ۳۶۴؛ نسخه پژوهی، ۳/

۳۶۸

۲. نسخه پژوهی، ۳/ ۲۰۳-۲۹۰.

و تملک محمد بن علی بن امر الله و تملک محمد حسیب کاملی زاده و تملکی با مهر مربعی به سجع «المتوکل علی الله میرزا محمد»، رکابه دارد. به نسخه رطوبت رسیده ولی مطالب آن خواناست.

جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد عطف تیماج.

۱۸ × ۲۶ سم. ۲۲۲ گ. ۲۹ س. (ثبت ۲۰۷۱۲۵)

۱۵۹۶۱

اسکندر نامه

(شعر - فارسی)

از: الیاس بن یوسف مطرزی نظامی گنجوی (ق ۵هـ).

نک: مجلس، ش ۱۴۰۵۴.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.

آغاز افتاده:

بسی چهره باغ چندان بود

که شمشاد با لاله خندان بود

انجام افتاده:

که زیرک‌تر از ما در این ترک‌تاز

نگر چون شد از ما و نگشاد راز

خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده و در اوایل نسخه لغات مشکل در حاشیه معنا شده است.

جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد. عطف و گوشه تیماج زرد.

۱۵ × ۲۶ سم. ۳۰۲ گ. ۱۱ س. (ثبت ۲۰۷۱۲۶)

۱۵۹۶۲

مرآت الرائی

(خوابگزاری - فارسی)

از: محمد علی بن محمد حسن یزدی اردکانی.

کتابی است در خوابگزاری شامل مقدمه و ۲۸ باب و خاتمه به ترتیب الفبایی که در واقع ترجمه‌ای آزاد از کتاب المعلم علی حروف المعجم فی تعبیر الرؤیا اثر

- برگ آخر نسخه پارگی دارد.
جلد: تیماج زیتونی مجدول گرهی با ترنج و سرترنج.
- ۱۵ × ۲۱ سم. ۱۹۹ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۷۱۲۷)
- ۱۵۹۶۳
- مجموعه**
- ۱. قواعد الخط** (خوشنویسی - فارسی)
(ص ۲-۸)
از: صدر الکاتب.
آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة... کتب الفقیر المستغفر من ذنبه المقتدر الی رحمة ربّه صدر الکاتب منتخباً من تألیفات المتقدّمین یا قوت المستعصمی و غیره بأخصر عبارة هذا المختصر المفید فی تعلیم قواعد الخط تذکرة للطالب المستفید... باب معرفة الخطوط و اسمائها اما بعد بدانکه خط به شش قسم منقسم می شود...
انجام افتاده: ... و هر یک را نامیست اما الف را یک نامست بی قید در جمیع...
- ۲. رسم الخط** (خوشنویسی - فارسی)
(ص ۹-۴۵)
از: محمد بن محمود ریفی مشهدی (مجنون) (ق ۱۰هـ).
نک: مجلس، ش ۱/۱۴۱۷۶.
آغاز افتاده:
امام و پیشوای جمله خلقان
بروز حرب جبریلش ثنا خوان
در سبب نظم کتاب و باعث بر ترتیب این ابواب
شبی چون خط خوبان راحت‌انگیز
سوادش مشک و خالش عنبرآمیز
انجام:
چون ختم نامه این نظم کردی
همان بهتر که کاغذ در نوردی
- خداوندا که این نظم روان بخش
مبارک باد بر شاه جهان بخش.
- ۳. اصول خط** (خوشنویسی - فارسی)
(ص ۴۶-۷۳)
از: عبدالله صیرفی (ق ۸هـ).
نک: مرعی، ش ۴/۱۸۳۳ و ۴/۱۱۱۰۵.
آغاز: بسمله، اما بعد چنین گوید مقرر این کتاب عبدالله الصیرفی اصلح الله شأنه که چون جمعی از بزرگان... بر یک مقدمه و دو باب و خاتمه موسس گردانید و الله موفق مقدمه در بیان فضیلت این علم...
انجام:... این مقدار که درین مختصر گفته شد ضبط کردن و بعمل آوردن کافیست.
- ۴. اصول خط** (خوشنویسی - فارسی)
(ص ۷۴-۸۳)
آغاز: بسمله. بدانکه این مختصریست در بیان اصول خط و بیست و نه حرف را یاد کنیم که بچه نوع در خطوط شش گونه باید نوشت و آنرا به نقطه بیان خواهیم کرد. اما الف، بدانکه الف در ثلث هفت نقطه است...
انجام:... یک نقطه و نیم او را بطریق بای مرسل باید کشید بدین صورت، تمت.
- ۵. بندی** (خوشنویسی - فارسی)
از رساله‌ای در خط
(ص ۸۵-۹۶)
خط: نستعلیق رساله یکم و پنجم نسخ. بی کا. بی تا. عناوین شنگرف. رکابه دارد. حروف الفبا برای آموزش خط با خطوط مختلف و درشت نگاشته شده. این نسخه در تملک صدرالافاضل بوده و همو فهرست مجموعه را در ابتدای نسخه نوشته و مهر کتابخانه مجدالدین در اول نسخه دیده می شود.

۱۵۹۶۵

بساط نشاط = قانون (ادب، طنز - فارسی)

از: عبدالله میرزا دارا فرزند فتح علی شاه قاجار (ق ۱۳هـ).

نک: مجلس، ش ۸۰۲۵.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... اما بعد چنین گوید
نیازمند درگاه اله صاحب القانون عبدالله متخلص بدارا که
در این ایام فرخنده فرجام بساط ۱۲۶۱...
انجام: ... ملکزادگان بوده استغفر الله من ذنب
القانون و نیران الکانون و من هفوات الکلام و سهوات
سریر الاقلام.

خط: نستعلیق شکسته. کاتب: شهاب‌الدین

طباطبایی. تاریخ کتابت: ۱۲۹۹هـ.

صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به
شنگرف و لاجورد. صفحه آغاز دارای سرلوح
زرین. رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۴×۲۲ سم. ۸۱ گ. ۱۲ س. (ثبت ۲۰۷۱۳۰)

۱۵۹۶۶

ترجمه و شرح خطبه (حدیث - فارسی)**طاووسیه**

از: عبدالمطلب ادیب کاشانی.

ترجمه و شرح خطبه طاووسیه از خطب نهج البلاغه
است که در ۱۲۸۲هـ به نام حاج میرزا حسین خان صدر
ساخته و در مقدمه از ناصرالدین شاه قاجار به عظمت
یاد کرده است. نسخه دیگری از این رساله در کتابخانه
مسجد اعظم قم ش ۲۶۳۳ نگهداری می‌شود.

نک: فهرستواره، ۳۸۳/۶.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذى لقانا السرور والراحه و
وقانا الشورور و الفضاحه و بقانا فى الحبور و الاستراحه...
انجام: ... پشم آن شتر وسیع است پوستهای آن.
تمام شد ترجمه خطبه طاووسیه از خطب نهج البلاغه.

جلد: تیماج سرخ.

۱۴×۲۲ سم. ۴۲ گ. ۱۵ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۲۸)

۱۵۹۶۴

الاربعون حديثاً (حدیث - عربی)

از: شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶هـ).

نک: مجلس، ش ۱۲۰۰۶؛ ذریعه، ۱/ ۴۲۸.

آغاز: بسمله. قال عبدالله الفقير الى غفران الله
محمد بن مکی وفقه الله لمرضاته حمد الله تبارک و تعالی
جميع النعم و الصلوة على نبيه محمد افضل العرب و
العجم و على آله مصابيح الظلم انه لما كثرت عناية العلماء
السالفين المتقدمين بجمع اربعين حديثاً من الاحاديث
النبوية و الفاظ الامامية... فمنها ما اخبرني به الشيخ الامام
السعيد المرتضى العلامة المحقق فقيه اهل البيت عليهم
السلام عميد الملة و الدين ابو عبدالله عبدالمطلب...
انجام: ... يقرأ فى كل ركعة فاتحة الكتاب و عشرين
مرة هو الله احد و يصلى على النبی مائة مرة ختم الله له
بالرحمة.

خط: نسخ زیبا. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

صفحات مجدول محرر به زر و مشکى و
لاجورد. عناوين و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه
تصحیح شده و رکابه دارد.

در آخر نسخه مهر مربعی به سجع «حسین منى و
انا من حسین ۱۱۷۴» و تملک حسینی کمونه و
یادداشتی از محمد حسین مشهدی در ۱۱۷۸هـ و
مهر مستطیلی با نقش «محمد هادی».

این نسخه در تملک صدر الافاضل لطفعلی
تبریزی بود و او نام کتاب و مؤلف را در صفحه
عنوان به خط نسخ خوش نگاشته است.

جلد: مقوا رویه پارچه عطف و گوشه تیماج سبز.

۱۳×۲۱ سم. ۱۷ گ. ۲۱ س. (ثبت ۲۰۷۱۲۹)

عناوین شنگرف. رکابه دارد.
جلد: مقوارویه گالینگور آبی عطف و گوشه
تیماج سبز.
۱۳ × ۱۹/۵ سم. ۵۰ گ. ۸ س. (ثبت ۲۰۷۱۳۲)

۱۵۹۶۸

مجموعه

۱. تاییدات (شعر - فارسی)
(ص ۶-۲۸۹)
از: شرف‌الدین محمد بن محمد رضا تبریزی
متخلص به مجذوب (ق ۱۲ هـ).
نک: مجلس، ش ۱/۷۸۵۷؛ منزوی، ۴/۲۷۰۵.
آغاز:

این نامه که دارد اثر آب حیات
باشد نام مبارکش تأییدات
انجام: برابر باش ۱/۷۸۵۷.

۲. شاهراه نجات (شعر - فارسی)
(ص ۲۹۰-۳۶۹)
از: شرف‌الدین محمد بن محمد رضا تبریزی
متخلص به مجذوب (ق ۱۲ هـ).
مثنوی عرفانی است در حدود سه هزار بیت که به
سال ۱۰۶۶ یا ۱۰۶۸ به انجام رسانده است.
نک: منزوی، ۴/۲۹۳۴؛ ذریعه، ۱۳/۱۵ و ۱۹/۲۱۷.
آغاز:

یسار آیینه خانه می‌خواست
التفاتش بهانه می‌خواست
انجام:
راه این منزل این و نامه تمام
گفتمت و السلام و الاکرام

۳. ترجیع مناقب امامت (شعر - فارسی)
(ص ۳۷۰-۳۸۵)

خط: نستعلیق شکسته عبارات عربی به نسخ
معرّب. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ربیع الاول
۱۲۸۲ هـ.

صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به زر و
مشکی و شنگرف و لاجورد. عناوین به شنگرف
در حاشیه. نشانی‌ها شنگرف با حواشی «منه» و
رکابه.

در اول نسخه تملک لطفعلی صدرالافاضل در
ربیع الاول ۱۳۳۷ هـ که گوید این نسخه از سرکه
شاهزاده رکن‌الدوله بوده است.
جلد: تیماج زرد.
۱۱/۵ × ۱۹ سم. ۳۷ گ. ۱۰ س.
(ثبت ۲۰۷۱۳۱)

۱۵۹۶۷

نصایح الامین

(اخلاق - فارسی)

از: علی محمد بن حسین علی لواسانی.
جزوه‌ای است در کمال ایجاز و اختصار در مواعظ و
نصایح که برای حسین قلی خان پسر صدراعظم نوری
در ذی قعدة ۱۲۸۴ هـ نگاشته است. شامل ۲ «نصیحت» و
یک «خاتمه»: ۱. تحصیل معارف و توحید ۲. نصایح و
مواعظ. خاتمه در کلام جامع و پند و اندرز.
نک: فهرستواره، ۶/۶۶۲؛ ذریعه، ۲۴/۱۶۸؛ ملی، ۱/
۴۰۶.

آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة والسلام علی اشرف
الانبياء والمرسلین محمد و آله الطیبین الطاهرین ارسله
بالهدی و دین الحق ...

انجام: ... عاقبت امر این بنده بخیر مختوم باشد
اللهم اتمم عواقب امورنا بالخیر اعاذنا الله و ایاکم من
شرور انفسنا بحق محمد و آله الطاهرین صلی الله علیه و
علیهم اجمعین.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ۱۵
رجب ۱۲۸۴ هـ.

چهل دلیل عقلی و نقلی بر امامت ائمه معصومین (ع)
را در این کتاب گردآورده است.
با تحقیق حسین درگاهی به سال ۱۳۷۷ هـ ش در قم
به چاپ رسیده است.
نک: التراث العربی، ۱/ ۱۶۰؛ ذریعه، ۱/ ۴۱۹ و ۴۳۴؛
معجم التراث الکلامی، ۱/ ۲۱۲.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی هدانا سبیل الحق
بنصب الأدلّة و البراهین و ارشدنا الی طریق ابطال
المبطلین
انجام: ... فلا یصح الاستدلال علی صدق احد من
الانبیاء و لا التّدين بشیء من الشرايع.
خط: نسخ خوانا. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و
۱۲ هـ.
صفحات مسجودول محرر به زر و مشکى و
لاجورد. عناوین شننگرف. رکابه دارد. در اول
نسخه تملک محمد مسیح کاشانی و نام کتاب و
مؤلف به خط صدرالافاضل درج شده و مهر
کتابخانه مجدالدین دیده می‌شود و نیز مهر
بیضی با نقش «عبده محمد صادق بن زین
العابدین الموسوی».
جلد: تیماج مشکى با ترنج و سرتنج.
۱۶/۵ × ۲۵/۵ سم. ۳۲۷ گ. ۲۰ س.
(ثبت ۲۰۷۱۳۴)

۱۵۹۷۰

مجموعه

(اجازات - عربی)

۱. اجازة الحدیث

= الاجازة الكبيرة

(ص ۳۲-۶)

از: ابومنصور حسن بن زین الدین عاملی (۱۰۱۱ هـ).
اجازة روایتی مفصلی است که صاحب معالم برای
سیّد نجم الدین بن محمد حسینی و دو فرزندش سیّد
محمد و سیّد علی نگاشته و طرق خود به کتب و احادیث

گویا از: شرف الدین محمد بن محمد رضا تبریزی
متخلص به مجذوب (ق ۱۲ هـ).
ترجیع بندی است در منقبت امیرالمؤمنین امام
علی (ع) با این بیت ترجیع:
روزی که قلم گرفت معبود
لوحش کف مرتضی علی بود
آغاز:
روزی که فلک بساط آراست
رخصت ز علی گرفت و برخواست
انجام:
القصة هر آنچه کرد مولا
فرموده کردگار یکتاست
روزی که قلم گرفت معبود

لوحش کف مرتضی علی بود
خط: نسخ. کاتب: عبدالوهاب بن محمد صادق
تبریزی. تاریخ کتابت: دهه اول شوال ۱۰۹۸ هـ.
تمامی صفحات مسجودول محرر کمندکشی شده به
زر و مشکى و شننگرف. دارای سه سرلوح مذهب
در اول منظومه‌ها. مصرع‌های وسطچین به
شننگرف و زر. با حواشی در توضیح لغات
مشکله. رکابه دارد. در اول نسخه تملک لطفعلی
بن محمد کاظم (صدرالافاضل) در صفر ۱۳۴۴ هـ
با مهر وی و یادداشت مفصلی از وی در باره ناظم
و منظومه‌های موجود در این نسخه.

جلد: تیماج سرخ.

۱۷/۵ × ۱۹۳ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۲۰۷۱۳۳)

(← تصویر)

۱۵۹۶۹

(امامت - عربی)

الأربعین

فی امامة الأئمة الطاهرين

از: ملا محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی
(۱۰۹۸ هـ).

را از طریق شیعه و سنی بیان کرده است.

نک: التراث العربی، ۱/ ۶۵.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین حمد الشاکرین و صلواته علی سید الأولین و الآخرین محمد المصطفی و عترته الطیبین الطاهرین. و بعد فیقول الفقیر الی رحمة الله تعالی حسن بن زین الدین العاملی ...
انجام: ... و علی هذا القدر نقطع الكلام و ان كان للزیادة بعد مجال فانّ فيه کفایة ان شاء الله تعالی و الحمد لله رب العالمین.

۲. تزکیة الراوی

(ص ۳۳-۴۱)

از: محمد بن حسن بن زین الدین عاملی (۱۰۳۰ هـ).
رسالة مختصری است در بیان مسأله‌ای رجالی که آیا در صحت سند روایت به تزکیة عدل واحد می توان اکتفا کرد یا نه. مؤلف این رساله را پس از تألیف شرح استبصار موسوم به استقصاء الاعتبار نگاشته است.
نک: فهرستگان حدیث ۱/ ۱۹۷؛ مصفی المقال، ص ۴۰۱.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي جعل الكائنات على وجوده عدل شاهد و افاض على عباده من النعم ...
انجام: ... فلا ينبغي الغفلة عن جميع ما ذكرناه فانه من المهمات و الله سبحانه و لى التوفيق و الحمد لله على كل حال و صلى الله على نبيّه و آله اشرف نبيّ و اكرم آل.

۳. الزاهرات الزوية

فی الروضة البهية

(ص ۴۳-۵۹۷)

از: شیخ علی بن محمد بن حسن بن زین الدین عاملی (۱۱۰۴ هـ).

حاشیه‌ای است استدلالی با عناوین «قوله - قوله» بر الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية جدّش شهید ثانی در دو جلد که در جلد دوم به ردّ ایرادات خلیفه سلطان بر

شهید ثانی پرداخته و سپس رساله‌ای مستقل نگاشته و در آن به ایرادات خلیفه سلطان بر شهید (مربوط به جلد اول الروضة البهية) پاسخ گفته است. رساله مذکور در ردیف بعدی می آید.

نک: التراث العربی، ۳/ ۱۷۳؛ ذریعه، ۶۷/ ۱۲؛ آستان قدس، ۲۰/ ۲۲۰.

نسخه حاضر از ابتدای مقدمه شروع و به انتهای دیات ختم می شود و مزیل است به رساله رد سلطان العلماء.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي نور روضة الدين البهية الزاهرة و اوضح مسالك الشرايع السنّية الباهرة ...

انجام: ... ثمّ المأمول ممّن نظر فيه بعين البصيرة و تناوله بيد غير قصيره العفو عن الهفو لجوازه على غير من عصمه الله تعالی و الحمد لله وحده و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطاهرين صلوات الله عليهم اجمعين.

۴. الردّ على سلطان العلماء

(فقه - عربی)

(ص ۶۰۲-۶۱۶)

از: شیخ علی بن محمد بن حسن بن زین الدین عاملی (۱۱۰۴ هـ).

ردیه‌ای است بر ایرادات خلیفه سلطان به شهید ثانی مربوط به جلد اول الروضة البهية. نظر به اینکه شیخ علی به ایرادات خلیفه سلطان بر جلد دوم الروضة البهية در جلد دوم الزاهرات الزوية پاسخ گفته بود، رساله حاضر را برای پاسخگویی به ایرادات جلد اول نگاشت.

نک: ذریعه، ۵/ ۱۷۴ و ۱۰/ ۲۰۰؛ آستان قدس، ۲۰/ ۲۲۰.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة على اشرف خلقه محمد و آله الطاهرين. و بعد فیقول الفقیر الی مولاه الغنی علی بن محمد بن زین الدین العاملی عامله الله بجموده و کرمه... لما كنت مشغولاً بكتابة حاشية شرح اللمعة وقع الیّ حواش علی المجلد الثانی و اواخر المجلد الأول من شرح اللمعة للمرحوم المبرور خلیفه سلطان ...

انجام... و تمام تحقیق هذا المبحث ذکرته فی الحاشیة فمن اراده راجعه.

خط: نسخ. کاتب: حسن بن محمد بن یحیی. تاریخ کتابت رساله یکم: ۲۳ رمضان ۱۰۹۵ هـ. رساله سوم: ۲۸ شعبان ۱۰۹۵ هـ. رساله چهارم: اول رمضان ۱۰۹۵ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و بلاغ قرائت دارد. رساله سوم دارای حواشی با امضای «منه عفا الله عنه» و «منه دام ظله»، گویا قسمتی از حواشی در صحافی از بین رفته و مالک نسخه این یادداشت را در ابتدای نسخه نوشته است: «صحاف بی شعور بعضی از حواشی را قطع کرده، افسوس فایده ندارد، ای کاش کتابت حواشی ترک می‌شد در آخر هر صفحه دو سه سطر بیاض مقرر می‌شد برای حواشی».

این نسخه در تملک لطفعلی دانش بن محمد کاظم در ۱۳۱۲ هـ بوده و همو فهرست مجموعه را همراه با شرح حال مؤلفین رساله‌ها در آغاز نسخه به خط خوش نوشته است، نام رساله و مؤلفان در صفحات عنوان به خط صدرالافاضل ثبت شده، در ص ۴۳ تملک احمد بن حسین بن محمد بن جعفر بحرانی در رجب ۱۱۷۱ هـ با مهر مضع به سجع «بالله و بالنبی الامجد ارجو النجات...» (۱۱۵۳) و تملک مبارک بن علی بن عبداللّه بن ناصر بن حمیدان جارودی در ۱۱۹۵ هـ و تملک فرزندش عبداللّه بن مبارک در ۱۲۳۴ هـ.

رکابه دارد. به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج سرخ.

۲۰/۵ × ۲۹/۵ سم. ۳۰۸ گ. ۲۹ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۳۸)

۱۵۹۷۱

من لا يحضره الفقيه (حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی ابن بابویه قمی (۳۸۱ هـ).

نسخه حاضر کامل است.

آغاز: بسمله. اللهم انی احمدک و اشکرک و اومن بک و اتوکل علیک ...

انجام: ... عن الحسين بن علوان عن عمرو بن ثابت عن سعد بن طریف الخفاف.

خط: نسخ. کاتب: محمد امین بن معزالدین محمد مشهور به زحاحی. تاریخ کتابت: جزء سوم در ۱۰۵۰ هـ و جزء آخر در ۱۰۸۹ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. بوسیله کاتب در حاشیه تصحیح شده و بلاغ سماع و قرائت در چند جای نسخه دیده می‌شود. یک برگ از آغاز و سه برگ از آخر به وسیله مالک نسخه (صدرالافاضل) کسرنویسی شده.

با حواشی به نشانی «ق» و «م ح ق» و «س»، رکابه دارد.

به اوایل نسخه رطوبت رسیده است. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان به خط صدرالافاضل درج شده و همو یادداشتی در باره خصوصیات نسخه در اول آن نوشته است.

جلد: مقوا رویه کاغذ عطف و گوشه تیماج فرسوده.

۱۸/۵ × ۲۶ سم. ۳۹۱ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۲۰۷۱۳۶)

۱۵۹۷۲

دستور اللغة = الخلاص (لغت - عربی و فارسی)

از: حسین بن ابراهیم نطنزی (۴۹۷ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۲۳۳ آغاز برابر آن.

۱۵۹۷۴

نتائج الافكار (اصول فقه - عربی)

از: سید ابراهیم بن محمد باقر قزوینی حائری
(۱۲۶۲هـ).

کتاب مختصری شامل یکدوره مباحث اصول فقه در یک مقدمه و ۱۵۰ اصل و یک خاتمه که تألیف آن در رجب ۱۲۵۳هـ به انجام رسیده است.

این کتاب به انضمام ضوابط الاصول و به صورت مستقل به سال ۱۳۵۸هـ در بمبئی چاپ شده است.
نک: التراث العربی، ۵ / ۳۴۱؛ آستان قدس، ۱۶ / ۴۹۷.

آغاز: بسمله الحمد لله الذی هدانا لبتی عوائد
موائد الأیادی ألی نهیة معارج الأفهام....
انجام: ... فرجج الاقوی فالأقوی رجح الله حسناتنا
علی سیئاتنا و رفع فی الآخرة درجاتنا بمحمد و آله
الطاهرین.

خط: نستعلیق. کاتب: میرزا محمد بن سلطان
محمد. تاریخ کتابت: دوشنبه دهه سوم ربیع
الاول ۱۲۶۶هـ. حسب الامر سید مهدی.
عناوین در هامش صفحات درج شده. تصحیح
شده و رکابه دارد. با حواشی از عبدالسمیع یزدی
حائری. دو برگ نخست پارگی داشته و صالی
شده است.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
۱۱ × ۱۶ / ۵ سم. ۱۲۵ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۲۰۱۷۱۳۹)

۱۵۹۷۵

القواعد الشریفیه (اصول فقه - عربی)

از: سید محمد شفیع بن علی اکبر حسینی موسوی
جایلی (۱۲۸۰هـ).

قواعد علم اصول را با عنوان «قاعده - قاعده» آورده
است.

خط: نستعلیق. کاتب: عبیدالله بن احمد بن محمد
واعظ. تاریخ کتابت: دوشنبه سلخ محرم ۸۸۰هـ.
مکان کتابت: تبریز.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و رکابه
دارد. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان درج
شده همراه با تملک عبیدالله ملقب به شهاب در
۸۸۰هـ. این نسخه در تملک صدرالافاضل
لطفعلی تبریزی بوده و برگ‌هایی به اول و آخر
نسخه ملحق کرده و چند یادداشت در آنها نوشته
از جمله مصطلحات مؤلف دستور اللغه و رسم
الخط این نسخه و اشعاری که در انتهای نسخه‌ای
از دستور اللغه بوده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۲ / ۵ × ۱۸ سم. ۱۹۷ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۲۰۷۱۳۷)

۱۵۹۷۳

پنج گنج = خمسة نظامی (شعر - فارسی)

از: الیاس بن یوسف مطرزی نظامی گنجوی
(ق ۵۶هـ).

نک: منزوی، ۴ / ۲۶۸۵.

آغاز:

بسم الله الرحمن الرحيم

هست کلید در گنج حکیم
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
صفحات مجدول چهار ستونی به شنگرف.
عناوین شنگرف. رکابه دارد. در اول نسخه
تملک ابوالحسن غفاری ابن ملاً معزالدین محمد
با مهر مربعی به نقش «ابن معزالدین ابوالحسن
الغفاری».

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده.
۱۸ × ۲۹ سم. ۳۰۸ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۲۰۷۱۳۸)

رحمه الله». رکابه دارد. به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.
نک: ۲۱×۱۵/۵ سم. ۱۲۴ گ. ۲۳ س.
(ثبت ۲۰۷۱۴۱)

۱۵۹۷۷

مجموعه**۱. دیوان صامت (شعر - فارسی)**

(ص ۴-۱۴۶)
شامل غزلیات، رباعیات و ترجیعات.
نک: ذریعه، ۹/۵۹۰.
آغاز:
ای عشق به بسم‌الله از ناطقه لب بگشا
رحمن و رحیمی خوان و آنگاه بکن انشاء
در اول ایمن دفتر یاد آر ز پیغمبر
همت طلب از حیدر تا جان شسودت گویا
انجام:

دم تو مزن گوش باش صامت خاموش باش
رهرو باهوش باش گوش کن و دم مزن

۲. اجازة ارشاد (فارسی)**به محمّد جعفر مجذوب علی شاه**

(ص ۱۵۲-۱۵۷)
از: نور علی شاه نعمت‌اللّٰهی.
نک: مجلس، ش ۲/۷۹۶.
آغاز: بسمله. هو العلی الاعلی الحمد لمن ارشدنا
بالحمد والصلوة علی نبینا صاحب لواء الحمد...

۳. دیوان نصرت (شعر - فارسی)

(ص ۱۶۲-۲۵۵)
از: میرزا نصرالله صدرالممالک اردبیلی، متخلص
به نصرت (۱۲۷۱ هـ).

این کتاب چاپ سنگی شده است.
نک: ذریعه، ۱۷/۱۸۴.

آغاز نسخه: بسمله. [قاعدة] الحقيقة لفظ مستعمل
فیما وضع له من حیث هو ما وضع له و اّما عدلنا عن
الکلمة لعدم الاختصاص بها بل المركبات... قاعدة و من
جملة علائم الحقيقة و مميزاتها عن المجاز التبادر...
انجام نسخه: ... و لكن نحن لا نقول بهذه المقالة و
بطلان هذا القول فی غاية الظهور فظهر ما ذکرنا حال
المفرد المعرف.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در اول نسخه نام
کتاب به عنوان قواعد الاصول طباطبایی در
تاریخ پنج‌شنبه ۱۳ شوال ۱۲۹۸ هـ ثبت گردیده
است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.
نک: ۲۱/۵×۳۳/۵ سم. ۱۴۵ گ. ۲۶ س.
(ثبت ۲۰۷۱۴۰)

۱۵۹۷۶

مشارق الشمس**فی شرح الدروس (فقه - عربی)**

از: آقا حسین بن جمال‌الدین محمّد خوانساری
(۱۰۹۸ هـ).

شرح مزجی است بر الدروس الشرعية شهید اول
محمّد بن مکی عاملی (۷۸۶ هـ).
نک: التراث العربی، ۵/۸۳.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: لشیء لكن نقل بعض مشایخنا عن
بعض اهل اللغة انه الماء المتغير من قبل نفسه...

انجام افتاده: ... لا شک انا کنا ممنوعین من
استعمال المعین قبل الاشتباه فینبغی ان یکون.
خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. با حواشی «منه

- از جمله شامل مثنوی خوابنامه.
 نک: ذریعه، ۱۱۹۱/۹-۱۱۹۳.
 آغاز:
 بخاک گلشن از زلفت مگر افشاند دلها
 که شکل دل همی روید بگلشن غنچه از گلها
 انجام:
 بیخانه شد بیخانه شد چون نصرت بی خانمان
 چون نصرت بی خانمان بیخانه شد بیخانه شد
- ۴. خوابنامه** (مثنوی - فارسی)
 (ص ۲۵۶-۳۳۴)
 از: صامت.
 آغاز:
 قصه زحوال خود سازم بیان
 تا شوند آگه ز حالم دوستان
 دیدم اندر ساوه خوابی بس غریب
 هم مطول هم موحش هم عجیب
 انجام افتاده:
 رو حدیث فخر و فقری را بخوان
 چند گویم حال شیخا ای جوان
- ۵. اسرار السلوک** (مثنوی - فارسی)
 از: صامت.
 نک: آستانه قم، ۳۳۶/۱.
 آغاز:
 چون کنم حمد و ثنای پاک را
 ره کجا بر حمد او ادراک را
 انجام:
 کشف کردم بر تو اسرار السلوک
 فهمم مطلب کن درائی از شکوک
 عشق بی خود رفته تا دارالسلام
 قطع این گفتار کردم و السلام
 خط: نستعلیق. کاتب: عبداللّه بن قاسم خان
- افشار. تاریخ کتابت: ۱۲۸۸هـ.
 صفحات مجدول دوستونی به سنگرف. در ابتدا و
 انتها و میانه نسخه یادداشت‌های تملک از افراد
 مختلف دیده می‌شود از جمله: محسن سالمی و
 محمد حسین سلطان آبادی و... رکابه دارد.
 جلد: تیماج مشککی.
 ۱۳/۵ × ۲۱/۵ سم. ۲۰۰ گ. ۱۵ س.
 (ثبت ۲۰۷۱۴۲)
- ۱۵۹۷۸**
مخزن الفرائد (عقاید - فارسی)
فی اصول العقائد
 از: ملا علی بن مهدی لاهیجی حایری طهرانی
 (۱۳۴۶هـ).
 در اصول عقاید از توحید، نبوت، معاد، عدل و
 امامت. در یک مقدمه و پنج اصل و خاتمه‌ای.
 تألیف در ۱۳۱۶هـ به نام مظفرالدین شاه و
 صدراعظم او میرزا علی اصغر خان. این کتاب در
 ۱۳۱۷هـ چاپ سنگی شده است.
 نک: فهرستواره، ۵۱۷/۹؛ ذریعه، ۲۰/۲۲۸.
 آغاز: اصل اول در اثبات ذات واجب الوجود...
 انجام: ... بحق محمد و آله صلوات الله علیهم
 اجمعین.
 خط: تحریری ناخوانا. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۹
 شعبان ۱۳۵۴هـ. از روی نسخه معزالاطباء.
 چند برگ در آخر نسخه سفید مانده است.
 جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای سیر.
 ۱۱/۱۱ × ۱۸ سم. ۲۹۳ گ. ۱۷ س.
 (ثبت ۲۰۷۱۴۳)
- ۱۵۹۷۹**
دیوان وحید (مراثی - فارسی)
 از: وحید.

- اشعار فارسی است در مراثی به خصوص رثای سالار شهیدان امام حسین (ع) از شاعری با تخلص «وحید» که باید از عصر قاجار باشد.
نک: ذریعه، ۹/ ۱۲۶۶.
نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده:
- نزد آن سلطان دین اهل وفا آن تیره شب
بر زدندی حلقه کردندی گهر افشان دو لب
انجام:
- بگیرا دست این چاکر بیاداش
گه احسان حسینا و حسینا
خط: نستعلیق. کاتب: مهدی قلی بن حیدر قلی
نوری کمرودی الاصل. تاریخ کتابت: چهارشنبه
۲۴ ذی قعدة ۱۲۹۸ هـ.
رکابه‌نویسی شده و به نسخه رطوبت رسیده
است.
جلد: تیماج زیتونی با ترنج و سرترنج.
۱۶ × ۲۱/۵ سم. ۹۴ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۲۰۷۱۴۴)
- ۱۵۹۸۰
- مجموعه**
۱. آداب سخن گفتن و غذا خوردن
(گ ۱ پ ۱۲ ر)
در فهرست مشترک از محمد محفوظ دانسته شده
است.
نک: فهرستواره، ۶/ ۲۶۷-۲۶۸؛ مشترک پاکستان،
۲۲۰۵/۴.
آغاز: بسمله. باید بسیار نگویید و سخن دیگری را به
سخن خود قطع نکند و چیزی را که از دیگری پرسند او
جواب ندهد....
انجام: ... بهره زبان دعاست و بهره اعضا طاعت
- گفتم عاقبت را چه بهتر گفت خوشنودی خدای تعالی.
تمت الکلمات شریفه.
- ۲. بیست کلمه**
(گ ۱۳ پ ۲۰ ر)
از: ناشناس.
رسالة مختصری است «مینی بر بیست کلمه که
سلطین عدالت آئین را از مطالعه ان فوائد کلی است»
و در خاتمه مواظب خواجه عبدالله انصاری به نظام
الملک آمده است.
آغاز: بسمله. حضرت حکیمی را حمد رواست که
نفوس ناطقه را بزبور عقل آراست و از آن بعد بندگی
خواست و تحیات لا یعد و لا یحصی بر خلاصه موجودات
که ایجاد عالم طفیل ذات فایض البرکات و آل اطهار
اوست صلوات الله علیه و علیهم اجمعین. اما بعد بدانکه
این مختصر محتویست بر... کلمه اول آنکه هر که را از
چاکران خود...
انجام: ... پانزدهم معاهدت بی مناقضت شانزدهم
مراودت بغیر کلفت.
- (سیاست - فارسی)
- ۳. پند نامه = ولد نامه**
(شعر - فارسی)
= نصیحت نامه
(گ ۲۱ پ ۶۵ پ)
از: فریدالدین محمد عطار نیشابوری (۶۲۷ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۳۳۸۹؛ فهرستواره، ۱۰/ ۴۶۳.
آغاز:
حمد بیحد مر خدای پاک را
آنکه ایمان داد مشت خاک را
انجام:
چون ندارم در دو عالم جز تو کس
هم تو میباشی مرا فریاد رس
خط: نستعلیق خوش. کاتب: سید بهاءالدین
حسینی ولد مقرب الخاقان آقا میرزا سید رضی

۱۵۹۸۲

مجموعه

مجموعه‌ای از رساله‌های فلسفی و عرفانی و غیر
آنست که به امر عمادالدوله بدیع الملک میرزا - مترجم
المشاعر ملاحظه‌ای به نام عماد الحکمه - پسر عمادالدوله
امام قلی میرزا پسر محمد علی دولت‌شاه پسر فتح علی
شاه کتابت شده و بسیاری از رساله‌های آن بوسیله همو
مقابل و تصحیح شده است^۱، شامل:

۱. بندی از رساله‌ای عرفانی (عرفان - فارسی)

(ص ۱-۷)

آغاز: بسمله. هم چنانکه حقیقت هستی از جهت
صرافت اطلاق خودش ساریست در جمیع ذوات
موجودات...

۲. قصیده‌ای عربی (شعر - عربی)

(ص ۱۴)

از: صلاح‌الدین بعلبکی؟
قصیده‌ای ۱۲ بیتی که به ۴۲۰ وجه خوانده می‌شود.
نک: فهرس مکتبه الاحمدیه بتونس، ص ۹۷.
آغاز:

داء ثوی بفؤاد شقه سقم

لمحتنی من دواعی الهمم و النكد

۳. فوایدی به نقل از**علاءالدوله سمنانی**

(ص ۱۵-۲۳)

از جمله در ردّ محی‌الدین ابن عربی و کمال‌الدین
عبدالرزاق کاشانی.

۱. گفتنی است مجموعه عرفانی و فلسفی ش ۶۲۷۵
کتابخانه مرکزی دانشگاه نیز برای همین عمادالدوله
نگاشته شده است. نک: دانشگاه، ۱۶ / ۲۳۱-۲۳۲.

مستوفی. تاریخ کتابت: ۲۷ ربیع الثانی ۱۳۱۲ هـ.
مکان کتابت: قریه جهره از توابع بلوک خنج از
محال فارس. از روی نسخه مغلوط.
عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده. در برگ ۱۳
یادداشت تملک امان الله خان ولد امرالله ساکن
قریه بزم در ۱۳۳۷ هـ دیده می‌شود.
جلد: تیماج سرخ.
۱۸×۱۱ سم. ۶۵ گ. ۱۱ س.

(ثبت ۲۰۷۱۴۵)

۱۵۹۸۱

حلّ مشکلات الاشارات و التنبیهاات (فلسفه - عربی)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن
طوسی (۶۷۲ هـ).

نک: التراث العربی، ۲/ ۴۲۷.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی وفقنا لافتتاح المقال
بتحمیده و هدانا الی ان نصدر الکلام بتمجیده...
انجام: ... و الله ولی السداد و الرشاد و منه المبدأ و
الیه المعاد و هو معین صالح العباد.

خط: نسخ. کاتب: کمال‌الدین بن محمد نصرالله
عطایی. تاریخ کتابت: ۶ ربیع الاول ۱۰۱۸ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح
شده و رکابه دارد. در اول نسخه تملک ابن محمد
سعید در غره رمضان ۱۱۵۴ هـ با مهر بیضوی و
تملکی دیگر در ۱۱۶۳ هـ با مهر بیضوی به نقش
«محمد جعفر بن محمد مهدی ۱۱۵۸»، در آخر
نسخه دو بیت فارسی از شیخ روزبهان شیرازی و
دو بیت نیز از شیخ ابوسعید ابوالخیر درج شده
است.

جلد: تیماج زرد دوروی لیه دار.
۱۴/۵×۲۴ سم. ۳۴۰ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۲۰۷۱۴۶)

۴. **نقلی از کتاب المعبر** (فلسفه - عربی)
ابوالبرکات بغدادی
(ص ۴۰-۴۱)
- از: میرداماد محمدباقر بن محمد حسینی استرآبادی
(۱۰۴۰هـ).
نک: التراث العربی، ۸۳/۴.
۵. **نثر اللآلی**
(ص ۴۴-۵۵)
(حدیث - عربی)
- از: امین الاسلام ابوعلی فضل بن حسن طبرسی
(۵۴۸هـ).
نک: التراث العربی، ۳۴۵/۵.
۱۰. **معنی لفظ الواحد** (فلسفه - عربی)
(ص ۱۳۳-۱۵۱)
- بندی از کتابی فلسفی است در معنی لفظ واحد و بحث در باره اسم و صفت باری تعالی. در این رساله از تفسیر آیه الكرسي مآصدرا نقل قول شده است.
آغاز: بسمله. و اعلم ان لفظ الواحد قد يكون اسماء هو الواحد بما هو واحد و قد يكون صفة...
انجام:... مرآة فی حقیقة المنطبع فیها لما مرّ فافهم و تدبر.
۱۱. **مکالمه سهل** (عربی)
ابن عبدالله التستری مع ابلیس
(ص ۱۵۸-۱۵۹)
۱۲. **الواردات = الغوثية** (عرفان - عربی)
(ص ۱۶۰-۱۶۸)
- از: محی‌الدین محمد بن علی ابن عربی اندلسی
(۶۳۸هـ).
گفتگوی غوث اعظم با پروردگار است. این رساله را به عبدالقادر گیلانی (۵۶۱هـ) هم نسبت داده‌اند ولی در نسخه حاضر نام آن الواردات و محی‌الدین ابن عربی به عنوان مؤلف رساله معرفی شده است.
نک: فهرست مؤلفات ابن عربی، ص ۳۴۱؛ سپهسالار، ۷۴۲/۵؛ مرعشی، ۴۰۵/۳۱.
۷. **بندی از** (ملل و نحل - فارسی)
دبستان المذاهب
(ص ۸۴-۱۱۲)
نک: ذریعه، ۴۸/۸.
۸. **شرح رساله لافلاطن** (فلسفه - عربی)
(ص ۱۱۷-۱۲۵)
- آغاز: بسمله. قال افلاطن ان الفلسفة معناها التشبيه بالله بقدر الامكان عنى بقوله التشبيه بالله باقناء نوعى الحكمة للذين....
۹. **علم الواجب** (فلسفه - عربی)
(ص ۱۲۵-۱۲۸)
- آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... قال الغوث الاعظم

- المستوحش عن غير الله المستأنس بالله قال الله تعالى يا غوث، قلت لبيك يا رب الغوث ...
انجام: ... قال يا غوث لا صلاة لمن لا معراج له عندي، يا غوث المحروم عن صلاة فهو محروم عن المعراج عندي. قد تمّ الكتاب المسمّى بالواردات للشيخ العارف محي الملة و الدين الاعرابي.
- ۱۵. رساله در جفر** (جفر - فارسی)
(ص ۲۱۸-۲۲۳)
آغاز: بسمله. بدانکه حروف ترفع ب د و ح ی ل ن هر گاه در اول خانه واقع شود....
انجام: ... تنصیف کن نصف آخر را مقدم و نصف دیگر را مؤخر بنویس من غیر مکرر.
- ۱۶. لمحات** (فلسفه - عربی)
(ص ۲۲۵-۲۳۱)
از: شیخ اشراق شهاب‌الدین یحیی سهروردی (۵۸۷هـ).
بندی از کتاب است.
آغاز نسخه: اللمحة التاسعة هي ان الموجود ينقسم الى علّة و معلول و العلة على احد المفهومين هو ما يجب به وجود غيره....
انجام نسخه: ... لتطابق الاعداد و الاوقات لما فسدو ما يكون فالتناسخ باطل.
- ۱۷. اثبات الواجب (القدیمة)** (فلسفه - عربی)
(ص ۲۴۱-۲۷۹)
از: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸هـ).
نک: التراث العربي، ۴۸/۱.
آغاز: بسمله. سبحانک سبحانک ما اعظم شأنک و اظهر برهانک انت الشاهد فی العین....
- ۱۸. العروس** (فلسفه - عربی)
(ص ۲۸۷-۲۹۱)
از: شیخ الرئيس حسين بن عبد الله بن سينا (۴۲۸هـ).
نک: التراث العربي، ۵۹/۴.
آغاز: بسمله. کلّ شيء في عالم الكون و الفساد ممّا لم يكن فكان قبل الكون ممكن الوجود....
انجام: ... لعلها لا يناسبه كل ميسر لما خلق له و الحمد لله رب العالمين.
- ۱۳. لسان الغيب** (عرفان - عربی)
(ص ۱۷۷-۱۸۹)
از: صدرالدين محمد بن اسحاق قونوی (۶۷۲هـ).
رساله‌ای عرفانی است با سریندهای «اشاره، رمز، تذکرة، تبصرة، توصيف، تنبيه، اصل، تذهيب، تحصيل، ايقاظ و...».
نک: فهرست کتابخانه نوريخشی خانقاه نعمت‌اللهی، ۲/۲۱۱؛ ذریعه، ۱۸/۳۰۹ که مؤلف در آنجا ناشناخته است.
آغاز: بسمله. رب احمدک و الحمد حمدک و شکرک و الشکر شکرک... و بعد فهذه اشارات الى كنوز التحقيق و تنبيهات ينبهك على مخزونات الدقيق مرموزات عالية و مشهورات متعالية سميتها لسان الغيب في لسان الغيب...
اشاره الموجودات كلها في الوجود....
انجام: ... وصية، ايها السالك المشتري الطالب لينايبع المطالب اتي قد اوردت لك في هذه الرسالة مخّ التحقيق و مر التدقيق فصننها عمّن ليس اهلها و انعم على اهلها و الله حفيظ عليك فاحفظ وصيتي و كفي بذلك الله شهيدا.
- ۱۴. فرايد الدرر** (جفر - عربی)
(ص ۲۰۱-۲۱۵)
از: ابوطالب بن محمد هادي قزوینی اصفهانی (ق) (۱۳هـ).
نک: مجلس، ش ۳/۱۲۵۲۰ که در آغاز و انجام مطابق‌اند.

١٩. **علوم الحقائق** (عرفان - عربی)
و الحكم من الدقائق
 (ص ٣٠١-٣٠٥)
 از: محی‌الدین محمد بن علی ابن عربی اندلسی (٥٦٣٨هـ).
 نك: التراث العربی، ٨٥/٤.
 آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین الذي جعل الموجودات على وجوده دليلاً و اوضح للسائرين...
 انجام:... فلا يتحقق الحقائق من الاعداد ففس معنى الحقيقي عليها و الله اعلم.
٢٠. **اثبات الواجب** (فلسفه - عربی)
 (ص ٣٠٧-٣٠٨)
 از: مؤلفی ناشناخته.
 نك: التراث العربی، ٥٠/١.
 آغاز: بسمله. الحمد لله الأحد الصمد و الصلوة على سيد الانبياء محمد و آله المكرم المجد. اما بعد فهذه رسالة فى اثبات الواجب و صفاته و توحیده. اقول و بالله التوفيق جميع الممكنات الصرفة...
 انجام:... يتراى منه المهيآت المتغايرة التي يتوهم ههنا تعدد الذات.
٢١. **الوجود** (فلسفه - عربی)
 (ص ٣٠٩-٣١٠)
 از: مؤلفی ناشناخته.
 نك: التراث العربی، ٤٤٥/٥.
 آغاز: بسمله. لا شبهة فى ان الممكن بالامكان الخاص لا يمكن ان يوجد الا بارتباط...
 انجام:... فالقران ينضم الفرقان و الفرقان لا ينضم القران.
٢٢. **العقل الكلي** (فلسفه - عربی)
 (ص ٣١١-٣١٢)
- از: خواجه نصیرالدین محمد طوسی (٥٧٢هـ).
 نك: دانشگاه، ٢٣١٦/٦؛ ملی، ٧٥/٩؛ ملك، ٩/٣٧٥.
 آغاز: بسمله. لا شك فى كون الاحكام اليقينه التي قد حكم بها اذهاننا مثلا حكم بأن الواحد نصف الاثنين...
 انجام:... و نسميه بعقل الكل الذي عبر عنه فى القران المجيد تارة باللوح و تارة بالكتاب المبين المشتمل على رطب و يابس.
٢٣. **نقلی از عين اليقين** (عربی)
فيض كاشانى
 (ص ٣١٣-٣١٤)
٢٤. **الوسعة = الفضاء** (فلسفه - عربی)
 از: شيخ الرئيس ابوعلی حسين بن عبداللہ بن سينا (٤٢٨هـ).
 نك: مهدوی، ص ٢٥٢.
 آغاز: بسمله. عونك يا لطيف رايت اطلال الله بقاء الشيخ الرئيس شرف الملك فخر الكفاة و ادام تمكينه رحلا فى ايام شبابى سألتى ما هذه الوسعة التي تسع كل شىء...
 انجام:... و ربما كان لازما مساويا ربما كان اعم.
٢٥. **رسالة صدرالدين القنوى** (عربی)
الى سعدالدين الحموى
 (ص ٣٢٠-٣٢١)
 آغاز: بسمله. و هو الفتح العليم مسألة كلية فى الحقائق الذى يمكن ان يبين و يعبر من كيفية صدور العالم عن الله...
 انجام:... و المناقضات التي من جاوزها خاص الوصول و الله يقول الحق و يهدى من يشاء الى صراط مستقيم.

- ۲۶. خیر الزاد**
فی المبدأ و المعاد
(ص ۳۲۳-۳۴۴)
از: داعی الی الله سیّد نظام الدین محمود شیرازی
(۵۸۷۰هـ).
- مؤلف این رساله را در ابتدا به فارسی نگاشته (نک: مجلس، ش ۱/۴۷۴۹) و پس از تشریف به مکه و ورود به قدس شریف آنرا به عربی برگردانده است.
آغاز: بسم الله منه نبتداً و الیه نعود الحمد لله الجواد الذى زين خلقه بالمبدأ و المعاد و عين مراتب العالم من الدانى و البازخ و قرر لها الاوساط
انجام: ... و لم يكن مذاقها لم ينكر عليها و ردها على علم الله تعالى و الله يقول الحق و هو يهدى السبيل.
- ۲۷. وصايا = معرفة النفس**
(ص ۳۴۷-۳۶۵)
نک: نشریه، ۵/۳۸۹.
- آغاز: بسمله. بسم الله الذى لا اله سواه اول كل شىء فلا اول له... و بعد فقد سألتى جماعة من اخوانى جمعتمهم لآخوة الدينيه و القرابة اليقينية ان انشأ لهم وصية جامعة لخير الدارين و امحض لهم نصيحة شاملة لسعادة المنزليين... و باسمه المبارك افتتح و اقول اخوانى حرسكم الله من الآفات المعنوية... افتتاح الكلام اعلموا و تيقنوا بالطريق الذى ادلكم عليه من ...
انجام: ... الفتح الثامن فى تبیین فايده البلوغ الى الكمال و أنهاهل هي بحيث... فعليكم اخوانى بالتجرد و التشمير للبلوغ الى هذه الغاية و الانتهاء الى هذه النهاية حامدين لله على نعمائه و شاكرين لآلائه متوجهين الى لقاءه مصطربين على بلائه ينصرکم و يبارک لکم و لنا فيه اتانا من فضله و اولانا من خيره و طوله.
- ۲۸. شرح هداية الحكمة**
(ص ۳۶۷-۳۸۰)
(فلسفه - عربی)
- از: کمال الدین حسین بن معین الدین میبیدی (ق ۱۰هـ).
نک: التراث العربی، ۳/۴۲۹.
بخشی از انتهای کتاب است.
- ۲۹. الوجود**
(ص ۳۸۱-۳۸۹)
از: عمر بن ابراهیم ختّام نیشابوری (۵۱۷هـ).
نک: التراث العربی، ۵/۴۴۵.
آغاز: بسمله. سبحان الذى جل جلاله و تقدست اسمائه اعطى كل شىء خلقه ثم هدى... الاوصاف للموصوفات على ضربين ضرب يقال له الذات و قسم يقال له العرض
انجام: ... يحصل من ضرورة التضاد على ما عرفت تفصيله تعالى الله عما يقول الظالمون الملحدون علوا كبيرا و لا حول و لا قوة الا به و حسبی و نعم المعین و الحمد لله الذى هو المبدأ الاول...
- ۳۰. مسأله علم الواجب**
برگرفته از احیاء العلوم غزالی
(ص ۳۹۵-۴۲۰)
(فلسفه - فارسی)
- ۳۱. اثبات صانع**
(ص ۴۲۲-۴۸۳)
بخشی از رساله ای است فلسفی در اثبات صانع که در مقدمه آنرا در سه «مسلك» دانسته:
۱. مسلك حکمای الهیین ۲. مسلك حکمای طبیعیین ۳. مسلك متکلمین.
آغاز نسخه: در اثبات صانع واجب الوجود جلّت کبریائیه و بهرت آیاتیه باید دانست که برهان بر دو قسم است، یکی برهان لمّی و دیگری برهان اتّی
انجام نسخه: تنهای زیادتی عدد معلولات بر عدد علل پیدا گردید و زیادتی معلولات.

- از: مؤلفی ناشناخته.
ادله‌ای است بر وجود نفس ناطقه و بقای آن. نسخه
دیگری از این رساله در کتابخانه دانشگاه تهران
ش ۱۰۸۸/۴ موجود است.
نک: دانشگاه، ۳/۲۶۷.
- آغاز: بسمله. بدانکه معرفت مطلوب که حق تعالی
است سهل است جداً از قبل خود...
انجام: بنور قدسی واصل نمی‌شود و در ظلمات
بعذاب الیم معذب می‌گردد.
- ۳۸. از افادات** (فلسفه - فارسی)
خواجه افضل‌الدین در مبدأ موجودات
(ص ۶۵۵-۶۵۶)
- از: مؤلفی ناشناخته.
رساله‌ای است در باره اینکه علم حق تعالی شامل
جزئیات و کلیات است. در فهرست آستان قدس رضوی
احتمال انتساب رساله به بابا افضل کاشانی مطرح شده
است. مالک نسخه حاضر نوشته است که این رساله را
از افضل‌الدین دانسته‌اند یحتمل از خواجه طوسی
باشد.
نک: منزوی، ۲/۸۲۲؛ آستان قدس، ۴/۱۳۸.
- آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... این رساله ایست که
از بهر یاران خود محرز کرده‌ام در آنکه علم حق تعالی
شامل جزویات و کلیات است و بیان آنکه هیچ حادثه
زمانی از ادراک او خارج نیست و نخست دعوی خود را
ببرهان محقق کنیم و بعد از آنکه خلاصه دلیل خصم را
یاد کنیم....
انجام: اباحت بسیار در خاطر آمده است انا چون
این قدر که مکتوب شد وافی است به مقصود رساله را بنام
حق جلّ و علا و سپاس او ختم کردیم.
- ۳۲. نامه عبدالرزاق کاشانی** (عرفان - فارسی)
به علاءالدوله سمنانی و پاسخ وی
(ص ۴۸۵-۴۹۳)
- ۳۳. التحصیل** (فلسفه - عربی)
(ص ۵۰۵-۵۷۸)
از: ابوالحسن بهمنیار مرزبان آذربایجانی (۴۵۸هـ).
نک: التراث العربی، ۱/۴۵۷.
بندهای از کتاب در این نسخه درج شده است.
آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و الصلوة علی خیر
البریة محمد و آله اجمعین الكتاب الثالث فی الاشارة الی
اعیان الموجودات. المقالة الاولى فی معرفة واجب الوجود
بذاته و احصاء صفاته....
- ۳۴. ابطال سریان الذات** (عرفان - عربی)
فی الاشیاء
(ص ۵۸۵-۶۰۳)
فایده‌ای است در نقل اقوال عرفا و فلاسفه در بحث
ابطال سریان ذات در اشیاء.
- ۳۵. ادلة العرفاء** (عرفان - عربی)
علی وحدة الوجود و بیان مراداتهم
(ص ۶۰۴-۶۲۲)
فایده‌ای است در نقل اقوال عرفا و فلاسفه در بحث
وحدت وجود.
- ۳۶. الوجود** (فلسفه - عربی)
(ص ۶۲۹-۶۳۸)
از: عمر بن ابراهیم ختّام نیشابوری (۵۱۷هـ).
تکرار رساله ردیف ۲۹ همین مجموعه است.
- ۳۷. نفس** (فلسفه - فارسی)
(ص ۶۴۵-۶۵۴)

- ۴۰. شرح رباعیات** (فلسفه و عرفان - فارسی)
(ص ۶۷۷ - ۷۷۰)
از: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ هـ).
نک: ذریعه، ۱۳ / ۲۷۹ - ۲۸۰.
آغاز: بسمله. حمداً لاله شمل الخلق آلائه / لا رب لنا سواه بل ليس سواه / ذرات دو کون را ز آسیب عدم / غیر از حرم حرمت او نیست پناه. حمد سزاوار سزادق کبریا تقدس و تعالی ...
انجام: ... تو چه دانی بزبان مرغان را / که نیابی دم سلیمان را. اسأل الله تعالی الاطلاع على حقایق اسراره و الاستغناء بلوایح انواره.
- ۴۱. الصلوات الكبيرة** (صلواتیه - عربی)
= **دوازده امام**
(ص ۷۷۳ - ۷۸۷)
منسوب به: محی‌الدین محمد بن علی ابن عربی اندلسی (۶۳۸ هـ).
انشاء ادبی و عرفانی زیبایی است در صلوات بر چهارده معصوم (ع) که به ابن عربی منسوب شده و محتمل است از منشآت سید حیدر آملی باشد؟
نک: مجلس، ش ۱۹ و ۱۸ / ۱۳۷۲۷.
آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین حمداً ازلیاً بابدیته و ابدیاً بازلیته ...
انجام: ... لیل الکیان و اصفر جبین صبح العیان آمین و سلام علی المرسلین.
- ۴۲. ملتقطات من رسالة التوحيد لسيد حيدر الأملي**
(ص ۷۸۹ - ۸۱۶)
آغاز: بسمله. قال السيد حيدر في رسالة التوحيد فأحسن ما قال في التوحيد بلسان العبارة و اشار اليه برسم الإشارة. هو قولهم التوحيد ثبات القدم و اسقاط الحدث ...
- انجام: ... لا ينسب الى العدم الصرف و الا شيء المحض شيء اصلا.
- ۴۳. بندی در کیمیا** (کیمیا - عربی)
(ص ۸۱۹ - ۸۲۹)
- ۴۴. تفسیر سورة الاخلاص** (تفسیر - عربی)
(ص ۸۳۶ - ۸۴۳)
از: شیخ رئیس ابوعلی حسین بن عبدالله بن سینا نک: مجلس، ش ۴ / ۹۲۹۴ در آغاز و انجام برابرازد.
- ۴۵. شرح حدیث الحقیقة** (عرفان - عربی)
(ص ۸۴۳ - ۸۵۹)
از: مؤلفی ناشناخته.
نک: ذریعه، ۱۳ / ۱۹۷؛ فهرستگان حدیث، ۴ / ۲۵۶.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذي تجلّى لقلوب العارفين ليروا آثار جلاله في كل شيء... بعد لما رأيت كلام سيد العارفين... قد تصدّى لشرحه جماعة من العلماء... قول السائل ما الحقیقة اعلم ان الحقیقة فعيلة من حق ...
انجام: ... اسفر الصبح اطفىء المصباح. الحمد لله الواهب المنان و الصلوة و السلام على رسوله و الذين اصطفاهم الله من كل البرية فجعلهم قائد اصحاب العرفان و المكاشفة و العیان.
- ۴۶. تقرير مسألة التوحيد** (عرفان - عربی)
(ص ۸۶۰ - ۹۰۲)
از: ترکه خجندی.
نک: دانشگاه، ۱۶ / ۲۳۲، ش ۱۵ / ۶۲۷۵.
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... اما بعد فانّ تقرير مسألة التوحيد على النحو الذي ذهب اليه العارفون و اشار اليه المحققون في المسائل الغامضة... اردت ان اكتب رسالة اوضح فيها حقيقة مذهب العارفين و بطلان قول

فرموده... اول آنکه ای پسر خدای عزّ و جل را بشناس...
انجام:... و هیچ کس را مترسان تا ایمن باشی و الله
اعلم بالصواب.

۴۹. اشعة اللمعات (عرفان - فارسی)

(ص ۹۴۷-۹۶۹)

از: عبدالرحمان جامی (هـ. ۸۹۸).

شرحی است بر لمعات عراقی که به خواهش میر
علی شیر نوایی ساخته است.

نک: فهرستواره، ۸۰ / ۷.

آغاز: بسمله. لو لا لمعات برق نور القدم... پاک
خداوندی که آئینه حقیقت محمدی را مطرح اشعة
اللمعات جمال جمعی احدی ساخت....

انجام:... و صفاتی می توان داشت و چون این مقدار
از مقدمات و اصطلاحات این طایفه مذکور شد بشرح
موعود رجوع نماییم.

۵۰. منتخب (فلسفه و عرفان - فارسی)

تحفه حسینیّه

(ص ۹۷۰-۱۰۴۱)

از: عبدالرحیم بن محمد یونس دماوندی.

مستتخبی است از رساله دماوندی با عناوین
«مفتاح - مفتاح». می دانیم دماوندی اثری دارد موسوم به
مفتاح اسرار حسینی و نیز فیوضات حسینیّه از همین
دماوندی در فهرستواره کتاب‌های فارسی (۶/ ۲۰۵)
معرفی شده است.

آغاز: بسمله. منتخب از رساله موسومه بتحفة
الحسینیّه میرزا عبدالرحیم دماوندی علیه الرحمة. فصل
اول فی اثبات الصنایع (کذا) شیخ اشراق قدّس سرّه این
نوع....

انجام نسخه:... برای افضل خلق است که سید ما
باشد و لهذا موسی (ع) ممنوع شد از آن در این نشئه.
شانزدهم.

الطاعین من المنکرین مشتهداً علی صفة ما ظهر لی
بالحدس فی هذه المسألة و محتویة علی زیدة ما اشتهر
لیه نظری فی تلك المسألة و رأینا ان نقّر تلك المسألة
علی طریق الناظرین و ان نسلک مسلک المناظرة مع
الطاعین و نبینها بحجج قویه یدفع عنها طعن المنکرین
و یشدد بها رغبة الطالبین....

انجام:... اذا لم یکن له شیخ مکمل یرشده فی کلّ
مقام و منزل. و اعلم انّ تحقیق الکلام فی هذا الموضع
اتّما یحتاج الی کلام مبسوط لا یحتمله هذا المختصر و
هذا آخر ما اردنا ان نورده فی هذا الرسالة و الحمد لله ربّ
العالمین.

۴۷. عیار العرفان (عرفان - فارسی)

(ص ۹۰۷-۹۳۳)

از: محب علی مجرد.

پس از دیباچه ۱۸ پرسش و پاسخ است در مسایل
عرفانی به نظم و نثر.

نسخه دیگری از این رساله در کتابخانه ملک به
شماره ۵۰۸۳/۴ نگهداری می شود.

نک: منزوی، ۲/ ۱۲۸۸؛ فهرستواره، ۷/ ۶۷۱؛ ملک،
۱۸۹/۸.

آغاز: بسمله. ثنای لا تعد و لا تحصی نثار بارگاه والا
کارگاه احدیست که بحکم رحمتی وسعت کلّ شیء در
فیض او بر وی هیچ موجودی مسدود نیست....

انجام:... که بعد از موت ترقی نخواهد بود. یا
ایّها الذین آمنوا انفقوا ممّا رزقکم الله من قبل ان یأتی یوم
لا یبع فیہ و لا خلة و لا شفاعة و الکافرون هم الظالمون.

۴۸. صد پند = نصایح لقمان (اخلاق - فارسی)

(ص ۹۳۴-۹۴۰)

نک: فهرستواره، ۶/ ۵۱۵؛ مجلس، ش ۹۴۵۷.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... این صد پند
سودمند دلپسند است که لقمان حکیم پسر خود را وصیت

۵۱. تکفیر ابن فارض

(ص ۱۰۴۴-۱۰۴۹)

پس از آنکه جمعی از علما، ابن فارض را به زعم وجود کلمات فاسد در نظم السلوک وی تکفیر نمودند، مؤلف رساله حاضر سؤالی در این باره تنظیم و برای عده‌ای از علما ارسال داشته و جواب آنها را در این رساله آورده است.

نسخه دیگری از این رساله در کتابخانه ملی به شماره ۲۵۲۹/ع موجود است.

نک: ملی، ۴۱۱/۱۲.

آغاز: بسمله، الحمد لله با جوابکم رضی الله عنکم فیمن یقول بتکفیر سیدی عمر بن الفارض زاعماً فساد عقیدته بنا علی فهمه من کلامه فی ابیات من تائیته المسماة بنظم السلوک و جمیع ما اشکل منها ضمن سؤال من مواضع متفرقة فرق شملها مقدماً مؤخراً....

انجام: ... من قواعد الامام الشافعی رضی الله عنه بما یطول ذکره آخر ما وجدنا الاصل بلفظه و حروفه و الحمد لله وحده و صلی الله علی من لا نبی بعده و علی آله و صحبه و سلم.

خط: نستعلیق و نسخ. به خط کاتبان مختلف و در تاریخ‌های مختلف. از جمله رساله چهاردهم اسدالله منجم در رجب ۱۳۰۶ هـ در دارالخلافه از روی خط مؤلف. رساله پانزدهم: میرزا ابوالقاسم مستوفی کرمانشاهی در شوال ۱۳۰۸ هـ. رساله هفدهم: محمد علی تفرشی در ربیع الثانی ۱۳۰۳ هـ. رساله سی و سوم: ۱۳۱۳ هـ. رساله چهل و ششم: عبدالکریم در جمادی الثانی ۱۳۱۹ هـ. رساله آخر در ۱۹ ربیع المولود ۱۳۰۲ یا ۱۳۲۰ هـ. این مجموعه به دستور عمادالدوله بدیع الملک میرزا کتابت شده و همو برخی رساله‌ها را مقابله و تصحیح کرده و رساله چهل و ششم را احمد حکمی در ۲۱ جمادی الآخره ۱۳۱۹ هـ مقابله نموده است.

(عربی)

برگ‌هایی در میان نسخه سفید مانده و روی برگ‌های آخر نسخه مرکب آبی ریخته شده و آلوده گشته است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۸×۱۱ سم. ۵۲۵ گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۷۱۴۷)

۱۵۹۸۳

البدور الزاهرة

(قرائت - عربی)

فی القراءات العشرة المتواترة

از: سراج‌الدین عمر بن قاسم بن محمد بن علی انصاری معروف به نشار (ق ۵۹ هـ).
مؤلف این کتاب رابه درخواست یکی از دوستان در باره قراآت ده گانه فراهم کرده و طبق درخواست او هر مسأله‌ای را در جای مناسب خود آورده تا مطالعه و بررسی آن برای علاقه‌مندان هموار و آسان باشد.
سراج‌الدین نشار کتاب‌های متعددی مربوط به قرائت و تجوید دارد. از جمله آنها: البدر المنیر فی شرح التیسیر، طرز العلمین فی حکم الاستفهامین، العقد الجوهری فی حل الغاز القرآن للجزری، القطر المصری فی قراءه عمرو بن العلاء البصری، المکرر فیما تواتر من القراءات و تحریر.

نک: کشف الفهارس، ۱/۲۳۹-۲۴۰.

نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله. یقول راجی عفو رب دائم عمر الانصاری بن قاسم: الحمد لله الذی علم الانسان ما لم یعلم فمن شاء اهان و من شاء اکرم احمده علی ما یسر و الهم و اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له الأعز الأکرم....

انجام افتاده: ... قوله تعالی یضیء ادا وقف حمزة و هشام وقفابتا ساکنه و لهما ایضا.

خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.

آیات به شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و

- حواشی به نقل از مصباح دارد.
رکابه‌نویسی شده است.
در اول نسخه تملک ابوالفیض بن محمد جعفر کاشانی با مهر مربعی به سجع «افوض امری الی الله عبده ابوالفیض» دیده می‌شود.
دو برگ آخر نسخه حاوی بخشی از رساله‌ای فارسی است در سؤال و جواب فقهی.
به نسخه رطوبت رسیده ولی به مطالب آسیب نزده است.
جلد: تیماج زرد فرنگی.
۱۶/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۲۴ گ. ۲۱ س.
(ثبت ۲۰۷۱۴۸)
- ۱۵۹۸۵
مجموعه
۱. لغت فارسی به فارسی (لغت - فارسی)
(گ ۱ پ - ۲۶ ر)
از: ناشناس.
فرهنگ لغات فارسی به فارسی است به ترتیب حروف تهجی.
آغاز: بسمله. فصل الالف، الالف مع الالف. آئین: زیب و آرایش و طرز و دستور. آبشار: رهگذر آب که از بالا به پهنائی بزیر ریزد....
انجام: ... فصل الباء، الیا مع الراء، یرلیغ: فرمان شاهی.
الیا مع المیم، یم: دریا. الیا مع نون، ینابیع: چشمهای بزرگ آب. الیا مع الواو یواقیت جمع یاقوت.
- ۱۵۹۸۴
المطول فی شرح التلخیص (بلاغت - عربی)
از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۲ هـ).
نک: التراث العربی، ۵/ ۱۲۸؛ مجلس، ش ۷۲۱۶.
نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: کیف واریت جوده/ و قد کان منه البرّ و البحر مرعا. و منها تذکیر ما قد بعد....
انجام: ... فالحمد لله علی التوفیق و منه الهدایة الی سواء الطریق و الصلوة علی نبیّه محمد خیر البریة و علی آله و اصحابه ذوی النفوس الزکیة.
خط: نسخ. کاتب: زین‌الدین بن احمد بن محمد بن احمد بن مسعود. تاریخ کتابت: شب یکشنبه ربیع الثانی ۸۳۲ هـ. مکان کتابت: هرات.
نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده.
حواشی و رکابه دارد.
به نسخه رطوبت رسیده ولی به نوشته‌ها آسیب نزده است.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۳/۵ × ۲۲/۵ سم. ۷۲ گ. ۲۵ س.
(ثبت ۲۰۷۱۴۹)
۲. منشآت
= انشاء الدرر
(گ ۲۶ پ - ۸۳ ر)
از: میرزا مهدی خان منشی استرآبادی (ق ۱۲ هـ).
نک: مجلس، ش ۷۶۰۵ که در آغاز برابراند.
۳. منشآت
(نامه‌نگاری - فارسی)
(گ ۸۳ ر - ۱۰۱ پ)
از: میرزا کوچک میرزا محمد شفیع وصال شیرازی (۱۲۶۲ هـ) و دیگران.
نمونه‌هایی است از نکاح نامه‌ها، طلاق نامه، توبه نامه، آزاد نامه، مصالحه نامه، وصیت نامه، هبه نامه، تملک نامه، حج نامه نیابت.
آغاز: من کلام میرزا کوچک شیرازی المتخلص بوصول. محبان عزیزان دوستداران شکایتی دارم.
۴. صیغ عقود
نکاح و متعه و طلاق
(گ ۱۰۶ ر - ۱۱۷ پ)
(فقه - فارسی)

از: محمد یوسف استرآبادی.

رسالة کوتاهی است در بیان انحاء صیغ عقود نکاح و متعه و طلاق مطابق رأی استادش شیخ مرتضی انصاری.

این رساله در ۱۳۱۷ هـ در تهران به چاپ رسیده است.

نک: ذریعه، ۱۱۰/۱۵، رقم ۷۴۰.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي أحلّ النكاح و نذب اليه و حرم الزنا و السفاح و توعد عليه ...
انجام: ... و من تمتع ثلث مزاة زاحمنی فی الجنة و من زاد زاده الله علواً و رفعة.

۵. الموعظة و النصيحة

(گ ۱۱۸ پ- ۱۲۹ ر)

از: میرزا مهدی خان بن محمد نصیر منشی استرآبادی متخلص به کوکب (ق ۱۲ هـ).

منشآت ادبی در وعظ و نصیحت است.

نک: فرهنگ سخنوران، ۲/۷۷۲.

آغاز: در ذکر کلمات وعظ اساس من کلام میرزا مهدی خان المتخلص بکوکب. بسمله. و به نستعین کیست که در باغ پُر ورد جهان گلبنی پرورد و خار جفایش برخلد نخلد
انجام:

پندار که هر چه هست در عالم نیست

انگار که هر چه نیست در عالم هست
و السلام علی من اتبع الهدی تمام شد کتاب الموعظة و النصيحة من تألیفات افصح الفصحا... میرزا مهدی خان المتخلص بکوکب.

خط: نستعلیق. بی. کا. رساله یکم: جمعه ۲۵ صفر

۱۲۷۶ هـ و رساله پنجم: ربیع الثانی همان سال در

بمبئی.

عناوین شنگرف. قطع نسخه بیاضی است.

جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج سرخ.

۱۴/۵×۸/۵ سم. ۱۲۹ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۰)

۱۵۹۸۶

عبرة الناظرین (تاریخ ایران - فارسی)

و حیرة الحاضرین = عبیرة الناظرین

از: میرزا محمد ابراهیم خان نواب بدایع نگار

تهرانی (۱۲۹۹ هـ).

مؤلف از منشیان دربار ناصرالدین شاه قاجار بوده و رساله حاضر را در گزارش وقایع و رویدادهای سال‌های ۱۲۸۷ تا ۱۲۹۰ هـ و به خصوص گزارش قحطی معروف سال ۱۲۸۸ هـ که در ایران پیش آمده، بالانشایی ادیبانه نگاشته است. انجام تألیف در روز یکشنبه هشت روز باقی مانده از رجب ۱۲۹۰ هـ. نسخه دیگری از این رساله در مرکز احیاء میراث اسلامی در قم به شماره ۸۲۱ موجود است و در فهرست آنجا به عنوان مرآة الناظرین و عبیرة الحاضرین معرفی شده است.

نک: نشریه، ۶۸۴/۷؛ مرکز احیاء، ۳/۲۹.

آغاز: هو الله تعالی شأنه العزیز ما یفتح الله للناس من رحمة فلا ممسک لها و ما یمسک فلا مرسل له من بعده و هو العزیز الحکیم. در آغاز سنه سبع و ثمانین و ماتین بعد الالف در عموم ممالک ایران دور آسمان
انجام: ... ملوکانه در تاریخ بدایع دولت ایراد کرده خواهد آمد.

خط: نستعلیق شکسته. بی. کا. تاریخ کتابت:

چهارشنبه ۸ صفر ۱۳۰۵ هـ.

نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان آمده است. پس از اتمام رساله شرح حال مؤلف به قلم محمودخان ملک الشعراء درج شده است. چند برگ در آخر نسخه سفید مانده است.

جلد: تیماج مشکی.

۱۳/۵×۲۰/۵ سم. ۴۶ گ. ۱۳ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۱)

آغاز: بسمله. و به نستعلیق. الحمد لله الذى اوجدنا من بوادی ظلمات الاعدام و صححنا من غواشى آلام الغفلة و الاسقام... و بعد فيقول العبد الضعيف النحيف ابوعلی بن محمد شريف أنه لما اشوق الى علم الطب جلوت بتتبع كتبهم الذى جمع فى ادویات المفردة فصادفت نظرى على تقويم الأدویة التى هى من مؤلفات الشيخ الحكيم الاجل الفاضل كمال الدين ابو الفضل جيش ابن ابراهيم ابن محمد المتطبب التفليسى رضى الله عنه التى هى على سياق التقويم و تركت تقويمها و كتبتها بلا تقويم مع زيادة و نقصان يسير و سميت به بزبدة الاقوال... انجام: ... حب الفقد ماء المالح حب القرع مخ خربق ابيض ورق الرمق. تمت الكتاب بعون الملك الوهاب.

خط: نستعلیق. كاتب: ابوعلی بن محمد شريف. تاريخ كتابت: ۸ ربيع الثانى ۱۲۳۴هـ. مكان كتابت: مراغه. عناوين شنكرف. در برگ‌های آخر نسخه بخشى از كتابى طبى با عنوان (مقاله دوم در تركيب ادويه) درج شده است. جلد: مقوا رویه كاغذ سبز عطف و گوشه تيماج فرنگی.

۱۴ × ۲۰ سم. ۲۲۷ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۳)

۱۵۹۸۹

خرابات (تذكرة شعراء - فارسی)
از: شاهزاده احمد هلاکو ميرزا بن شجاع السلطنة حسن على ميرزا بن فتح على شاه قاجار متخلص به خراب (ق ۱۳هـ).

تذكرة شعراست شامل شرح حال و گزیده اشعار ۳۳۷ سراینده همروزگار مؤلف و ۱۷۲ تن سراینندگان گذشته که فهرست اسامی آنان در آغاز نسخه آمده است.

۱. نکه: التراث العربی، ۲ / ۱۰۹.

۱۵۹۸۷

تحفة المؤمنین (پزشکی - فارسی)
= **تحفة حکیم مؤمن**

از: سید محمد مؤمن بن محمد زمان تنکابنی دیلمی (ز: ۱۰۷۷هـ).

نکه: فهرستواره، ۵ / ۳۳۴۷.

آغاز: سبحانک اللهم یا قدوس و یا طیبیب النفوس اتمم لنا انوار معرفتک و اذقنا حلاوة مغفرتک شکر شیرینی شربت حیات حکیمی را....

خط: نستعلیق خفی. كاتب: محمد علی بن محمد شفیع اصفهانی متخلص به صبح. تاريخ كتابت: یکشنبه سلخ صفر ۱۱۷۶هـ هشت ساعت و بیست دقیقه از روز مذکور گذشته در درجه سیوم میزان. مكان كتابت: مدرسه حکیم الملک مشهور به کاسه گران از مدارس دارالسلطنة اصفهان. به دستور استاد علی اکبر صحاف. در انجامه ایباتی در تاریخ کتابت نسخه و در وصف مستکتب (علی اکبر صحاف) آمده است، صفحات مجدول محرر به زر و شنکرف و مشکى. صفحه آغاز دارای سرلوح مذهب و طلا اندازی بین سطور. عناوین شنکرف. رکابه دارد.

جلد: گالینگور مشکى.

۱۲ × ۱۹ سم. ۲۲۳ گ. ۳۵ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۲)

۱۵۹۸۸

زبدة الاقوال (پزشکی - عربی)

از: ابوعلی بن محمد شريف (ق ۱۳هـ).
تحریری از تقويم الادويه^۱ است با اندکی زیاده و نقصان در دو کتاب. ابوعلی بن محمد شريف این نسخه را به خط خود در ۱۲۳۴هـ در مراغه نوشته است. نسخه دیگری از این کتاب بدست نیامد.

مؤلف بعدها بخش معاصران را از آن جدا ساخته مصطبه خراب نامیده که به کوشش خیامپور در تبریز چاپ شده است.

نک: مجلس، ش ۹۲۲؛ فهرستواره، ۳/ ۱۹۰۲ و ۱۹۵۴؛ فرهنگ سخنوران، ۱/ ۳۰۳.

آغاز: بسمله. درود خداوند ودودی را چه سزد کی بی منت خلق روزیم فزد و ستایش کریمی را چه سزا... خط: نستعلیق شکسته. گویا به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین شنگرف. با خط خوردگی‌ها در متن اصلاحات و زیادات در حواشی. رکابه‌نویسی شده. فهرست اسامی شعراء در اول نسخه آمده است. در اول نسخه یادداشتی به تاریخ پنجشنبه ۴ جمادی الاولی ۱۲۵۷هـ در کاظمین و ابیاتی در مدح مظفرالدین شاه قاجار و یادداشتی از حسن مصطفوی که تاریخ گریختن محمدرضا شاه پهلوی را در ۲۶ دی ۱۳۵۷ نگاشته است.

جلد: تیماج فرنگی سبز.

۱۶/۵ × ۲۳/۵ سم. ۲۲۷۲ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۴)

خط: نسخ. کاتب: عبدالجواد بن مولی مؤمن.

تاریخ کتابت: پنجشنبه ۱۸ ذی حجه ۱۲۹۳هـ.

صفحات مجدول سه ستونی. رکابه دارد. حروف و اعداد به مشکی و شنگرف و لاجورد نگاشته شده. در اول نسخه تملک معتضددوله در ۱۳۳۱هـ و در آخر نسخه یادداشتی بدین مضمون که این نسخه را آخوند جواد اردبیلی به مشکوة هدیه داده و او به نویسنده یادداشت هدیه کرده است در رجب ۱۲۹۳هـ با مهر مربعی به نقش «المذنب محمد».

جلد: تیماج مشکی.

۱۷/۵ × ۲۲ سم. ۲۳۸ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۵)

۱۵۹۹۱

جام گیتی‌نما

(تاریخ منظوم - فارسی)

از: محمدعلی بن عین‌علی رفیعا فروشانی اصفهانی

(ق ۱۳هـ).

حماسه دینی است در جنگ‌های پیامبر اکرم (ص).

در تهران به سال ۱۳۷۷هـ چاپ شده است.

نک: ذریعه، ۵/ ۲۵؛ فهرستواره، ۳/ ۱۶۰۴ و ۱۰/

۶۷۶؛ مشار فارسی، ۲/ ۱۴۸۵؛ مجلس، ش ۱۳۳۹۴ و ۱۳۴۹۰ و ۱۳۷۱۲.

نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

انجام:

نخستین چو گردید جاری قلم

به نام جهان آفرین زد رقم

انجام افتاده:

کجا کرده منزل گشودند بار

بغیر از عبادت نکردند کار

۱۵۹۹۰

نجوم القرآن

(کشف الآیات - فارسی)

فی اطراف الفرقان

از: میرزا عبدالوهاب بن علی محمد منجم باشی

(۱۲۸۹هـ).

ترجمه فارسی کشف الآیاتی که گوستاو فلوگل

(۱۸۷۰ م) نگاشته و در ۱۸۲۴ م به نام نجوم الفرقان فی

اطراف القرآن چاپ شده است.

کتاب حاضر بارها همراه با قرآن چاپ سنگی شده

است.

نک: ذریعه، ۲۴/ ۸۲.

آغاز: بسمله. الحمد لله حق حمده و الصلوة علی من

در این روزها داشت خیرالانام

۱۵۹۹۳

مجموعه

جناب محمد

(فقه - عربی)

۱. مناسک الحج

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

(گ ۱ پ-۶ ر)

عناوین و نشانی‌ها شنگرف.

از: محقق کرکی علی بن عبدالعالی عاملی (۹۴۰ هـ).

صفحات چهارستونی.

نک: حیاة المحقق کرکی و آثاره، ۲/ ۵۱۰-۵۱۱.

رکابه‌نویسی شده.

آغاز: بسمله. الحمد لله علی سوابغ نعمه الغزار و

برگ نخست پارگی داشته و صالی شده است.

الصلوة و السلام علی نبیه محمد و آله الاطهار [و بعد]

جلد: تیماج فرسوده.

فهده جمله تشتمل علی مالابذ منه من بیان مناسک حج

۲۱ × ۳۰ سم. ۱۶۵ گ. ۱۹ س.

بیت‌الله الحرام

(ثبت ۲۰۷۱۵۶)

انجام: ... فیما رغبوا فيه كانت ائمتهم شفائهم يوم

القيمة.

۱۵۹۹۲

جوامع الجامع

(تفسیر - عربی)

(فقه - عربی)

۲. صیغ العقود و الايقاعات

از: ابوعلی فضل بن حسن بن فضل طبرسی (۵۴۸ هـ).

(گ ۶ پ-۲۳ پ)

نک: مجلس، ش ۱۲۰۹۴؛ التراث العربی، ۲/ ۲۲۷.

از: محقق کرکی نورالدین علی بن عبدالعالی

نسخه حاضر نیمه دوم کتاب را دربردارد، از سوره

(۹۴۰ هـ).

مریم تا آخر قرآن.

نک: مجلس، ش ۷۵۴۰/۵ در آغاز و انجام برابرند.

آغاز نسخه: یرجوا لقاء ربّه فلیعمل عملاً صالحاً و لا

یشرک بعبادة ربّه احد. الحول التحول یقال حال من

مکانه حولاً... سوره مریم علیها السلام مکیه ثمان و

تسعون آیه عدداً الکوفی که بعض آیه و لم یعدّها غیرهم

انجام: ... و افض علیّ سجّال نعمک و اخصصنی

بلطایف کرمک انک الکریم المنان و صلی الله علی سیدنا

محمد و آله الطیبین الاخبار و حسبنا الله و نعم الوکیل.

خط: نسخ آیات معرب. کاتب: محمود بن پیر

محمد بن پیر محمود رومی. تاریخ کتابت: شنبه

۱۱ محرم ۹۷۵ هـ. مکان کتابت: دارالسلطنه

تبریز.

اسامی سور به شنگرف.

(فقه - عربی)

۳. فروع دین

(گ ۲۴ پ-۲۶ پ)

فایده‌ای است در بیان فروع دین از زکات تا امر به

معروف و نهی از منکر، به خصوص در بیان واجبات حج.

آغاز: بسمله. و منها الزکوة و هی تجب فی تسعة

اشیاء الابل و البقر و الغنم و الذهب و الفضة و الحنطة ...

انجام: ... و هی العلم بکون المعروف معروفاً و المنکر

منکراً و تجویز التأثیر و الأمن من الضر و هما واجبان علی

کل مستطیع.

(ادبیات - فارسی)

۴. شرح شواهد

(گ ۲۷ ر-۴۳ پ)

بخشی از کتابی است در شرح شواهد شعری کتابی

در صرف و نحو عربی احتمالاً شرح الفیه.

رکابه‌نویسی شده و حواشی دارد.

جلد: تیماج مشکلی دورو.

۱۹ × ۲۴ سم. ۲۴۴ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۷)

آغاز افتاده: حذف عاید منصوبست بعد از فعل ناقص که کان باشد و این حکم اختصاص بفعل تام ندارد. ما الله مولیک فضل فاحمدنه

فما لدی غیره نفع و لا ضرر یعنی آن چیزی که خدا عطا کرده بتو او را فضل است البته ستایش او را ...

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت رساله یکم: غره جمادی الاول ۱۰۳۲ هـ. رساله سوم: ۲۲ ربیع الآخر همان سال.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۵/۵×۲۱ سم. ۴۳ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۸)

۱۵۹۹۴

مجمع البحرين و مطلع النیرین (لغت - عربی)

از: فخرالدین بن محمد علی طریحی (۱۰۸۷ هـ).

نک: التراث العربی، ۴۴۵/۵.

آغاز: بسمله. الحمد لمن خلق الانسان و علمه البیان و التبیان ...

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: شروع در ۱۵ محرم در کربلا و اتمام در شب ششم جمادی الاولی ۱۲۳۵ هـ. هنگام تحصیل علوم دینی.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و یادداشت علامت بلاغ مقابله و تصحیح دارد، بدین مضمون «فرغ من تصحیحه و مقابله بقدر الامکان بوم الخمیس السابعة عشر من الشهر الاکبر شهر الله... سنه ۱۳۳۶» با مهر بیضوی به سجع «سبحان العلی الاعلی ۱۲۳۴»، با حواشی به امضای «لطف» و «لولد المؤلف» و «منه»، در اول نسخ ابیاتی به فارسی و عربی درج شده و یادداشتی که تاریخ حمله و هسابی‌ها به کربلا را در روز چهارشنبه مصادف با عید

غدیر ثبت کرده، نیز تعداد ابیات نسخه که ۴۴۸۳۸ بیت شمرده شده و در آخر نسخه چند مهر بیضوی از جمله با سجع «توکل یا اباذر علی خالک الاکبر» و «عبده الراجی محمد مهدی» و «عبده غلام حسین بن محمد رضا» و نیز چند فایده ادبی.

جلد: تیماج سرخ.

۱۹×۳۰ سم. ۳۰۱ گ. ۳۴ س.

(ثبت ۲۰۷۱۵۹)

۱۵۹۹۵

خلاصه منهج الصادقین (تفسیر - فارسی)

از: ملا فتح الله بن شکرالله کاشانی (۹۸۸ هـ).

نک: مجلس، ش ۱۲۰۲۰؛ ذریعه، ۲۳۳/۷.

نسخه حاضر جلد دوم کتاب و از سوره هود تا سوره فاطر را شامل است و از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: و یا قوم هذه ناقة الله و گفت ای گروه من این ناقه ایست ...

انجام نسخه: بصیرا بیناست و می‌داند که مستحق هلاکت کیست و لایق خلاص و نجات کدام و هر یک را فراخور او پاداش دهد.

خط: نسخ. آیات معرب و به شنگرف. بی کا.

تاریخ کتابت: شنبه ۲۰ ذی قعدة ۱۰۸۰ هـ.

صفحات مسجول محرر به زر و مشکى و لاجورد.

رکابه دارد. صفحه آغاز پارگی داشته و صالی شده. به نسخه رطوبت رسیده. در آخر نسخه یادداشت تملکی که پاک شده و یادداشت تولد علی خان در شب سه شنبه ۱۹ شعبان ۱۳۱۳ هـ.

برگ‌هایی در اول نسخه سفید مانده است.

جلد: تیماج زرد فرسوده.

۱۸/۵×۳۰ سم. ۳۴۳ گ. ۲۶ س.

(ثبت ۲۰۷۱۶۰)

۱۵۹۹۶

خلاصه منهج الصادقین (تفسیر - فارسی)

از: ملا فتح‌الله بن شکرالله کاشانی (۹۸۸هـ).
این نسخه از سوره «ص» تا آخر قرآن را دربردارد.
آغاز: بسمله. سوره ص مکیه و هی ثمان و ثمانون
آیه ابی بن کعب از حضرت رسالت پناه صلعم روایت کند
که هر که سوره ص بخواند حق تعالی بوزن جمیع
کوهها... بسمله. ص. از امام جعفر صادق علیه السلام
مرویست که صاد اسمی است از اسمای الهی ...
انجام: ... حکیم سنائی درین باب گفته:

اول و آخر قرآن ز چه با آمد و سین

یعنی اندر ره دین رهبر تو قرآن بس
حسینا الله [و] نعم الوکیل و نعم المولی و نعم النصیر و
الیه المرجع و المصیر.

خط: نسخ. کاتب: شیخ حبیب‌الله. تاریخ کتابت:
چهارشنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۰۸۷هـ.
صفحات مجدول به شنگرف و مشککی. آیات
معرب و به شنگرف.
رکابه دارد.

جلد: تیماج زرد.

۱۷/۵ × ۳۰/۵ سم. ۵۲۳ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۲۰۷۱۶۱)

۱۵۹۹۷

قرآن کریم (عربی)

نسخه کامل است از سوره حمد تا سوره ناس.

خط: نسخ معرب. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.
تمامی صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به
زر و مشککی. دو صفحه نخست دارای کتیبیه
مذهّب. فواصل آیات با دایره زر و نشانی وقفها و
مدها به شنگرف. در ابتدای هر سوره نام سوره و
تعداد آیات و مکی و مدنی بودن آن به خط
درشت درج گردیده و در حواشی کیفیت قرائت

برخی کلمات درج شده است.

در آخر نسخه یادداشتی از سید حسام‌الدین فال
اسیری که در ۲۵ ماه رمضان ۱۳۸۱ این نسخه را
به تیمسار سرتیپ محمد رضا یآوری اهدا کرده
است.

جلد: روغنی دو رو بانقش گل و بوته الوان.

۱۱ × ۱۷/۵ سم. ۳۵۵ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۲۰۷۱۶۲)

۱۵۹۹۸

مجموعه**۱. فواید طبّی**

(پزشکی - فارسی)

(گ ۱ پ - ۹ ر)

۲. تحفه شاهی

(پزشکی - فارسی)

= ترجمه براء الساعه

(گ ۹ پ - ۴۶ پ)

از: سید احمد بن محمد حسین شریفی طبیب
تنکابنی (ق ۱۳هـ).

متن از محمد بن زکریا رازی، ترجمه از میرزا سید
احمد تنکابنی حکیم‌باشی فتح‌علی شاه قاجار و به نام
او. با افزودن ۷ باب بر ۲۳ باب متن کتاب. سپس فرزند
او سید محمد طبیب در آن دست برده و در ۱۲۹۷هـ به
چاپ رساند.

نک: مجلس، ش ۱/۱۲۱۴۸؛ فهرستواره، ۵/۳۳۳۹.

آغاز: بسمله. حمد بیحد حکیمی را سزد که طبیعت
نوع انسان را از چهار طبع مختلف الطبیعه الفت ترکیب
داد ...

انجام: ... سیر و پیاز و تخم تره تیزک مساوی پخته
مرهم ساخته بکار برند.

۳. فواید و نسخه‌جات طبّی

(پزشکی - فارسی)

(گ ۴۶ پ - ۵۷ ر)

- ۴. لغت عربی به فارسی**
(لغت - عربی به فارسی)
(گ ۵۷ پ- ۷۷ ر)
رسالة مختصری است در بیان معانی لغات عربی به فارسی به ترتیب الفبای اول کلمات.
آغاز: باب ما اوله الألف اخشم فراخ بینی اذعال افساد استحمایش اشتداد اشرف خوف...
انجام: ... باب ما اوله الیاء غیر بالغ... یزک طلایه و مقدمه الجیش یساول صف آرا.
- ۵. لغات نصاب**
(لغت - عربی به فارسی)
(گ ۷۷ ر- ۸۵ پ)
آغاز: لغات نصاب، قفا حیره یعنی پشت کردن...
انجام: عماد لغت عربی قدیم الوضع را گویند که واضح آن عرب باشد...
- ۶. لغات مولد و معرب و معجم و مشترکه و مختلف فیها و اسامی فلزات و اسامی لیالی در ایام ماه**
(گ ۸۵ پ- ۸۷ پ)
- ۷. فواید پراکنده**
(فارسی)
(گ ۸۸ ر- ۱۰۷ پ)
از جمله: طریق مساحت مثلث، حس مشترک، فوایدی در زمین شناسی، اسامی شهور ترکیه و نسخه جات طبی.
خط: نستعلیق. کاتب رساله دوم: محمد بن آخوند ملاً آقا. تاریخ کتابت: شب چهارشنبه ۱۸ ذیحجه ۱۳۱۷ هـ. مکان کتابت: قریه شورین.
عناوین شنگرف.
جلد: تیماج فرنگی مشکی.
۱۱/۵ × ۱۷/۵ سم. ۸۷ گ. ۱۲ س.
(ثبت ۲۰۷۱۶۳)
- ۱۵۹۹۹ شرح عقائد العضدی**
(عقاید - عربی)
از: جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ هـ).
شرح مزجی است بر رساله اعتقادات قاضی عضدالدین ایچی (۷۵۶ هـ).
انجام تألیف در چهارشنبه ۱۸ ربیع الاول ۹۰۵ هـ.
نک: التراث العربی، ۳/ ۳۵۲.
آغاز: بسمله. یا من وفقنا لتحقيق العقائد الاسلامیه و عصمنا عن التقليد فی الاصول و الفروع الکلامیه...
انجام: ... ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا و هب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب و اغفر لنا و تب علینا انک انت الکریم التواب.
خط: نسخ. بی بی کا. بی تا.
با حواشی به امضای «فیض الله» و «محمود حسن». رکابه نویسی دارد. در آخر نسخه مهر بیضوی با سجع «بود نور چشم محمد حسن» و مهر بیضوی دیگر با سجع «عز من قنع و ذل من طمع».
جلد: تیماج فرنگی.
۱۸/۵ × ۲۳/۵ سم. ۸۲ گ. ۱۰ س.
(ثبت ۲۰۷۱۶۴)
- ۱۶۰۰۰ حاشیه المحاکمات بین شرحی الاشارات**
(فلسفه - عربی)
از: آقا حسین بن جمال الدین محمد خوانساری (۱۰۹۸ هـ).
حواشی آقا حسین خوانساری است بر متن الاشارات و التنبيهات ابن سینا و شرح الاشارات خواجه نصیر طوسی و المحاکمات بین شرحی الاشارات قطب الدین رازی و حاشیه المحاکمات میرزا جان باغنوی.
این حواشی به اهتمام دکتر احمد عابدی به وسیله

- دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در ۱۳۷۸ هـ ش به چاپ رسیده است.
نک: ذریعه، ۱۹۲/۶.
- نسخه حاضر یک برگ از آغاز و از انجام افتادگی دارد.
- آغاز افتاده: ان يكون بناء الكلام على ما ذهب اليه الشيخ لأن الكلام في كلامه و الظاهر أنه على مذهب الشيخ لا يمكن ان يصير الشيء جوهرًا بعد ما لم يكن... انجام افتاده: فلو تمّ ما ذكره سابقاً من أنّ قسمة المحل يستلزم قسمة الحال من الصورة العقلية أيضاً ليتم المراد و اندفع الایراد.
- خط: نستعلیق. بی. کا. بی. تا.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف و در نیمه دوم نسخه عناوین نانوشته باقی مانده. در حاشیه تصحیح شده و حواشی با نشانی «منه رحمه الله» و «لراقمه» دارد. رکابه نویسی شده.
جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سر ترنج.
۱۳×۱۹ سم. ۲۵۳ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۷۱۶۵)
- ۱۶۰۰۱
- مجموعه**
- ۱. منتهی السؤل**
فی شرح الفصول
(عقاید - عربی)
(گ ۱ پ - ۴۲ پ)
- از: علی بن یوسف بن عبدالجلیل نیلی (ق ۸ هـ).
فصول خواجه نصیر طوسی در عقاید به فارسی نگاشته شده که رکن‌الدین استرآبادی آنرا ترجمه به عربی نموده و کتاب حاضر در شرح آنست با عناوین «قوله - اقول».
- نک: مجلس، ش ۵۶۳۷؛ ذریعه، ۱۰/۲۳؛ مرعشی، ۲۳۷/۶ و ۱۹۸/۱۲؛ معجم التراث الکلامی، ۵/۲۸۹.
- آغاز: بسمله. الحمد لله مبدع نظام الاصول و مخترع ترتیب الفصول بحکمة تبهّر العقول ساطع الانوار
- الباهرة...
انجام: ... سعادة دارالآخرة بمحمد و عترته الطاهرة و الحمد لواجب و الغنى على الاطلاق... أنه لا يخيب من سأله و لا يخسر من امله.
- ۲. الاسطنبولية في الواجبات** (عقاید - عربی)
العينية = ما لا يسع المكلف جهله
(گ ۴۴ پ - ۴۹ پ)
- از: شهید ثانی زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۵ هـ).
ختم تألیف در روز چهارشنبه ۱۶ جمادی الآخر ۹۵۲ هـ در قسطنطنیه.
نک: ذریعه، ۲/۵۹ و ۱۹/۲۶؛ معجم التراث الکلامی، ۱/۲۵۹ و ۳۹۸.
- آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة على محمد و عترته الطاهرين و بعد فهذه رسالة مشتملة على ما لا يسع المكلف جهله من معرفة الله تعالى و ما يتبعه من اصول الدين و العبادات العينية على وجه الاختصار فالأول ما يجب على المكلف...
انجام: ... كما جعلها مختومة بالقرية اليه.
- ۳. الاعتقادات**
(عقاید - عربی)
(گ ۵۰ پ - ۷۱ پ)
- از: شیخ صدوق محمد بن علی ابن بابویه قمی (۳۸۱ هـ).
نک: ذریعه، ۲/۲۲۶؛ التراث العربی، ۱/۲۷۰؛ معجم التراث الکلامی، ۱/۳۹۱.
- آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة على محمد و آله الطاهرين قال الشيخ ابوجعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه الفقيه المصنف لهذا الكتاب في صفة اعتقاد الامامية اعلم ان اعتقادنا في التوحيد...
انجام: ... و قد اخرجت الخبر في ذلك مسندا بشرحه في كتاب التوحيد و ساحرر في ذلك كتابا مشية الله و عونہ انشاء الله و الحمد لله رب العالمين.

۴. ترجمه الفصول النصيرية (عقاید - عربی)
 فی الاصول الدينية
 (گ ۷۴ پ ۸۵ پ)
 از: رکن الدین محمد بن علی استرآبادی (ز):
 ۷۲۸ هـ).
 ترجمه عربی رساله فصول خواجه نصیر طوسی در
 عقاید است.
 انتشارات دانشگاه تهران در ۱۳۳۵ هـش آنرا به
 چاپ رسانده است.
 نک: مجلس، ش ۴۰۱۳؛ معجم التراث الکلامی، ۲/
 ۲۵۷.
 آغاز: بسمله. اما بعد حمد الله الواجب وجوده الفایض
 علی سایر القبايل جوده....
 انجام:.... و خسر خسرانا مبینا و فققمک الله و ايانا
 لسعادة الدار الآخرة بمحمد و عترته الطاهرة.
 خط: نسخ. رساله سوم به نستعلیق. رساله یکم:
 کاتب: ملک علی بن محمد تبریزی. تاریخ
 کتابت: یکم شعبان ۹۶۱ هـ. رساله دوم: سه شنبه
 ۱۵ محرم ۹۶۱ هـ به همان خط. رساله سوم: ربیع
 الاول ۹۵۲ هـ.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
 در حاشیه تصحیح شده و رکابه نویسی دارد. در
 اول نسخه وقف نامه‌ای که نسخه را بر علما و
 صلحای امامیه وقف کرده در ۱۲۷۵ هـ و مهر
 بیضوی به سجع «خادم شرع نبی فتح علی
 ۱۲۸۲».
 رطوبت به نسخه آسیب رسانده است.
 این نسخه اهدایی شیخ عبداللّه نورانی به
 کتابخانه مجلس است در ۱۳۸۰/۳/۱۶ هـش.
 جلد: تیماج فرنگی.
 ۱۲/۱۹× سم. ۸۵ گ. ۱۷ س.
 (← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۶۶)
- ۱۶۰۰۲
 فتح الوهاب
 (فقه شافعی - عربی)
 بشرح منهج الطلاب
 از: زکریا بن محمد انصاری (۹۲۶ هـ).
 مؤلف در ابتدا کتاب منهاج الطالبین محیی الدین
 نووی (۶۷۶ هـ) را تلخیص نموده و آنرا منهج الطالبین
 نامیده است. سپس شرح حاضر را بر آن نگاشته است.
 در الفهرس الشامل ۳۲۵ نسخه خطی از این شرح معرفی
 شده است.
 نک: التراث العربی، ۴/۱۵۶؛ الفهرس الشامل للتراث
 العربی الاسلامی المخطوط، الفقه و اصوله، ۷/۳۲۷-
 ۳۵۷.
 نسخه حاضر جزء اول کتاب است، شامل کتاب
 الطهارة تا کتاب قسم الزکاة.
 آغاز: بسمله. قال سیدنا و مولانا... بسمله. الحمد لله
 علی افضاله و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد و صحبه
 و آله و بعد فقد کنت اختصرت منهاج الطالبین فی
 الفقه....
 انجام نسخه: ... یکنون قدرا یقارب الجمیع فالواجه
 التفصیل السابق فیه.
 خط: نسخ. کاتب: عبدالواحد بن محمد بن احمد.
 تاریخ کتابت: ظهر جمعه ۲۶ محرم ۱۳۰۳ هـ.
 کتاب متن به شنگرف. نشانی‌ها شنگرف. در
 حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد با نشانی «ا ه
 ب ج». نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان درج
 شده. فهرست مطالب کتاب در اول نسخه آمده و
 یادداشت وقف از کاتب در ۲۲ ماه رمضان
 ۱۳۱۴ هـ یادداشتی از پسر کاتب (عبداللّه بن
 عبدالواحد فرامرزی) در ۴ بهمن ۱۳۴۱ هـش که
 فوت کاتب را در ۱۳۲۲ هـش در قریه چاه کوتا از
 توابع پوشهر ثبت کرده است.
 جلد: تیماج فرنگی.

در انجامه، تاریخ اتمام تألیف ظهر جمعه ۱۹ ربیع الثانی ۱۲۹۱ هـ ثبت شده است. به نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان و مقدمه تصریح شده و فهرست مطالب در آغاز نسخه آمده که شامل طهارت، صلات، زکات، صوم و حج می‌باشد.

آغاز: بسمله. و به نستعین الحمد لله الذی رفع حجب بصائر القلوب فتفقهت فی دینه و اشتغلت باعظم مطلوب... فبعد فیقول افقر الوری الی ربّه القدر الواحد محمد بن راشد بن حسین فأتی لما رأیت کثیراً من المبتدئین فی الفقه مقبلین علی مجموع الامام العالم العلامة سیدی الاخضری...

انجام: ... لا ارتقی صدرا منها و لا ارد. اسأل الله العظیم ان يجعل ذلك خالصاً لوجهه الکریم.

خط: نسخ. کاتب: عبدالواحد بن محمد بن احمد بن علی. تاریخ کتابت: ظهر جمعه ۲۲ صفر ۱۳۰۴ هـ.

کتاب متن به سنگرف نوشته شده. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان آمده است.

فهرست مطالب کتاب در آغاز نسخه درج شده. رکابه نویسی دارد. در اول نسخه یادداشت وقف از عبدالواحد بن محمد فرامرزى و در آخر نسخه اشعاری در وصف نسخه از کاتب که سیاه کرده‌اند.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۷×۲۲ سم. ۲۶۴ گ. ۲۰ س.

(ثبت ۲۰۷۱۶۹)

۱۶۰۰۵

(عقاید - عربی)

الصواعق الالهية فی الرد علی الوهابية

از: سلیمان بن عبدالوهاب تمیمی نجدی حنبلی (ح) ۱۲۱۰ هـ.

مؤلف برادر محمد بن عبدالوهاب بنیان گذار فرقه

۱۸×۲۵/۵ سم. ۳۰۵ گ. ۲۶ س.

(ثبت ۲۰۷۱۶۷)

۱۶۰۰۳

(فقه شافعی - عربی)

فتح الوهاب بشرح منهج الطلاب

از: زکریا بن محمد انصاری (۹۲۶ هـ).

نسخه حاضر از کتاب النکاح تا کتاب امهات الاولاد را دربر دارد.

آغاز نسخه: بسمله. کتاب النکاح هو لغة الضم و الوطاء و شرعا عقد يتضمن اباحة و طء بلفظ...

انجام: ... بخلاف ما لو اوصى بحجة الاسلام من الثلث و هذا من زيادتي في الواحد.

خط: نسخ. کاتب: عبدالواحد بن محمد بن احمد بن ملا علی فلاورزی کچویی از اعمال جهانگیریه. تاریخ کتابت: ظهر پنجشنبه غره شعبان ۱۳۱۳ هـ.

نشانی‌ها سنگرف. رکابه نویسی شده و فهرست مطالب در ابتدای نسخه آمده است و یادداشت وقف از کاتب در اول نسخه دیده می‌شود.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۸×۲۵/۵ سم. ۱۹۶ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۲۰۷۱۶۸)

۱۶۰۰۴

(فقه عامه - عربی)

مواهب المولى العلى على مجموع الامام الاخضرى

از: محمد بن راشد بن حسین.

شرح مزجی است بر مجموع اخضری در فقه عامه. در الفهرس الشامل (۲۰۵/۹) مختصر الاخضری در فقه مالکی از ابوزید عبدالرحمن بن محمد اخضری (۹۸۳ هـ) معرفی شده که احتمال می‌رود کتاب حاضر شرح بر آن باشد؟

وهابیت است که این رساله را در ردّ وی نگاشته و بارها در هند و ایران و ترکیه به چاپ رسیده است.

نک: الاعلام^۱. زرکلی، ۳/ ۱۳۰؛ ایضاح المکنون، ۲/ ۷۲؛ معجم المؤلفات الاسلامية فی الرد علی الفرقة الوهابية، ص ۲۷۸.

نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمين و اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و اشهد ان محمداً عبده و رسوله ارسله بالهدى و دين الحق... اما بعد من سليمان بن عبدالوهاب الى حسن بن عيدان سلام على من اتبع الهدى و بعد قال الله تعالى و لتكن منكم امة يدعون الى الخير ...

انجام افتاده: ... نصوص الوعيد فى القرآن مطلقة عامه كقوله تعالى ان الذين يأكلون اموال اليتامى ظلما الآية و كذلك ...

خط: نسخ، بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین شننگرف. رکابه‌نویسی شده. رطوبت به شدت به نسخه آسیب زده. در اول نسخه یادداشت وقف از عبدالواحد بن محمد فرامرزى. جلد: تیماج فرنگی.

۱۷×۲۴/۵ سم. ۴۲گ. ۲۱س.

(ثبت ۲۰۷۱۷۰)

۱۶۰۰۶

دفع المناواة

عن التفضيل و المساواة

از: سید حسین بن حسن بن محمد مجتهد کرکی (۱۰۰۱هـ).

در بیان شأن امیرالمؤمنین^(ع) در نسبت با پیامبر اکرم^(ص) و نسبت هر یک از امامان با یکدیگر و نسبت ایشان با پیامبران گذشته همراه با شواهدی از آیات و احادیث در سه «مرصد»:

المرصد الاول: المساواة فى ما عدا النبوة

المرصد الثانى: فى الافضلية على سائر الخلق
المرصد الثالث: فى أنّ الائمة بعد النبى و الوصى افضل البشر.

ختم تألیف در ۴ ربیع الاول ۹۵۹هـ. این کتاب به اهتمام سید مهدی رجایی به چاپ رسیده است.

نک: ذریعه، ۸/ ۲۳۲؛ مرعشی، ۱۷/ ۳۲؛ معجم التراث الکلامی، ۳/ ۲۸۲.

نسخه حاضر یک برگ از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: الموجودات بأسرها حتى الشجر و الحجر رجال الفضائل و شجعانها و حماة الفواضل و فرسانها... و بعد فقد سأل من تفرد بعالي فطرته و وقاد قريحته و مستقيم سليقته....

انجام: ... و خاصته و اصفیائه و احینا فى دولته ناعمین و بصحبته غانمین و بحقه قائمین و من السوء سالمین آمین.

خط: نسخ، بی‌کا. از عصر مؤلف.

عناوین به زر و شننگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی «منه مد ظله العالی» دارد. رکابه‌نویسی شده.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۸×۲۵ سم. ۱۴۳گ. ۱۷س.

(ثبت ۲۰۷۱۷۱)

۱۶۰۰۸

نهاية الادراك

فى دراية الافلاك

از: قطب‌الدین محمود بن مسعود شیرازی (۷۱۰هـ). در چهار مقاله: ۱. مقدمات ۲. اجرام علوی ۳. هیئت ارض ۴. مقادیر ابعاد و اجرام. بدرخواست

۱. زرکلی از این رساله به عنوان الرد علی من کفر المسلمین بسبب النذر لغير الله یاد کرده و نسخه‌ای از آنرا در مکتبه اوقاف بغداد نشان داده است.

- اشرف‌الدین محمد بن عمر بدخشانی ساخته و کتاب تذکره خواجه نصیر طوسی را در آن گنجانده است. نک: دانشگاه، ۱۰/۱۵۷۹؛ سپهسالار، ۵/۷۳۴. آغاز: بسمله. انا بعد حمد الله الذي جعل الحمد ثمنا لنعمًا...
انجام: ... فلنختم الكتاب حامدين لله تعالى على آلايه العظام و نعمائه الجسام و مصلين على زبدة الليالي و الايام محمد خير الانام و على آله البررة الكرام مصابيح الظلام و مفاتيح الكلام.
خط: نستعلیق. کاتب: وصف الله انصاری ساکن قصبة سهالی. تاریخ کتابت: ۵ محرم ۱۱۲۰ هـ. صفحه آغازین نونویس است. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. جلد: تیماج قهوه‌ای. ۱۶/۲۴/۵۴ سم. ۲۱ گ. ۲۱ س. (ثبت ۲۰۷۱۷۳)
- ۱۶۰۰۹
مجموعه
۱. ساعات استخاره (فارسی)
به نقل از امام صادق (ع)
(ص ۲-۳)
۲. فال نامه (فال نامه - فارسی)
(ص ۳-۴۱)
منسوب به: امام جعفر صادق (ع).
طریقه تفأل به قرآن کریم است همراه با دایره‌ها و جداولی در بیان بدست آوردن حاجات از سور مختلف. آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم و العاقبة للمتقین... قال رسول الله صلى الله عليه و سلم اتقوا فراسة المؤمن... بدانکه این فالنامه بغایت خوب و مجربست و معتمد از قول درربار...
انجام: ... ایحسبون انما نمدهم. توانگری و مال بسیار یابد، تمت.
۳. اختیارات ایام سبعه منقول از امیرالمؤمنین (ع)
(فارسی)
(ص ۴۱-۴۳)
۴. چهل حدیث = اربعین حدیث (حدیث - فارسی)
(ص ۴۵-۵۷)
از: عبدالرحمان جامی (۸۹۸ هـ).
چهل حدیث نبوی است همراه با ترجمه منظوم فارسی.
نک: ذریعه، ۲۳/۱۰۲؛ مرعشی، ۱۲/۴۳؛ مجلس، ش ۱۷/۷۷۶۲.
نسخه حاضر یک صفحه از آغاز افتادگی دارد. آغاز افتاده: العصمة و العون و الله ولی التوفیق و المستعان قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: لا يؤمن احدکم حتى یحب لأخیه ما یحب لنفسه هر کسی را لقب مکن مؤمن
گر چه از سعی جان و تن کاهد انجام:
اربعینهای سالکان جامی
هست بهر وصول صدر قبول نبود از فضل حق عجیب و غریب
که بدین اربعین رسی بوصول
۵. نوروزنامه (فارسی)
(ص ۶۰-۷۲)
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة و السلام علی رسوله
۱. صفحه نخست نونویس است و سطرهای ابتدایی ساخته کاتب است.

- و آله اجمعین نقلست که در حدیث آمده است اول ما خلق الله نوری. چنین می‌فرماید خلاصه موجودات و مفخر کاینات و برگزیده انبیا...
انجام:... ثواب بسیار عطا کنیم صفت آفرینش بسیار بود اما مختصر کرده شد و الله اعلم بالصواب.
۱۴. فضیلت بانک نماز و نماز جماعت (فارسی)
(ص ۱۴۰-۱۵۹)
۱۵. ادعیه قضای حاجات
از فواید الفواید و...
(ص ۱۵۹-۱۸۴) (فارسی)
۱۶. اشکال میمون
(ص ۱۸۴-۱۸۷) (فارسی)
۷. کنوز الرموز (اخلاق - فارسی)
(ص ۸۷-۹۲)
از: مؤلفی ناشناخته.
نک: مجلس، ش ۲/۷۸۶۰ در آغاز برابرنند.
۸. در بیان نحس اکبر
(ص ۹۳) (فارسی)
۹. در بیان حواس خمسسه
(ص ۹۳-۹۴) (فارسی)
۱۰. خواص حروف تهجی
(ص ۱۰۲-۱۱۱) (فارسی)
۱۱. حروف سبعه ممتازجه
به نقل از بونی
(ص ۱۱۱-۱۱۴) (فارسی)
۱۲. فضیلت خوردنی‌ها
(ص ۱۱۴-۱۲۵) (فارسی)
۱۳. دفع شرها و مضرتها
و مار و کژدمها و دیو...
(ص ۱۲۵-۱۳۹) (فارسی)
۱۷. استخاره جعفری
(ص ۱۸۹-۲۰۲)
از: مؤلفی ناشناخته.
نک: دانشگاه، ۱۶/۷۳۴-۷۳۶.
- آغاز: بسمله. منقولست از حضرت امام همام جعفر صادق علیه الصلوة و السلام هر کسی را که مهمی و حاجتی پیش آید و خواهد که انجام کار معلوم نماید باید که بطهارت کامل در ساعت اسعد بموجب ارشاد امام در عمل آرد... این کلمه چند حضرت امام از کلام جعفر (کذا) موافق حروف تهجی در اعداد ابجد ترقیم نمودند و این تحفه را باستخاره جعفری نام نهاده شد و الله الموفق و به نستعین. اگر سائل پرسد که بیمار چه بیماری دارد باید که نام سائل و نام آنروز بحساب ابجد جمع کند....
انجام:... اگر سائل پرسد که دزد تنها است یا شریک دارد نام سائل و نام آنروز جمع نموده حساب ابجد... و اگر سه ماند چند کس شریک دارد.
۱۸. اختلاجات
(ص ۲۰۳-۲۰۵) (فارسی)
۱۹. چهار مسأله که علمای خراسان
از علمای ماوراءالنهر پرسیدند و پاسخ
امام حفص کبیر (ص ۲۰۵-۲۰۶) (فارسی)

- ۲۰. سالنامه = احکام سالنامه** (فارسی)
(ص ۲۰۶-۲۱۳)
از: خواجه علی حکیم ترمذی.
نک: فهرستواره، ۴/۲۹۶۳.
- آغاز: احکام سالنامه خواجه علی حکیم ترمذی
رحمة الله علیه می‌فرماید: چون سال موش در آید اول آن
سال خوشی و ایمنی بود...
انجام: ... سال خوک، زنان حامله بسیار دختر زاینند...
اما نزد اهل خود بی قدر و بی وقر و حرام روزی بود.
- ۲۱. فضیلت ماه‌های رجب و شعبان و رمضان** (فارسی)
(ص ۲۱۳-۲۲۱)
- ۲۲. دعای روز عاشورا** (فارسی)
(ص ۲۲۱-۲۲۸)
- ۲۳. سؤال داراشکوه و جواب شاه محب الله** (فارسی)
(ص ۲۲۸-۲۲۹)
- ۲۴. دعای هفت قفل** (فارسی)
(ص ۲۲۹-۲۴۱)
- ۲۵. زکی نامه** (فارسی)
(ص ۲۴۱-۲۴۶)
آغاز: جبرئیل علیه السلام گفت یا رسول الله صلی
الله علیک و آلت و سلم، این زکی نامه را خدایتعالی در هر
شبانه روز فرموده که در هر روزی چهار پاس آفریده...
- ۲۶. ابیات در شناخت رجال الغیب** (شعر - فارسی)
(ص ۲۴۶)
- نه بیت فارسی در شناختن جهت رجال الغیب.
آغاز:
اگر قیام نمایی بقول اهل کمال
برین قیاس شناسی جوانب ابدال
- ۲۷. در بیان دانستن رجال الغیب** (فارسی)
(ص ۲۴۷-۲۴۸)
- ۲۸. تعبیر خواب** (خوابگزاری - فارسی)
(ص ۲۴۸-۲۵۷)
رساله مختصری است در دوازده باب کوتاه در
خوابگزاری.
آغاز: بسمله. بدانکه تعبیر خواب از معجزه حضرت
یوسف پیغمبر علیه السلام بر دوازده باب اختصار شد...
باب اول در بیان دیدن نور خدایتعالی و دیدن دیدار
پیغمبران...
انجام: ... هر که ماهی را در خواب ببند دولت و نعمت
یابد، آمین.
- ۲۹. نوروز نامه** (فارسی)
(ص ۲۵۷-۲۶۰)
آغاز: بسمله. حکیمان روشن ضمیر سر سال غره
محرم گیرند... اگر روز یکشنبه نوروز شود آن سال بسیار
مبارک باشد...
انجام: ... و بزرگانرا خوبی نباشد بیماری و موت بسیار
شود و تنگی سال شود و الله اعلم بالصواب.
- ۳۰. اذکار ایام هفته به نقل از نظام الدین** (فارسی)
(ص ۲۶۱)
- ۳۱. [ایمان و ایقان]** (عقاید - فارسی)
(ص ۲۶۱-۲۶۸)

- آغاز: در بیان آنکه در اشعار اکابر بعضی الفاظ که واقع می‌شود بچه معنیست شعری که در وی حدیث خط و خال و زلف و جمال و صورت و حدیث فراق و وصال و آنچه عادت عشاق بود...
- انجام:... این جمله کفایت باشد که در هر عبارتی لوازم معانی را حلویه رعایت کنند. تمام شد حل لغات اشعار بزرگان.
- ۳۲. تذکرة المذاهب** (ملل و نحل - عربی)
(ص ۲۶۸-۲۸۰)
از: ابن سراج.
رسالة مختصری است در معرفی مذاهب مختلف اسلامی در هفت باب که بدرخواست خضر بن محمود نگاشته شده است.
نک: مشترک پاکستان، ۹۹۷/۲.
- آغاز: بسملة. الحمد لله الهادی للمتقين الحافظ عن طرق الضالین... اما بعد فان الله تعالی قد فرض علينا طلب طریق الحق الذی علیه السنة و الجماعة...
انجام:... بکشف اسرار الحقایق علی ما هی علیه بالطافک الشاملة ثم اللهم ارنا الحق حقا و الباطل کما هی.
- ۳۳. معرفة المذاهب** (ملل و نحل - فارسی)
(ص ۲۸۰-۲۹۹)
از: محمد طاهر غزالی نظام مدرس مدرسه جلالی.
رسالة مختصری در بیان مذهب‌ها در دو باب: ۱. در بیان سنت و جماعت ۲. در بیان هفتاد و دو گروه که بر باطل اند در ۶ فصل. نویسنده سنی است.
نک: نشریه، ۱۰/۲۳ و ۹/۲۶۹ و ۱۰/۱۹۳؛ حقوق، ص ۲۱۰.
- آغاز: بسملة. الحمد لله المحمود و الظاهر المعبود الباطن و الصلوة و السلام علی رسوله الکامل...
انجام:... بر صراط مستقیم که شاه راه است و جماعت است ثابت دارد بحرمة النبی و آله.
- ۳۴. حلّ لغات اشعار بزرگان** (عرفان - فارسی)
(ص ۳۰۱-۳۱۳)
- ۳۵. اقسام خواطر** (عرفان - فارسی)
از تحقیقات خواجه محمد پارسا
(ص ۳۱۳-۳۱۸)
- ۳۶. منظومه طیبی** (فارسی)
(ص ۳۱۸-۳۱۹)
منظومه‌ای است در ۱۲ بیت فارسی که در آن طعم دهان هنگام برخاستن از خواب را، ملاک تشخیص وضعیت جسمانی شخص قرار می‌دهد.
آغاز:
هر آنکو بامداد از خواب برخواست
بود طعم دهانش نیک پیدا
انجام:
دوای جمله بیماری همین است
تو این را یاد گیر از گفته ما
- ۳۷. عمر پیغامبران** (فارسی)
(ص ۳۲۰-۳۲۳)
- ۳۸. پادشاهان دهلی** (فارسی)
(ص ۳۲۴-۳۲۵)
- ۳۹. فالنامه** (فارسی)
(ص ۳۲۶-۳۳۱)
آغاز: بسملة. فالنامه معظم و مکرم که هر مردی

۱۱۸۹ هـ. رساله آخر به خط جدید است.
صفحات مجدول محرر به زر و مشکی. عناوین
شنگرف. رکابه دارد. در اول نسخه مهر مربعی با
سجع «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده
محمد هاشم».

جلد: تیماج قهوه‌ای بادامک در وسط با عبارت
صلوات و بادامک کوچک با نقش «یا رزاق».
۱۰/۵×۱۸ سم. ۱۸۷ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۱۷۴)

۱۶۰۱۰

شرح ایساغوجی

(منطق - فارسی)

از: ناشناس.

ترجمه و شرح مزجی مختصری است بر رساله
ایساغوجی اثیرالدین ابهری در منطق.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی فضّل نوع الانسان
علی اجناس بریته بالمنطق الفصیح و فصل الخطاب... اما
بعد چون در حدیث نبوی علیه افضل الصلوات و اکمل
التحیات آمده است که هر امر که معتد به که ابتدای او
باسم الله و حمد الله واقع نشود، آن امر ناقص و ناتمام
می‌باشد....

انجام: لا جرم گفت و لیکن هذا آخر الرسالة فی
المنطق یعنی چون غرض از تألیف اینجا با آخر رسید پس
می‌باید که این موضع آخر رساله باشد در منطق و احتمال
دارد که لفظ هذا اشارت باشد به برهان... قادر باشد بر
تألیف برهان و استنباط علوم یقینیه از آن.
خط: نستعلیق. بی‌کا. بی‌تا.

متن ایساغوجی به زر. در صفحه عنوان آمده
است: «شرح ایساغوجی فارسی تألیف بعض
الاروام رحمه الله تعالی» همراه با یادداشت
تملک محمد... این مصطفی در ۵ صفر ۱۰۰۹ (یا
۱۰۹۰ هـ). رکابه‌نویسی شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج‌دار.

برای کاری و مهمی عرض مطلب خود از بزرگان ناس
نماید باید که در این گوشه‌های بگوشه انگشت نهد و بهر
خانه که انگشت افتد....

انجام: در خانه تو بسیار برکت شود اگر تجارت کنی
مبارک بود.

۴۰. اسامی قرآن از تفسیر کبیر

(عربی)

(ص ۳۳۲)

۴۱. عدد سوره‌ها و آیات

(فارسی)

و کلمات و حروف قرآن

(ص ۳۳۳)

۴۲. خواص سوره‌ها

(ص ۳۳۵)

۴۳. اذکار جهت دفع بیماری‌ها

(فارسی)

(ص ۳۳۷-۳۴۱)

۴۴. احکام گرفتگی آفتاب و ماهتاب

(فارسی)

(ص ۳۴۲-۳۴۷)

۴۵. محرم‌نامه

(فارسی)

(ص ۳۴۸-۳۶۶)

به نقل از امام جعفر صادق (ع) از کتاب دانیال.
آغاز: هر گاه اول محرم روز شنبه باشد زمستان در
آن سال بسیار سرد باشد....

۴۶. مناجات

(فارسی)

(ص ۳۶۸-۳۷۷)

خط: نستعلیق. عبارات عربی نسخ معرب. کاتب:
میر عبدالله. رساله چهل و چهارم: س ۱۶ محرم
۱۱۹۰ هـ. رساله چهل و پنجم: ۱۷ محرم

- ۱۲×۲۴ سم. ۵۰ گ. ۱۷ س. (تصویر) ←
 (ثبت ۲۰۷۱۷۵)
- انجام: ... هم‌نشین بد را بردار جور را بده داد
 مظلومان را بستان بهشت را.
- ۱۶۰۱۱
- مجموعه**
- ۱. منتخب حدائق عبدالرزاق بیک**
 (گوناگون - فارسی و عربی)
 (گ ۱ پ ۴۸)
- شامل مطالبی به نثر و نظم، از جمله: در اثبات ذات واجب الوجود به طریق متکلمین و اهل حکمت، معرفت صفات ثبوتیه، تفسیر سوره توحید با روایات شیعی؛ و اشعار عربی از: سید ماجد بحرانی، علامه زمخشری، فخرالدین ابن مکانس، اثیرالدین، امیرالمؤمنین (ع)، تمیم بن بادیسس المغربي، مجنون العامری، سید احمد هاتف اصفهانی، قاضی نظام‌الدین اصفهانی، عبدالرحیم برعی، میرزا محمد نصیر طبیب اصفهانی، مسیح فسایی شیرازی، دعبیل خزاعی (قصیده تائیه وی)؛ و ادعیه و ختومات و عوذات، در اختلاف مذاهب و اظهار نعمت حق مذهب امامیه.
- آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة علی محمد و آله الطیبین الطاهرین و بعد قال الله تبارک و تعالی شهد الله انه لا اله الا هو و الملئکة و اولو العلم....
- انجام: ... صاحب‌المقام المحمود و علی آله و اولاده لو لا هم لم یخلق الممكنات الخلاق الودود.
- ۲. رساله فی النصایح و التجارب**
 (اخلاق - فارسی)
 (گ ۴۹ پ ۵۳ ز)
- رساله مختصری است در مطالب اخلاقی برگرفته از کلمات امامان (ع) و بزرگان.
- آغاز: بسمله، از سر دفتر اهل تقوی علی مرتضی علیه السلام منقولست که چهار چیز آدمی را بحد کمال رساند....
- ۳. لطایف الطوائف**
 (داستان - فارسی)
 (گ ۵۷ ر ۱۳۸ پ)
- از: علی بن حسین واعظ کاشفی متخلص به صفی (ق ۱۰ هـ).
 نک: فهرستواره، ۴۶۵/۱.
- نسخه حاضر یک صفحه از آغاز افتادگی دارد. آغاز افتاده: و چون جناب وزارت مآب را که جامع فضایل کسبی و مستجمع شمایل ذهنی است ... انجام: ... الصباح یعنی دوی تو منحصر است بناله که سر شب کنی تا بامداد.
- ۴. اتفاقات بدیع و شگفت**
 (فارسی)
 (گ ۱۳۹ رو پ)
- آغاز: بدیع است اگر بهم برسد: از خراسانی وفاء، از ازبک سخا، از شیرازی شجاعت ...
- انجام: ... از نامرد مردی، قزلباش صالح، وزیر لباده پوش، عالم با عمل.
- ۵. خلاصه تذکره محمدشاهی**
 (تذکره شعراء - فارسی)
 (گ ۱۴۰ ر ۱۷۵ پ)
- از: بهمن میرزا قاجار فرزند عباس میرزا ولیعهد (ق ۱۳ هـ).
- تذکره محمدشاهی در ذکر شعراء مشتمل بر سه رشته است: ۱. متقدمین تا پایان سده ۱۲ هـ به ترتیب الفبایی ۱۳۳ تن، ۲. خاقان گیتی ستان و برخی از شهزادگان، ۱۳ تن، ۳. سرایندگان معاصر به ترتیب الفبایی، ۵۷ تن. نسخه حاضر خلاصه آن است که در فراز صفحه نخست به عنوان تذکره السلاطین معرفی شده است.

- نک: فهرستواره، ۳/ ۱۸۸۶؛ ملی، ۵/ ۲۹۷.
- آغاز: بسمله، خلاصه تذکره محمدشاهی تصنیف نواب بهمن میرزا در ذکر شعرا مشتمل بر سه رشته رشته اول در ذکر متقدمین ...
- انجام: ... شخصی از میر عماد پرسید که من می‌خواهم درس بخوانم از که بخوانم گفت اگر معنای تنها می‌خواهی از مآلاً صدرا و لفظ تنها از میرداماد و لفظ و با معنی از شیخ.
- ۶. شرح حال میرزا رفیع تبریزی (فارسی)**
نظام العلماء
 (گ ۱۷۶ پ- ۱۷۷ ر)
 به نقل از: زین العابدین گنجه‌ای.
- ۷. تعریف تبریز برگرفته از تحفة الالباء زین العابدین گنجوی (فارسی)**
 (گ ۱۷۷ پ- ۱۹۴ پ)
 آغاز: تبریز از بلاد مشهوره و از مداین معموره است از اقلیم رابع و سه طرفش واسع و سمت شمالش ...
- انجام: ... روی تو بعارفان نشان خواهم داد. اللهم ائده بالعلم و وفقه بالخیر... و المسافر یحضر و القلم یسطر.
- خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: شعبان ۱۳۰۲ هـ.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد.
 جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۱۶×۲۲ سم. گ. ۱۹۵. ۱۲ س.
 (ثبت ۲۰۷۱۷۶)
- ۱۶۰۱۲**
روضه الصفا
 (تاریخ - فارسی)
فی سیره الانبیاء و الملوک و الخلفا
 از: میر خواند محمد بن خاوند شاه بن محمود
- خوارزمشاهی (۹۰۳ هـ).
 نک: مجلس، ش ۷۴۷۰؛ منزوی، ۴/ ۴۱۵۳.
 نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
 آغاز افتاده: راهبری کنم که اگر اندکی از میوه آن بخوری جاوید در بهشت بمانی و موت و زوال را بساحت اقبال تو راه نباشد. قال الله تعالی هل ادلک علی شجرة الخلد...
 انجام افتاده: ... آورده‌اند که بعد از قتل خسرو پسرش شیرویه به شیرین طمع کرد و الحاح او در متابعت از حد در گذشت شیرین...
 خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
 عناوین شنگرف.
 رکابه‌نویسی شده و چند برگ از ابتدا و انتهای نسخه وصالی شده است.
 جلد: تیماج فرنگی.
 ۲۰×۲۵/۵ سم. ۳۷۴ گ. ۱۷ س.
 (ثبت ۲۰۷۱۷۷)
- ۱۶۰۱۳**
مجموعه
۱. حاشیه قول احمد علی الفوائد الفناریة
 (ص ۴-۹۶)
 از: شهاب‌الدین احمد بن محمد بن خضر عمری رومی حنفی مشهور به قول احمد (۷۸۵ هـ).
 حاشیه‌ای است با عنوان «قوله - قوله» بر شرح فناری بر رساله ایساغوجی اثیرالدین ابهری.
 نک: آستان قدس، ۲۴/ ۱۶۵؛ ظاهریه، منطلق، ص ۹۶.
 آغاز: بسمله. حمداً لک اللهم علی ما منحت به علی من معارف الافاضل...
 انجام: ... بخلاف الاخیرین و لهذا حصر المصنف العمدة فی البرهان.

- ٢. حاشیه جبهة الوحدة** (منطق - عربی)
= حاشیه شرح الفناری
 (ص ١٠٠-١٢٥)
 از: محمد امین بن صدرالدین.
 حاشیه‌ای است با عناوین «قوله - قوله» بر شرح فناری. در ذریعه (٥٥/٢٣) با عنوان رساله فی المنطق از ناشناس معرفی شده است.
 نک: آستان قدس، ١٥٨/٢٤.
 آغاز: بسمله. انّ احسن ما یفتح به المنطق و الکلام حمد الله الواحد الذی برأ الانام...
 انجام: ... لو لا تراکم العالیق و تلاطم العوایق لشرحت الكتاب عن آخره و رفعت الحجاب و میزت القشرة عن اللباب علی انّ همم المحصلین متقاعدة و عزائمهم متقاصرة حامداً لله و مصلياً علی رسوله.
- ٣. شرح خطبة** (ادب - عربی)
تحریر القواعد المنطقية
 (ص ١٢٦-١٣٢)
 از: برهان‌الدین بن کمال‌الدین بن حمید.
 شرحی است توضیحی با عناوین «قوله - قوله» بر خطبة تحریر القواعد المنطقية قطب‌الدین رازی.
 نک: آستان قدس، ٢١٤/٢٤.
 آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... و بعد فیقول المحتاج الی الملك القديم المجید برهان‌الدین بن کمال‌الدین بن حمید عفی عنهم لما کان صدر شرح صدرالافاضل المحقق الرازی للرسالة الشمسية...
 انجام: ... و کذلک ما یقابلهما عن الخطاء ای عن فساد الکلام و الانحراف عن طریق السداد. تمّ ما اوردنا من شرح الصدر.
- ٤. شرح الرسالة الوضعية** (ادب - عربی)
 (ص ١٣٣-٢٤٥)
 از: مؤلفی ناشناخته.
- ٥. شرح الرسالة الوضعية** (ادب - عربی)
 (ص ٢٤٦-٢٨٤)
 از: ابوالقاسم بن ابی بکر لیثی سمرقندی (ق ٥٩).
 شرح مزجی است بر الرسالة الوضعية عضدالدین ایجی.
 نک: مجلس، ش ١٤١١٠/٧ و ش ٤٤٢/٤ مجموعه کریم‌زاده تبریزی که رساله را از علاء‌الدین علی بن محمد سمرقندی (٨٧٩هـ) دانسته است.
 آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خصّ الانسان بمعرفة اوضاع الکلام و مبانیه و جعل الحروف اصول کلمة و ظروف معانیه...
 انجام: ... انّ المعتبر فی الالفاظ هو حال الوضع و الموضوع له فی ذو امر کلی و ان استعمل ههنا فی مشخص فلا یكون جزئياً بخلاف زید فانه جزئی لوضعه لذلك المشخص و کذا الحال فی مثل هذه الصورة.
- ٦. شرح رسالة الاستعارة** (بلاغت - عربی)
 (ص ٢٨٤-٣٢٨)
 از: عصام‌الدین ابراهیم بن محمد بن عربشاه اسفراینی سمرقندی (٩٥١هـ).
 ١. نک: مجلس، ش ١٢٤٥٥/٧.
- ٥. شرحی است بر رساله وضعیه عضدالدین ایجی (٧٥٦هـ) احتمالاً از عصام‌الدین ابراهیم بن محمد اسفراینی (٩٥١هـ).**
 نک: مجلس، ش ٤٢٩٩/٢؛ اوقاف بغداد، ٢٠١/٣.
 آغاز: بسمله. الحمد لله و الصلوة و السلام علی محمد و علی آله و اصحابه اجمعین. هذه للايماء الی المعانی المرتبة الموجودة فی التعقل فقط علی تقدیر الדיباجة علی الرسالة...
 انجام: ... و فی ظنه وضعا لا يدفعه قوله اذ المعتبر الوضع الحمد لله علی الاتمام...

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد. آغاز افتاده: حيث اسند الانكار الى المانع يدل على الغفلة او التغافل. قوله بل الظاهره. اقول هذا اول النزاع و عين المتنازع فيه ...

انجام افتاده: فذكرت له الذى كان عن امرنا فقال لى كنت اصوب عنهم فعلا انما يعيد من لا يدري ما صلى هذا.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. متن وافیه در بالا و حاشیه صفحات درج شده. با حواشی «منه» و «علی اکبر عفی عنه» و تصحیحات در حاشیه، رکابه‌نویسی شده. برگ‌های آغاز و صالی شده. جلد: تیماج فرنگی ترنج‌دار. ۱۵×۲۱/۵ سم. ۲۰۳ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۲۰۷۱۷۹)

۱۶۰۱۵

شرح ثمرة البديع فى مدح الجناب الرفيع = شرح بدیعیة الیوسفی

از: عبداللّه بن یوسف بن عبداللّه یوسفی حلبی (۱۱۹۴ هـ).

مؤلف در پیروی از بدیعیه سرایان، بدیعیه‌ای در مدح پیامبر اکرم (ص) سروده که در آن انواع صنایع بدیعیه را بکار برده و آنرا به ثمرة البديع فى مدح الجناب الرفيع نام نهاده و کتاب حاضر در شرح بدیعیه مذکور است.

مؤلف در مقدمه از بدیعیه استادش قاسم بکره‌چی (۱۱۶۹ هـ) و شرح او بر بدیعیه‌اش (موسوم به حلیة العقد البديع)^۱ یاد می‌کند.

نک: الاعلام زرکلی، ۴/ ۱۴۸؛ ایضاح المکنون، ۱/ ۱۷۴.

۱. الاعلام، زرکلی، ۵/ ۱۸۳؛ ایضاح المکنون، ۱/ ۱۷۳.

شرحی است بر رساله الاستعارة ابوالقاسم ابراهیم بن محمد لیثی سمرقندی.

نک: مجلس، ش ۵۲۸۴/۱۴ و ۴۴۲/۲ مجموعه کریم‌زاده تبریزی؛ التراث العربی، ۳/ ۳۱۷.

آغاز: بسمله. فيقول العبد الفقير الى الطاف ربه الخفيه عصام الدين بن محمد... ان احسن ما يزداد به النعم الوفيه ...

انجام: ... بعد الظلام المحوج الى المصباح و نرجوا الانتظام فى سلك دعاء من طلبه الصلحاء فى الصباح و الرواح.

خط: نسخ. رساله يكم: بی. کا. تاریخ کتابت: ظهر چهارشنبه ۱۴ محرم ۱۲۹۶ هـ. رساله دوم و سوم: نام کاتب سیاه شده. تاریخ کتابت: شوال ۱۱۵۰ هـ. رساله ششم: نام کاتب سیاه شده. تاریخ کتابت: شنبه ۱۱۴۹ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. با حواشی بسیار. نسخه کردستانی است. در اول نسخه فایده‌ای در باره مکاشفه به خط عبدالعزیز در قریه حوزان و در آخر نسخه فایده‌ای در ذکر سن انبیاء و دفعات نزول جبرئیل بر ایشان. در میان نسخه برگ‌هایی ضمیمه شده که در آن حواشی بر رساله‌هایی این مجموعه درج شده است.

جلد: مقوارویه کاغذ سبز عطف تیماج قهوه‌ای. ۱۶×۲۲ سم. ۱۶۶ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۲۰۷۱۷۸)

۱۶۰۱۴

شرح وافية الأصول (اصول فقه - عربی)

از: سید صدرالدین محمد بن میر محمدباقر رضوی قمی (ق ۱۲ هـ).

شرح مفصل توضیحی است با عناوین «قول - اقول» بر رساله وافیه الاصول ملاً عبداللّه تونی (۱۰۷۱ هـ). نک: مجلس، ش ۷۳۷۷؛ آستان قدس، ۱۶/ ۳۰۶.

خط: نسخ معرب زیبا. بی‌کا. تاریخ کتابت ق ۱۳هـ.

صفحات مجدول محرر کمندکشی شده به زر و مشکى. فواصل آیات با ستاره‌های زرین، نشان‌های وقف و مدها به سنگرف. رکابه‌نویسی شده و علامت بلاغ دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی با ترنج و سرترنج.

۱۴×۲۱/۵ سم. گ. ۱۱ س.

(ثبت ۲۰۷۱۸۱)

۱۶۰۱۷

مجموعه

یادداشت‌های پراکنده تاریخی، سیاسی، پزشکی و ابیاتی به فارسی است. عنوان‌های قابل معرفی از این دفتر چنین است:

۱. دیوان حکیم جوزا (شعر - فارسی)

مستخبی از اشعار حکیم جوزاست، از جمله: قصیده‌ای که از جهت طبع کتاب مفاتیح الرموز به پادشاه ایران فرستاده، در مدح پادشاه ایران، زایچه از جهت نواب والا ابوالفتح میرزا حکمران گیلان، رقعه به آقا میرزا کریم میرآخور و...

گفتنی است دیوان جوزا (=دلگشا) از ابوتراب بن حسن حسینی (ز: ۱۲۸۸هـ) به شماره ۹۶۳ در کتابخانه مجلس نگهداری می‌شود و در فهرست ابن یوسف (۳/ ۲۵۰-۲۵۱) معرفی شده است.

آغاز:

نگاری که بودم بمهرش شهیر
..... آمد چو بدر منیر

۲. ترجمه تاریخ پیامبر اسلام (تاریخ - فارسی)

متن از: پل لهوژر یاریسی معلم دارالفنون.

آغاز: بسمله. و به تفتی. نحمدک یا من طرز حلت البدیع بأحسن الفراید و زبر براعة حسن مطلعہ بافتتان تفریح الفواید....

انجام: ... و اجعل هذه القصيدة و ترجمتها هدیة مقبولة لدى نبیک و صفيک و خيرتک من خلقک سيدنا و اسعدنا و حبيبنا و قرت عيوننا سيدنا محمد صلى الله تعالى عليه و سلم و خصنا بشفاعته و ارزقنا حلاوة محبته و امتنا على دينه و سننه و ارض بفضلک آل بيته الطيبين و عترته الطاهرين و صحابته اجمعين و لكافة المسلمين اجمعين.

خط: نسخ ترکی. کاتب: قاسم بن حاج

عبدالرزاق مشهور به ابن شیب. تاریخ کتابت: سلخ ذی حجه ۱۱۹۲هـ در طی ۲۵ روز.

صفحات مجدول محرر به زر و مشکى.

عناوین و نشانی‌ها سنگرف. در اول نسخه تملک فرهاد میرزا (قاجار) که در ۲۳ محرم ۱۲۸۹هـ آنرا از آخوند هدایت‌الله هدیه گرفته است و فهرستی از صنایع مندرج در کتاب بقلم مالک نسخه (صدر الافاضل) و در آخر نسخه ابیات عربی در مدح غدیر و نیلوفر.

رکابه‌نویسی شده.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۴×۲۱ سم. گ. ۱۳۲. ۲۲ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۸۰)

۱۶۰۱۶

قرآن کریم

(عربی)

این نسخه پاره‌ای از جزء اول قرآن را دربردارد.

آغاز نسخه: اولئک علی هدی من ربهم و اولئک

هم المفلحون....

انجام نسخه: ... یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی الئی

انعمت علیکم و اوفوا بعهدی اوف بعهدکم و ایای

فارهبون.

چاپ سنگی است به اهتمام شیخ علی محلاتی
حایری در ذی حجه ۱۳۱۰ هـ همراه با ترجمه فارسی زیر
نویس.

۳. لسان الغیب (استخاره - عربی)

فی ازالة الحيرة و الريب

(ص ۱۵۶ - ۱۹۳)

از: محمد قاسم بن احمد قندهاری.
رسالة مختصری است پیرامون استخاره شامل
مقدمه دارای فواید و سپس چند فصل:
الفصل الاول فی الاستخارة بالمصحف
الفصل الثاني فی الاستخارة بالسبحة
الفصل الثالث فی الاستخارة بالقلب
الفصل الرابع فی الاستخارة بلسان الغیر
الفصل الخامس فی الاستخارة بالقرعة
الفصل السادس فی الاستخارة بالرقاع
به نام رساله و مؤلف در دیباچه تصریح شده است.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذي اختار لنا دين الاسلام
و جعلنا من امة محمد خير الانام صلوات الله عليه و على
آله البررة الكرام....
انجام ناتمام: ... اما الرقاع و البنادق و القرعة فمن
اضعف اخبار الأحاد و شواذ الاخبار.

۴. قصیده در مدح (شعر - فارسی و عربی)

معز الدوله

(ص ۲۰۹ - ۲۱۷)

قصیده نونیه‌ای است به عربی در مدح شاهزاده
معز الدوله (عموی سلطان...) از شاهزادگان قاجار با
دیباچه‌ای به فارسی.

آغاز: بسمله. بسمه القدوس استختم و به استفتح و
برسوله المسدد... این درر منضده و غرر مرصده که زلال
فصاحت از خلال سواد خطش عیان و آب حیوان با همه
گوارایی....

ترجمه از: ناشناس.

بخشی از کتاب در این نسخه موجود است.

۳. رفیق و وزیر (سیاست - فارسی)

از: میرزا ملکم خان ناظم الدوله بن یعقوب ارمنی
(۱۳۲۶ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۹۷۹/۲ در آغاز برابرنند.
خط: نستعلیق تحریری. بی کاسا. تاریخ کتابت:
ق ۱۴ هـ.
جلد: تیماج فرنگی.
۱۹/۵ × ۲۷ سم. ۲۸ گ. سطور مختلف.
(ثبت ۲۰۷۱۸۲)

۱۶۰۱۸

مجموعه

۱. اقوم المسالك (جامعه‌شناسی، تاریخ - عربی)

فی معرفة احوال الممالک

(ص ۶ - ۱۱۲)

از: خیرالدین پاشا صدرالوزراء رومی (۱۳۰۷ هـ).
مباحث تاریخی و جغرافیایی و جامعه‌شناسی را در
یک مقدمه طولانی و دو کتاب دارای ابواب و فصول
آورده است. این کتاب به چاپ رسیده است.
نک: ایضاح المکنون، ۱/۱۱۴.

آغاز: بسمله. سبحان من جعل من نتائج العدل
العمران و فضل بالعقل نوع الانسان....
انجام افتاده: ... الفصل الثالث فی وصف فرنسا. اعلم
ان فرنسا احدى الممالک الاورباویة الغربية موقعها... و ما
شاکل ذلك و کذا صناعة الضیاعه.

۲. هدیه النملة (عقاید - عربی و فارسی)

الی مرجع الملة با ترجمه فارسی

(ص ۱۱۵ - ۱۵۴)

از: میرزا محمد رضا همدانی.

انجام:

فانت حسنی و حصن الدهر قاطبة
و کاشف الكرب مهما الغم یغیرنینسخه یادداشت همو در رجب سال ۱۳۳۲ هـ.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۷×۲۶/۵ سم. ۳۵ گ. ۱۲ س.
(تصویر) ← (ثبت ۲۰۷۱۸۴)**۵. یادداشت‌های پراکنده** (فارسی)

(ص ۲۲۴-۲۴۶)

از جمله چند نامه (یکی از آنها رقع‌های است که به
میرزا محمد خان پیشکار سبزواری نوشته‌اند). بسندی از
منظومه‌ای تاریخی مربوط به عهد قاجار، شرح انحصار
تنباکو در اسلامبول.خط: نسخ و نستعلیق. به چند خط. بی‌کا. تاریخ
کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.صفحات رساله چهارم مجدول محرر کمندکشی
شده به زر و مشکلی و لاجورد و طلا اندازی بین
سطور.جلد: مقوای رویه کاغذ ابر و باد. عطف و گوشه
تیماج سبز.

۱۴×۲۲/۵ سم. ۱۲۵ گ. سطور مختلف.

(ثبت ۲۰۷۱۸۳)

۱۶۰۲۰

حدائق الحقایق (تصوف، اخلاق - عربی)از: تاج‌الدین محمد بن ابی‌بکر عبدالقادر رازی
(۵۶۶۶ هـ).کتابی است در تصوف و اخلاق با استفاده از آیات،
روایات و کلمات عرفا، در شصت باب: ۱. فی التوبه
۲. فی المجاهدة. ۵. فی الحسد. ۱۰. فی التفکر. ۱۵. فی
البكاء. ۲۰. فی الصبر. ۲۵. فی الورع. ۳۰. فی الفتوة. ۳۵.
فی الادب. ۴۰. فی الشکر. ۴۵. فی الاستقامة. ۵۰. فی
الغیرة. ۵۵. فی کرامات الاولیاء. ۵۹. فی وصیة المریدین
۶۰. فی الفاظ اهل الحقیقة و اصطلاحاتهم.نک: عکسی مرکز احیاء، ۳/۹۱-۹۵؛ کشف الظنون،
۱/۶۳۳؛ الاعلام، ۶/۵۵.نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد. ابواب
موجود: از باب ۲۲ تا ۵۹.آغاز افتاده: انْ اِبادِرْ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ يَقُولُ الْفَقْرُ أَحَبُّ
الَّتِي مِنَ الْغِنَا وَ السَّقَمُ أَحَبُّ الَّتِي مِنَ الصَّحَّةِ... باب الثانی و
العشرون: التسليم و التفويض. التسليم و الاسلام الانتقياد
و هو اظهار العبودية....انجام افتاده: باب التاسع و الخمسون: وصية
المریدین. اعلم انْ اول قدم المرید فی هذا الطريق ینبغی
ان یكون علی الصدق... فی عصر من الاعصار الاسلامیة
من.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۹ هـ.

در حاشیه تصحیح شده.

رکابه دارد.

به نسخه رطوبت رسیده است.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۶۰۱۹

قرآن کریم (عربی)بخش‌هایی از سوره‌های آل عمران، نور، فرقان،
قصص، عنکبوت و نساء را در بر دارد.آغاز نسخه: الذین یقولون ربنا اننا امتنا فاغفر لنا
ذنوبنا و قنا عذاب النار....انجام نسخه: ... و من الناس من یجادل فی الله بغير
علم و لا هدی و لا کتاب منیر.

خط: نسخ معرب زیبا. کاتب: حاج محمد صادق

خوشنویس شیرازی ابن عم وصال شیرازی.

تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

در ابتدای نسخه یادداشتی از لطفعلی صدر

الافاضل که کاتب را معرفی می‌کند و در آخر

من هو أفضل هذا الزمان و الفائض في كل الكمالات بقصب السبق من بين الأقران فوجدتها متضمنة لأكثر الدقائق مشتملة على أصل الحقائق و كان صاحبها صرف الله عين الكمالات عن ذهنه الوقاد و خاطر النقاد و قد انتخب من الحكمة الاصول و الامهات و القواعد و المهمات ثم اشار الى ما فيها من الأبحاث و الاعتراضات لا سيما أكثر ما ذكره الشيخ ابوالبركات في كتاب المعتبر و سائر ما ذكره سائر الاثمة من الغرر و الدرر، ثم التمس مني ذلك المحقق الفاضل و التحرير الكامل ان اخوض في بحار تلك المشكلات احل عقد تلك المعضلات و قلت له كيف يتمكن منازعة الشمس في الشعاع و الفلك في الارتفاع... فحررت هذه الرسالة بعيدة عن التطويل و الاطناب مقتصرة على المقصد و الباب في كل باب... و خدمت به عالي مجلس فلان حرس الله فضله و افضاله و زاد علوه و كماله...».

عناوين مسایل موجود در نسخه:

المسألة الاولى: في اثبات ان الجسم مركب من الهيولى و الصورة
المسألة الثانية: في تناهي الابعاد
المسألة الثالثة: في أن النفس ليس بمزاج
المسألة الرابعة: في القوى المدركة و تفصيلها
المسألة الخامسة: في تجريد نفس الناطقة.

مؤلف در جایی از کتاب دیگرش چنین یاد می‌کند: «... في هذا الباب شكوك كثيرة ذكرناها في كتابنا الكبير». هم چنین از اشارات شیخ رئیس و الفاضل الشارح و قاضی عمر الساوی نقل می‌کند.

على رغم جستجوی بسیار نام دقیق رساله و مؤلف آن بدست نیامد.

گفتمنی است قاضی سهلان ساوی رساله‌ای در ردّ ابوالبركات دارد موسوم به نهج التقديس. نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسملة. الله ولي التوفيق الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات و برحمته تعم البركات و الصلوة الى

۱۳×۱۸ سم. ۴۹ گ. ۱۵ س.

(← تصوير) (ثبت ۲۰۷۱۸۵)

۱۶۰۲۱

هبة الشباب (حساب - عربي)

از: مؤلفی ناشناخته.

کتابی است در بیان قواعد حساب، شامل چند باب و خاتمه‌ای.

نک: التراث العربي، ۴۷۴/۵.

آغاز نسخه: الباب الثاني عشر في المساحة و هي استعمال امثال الواحد المفروض الخطي او ابعاضه في الممسوح....

انجام نسخه: ... فاعرف وزن قدر ذراع منه عرضا و طولا و ارتفاعا تعرف وزن الكل.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوين شنگرف. اشكال هندسی در نسخه ترسیم شده. در حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردگی دارد که احتمالاً از مؤلف باشد. رکابه نویسی شده و در صفحه عنوان آمده: «المجلد الثالث من كتاب هبة الشباب». جلد: تیماج فرنگی ترنج دار. ۲۲/۵×۱۵/۵ سم. ۶۴ گ. ۷ س.

(ثبت ۲۰۷۱۸۶)

۱۶۰۲۲

[اجوبة المسائل الفلسفية] (فلسفه - عربي)

از: مؤلفی ناشناخته.

پاسخ به چند سؤال فلسفی است که یکی از فضلا در اعتراض به آرای شیخ ابوالبركات در كتاب المعتبر مطرح ساخته و مؤلف رساله حاضر به جواب آنها پرداخته است، چنانکه در مقدمه آورده است: «و بعد فقد عرض على واحد من اكابر العلماء و افاضل الحكماء رسالة منطوية على مباحث حقيقية و كلمات حكمية منسوبة الى

محمد المؤید بقواطع المعجزات و لوازم الحجج و البينات و علی آله و اصحابه المخصوص من عند الله بمزية الكرامات

انجام افتاده: ... عن تلك الاجسام و اما الشعور بكونه هو العين كان مثل ذلك... موجب ان يكون ...

خط: نستعلیق کم نقطه. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۹هـ.

عناوین به خط درشت. در حاشیه تصحیح شده و در یک مورد متن خط خوردگی دارد.

رکابه نویسی شده است. قطع پالتویی.

جلد: تیماج فرنگی.

۲۰/۵×۲۰ سم. ۲۰ گ. ۳۰ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۸۷)

۱۶۰۲۳

بحار الأنوار

(حدیث - عربی)

از: علامه ملا محمدباقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰هـ).

نک: التراث العربی، ۱/۳۶۹.

نسخه حاضر جلد نهم از کتاب است در تاریخ امیرالمؤمنین.

آغاز نسخه: بسمله. الحمد لله الذي شيد اساس الدين و نور مناهج اليقين... هذا هو المجلد التاسع من كتاب بحار الأنوار في بيان فضائل سيد الأخيار و امام الأبرار

انجام نسخه: ... و سیاتی تمام القول فی ذلك فی کتاب المزار. هذا آخر المجلد التاسع من كتاب بحار الأنوار.

خط: نسخ. کاتب: محمد قاسم بن محمد سعید.

تاریخ کتابت: ظهر سه شنبه ۱۴ رجب ۱۲۳۱هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه نویسی شده.

در حاشیه تصحیحات و نسخه بدلهای ذکر شده

است. در اول نسخه تملکی در رجب ۱۲۷۴هـ با

مهر بیضوی.

جلد: تیماج قرمز.

۲۷×۴۰ سم. ۲۱۷ گ. ۴۵ س.

(ثبت ۲۰۷۰۸۸)

۱۶۰۲۴

الحدائق الناضرة

(فقه - عربی)

فی أحكام العترة الطاهرة

از: شیخ یوسف بن احمد بحرانی (۱۱۸۶هـ).

نک: ذریعه، ۶/۲۸۹؛ مشار عربی، ص ۳۰۵.

نسخه حاضر از کتاب الزکات تا کتاب البیع را در بر

دارد.

آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و صلی الله علی نبیه

محمد و آله الطاهرين كتاب الزکوة و هی لغة تطلق علی

معنیین الطهارة و الزیادة و النمو....

انجام نسخه: ... و وسیله لنیل کل مسئول و مأمول و

كان الفوز باتمامه و التوفیق لسعادة ختامه فی المشهد

الحسینی من ارض کربلا...

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: ۲۸ ربیع الثانی؟

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. در اول

نسخه دو یادداشت تملک با مهر بیضوی به سجع

«یا الله المحمود» و «یا الله المحمود فی کل

فعال» و «الراجی رضا بن علی الحسینی» و در

میان نسخه مهر بیضوی با نقش «علی بن محمد

علی الحسینی».

جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی.

۲۰/۵×۳۰ سم. ۳۴۱ گ. ۳۳ س.

(ثبت ۲۰۷۱۸۹)

۱۶۰۲۵

جواهر الکلام

(فقه - عربی)

فی شرح شرایع الاسلام

از: شیخ محمد حسن بن باقر نجفی اصفهانی

(۱۲۶۶هـ).

- نشانی‌ها مشکمی.
در حاشیه تصحیح شده و علامت بلاغ دارد. با
حواشی «منه دام ظله» و «محمود عفه عنه».
رکابه دارد.
در اول و آخر نسخه تملک ابوالحسن بن محمود.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۲۱/۵ × ۳۰/۵ سم. ۱۴۳ گ. ۳۱ س.
(ثبت ۲۰۷۱۹۱)
- ۱۶۰۲۷
- مصابیح الظلام**
(فقه - عربی)
فی شرح مفاتیح شرائع الاسلام
از: وحید بهبهانی ملاً محمّد باقر بن محمّد اکمل
(۱۲۰۵ هـ).
شرح استدلالی مفصلی است با عناوین «قوله -
قوله» بر مفاتیح الشرائع فیض کاشانی.
نک: ذریعه، ۱۴ / ۷۵؛ التراث العربی، ۵ / ۹۹؛ آستان
قدس، ۲۰ / ۳۰۶.
نسخه حاضر از ابتدای طهارت تا مبحث منزوحات
بئر را دربردارد و از آخر افتادگی دارد.
آغاز: بسلمه. قوله ره کان اه اعلم ان الأحکام
الشرعیة بأسرها توقیفیة موقوفة علی الثبوت من الشرع
بالبدیهة
انجام نسخه: ... و النزح بعد خروجها او استهلاکها و
کذلک الحکم لو بقیة اللحم و الأجزاء الاخر من نجس
العین هذا علی القول.
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در مواردی عبارات
کتاب متن در حواشی صفحات درج شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی.
۲۱ × ۳۰ سم. ۲۰۹ گ. ۳۵ س.
(ثبت ۲۰۷۱۹۲)
- نک: مجلس، ش ۷۳۱۴؛ ذریعه، ۵ / ۲۷۵؛ آستان
قدس، ۲۱ / ۳۸۲.
نسخه حاضر از ابتدای کتاب تجارت تا ابتدای
سلف را در بردارد.
آغاز نسخه: بسمله. القسم الثانی من الاقسام
الاربعة التي بنی علیها الكتاب فی العقود جمع عقد و هو
لغة ضد الحل
انجام نسخه: ... و جب العمل علی مقتضی القواعد و
الضوابط. الفصل العاشر من فصول کتاب التجارة فی
السلف و النظر فیہ يستدعی.
خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد.
در اول و آخر نسخه تملک نصرالله در شب ۱۷
ربیع الثانی ۱۲۶۹ هـ دیده می‌شود.
جلد: تیماج زیتونی ترنج‌دار.
۲۱ × ۳۰ سم. ۱۵۹ گ. ۳۲ س.
(ثبت ۲۰۷۱۹۰)
- ۱۶۰۲۶
- جواهر الکلام**
(فقه - عربی)
فی شرح شرایع الاسلام
از: شیخ محمّد حسن بن باقر نجفی اصفهانی
(۱۲۶۶ هـ).
نسخه حاضر از طرفین افتادگی دارد.
آغاز افتاده: فی جواب المدعی علیه ای ما یصدر من
حال الدعوی علیه و هو اما اقرار او انکار او سکوت فائه
جواب بالمعنی المزبور
انجام افتاده: ... لا ینطق علی ما صرح بجوازه فیها
من هذا رهن او وثیقة عنه و لو قیل انّها بمعناه او ادل منه
من حیث.
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

۱۶۰۲۸

اشارات الأصول

(اصول فقه - عربی)

از: حاج ملا محمد ابراهیم بن محمد حسن کرباسی اصفهانی (۱۲۶۲ هـ).

قواعد اصولی را به تفصیل در دو جلد بزرگ نگاشته است. جلد نخست در ادله لفظیه و جلد دوم در ادله عقلیه. جلد اول کتاب چاپ شده است.

نک: التراث العربی، ۱/ ۲۲۱؛ آستان قدس، ۱۷/۱۶.

نسخه حاضر جلد دوم کتاب را در بردارد.

آغاز نسخه: بسمله. المنهجه العاشر فی الأدلة الشرعية و فيه مطالب مقدمة تشمل على أمور الأول الدليل لغة فعيل بمعنى الفاعل

انجام: ... الشريعة البيضاء و التمام فوق التمام صلوة لا انقطاع لها الى يوم القيام و آله الطاهرين ابد الابدين.

خط: نسخ. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه نویسی شده. در اول نسخه یادداشتی از محمود بن اسدالله که نسخه را از آن برادرش آقا میرزا ابوالحسن دانسته و تملک‌ی دیگر با مهر «ابن حسین الحسينی رضا».

جلد: تیماج روغنی مشککی با ترنج و سر ترنج زرین.

۲۰/۵ × ۳۰ سم. ۲۳۲ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۲۰۷۱۹۳)

۱۶۰۲۹

الشافی فی الامامة

(کلام - عربی)

وابطال حجج العامة

از: شریف مرتضی علی بن حسین موسوی بغدادی

(۴۳۶ هـ).

ردّ مفصلی است بر قسم مباحث امامت از کتاب المغنی قاضی عبدالجبار معتزلی (۴۱۵ هـ).

چند یا به چاپ رسیده از جمله:

— تهران، ۱۳۰۱ هـ چاپ سنگی همراه با تلخیص الشافی از شیخ طوسی.

— تهران، مؤسسه امام صادق (ع)، تحقیق سید عبدالزهره حسینی خطیب، ۱۴۰۷-۱۴۱۰ هـ، ج ۴.

— قم، مؤسسه المفید، ۱۴۱۰ هـ.

نک: ذریعه، ۸/۱۳ و ۱۰۴/۶؛ التراث العربی، ۳/

۲۲۲؛ معجم التراث الکلامی، ۸/۴.

آغاز: بسمله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی محمد و آله الطاهرين و بعد سألت أیّدک الله تتبع ما انطوى علیه الكتاب المعروف بالمعنی من الحجاج فی الامامة

انجام: مبعده من عقابه انه سمیع الدعاء قریب مجیب و صلوته علی خیرته من خلقه محمد نبیه و الطیبین من عترته و ذریته و سلامه و رحمته و برکاته.

خط: نسخ خوانسا. کاتب: علیرضا بن میر عبدالفتاح حسینی جورتی. تاریخ کتابت: دهه میانی رجب ۱۱۰۲ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. مقابله و تصحیح شده. رکابه نویسی شده. با حواشی به امضای «محمود بن محسن عفی عنهما»، در اول نسخه وقف نامه به خط و مهر علامه ملا محمدباقر مجلسی در ماه رمضان ۱۱۰۴ که حسین علی خان نسخه را بر کافه مؤمنین وقف کرده و اجازه آنرا به دست متولی مدرسه‌ای سپرده که پدرش شیخ علی خان در همدان بنا نهاده است.

جلد: تیماج مشککی دو رو.

۱۷/۵ × ۲۷ سم. ۲۵۴ گ. ۲۷ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۹۴)

۱۶۰۳۰

جواهر الاسرار

(شرح مثنوی - فارسی)

و زواهر الانوار

از: تاج الدین حسین خوارزمی (۸۳۹ هـ).

السؤال كما هو ظاهر الحال و الله الموفق للصواب.
خط: نسخ و نستعلیق. کاتب: محمد رضا بن میرزا ابوالحسن. تاریخ کتابت: غرة رجب ۱۲۵۸ هـ. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در اواخر نسخه جای عناوین خالی مانده. در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد. در اول نسخه تملک ابوالحسن بن محمود در ۱۳۲۰ هـ با مهر بیضی به نقش «یا ابوالحسن» و ابیاتی از امام علی بن الحسین (ع) و ابن حجر مکی و سید محمد قطیفی. جلد: تیماج قهوه‌ای. ۲۰/۵ × ۳۱ سم. ۲۷۶ گ. ۲۵ س. (ثبت ۲۰۷۱۹۶)

۱۶۰۳۲

مجموعه

۱. **المجلی مرآة المنجی** (کلام - عربی)
(گ ۲ - ۱۸۴ ر)
از: محمد بن علی بن ابراهیم، ابن ابی‌جمهور احسائی (ح ۹۰۹ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۳۸۴۹ در آغاز و انجام برابراوند؛ ذریعه، ۲۰/۱۳؛ نسخه پژوهی، ۱/۳۰۱ - ۳۰۲.

۲. **تفسیر فاتحة الكتاب** (تفسیر - عربی)
= **عرائس البیان**
(گ ۱۸۴ پ - ۱۸۶ ر)
تفسیر سورة فاتحة است به نقل از عرائس البیان روزبهان بقلی شیرازی (۶۰۶ هـ).
آغاز: بسمله. سَمَى الْفَاتِحَةَ لِأَنَّهَا مِفْتَاحُ خَزَائِنِ أَسْرَارِ الْكِتَابِ وَ لِأَنَّهَا مِفْتَاحُ كُنُوزِ لَطَائِفِ الْخَطَابِ ...
انجام: ... و لا اتباع الهوى و لا الضالین عن شهود سابق الاخبار و حرمان تصاریف الاقدار. تمّ التفسیر من العرایس.

شرحی است بر مثنوی معنوی مولانا رومی که تنها بر سه دفتر آن نگاشته شده به دستور امیرزاده خواجه ناصرالدین ابراهیم سلطان خوارزمشاه میان سال‌های ۸۳۵-۸۳۹ هـ و نزدیکترین گزارش است به روزگار مولوی.

پیش از آغاز ده «مقاله» را آورده است.
نک: مجلس، ش ۴۷۵۸؛ فهرستواره، ۷/۲۷۳ - ۲۷۴.
آغاز: بسمله... فی ذکر مشایخ هذه الطريقة و ایراد ما يطعوا به من الحقیقه ...
انجام: ... و اما سورة الكنز لاشتماله علی کنز الحقایق و اما وافیة لوفاء الفاظ معانیه.
خط: نستعلیق. کاتب: محمد رضا، بی‌کا، از سده ۱۳ و ۱۴ هـ.

در اوایل جای عناوین خالی مانده، در ابتدای نسخه یادداشتی از ابوالحسن در ربیع الاول ۱۳۳۲ و در آخر نسخه تملک محمد در ربیع الاول ۱۳۳۲، رکابه دارد.
۲۱ × ۳۰/۵ سم. ۳۶۱ گ. ۲۵ س.
(ثبت ۲۰۷۱۹۵)

۱۶۰۳۱

کشف الغطاء

(فقه - عربی)
عن خفیات مبهمات الشریعة الغراء
از: شیخ جعفر بن خضر جناجی کاشف الغطاء (۱۲۲۸ هـ).
کتاب مشتمل است بر سه «فن»: ۱. در بین اصول دین و عقاید ۲. در بیان برخی از مسائل اصول فقه ۳. مربوط به فروع دین یعنی عبادات، عقود و احکام.
نک: آستان قدس، ۲۱/۱۰۸۶.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی اخص بالأزلیة و القدم و ابرز نور الممکنات من ظلمة العدم و جعل شریعة محمد بین الشرایع ...
انجام: ... ما کان من المزارع و العقارات بأقسامها من

۳. مطلع خصوص الکلم فی معانی فصوص الحکم = شرح فصوص الحکم (عرفان - عربی) (گ ۱۸۵ ر - ۳۱۶ ر)

از: داود بن محمود قیصری (۷۵۱ هـ).

شرحی است بر فصوص الحکم محیی‌الدین ابن عربی.
نک: مرعشی، ۶۱۹/۳۲.

آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة علی نبیه محمد و آله اجمعین. قول الشیخ الحمد لله منزل الحکم علی قلوب الکلم شروع فیما یجب علی جمیع من الحمد لله و الثناء علیه و لذلك صدر الحق تعالی کتابه العزیز بقوله الحمد لله رب العالمین تعلیماً للعباد و تفهیماً لهم طریق الرشاد....

انجام: یهدی السبیل للمتوجهین الیه و الطالبین و هو الموفق للرشاد و منه المبدأ و الیه المعاد و هذا آخر ما أردنا بیانہ و الحمد لله علی التوفیق و الشکر لولی الحقایق التحقیق.

خط: نسخ. کاتب: محمد حسن جاپلاقی. تاریخ کتابت: رساله یکم: جمعه جمادی ۱۲۶۱ هـ. رساله سوم: ۱۱ شوال همان سال.

نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. در اول نسخه تملک ابوالحسن بن محمود در ۱۳۲۳ هـ با مهر بیضوی «یا ابوالحسن».

جلد: تیماج قهوه‌ای.
۲۱ × ۳۰/۵ سم. گ. ۳۱۶. س. ۲۵.

(ثبت ۲۰۷۱۹۷)

۱۶۰۳۳

مجمع البحرين و مطلع النیرین (لغت - عربی)

از: فخرالدین بن محمد علی طریحی نجفی (۱۰۸۷ هـ).

نک: مجلس، ش ۱۵۹۹۴.

نسخه حاضر کامل است.

خط: نسخ. کاتب: علی اکبر بن محمد صادق. تاریخ کتابت: جلد اول در روز شنبه جمادی الثانی ۱۲۶۱ هـ و جلد دوم در شوال همان سال. عناوین شنگرف. رکابه دارد. در اول نسخه یادداشت تملک با مهر بیضوی به سجع «یا ابوالحسن».

جلد: تیماج مشکوی.

۲۱ × ۳۱ سم. گ. ۴۰۴. س. ۳۱.

(ثبت ۲۰۷۱۹۸)

۱۶۰۳۴

مدارک الأحکام (فقه - عربی)

فی شرح شرایع الاسلام

از: سید محمد بن علی موسوی عاملی (۱۰۰۹ هـ). شرح استدلالی مفصلی است بر شرایع الاسلام محقق حلی در سه جلد.

نک: مجلس، ش ۷۴۳۷؛ التراث العربی، ۳۰/۵؛ ذریعه، ۱۳/۱۳ و ۳۲۸/۲۰؛ آستان قدس، ۲۱/۱۲۲۴.

نسخه حاضر جلدهای اول و دوم از کتاب را دربردارد.

آغاز: بسمله. الحمد لله لآلائه المشکور لنعماه... و بعد فان أحق الفضایل بالتعظیم و احراها باستحقاق التقدیم....

انجام نسخه: ... الأظهر جوازه لانتفاء المانع و الله الموفق. تمّ المجلد الثانی من کتاب مدارک الأحکام.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.

مقابله شده با نسخه اصل و از روی آن تصحیح شده به دست مالک نسخه علی بن سلیمان عاملی در جمعه ۸ رجب ۱۱۵۳ هـ در مکه مکرمه چنانکه در انتهای جلد آورده است: «قبول هذا المجلد علی نسخه الأصل و صحح بحسب الجهد».

خط: نسخ. کاتب: محمد رحیم حسینی. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

حسب الخواش ملاً محمد حسن. جای عناوین خالی مانده، در اوایل نسخه مطالب کتاب متن مفاتیح الشرایع در حاشیه صفحات درج شده. رکابه دارد.

جلد: تیماج مشکی.

۲۱/۵ × ۳۰/۵ سم. ۲۱۷ گ. ۳۰ س.

(ثبت ۲۰۷۲۰۰)

۱۶۰۳۶

عمدة الطالب (انساب - عربی)

فی نسب آل ابی طالب = التیموریة

از: ابن عنبه، سید جمال‌الدین احمد بن علی حسینی حسینی (۵۸۲۸هـ).

تحریر نخست و مفصل کتاب است که به امیر تیمور گورکان تقدیم شده و به همین جهت به عمدة الطالب تیموری شهرت یافته است.

نک: مجلس، ش ۹۲۶۰.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خلق من الماء بشرا فجعله نسبا و صهرا و رفع بعض الخلیق علی بعض
انجام: ... و هم آخر ولد ابی طالب بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف. قال مؤلفه رحمة الله تعالى عليه و اذ يسر الله سبحانه اتمام هذا الكتاب... و علی التابعین لهم باحسان الی یوم‌الدين و آخر دعواهم ان الحمد لله رب العالمین.

خط: نسخ. کاتب: سید محمود اردستانی اصفهانی. تاریخ کتابت: دوشنبه ۲ جمادی الاولی ۱۲۹۵هـ. از روی نسخه‌ای که در روز یکشنبه ۱۸ شوال ۹۶۹هـ در مدینه کتابت آن به اتمام رسیده بود.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد.

جلد: تیماج زرد.

و الطاقه فی مكة المشرفة زاده‌ها الله تعالى شرفا و كان الفراغ يوم الجمعة المبارك الثامن شهر رجب المبارك سنة ۱۱۵۳ من هجرة سيد المرسلين و كتب المذنب القاصر الخاطی الجانی مالکة علی بن سلیمان العاملی عفی الله عنهما حامداً مصلياً...».

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. حواشی دارد از جمله با امضای «محمد حسین العاملی»، برگ نخست پارگی داشته و صالی شده، رکابه دارد.

در اول نسخه مهر بیضوی به سجع «الراجی الی الله محمد علی بن شریف» و در ابتدای جلد دوم تملک محمد حسین بن محمد حسینی خاتون‌آبادی با مهر وی که پاک شده و در آخر نسخه مهر مضلع به نقش «عبد محمد حسین بن... الحسینی» دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی.

۱۸/۵ × ۲۴ سم. ۴۸۳ گ. ۲۳ س.

(← تصویر) (ثبت ۲۰۷۱۹۹)

۱۶۰۳۵

مصابیح الظلام (فقه - عربی)

فی شرح مفاتیح شرایع الاسلام

از: وحید بهبهانی محمد باقر بن محمد اکمل (۱۲۰۵هـ).

نک: مجلس، ش ۱۶۰۲۷.

نسخه حاضر از القول فی الاوقات الصلوة تا قضاء صلاة الميت را در بر دارد.

آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین... للصحاح المستفیضة هی صحیحة معویة بن عمار او وهب عن الصادق علیه السلام لكل صلوة وقتان....

انجام: ... دعوی ظهور الاعم مما ورد فی التبرع و اداء دين الله و نحوهما فتأمل جدا.

- نک: مجلس، ش ۷۲۶۵؛ التراث العربی، ۳/ ۴۵۸؛
ذریعه، ۵/ ۱۵.
نسخه حاضر کامل است.
آغاز: بسمله. نحمدک یا من تجلی لعباده فی کتابه
بل فی کلّ شیء...
انجام: ... قال علی (ع) فانطلقت فی حاجة رسول
الله (ص) فهبطت فاذا ما.
خط: نستعلیق. کاتب: محمد رضا بن میرزا
ابوالحسن. تاریخ کتابت: ۱۲۵۸ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح
شده. با حواشی به امضای «محمود عفی عنه»،
در اول نسخه تملک ابوالحسن دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۳۰/ ۵ × ۳۰ سم. ۴۸۲ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۲۰۳)
- ۱۶۰۳۹
منتهی المقال (رجال - عربی)
فی احوال الرجال = رجال ابی علی
از: ابوعلی محمد بن اسماعیل حایری (۱۲۱۶ هـ).
نک: التراث العربی، ۵/ ۲۶۷؛ مجلس، ش ۱۴۲۸۳؛
ذریعه، ۲۳/ ۱۳؛ مشار عربی، ص ۹۱۹.
آغاز: بسمله. نحمدک یا من رفع منازل الرواة بقدر
ما یحسون من الروایة...
انجام: ... مع ما قدم فی اول کتابه و روی هو عن
ابی‌القاسم بن حسین بن روح. هذا ما انتهیت الیه من
نسخة الأصل...
خط: نسخ. کاتب: ابن محمد حسن خوانساری.
تاریخ کتابت: ذی حجه ۱۲۵۵ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. مقابله و تصحیح
شده و بلاغ مقابله دارد. با حواشی «منه عفی
عنه» و «منه ره» و «محمود عفی عنه».
رکابه دارد.
- ۲۱/ ۵ × ۳۴/ ۵ سم. ۱۰۳ گ. ۲۶ س.
(ثبت ۲۰۷۲۰۱)
- ۱۶۰۳۷
سفینه النجاة (تفسیر - فارسی)
الموصله الی النعیم المقیم
از: ملا مقیما محمد مقیم بن محمد علی یزدی
(۱۰۸۴ هـ).
تفسیر مزجی است که ذیل هر آیه مفردات لغوی را
شرح می‌دهد و آنرا ترجمه تحت اللفظی نموده پس از
آن تفسیر می‌کند و به خصوص از روایات تفسیری بهره
می‌برد.
دو نسخه از این تفسیر در کتابخانه آیت الله
مرعشی به شماره ۱۱۰۷ و ۷۰۳۷ نگهداری می‌شود.
نک: مرعشی، ۳/ ۲۷۹ و ۱۸/ ۲۱۳.
نسخه حاضر از ابتداء تا سوره هود را در بردارد و از
آغاز و انجام افتادگی دارد.
آغاز افتاده: و محلی و بانوار و مصاقیل تفسیر منور
و مجلی گردیده و باوج رفعت و الذین اوتوا العلم درجات
رسیده...
انجام افتاده: ... گمراه گردانند بندگان ترا و خدای
تعالی چون اراده هلاک آن قوم نمود امر فرمود پیغمبر
خود.
خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و ۱۲ هـ.
آیات معرب به شنگرف. در حاشیه تصحیح شده
و رکابه دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۲۴/ ۵ × ۳۴ سم. ۱۸۰ گ. ۳۵ س.
(ثبت ۲۰۷۲۰۲)
- ۱۶۰۳۸
الصابی (تفسیر - عربی)
از: ملا محسن بن مرتضی، فیض کاشانی (۱۰۹۱ هـ).

- در اول و آخر نسخه فواید پراکنده درج شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۲۰ × ۳۰ سم. ۱۹۲ گ. ۳۵ س.
(ثبت ۲۰۷۲۰۴)
- ۱۶۰۴۰
منتهی المطلب فی تحقیق المذهب
(فقه - عربی)
از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶هـ).
فقه استدلالی است از طهارت تا عقد البیع با نقل آراء مذاهب غیر شیعی و مناقشه در آنها. پس از ذکر ۹ مقدمه در بیان هدف از علم فقه، سبب نیاز به آن، رتبه، موضوع، مبادی، مسائل، تعریف و وجوب تحصیل آن.
در یازدهم جمادی الثانی ۶۶۸ هـ به پایان رسیده است.
نک: التراث العربی، ۵/ ۲۶۶؛ آستان قدس، ۲۱/ ۱۵۰۱.
صفحه آغاز پارگی دارد و از انجام افتاده است.
آغاز افتاده: احببنا ان نکتب دستورا فی هذا الفن یحتوی علی مقاصده و یشتمل علی فوائده علی وجه الایجاز والاختصار...
انجام افتاده: ... فقد ذهب بعضهم الی عدم الطهارة ذکره ابن جنید و بعض الجمهور لأنّها طهارة.
خط: نستعلیق. بی. کا. بی. تا.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی اندکی دارد که از فخر المحققین دانسته‌اند. رکابه‌نویسی شده. نسخه وقفی است و در اول آن یادداشت ابوالقاسم بن حسن که نسخه را از آقا سید حسین عاریه گرفته است.
جلد: مقوا عطف تیماج.
۲۰ × ۲۹ سم. ۱۵۷ گ. ۲۷ س.
(ثبت ۲۰۷۲۰۵) (تصویر ←)
- ۱۶۰۴۱
مفتاح العلوم
(ادب - عربی)
از: ابویعقوب یوسف بن ابی بکر سگاکلی (۵۶۲هـ).
نک: مجلس، ش ۷۱۵۱ در آغاز و انجام برابراوند.
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۵۹. قسم ثالث کتاب نو نویس است. بخش‌های قدیمی اعراب دارد.
عناوین شنگرف.
در حاشیه تصحیحاتی دارد. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان درج شده همراه با تملک حسن علی بن عبدالله و محمد بغدادی و هادی محمد بن علی در ۱۲۷۱ هـ.
جلد: تیماج مشکی دو رو.
۱۸ × ۲۶/۵ سم. ۲۳۷ گ. ۲۳ س.
(ثبت ۲۰۷۲۰۶)
- ۱۶۰۴۲
الاستبصار فیما اختلف من الأخبار
(حدیث - عربی)
از: محمد بن حسن طوسی (۴۶۰هـ).
نک: التراث العربی، ۱/ ۱۹۶؛ مجلس، ش ۷۲۰۳؛ ذریعه، ۲/ ۱۷؛ مشار عربی، ص ۴۸.
نسخه حاضر کامل است.
آغاز: بسمله. الحمد لله ولی الحمد و مستحقه و الصلوة علی خیرته من خلقه محمد و آله الطاهرين و سلم تسلیما اما بعد فانی رأیت جماعة من اصحابنا...
خط: نسخ. کاتب: عنایت بن قاسم شوشتری.
تاریخ کتابت: جمعه ۲۴ ذی قعدة ۱۰۳۴ هـ.
عناوین شنگرف.
در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد. در اول نسخه تملک محمد بن محمد علی غروی و ابوالحسن بن محمود و مهر بیضوی با نقش «محمود بن محسن».

جلد: تیماج سرخ دورو با ترنج و سر ترنج.

۱۹×۳۰/۵ سم. ۴۰۴ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۲۰۶)

۱۶۰۴۳

مفاتیح الأصول

(اصول فقه - عربی)

از: سید محمد بن علی حائری معروف به سید مجاهد (۱۲۴۲ هـ).

نک: التراث العربی، ۱۶۶/۵.

آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرين [اما بعد] قال الله تبارک و تعالی ما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه [الاول] فی الدلالة. اختلف العلماء فی أنّ اللفظ ...

انجام: ... فیہ اشکال و لكن الاحتمال الاول لا یخلو عن قوة.

خط: نسخ، بی کا. تاریخ کتابت: ۱۲۳۹ هـ.

جای عناوین خالی مانده در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد با امضای «محمود عفی عنه»، رکابه دارد. در اول نسخه یادداشت‌هایی به تاریخ ۱۲۳۹ هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج زرد.

۲۰/۵×۳۰/۵ سم. ۳۰۴ گ. ۳۵ س.

(ثبت ۲۰۷۲۰۹)

۱۶۰۴۴

السرائر الحاوی

(فقه - عربی)

لتحریر الفتاوی

از: محمد بن منصور، ابن ادریس حلّی (۵۹۸ هـ).

یکدوره فقه شیعی است از طهارت تا دیات. این کتاب به اهتمام انتشارات جامعه مدرسین در قم به چاپ رسیده است.

نک: التراث العربی، ۱۹۱/۳؛ آستان قدس، ۲۱/

۷۸۹.

نسخه حاضر کامل است همراه با مستطرفات.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خلق الانسان فعدله و

علمه البیان ففضله و ألبسه الايمان ...

انجام: ... و ان کان بحمدالله بهم یقتدی و علی

امثلتهم یهتدی غفر الله لنا و لهم و لجمیع المؤمنین

آمین.

خط: نسخ. کاتب: احمد بن محمد خوانساری.

تاریخ کتابت: جزء اول در روز دوشنبه ۱۱ ربیع

الثانی ۱۲۴۳ هـ و جزء دوم در روز سه شنبه ۴

رجب همان سال.

عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده و

رکابه دارد. در اول نسخه تملک ابوالحسن با مهر

وی.

جلد: تیماج روغنی با ترنج و سر ترنج زرین.

۲۰/۵×۳۰ سم. ۲۵۲ گ. ۳۳ س.

(ثبت ۲۰۷۲۰۹)

۱۶۰۴۵

مسالك الافهام

(فقه - عربی)

الی تنقیح شرایع الاسلام

از: شهید ثانی زین الدین بن علی عاملی (۹۶۵ هـ).

شرح استدلالی مشهوری است بر شرایع الاسلام

محقق حلّی با عناوین «قوله - قوله».

نک: آستان قدس، ۱۲۴۹/۲۱.

نسخه حاضر کامل است.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی اوضح مسالك الافهام

الی تنقیح شرایع الاسلام و شرح صدور من اختارهم من

الانام بايضاح مسائل الحلال و الحرام ...

انجام: ... علی طاعته موقوفا و عما بعد عن مرضاته

مصروفا انه هو الجواد الکریم و لا حول و لا قوة الا بالله

العلی العظیم.

خط: نسخ. کاتب: اسماعیل بن عبدالله

خوانساری. کتاب الفرائض در عصر جمعه ۲۷

جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۲۱ × ۳۱ سم. ۳۲۰ گ. ۳۰ س.
 (ثبت ۲۰۷۲۱۱)

۱۶۰۴۷

ریاض المسائل (فقه - عربی)

فی تحقیق الأحكام بالدلائل

از: سید علی بن محمد علی طباطبایی (۱۲۳۱ هـ).
 شرح کبیر مزجی و استدلالی است بر المختصر النافع
 محقق حلی.

نک: آستان قدس، ۱/ ۷۴۵؛ التراث العربی، ۳/ ۱۵۵.
 نسخه حاضر از ابتدای کتاب تا اواسط کتاب الجهاد
 را دربردارد و از انجام افتادگی دارد.

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی سیدنا و نبینا
 محمد و آله الطاهرین. کتاب الطهارة و أركانها أربعة الأول
 فی المیاه جمعه باعتبار تعدد افراده ...

انجام افتاده: ... ایما رجل اتی ضربة هنا مرة
 فاستخرجها و کری انهارها و عمرها فان علیه فیه.

خط: نسخ. کاتب: سید محمد رحیم بن محمد
 رفیع حسینی. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
 در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد.

در اول نسخه یادداشت وقف از طرف مرحوم
 حاج محمد محسن بر طلاب علوم دینی و تولیت
 آن با محمود (نویسنده وقف نامه) در ۱۲۶۸ هـ با
 مهر بیضوی به سجع «یا الله المحمود فی کلّ
 فعال» و یادداشتی از ابوالحسن بن محمود که
 تولیت به او رسیده با مهر وی به نقش «یا
 ابوالحسن».

جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۲۱ × ۳۱ سم. ۳۷۵ گ. ۳۰ س.

(ثبت ۲۰۷۲۱۲)

ذی قعدہ ۱۲۵۲ هـ یازده روز قبل از عید نوروز و
 جزء آخر در ۱۲۵۴ هـ (سال برکت و وفور نعمت).
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح
 شده و حواشی از محمود بن محسن دارد. در اول
 نسخه یادداشت تملک با مهر بیضوی به سجع «یا
 الله المحمود فی کل فعال» و تملکی دیگر با مهر
 بیضوی به نقش «یا ابوالحسن» و عدد ابیات کتاب
 و فهرست مطالب آن درج شده و در آخر نسخه
 مهر بیضوی به سجع «یا حجة بن الحسن المهدی
 ۱۳۲۱» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.
 ۲۰ × ۳۰/۵ سم. ۲۳۱ گ. ۳۵ س.

(ثبت ۲۰۷۲۱۰)

۱۶۰۴۶

مسالك الافهام (فقه - عربی)

الی تنقیح شرایع الاسلام

از: شهید ثانی زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۵ هـ).
 نسخه حاضر از کتاب النکاح تا آخر قسم ایقاعات
 را در بردارد.

آغاز نسخه: بسمله. [کتاب النکاح]، اعلم انّ النکاح
 يستعمل فی الوطی کثیرا و فی العقد بقلة....

انجام نسخه: لأنّ الأسباب لا ینحصر فی الألفاظ.
 قوله تمّ قسم الايقاعات بعون الله وتوفيقه....

خط: نسخ. کاتب: سید محمد رحیم بن محمد
 رفیع حسینی. تاریخ کتابت: کتاب النکاح در ظهر
 چهارشنبه غره ربیع الاول ۱۲۵۵ هـ حسب
 خواهش آخوند ملاً حسن.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. با حواشی از «محمد
 حسن» و «محمود». در اول نسخه تملک

ابوالحسن بن محمود با مهر وی.

رکابه‌نویسی شده است.

۱۶۰۴۸

الحدائق الناضرة
فی احکام العترة الطاهرة

از: شیخ یوسف بن احمد بحرانی (۱۱۸۶هـ).
نک: مجلس، ش ۱۶۰۲۴؛ آستان قدس، ۵۰۶/۲۱.
نسخه حاضر از کتاب النکاح تا اواسط کتاب الظهار
را در بردارد که تا همین جا مؤلف موفق به نگارش کتاب
گردید.
آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و صلی الله علی خیر
خلقه محمد و آله الطاهرين [کتاب النکاح] و فيه مقدمة و
فصول و فيها فوايد....
انجام: ... یؤخذ بخلاف ما اليه قضاتهم و حکامهم
اميل. انتهى ما سطره قلم المصنف قدس الله روحه ثم
عاجله المرض الذي توفي فيه فلم يتمكن من اتمام كتاب
الظهار....

خط: نسخ. کاتب: عبدالمحمد بن محمد علی
جابلاقی. تاریخ کتابت: ۱۲۶۰هـ. از روی خط
موسی بن عیسی موسوی جزایری مورّخه ۲۸
ربیع الاول ۱۲۰۶.
عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده.
حواشی دارد با امضای «ابن محمد محسن
محمود عفی الله عنه»، در اول نسخه تملک
ابوالحسن بن محمود دیده می شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۲۱/۵ × ۳۱ سم. ۳۲۹ گ. ۲۹ س.
(ثبت ۲۰۷۲۱۳)

۱۶۰۴۹

الحدائق الناضرة
فی احکام العترة الطاهرة

از: شیخ یوسف بن احمد بحرانی (۱۱۸۶هـ).
نسخه حاضر کتاب الصلاة را شامل است.
آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و صلی الله علی خیر

خلقه محمد و آله الطاهرين. کتاب الصلوة و فيه ابواب
الباب الأول فی مقدمات المقام الاولي فی فضل الصلوة
اليومية....

خط: نسخ. کاتب: محمد بن شهباز. تاریخ کتابت:
عصر چهارشنبه ۲۲ جمادی الاولی ۱۲۲۷هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح
شده و بلاغ مقابله دارد. با حواشی بسیار به
امضای «منه ره»، رکابه‌نویسی شده و در اول
نسخه تملک محمود در ربیع الثانی ۱۲۹۶هـ با
مهر بیضوی به سجع «یا الله المحمود» و تملک
ابوالحسن بن محمود با مهر بیضوی به نقش «یا
ابالحسن» و تعداد ابیات نسخه درج شده است.
جلد: تیماج سرخ.
۲۰/۵ × ۳۰/۵ سم. ۲۶۰ گ. ۳۱ س.
(ثبت ۲۰۷۲۱۴)

۱۶۰۵۰

مجموعه

۱. اصطلاحات الوافی
(رجال - عربی)
فی الأسانید
(گ ۱ پ ۳)
از: علم الهدی محمد بن محمد محسن فیض کاشانی
(۱۱۱۵هـ).

اصطلاحاتی را که فیض در کتاب وافی برای رجال
متکرّر در اسانید قرار داده، آورده است.
نک: فهرستگان حدیث، ۱/۲۴۰ و ۵/۱۸۰.
آغاز: بسمله. هذا ما اصطلاح عليه الوالد الاستاد فی
كتاب الوافی من اسامی الرجال المکررة فی الاسناد....
انجام: ... القاسم عن جده، القاسم بن یحیی عن جده
الحسن بن راشد.

۲. نقد الرجال
(رجال - عربی)
(گ ۴ ر ۲۰۸)

المقدمة الاولى اعلم انه قد استفاضت الأخبار بالحث على طلب الرزق و الكسب الحلال ...

خط: کاتب: محمد باقر بن حیدر موسوی خوانساری. تاریخ کتابت: رجب ۱۲۵۶ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی اندکی با امضای «ابن محمد حسن محمود عفی الله عنهما ۱۲۷۲» دارد. رکابه‌نویسی شده و در اول نسخه برگی از ابتدای کتاب الصلوة حدائق درج شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲۱ × ۳۱ سم. ۳۸۲ گ. ۲۹ س.

(ثبت ۲۰۷۲۱۶)

۱۶۰۵۲

الدروس الشرعية
فی فقه الامامية

(فقه - عربی)

از: شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶ هـ).

دقیق‌ترین و مشهورترین کتاب فقهی شهید اول است که از طهارت تا رهن ادامه یافته و به جهت شهادت مؤلف به پایان نرسیده است.

نک: آستان قدس، ۲۱/۵۹۵؛ التراث العربی، ۳/۳۶؛

الشهید الاول حياته و آثاره، ص ۱۶۶-۱۷۳.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذى انطق السنننا بحمده و ألهم قلوبنا شكر رفته ...

انجام: ... من غیر یمین الراهن هذان الفرعان مع اشتراط الرهن فى البيع. هذا آخر كلامه قدس الله روحه...

خط: نسخ. کاتب: حسین بن مراد علی بن یادگار

رازی. تاریخ کتابت: پنج شنبه ۵ ربیع الثانی

۹۷۸ هـ. مکان کتابت: بلدة سالیان شروان.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و رکابه

دارد. با حواشی به نشانی «منه ره» و «کر» و

«معتبر» «تسقیح» و «زى رحمته الله» و «ع ل

رحمه الله»، نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان

از: سید مصطفی بن حسین تفرشی (بعد از ۱۰۴۴ هـ). کتاب مهم و مشهوری است در رجال شیعه که اسامی راویان حدیث را به ترتیب الفبا در سه بخش ممدوحان، مذمومان و مهملان آورده و به آخر کتاب، شش فایده رجالی را افزوده است. تألیف این کتاب در روز یکشنبه ۱۴ رمضان ۱۰۱۵ هـ به انجام رسیده و در تهران به سال ۱۳۱۸ هـ چاپ سنگی شده و چاپ تحقیقی آن به اهتمام مؤسسه آل البیت (ع) در قم، به سال ۱۴۱۸ هـ در ۵ جلد انجام گرفته است. بیش از یکصد نسخه خطی از نقد الرجال شناسایی شده است.

نک: مجلس، ش ۳۲۹۲ و ۱۶۲۵ و ۲۹۱۲ و ۷۱۲۸؛ التراث العربی، ۵/۳۸۸؛ فهرستگان حدیث، ۱/۴۲۲-۴۳۲.

نسخه حاضر از آغاز اندکی افتادگی دارد.

آغاز افتاده: و ابن الفضائی غض و ابن شهر آشوب ب و الخلاصة صه و ابضاح الاشتباه ح و ابن داود ... انجام: ... و السید عمیدالدین عن الشیخ الامام العلامة جمال‌الدین والدى الحسن بن یوسف بن مطهر الحلی و الحمد لله وحده.

خط: نسخ. کاتب: فضل‌الله بن محمد رفیع کاتب

مشهدی عاملی. تاریخ کتابت: جمادى الاولى

۱۱۴۴ هـ.

عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده است.

جلد: تیماج مشکی.

۲۰ × ۲۸ سم. ۲۰۸ گ. ۲۱ س. (ثبت ۲۰۷۲۱۵)

۱۶۰۵۱

الحدائق الناضرة
فی احکام العترة الطاهرة

(فقه - عربی)

از: شیخ یوسف بن احمد بحرانی (۱۱۸۶ هـ).

نسخه حاضر کتاب التجارة را شامل است.

آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين. کتاب التجارة و فیه مقدمات و فصول

- ثبت شده، در ابتدای نسخه فهرست مطالب کتاب درج شده و چند یادداشت تملک که اسامی مالکان و مهر آنان را سیاه کرده‌اند و تملک محمود بن محسن در شوال ۱۲۶۳ هـ و تملک فرزندش ابوالحسن و در آخر نسخه یادداشت تملکی به تاریخ ربیع الثانی ۱۰۹۹ هـ با مهر مربعی ناخوانا.
- جلد: تیماج سرخ دو رو با ترنج و سرتنج زرین. ۱۸ × ۲۴/۵ سم. ۳۶۵ گ. ۱۹ س.
- (← تصویر) (ثبت ۲۰۷۲۱۷)
- ۱۶۰۵۳
- مجموعه**
- ۱. الصوم** (فقه - عربی)
- (گ ۲ پ - ۹۹ ر)
- از: ناشناس.
- فقه استدلالی است با نقل اقوال و رد و ایراد در آنها، از جمله از صاحب مدارک نقل می‌کند. نسخه حاضر تنها کتاب الصوم را دربر دارد ولی احتمال می‌رود مؤلف، ابواب دیگر فقه را نیز نوشته باشد. به جهت خوردرگی در متن و اینکه از مؤلف با دعای «دام ظله» در حاشیه یاد شده احتمالاً مؤلف از علمای شیعه در ق ۱۳ هـ باشد.
- آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و الصلوة علی محمد و آله أجمعین. کتاب الصوم و فيه مقاصد... فی ذکر ما فيه من الفضائل و فيه مباحث... الصوم من افضل الطاعات و أهمها و الأخبار الواردة فی ذلك فی غاية الکثرة...
- انجام نسخه: ... و لم یثبت کون تعدد البقاء علی الجنابة الی الصباح مبطلاً له فضلاً عن صورة النسيان و فضلاً عن غیر الجنابة.
- ۲. کشف اللثام و الابهام** (فقه - عربی)
- عن قواعد الأحكام**
- (گ ۱۰۰ پ - ۲۷۷ ر)
- از: فاضل هندی بهاء الدین محمد بن حسن اصفهانی (۱۱۳۷ هـ).
- شرح مزجی معروفی است بر قواعد الأحكام علامه حلی (۷۲۶ هـ).
- نک: ذریعه، ۱۸/۵۶؛ آستان قدس، ۲۱/۱۰۹۰؛ التراث العربی، ۴/۳۴۰.
- نسخه حاضر کتاب الصلاة را در بردارد.
- آغاز نسخه: بسمله. کتاب الصلوة و المراد بها ذات الركوع و السجود و القراءة و لذا لم یذكر فيه صلوة الاموات...
- انجام نسخه: ... بالتخیر فی احتیاط الأول بین القیام و القعود دون الثانی.
- خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
- عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در کتاب الصوم جای عناوین خالی مانده و حواشی «منه دام ظله» دارد و در حاشیه تصحیح شده و متن خط خوردرگی دارد.
- رکابه نویسی شده.
- در اول نسخه دو یادداشت تملک با مهرهایی که پاک شده. در ابتدای کشف اللثام رموز اسامی کتاب هادرج شده است.
- جلد: تیماج زرد یک لا.
- ۱۵/۵ × ۲۱ سم. ۲۷۷ گ. ۲۲ س.
- (ثبت ۲۰۷۲۱۸)
- ۱۶۰۵۴
- مجموعه**
- ۱. شرح رسالة العلم** (عقاید شیخیه - عربی)
- (گ ۲ پ - ۳ پ)
- از: شیخ احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
- شرحی است بر رساله ملا محسن فیض کاشانی در موضوع علم الله تعالی، که در ضمن جوامع الکلم چاپ شده است.

- نک: موسوعة مؤلفی الامامیه، ۳ / ۵۴۱؛ مجلس، ش ۴۳۳۸/۹.
- نسخه حاضر از انجام افتادگی دارد.
- آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة علی محمد و آله الميامین... اضا بعد فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي ان علم الله تعالى قد تكلم فيه العلماء....
- انجام افتاده: ... اثر العلم الذاتى على المعلوم و اثره حادث و يأتى تمام هذا الكلام و ان قلنا آته.
- ۲. الفوائد الحكمية** (عقاید شیخیه - عربی) (۱۰ ر- ۱۷ پ)
- از: شیخ احمد بن زين الدين احسايى (۱۲۴۱ هـ).
- نک: مجلس، ش ۱۸۰۴/۱۷ و ۴۳۴۰/۳ و ۱۲ / ۴۳۳۸؛ التراث العربى، ۴ / ۲۰۷؛ موسوعة مؤلفی الامامیه، ۳ / ۵۵۷.
- نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.
- آغاز افتاده: الاقوى و لهذا كان جانب الاب اقوى و ادخل فى امر ميراث و فى الولاية... الفائدة السادسة فى الاشارة الى القسم الثالث و هو لوجود المقيد....
- انجام افتاده: ... المأكل و المشارب و الملابس و المناكح و غير ذلك و كل منها صالح لاستعمال.
- ۳. علم الله تعالى** (عقاید شیخیه - عربی) (گ ۱۸ ر- ۲۹ پ)
- از: على تقى بن احمد بن زين الدين احسايى (ق ۱۳ هـ).
- رساله‌ای است در دفاع از عقیده پدرش (شیخ احمد احسايى) و رد آنچه به او نسبت داده‌اند در باب علم الله تعالى.
- نک: التراث العربى، ۴ / ۸۰.
- آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة علی الهادى الى النهج القويم... انه كان فى هذه الاوقات قد اندرس الحق....
- انجام افتاده: لا يصح نفي المنفى بلا خلاف عند اهل اللسان و لا من اجد من العقلاء.
- ۴. شرح الفوائد الحكمية** (عقاید شیخیه - عربی) (گ ۳۰ پ- ۶۳ پ)
- از: محمد بن محمد نصير گيلاني.
- شرحی است بر الفوائد الحكمية استادش شيخ احمد احسايى، مبتنى بر فوايدى كه از مؤلف شنیده است.
- آغاز: بسمله. فيقول الفقير الى الله الغنى المعتصم بحبل الله العلى محمد بن محمد نصير الجيلاني اتى بعد الفراغ عن الحكمة اليوناني شرعت فى الحكمة الايماني قرأت عند العالم الرباني و الفاضل البزداني والد الروحاني... احمد بن زين الدين الاحسائي متعنا الله بفيوضاته و بقاته و لما كان فوائده دام ظلّه العالی وافية بالمسائل الدينية... اردت أن اكتب شيئاً مما سمعت و فهمت من افاداته سلمه الله تعالى....
- انجام ناتمام: ... و هو الستة الأيام اقول قد علمت فيما سبق بعض معانيها و تفاصيلها و فى تفسير على بن.
- ۵. الفوائد الحكمية** (عقاید شیخیه - عربی) (گ ۶۴ پ- ۹۰ ر)
- از: احمد بن زين الدين احسايى (۱۲۴۱ هـ).
- نک: ردیف دوم همين مجموعه.
- آغاز: بسمله، حمدله، و صلى الله على محمد و آله الطاهرين... انى لما رأيت كثيراً من الطلبة يتعمقون فى المعارف....
- انجام: و مع هذا فان عرفت فانت انت و الله ولى التوفيق.
- ۶. اجوبة مسائل الشيخ احمد القطيفي = الرسالة القطيفية** (عقاید شیخیه - عربی) (گ ۹۰ ر- ۱۰۴ پ)

- از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
پاسخ به پرسش‌های شیخ محمد بن عبد علی بن عبد الجبار قطیفی است پیرامون احادیث مشکله. در ضمن جوامع الکلم به چاپ رسیده است.
نک: التراث العربی، ۱/ ۹۶؛ موسوعة مؤلفی الامامیه، ۳/ ۴۸۶.
آغاز: بسمله. حمدله. و صلی... قد ارسل الیّ الشیخ الممجد الشیخ محمد بن الشیخ عبد علی بن عبد الجبار....
انجام: ... و تخر الجبال هذا لا اله الا الله الحق المبين و الحمد لله رب العالمين.

۷. اجوبة مسائل النواب (عقاید شیخیه - عربی)
(گ ۱۰۴ پ - ۱۱۰ پ)

- از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
پاسخ به پرسش‌های اعتقادی و فقهی میرزا جعفر بن احمد نواب است که در ضمن جوامع الکلم به چاپ رسیده است.
نک: التراث العربی، ۱/ ۱۱۶؛ موسوعة مؤلفی الامامیه، ۳/ ۵۰۲.
آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين... انه قد ورد علی من جانب عالی الجناب وسلالة الاطیاب و الباب المستطاب المولی الامجد ذی العقل الانور الاسعد جعفر بن المرحوم الميرزا احمد المشتهر بالنواب....
انجام: ... و الامر بيده الخير و هو على كل شيء قدير و لا حول و لا قوة الا بالله العظيم و فرغ من هذه العجالة مؤلفها العبد المسكين احمد بن زین‌الدین بن ابراهيم في البلد المحروسة يزد... ۱۲۲۲.

۸. اجوبة مسائل الشیخ محمد القطیفی (عقاید شیخیه - عربی)
(گ ۱۱۱ ر - ۱۱۶ ر)

- از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
پاسخ به پرسش‌های شیخ عبدالحسین بن یوسف بحرانی است پیرامون اقسام کفر و حقیقت ایمان و کفر. تألیف در ۱۲۱۲هـ و چاپ شده در جلد دوم جوامع الکلم. نک: موسوعة مؤلفی الامامیه، ۳/ ۵۰۶.

۹. القدر فی افعال العباد (عقاید شیخیه - عربی)
(گ ۱۱۶ ر - ۱۲۸ ر)

- از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
نک: مجلس، ش ۱۴۸۱؛ موسوعة مؤلفی الامامیه، ۳/ ۵۳۱.
آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الیهادین الی نهج الیقین... هذه كلمات ذات تبیین و سداد فی بیان القدر فی الافعال العباد وضعتها علی تقرير السيد شريف و فيها لكلامه تزييف متمماً لكل قول من الثلاثة....
انجام: ... و امثال ذلك كثير و بیان هذه الأخبار يعرف مما مضى و الحمد لله رب العالمين.

۱۰. الايمان و الكفر = اجوبة (عقاید شیخیه - عربی)
مسائل الشیخ عبدالحسین البحرانی
(گ ۱۲۸ ر - ۱۴۱ ر)

- الماجد
انجام: ... غیر ما ذکر من الأقوال و الاعتراضات و السلام على من اتبع الهدى.
- ۱۳. اجوبة مسائل** (عقاید شیخیه - عربی)
السید حسین بن عبدالقاهر البحرانی
(گ ۱۵۳ ر- ۱۵۶ پ)
از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۴/۵۴۴۵؛ موسوعة مؤلفی الامامية، ۴۸۴/۳.
آغاز: بسملة. حمدله. و صلى... ان السيد السند السيد حسين بن السيد عبدالقاهر أيده الله بمدده قد كتب الى مسئلتين طلب جوابها على الحقيقة...
انجام: ... لتشهودا بالحق و هم يعلمون و الحمد لله رب العالمين و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم.
- ۱۴. شرح حديث** (عقاید شیخیه - عربی)
«لولاك لما خلقت الأفلاك»
(گ ۱۵۶ پ- ۱۵۸ ر)
از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
پاسخ به پرسش سید مال الله بن محمد خطی است پیرامون حدیث قدسی «لولاك لما خلقت الأفلاك».
چاپ شده در جلد دوم جوامع الكلم.
نک: موسوعة مؤلفی الامامية، ۵۳۷/۳.
آغاز: بسملة. حمدله. انه قد سئلتني السيد الأواه السيد مال الله بن السيد محمد الخطي احسن الله احواله في الدارين عن الحديث القدسي و هو قوله تعالى لولاك...
انجام: ... وجوه اخرى اعرضنا عنها لغموضها لرجوع بعضها الى ما ذكر و الحمد لله رب العالمين.
- ۱۵. اجوبة مسائل الشيخ** (عقاید شیخیه - عربی)
عبدالله بن محمد بن احمد بن غدیر
(گ ۱۵۸ ر- ۱۶۵ ر)
- آغاز: بسملة. الحمد لله الذي اوضح الحق بأكمل بيان و اشهد مستوضحيه دلائل سبله... انه قد ارسل الي ذو الفكرة الوقاده...
انجام: ... الجزم من المعقول بصحة هذا القول و الأخبار و الاعتبار و صلى الله على محمد و آله الأطهار.
- ۱۱. اجوبة مسائل** (عقاید شیخیه - عربی)
الشيخ محمد مسعود
(گ ۱۴۱ ر- ۱۴۹ پ)
از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
پاسخ به پرسش‌های اعتقادی و فلسفی شیخ محمد مسعود بن شیخ محمد بن شیخ ابی مسعود است. تألیف در ۱۲۱۱ هـ، چاپ شده در جلد دوم جوامع الكلم.
نک: موسوعة مؤلفی الامامية، ۴۹۲/۳.
آغاز: بسملة. حمدله. و صلى... قد وردت على مسائل من الأنوار الألمعی و الفهامة الورعی الشاب الرضی الشيخ محمد مسعود بن الشيخ محمد بن الشيخ ابی سعود اسعد الله طالعه في مجاری صنع نفسه...
انجام: ... انكار من لا يفهم و جهل من لا يعلم و الله خير حافظا و هو ارحم الراحمين.
- ۱۲. الرسالة الزنجية** (تفسیر - عربی)
= شرح رسالة الكاف
(گ ۱۴۹ پ- ۱۵۳ ر)
از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
بحث تفسیری است پیرامون آیه شریفه «ليس كمثلہ شیء» شرحی است بر رسالة الكاف احمد بن محمد آل ماجد بحرانی بعد از مباحثه و اختلافی كه بین این بحرانی و سید عبدالصمد بن علی زنجی اتفاق افتاده بود. در ضمن جلد اول جوامع الكلم به چاپ رسیده است.
نک: موسوعة مؤلفی الامامية، ۵۲۴/۳.
آغاز: بسملة. حمدله. و صلى... انه قد وقع بحث طويل بين الشيخ احمد بن المقدس الممجد الشيخ محمد

از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
 نک: موسوعة مؤلفی الامامية، ۴۸۸/۳.
 آغاز: بسمله. حمدله... انه قد ارسل الی الاکرم
 الاجل و الزاهد البدل الشيخ الاواه الشيخ عبدالله بن
 محمد بن احمد بن غدیر بمسائل یرید بیانها...
 انجام: ... فمکروه العبادة من المندوب لعدم موجب
 یغیره لذاته عن ذاته.

۱۶. وسائل المهم العليا (عقاید شیخیه - عربی)
فی جواب مسائل الرویا
 (گ ۱۶۵ ر- ۱۷۲ ر)

از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
 چاپ شده در جلد دوم جوامع الکلم.
 نک: موسوعة مؤلفی الامامية، ۵۶۳/۳.
 آغاز: بسمله. الحمد لله الذى نور قلوب عباده
 المؤمنین و فتح عیون بصائرهم لمشاهدة الحق المبین...
 انجام: ... جرى ذلك على توزع بال و دوام ملال و
 امال و اشتغال فی قیل و قال.

۱۷. معنى حروف «الم» (تفسیر - عربی)
= شرح اجوبة ابن فارس
 (گ ۱۷۲ ر- ۱۸۵ ر)

از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
 نمک: موسوعة مؤلفی الامامية، ۵۱۲/۳.
 آغاز: بسمله. الحمد لله منیر عقول کاملین باسراق
 نور الیقین و شارح صدر المؤمنین بالحق المبین...
 انجام: ... و ظهور المعنى المراد على اكمل وجه بما
 ليس عليه غبار و الحمد لله رب العالمین.

۱۸. اجوبة مسائل من اصبهان
 (گ ۱۸۵ ر- ۱۹۵ پ)

از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).

پاسخ‌هایی است به پرسش‌هایی که از اصفهان
 رسیده پیرامون برخی احادیث مشکله.
 نک: التراث العربی، ۱۱۳/۱.
 آغاز: بسمله. حمدله. و صلى... انه قد اتت الی بعض
 المسائل من بلد الامان و الايمان اصفهان...
 انجام: ... فی الغیب فهو فی اصطلاحنا کور و ان کان
 فی الشهادة فهو دور.

۱۹. جواب مسألتيں (عقاید شیخیه - عربی)
 (گ ۱۹۵ پ- ۲۰۴ پ)

از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
 پاسخ به پرسش بعض الاخوان است پیرامون دوام
 عذاب قبر و ایمان فرعون.
 نک: التراث العربی، ۲۲۶/۲؛ موسوعة مؤلفی
 الامامية، ۵۱۱/۳.
 آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... انه قد ستلنى بعض
 الاخوان الذين تحبّ على طاعتهم بمسائل منها مستلتان
 فکتبت جوابهما...

انجام: ... هو حال فرعون و حال من قال بايمانه و
 انما ذلك على طريق الحق و الله سبحانه يقول الحق و
 هو يهدى السبيل.

۲۰. تمثل الشيطان فى الرويا بصورة الانبياء و اولياء
 (گ ۲۰۴ پ- ۲۰۷ ر)

از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
 جواب سؤال بعض السادة الاجلاست پیرامون تمثیل
 شیطان در رؤیا به صورت انبیاء و اولیاء.
 نک: التراث العربی، ۱۲۷/۲؛ موسوعة مؤلفی
 الامامية، ۵۲۷/۳.

آغاز: بسمله. حمدله... انه قد ستلنى بعض السادة
 الاجلاء العارفين الطالبين للحق و الیقین عن مسئلة
 جلیلة... فی الحديث ان الشيطان لم يكن له فى الرؤيا ان

- يمثل نفسه بصورة الانبياء و الاولياء
انجام: ... من شقوق اجوبة المسئلة فيما يحضرني
من الاعتراضات و الحمد لله رب العالمين.
- ٢١. اجوبة مسائل حول الرؤيا**
(عقايد شيخيه - عربي)
(گ ٢٠٧ پ - ٢١٠ پ)
از: احمد بن زين الدين احسايبى (١٢٤١هـ).
نك: التراث العربي، ١/ ٨٨.
آغاز: بسمله. حمدله. و صلى... انه قد ارسل الى
بعض الاخوان فى الدين بعض المسائل طلب من محبه
جوابهما على جهة الحقيقة....
انجام: ... بحولك و قوتك فانه لا حول و لا قوة الا
بالله العلى العظيم... فرغ منها مؤلفها عصر الاربعاء التاسع
من جمادى الآخر سنة الرابعة و العشرين بعد المائة و الالف
فى بلد يزد.
- به ما ذكر و الحمد لله رب العالمين.
- ٢٤. الفوائد الثمان**
(عقايد شيخيه - عربي)
(گ ٢٢٣ ر - ٢٢٥ ر)
از: احمد بن زين الدين احسايبى (١٢٤١هـ).
نك: التراث العربي، ٤/ ٢٠٧.
آغاز: بسمله. مما املاه العبد المسكين احمد بن
زين الدين الاحسائى هذه الفوائد الثمان فى هذه الاوراق
بعض الاستدلال من الكتاب العزيز
انجام: ... يلزم الفرق و هو يلزم الفصل و هو يلزم
عدم الرابطة.
- ٢٢. استمرار تنعم و تألم أهل الآخرة**
(عقايد شيخيه - عربي)
(گ ٢١١ ر - ٢٢٠ ر)
از: احمد بن زين الدين احسايبى (١٢٤١هـ).
نك: مجلس، ش ٤٣٣٨/٨ با عنوان الجنة و النار در
آغاز و انجام برابrand؛ موسوعة مؤلفى الامامية، ٣/ ٥٢٦.
- ٢٥. المادة فى الحوادث**
(كلام - عربي)
(گ ٢٢٥ پ - ٢٢٧ ر)
گويا از: احمد بن زين الدين احسايبى (١٢٤١هـ).
آغاز: بسمله. ما سوى الله محدث و كل محدث له
مادة فالمادة فى الحوادث. ان هذه المسئلة من اصعب
المسائل التى ترد على الافكار....
انجام: ... المراد بالاكوان الاربعة و هى الحركة و
السكون و الاجتماع و الافتراق.
- ٢٣. رسالة فى تكليف النبى الكفار بالايمن**
(عقايد شيخيه - عربي)
(گ ٢٢٠ پ - ٢٢٢ پ)
از: احمد بن زين الدين احسايبى (١٢٤١هـ).
آغاز: بسمله. حمدله... انه قد سأل سيدنا الاكرم
عنى عن مسئلة عريضة فى العلم و جوابها و كشف سرها
من مخزون العلم الذى كتبه اهل العصمة عن غيرهم لانه
من غامض العلم....
انجام: ... فى الاكوان الثلاثة فاذا انطلق بالف سنة يراد
- ٢٦. القضاء و القدر**
(عقايد شيخيه - عربي)
(گ ٢٢٧ ر - ٢٢٨ پ)
از: احمد بن زين الدين احسايبى (١٢٤١هـ).
بحث كوتاهى است پيرامون قدر در افعال بندگان و
امر بين الامرين كه بدرخواست شيخ عبدالله بن شيخ
مبارك بن على جارودى قطيفى در ١٢٠٨هـ نگاشته شده
است.
نك: مرعى، ٢٣/ ٥٧.
آغاز: بسمله. فيقول العبد المسكين احمد بن
زين الدين الاحسائى انه قد التمس منى الشيخ الاواه
الشيخ عبدالله بن الشيخ مبارك بن عل الجارودى
القطيفى ان اكتب بعض الكلمات فى كشف القدر فى

افعال العباد و بیان الاشارة الى المنزلة بين المنزلتين ...
انجام: ... بلا مراجعة و لا تذكر و لا مطالعة و الله
سبحانه الهدای سواء السبیل ... صلى الله على محمد و آله
خير البرية.

۲۷. المراد بفناء العبد (عرفان - عربی)
(گ ۲۲۸ پ - ۲۳۱ ر)
گویا از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).

آغاز: بسمله. قال اهل المعرفة المراد بفناء العبد
ليس فناء ذاته. انما قالوا فناء ذاته يعنى فى الله ...
انجام: ... و الزمان و لو ائتى جعلتك فى عیونى الى
يوم القيمة ما كفىنى و لا حول و لا قوة الا بالله العلى
العظیم.

۳۰. اجوبة مسائل الشيخ (عقاید شیخیه - عربی)
احمد بن صالح بن طوق القطیفی
(گ ۲۳۳ پ - ۲۴۱ پ)
از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
آغاز: بسمله. حمدله... انه قد ارسل الى الشيخ احمد
بن الشيخ صالح بن طوق القطیفی مسائل قد تصعبت على
الاذهان ...
انجام: ... جميع ما اراد الله من المكلف من الاعمال و
الاعتقادات و الارادات.

۲۸. قصة عجيبة (عقاید شیخیه - عربی)
من كتاب عتيق
(گ ۲۳۱ روپ)
از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).

آغاز: بسمله. العبد المسكين احمد بن الاحسائي قد
وجدت فى كتاب عتيق اظن ان تاريخ كتابته تزيد على
خمسمائة سنة و هو من تصانيف اصحابنا الامامية و كان
مشتماً على احاديث من طرق الامامية فى فضائل اهل
البيت ...

۳۱. اجوبة مسائل (عقاید شیخیه - عربی)
الملا على اكبر
(گ ۲۴۱ پ - ۲۴۵ ر)
از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
آغاز: بسمله. حمدله... ان الرجل الافخر المكرم
الملا على اكبر ابن البصير ملا محمد سميع وفقه الله
لطاعته قد ارسل الى كلمات قليلة مشتمة على معان ...
انجام: ... و لا لنفسك و انما تتوجه الى معطى
الخيرات جل و علا و الحمد لله رب العالمين.

۲۹. شرح حديث (عقاید شیخیه - عربی)
علة خلق الذر
(گ ۲۳۲ ر - ۲۳۳ پ)

از: احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ).
نک: موسوعة مؤلفی الامامية، ۵۳۷/۳؛ مجلس، ش
۱۲۸۲.

۳۲. الدرّة البهية (اصول فقه منظوم - عربی)
(گ ۲۴۵ پ)
از: ملا محسن کرمانشاهی.
۸۸ بیت از ارجوزه عربی در اصول فقه در این نسخه
موجود است که در نسخه حاضر به سید طباطبائی (سید
بحر العلوم) منسوب شده است.
نک: التراث العربی فى مکتبات ایران، ۵/ ۳۹۶.

آغاز: بسمله. حمدله... انه قد التمس منى السيد
السند و المخدوم و المعتمد المكرم المسدد و المعظم

- آغاز:
احمده شکرأ علی نواله
مصلیا علی النبی و آله
انجام:
و یحرم التقليد ممّن اجتهد
و فی اصول‌الدین من کل احد
- این حجاب‌ها از دید عرفانی.
نک: مرعشی، ۱۲۹/۲۲.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی حببنا به عنه غیرة ان
نعرف لنه کنه بدأ نودا....
انجام: ... ان طلب الوصال یرد ما اراد المحبوب فهو
مغلوب محجوج، تم الرسالة.
- ۳۳. فهرست کتب شیخ احمد احسائی**
(فهرست - عربی)
(گ ۲۸۹ پ - ۲۹۰ پ)
آغاز: اعلم بأن العدد کله آحاده و عشراته و مآته و
الوفه و مازاد بالغاً ما بلغ فاصلها کلها من واحد الی اربعة ...
خط: نستعلیق. کاتب: غلام‌علی بروجردی.
تاریخ کتابت: ۱۲۵۶ هـ. مکان کتابت: بروجرد.
در بیشتر موارد جای عناوین سفید مانده و در
برخی موارد عناوین شنگرف. در اول نسخه
فهرستی از رساله‌های موجود در مجموعه درج
شده است. در حاشیه تصحیحاتی به چشم
می خورد.
جلد: تیماج مشککی.
۱۵×۲۲/۵ سم. ۲۹۰ گ. ۲۰ س.
(نبت ۲۰۷۲۱۹)
- ۳۴. الایاضات فی خلق الاعمال**
(فلسفه - عربی)
(گ ۲۴۶ پ - ۲۸۱ پ)
از: میرداماد محمدباقر بن محمد حسینی استرآبادی
(۱۰۴۰ هـ).
آغاز: بسمله. حمد لله رب العالمین حق عبده... و
بعدفلقد سألتنی افاض الله تعالی علیک سجال فیوضات
القدس عن مسئله خلق الاعمال و قراح الحق و صراح
الأمر فیها....
انجام: ... فیہ ممکنات جمیعا فهذا اقصى امد الفحص
و التحقیق و الحمد لله رب العالمین ولی الفصل و الطول
حق حمده.
- ۳۵. الحجب**
(عرفان - عربی)
(گ ۲۸۱ پ - ۲۸۹ پ)
از: محیی‌الدین محمد بن علی ابن عربی اندلسی
(۶۳۷ هـ).
رساله‌ای است در حب و دوستی الهی و آنچه
حجاب می شود بین حبیب و محبوب و چگونگی رفع
- ۳۶. خواص العدد**
(عربی)
۱۶۰۵۵
حاشیه من لا یحضره الفقیه
(حدیث - عربی)
از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
(۱۰۳۰ هـ).
حاشیه مختصری است با عناوین «قال - اقول» بر من
لا یحضر الفقیه شیخ صدوق که تنها تا احکام منزوحات
البئر از کتاب الطهاره ادامه یافته است.
این رساله با تحقیق فارس حسون کریم در دفتر
هفتم میراث حدیث شیعه و به صورت مستقل به وسیله
کتابخانه آیت‌الله مرعشی در قم به چاپ رسیده است.
نک: التراث العربی، ۲/ ۳۶۴؛ فهرستگان حدیث شیعه،

- از: ملاً صدرا صدرالدین محمّد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰هـ).
- نک: مجلس، ش ۱۴۴۵۶؛ التراث العربی، ۵/ ۸۴.
- آغاز: بسمله. نحمد الله و نستعين بقوته التي اقام بها ملكوت الارض و السماء و بكلمته التي أنشأ بها نشأة الآخرة و الاولى
- انجام: ... وقف ترتیب الخیر و الجود و اتصل بأوله آخر دایرة الوجود.
۳. **صیغ عقد النکاح و الطلاق** (فقه - عربی)
(گ ۱۸۵ ر- ۱۸۸ پ)
- از: ملاً محمّد جعفر بن سیف‌الدین شریعتمدار استرآبادی (۱۲۶۳هـ).
- نک: مجلس، ش ۱۴۴۴۵ رساله چهارم مجموعه؛ التراث العربی، ۳/ ۵۰۴.
- آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة على خير خلقه محمد و آله اجمعين. اما بعد فيقول المستهدى من الله الهادى محمد جعفر الاسترآبادى هذه رسالة فى بيان صيغ عقد النكاح و الطلاق جمعتها على وجه
- انجام: ... نعيماً سرمداً بحق أشرف الأنبياء و المرسلين بمحمد و آله عليهم الف صلوة و سلام الى يوم الدين.
۴. **جواب مسألة فى صيغ النكاح** (فقه - عربی)
(گ ۱۸۸ پ- ۱۸۹ ر)
- از: ملاً محمّد جعفر استرآبادی (۱۲۶۳هـ).
- ایراداتی که ابوطالب (از شاگردان استرآبادی) بر رساله صیغ عقد النکاح و الطلاق گرفته را پاسخ گفته است.
- آغاز: ان قلت هل الصیغة الواحدة من تلك الصیغ المذكورة و الفروض المختلفة فى عقد النکاح مجزیه و موجبة لترتب الأثر و حلیة البضع و لزوم المهر ...
- انجام: ... كما فى غير الصیغة الاولى ثم لا يخفى
- ۳/ ۴۳۴؛ ذریعه، ۶/ ۲۲۴؛ مجلس، ش ۱۸۳۲.
- آغاز: بسمله. ابهى خير يبتدأ به الكلام و احسن حديث يفتتح به المرام حمد الله سبحانه على آياته المستفيضة الجسم ...
- خط: نسخ و نستعليق. بی. کا. بی. تا.
- عناوین شنگرف و در اواخر جای عناوین خالی مانده. با حواشی «منه دام ظلّه» و «ابن المحسن محمود عفی عنه ۱۲۹۶»، در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد.
- جلد: تیماج مشکى.
- ۱۵ × ۲۲ سم. گ. ۳۸. س. ۱۶.
- (ثبت ۲۰۷۲۲۰)
- ۱۶۰۵۶
- مجموعه**
۱. **غایة المأمول** (اصول فقه - عرب)
- فى شرح زبدة الأصول**
(گ ۱ پ- ۱۶۹ ر)
- از: فاضل جواد بن سعد کاظمی (۱۰۶۵هـ).
- شرح مفصل توضیحی و استدلالی است با عناوین «قال - أقول» بر رساله زبدة الأصول استادش شیخ بهایی که به دستوری در ذی حجه ۱۰۲۷ نگاشته است.
- نک: آستان قدس، ۱۶/ ۳۲۵؛ التراث العربی، ۴/ ۱۱۸.
- آغاز: بسمله. نحمدک یا من وفقنا لسلوک طریق العمل بکتابه المبین و نشکرک یا من هدینا للوصول إلى معرفة اصول السنّة ...
- انجام: ... و نرجو من فضله و کرمه أن يجعله خالصاً لوجهه الكريم و موجبا لثوابه الجسيم و أن يجعل بالثناء فى هذا الكتاب حجة لنا امين.
۲. **المشاعر** (فلسفه - عربی)
(گ ۱۶۹ پ- ۱۸۴ پ)

البصرة حذرا من وقوع الغفلة في اموال الفقراء و المساكين
و قانا الله من الغفلة في أمر الدين.

عليك انى اوردت على الاستاد دام ظله بتلك الايرادات
فاجابني بما ذكرت ذلك، ابوطالب.

٧. آداب البحث و المناظرة (منطق، ادب - عربى) (گ ١٩٥-١٩٦ ر)

از: ملاً محمّد جعفر بن سيف الدين شريعتمدار
استرآبادى (١٢٦٣هـ).

آغاز: بسمله. و الصلوة... أما بعد فيقول الغريق في
بحر العصيان المتمادى محمد جعفر الاسترآبادى هذه
رسالة ألفتها لمعرفة آداب البحث و المناظرة لمن كان من
أهل الآخرة. اعلم انّ البحث في اللغة الفحص...
انجام: ... و اقتران معنى ضه به انما هو بالوضع الثانى
لا بالوضع الأول فتدبر.

٥. صيغ العقود و الايقاعات (فقه - عربى) (گ ١٨٩-١٩٣ ر)

از: ملاً محمّد جعفر بن سيف الدين شريعتمدار
استرآبادى (١٢٦٣هـ).

نك: مجلس، ش ١ / ٧٧٤٧ و ١٤٤٤٥/٥؛ التراث
العربى، ٥٠٦/٣.

آغاز: بسمله. الحمد لله على نواله و الصلوة على
رسوله و آله اما بعد فهذه رسالة من العبد العاصى الغريق
في بحر العصيان المتمادى محمد جعفر الاسترآبادى في
بيان صيغ العقود و الايقاعات....

انجام: ... دعواك ثابتة شرعا كما افيد و الله العالم
بالأحكام و له الحمد على الدوام و على نبيه و آله الصلوة و
السلام.

٨. الفرق بين الأخبارى و المجتهد (اصول فقه - عربى) (گ ١٩٧-١٩٨ ر)

به نقل از: شيخ سليمان بن عبدالله ماحوزى بحراني
(١١٢١هـ).

رسالة كوتاهى است در بيان ١٠ تفاوت بين
اخبارى ها و اصوليين به نقل از شيخ سليمان بحراني.
آغاز: هذه رسالة في الفرق بين الأخبارى و المجتهد.
ذكر الفاضل الشيخ سليمان ابن عبدالله البحراني في الفرق
بين الاخبارى و المجتهد مضمرا الكلام في هذه المسئلة
واسع فنقتصر على ما يحصل به التنبيه فنقول من جهة
الفرق بينهما انّ الأخباريين لا يجيزون العمل بالبراءة
الأصلية....

انجام: ... و افقهم على هذا بعض المجتهدين
كالمرتضى و هو الأقوى و بالجملة فالفرق كثيرة الأأنّ
المقام ضيق لتوزع البال و كثرة الاشتغال.

٩. حلّ تراكيب المشكلة (ادبيات - عربى) (گ ١٩٨-٢٠١ ر)

٦. تعريف العلوم الأدبية (چند دانشى - عربى) (گ ١٩٣-١٩٥ ر)

از: ملاً محمّد جعفر بن سيف الدين شريعتمدار
استرآبادى (١٢٦٣هـ).

رسالة كوتاهى است در تعريف پانزده علم ادبى:
خط، لغت، اشتقاق، صرف، نحو، معانى، بيان، بديع،
عروض، قوافى، تغريض، امثال، دواوين، انشاء، و
استيفاء.

از استرآبادى العلوم الادبية و مدائن العلوم در التراث
العربى، ٨٤/٤ و ٢٩/٥ معرفى شده كه غير از رساله
حاضر است.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة على خير خلقه محمد
و آله اما بعد فهذه رسالة في تعريف العلوم الأدبية و هى
خمسة عشر الأول علم الخط و هو عبارة عن معرفة تصوير
الألفاظ بحروف الهجاء....

انجام: ... انّ عدّة الشهور اثنا عشر شهرا لعمّال

- گویا از: آقا محمد علی بن محمد باقر کرمانشاهی (۱۲۱۶هـ).
- ترکیب و اعراب چند جمله عربی است که در پاره‌ای از کتاب‌ها آمده و مبتدیان از آن عاجزند. با مقدمه کوتاهی در معنی ترکیب و چند اصطلاح نحوی. در انتها این فایده از مقام الفضل آقا محمد علی کرمانشاهی دانسته شده است.
- نسخه دیگری از این رساله کوتاه در کتابخانه آیت الله مرعشی به ش ۲۰۲/۳ نگهداری می‌شود و در فهرست آنجا (ج ۶، ص ۵) به عنوان تراکیب العبارات المتداولة از ناشناس معرفی شده است.
- نک: التراث العربی، ۲۱/۲.
- آغاز: بسمله. الحمد لله الذی انطقنا بتراکیب الکلام و لطائفها و اطلق لساننا بحلّ العبارات فی تعبیر المرام... انجام: منقیا ایدا بالکنایة التی هی أبلغ من التصریح کذا أفاد العلامة فی شرح المفتاح. تمّ من کلام مرحوم آقا محمد علی کرمانشاهی من مقام.
- خط: نسخ. کاتب: محمد بن ملا عبدالعظیم بیدگلی. تاریخ کتابت: ۱۲۵۷هـ.
- عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. رساله سوم دارای حواشی «منه دام ظله»، چند تاریخ تولّد مربوط به سال‌های ۱۲۶۴ تا ۱۲۸۴هـ در آخر نسخه درج شده و نیز جدولی در احکام محبت بین الزوج و الزوجه که ارسطاطالیس برای اسکندر وضع کرده. رکابه دارد.
- جلد: تیماج مشکى یک لا.
- ۱۷/۵ × ۲۱ سم. ۲۰۵ گ. ۲۵ س.
- (ثبت ۲۰۷۲۲۱)
- ۱۶۰۵۷
- اعجاز البیان (تفسیر عرفانی - عربی)
فی کشف بعض اسرار ام القرآن
از: صدرالدین محمد بن اسحاق قونوی (۶۷۳هـ).
- تفسیری است عرفانی بر سوره فاتحه الكتاب که «ام القرآن» به شمار می‌رود.
- نک: کشف الفهارس، ۲۷/۳.
- آغاز: بسمله. الحمد لله الذی بطن فی حجاب عزّ غیبه فأنهم الأحمی فأبهم و سرّ و شمل و ظهر و تجلّی... انجام: ... و الرضى فی أكمل مراتب محبتک و اعلی درجات وصال امین.
- خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۵ شوال ۱۲۵۵هـ.
- عناوین نشانی‌ها شنگرف. با حواشی «منه». رکابه دارد.
- جلد: تیماج قهوه‌ای.
- ۱۵/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۵۳ گ. ۱۷ س.
- (ثبت ۲۰۷۲۲۲)
- ۱۶۰۵۸
- مآثر الموک = لب التواریح (تاریخ - فارسی)
از: خواند میر، غیاث‌الدین محمد بن همام شیرازی هروی (۹۴۲هـ).
- نک: ذریعه، ۷/۱۹؛ فهرستواره، ۱/۶۴۴.
- آغاز: بسمله. زیب صفحات اثرات فایضه البرکات سلاطین کامکار و زینت کلمات فصاحت صفحات خواقین رفیع مقدار حمد و ثنای حکیمی است... انجام:
- دعای نیک خواهانش قرین باد سعادت یار و بختش همنشین باد
- خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: شعبان المعظم ۱۲۰۵هـ.
- عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده است.
- جلد: تیماج قهوه‌ای.
- ۱۴/۵ × ۲۳ سم. ۹۸ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۷۲۲۳)

نشانی‌ها مشکمی. عناوین مباحث در همامش صفحات درج شده. رکابه دارد. در آخر نسخه ایبات عربی از فرزدق نقل شده است. جلد: مقوا عطف تیماج سبز. ۱۵/۵ × ۲۱ سم. ۴۱ گ. ۲۵ س. (ثبت ۲۰۷۲۲۵)

۱۶۰۶۱

عوائد الأيام (فقه و اصول - عربی)

من مهمات أدلة الأحكام

از: ملا احمد بن محمد مهدی نراقی (۱۲۴۵ هـ). ۸۸ «عائده» در مباحث و قواعد فقهی، اصولی، کلامی و حدیثی است که در استنباط احکام شرعی به کار می‌آید. این کتاب در ۱۲۶۶ هـ چاپ سنگی شده و چاپ تحقیقی آن به اهتمام دفتر تبلیغات اسلامی قم انجام گرفته است. نک: آستان قدس، ۱۶/۳۲۰؛ التراث العربی، ۴/۹۵. آغاز: بسملة الحمد لله على ما أنعم و له الشكر على ما ألهم و الصلاة على باعث أيجاد العالم....

انجام: ... فلا يصير الأخذ بالشفعة لازما و لا الشيء المحبو ملکا لغير الكبير بل لو ارادوا للزوم احتاج الى عقد آخر ناقل شرعی کبيع أو صلح أو هبة. خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

جای عناوین خالی مانده، فهرست عوائد در ابتدای نسخه درج شده است. با حواشی از محمود بن محسن (مالک نسخه). مسأله‌ای فقهی در باره عقد نکاح به نقل از اجوبه المسائل حجة الاسلام شفتی به فارسی نقل شده است. در اول نسخه تملکی با مهر بیضوی به نقش «یا محمود» رکابه دارد.

جلد: تیماج زرد مجدول گرهی. ۱۶ × ۲۱ سم. ۲۵۶ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۰۷۲۲۶)

۱۶۰۵۹

شرح نصاب الصبيان (لغت - فارسی)

از: ناشناس.

شرح مختصری است بر نصاب الصبيان ابونصر فراهی در لغت. در این نسخه نصاب الصبيان در متن و شرح در حواشی صفحات درج شده است. آغاز: ابونصر ابتدا کرد کتاب خود را بمصراع تا دلالت کند بر اینکه این کتاب منظوم خواهد بود و این را اهل معنی براءت مطلع گویند. ابونصر کنیه مصنف است و محمد اسم اوست....

خط: متن به نسخ و حواشی به نستعلیق. کاتب: محمد بن ملا محمد طاهر بلدئی. تاریخ کتابت: جمادی الاولی ۱۲۶۳ هـ.

رکابه‌نویسی شده. چند برگ در میان نسخه ملحق شده که در آن مطالبی از شروح نصاب الصبيان درج شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا. ۱۶ × ۲۳ سم. ۶۴ گ. ۸ س.

(ثبت ۲۰۷۲۲۴)

۱۶۰۶۰

حجیة الظن = المقلاد (اصول فقه - عربی)

از: سید مجاهد، محمد بن میر سید علی طباطبایی حائری (۱۲۴۲ هـ).

رسالة اصولی مختصری است در بیان حجیت ظن. نک: آستان قدس، ۱۶/۲۳۵؛ ذریعه، ۶/۲۷۹ و ۲۲/۱۱۸.

آغاز: اذا علم المجتهد بحکم من الأحكام الشرعية الفرعية بعد استفراغ وسعه و بذل جهده فيه فلا اشکال و لا شبهة فی اعتبار علمه و کونه حجة شرعية... انجام: ... اصالة حجیة الظن فی نفس الأحكام شاملة لمحلّ البحث بوجه من الوجوه كما لا يخفى. خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

۱۶۰۶۲

المطول (فی شرح التلخیص) (بلاغت - عربی)

از: سعدالدين مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۲هـ).

نک: مجلس، ش ۷۲۱۶؛ التراث العربی، ۵/ ۱۲۸.

آغاز: بسملة الحمد لله افتتح كتابه بعد التيميم بالتسمية بحمد الله سبحانه و تعالى اداء لحقّ شيء مما يجب عليه من شكر نعمائه ...

انجام: ... و الصلوة على نبيه خير البرية و آله و اصحابه ذوى النفوس الزكية و الحمد لله رب العالمين.

خط: نستعلیق. کاتب: سیّد محمّد بن ملّا خواجه.

تاریخ کتابت: جمعه شعبان المعظم ۱۰۳۴هـ.

صفحات مجدول محرر به شنکرف و زر و مشکی

و لاجورد. عناوین و نشانی‌ها شنکرف. در

حاشیه تصحیح شده. با حواشی از «خواجه

ابوالقاسم» و «منه» و «محمود بن محسن عفی

عنهما» و «چلبی» و «خطایی». در اول نسخه

تملک زین العابدین بن محمّد... در غره صفر

۱۱۲۲هـ چند تملک دیگر در ۱۲۴۵ و ۱۲۵۲هـ و

مهر مربعی به نقش «عبده ابوالقاسم» و در آخر

نسخه یادداشت تملک با مهر بیضوی به نقش

«محمود بن محسن» و دو مهر بیضوی دیگر به

نقش «میرزا بابا» و «محمد جعفر». رکابه دارد.

جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرترنج و لچکی‌های

زرین.

۱۶ × ۲۵ سم. ۲۸۳ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۲۲۷)

۱۶۰۶۳

شرح تجرید الاعتقاد (کلام - عربی)

از: علاءالدين على بن محمد قوشجی (۸۷۹هـ).

نک: مجلس، ش ۱۰۲۰۶ که شارح شناخته نشده؛

التراث العربی، ۳/ ۲۶۲.

نسخه حاضر شرح مقصد اول کتاب را در بردارد و

دییاجه مؤلف را فاقد است.

آغاز: بسملة. اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه و الصلوة على سيد أنبيائه و على أكرم أجيائه أى على آله و أصحابه الذين هم موصوفون بزيادة الكرم على من عداهم ...

انجام نسخه: ... علة فاعلّية عرضية لحصول البرودة مع انه علة معدة ذاتية لحصول البرودة. و لنقطع التحرير على لفظي الحصول و البرودة... قد تم المقصد الأول من شرح رسالة التجريد و نبدأ بالمقصدى الثانى و الثالث...

خط: نسخ درشت. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنکرف. در حاشیه تصحیح

شده و دارای علامت بلاغ و متن خط خوردگی

دارد. حواشی دارد با امضای «منه» و «عبدالغفار»

و «آقا حسین سلمه الله» و «جلال» و «جم»،

رکابه‌ها در صحافی از بین رفته، کرم خوردگی به

نسخه آسیب رسانده و در اول نسخه تملک

ضیاءالدين با مهر بیضوی به سجع «الوائثق بالله

ضیاءالدين بن اسدالله».

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۲/۵ × ۲۵ سم. ۱۵۲ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۲۰۷۲۳۸)

۱۶۰۶۴

حاشیه حاشیه الميرزا جان (اصول فقه - عربی)**الباغنوی علی شرح الايجی****على المختصر الحاجبى**

از: جمال الدين محمد بن حسين خوانساری

(۱۱۲۱هـ).

حاشیه‌ای است با عناوین «قوله - قوله» بر حاشیه

میرزاجان باغنوی بر شرح عضدالدين ايجی (۷۵۸هـ) بر

مختصر ابن حاجب مالکی (۶۴۶هـ) موسوم به منتهی

السؤل و الأمل فى علمى الاصول و الجدل.

این حاشیه در دو جلد تنظیم شده: ۱. از مبادی

لغویه تا اجماع. ۲. از مباحث اجماع تا مبحث نسخ. این حاشیه در ذریعه، ۷۵/۶ و ۱۳۰ و در نسخه حاضر از آقا جمال دانسته شده ولی در فهرست مجلس ش ۴۲۲۷ و ۷۵۴۴ از آقا حسین خوانساری معرفی شده است. نک: آستان قدس، ۱۶/۱۳۱ که از آقا جمال خوانساری دانسته است. نسخه حاضر از ابتدای کتاب تا آخر بحث اجماع را شامل است.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرين. قوله فی الحاشیة انما قيل بظاهرة الخ و ایضاً علی تقدیر ان تكون كلمة للتبعیض ان يكون المراد باحداث الصوت جعل العبد قاراً علیه... انجام: ... بگونه مجمعیاً علیه و اما احتمال عدم القطع بگونه حجة فلا یجری فی الاجماع علی طریقتنا كما لا یخفی، تمّ الكتاب.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد، در اول

نسخه نام کتاب و مؤلف چنین درج شده: «حاشیه آقا جمال علی حاشیه ملا میرزا جان علی شرح المختصر العضدی» و ابیاتی عربی در مدح ائمه (ع) و مهر بیضوی به نقش «علی بن رضا الحسینی» و در آخر نسخه مهر بیضوی به نقش: «الراجی علی بن رضا الحسینی».

جلد: تیماج سرخ. ۱۵ × ۲۱ سم. ۲۴۸ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۲۰۷۲۲۹)

۱۶۰۶۵

هدایة المسترشدين (اصول فقه - عربی)

از: محمد تقی بن عبدالرحیم رازی اصفهانی (ق ۱۳ هـ).

شرح استدلالی مفضل و مشهوری است بر معالم

الاصول در دو جلد، که تألیف آن در دهم ربیع الثانی ۱۲۳۷ هـ به انجام رسیده است.

نک: آستان قدس، ۱۶/۵۱۹-۵۲۰. نسخه حاضر جلد اول کتاب را در بر دارد.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة و السلام علی اشرف المرسلین محمد و عترته الاطائب الاکرمین قوله الفقه فی اللغة الفهم كما نص علیه الجوهری و غیره... انجام نسخه: ... بمقتضی الاصل لدوران الثمن بینه و بین المقبوض.

خط: نسخ. کاتب: محمد حسن بن عبدالله خوانساری. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۸ جمادی الاولی ۱۲۶۴ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد با نشانی «محمود عفی عنه». رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ۱۶ × ۲۱/۵ سم. ۲۰۸ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۲۳۰)

۱۶۰۶۶

شرح رسالة العلم (عقاید شیخیه - عربی)

از: احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱ هـ). شرحی است بر رسالة علم الله تعالی فیض کاشانی با عناوین «قال - اقول». تألیف این شرح بدرخواست میرزا باقر نواب در روز جمعه ۸ ربیع الثانی ۱۲۳۰ هـ در کرمانشاه به پایان رسیده است.

این رساله ضمن جوامع الکلم به چاپ رسیده است. نک: مجلس، ش ۱۴۲۲ و ۴۳۳۸؛ ذریعه، ۱۳/۲۸۸؛ موسوعة مؤلفی الامامية، ۳/۵۴۱.

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة علی محمد و آله الميامین العالمین العاقلین للآیات المضروبة للناس اجمعین فی الآفاق و فی أنفسهم... انجام: ... بما تعتقده فهكذا و الله فعلت لا غیر و

- ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب...
خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: یکشنبه ذی قعدة
۱۳۲۳ هـ.
جای عناوین خالی مانده. رکابه دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۶ × ۵/۱۸ سم. گ. ۱۵ س. (ثبت ۲۰۷۲۳۱)
- ۱۶۰۶۷
- مجموعه**
۱. الروض الفائق (ادب، شعر - عربی)
و مونس الکئیب العاشق
(گ ۲ پ - ۷۷ ر)
از: امام الحرمین محمد بن عبدالوهاب ابن داود
همدانی (۱۳۰۵ هـ).
مختارات شعری است در حب و عشق شامل مقدمه
و سه باب:
المقدمة: فی تعریف المحبة و العشق
الباب الاول: فی القوائد، مرتبة علی ترتیب القوافی
الباب الثاني: فی مقاطیع یلذ منها السامع، در سه
فصل
الباب الثالث: فی المخمسات و الموشحات و
المراسلات.
نسخه دیگری از این کتاب در کتابخانه حاضر به
ش ۵۸۹۱/۱ نگهداری می‌شود که در فهرست (۱۷/
۲۸۵) مؤلف کتاب شناخته نشده و نسخه دیگری در
کتابخانه ملی به ش ۱۵۷۲ دارد که در آن نام مؤلف آمده
ولی نام کتاب را چنین آورده: «الروض الفائق و
مونس الکئیب العاشق».
نک: ملی، ۱۰/۱۰۲؛ التراث العربی المخطوط فی
مکتبات ایران العامة، ۶/۲۲۱.
- آغاز: بسمله. الحمد لله الذی حلل لنا سحر البیان و
جعل تلعبه بالعقول مشاهداً بالعیان و رفع رایة الأدب و
- خصّ ذوی البلاغة...
انجام:
عام تبسم مناخکا فکاتما
عن نشتر شکری او علاک تبسما
- ۲. الکواکب الدریة** (شعر - عربی)
فی مدح خیر البریة = قصیده برده
(گ ۷۸ پ - ۸۴ ر)
از: شرف‌الدین محمد بن سعید بوسیری (۶۹۴ هـ).
نک: التراث العربی، ۴/۳۷۲.
آغاز:
امن تذکر جیران بذی سلم
مزجت دمعا جری من مقلة بدم
- ۳. القصیة العروس** (شعر - عربی)
(گ ۸۴ پ - ۸۷ ر)
از: صفوان بن خالد قناص.
قصیده نونیه‌ای است در ۷۷ بیت.
نک: ذریعه، ۱۷/۱۱۹.
آغاز:
عوجا علی طلل بالقض خلان
اقوا فقطانه أداء هیفان
انجام:
قالوا لذی طرب بالقول لا کذب
الحمد لله شکراً کلّ ازمان
- ۴. قصیة لامیه** (شعر - عربی)
(گ ۸۷ ر - ۹۰ ر)
از: عمر بن وردی.
قصیده‌ای است در ۷۷ بیت.
آغاز:
اعتزل ذکر الاغانی و الغزل
و قل الفصل و جانب من هزل

- انجام:
کل اهل العصر غمرو اما
منهم فاترک تفاصيل الجمل
- بن اوس شنفری ازدی.
آغاز: بسم الله تعالى قال الشنفری ازدی ثم الاوسی
و يقال انها منحولة قالها خلف الاحمر و اکثر العلماء اجمعوا
على انها له
اقیموا بین امی صدور مطیکم
او اتی الی قوم سواکم لا میل
و یروی لبنی ای خذوا فی امرکم و انتبهوا من رقدنکم.
انجام: ... و المعقل الحصین و انما سمی معقلاً لانه
یعقل و یحله و یقیم فیہ.
۵. شرح قصیده بانث سعاد (ادب- عربی)
(گ: ۹۰-۱۰۷ پ)
از: مؤلفی ناشناخته.
شرح کوتاه‌ای است بر قصیده لامیه «بانث سعاد»
کعب بن زهیر بن ابی سلمی مزنی.
در پایان آمده: اخذ من کتاب الاقتصاد.
نک: مجلس، ش ۳۳۲۲ و ۵۸۹۱.
آغاز:
بانث سعاد فقلبی الیوم مبتول
مستیم اثرها لم یفد مکبول
بانث فارقت محلها و ذهبت و سعاد اسم علم علی امرأة
فقلبی مبتدا و الفاء للاستیناف.
انجام: ... تهلیل ای تأخیر یقال هلل عن کذا اذا نکص
عنه هذا ما اخذ من کتاب الاقتصاد.
۸. شرح قصیده لامیه العجم (ادب- عربی)
(گ: ۱۲۵-۱۳۳ پ)
شرح مختصری است بر قصیده لامیه العجم حسین
بن علی طغرانی (۵۱۴هـ).
آغاز:
اصالة الراى صانتنى عن الخطل
و حلیة الفضل زانتنى لدى العطل
رائی الاصل یصوننى عن الاضطراب فى القول و العمل
و حلیة علی تزیینی عند العطل ای عند التعزى.
انجام: ... یتربصون به الدوایر اعادنا الله منها و قد
قیل ما قل فقد جل. تمت معانی هذه القصیده.
۶. تخمیس قصیده بانث سعاد (شعر- عربی)
(گ: ۱۰۷-۱۱۴ ر)
از: محمد بن عبدالله مظفری.
آغاز:
دم المحب بسيف الهجر مطلول
و دمه بعد حب البین مهمول
فقصروا و اقصروا فى العدل او طول
بانث سعاد فقلبی الیوم مبتول
مستیم اثرها لم یفد مکبول
۹. اشعار منتخب (شعر- عربی)
(گ: ۱۳۴-۱۴۳ ر)
ابیاتی است گزیده شده از سروده‌های میرزا محمد
نصیر طبیب اصفهانی، ابن هباریه (شطرنجیه)،
حسام‌الدین عیسی بن سنجر بن بهرام اربلی حاجری،
تابعه جعدی و ابوالحسن علی بن نبیه.
آغاز:
الا یا طبیب الناس دعنی ودائیا
علاج مریض العشق لیس تداویا
انجام:
و بقیة ما بقى التنا عليك منصورا مظفر
۷. شرح قصیده لامیه العرب (ادب- عربی)
(گ: ۱۱۴-۱۲۵ ر)
از: مؤلفی ناشناخته.
شرح مختصری است بر قصیده لامیه العرب ثابت

۱۰. شرح قصیده عینییه (فارسی)
سید اسماعیل حمیری
 (گ ۱۴۳ پ- ۱۵۰ پ)
 از: سید قطب‌الدین محمد (نیریزی؟).
 ترجمه و شرح منظوم قصیده عینییه سید اسماعیل حمیری است با مقدمه‌ای درباره آن.
 آغاز: شرح قصیده سید اسماعیل حمیری... بسمله.
 الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی... اما بعد شیخ فخرالدین صاحب مجمع البحرين در کتاب مناقب دو حدیث نقل کرده است.
 انجام:
 حفظ کن نظمی که سید کرده آنرا ترجمه از برای شیعیان پادشاه اولیا
۱۱. نقلی از اربعین شیخ بهایی (گ ۱۵۰ ر- ۱۵۱ ر)
 خط: نستعلیق. بی کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ ه.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
 رکابه دارد.
 در اول نسخه یادداشت تملک با این عبارت: «فرزندی علی محمد حفظه الله تعالی این کتاب را از سرمایه خود خریده است پیر شود انشاء الله تعالی به تاریخ سلخ شعبان المعظم سنه ۱۲۸۷». با مهر بیضوی به نقش «الراجی علی الحسینی» و در آخر نسخه یادداشتی از فراهانی: «این کتاب را به علی اکبرخان بخشیدم مبارک او باشد حرر فی سلخ شهر صفر المظفر یوم حرکتی الی خراسان فی سنه ۱۲۸۹ و انا العبد الجانی علی محمد الحسینی الفراهانی» با مهر بیضوی به نقش «علی محمد حسینی».
 جلد: تیماج سرخ یک لا.
 ۱۵ × ۲۲ سم. ۱۵۱ گ. ۱۴ س.
 (ثبت ۲۰۷۲۳۲)
- ۱۶۰۶۸
مجموعه
الرعاية ۱.
فی شرح بداية الدراية
 (گ ۲ پ- ۷۸ ر)
 از: شهید ثانی زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ه).
 نک: مجلس، ش ۷۶۱۰؛ فهرستگان حدیث، ۱/ ۳۹-۴۹؛ ذریعه، ۱۳/ ۱۲۴.
 آغاز: بسمله. نحمدک اللهم علی حسن توفیق البداية فی علم الدراية و الرواية...
 انجام: ... فانه قد بلغ فی ذلك الغاية وفق الله تعالی لاکماله بمحمد و آله و الله تعالی الموفق للسداد و الهدای الی سبیل الرشاد و هو حسبنا و نعم الوکیل.
۲. الوجیزه فی الدراية (درايه - عربی)
 (گ ۷۹ پ- ۸۳ پ)
 از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ ه).
 نک: فهرستگان حدیث، ۱/ ۸۵-۹۹؛ مجلس، ش ۳۷۱۸.
 آغاز: بسمله. الحمد لله علی نعمائه المتواتره و آلائه المستفیضة المتکاثرة...
۳. صلاة الجمعة (فقه - عربی)
 از: شهید ثانی زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ه).
 نک: التراث العربی، ۳/ ۴۸۵.
 آغاز: بسمله. الحمد لله الذی شرف یوم الجمعة علی سایر الاوقات و فضل صلاتها علی جمیع الصلوات.
 انجام: و لا یکلف الله نفسا الا وسعها ان الله غفور رحیم...
 خط: نسخ. کاتب: خیرالله بن علی جزایری.
 تاریخ کتابت: رساله یکم: ۲۵ شعبان ۱۰۶۰ ه.
 رساله دوم: ۸ ربیع الثانی ۱۰۴۸ ه. رساله

۱۶۰۷۰

هدایة المسترشدين (اصول فقه - عربی)

از: محمدتقی بن عبدالرحیم رازی اصفهانی (ق ۱۳هـ).

نک: مجلس، ش ۱۶۰۶۵.

نسخه حاضر جلد دوم کتاب را دربردارد.

آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و الصلوة والسلام علی أشرف المرسلین... الحق ان صیغة الأمره قد یترا ای فی المقام ان القائل بكون الأمر للمرة أو التكرار....

انجام: ... عن بیان حال الفعل بأنه أقل ثوابا من غیره فلا طلب حتی یلزم اجتماع الأمر و النهی.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین نانوشتته. رکابه دارد. در اول نسخه یادداشت محمد شریف که نسخه را از استادش محمود مد ظله امانت گرفته است.

جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

۱۵/۵ × ۲۱سم. ۲۱۵گ. ۱۹س.

(ثبت ۲۰۷۲۳۵)

۱۶۰۷۱

حجیة الظن (اصول فقه - عربی)

از: مؤلفی ناشناخته (از علمای شیعه در ق ۱۳هـ).

رسالة اصولی و استدلالی است در بحث حجیة ظن با نقل اقوال و رد و ایراد در آنها. جدیدترین نقل قولها از وحید بهبهانی و شاگردانش و میرزای قمی است. به جهت افتادگی اول و آخر نسخه نام مؤلف بدست نیامد. آغاز افتاده: ثانیها ان الدلیل ینقسم الی ما یکون حجة فی نفسه مطلقاً کظاهر الكتاب و خبر الواحد و ما یکون حجة عند قیام الحجة علی خلافه....

انجام افتاده: ... الشهرة من انفاق الجميع و لا یجری فیہ الاشکال المذكور بوجه و ذلك امر واضح غنی عن البیان.

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

سوم: غرة ربیع الثانی ۱۰۴۸هـ.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده، رساله دوم بلاغ مقابله و حواشی «منه رحمه الله» و «زین رحمه الله» دارد.

رکابه‌نویسی شده.

در برگ آخر فایده‌ای فقهی به نقل از خط شهید ثانی آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۳ × ۲۰سم. ۱۳۷گ. ۱۹س.

(ثبت ۲۰۷۲۳۳)

۱۶۰۶۹

مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین (حدیث، فقه - عربی)

از: شیخ بهایی بهاء الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰هـ).

نک: مجلس، ش ۷۵۰۲؛ التراث العربی، ۸۶/۵.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی هدانا بأنوار کتابه المبین و وقفنا لاقتفاء سنة نبینا محمد سید الأولین و الآخرین....

خط: نسخ خوانا. کاتب: نورالدین بن کمال الدین کجونی. تاریخ کتابت: شعبان المعظم ۱۰۳۱هـ. مکان کتابت: دارالعباده یزد.

عناوین شنگرف.

رکابه‌نویسی شده.

نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان ثبت گردیده و امتیاز مشرق الشمسین از الحبل المتین به نقل شیخ بهایی آمده و چند یادداشت تملک از جمله در ۱۱۴۴هـ و تملک حسین بن عبدالغنی حسینی و ابوالحسن.

جلد: تیماج سرخ دورو با ترنج و سرترنج.

۱۵ × ۲۰سم. ۲۱۹گ. ۱۴س.

(ثبت ۲۰۷۲۳۴)

- تصحیحات اندکی در متن و حاشیه دارد.
 رکابه‌نویسی شده است.
 جلد: مقوا عطف تیماج سبز.
 ۱۴ × ۲۱ سم. ۵۶ گ. ۲۰ س. (ثبت ۲۰۷۲۳۶)
- الربح و لو أمر بالسفر الى جهة فقصد الى غيرها ضمن و لو ربح.
 ۳. بخشی از کتابی در فقه شیعی (فقه - عربی)
 (گ ۳۲-۳۶ پ)
- بندی از کتابی در فقه شیعه است به صورت فتوایی
 مختصر. بخش موجود شامل قصاص و دیات است.
 آغاز افتاده: بذلها مع العلم لا بد و لو بذل المجنون
 فقطع فهدر و حق المجنون باق و لو سبق المجنون
 فاقتص من غیر بذل لم يسقط قصاصه ...
 انجام افتاده: ... المقصد الثاني في جنایة الطرف فان
 تعمّد الجانی فالقصاص و الا الدیة... فاقد الشّم و اذن
 الاصل المتقویة وسن.
 خط: نسخ به سه خط از سه کاتب مختلف. بی‌کا.
 تاریخ کتابت: ق ۱۲ ه.
 عناوین شنگرف.
 رکابه دارد.
 رساله یکم بلاغ مقابله دارد و رساله دوم در
 حاشیه تصحیحات اندکی دارد.
 جلد: مقوا عطف تیماج سرخ.
 ۱۳ × ۱۹ سم. ۴۷ گ. ۱۵-۲۰ س. (ثبت ۲۰۷۲۳۷)
- مجموعه
 ۱. مقاله فی الاخلاق (اخلاق - عربی)
 (گ ۱-۴ پ)
 مقاله ثانیه از رساله‌ای در اخلاق است. باب اول از
 مقاله مذکور شامل چند فصل، در این نسخه موجود
 است.
 آغاز نسخه: المقالة الثانية في مساوی الاخلاق و
 تهذیبها و فیها اربعة ابواب، الباب الاول في معنى الخلق و
 تهذیبه اعلم ان الخلق عبارة عن هیئة راسخة في النفس
 يصدر عنها الافعال بسهولة ...
 انجام افتاده: ... او هم بشر فارتدع عنه ثم قال نحن
 نوید الروح بالطاعة لله و العمل له.
۲. رساله فی الفقه (فقه امامیه - عربی)
 (گ ۳۱-۳۵ پ)
 از مؤلفی ناشناخته.
 بخشی از رساله‌ای است در فقه شیعی به صورت
 فتوایی و بسیار مختصر. بخش موجود شامل کتاب‌های
 زیر است: مزارعه، مساقات، ودیعه و عاریه، اجاره،
 وکالت، وقوف و صدقات و هیات، [بیع]، رهن، ضمان،
 صلح، شرکت و مضاربه.
 آغاز افتاده: و لو ربح کان الربح بینهما بمقتضى
 الشرط و کذا لو أمر بابتیاع شیء فعدل الى غیره... کتاب
 المزارعة و المساقات. اما المزارعة فهی معامله علی
 الارض بحصته من حاصلها و تلزم المتعاقدين ...
 انجام افتاده: ... کتاب المضاربه و هی ان یدفع
 الانسان الى غیره مالاً لیعمل فيه بحصة من ربحه... و
- ۱۶۰۷۳
 اصول الفقه (اصول فقه - عربی)
 از: مؤلفی ناشناخته.
 قطعه‌ای از یادداشت‌های اصولی یکی از علمای
 شیعه در ق ۱۳ ه است که در شب اول صفر ۱۲۸۸ ه
 شروع به نگارش آن کرده و مباحث به صورت شرح یا
 حاشیه‌ای بر متنی در اصول برگزار شده است و در
 لابلای آن سه برگ در فواید تفسیری دیده می‌شود.
 آغاز نسخه: بسمله. حمدله. و صلی الله علی خیر
 خلقه... قوله ره و ربما یذكر فیها کمتله جواز استعمال اللفظ

۱۳/۵ × ۲۰ سم. ۲۲۷ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۲۰۷۲۳۹)

۱۶۰۷۵

مجموعه

۱. **ترجمه ادعیه السر** (ادعیه - عربی و فارسی)
از: میر محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی طالقانی
(ق ۱۲ هـ).

ترجمه دعاهاى معروف به ادعیه السر است که به اسم میر محمود بیگ ترجمه کرده و استادش آقا جمال خوانساری تقریظی بر آن نگاشته است. مترجم معاصر شاه سلیمان صفوی بوده و در قزوین تدریس می‌کرد.
نک: ذریعه، ۱/ ۳۹۶-۳۹۸ و ۱۳/ ۶۸؛ طبقات اعلام الشیعه، ق ۱۲ ص ۷۵۰-۷۵۱؛ مرعشی، ۲/ ۲۰۴.

آغاز: بسمله. الحمد لله المحمود فى كلِّ فعاله المعبود لجليل جلاله المرغوب لعظيم نواله المرهوب لأليم نكاله

انجام: ... رفعت له صلواته مضاعفة فى اللوح المحفوظ. بلند می‌کنم برای او نماز را بر حالی که چند برابر کرده شده باشد در لوح محفوظ.

۲. **شرح و ترجمه دعای جوشن صغیر**

(گ ۴-۶۲ پ)

از: میر محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی طالقانی
(ق ۱۲ هـ).

شرحی است بر دعای جوشن صغیر که در مهج الدعوات از امام کاظم (ع) نقل شده است. شارح در مقدمه از شاه سلیمان صفوی نام برده و از استادش آقا حسینا یاد می‌کند.

یک برگ از آغاز نسخه افتاده است.
آغاز افتاده: که ادای ثنا و شکر منعم و مقابله اکرام به سپاس و ستایش مکرم امری است واجب و لازم

فى اكثر من معنى واحد او فى معنييه الحقيقى و المجازى

انجام نسخه: ... و الطاعنون على المجتهدين المشيدين لأركان الدين هالكون.

خط: نسخ تحریری. به خط مؤلف. شروع به نگارش در شب اول صفر ۱۲۸۸ هـ.
در حاشیه تصحیح شده و حاشیه با امضای «منه عفی عنه» دارد.

جلد: مقوا عطف تیماج سبز.
۱۹ × ۲۲ سم. ۲۱ گ. ۴۰ س. (ثبت ۲۰۷۲۳۸)

۱۶۰۷۴

حجة الاسلام**فى شرح تهذيب الأحكام**

از: محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی
(۱۰۹۸ هـ).

شرح مفصلی است در چند جلد بر تهذیب الأحكام شیخ طوسی. دارای مقدمه مفصلی است در سه «مطلب». نک: مجلس، ش ۱۱۱۳ طباطبایی؛ ذریعه، ۶/ ۲۵۷؛ فهرستگان حدیث، ۳/ ۴۴۱.

نسخه حاضر مقدمه کتاب را در بردارد.

آغاز: ... بسمله. الحمد لله المتفرد بالقدم و الدوام المتعالی عن ادراك الحواس و احاطة الافهام.

انجام نسخه: ... روى عن الشيوخ المذكورين فى السند الأول، إلى مؤلف الكتب الأربعة، تمّ المطلوب الثالث.

خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و ۱۲ هـ.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد، در اول نسخه تملک حبیب الله آشتیانی با مهر وی و تملک اسماعیل بن محمد هادی با مهر مرعی به سجع «افوض امری الی الله عبده اسمعیل ۱۱۹۲».

جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

انجام: ای مهربانتر مهربانان بدرستی که بر هر چیز توانایی و درود کناد الله بر محمد و آل محمد بتمامی. خط: نسخ. ترجمه ادعیه السر نستعلیق شنگرف زیرنویس شده. کاتب: سید محمد علی حسینی. تاریخ کتابت: شب جمعه ۲ ذیحجه ۱۱۲۴ هـ. در حاشیه تصحیح شده. رکابها دارد. برگ‌های نسخه جایجا شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای. ۱۲×۱۸ سم. ۱۰۴ گ. ۱۶ س. (ثبت ۲۰۷۲۴۰)

۱۶۰۷۶

یادداشت‌های فقهی و اصولی (عربی)

از: عبدالوهاب بن محمد حسین قاینی (۱۳۷۰ هـ). یادداشت‌های پراکنده و ناتمام در موضوعات مختلف فقهی و اصولی است که در یک دفتر صحافی شده. از جمله مباحث است: بحث قواطع صلاة، صلاة الجمعة، الاجتهاد و التقليد و استصحاب. در انتهای یکی از این یادداشت‌ها امضای عبدالوهاب قاینی خراسانی در جمعه ۲۵ رجب ۱۳۵۹ هـ دیده می‌شود. وی از شاگردان شیخ عبدالکریم حایری یزدی در قم بوده است.

در لابلای نسخه چند نامه آمده که یکی از آنها نامه معصوم بن رضی حسینی قاینی قهستانی به شیخ عبدالوهاب [قاینی] است مورّخه روز سه‌شنبه نهم شوال ۱۳۵۰ هـ که درخواست اجازه مدرّسی کرده است. مؤلف در یکی از نامه‌ها از برادر خود شیخ عبدالرزاق یاد می‌کند.

آغاز: فی الماء المطلق. الحق انه لا یمكن لنا معرفة الشئ بتمام حدوده بحيث لم یکن له الشبهة المفهومية....

خط: نسخ تحریری. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ۱۳۵۹ هـ.

مطالب در کاغذهای کوچک و بزرگ نوشته شده

و در کنار هم صحافی شده است. جلد: تیماج فرنگی. ۱۶×۲۲/۵ سم. ۲۶۳ گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۷۲۴۱) (← تصویر)

۱۶۰۷۷

شرح وافیه الأصول (اصول فقه - عربی)

از: سید صدرالدین محمد بن محمد باقر رضوی (ق ۱۲ هـ).

نک: ش ۱۶۰۷۸ در آغاز و انجام برابرند.

خط: نسخ. کاتب: غفور بن محمد صالح. تاریخ

کتابت: شنبه غرة صفر ۱۲۳۲ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. متن وافیه در هامش صفحات درج شده. در حاشیه تصحیح شده و رکابها دارد. در اول نسخه تملک ابوالحسن بن محمود در ربیع الثانی ۱۲۹۳ هـ.

جلد: تیماج مشکلی با ترنج و سر ترنج.

۱۵/۵×۲۱ سم. ۲۲۰ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۲۰۷۲۴۲)

۱۶۰۷۸

شرح وافیه الأصول (اصول فقه - عربی)

از: سید صدرالدین محمد بن محمد باقر رضوی (ق ۱۲ هـ).

شرح مفصل توضیحی است با عناوین «قوله - اقول» بر رساله الوافیه فاضل تونی در اصول فقه.

نک: آستان قدس، ۱۶/۳۰۶؛ مجلس، ش ۱۶۰۱۴ و

۷۳۷۷.

آغاز: بسمله. قوله قلت انكار التبادر اه اقول معنی كون التبادر من امارات الحقیقه هو ان یتبادر المعنی من اللفظ....

انجام: ... و غفر لنا و لوالدینا و لمن علمنا و لمن تعلم منا و لجميع المؤمنین و المؤمنات انه غفور رحیم.

خط: نسخ. کاتب: علی اکبر بن محمدعلی خوانساری. تاریخ کتابت: شب جمعه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۳۸ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. متن وافی در بالا و حاشیه صفحات درج شده است. در حاشیه تصحیح شده و رکابه دارد.
در اول نسخه وقف‌نامه از طرف حاج مهر علی بن آقا ملک خوانساری بر طلبه علوم دینی در ربیع المولود ۱۲۴۰ هـ.
جلد: تیماج زرد با ترنج و سرتنج زرین.
۱۴/۵ × ۲۱ سم. ۲۱ گ. ۲۱ س.
(ثبت ۲۰۷۲۴۳)

موسوعة مؤلفی الامامیة، ۲/ ۵۳۸-۵۳۹.
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... فلما كان مسألة الشرط فی ضمن العقد المتدواله فی السنة العماء...
انجام: ... بحسب السند و الدلالة و الاعتضاد.
خط: نسخ. کاتب: محمد خوانساری. تاریخ کتابت: ۱۲۵۵ هـ.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
مقابله و تصحیح شده و حواشی دارد با امضای «محمود غفر له». در اول نسخه تملک ابوالحسن با مهر وی.
رطوبت به رساله دوم آسیب زده است.
جلد: تیماج مشککی.
۱۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۲۴ گ. ۲۳ س.
(ثبت ۲۰۷۲۴۴)

۱۶۰۷۹

مجموعه**۱. القواعد و الفوائد**

(گ ۲ پ ۱۱۵ ر)
از: شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶ هـ).
نک: آستان قدس، ۱۰۶۹/۲۱؛ التراث العربی، ۴/ ۲۸۶؛ الشهيد الاول حياته و آثاره، ۱۸۸-۱۹۲.
آغاز: بسمله. اللهم انی احمدک و الحمد من نعمائک و اشکرک و الشکر من عطائک و اصلی علی خیر انبیائک...
انجام: ... و منها انتظار الامام المؤتم فی صلاة الخوف و هذا یوصف بالوجوب.

۱۶۰۸۰

المختصر

(بلاغت - عربی)
(فی شرح تلخیص المفتاح)
از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۲ هـ).
آغاز: بسمله. الحمد هو الثناء باللسان علی قصد التعظیم سواء تعلق بالنعمة أو بغيرها و الشکر فعل...
انجام: ... الی المعنی الذی یتضمّنه مشتمله علی لطف الفاتحة و منظومة علی حسن الخاتمة ختم الله تعالی بالحسنى و یسر لنا الفوز بالذخر الأسنى بحق النبى و آله الاکرمین.
خط: نسخ. کاتب: محمود بن محسن بن عباس.
تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
متن تلخیص المفتاح به شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. با حواشی از «حسن چلبی» و «محمود عفی الله عنه». رکابه دارد. در اول نسخه یادداشت‌هایی به تاریخ ۱۲۷۸ هـ که بیشتر مربوط به امور مالی مالک نسخه است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲. الشرط فی ضمن العقد

(گ ۱۱۷ ر- ۱۲۴ پ)
از: میرزا ابوالقاسم بن حسن قمی (۱۲۳۱ هـ).
رساله استدلالی مختصری است در مسأله شرط ضمن عقد در شش «مبحث». ضمن غنائم الايام در ۱۳۱۹ هـ چاپ سنگی شده است.
نک: آستان قدس، ۳۱۰/۲۰؛ مجلس، ش ۴۲۹۸/۱؛

- ماهیة المنطق...
 انجام: الآن الاجزاء بينة الثبوت للشيء و لیکن هذا
 آخر ما اوردنا ایراده فی هذه الاوراق و الحمد لله الواجب
 الوجود و مفيض الارزاق...
 خط: نستعلیق. به خط چند کاتب. رساله آخر:
 زین العابدین بن سید حسین رضوی. تاریخ
 کتابت: ۱۱۸۱ هـ.
 عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رساله آخر دارای
 حواشی و تصحیحات با رکابه. به نسخه رطوبت
 رسیده است. در چند جای نسخه مهر تملک
 محمود بن محسن دیده می‌شود.
 جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.
 ۱۱ × ۱۹ سم. ۱۱۳ گ. ۲۰ س.
 (ثبت ۲۰۷۲۴۶)
- ۱۶۰۸۱
مجموعه
۱. برهان قاطع
 (لغت - فارسی)
 (گ ۱-۲۲ ر)
 از: محمد حسین بن خلف تبریزی (ق ۱۱ هـ).
 خلاصه‌ای از اوایل کتاب در این نسخه آمده است.
 نک: مجلس، ش ۷۷۸۹.
 آغاز: بسمله، بهترین نعتی که متکلمان را بدیع
 البیان محفل زبان‌آرایی و نیکوترین نکتی که منشیان
 انجمن...
 (فارسی)
- ۱۶۰۸۲
مجموعه
۱. حاشیة انوار التنزیل
 (تفسیر - عربی)
 (گ ۱ پ-۹۲ ر)
 از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
 (۱۰۳۰ هـ).
 نک: مجلس، ش ۷۴۹۸/۲ در آغاز و انجام برابرند؛
 التراث العربی، ۲/۲۵۶.
۲. تفسیر
آیة «فسحفاً لأصحاب السعیر»
 (تفسیر - عربی)
 (گ ۹۲ پ-۹۳ پ)
 از: شیخ علی.
 حاشیه‌ای است بر گفتار قاضی بیضاوی در تفسیر
 آیة مذکور. این رساله کوتاه در نسخه حاضر به عنوان
 «من جمله فوائد شیخنا الشیخ علی ادام الله فوابده»
 معرفی شده. گفتنی است رساله‌ای در تفسیر آیة مذکور
 از شیخ بهایی در فهرست مرعشی ۵/۸۶ ش ۱۶۹۱/۲
- ۱۶۰۸۱
مجموعه
۲. صرف
 (فارسی)
 (گ ۲۳ ر-۲۸ پ)
 از: مؤلفی ناشناخته.
 رساله‌ای است در صرف عربی.
 آغاز: بسمله، صرف چیست. حمدله، و الصلوات علی
 رسوله محمد سید المرسلین. بدانکه کلمات اهل صرف
 باسم و فعل و حرف اسم کلمه ایست که دلالت کند بر
 معنی خود...
 انجام افتاده: ماضی و چهارده مضارع شش امر و
 شش نهی و افعال غیر متصرفه یک نوع.
۳. تحریر القواعد المنطقية
 فی شرح الشمسية
 (منطق - عربی)
 از: قطب‌الدین محمد بن محمد رازی (۷۷۶ هـ).
 نک: آستان قدس، ۲۴/۲۷؛ التراث العربی، ۱/۴۵۳.
 از آغاز یک صفحه افتاده است.
 آغاز افتاده: مرتباً مراتب الدنيا و الدین... قال و رتبه
 علی مقدمة و ثلاث مقالات و خاتمة. اقول الرسالة مرتبة
 علی مقدمة و ثلاث مقالات و خاتمة، اما المقدمة فقی

انجام: ... و لیقع بهذا القدر من الکلام حامدین لله تعالی علی الاتمام موجہین الی حضرة النبوة أفضل السلام.

خط: نستعلیق کم نقطه. کاتب: محمد خلیل بن عبداللطیف شرفی صدیقی برغانی. تاریخ کتابت: شب عید قربان ۱۰۵۵ھ. مکان کتابت: بخارا.

تمامی صفحات مجدول محرر به زر و مشکى و لا جورد. در حاشیه تصحیح شده و حواشی دارد. در اول نسخه چند بیت شعر فارسی و اسامی کتاب‌هایی که مالک نسخه به مدرسه آورده و مهر بیضی به نقش «محمود بن محسن» و دو یادداشت به تاریخ ۱۲۴۵ ۱۲۴۶ھ.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۲ × ۲۱/۵ سم. ۲۱۱ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۲۰۷۲۲۴۸)

۱۶۰۸۴

(شعر - فارسی)

جنگ

از: شاهین (ز: ۱۳۰۹ھ ش).

جنگی است بیاضی شکل شامل اشعاری از شعری مختلف از جمله سروده‌های جامع جنگ با تخلص شاهین. وی از افراد دربار بوده و در سفر مازندران از همراهان شاه بوده و در باره این سفر اشعاری برای افتخار السلطنه سروده است. هم چنین از سفر گلپایگان در ۱۳۲۴ھ یاد می‌کند و اشعاری که در باره این سفر سروده را می‌آورد. در دو صفحه ابتدای نسخه چند بیت ترکی آمده و سپس اشعاری است در قالب غزل، رباعی و قطعه و مخمس از: سعدی شیرازی (غزلیات)، جامی، شیخ محمد علی، میرزا طوفان مازندرانی (غزلیات)، طیب، عاشق، رفیق، نیازی، قصاب، عراقی، وحشی، مسرور، فیضی، مخفی، ثنایی، عصمت، قدس، حافظ، مولوی، ذبیح، نظامی، شفایی، مجید، جواد، حزین

معرفی شده است که با رساله حاضر تفاوت دارد.

آغاز: من جمله فوائد شیخنا الشیخ علی ادام الله فوائده. و من ذلك عبارة القاضي البيضاوى سئلت عنها فخطر لى فى حلها ماترى و هى انه قال و التغليب فيه للايجاز و المبالغة و التقليل بعد قوله تعالى حكاية... اقول الذى خطر لى فى حل هذه العبارة ان قوله تعالى و قالوا لو كنا نسمع أو نعقل ...

انجام: ... لما يظهر من فصاحة القرآن و بلاغته و اعجازه و لم اسلك سبيل الايجاز لقصد التوضيح.

خط: نسخ. کاتب: احمد بن عبدالعالی میسی

عاملی. تاریخ کتابت: ۲۷ ذی قعدة ۱۰۶۸ھ.

عناوین شنگرف. مقابله و تصحیح شده با حواشی «منه رحمه الله» و «علی دام فضله».

رکابه دارد. در اول نسخه تملک کاتب و تملکی دیگر در جهرم با مهر مربعی ناخوانا و تملک

ابوطالب بن ابوالقاسم و یادداشت تولد در ۱۲۹۳

و ۱۲۹۹ھ.

جلد: تیماج سرخ فرسوده.

۱۳ × ۲۰ سم. ۹۳ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۲۰۷۲۴۷)

۱۶۰۸۳

(منطق - عربی)

لوامع الأسرار

فی شرح مطالع الأنوار

از: قطب‌الدین محمد بن محمد رازی بویه (۷۶۶ھ).

شرح مهم و معروفی است بر قسم منطق از مطالع الانوار قاضی سراج‌الدین ارموی (۶۸۲ھ) با عناوین «قوله - اقول».

نک: التراث العربی، ۴/ ۴۰۸؛ مجلس، ش ۱۰۲۷۳.

آغاز: الحمد لله فیاض ذوارف العوارف و ملهم حقایق المعارف و اهب حیاة العالمین و رفع درجات العالمین... و بعد فان العلوم علی تشعب فنونها و تکثر شجونها ارفع المطالب و انفع المارب ...

مخلص، مشتاق، محتشم، قاسم، ابن یمین، قیصری، فقیری، ذوالنون مصری، حقیقی، نسیمی، بابا طاهر، ثابت، هلالی، عرفی، بهایی، عزت، فایق، شیدا، ابوعلی سینا، نظیری، رقیب، صایب، فتحعلی شاه، امیر معزی، یغما، ظهیری، شاطر، ناصر خسرو، ملاً حسن حکیم الهی، قآنی، امیر محمد صالح، حیران، نباتی تبریزی، ادیب الممالک، فروغی، امیرزاده عشقی (در احوالات مجلس ایران در ۱۳۴۰)، میرزا نظام افشار (مصاب)^۱، میرزای حاجب، خاقانی، مشتاق علی شاه کرمانی و صحبت لاری.

در بخشی از این جُنگ محرم نامه و احکام آفتاب گرفتگی به نقل از قطب راوندی آمده است.

آغاز: هر زمان زلف پریشان را کنم شانه دگر ...

انجام:

بشنو از سرمست اندر عشق مه رویان مده

دین و دل از کف بیک دیدار ولکن زلفش
خط: نستعلیق تحریری و اندکی به نسخ. کاتب:
شاهین (جامع جُنگ). تاریخ کتابت: ۱۳۰۹ هـ ش
و ۱۳۴۲ هـ.

عناوین شنگرف.

در میان نسخه مهر بیضوی به سجع «یا علی ادرکنی». چند برگ در آخر نسخه سفید مانده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۲ × ۲۱ سم. ۱۳۷ گ. سطور مختلف.

(ثبت ۲۰۷۲۴۹)

۱۶۰۸۵

غرر الحکم و دَرَر الکلم (حدیث - عربی)
از: عبدالواحد بن محمد بن عبدالواحد آمدی (۵۱۰ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۱۷۰، ذریعه، ۳۸/۱۶؛ آستان قدس، ۲۲۷/۵.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد. آغاز افتاده: الجهاد عماد الهدی و مناهج الفضلاء. المجاهدون تفتح لهم ابواب السماء ...

انجام افتاده: ... لا يتحقق الصبر الا باحتمال الضد المؤلف. لا يكون المؤمن الا حليما رحيمًا.

خط: نسخ. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

عناوین شنگرف. رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا.

۱۳ × ۱۹ سم. ۱۹۰ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۲۰۷۲۵۰)

۱۶۰۸۶

مجموعه

۱. **مخزن الصلاة** (فقه - فارسی)
(۱ پ - ۶۸ پ)

از: محمد تقی بن علی محمد نوری (۱۲۶۳ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۶۰۸۸/۵ در آغاز و انجام برابری.

۲. **نماز جماعت** (فقه - فارسی)
= **ملحق مخزن الصلاة**

(۶۹ پ - ۱۰۵ ر)

از: محمد تقی بن علی محمد نوری (۱۲۶۳ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۶۰۸۸/۷ که در آغاز و انجام برابری.

۳. **صوم** (فقه - فارسی)
(گ ۱۰۵ پ - ۱۰۹ پ)

از: محمد تقی بن علی محمد نوری (۱۲۶۳ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۶۰۸۸/۶ در آغاز برابری.
بخش اندکی از ابتدای رساله در نسخه موجود است.

۱. نک: مجلس، ش ۱۳۴۰۴.

- ۴. صید و ذبیحه و طعام و شراب**
(گ ۱۱۳-۱۶۸ پ)
از: محمد تقی بن علی محمد نوری (۱۲۶۳ هـ).
فقه فتوایی است در احکام صید و ذبایح و اطعمه و اشربه که برای استفادۀ مکلفین نگاشته است.
نک: ذریعه، ۱۰۵/۱۵-۱۰۶.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی احلّ لنا صید البحر و طعامه و الطیبات و حرّم علینا ما امسکه غیر الجوارح....
انجام: ... احوط این است که ازین چنین اجتناب کند اگر چه لزوم این محلّ اشکال است.
- ۵. هدایة المتحیرین**
(گ ۱۶۹-۱۷۶ ر)
از: محمد بن محمد طاهر تنکابنی کلیجانی.
احکام حیوه وارث زوجه از زوج را از روی رسالۀ میرزا محمد تقی نوری در این باره گرد آورده و تنها به بیان اصل فتاوا اکتفا کرده است.
تنکابنی این مختصر را در شب جمعه سلخ محرم ۱۲۴۳ هـ به انجام رسانده است.
آغاز: بسمله. الحمد لله الوارث غیر مورث و الصلوة و السلام علی خیر المبعوث فی خیر مبعث و علی آله...
انجام: ... و امر احتیاط ظاهر است. هذا آخر ما اردناه الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و اسئل الله ان يجعل سعیی مشکوراً و ذنبی مغفوراً بمحمد و آله.
خط: نستعلیق. کاتب: محمد. تاریخ کتابت: ۱۲۶۲ هـ.
عناوین در برخی موارد شنگرف.
رکابه دارد.
جلد: تیماح قهوه‌ای.
۱۱/۵ × ۱۷/۵ سم. ۱۷۶ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۲۵۱)
- ۱. رباعیات بابا طاهر**
(شعر - فارسی)
(ص ۲-۳)
- ۲. شرح منازل السائرین**
(عرفان - عربی)
(ص ۷-۳۰۸)
از: عقیف‌الدین سلیمان بن علی تلمسانی (۶۹۰ هـ).
نک: مجلس، ش ۱۰۰۱۹ و ۱۰۲۸۰؛ الاعلام زرکلی، ۱۳۰/۳.
آغاز: برابر با ش ۱۰۰۱۹.
انجام افتاده: برابر با ش ۱۰۰۱۹.
- ۳. شرح حدیث حقیقت**
(عرفان - عربی)
(ص ۳۲۳-۳۲۸ ر)
از: کمال‌الدین عبدالرزاق کاشانی (۷۳۰ هـ).
نک: التراث العربی، ۳/۲۸۵.
آغاز: بسمله. ما الحقیقة الحقیقة هنا هو الشیء الثابت الواجب بذاته لا یمکن تغییره باعتبار...
انجام: ... کنسبۀ نور الصبح الی نور الشمس وقت الاستواء و عند الابتلاج لا یحتاج الی السراج.
- ۴. شرح مشکلات الفتوحات المکیة**
(عرفان - عربی)
(ص ۳۲۸-۳۸۱)
از: عبدالکریم بن ابراهیم جیلی (۸۳۲ هـ).
نک: الاعلام، زرکلی ۴/۵۰-۵۱.
آغاز: فی الباب التاسع و الخمسون بعد الخمسمائة فی اسرار و حقایق و منازل مختلفه و قاعدة مفیدة کفایة عن فهم باقیها...
انجام: ... الموقوف علی الأدلة فافهم و قد شرحت لک فی هذه النیبذہ جمیع ماحواه الباب العاشر من الفتوحات المکیة مبینا مصرحاً و الله الموفق.

- ۵. شرح رساله التوحید** (عرفان - عربی)
(ص ۳۸۵-۴۹۸)
گویا از: ابویحیی زکریا بن محمد انصاری (۹۲۶هـ).
شرح مزجی است بر رساله التوحید شیخ رسلان بن یعقوب جعبری دمشقی (۵۴۰هـ)، که بر پایه کشف و شهود نگاشته است.
- نسخه‌ای از شرح زکریا انصاری در کتابخانه آیت الله مرعشی به ش ۸۳۵۸/۹ موجود است و در فهرست آنجا (۳۱۷/۲۱) به عنوان فتح الرحمن لشرح رساله الولی رسلان معرفی شده است.
- هم چنین شرح دیگری بر رساله توحید از شیخ عبدالغنی نابلسی موسوم به خمرة الحان ورنه الألحان فی شرح رساله الشیخ رسلان در کتابخانه مرعشی به ش ۹۴۵ نگهداری می‌شود.
- نک: التراث العربی، ۲/ ۴۶۹.
- آغاز: بسمله. اما بعد اعلم ان علم التوحید اشرف العلوم اعلاماً لأن شرف العلوم بشرف الموضوع و موضوعه اشرف الموضوعات
- انجام: ... و المقصود من هذا کله ان تمشی فی کل شیء بالتوحید مع التمسک بالشرع المجید.
- ۶. تعیین السنة و الأيام عند الله** (عربی)
(ص ۴۹۸-۵۰۳)
آغاز: بسمله. و بعد فان حقیقة الذات الالهیه من حیث امتدادا اعنی مده بقائها غیر مضبوطه لأنها من حیث هی کل لا وصف لها
- انجام: ... کان وقته واحدا فکان عن کل مرتبة صاعداً و الله الباقی بعد فناء الخلق و ذلك یوم الحق.
- ۷. طریق ختم سوره‌ها** (فارسی)
(ص ۵۰۳-۵۰۷)
خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: جمادی الاولی ۱۲۶۰هـ.
- نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. فواید پراکنده‌ای به نظم و نثر در اول و آخر نسخه درج شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی. (۱۱×۱۸سم. ۲۵۴گ. ۱۴س. ثبت ۲۰۷۲۵۲)
- ۱۶۰۸۸
- مجموعه**
- ۱. اجزای وضو و غسل و نماز** (فقه - فارسی)
(گ ۱-۳پ)
بندی است فقهی در بیان اجزای وضو، تیمم، غسل و نماز به صورت فتوایی احتمالاً از محمد تقی نوری؟
آغاز: بسمله. بدانکه اجزای بزرگ وضو شش است، اول رو شستن
انجام: ... و اجزای مسح پشت دست چپ مثل دست راست است بی زیاد و کم.
- ۲. رساله در عقاید شیعی** (عقاید - فارسی)
(گ ۵-۱۵پ)
از: مؤلفی ناشناخته.
بخشی از رساله‌ای است در عقاید شیعی که برای مبتدیان نگاشته شده است.
آغاز افتاده: اوضاع آسمانی و حرکت آفتاب و ماه و متغیر نمودن شب بروز
انجام افتاده: ... این حقیر فقیر به جهت مبتدی مختصر کردم که هر کسی را رغبت بهم رسد و داعی شاید که از کثرت معاصی راه نجات و توشه آخرت خود را مهیا.
- ۳. شک و ظن و سهو در نماز** (فقه - فارسی)
(گ ۱۶پ-۳۲ر)
از: مؤلفی ناشناخته.
رساله مختصری است، احتمالاً از محمد تقی نوری در بیان احکام شک و ظن و سهو در نماز شامل مقدمه و هفت فصل:

مقدمه: در معنی علم و ظن و شک و سهو
فصل اول: در احکام ظن در نماز
فصل دوم: در بیان سهو در نماز
فصل سوم: در بیان شک [در] نماز
فصل چهارم: در بیان حکم کثیر الشک
فصل پنجم: در بیان حکم سهو در سهو و سهو در
شک و شک در شک و شک در سهو
فصل ششم: در کیفیت نماز احتیاط
فصل هفتم: در بیان موجبات سجده سهو.
آغاز: بسمله. در بیان شک و ظن و سهو در نماز
است و آن مشتمل است بر مقدمه و چند فصل. اما مقدمه
در معنی علم و ظن و شک و سهو است. بدانکه هر
حکمی از احکام اگر ...
انجام: ... احوط آنست که سجده سهو را بوفق ترتیب
اسباب به عمل آورد.

۴. غسل‌های سه‌گانه (فقه - فارسی)
(گ ۳۲-۵۱ پ)
مختصری است در بیان احکام غسل‌های حیض و
استحاضه و نفاس. دارای فصل‌ها و مقصدها و فایده‌ها.
آغاز: بسمله. فصل اول در بیان غسل حیض و
احکام آنست و آن مشتمل بر دوازده مقصد مقصد اول
بدانکه خون حیض خونی است ...
انجام: ... بقصد نماز قضا بعمل آرد روزه و غسل او
صحیح خواهد بود.

امر چهارم: حاوی چند مقام و نه فصل در بیان نماز.
ملحقی دارد در احکام نماز جماعت که در ردیف
هفتم همین مجموعه می‌آید.
نک: ذریعه، ۲۰/۲۶؛ آستان قدس، ۲۰/۴۳۰.
آغاز: بسمله. الحمد لمن سنّ شرایع و الاحکام و
جزاه بالخصص التي اقتضاها الجواد العام ...
انجام: ... من النعميم هذا آخر كلام فيما اردنا ذكره و
ايراده في هذا الوجيزه ...

۶. صوم (فقه - فارسی)
(گ ۱۰۶-۱۵۳ پ)
از: محمد تقی بن علی محمد نوری (۱۲۶۳ هـ).
رساله‌ای فقهی در بیان احکام روزه در پنج فصل:
۱. در بیان ماهیت و نیت روزه
۲. در بیان اموری که قصد امساک از آنها لازم است
۳. در بیان موجبات قضا و کفاره
۴. در مکروهات روزه
۵. در بیان پاره‌ای از احکام
نک: آستان قدس، ۲۰/۴۳۰-۴۳۱.
آغاز: بسمله. الحمد لمن منّ علينا بجعل الشريعة و
الدين ... اما بعد چنین گوید حقیر سراپا خطاء... ناچار به
تحریر این وجیزه شافیة کافیه پرداختم شاید از تایید الهی
نفعی در دین ...
انجام: ... و اخبار که مشایعت و زیارت قبر حسین
علیه السلام و نحو آن گواهی می‌دهد.

۷. نماز جماعت (فقه - فارسی)
= ملحق مخزن الصلاة
(گ ۱۵۴-۱۸۵ پ)
از: محمد تقی بن علی محمد نوری (۱۲۶۳ هـ).
رساله فقهی مختصری است در بیان شرایط، اجزاء و
موانع نماز جماعت که به رساله مخزن الصلاة ملحق
ساخته است.

۵. مخزن الصلوة (فقه - فارسی)
(گ ۵۱-۱۰۵ پ)
از: محمد تقی بن علی محمد نوری (۱۲۶۳ هـ).
رساله عملیه‌ای است در چهار امر به شرح زیر:
امر اول: در سه مقام در بیان وضو
امر دوم: در سه مقام در بیان غسل
امر سوم: در سه مقام در بیان تیمم

- نک: ردیف پنجم همین مجموعه.
آغاز: بسملة. الحمد لله الذی دلّ علی فردانیتہ خلق الجماعات و الصلوة علی امام الکائنات فی جمیع المقامات و آله... بدانکه نمازی که به جماعت ادا می‌شود همان نمازی است که شرایط و اجزاء و موانع آن به تفصیل بیان شد...
انجام: ... چنانچه مخفی نیست. هذا آخر الکلام فیما اردنا ذکره فی هذه الوجيزة المختصر و الحمد فی البداية و النهاية لله الاکبر و ارجو منه ان يجعله ذخرا لنا فی يوم المحشر و نفع به المومنین من امة سيد البشر.
خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ۱۲۶۲هـ. به درخواست آخوند ملا کاظم ابن کربلایی علی تقی زرگر ساکن چه ماس.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد. نسخه مغلوط است.
جلد: تیماج قهوه‌ای سیر.
۱۱×۱۷ سم. ۱۸۵ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۲۵۳)
- ۱۶۰۸۹
دفع المضار الكلية عن الابدان (پزشکی - عربی)
الانسانية بتدارک أنواع خطأ التدبير
= تدارک الخطأ الواقع فی التدبير الطبی
از: شیخ الرئيس حسين بن عبد الله ابن سینا (۴۲۸هـ).
رسالة مختصری است در هفت مقاله به شرح زیر:
۱. فی تعدیل انواعه الخطأ
۲. فی الهواء
۳. فی الحمّام
۴. فی مضار الاكثار من الطعام و الامتلاء
۵. فی الماء و المشروبات
۶. فی الحركات
۷. فی امر الاستفراغ
- شیخ این رساله را برای «ابوالحسن احمد بن محمد سهلی» نگاشته است و در قاهره به سال ۱۳۰۵ هـ چاپ شده است.
نک: ذریعه، ۱۷/۴؛ کشف الظنون، ۱/ ۲۷۰؛ مهدوی، ۱۱۴-۱۱۵.
آغاز: بسملة. الحمد حقّ حمده و صلواته علی محمد و آله و بعد قال الشيخ الجليل السيد ابوالحسن احمد بن محمد السهلی رحمه الله و هو من عرف بعلو الهمة و شرف الارومة و محبة العلوم الحقيقية و الأخذ منها بالخطّ الاوفر... ان اعلم کتاباً فی دفع المضارّ الكلية الابدان الانسانية...
انجام: ... او تدبير من لم یسهل فهو موجود فی الكتب و لیکن هذا کافیا فی غرضنا.
خط: نستعلیق. کاتب: محمد سمیع طبیب. تاریخ کتابت: ۱۰ شوال ۱۲۶۰هـ.
عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده ولی باز هم نسخه مغلوط است. رکابه دارد. در اول نسخه تملک مهدی بن ابوالحسن با مهر بیضوی.
جلد: تیماج روغنی فرسوده دارای تصویری از درختی که زیر آن انسانی نشسته.
۱۱×۱۸ سم. ۳۲ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۲۰۷۲۵۴)
- ۱۶۰۹۰
الكافیہ (نحو - عربی)
از: ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۴۶هـ).
متن مختصر معروفی است در قواعد نحو که از قدیم کتاب درسی بوده و شروح و حواشی متعددی دارد.
نک: التراث العربی، ۴/ ۳۱۱.
آغاز: بسملة. الكلمة لفظ وضع لمعنی مفرد و هی اسم و فعل و حرف...
انجام: ... و المخففة تحذف للساکنین و فی الوقف فیردّ ما حذفه والمفتوح ما قبلها تقلب الفاء.

- خط: نسخ. بی. کا. بی. تا.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف. حواشی دارد.
رکابه‌نویسی شده و ذیل برگ نخست پارگی
داشته و صالی شده و نیمی از برگ ششم از بین
رفته است.
جلد: تیماج قهوه‌ای سیر.
۱۰×۱۶سم. ۱۱۹گ. ۶س.
(ثبت ۲۰۷۲۵۵)
- انجام: ... من مشکلاته بما هو نص مشهور فعل
مخلصا، اللهم سهل و يسر.
- ۲. الباب الثالث من المنهج** (فقه - عربی)
الرابع من الحبل المتين في الموارث
= الفرائض البهائية
(گ ۳۸ پ- ۴۲ ر)
از: شیخ بهایی بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
(۱۰۳۰هـ).
نک: ذریعه، ۱۶ / ۱۴۸.
- مجموعه**
۱. الفرائض (فقه - عربی)
(گ ۱-۳۸ ر)
از: زین‌الدین ابوالحسن علی بن حسن خطی (ق)
(۵۸هـ).
کتاب مختصری است در احکام ارث، شامل سه
باب و خاتمه‌ای:
الباب الاول: فی المقدمات وهي ست
الباب الثاني: فی حساب الفرائض، در سه فصل
الباب الثالث: فی المناسخات
الخاتمة: فی نکت متفرقه.
مؤلف از شاگردان شیخ جمال‌الدین احمد بن
عبدالله بن محمد بن المتوج (شاگرد فخر المحققین) بوده
و این رساله را پس از بازگشت به وطن به درخواست
شیخ قوام‌الدین عبدالله بن شیبب بن عباس نوشته است.
نک: التراث العربی، ۴ / ۱۶۹؛ ذریعه، ۱۶ / ۱۴۶؛
مجلس، ش ۷۳۶۷.
- ۳. الهداية في النحو** (نحو - عربی)
(گ ۴۲ پ- ۷۶ ر)
از: ابوحیان محمد بن یوسف نحوی اندلسی (۷۴۵هـ).
نک: التراث العربی، ۵ / ۴۸۱.
آغاز: بسملة. حمدله... اما بعد فهذا مختصر مضبوط
فی النحو جمعت فيه مهمات النحو عل ترتيب الكافية
مبویا مفصلا بعبارة واضحه مع ايراد الأمثلة فی جميع
مسائلها من غير تعرض للأدلة و العلل...
انجام: ... لا التقى ساكنان فلزم التقاء الساكنين على
غير حده و هو غير حسن.
- ۴. جدولی در ارث** (عربی)
(گ ۷۶ پ)
جدولی است در ارث با این عنوان: «جدول الانكسار
المستوعب و صورته اثني عشر من شيخنا البهاء قدس
سره».
- نسخه حاضر یک صفحه از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: عندنا علما من الاولى جمال الملة
الحنفيه و الدين احمد بن عبدالله بن محمد بن متوج
حزسه الله... و رتبت تأليفه على ثلث ابواب و خاتمه الباب
الأول في المقدمات و هي ست....

«محمد مهدی الطباطبایی» و چند مهر دیگر دیده می‌شود.

جلد: تیماج زرد یک لا.

۱۱ × ۱۵ سم. ۱۰۹ گ. ۱۱ س.

(ثبت ۲۰۷۲۵۷)

۱۶۰۹۳

جامع التمثیل (ضرب المثلها - فارسی)

از: میرزا محمد حبلرودی (ق ۱۱ هـ).

ضرب المثل‌های فارسی است به ترتیب حروف الفباء در ۲۸ باب که به نام سلطان عبدالله قطب شاه در حیدرآباد دکن نوشته است و بارها به چاپ رسیده است. نک: ذریعه، ۴۶/۱۵.

نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد.

آغاز افتاده: فقط گرفته در کشتی گذاشته روانه شد بگرام گفت از این سفر که برگردیم دیگر ما را... باب دویم در امثال حرف با

بهر کاری که همت بسته گردد

اگر خاری بود گلدسته گردد

انجام افتاده:... تمثیل آورده‌اند که لقمان به پسر

خود وصیت کرد و گفت یا بنی قرض دادن.

خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین و نشانی‌ها شنگرف. رکابه دارد.

برگ‌های اول و آخر نسخه وصال شده است. در

گ ۲۶ نقش چند مهر دیده می‌شود.

جلد: تیماج فرنگی.

۱۸ × ۲۲ سم. ۲۱۲ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۲۰۷۲۵۸)

۱۶۰۹۴

بیست باب (ستاره‌شناسی - فارسی)

در معرفت تقویم

از: نظام‌الدین عبدالعلی بیرجندی (۹۳۴ هـ).

۵. النافع يوم المحشر (کلام - عربی)

فی شرح الباب الحادی عشر

(گ ۷۷ پ - ۱۶۱ ر)

از: فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلی (۸۲۶ هـ).

نک: التراث العربی، ۳۳۵/۵.

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي دلّ على وجوب وجوده

افتقار الممكنات...

انجام: ... ان ینفع به كما نفع بأصله و أن يجعله

خالصاً لوجهه أنه سمیع مجیب و الحمد لله على نواله.

خط: نستعلیق. رساله پنجم نسخ. کاتب رساله

سوم: علی اکبر بن عبدالوهاب. تاریخ کتابت:

۱۱۴۵ هـ. رساله پنجم: محمد صادق. ۱۰ ذیحجه

۱۱۱۰ هـ. رساله یکم: بی‌کا. ۲۲ صفر ۱۱۰۸ هـ.

رساله دوم: بی‌کا. ۲۸ صفر ۱۱۰۸ هـ.

عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده و

علامت بلاغ دارد. در گ ۳۸ حاشیه‌ای با امضای

«محمود عفی عنه»، در گ ۷۶ اسامی کتاب‌ها و

قیمت برخی از آنها درج شده. در گ ۷۷ مهر

تملک با نقش «محمود بن محسن» و در برگ

آخر تملک هم، رکابه دارد.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۹/۵ × ۱۷/۵ سم. ۱۶۱ گ. ۱۱ س.

(ثبت ۲۰۷۲۵۶)

۱۶۰۹۲

الدرة النجفية (فقه منظوم - عربی)

از: سید بحر العلوم محمد مهدی بن مرتضی نجفی

(۱۲۱۲ هـ).

نک: مجلس، ش ۷۸۹۰ در آغاز و انجام مطابق اند.

خط: نسخ. بی‌کا. تاریخ کتابت: جمعه ۲۸ صفر

۱۲۷۲ هـ.

جای عناوین در بیشتر موارد سفید مانده. رکابه

دارد. در چند جای نسخه مهر بیضوی با نقش

در اول نسخه مطالب عرفانی از جمله وصیتی عرفانی درج شده و در گ ۷ دعای قنوت و صلوات بر پیامبر اکرم (ص) آمده است. رکابه دارد. جلد: گالینگور مشکی. ۱۱/۵ × ۱۵/۵ سم. ۱۱ گ. ۱۷ س. (ثبت ۲۰۷۲۶۰)

۱۶۰۹۶

بیاض مطالب پراکنده (متفرقه - فارسی)
بیاضی است که در آن مطالب پراکنده به صورت نامنظم یادداشت شده از جمله: ادعیه شیعی، مسائل فقهی، روایات، اشعار فارسی، لیست کتاب‌های مالک نسخه و...
آغاز: مسئله نهم در نماز اعمال مستحبیه را اگر غلط خوانندی بفتوای جناب آقای آخند مبطل نماز است...
انجام: ... خرید کتاب... خداوند توفیق خواندن... بر طبق... عطا کند.

خط: نستعلیق. عبارات عربی نسخ معرب. بی. کا.
تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.
۱۱ × ۱۷ سم. ۶۳ گ. سطور مختلف. (ثبت ۲۰۷۲۶۱)

۱۶۰۹۷

جنگ (شعر - فارسی)
جنگی است شامل اشعاری از: مجذوب، امیر خسرو دهلوی، ثنایی، عطار، انوری، سلمان ساوجی، رفیع، ظهیر، کمال اسماعیل، عبدالواسع جبلی، طالبیا، شاه طاهر، اعظم، میر معز، شاپور، فخر زمان، عنصری، بدر چاچی، رشید و طواط، خاقانی، کاتبی، شفیعی اثر، فوق الدین، سعدی، فایضا، میر نجات و صادق عرب. در برگ اول منظومه‌ای است با نام مناظره گل و مل.

نک: ذریعه، ۳/ ۱۸۸؛ فهرستواره، ۴/ ۲۸۳۳؛ دائرة المعارف، ۱/ ۳۸.

نسخه حاضر از ابتدا افتادگی زیادی دارد. آغاز افتاده: و طلوع مرکز آفتاب و بساعات شفق زمان مابین غروب مراکز آفتاب... باب چهاردهم در معرفت تاریخ خطائیان حکماء خطا شبانروز را بدوازده... انجام: ... این قدر در معرفت اختیارات اینجا کافی است و زیادت به تطویل مفضی است. تمت هذه الرسالة المسماة به بیست باب.

خط: نستعلیق. بی. کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
عناوین شنگرف. رکابه دارد. در آخر نسخه تملک موسی بن علی در روز پنج شنبه ۱۰ رجب ۱۱۲۸ هـ با مهر مضعل با سجع «بحق النبی و الولی الطف بموسی بن علی ۱۱۲۷».

جلد: گالینگور قهوه‌ای. ۱۳ × ۱۹ سم. ۸ گ. ۲۰ س. (ثبت ۲۰۷۲۵۹)

۱۶۰۹۵

اصطلاحات الصوفیة (عرفان - عربی)
از: کمال الدین عبدالرزاق بن احمد بن ابی‌الغنائم کاشانی (۷۳۰ هـ).

نک: مجلس، ش ۱۰۳۹۲؛ التراث العربی، ۱/ ۲۳۴.
نسخه حاضر از آغاز و انجام افتادگی دارد. آغاز افتاده: جنة الافعال هی الجنة الصوریة من جنس المطاعم اللذیة والمشارب الهنیئة و المناکح البهیة ثواباً للأعمال الصالح و تسمى جنة الأعمال و جنة النفس...
انجام افتاده: ... باب الهاء الهاء اعتبار الذات بحسب الحضور و الوجود، الهواء اعتبارها بحسب الغیبة و الفقد... و هی الباعثة علی طلب الباقي و ترک الفانی.

خط: نستعلیق. بی. کا. بی. تا.

عناوین شنگرف.

آغاز:

دوش در مجلس احباب گل و مل با هم
میزدندی ز مباحات دم فخر و کرم
انجام:

این مرثیه چون بصدور اتمام رسید

شد شهر محرم الحرامش تاریخ

۱۰۷۳ هـ

خط: نستعلیق. بی‌کا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و
۱۲ هـ.

جلد: گالینگور قهوه‌ای.

۱۳/۵ × ۲۴/۵ سم. ۱۱ گ. سطور چلیپایی.

(ثبت ۲۰۷۲۶۲)

۱۶۰۹۹

تحقیق ماء الحیاة
و کشف اسرار الظلمات
(عرفان - عربی)

از: داود بن محمود قیصری (۷۵۱ هـ).

در مقدمه گوید: «لما رأیت اختلاف العلماء فی احوال

الخضر هل هو نبیّ او ولیّ و هل هو الیوم موجود فی

الخارج أم لا و كان قد ذهب أكثرهم علی أنه ولیّ موجود

دائماً فی الخارج مع بدنه العنصری لشربه بماء الحیوة التی

فی الظلمات و ذهب الأقلون الی أنه نبیّ و لیس الیوم

بموجود فی الخارج... فسنخ لی ان اکتب فیها ما یشفی

الصدر و ابین فیہ کلّ ما فیہ من المرموز و المستور

فشرعت فی بیانہ...».

نک: فهرست ظاهریه، تصوف ۱/۲۶۶.

آغاز: بسمله. الحمد لله الغنی الاحد الصمد بالذات

الواحد الفرد المنعوت بجمیع الاسماء و الصفات المتجلی

للمظاهر فی کلّ المراتب و الحضرات... .

انجام: ... جعلنا الله من الشاربین لماء الحیوة

الخارجین الی النور من الظلمات الفائزین بمقام الکمال

الفانین من انفسهم و الباقین بالکبیر المتعال و هذا آخر ما

اردنا بیانہ و الحمد لله ربّ العالمین.

خط: نستعلیق. کاتب: علی بن محمد بن احمد

انصار قراجه داغی. تاریخ کتابت: ۱۸ ذی حجه

۱۳۵۰ هـ. مکان کتابت: تهران. از روی نسخه‌ای

که به خط میرزا حسن علی بن فتحعلی زنجانی

بوده با اجازه از مالک آن شیخ حسن حسام

الاسلام رشتی.

رکابه دارد. کاتب در ص ۴۱-۴۲ به جهت

خستگی در کتابت رساله ایباتی به فارسی نوشته

تا تنوعی شود!، نام کتاب و مؤلف و کاتب در اول

نسخه درج شده است.

جلد: گالینگور مشکی.

۱۱ × ۱۷/۵ سم. ۲۹ گ. ۱۰ س.

(ثبت ۲۰۷۲۶۴)

۱۶۰۹۸

زبده الرمل
= خلاصه البحرین
(رمل منظوم - فارسی)

از: معین‌الدین محمد بن نصرالله خاقانی (ق ۸ هـ).

نک: مجلس، ش ۱۲۵۰۸ و ۱۲۶۲۰.

آغاز: بسمله.

ایسن زمان نظم دلپذیر کنم

وصف اشکال بی نظیر کنم

بدهم وصف صورت اشکال

باز گویم به پیش تو احوال

انجام:

همه از فضل وجود ویست

اثر طالع سعود ویست

یاد عمرش بکمال دل صد سال

با مراد تمام و حرمت و مال

خط: شکسته نستعلیق. بی‌کا. ۱۸ جمادی الاول

۱۲۵۷ هـ. رکابه دارد.

جلد: گالینگور مشکی.

۱۱ × ۱۶ سم. ۱۴ گ. سطور چلیپایی.

(ثبت ۲۰۷۲۶۳)

- ۱۶۱۰۰
مجموعه
۱. صبیغ العقود
(گ ۱-۶ر)
بحشی از رساله‌ای است در صبیغ عقود.
آغاز نسخه: بسمله. و يقول الموجب فی عقد البیع
بعتك هذا الفرس مثلاً بعشرة دنانیر او يقول بعد ان ذکر
الثمن و المثلث بعتك
انجام: ... او يقول بعد ذکر الزوجة طالق او يقول
المرأة المسماة بکتوم طالق.
۲. تحية ربحانية
(گ ۶-۷ر)
از: قوام‌الدین محمد بن محمد مهدی سیفی قزوینی
(۱۱۴۹هـ).
منظومه‌ای است در صلوات بر چهارده معصوم^(ع) در
۱۶ بیت عربی.
جزئی از الصلاة العالیات سیفی قزوینی است.
نک: مرعشی، ۳۱۵/۵.
آغاز:
صلّ یا ربّ علی الشمس الضحی
احمد المختار نور الثقلین
انجام:
سرّه الله بآل المصطفی
و المحبتین لهم والأبوین
۳. تجوید
(گ ۸-۳۸پ)
گویا از: محمدعلی بن حسنعلی قاری کوساری.
رساله‌ای است در تجوید شامل ۱۲ فصل، عناوین
برخی فصول: ۳. در احکام تنوین و نون ساکن ۴. در
احکام میم ساکن ۵. در احکام راء ۶. در بیان وقف در
دو مطلب ۷. در احکام مد ۸. در بیان کیفیت تعوذ ۹. در
بیان بسمله ۱۰. در بیان ادغام ۱۱. در بیان احکام هاء
۱۲. در بیان کیفیت تکبیر.
نک: مرعشی، ۲۹/۲۳؛ ش ۸۸۳۹/۱۹.
نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: خوانه بسیار می‌شود و ملائکه در آنجا
حاضر می‌شوند و شیاطین در آن جا دور می‌شوند و
روشنی دهد آن خانه
انجام: ... و صاحب تیسیر و صاحب مبسوط و غیر
ایشان نیز در کتب خود تصریح بانچه مذکور شد کرده‌اند.
خط: نسخ و نستعلیق. کاتب: سید امین ابن آقا
میر عظیم یزدی. تاریخ کتابت: ۲۲ جمادی الثانی
۱۲۵۷هـ. کاتب رساله یکم: سید حیدر حسینی.
بی تا.
عناوین و نشانی‌ها شنگرف.
رکابه دارد.
جلد: گالینگور مشکی.
۱۱/۵ × ۱۶ سم. ۳۸ گ. ۱۶ س.
(ثبت ۲۰۷۲۶۵)
- (تجوید - فارسی)

فهرست الفبايي نسخه‌ها

- آداب البحث و المناظرة، شريتمدار استرآبادي، ۲۲۶
- آداب التهجد، ۱۴۶
- آداب العبودية و فوائد الربوبية، ملاّ جعفر، ۱۴۰
- آداب ساغون كذاشتن اسب، ۶۹
- آداب سخن گفتن و غذا خوردن، ۱۶۹
- آداب عباسي = ترجمه مفتاح الفلاح، تيريزي، ۲۳
- آداب نكاح، ۶۱
- آداب و ادعيه نماز شب، مازندراني، ۸۸
- ابطال سريان الذات في الاشياء، ۱۷۵
- ابنية الكعبة = مفرحة الانام في تأسيس بيت الله الحرام، ملاّ فتح الله، ۸۴
- ايبات در شناخت رجال الغيب، ۱۹۳
- ايباتى از ديوان مجنون عامري، امرىء القيس، ۱۴۶
- ايباتى از مصباح، ۱۵۰
- ايباتى از موسى خان، ۱۵۳
- اتفاقات بديع و شكفت، ۱۹۶
- اثبات الواجب، ۱۷۳
- اثبات الواجب (القديمة)، دواني، ۱۷۲
- اثبات صانع، ۱۷۴
- اجازه ارشاد به محمدجعفر مجذوب على شاه، ۱۶۷
- اجازه به زين العابدين موسى خوانسارى، ۸۳
- اجازه به محمدباقر حسيني، شيخ بهايي، ۱۳۰
- اجازه الحديث = الاجازة الكبيرة، عاملى، ۱۶۳
- اجزاي وضو و غسل و نماز، ۲۴۳
- اجوبة المسائل، احسايبى، ۵۴
- اجوبة المسائل الفلسفية، ۲۰۳
- اجوبة مسائل السيد حسين بن عبدالقاهر البحرانى، احسايبى، ۲۰
- اجوبة مسائل الشيخ احمد القطيفى = الرسالة القطيفية، احسايبى، ۲۱۸
- اجوبة مسائل الشيخ احمد بن صالح بن طوق القطيفى، احسايبى، ۲۲۳
- اجوبة مسائل الشيخ عبدالحسين البحرانى = الايمان و الكفر، احسايبى، ۲۱۹
- اجوبة مسائل الشيخ عبدالله بن محمد بن احمد بن غدیر، احسايبى، ۲۲۰
- اجوبة مسائل الشيخ محمد القطيفى، احسايبى، ۲۱۸
- اجوبة مسائل الشيخ محمد مسعود، احسايبى، ۲۱۹
- اجوبة مسائل الملاّ على اكبر، احسايبى، ۲۲۳
- اجوبة مسائل النواب، احسايبى، ۲۱۸
- اجوبة مسائل حول الرؤيا، احسايبى، ۲۲۱
- اجوبة مسائل من اصبهان، احسايبى، ۲۲۰
- احكام الامراض، طبيب، ۵۵
- احكام سالنامه = سالنامه، ترمذى، ۱۹۳
- احكام گرفتگى آفتاب و ماهتاب، ۱۹۵
- احكام ميّت، ۱۳۸
- احياء الدائر من المآثر اهل القرن العاشر، تهرانى، ۷۶
- اخبار و روايات، ۸۵

- اختلاجات، ۱۹۲
 اختیارات ایام سبعة منقول از امیرالمؤمنین (ع)، ۱۹۱
 اخلاق (رساله در...)، ۱۵۲
 ادعیه برای حاجات مختلف، ۴۲
 ادعیه به نقل از وسایل و مصباح کفعمی، ۸۸
 ادعیه جهت دفع امراض، ۱۴
 ادعیه قضای حاجات از فواید الفواید و...، ۱۹۲
 ادعیه و اذکار، ۱۴
 ادعیه و اعمال سفر، ۸۸
 ادعیه و ختومات، ۱۲۱
 ادلة العرفاء علی وحدة الوجود و بیان مراداتهم، ۱۷۵
 اذکار ایام هفته به نقل از نظام‌الدین، ۱۹۳
 اذکار جهت دفع بیماری‌ها، ۱۹۵
 الاربعون حدیثاً، عاملی، ۱۶۱
 ارجوزة فی اصحاب الاجماع، طباطبایی، ۹۶
 ارجوزة فی الفقه = نظم قواعد الاحکام، ۳۸
 ارجوزة فی المنطق، جامعی عاملی، ۵۲
 ارجوزة فی المنطق = میزان النظر، ابن سینا، ۱۱
 ارشاد الأذهان الی احکام الایمان، علامه حلّی، ۱۳۴
 اسامی قرآن از تفسیر کبیر، ۱۹۵
 اسباب اجابت دعا، ۱۰
 الاستبصار فیما اختلف من الأخبار، طوسی، ۲۱۲
 استحباب التیاسر عن القبلة، محقق حلّی، ۲۷
 استخارة جعفری، ۱۹۲
 استغاثة ضعفاء = دادخواهی ضعفاء، ۸۳
 استقصاء الجو = حدّ الجسم، ابن سینا، ۱۱۱
 استمرار تنعم و تألم أهل الآخرة، احسائی، ۲۲۱
 اسرار السلوك، صامت، ۱۶۸
 اسرار الصلاة، کوثر علی شاه همدانی، ۱۱۳
 اسرار الصنعة، ۱۴۴
 اسرار النساء، جرجانی، ۱۳۸
 الاسطنبولية فی الواجبات العينية = ما لا یسع المكلف
 جهله، شهید ثانی، ۱۸۷
 اسکندر نامه، نظامی گنجوی، ۱۵۹
 اسماء الانبیاء فی القرآن، ۱۵۱
 اشارات الاصول، کرباسی اصفهانی، ۲۰۶
 اشراق هیاکل النور لکشف ظلمات شواکل الغرور =
 شرح هیاکل النور، دشتکی، ۱۱۶
 اشعار فارسی، ۱۵۰
 اشعار منتخب، ۲۳۲
 اشعار منتخب عربی، ۱۱۸
 اشعاری از مکرری، نالی و مصباح، ۱۵۰
 اشعة اللمعات، جامی، ۱۷۷
 اشکال میمون، ۱۹۲
 اصطلاحات الصوفیة، کاشانی، ۲۴۷
 اصطلاحات الوافی فی الأسانید، فیض کاشانی، ۲۱۵
 اصلاح المنطق، ابن سکتیت، ۳۵
 اصول الفقه، ۲۳۵
 اصول خط، ۱۶۰
 اصول خط، صیرفی، ۱۶۰
 اصول و فروع دین، ۱۳۸
 اعاده المعدوم، استرآبادی، ۱۶
 الاعتقادات، شیخ صدوق، ۸۷
 اعجاز البیان فی کشف بعض اسرار ام القرآن، قونوی،
 ۲۲۶
 اعمال ذی حجه، ۴۲
 اعمال شهور ثلاثه، ۱۲۶
 اعمال ماه شعبان، ۹۲
 افادات خواجه افضل‌الدین در مبدأ موجودات، ۱۷۵
 اقالیم سبعة، ۴۲
 الاقبال بالأعمال الحسنة فیما یعمل مرّة فی السنة، حلّی،
 ۱۱۷
 اقسام خواطر از تحقیقات خواجه محمد پارسا، ۱۹۴
 اقوم المسالك فی معرفة احوال الممالک، رومی، ۲۰۱
 الاکسیر (رسالة فی...) = امر مستور الصنعة (رسالة
 فی...)، ۱۱۱

- الامامت = تحفه شاهی، قاضی زاده کرهودی، ۲۹
 امثله، جرجانی، ۱۱۷
 امر مستور الصنعة (رسالة فی...) = الاکسیر (رسالة فی...)، ۱۱۱
 انشاء الدرر = منشآت، استرآبادی، ۸۹
 انشاء الدرر = منشآت، استرآبادی، ۱۰۲، ۱۷۹
 انقلاب طوس = تاریخ انقلاب طوس، هروی خراسانی، ۵۶
 انوار التنزیل و اسرار التأویل، بیضاوی، ۱۱۷
 انوار الحدائق فی ان الباری تعالی غیر محتاج الی العلائق، ۳۱
 انوار العقول من اشعار وصی الرسول، بیهقی کیدری، ۳۴، ۹۸
 انوار الولاية، هدايت طبرستانی، ۹۳
 انیس العشاق، رامی تبریزی، ۲۳، ۱۵۷
 انیس المهموم، معصومی بهبانی، ۹۰
 اوزان و مقادیر = میزان المقادیر، استرآبادی، ۲۷
 الایساغوجی، ابهری، ۶۷
 ایضاح الادب، شیرازی تبریزی، ۱۰۶
 الايقاضات فی خلق الاعمال، میرداماد، ۲۲۳
 الایمان و الکفر = اجوبة مسائل الشیخ عبدالحسین البحرانی، احساسی، ۲۱۹
 ایمان و ایقان، ۱۹۳
 الأدلة العقلية، گیلانی نجفی، ۵۷
 الأربعون حديثاً، شیخ بهایی، ۱۲۹
 الأربعین فی امامة الأئمة الطاهرين، شیرازی قمی، ۱۶۳
 الألفاظ الكتابية = کتاب الألفاظ، همدانی، ۸۵
 الأنوار الساطعة فی المائة السابعة، تهرانی، ۷۵
 بابا طاهر، رباعیات، ۲۴۲
 الباب الثالث من المنهج الرابع من الحبل المتین فی الموارث = الفرائض البهائية، شیخ بهایی، ۲۴۶
 باب در بیان غالب و مغلوب، ۱۴۶
 بحار الأنوار، مجلسی، ۲۰۴
 بحثی پیرامون خلقت انسان، ۴۲
 بدايع الصنایع، عطایی نیشابوری، ۱۱۷
 بداية النفس، ابن سینا، ۱۱۱
 بداية الهداية، حر عاملی، ۸۲
 البدور الزاهرة فی القراءات العشرة المتواترة، انصاری (نشار)، ۱۷۸
 برگ‌های پراکنده = مجموعه، ۱۲۸
 برهان قاطع، تبریزی، ۲۳۸
 بساط نشاط = قانون، دارا، ۱۶۱
 بقاء النفس = مقالة فی ان النفس لا یفسد، افلاطون، ۲۶
 البلغة فی البلاغة، سماوی، ۵۹
 بلوغ الأمة للمحة الاثمة، سماوی، ۵۹
 بندی از اصول کافی کلینی، ۱۲۹
 بندی از تفسیری فارسی، ۱۲۹
 بندی از رساله‌ای عرفانی، ۱۷۰
 بندی از شرح الشرايع، ۱۲۸
 بندی از کتابی در فقه امامیه، ۱۲۸
 بندی در تاریخ ایران و خلفا تا معتصم و فتح بغداد بدست هلاکو، ۱۵۲
 بوستان، سعدی، ۸۹
 بهجة القلوب، ۱۴۴
 بیاض، ۱۰۵، ۱۴۹
 بیاض اشعار، ۱۰۳، ۱۰۷
 بیاض اشعار = جنگ، ۱۰۴
 بیاض، رجب علی، ۴۵
 بیاض روضه خوانی، ۱۱۹، ۱۴۸
 بیاض مطالب پراکنده، ۲۴۸
 بیست باب در اسطرلاب، طوسی، ۲۷
 بیست باب در معرفت تقویم، بیرجندی، ۲۴۷
 بیست کلمه، ۱۶۹
 پادشاهان دهلی، ۱۹۴
 پنج بیت از ابوحنیفه، ۱۵۱
 پنج گنج، اودهی، ۱۲

- پند نامه = ولد نامه = نصیحت نامه، عطار نیشابوری، ١٦٩
- تدبیر المنزل، ابن سینا، ٢٤٤
- تدبیر المنزل، ٢٦
- تذکرة المذاهب، ابن سراج، ١٩٤
- تذکرة مسائل عبد الله بن سلام = هزار مسأله، ١٢٠
- تدریسه و شرح الاثناعشریات فی المراثی سید بحرالعلوم، ٣٩
- تدریسه و شرح چهل سورة تورات، ١٢٢
- تدریسه و شرح خطبه طاووسیه، ادیب کاشانی، ١٦١
- تدریسه ادعیه السر، طالقانی، ٢٣٦
- تدریسه العقیده الاسلامیه، تهرانی، ٨١
- تدریسه القوائد العلویات السبع، شیرازی، ٦٥
- تدریسه المصباح فی اسرار علم المفتاح، ٤٨
- تدریسه بره الساعه = تحفه شاهی، تنکابنی، ١٨٥
- تدریسه تاریخ پیامبر اسلام، ٢٠٠
- تدریسه قصیده طنطرانیه، شیرازی، ٦٥
- تدریسه کتاب منتخب، اصفهانی محمد، ١٤٣
- تدریسه لامیه العجم، شیرازی، ٦٥
- تدریسه لامیه العرب، شیرازی، ٦٥
- تدریسه الصلاة، خوانساری، ٨٨
- تدریسه الفصول النصیریة فی الاصول الدینیة، استرآبادی، ١٨٨
- تدریسه مناقب امامت، تبریزی (مجذوب)، ١٦٢
- التصریف فی التصریف، سماوی، ٥٨
- تذکرة الراوی، عاملی، ١٦٤
- تسدید القواعد فی شرح تجرید العقائد = شرح قدیم، اصفهانی، ٨٧
- تسهیل الفوائد و تکمیل المقاصد، طائی جیانی، ١٣
- التشریح، ١٠٥
- التعادل و التراجیح، ٤٢
- تعبیر خواب، ١٩٣
- تعبیر خواب از حضرات ائمه معصومین (ع)، ٥٠
- التعجب من اغلاط العامة، کراچکی، ٥٢
- تعریف الانام فی ترجمة المدنية و الاسلام، تهرانی، ٨١
- تاریخ اصفهان، نوا اصفهانی، ١٥١
- تاریخ اهل البیت علیهم السلام، جهضمی، ١٩
- تاریخ مدرسه جدید، ازهری، ١٥٣
- تاریخ و صاف = تجزیة الامصار و تجزیة الاعصار، یزدی، ١١٠
- تاریخ هند، ٤١
- تاییدات، تبریزی، ١٦٢
- التأویلات = تأویل الآیات، کاشانی، ١٣٥
- تأویل الآیات = التأویلات، کاشانی، ١٣٥
- تجرید الاعتقاد، طوسی، ١٣٢
- تجزیة الامصار و تجزیة الاعصار = تاریخ و صاف، یزدی، ١١٠
- تجوید قرآن، ٤٢
- تجوید، کوساری، ٢٤٩
- تحریر اصول الهندسة و الحساب = تحریر اقلیدس، طوسی، ١٠٨
- تحریر اصول الهندسة و الحساب، طوسی، ١٠٨
- تحریر القواعد المنطقية فی شرح الشمسية، رازی، ٢٣٨
- التحصیل، بهمنیار مرزبان آذربایجانی، ١٧٥
- تحفه شاهی = امامت، قاضی زاده کرهرودی، ٢٩
- تحفه شاهی = ترجمه بره الساعه، تنکابنی، ١٨٥
- تحفة الأحباب فی نوادر آثار الأصحاب، محدث قسمی، ١١٤
- تحفة الملوک = چهل باب، اصفهانی، ٣٠
- تحفة المؤمنین = تحفه حکیم مؤمن، تنکابنی، ١٨١
- تحقیق ماء الحیاة و کشف اسرار الظلمات، قیصری، ٢٤٩
- تحیة ریحانیته، سیفی قزوینی، ٢٤٩
- تخمیس قصیده بانث سعاد، مظفری، ٢٣١
- تدارک الخطأ الواقع فی التدبیر الطبی = دفع المضار الكلية عن الابدان الانسانية بتدارک أنواع خطأ

- تعريف العلوم الأدبية، شريتمدار استرآبادى، ۲۲۵
- تعريف تبريز بر گرفته از تحفة الالباء زين العابدين
گنجوى، ۱۹۷
- تعيين السنة و الأيام عند الله، ۲۴۲
- تفسير آية النور، احسايبى، ۵۳
- تفسير آية «فسحاً لأصحاب السعير»، شيخ على، ۲۳۹
- تفسير الألف الصغرى = تفسير مطاطاقوسيقيا، يحيى بن
عدى، ۲۵
- تفسير بعض الكلمات القرآنية، ۴۶
- تفسير حديث من عرف نفسه فقد عرف ربه، ۱۴۵
- تفسير سورة الاخلاص، ابن سينا، ۱۷۶
- تفسير سورة الاخلاص، احسايبى، ۵۳
- تفسير فاتحة الكتاب = عرائس البيان، ۲۰۸
- تفسير مطاطاقوسيقيا = (تفسير الألف الصغرى)، يحيى
بن عدى، ۲۵
- تقريرات فقهى و اصولى، معصومى همدانى، ۹۱
- تقرير مسألة التوحيد، ۱۷۶
- تقويم شرعى، خاتون آبادى، ۸۸
- تكفير ابن فارض، ۱۷۸
- تكليف النبى الكفار بالايمان (رسالة فى ...)، احسايبى،
۲۲۱
- تمثل الشيطان فى الرؤيا بصورة الانبياء و الاولياء،
احسايبى، ۲۲۱
- تنبيه الغافلين، سرمدى، ۱۲۱
- تنقيح المرام = حاشية حاشية عدّة الاصول، شيرازى، ۳۶
- التواريخ الشرعية = مسار الشيعة، عكبرى بغدادى، ۱۸
- تواريخ مواليد و وفيات اهل البيت و اين دفنوا، ابن
خشاب، ۱۹
- تهذيب احكام، طوسى، ۱۲۸
- تهذيب المنطق، تفتازانى، ۱۳۳، ۶۸
- التييمورية = عمدة الطالب فى نسب آل ابى طالب، ابن
عنه، ۲۱۰
- الثقات العيون فى سادس القرون، تهرانى، ۷۵
- ثمره الشجرة فى مدائح العترة المطهرة، سماوى، ۵۹
- جامع التمثيل، حبلرودى، ۲۴۷
- جامع الحكايات، ذهبى شيرازى نيريزى، ۱۱۳
- جامع الفوائد فى شرح خطبة القواعد، حلى، ۹۷
- جامع الفوائد = رياض الحكمة فى علم الصنعة، ۱۴۳
- جامع الفوائد = نور العيون، ۱۴۴
- جام گيتى نما، فروشانى اصفهانى، ۱۸۲
- جبر و اختيار = قضا و قدر، طوسى، ۱۳
- جدولى در ارث، ۲۴۶
- جذر اصم، عبدالوهاب، ۹
- جعفرية، كركى، ۱۳۳
- جفر (رساله در ...)، ۱۷۲
- جفر مرتضى، امام على (ع)، ۵۳
- الجمع بين التوحيد و التعظيم، ديلمى، ۱۳۹
- جمع مختصر = مختصر وحيدى، تبريزى، ۲۴
- الجمع و التوفيق بين الخبرين = اثبات وجود الأنبياء و
الاصياء فى قبورهم، حرّ عاملى، ۸۳
- الجمل فى النحو، جرجانى، ۲۸
- الجموع و المصادر = اوزان الجموع و المصادر، قزوینى،
۱۵
- جُنگ، ۸۹، ۱۱۰، ۱۱۳، ۱۵۲، ۱۵۴، ۲۴۸
- جُنگ، اذاقى، ۱۱۴
- جُنگ اشعار، ۱۰
- جُنگ = بياض اشعار، ۱۰۴
- جُنگ، شاهين، ۲۴۰
- جُنگ شعر و موسيقى، ۱۵۲
- جُنگ = مجموعة رجالية و تاريخية، تهرانى، ۷۸
- جواب مسألتين، احسايبى، ۲۲۱
- جواب مسألة فى صيغ النكاح، استرآبادى، ۲۲۵
- جوامع الجامع، طبرسى، ۱۸۳
- جواهر الاسرار و زواهر الانوار، خوارزمى، ۲۰۷
- جواهر العقول فى مناظرة الفأر و السنور = موش و گربه،
مجلسى، ۵۵

- جواهر الفرائض، ۱۴۷
 جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، نجفی اصفهانی،
 ۲۰۵، ۲۰۴
 جواهر اللغة، هروی، ۱۵۵
 جواهر نامه، محمد بن منصور، ۱۴۱
 الجوهر النضید فی شرح منطق التجرید، علامه حلی، ۴۰
 چشم یز شکلی (بخشی از کتابی در...)، ۴۱
 چند نامه، ۱۵۳
 چهار مسأله که علمای خراسان از علمای ماوراءالنهر
 پرسیدند و پاسخ امام حفص کبیر، ۱۹۲
 چهل باب = تحفة الملوک، اصفهانی، ۳۰
 چهل حدیث = اربعین حدیث، جامی، ۱۹۱
 چهل حدیث، جامی، ۱۴۹
 حاشیه البهجة المرضیة فی شرح الألفية، اصفهانی، ۱۴۰
 حاشیه الرسائل، گیلانی، ۶۰
 حاشیه الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، موسوی
 حسینی، ۱۲۴
 حاشیه المحاکمات بین شرحی الاشارات، خوانساری،
 ۱۸۶
 حاشیه انوار التنزیل، شیخ بهایی، ۴۹، ۲۳۹
 حاشیه تحریر اقلیدس، میبیدی، ۶۸
 حاشیه جهة الوحدة = حاشیه شرح الفناری، محمد امین
 بن صدرالدین، ۱۹۸
 حاشیه حاشیه الجرجانی علی تحریر القواعد المنطقیة،
 قره داود، ۴۷
 حاشیه حاشیه الدوانی علی شرح التجرید، گلپایگانی،
 ۱۷
 حاشیه حاشیه المیرزا جان الباغنوی علی شرح الایچی
 علی المختصر الحاجبی، خوانساری، ۲۲۹
 حاشیه حاشیه شرح التجرید، ۱۶
 حاشیه حاشیه عدّة الاصول = تنقیح المرام، شیرازی، ۳۶
 حاشیه دیباجة شرح المطالع، دوانی، ۱۸
 حاشیه شرح التجرید القدیم، ۸۷
 حاشیه شرح التجرید، دوانی، ۱۶
 حاشیه شرح الفناری = حاشیه جهة الوحدة، محمد امین
 بن صدرالدین، ۱۹۸
 حاشیه شرح عقائد النسفی، خیالی، ۱۵۰
 حاشیه قول احمد علی الفوائد الفناریة، قول احمد، ۱۹۷
 حاشیه معالم الاصول، ۳۷
 حاشیه معالم الاصول، شیروانی، ۳۹
 حاشیه من لا یحضره الفقیه، شیخ بهایی، ۲۲۴
 الحجب، ابن عربی، ۲۲۳
 حجة الاسلام فی شرح تهذیب الأحکام، شیرازی قسمی،
 ۲۳۵
 حجّیت عقل، ۱۰
 حجّیة الظن، ۲۳۴
 حجّیة الظن = المقلاد، سید مجاهد، ۲۲۷
 حدائق الحقائق = حقائق الحدائق، رامی تبریزی، ۲۴
 حدائق الحقایق، رازی، ۲۰۲
 الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة، بحرانی،
 ۲۱۵، ۲۱۴، ۲۰۴
 حدّ الجسم = استقصاء الجو، ابن سینا، ۱۱۱
 حدایق السیاحه = حدیقة السیاحه، شیروانی، ۹۶
 حدود و دیات و قصاص، مجلسی، ۲۸
 حدیث نبوی در باره آب باران نیشان، ۱۴۷
 حدیقة السیاحه = حدایق السیاحه، شیروانی، ۹۶
 حدیقة الصنایع فی اسرار الرموز و البدایع، از نیقی، ۱۴۲
 حرز الأمان من فتن الزمان، کاشفی، ۱۴
 حرز امام زین العابدین (ع) و ملحقات صحیفه، ۱۴
 حرمت نماز جمعه در عصر غیبت (رساله در...)،
 قزوینی، ۲۰
 حروف سبعه ممتزجه به نقل از بونی، ۱۹۲
 حزب البحر شاذلی و شرح آن، ۱۴۷
 حقائق الحدائق = حدائق الحقائق، رامی تبریزی، ۲۴
 الحقائق الراهنة فی تراجم اعیان المائة الثامنة، تهرانی،
 ۷۵

- الحقّ الصراح فيما لا بدّ منه في ايجاب النكاح = القول
السديد، كاشانی اصفهانی، ۱۳۱
- حقیقت قرآن و نبوت = معجزات و کرامات = روح، ابن
سینا، ۱۱۲
- حکایات، ۱۴۶
- حکایت مشاهده شیخ احمد خادم حجره رسول الله (ص)،
۱۴۷
- حکایت مشاهده شیخ احمد خادم روضه نبوی، ۱۴۵
- حلّ تراکيب المشکلة، کرمانشاهی، ۲۲۶
- حلّ لغات اشعار بزرگان، ۱۹۴
- حلّ مشکلات الاشارات و التنبیّات، طوسی، ۱۷۰
- حلیة الحلل، جامی، ۱۵۷
- حلیة المتقین، مجلسی، ۱۳۷
- حملة حیدری، شاه جهان آبادی باذل، ۱۱۶
- حیدر بیگ و صنوبر، ۲۲
- خرایات، ۱۸۱
- الخطب = دوازده امام = صلواتیه، ۸۷
- خطبة آدم علیه السلام، ۳۱
- خطبة النکاح، استرآبادی، ۱۷
- الخلاص = دستور اللغة، نطنزی، ۱۶۵
- خلاصة تذکرة محمد شاهي، ۱۹۶
- خلاصة رسالة ششم در نسبت هندسی، ۴۲
- خلاصة رسالة هفتم در صنعت های عملی، ۴۳
- خلاصة رسالة هشتم در صنعت های عملی، ۴۳
- خلاصة رسالة نهم در اختلاف خلقها، ۴۳
- خلاصة رسالة دهم ایساغوجی در منطق، ۴۳
- خلاصة رسالة یازدهم قاطیفوریاس در منطق، ۴۳
- خلاصة رسالة سیزدهم لیولقاپیقا در منطق، ۴۳
- خلاصة الاختیار، شاه محمود بن حبیب الله، ۱۳۸
- خلاصة البحرین = زبدة الرمل، خاقانی، ۲۴۸
- خلاصة منهج الصادقین، کاشانی، ۱۸۴، ۱۸۵
- خمسة نظامی = پنج گنج، نظامی گنجوی، ۱۶۶
- خوابنامه، صامت، ۱۶۸
- خواص العدد، ۲۲۴
- خواص حروف تهجی، ۱۹۲
- خواص سور قرآنی، ۴۷
- خواص سوره ها، ۱۹۵
- خیر الزاد فی المبدأ و المعاد، شیرازی، ۱۷۴
- دبستان المذاهب (بندی از...)، ۱۷۱
- در بیان حواس خمسہ، ۱۹۲
- در بیان دانستن رجال الغیب، ۱۹۳
- در بیان نحس اکبر، ۱۹۲
- در صفت شعر و شعراء، ۲۴
- الدروس الشرعية فی فقه الامامية، عاملی، ۲۱۶
- الدروع الواقية من الأخطار فیما يعمل مثلها فی کلّ شهر
على التکرار، حلّی، ۱۳۶
- الدرة البهیة، کرمانشاهی، ۲۲۳
- الدرة النجفیة، طباطبائی، ۹۶
- الدرة النجفیة، نجفی، ۲۴۶
- دستور العلاج، گنابادی، ۱۵۶
- دستور اللغة = الخلاص، نطنزی، ۱۶۵
- دستور المبتدی، معلم دهلوی، ۱۲
- دستور معما، جامی، ۱۵۸
- دستور معما، شرف، ۱۵۷
- دستور معما، نیشابوری، ۱۵۶
- دعای روز عاشورا، ۱۹۳
- دعای طاعون و چند دعای دیگر، ۱۲۸
- دعای عکاشه و دو مناجات دیگر، ۱۹۲
- دعای مجرب فی المخاوف و دعای صاحب الزمان (عج)،
۳۳
- دعای هفت قفل، ۱۹۳
- دعای یا من تحل به عقد المکاره از صحیفه سجادیه، ۳۴
- دعاء السمات، ۳۳
- دفع المضار الكلية عن الابدان الانسانية بتدارک أنواع
خطأ التدبیر = تدارک الخطأ الواقع فی التدبیر
الطبی، ابن سینا، ۲۴۴

- دفع المناوأة عن التفضيل و المساواة، كركي، ١٩٠
دفع شرها و مضرتها و مار و كزدها و ديوي...، ١٩٢
دليل الجنان و ركن الايمان في وقايع الجمل و الصفيين و
النهران، ناسخ ترك، ١١٥
دوازده امام، ٤٧
دوازده امام = الصلوات الكبيرة، ابن عربي، ١٧٦
دوازده امام = صلواتيه = الخطب، ٨٧
دو بيت از امام شافعي، ١٥١
دو فايدة فلسفي، ١٦
دو قصيده از سلمان ساوجي، ١٥٣
ديات، برغاني قزويني، ٦٠
ديوان المتنبي، ٩٢
ديوان حافظ، ١٠١
ديوان حسن دهلوي، ١٠١
ديوان حكيم جوزا، ٢٠٠
ديوان خالد كرد، نقشبندي، ٤٣
ديوان صامت، ١٦٧
ديوان ضياء بهايي، ١١٥
ديوان قطران تبريزي، ١١٥
ديوان كمال الدين اسماعيل اصفهاني، ١٢٩
ديوان كمال خجندی، ١٠١
ديوان گيلاني (محيي)، ٤٣
ديوان مجير بيلقاني، ١٣١
ديوان نصرت، اردبيلي، ١٦٧
ديوان وحيد، ١٦٨
الذريعة الى تصانيف الشيعة، تهراني، ٧١، ٧٢، ٧٣
ذكرى الشيعة في احكام الشريعة، شهيد اول، ٣٨
رباعيات ابوسعيد ابوالخير با خواص آن، ١٤، ١٥٠
رباعيات بابا طاهر، ٢٤٢
رجال ابى على = مستتهى المقال فى احوال الرجال،
حايري، ٢١١
ردّ تنوير الافهام فى مصادر الاسلام، ٤٠
ردّ شيخيه، تويسركانى اصفهاني، ٥١
الردّ على سلطان العلماء، عاملي، ١٦٤
رسائل فقهي، گيلاني، ٦٨
الرسالة الزنجية = شرح رسالة الكاف، احسايبى، ٢١٩
الرسالة القطيفية = اجوبة مسائل الشيخ احمد القطيفي،
احسايبى، ٢١٨
رسالة الى محمّد بن الجهم، كندی، ٢٥
رسالة صدرالدين القونوى الى سعدالدين الحموي، ١٧٣
رسالة فى بيان حال الكافي، تهراني، ٨٠
رسم الخط، رفيقي مشهدي، ١٦٠
الرشيديه = ما يلحن به العوام، كسايبى، ١٠٦
الرعاية فى شرح بداية الدراية، ٢٣٣
رفيق و وزير، ملكم خان، ٢٠١
رمل (رساله در...)، خفري، ٤٦
روح = حقيقت قرآن و نبوت = معجزات و كرامات، ابن
سينا، ١١٢
الروض الفائق و مونس الكتيب العاشق، همداني، ٢٣٠
الروضة البهية فى مدح خير البرية، احسايبى خطي، ٩٩
روضة الصفا فى سيرة الانبياء و الملوك و الخلفاء، مسير
خواند، ١٩٧
الروضة النضرة فى علماء المائة الحادية عشرة، تهراني،
٧٦
روضة النعمه = جامع الفوائد، ١٤٤
رياض الحكمة فى علم الصنعة = جامع الفوائد، ١٤٣
رياض المسائل فى تحقيق الأحكام بالدلائل، طباطبائي،
٢١٤
رياض الملوك فى رياض السلوك = ترجمه سلوان
المطاع فى عدوان الطبايع، شنب غازاني، ١٩
الزاهرات الزوية فى الروضة البهية، عاملي، ١٦٤
زبدة الاعتقاد، مالواجردى جرقوثيه، ٤٧
زبدة الاقوال، ١٨١
زبدة الرمل = خلاصة البحرين، خاقاني، ٢٤٨
زكات، ١٢٢
الزكاة، معصومي بهبهاني، ٩٢

- زكى نامه، ۱۹۳
 زيارت عاشورا و دعاى علقمه، ۱۴۱
 زيچ محمدشاهى، ۶۲
 ساعات استخاره به نقل از امام صادق (ع)، ۱۹۱
 سالنامه = احكام سالنامه، ترمذى، ۱۹۳
 سبحة الابرار، جامى، ۱۵۷
 السرائر الحاوى لتحريير الفتاوى، حلى، ۲۱۲
 سراج منير، كاشف شيرازى، ۱۵۲
 سفينة النجاة الموصلة الى النعيم المقيم، يزدى، ۲۱۰
 السماويات، ۳۲
 سواطع الالهام فى تفسير كلام الملك العلام، فيضى
 هندی، ۱۰۰
 سوز و گداز، نوعى خوبشاني، ۱۵۳
 السياسة، فارابى؟، ۳۱
 سيرت مصطفی، غازى، ۱۵۰
 سير و سلوك، ۱۴
 سير و سلوك = وصية ابن خفيف شيرازى، ۱۴۶
 سى فضل، طوسى، ۹
 سؤال داراشكوه و جواب شاه محب الله، ۱۹۳
 سؤال و جواب، شفتى، ۱۱۸
 سؤال و جواب فقهي، ۹۶
 سؤال و جواب فقهي از شيخ عبدالله در باب خنز و
 سنجاب، ۶۰
 الشافى فى الامامة و ابطال حجج العامة، شريف مرتضى،
 ۲۰۶
 شاهراه نجات، تبريزى (مجدوب)، ۱۶۲
 شجره و ثمره، ابوالبركات، ۴۵
 شرح اسماء الحسنی، ۱۲۹
 شرح اعتقادات شيخ بهايى، تاسوئى، ۶۲
 شرح البيان، از نيقي، ۱۴۲
 شرح الرسالة الوضعية، ۱۹۸
 شرح الرسالة الوضعية، ليثى سمرقندى، ۱۹۸
 شرح الفوائد الحكمية، نصير گيلانى، ۲۱۸
 شرح الفوائد الصمدية، ۶۱
 شرح الفية ابن مالك = شرح ابن ناظم، مالك طائى،
 ۱۴۵
 شرح القانون = الموجز فى شرح القانون، ابن نفيس،
 ۱۳۶
 شرح ايساغوجى، ۱۹۵
 شرح بدعية اليوسفى = شرح ثمرة البديع فى مدح
 الجناب الرفيع، حليى، ۱۹۹
 شرح بيست باب، گناپادى، ۹
 شرح تجريد الاعتقاد = شرح جديد، قوشجى، ۱۱۰
 شرح تجريد الاعتقاد، قوشجى، ۲۲۸
 شرح ثمرة البديع فى مدح الجناب الرفيع = شرح بدعية
 اليوسفى، حليى، ۱۹۹
 شرح جديد = شرح تجريد الاعتقاد، قوشجى، ۱۱۰
 شرح حال قطران تبريزى، كسروى، ۱۱۴
 شرح حال ميرزا رفيع تبريزى نظام العلماء، گنجهاى،
 ۱۹۷
 شرح حديث الحقيقة، ۱۷۶
 شرح حديث حقيقت، ۱۳
 شرح حديث حقيقت، كاشانى، ۲۴۲
 شرح حديث رأس الجالوت = الفوائد الرضويه، مفيد
 قمى، ۱۲۳
 شرح حديث علّة خلق الذر، احسايبى، ۲۲۲
 شرح حديث «لولاك لما خلقت الأفلاك»، احسايبى،
 ۲۲۰
 شرح خطبة تحرير القواعد المنطقية، برهان الدين بن
 كمال الدين، ۱۹۸
 شرح رباعيات، دوانى، ۱۷۶
 شرح رسالة الاستعارة، اسفراينى سمرقندى، ۱۹۸
 شرح رسالة التوحيد، انصارى، ۲۴۲
 شرح رسالة الزينون الكبير، فارابى، ۲۶
 شرح رسالة العلم، احسايبى، ۲۱۷، ۲۳۰
 شرح رسالة لافلاطن، ۱۷۱

- شرح شواهد، ۱۸۳
 شرح شواهد سیوطی، اردبیلی، ۱۴۸
 شرح عقائد العضدی، ۱۸۶
 شرح فصوص الحکم، کاشانی، ۱۱۲
 شرح فصوص الحکم = مطلع خصوص الکلم فی معانی فصوص الحکم، قیصری، ۲۰۸
 شرح قدیم = تسدید القواعد فی شرح تجرید العقائد، اصفهانی، ۸۷
 شرح قصیده اثیرالدین اخسیکتی، ۱۰۰
 شرح قصیده شافعی، ۱۴۷
 شرح قصیده عینیہ سید اسماعیل حمیری، ۲۳۲
 شرح قصیده لامیة العجم، ۲۳۲
 شرح قصیده یأئیه میرفندرسکی، ۱۵
 شرح قصیده البردة، ۱۵۱
 شرح قصیده بانث سعاد، ۲۳۱
 شرح قصیده لامیة العرب، ۲۳۱
 شرح مثنوی معنوی، اسرار سبزواری، ۱۳۴
 شرح مختصر الاصول، ایچی، ۱۲۰
 شرح مشکلات الفتوحات المکیة، جیلی، ۲۴۲
 شرح معارج الاصول، بهبانی، ۹۱
 شرح منازل السائرین، تلمسانی، ۲۴۲
 شرح نصاب الصبیان، ۱۰۰، ۲۲۷
 شرح نصاب الصبیان، قهستانی، ۲۳
 شرح وافیه الاصول، رضوی، ۲۳۷
 شرح وافیه الاصول، رضوی قمی، ۱۹۹
 شرح و ترجمه دعای جوشن صغیر، طالقانی، ۲۳۶
 شرح هدایة الحکمة، ۴۹
 شرح هدایة الحکمة، ملاً صدرا، ۶۰
 شرح هدایة الحکمة، میبیدی، ۱۷۴
 شرح هیاکل النور = اشراق هیاکل النور لکشف ظلمات شواکل الغرور، دشتکی، ۱۱۶
 الشرط فی ضمن العقد، قمی، ۲۳۷
 شعر فارسی، ۱۲۹
 الشفاء، ابن سینا، ۹۵
 شک و سهو، مجلسی، ۸۸
 شک و ظن و سهو در نماز، ۲۴۳
 الصافی، فیض کاشانی، ۲۱۰
 صحیفه سجادیه با ترجمه فارسی، ۱۳۲
 صحیفه الرضا (ع)، ۱۲۵
 الصحیفه السجادیة با ترجمه فارسی، ۱۰۹
 صد پند = نصایح لقمان، ۱۷۷
 صرف، ۲۳۸
 صغری، جرجانی، ۶۵
 صلاة الجمعة، شهید ثانی، ۲۳۳
 الصلوات الکبیرة = دوازده امام، ابن عربی، ۱۷۶
 صلواتیه = الخطب = دوازده امام، ۸۷
 الصواعق الالهیة فی الرد علی الوهابیة، تمیمی نجدی، ۱۸۹
 صورت مواجب فوج خوی، ۸۳
 الصوم، ۲۱۶
 صوم، نوری، ۲۴۱، ۲۴۴
 صید و ذبیحه و طعام و شراب، نوری، ۲۴۱
 صیغ العقود، ۱۰۲، ۲۴۹
 صیغ العقود و الایقات، شریعتمدار استرآبادی، ۲۲۵
 صیغ العقود و الایقات، محقق کرکی، ۱۸۳
 صیغ النکاح، کاشانی اصفهانی، ۱۳۱
 صیغ عقد النکاح و الطلاق، شریعتمدار استرآبادی، ۲۲۵
 صیغ عقود نکاح و متعه و طلاق، استرآبادی، ۱۷۹
 الضیاء اللامع فی عباقره القرن التاسع، تهرانی، ۷۵
 الطائفة البزیدیة، صالح بن مکاری، ۱۴۷
 طریق استعمال چوب چینی، ۳۱
 طریق ختم سور القرآن که درویش حیدر اجازه داده، ۱۴
 طریق ختم سوره‌ها، ۲۴۲
 طلسم محبت و طلب فرزند، ۴۲
 طوسی، نصیرالدین محمد، سی فصل، ۹
 عبرة الناظرین و حیرة الحاضرین = عبیرة الناظرین،

- بدایع نگار تهرانی، ۱۸۰
 عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات، قزوینی، ۱۲۳
 عدد سوره‌ها و آیات و کلمات و حروف قرآن، ۱۹۵
 عرائس البیان = تفسیر فاتحة الكتاب، ۲۰۸
 العروس، ابن سینا، ۱۷۲
 عریضه در باب غضب مزرعه حسین آباد، ۵۰
 عریضه‌های مأثور، ۱۱۸
 عشر تکده، ۱۲۲
 العشق (رسالة فی...)، ابن سینا، ۱۷۱
 عقاید شیعی (رساله در...)، ۲۴۳
 عقاید مولانا خالد = عقیده الخالد، نقشبندی، ۴۳
 العقل الكل، طوسی، ۱۷۳
 عقیده الخالد = عقاید مولانا خالد، نقشبندی، ۴۳
 علم الله تعالی، احسائی، ۲۱۷
 علم الواجب، میرداماد، ۱۷۱
 العلم بصدور الاشياء عن الاول، ۳۱
 علم واجب تعالی، ۱۷۵
 علوم الحقائق و الحكم من الدقائق، ابن عربی، ۱۷۳
 عمادیه = حکمت عمادیه، یزدی، ۶۲
 عمدة الطالب فی نسب آل ابی طالب = التیموریة، ابن عنبه، ۲۱۰
 عمدة الكتاب، زجاجی، ۸۶
 عمر پیغامبران، ۱۹۴
 العمل بالکرة الفلکیة، بعلبکی، ۱۰۴
 عوائد الأيام من مهمات أدلة الأحکام، نراقی، ۲۲۸
 عوامل منظوم، هروی، ۱۲
 عوامل منظومه، شیرازی، ۶۴
 عوذة لكل شی و صلاة النبوز، ۳۴
 عیار العرفان، مجرد، ۱۷۷
 عین البکاء، بروجردی کاشانی، ۷۰
 عین الحیات، شیخ بهایی، ۹۵
 عیون الحساب، یزدی، ۱۰۸
 عیون المسائل، فارابی، ۳۱
 عیون المسائل، میرداماد، ۱۲۶
 غایة المأمول فی شرح زبدة الأصول، کاظمی، ۲۲۴
 غرر الحكم و درر الکلم، آمدی، ۱۲۰
 غرر الحكم و دُرر الکلم، آمدی، ۲۴۰
 غرلی از جامی، ۱۵۰
 غزلیات نظیری نیشابوری، ۱۵۲، ۱۵۳
 غزلیات و حید، ۱۵۲
 غزلیاتی از واعظ قزوینی، ۱۵۳
 غسل‌های سه گانه، ۲۴۳
 غنیه الأنام فی معرفة الساعات و الأيام، فیض کاشانی، ۹
 غنیه الطلاب فی علم الاسطرلاب، سماوی، ۵۷
 الغوثیة = الواردات، ابن عربی، ۱۷۱
 فائده‌ای از غزالی، ۱۱۲
 فال نامه، ۱۹۱
 فالنامه، ۱۹۴
 فایده‌ای از عبدالرزاق کاشانی، ۱۱۲
 فایده‌ای به نقل از خط شهید، ۱۲۸
 فتح الكنوز، قمری مصری؟، ۱۴۳
 فتح الوهاب بشرح منهج الطلاب، انصاری، ۱۸۸، ۱۸۹
 فرائد الاسلاک هیئة الأفلاک، سماوی، ۵۷
 الفرائض البهائیه = الباب الثالث من المنهج الرابع من الحبل المتین فی الموارث، شیخ بهایی، ۲۴۶
 الفرائض، خطی، ۲۴۵
 فراید الدرر، قزوینی اصفهانی، ۱۷۲
 فرس نامه، ۴۹
 فرس نامه، شاه قلی میرآخور، ۶۹
 فرس نامه، محمّد بن محمّد یا محمود بن محمّد، ۶۹
 فرس نامه منظوم، لاهیجی، ۶۹
 الفرق بین الأخباری و المجتهد، ماحوزی بحرانی، ۲۲۶
 الفرق بین العقل و النفس و الروح، احسائی، ۵۴
 فروع دین، ۱۸۳
 فرهنگ سروری = مجمع الفرس، کاشانی، ۱۰۹

- فصل فی المتعه، ۸۴
فضایل و آداب ماه رجب، ۹۲
الفضاء = الوسعة، ابن سینا، ۱۷۳
فضیلت بانک نماز و نماز جماعت، ۱۹۲
فضیلت خوردنی‌ها، ۱۹۲
فضیلت ماه‌های رجب و شعبان و رمضان، ۱۹۳
فقه شیعی (بخشی از کتابی در...)، ۲۳۵
الفقه (رسالة فی...)، ۲۳۴
فلاحت، ۱۷
فلاحت = کشاورز نامه، ۱۰۳
الفوائد الادبیة، ۱۰۷
الفوائد التفسیریة، ۸۴
الفوائد الثمان، احسائی، ۲۲۲
الفوائد الحکمیة، احسائی، ۲۱۸، ۲۱۷
الفوائد الرضویة = شرح حدیث رأس الجالوت، مفید
قمی، ۱۲۳
فوائد المریدین، ۴۴
فوائد پراکنده، ۱۸۶
فوائد طبی، ۱۴۸
فوائد طبی، ۱۸۵
فوائد فلسفی، ۳۱
فوائد متفرقه، ۲۷
فوائد و نسخه‌جات طبی، ۱۸۵
فوائدی به نقل از علاء الدوله سمنانی، ۱۷۰
الفوز الأصغر، مسکویه رازی، ۳۰
فهرس المختار من الجمهرة، ۸۶
فهرست الألفاظ الكتابیة للهمدانی، ۸۵
فهرست أسماء علماء الشيعة و مصنفیهم، رازی، ۳۷
فهرست رجال الكشي، نوری ایلکایی، ۸۰
فهرست کتب شیخ احمد احسائی، ۲۲۳
فهرس عمدة الكتاب للزجاجی، ۸۶
فی المکاسب، ۱۲۹
الغیة، مکی عاملی، ۱۲۸
- القانون، ابن سینا، ۹۴
قانون = بساط نشاط، دارا، ۱۶۱
قانونچه، چغمینی، ۱۵۵
قبیله، ۱۰۴
قد الکساء فی فقه النساء، کر بلائی، ۸۹
القدر فی افعال العباد، احسائی، ۲۱۹
قرآن کریم، ۱۰۷، ۱۸۵، ۲۰۰، ۲۰۲
قرا بادیین شفا یی = قرا بادیین مظفری، شفا یی اصفهانی،
۱۵۴
قرط السمع فی علم الربیع، سماوی، ۵۸
قضا ید انوری (بخشی از...)، ۱۵۳
قصة عجیبة من کتاب عتیق، احسائی، ۲۲۲
قضیده ای عربی، ۱۷۰
قضیده برده = الکواکب الدریة فی مدح خیر البریة،
بوصیری، ۲۳۱
قضیده انا المطلوب فاطلبنی با ترجمه منظوم، ۱۴۹
قضیده برده با ترجمه منظوم، بوصیری، ۱۴۹
قضیده در مدح معز الدوله، ۲۰۱
قضیده در مدح نظام الملک، قدسی، ۱۳۷
قضیده زینبیه، ۱۴۵
قضیده عینیة سید اسماعیل حمیری با ترجمه منظوم
فارسی، ۱۱۹
القصيدة العروس، قناص، ۲۳۱
قضیده لامیه، عمر بن وردی، ۲۳۱
القضاء و القدر، احسائی، ۲۲۲
القضاء و القدر، کاشانی، ۱۱۲
قواعد التجوید، بروجردی، ۱۰۲
قواعد التجوید، میدانی، ۱۴۶
قواعد الخط، صدر الکاتب، ۱۶۰
القواعد الشریفیه، جا پلقی، ۱۶۶
قواعد جفر، ۵۳
القواعد و الفوائد، شهید اول، ۲۳۷
قوام الدین محمد بن محمد مهدی سیفی قزوینی، نظم

- الحساب، ۹۹
القول السديد = الحقّ الصراح فيما لا بدّ منه فى ايجاب
التكاح، كاشانى اصفهاني، ۱۳۱
قهرمان نامه، ۷۰
الكافيه، ابن حاجب، ۲۴۵
كامل التعبير، تفليسي، ۵۰
كبرى، جرجاني، ۶۶
كبرى فى المنطق، جرجاني، ۱۰۳، ۱۴۸
كتاب الابداع و ارضاع الاطباع فى الاسجاع و الاتباع،
دانش تبريزى، ۸۶
كتاب الألفاظ = الألفاظ الكتابيه، همدانى، ۸۵
كتاب الزهر، ۱۴۱
كتاب النور، ۱۴۲
كتف الشاة، ۱۴۶
كشاورز نامه = فلاح، ۱۰۳
كشف الغرائب = مجديه، سينكى لواسانى، ۲۸
كشف الغطاء عن خفيات مبهمات الشريعة الغراء، كاشف
الغطاء، ۲۰۷
كشف اللثام و الابهام عن قواعد الأحكام، فاضل هندی،
۲۱۶
كشكول، تهراني، ۷۸
كشكول، گيلاني نجفی، ۶۳
كفاية التعليم فى صناعة التنجيم، غزنوى بخارايبى، ۱۲۲
كلمات الحكماء، ۲۶
الكلمات المكنونة، فيض كاشانى، ۱۰۸
كلمات قصار، ۱۲۸
الكليات الخمس = تحقيق الكليات، بويهى رازى، ۶۷
كليات خاقانى، نجار شيروانى، ۱۷
كليات سعدى، ۱۰۱
كنوز الرموز، ۱۹۲
كنوز المعزمين، ابن سينا، ۵۳
الكنوز فى فك الاسرار و الرموز، قمرى مصرى، ۱۴۲
الكواكب الدرية فى مدح خبير البرية = قصيده برده،
- بوصيرى، ۲۳۱
الكواكب المنتشرة فى القرن الثانى بعد العشرة، تهرانى،
۷۶
كيميا (بندى در...)، ۱۷۶
كيميا (رساله در...)، ۴۸
گریده‌ای از طالع نامه، ۶۸
گلستان هنر، ابراهيمى قمى، ۳۸
گنجینه العرفاء، شوقى تبريزى، ۹۷
الثالثى المربوطة فى بيان وجوب المشروطة، محلاتى
نجفى، ۸۱
اللآلى، فيض كاشانى، ۱۲۸
لسان الخواص، قزوینى، ۳۳
لسان الغيب فى ازالة الحيرة و الريب، قندهارى، ۲۰۱
لسان الغيب، قونوى، ۱۷۲
لطايف الطوايف، واعظ كاشفى (صفى)، ۱۹۶
لغات مولد و معرب و معجم و مشتركه و مختلف فيها و
اسامى فلزات و اسامى ليالى در ايام ماه، ۱۸۶
لغات نصاب، ۱۸۶
لغت عربى به عربى و فارسى، گيلانى نجفى، ۶۴
لغت عربى به فارسى، ۱۸۶
لغت فارسى به فارسى، ۱۷۹
لمحات، سهروردى، ۱۷۲
لمعات، ۹۸
اللمعة دمشقية فى فقه الامامية، عاملى، ۶۶
لواجب الوجود ارادة، ۳۲
لواجب الوجود قدرة، ۳۲
لوامع الأسرار فى شرح مطالع الأنوار، رازى بويهى، ۲۳۹
لوايح القمر فى سرّ الحجر، ۱۴۴
لوايح، جامى، ۱۰۰، ۱۵۳
لؤلؤة البحرين فى الاجازة لقرّتى العين، درازى بحراني،
۹۹
مآثر الموك = لبّ التواريخ، ميرخواند، ۲۲۷
المادة فى الحوادث، احسايبى، ۲۲۲

- ما لا یسع المكلف جهله = الاسطنبولية فی الواجبات
العینية، شهید ثانی، ۱۸۷
- الماهیة و الوجود، معصومی بهبهانی، ۹۲
- ما یلحن به العوام = الرشیدیة، کسایبی، ۱۰۶
- متشابه القرآن، سروی مازندرانی، ۹۵
- متفرقات، معصومی بهبهانی، ۹۰
- متفرقات = یادداشت‌های فقهی، معصومی بهبهانی، ۹۳
- مثنوی، کاشانی، ۵۴
- مجالس فی المواعظ، ۱۲۷
- مجالس وعظ = مواعظ، کرمانی، ۱۳۸
- مجدیه = کشف الغرائب، سینکی لواسانی، ۲۸
- المجلی مرآة المنجی، احسایبی، ۲۰۸
- مجمع البحرین = منوهر و دمالت، ظهیر کرمانی
(سیرجانی)، ۱۳۷
- مجمع البحرین و مطلع التبرین، طریحی نجفی، ۱۸۴،
۲۰۸
- مجمع الفرس = فرهنگ سروری، کاشانی، ۱۰۹
- مجموعه، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۲۳، ۲۵، ۲۷،
۳۰، ۳۳، ۳۵، ۴۰، ۴۱، ۴۳، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹،
۵۰، ۵۱، ۵۳، ۶۰، ۶۲، ۶۴، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۵، ۸۰،
۸۲، ۸۴، ۸۵، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۲، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۹،
۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۱۰، ۱۱۴، ۱۱۸،
۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۴، ۱۲۹، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۸، ۱۳۹،
۱۴۱، ۱۴۵، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷،
۱۶۰، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۷، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۹، ۱۸۳،
۱۸۵، ۱۸۷، ۱۹۱، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۸،
۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۲۴، ۲۳۰، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۶،
۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۹
- مجموعه = برگ‌های پراکنده، ۱۲۸
- مجموعه منظومه‌های سماوی، ۵۷
- محرمانه، ۱۹۵
- المختار من الجمهرة فی اللغة، ۸۶
- المختصر النافع، محقق حلّی، ۸۵
- مختصر تفسیر علی بن ابراهیم القمی، ۸۴
- المختصر فی شرح تلخیص المفتاح، تفتازانی، ۲۳۸
- مختصر منهاج الصلاح فی اختیار المصباح، ۳۳
- مختصر وحیدی = جمع مختصر، تبریزی، ۲۴
- مختلف الشیعة فی احکام الشریعة، علامه حلّی، ۹۷
- مخزن الصلاة، نوری، ۲۴۱
- مخزن الصلوة، نوری، ۲۴۳
- مخزن الفرائد فی اصول العقائد، لاهیجی حایری تهرانی،
۱۶۸
- مدارک الأحکام فی شرح شرایع الاسلام، عاملی، ۲۰۹
- مدیحه صدراعظم و نظام الملک، ۴۸
- مرآت الرائی، یزدی اردکانی، ۱۵۹
- المراد بفتاء العبد، احسایبی، ۲۲۲
- مرصاد الاطباء، بیرمی لاری، ۹۴
- مسالك الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام، شهید ثانی،
۲۱۳
- مسأله علم الواجب، ۱۷۴
- مستدرک الذریعة الی تصانیف الشیعة، تهرانی، ۷۳
- مسلك النجاة، علوی طبیب، ۵۶
- مشارك الشمسین، سماوی، ۵۸
- مشارك الشموس فی شرح الدروس، خوانساری، ۱۶۷
- المشاعر، ملاً صدرا، ۱۰۸، ۲۲۴
- مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین، شیخ بهایی، ۲۳۳
- مصاییح الاصول، خوانساری ملایری، ۴۵
- مصاییح الظلام فی شرح مفاتیح شرائع الاسلام، وحید
بهبهانی، ۲۰۶، ۲۰۹
- مصفی المقال فی مصنفی علم الرجال، تهرانی، ۷۷
- مطالع الأنوار، ارموی، ۶۷
- مطلع خصوص الکلم فی معانی فصوص الحکم = شرح
فصوص الحکم، قیصری، ۲۰۸
- مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابی طالب، وطواط
۱۱۹
- المطول فی شرح التلخیص، تفتازانی، ۱۷۹، ۲۲۸

- المعاد = النفس على طريق الدليل و البرهان، ابن سينا، ۳۲
- معالجات اسب، ۶۹
- معالم العلماء، سروی مازندرانی، ۱۲۵
- معجزات و کرامات = روح = حقیقت قرآن و نبوت، ابن سينا، ۱۱۲
- معرفت کره = قبله؟، جفری رومی، ۱۰۵
- معرفة المذاهب، غزالی نظام، ۱۹۴
- معرفة النفس = وصايا، ۱۷۴
- معماى منظوم، ۱۴۹
- معنى حروف «الم» = شرح اجوبة ابن فارس، احساسی، ۲۲۰
- معنى لفظ الواحد، ۱۷۱
- معیار الاشعار، طوسی، ۲۴
- المعنى فى شرح الموجز، کازرونی، ۱۵۸
- مفاتيح الأصول، سید مجاهد، ۲۱۲
- مفتاح العلوم، سگاکى، ۲۱۲
- مفتاح الفرر لفتح الباب الحادى عشر، حبلرودى، ۱۳۳
- مفتاح الفلاح، شیخ بهایی، ۸۲
- مفترحة الانام فى تأسيس بيت الله الحرام = ابنية الكعبة، ملّا فتح الله، ۸۴
- مقاصد الأطباء، مسعود بن حسین طیبیب، ۱۳۵
- مقاله چهارم از قسم اول از نفايس الفنون (در علم محاوره)، ۱۵۴
- مقاله فى الاخلاق، ۲۳۴
- مقاله فى الكل و الأجزاء، یحیی بن عدی، ۲۵
- مقاله فى الموجودات، یحیی بن عدی، ۲۵
- مقاله فى ان النفس لا یفسد = بقاء النفس، افلاطون، ۲۶
- مقدمة اصلاح المنطق لابن السکیت، شیرازی تبریزی، ۳۵
- المقدمة الجزرية، ۱۲۹
- مقدمة الصلاة = نام حق، بخارایی خراسانی، ۵۱
- المقلاذ = حجیة الظن، سید مجاهد، ۲۲۷
- مکالمه سهل ابن عبدالله التستری مع ابلیس، ۱۷۱
- مکتوبات، منبری، ۴۴
- مکتوب موسوی خان به امیدخان، ۱۵۳
- ملقطات الصحو فى مستنيدات النحو، سماوی، ۵۸
- ملقطات من رسالة التوحيد لسید حیدر الآملی، ۱۷۶
- الملقطات من كلمات افلاطون، ۲۵
- ملحقات المصباح للكفعمی، ۱۴
- ملحقات صحیفه سجاده با ترجمه فارسی، مستن: مجلسی. ترجمه: خاتون آبادی، ۲۹
- ملحق مخزن الصلاة = نماز جماعت، نوری، ۲۴۴
- ملخص رسالة نیجریه، تهرانی، ۸۱
- مناجات، ۱۹۵
- مناجات امیر المؤمنین (ع) که جبرئیل آورده، ۸۸
- مناجات منظوم، ۱۴۷
- مناجاة موسى مع رب العالمین، ۱۴۷
- مناسک الحج، محقق کرکی، ۱۸۳
- مناهج الوصول فى علم الأصول، سماوی، ۵۹
- منتخب اللغات شاهجهانی، مدنی، ۴۶
- منتخب تحفه حسینییه، دماوندی، ۱۷۷
- منتخب تحفه سلیمانی، تهرانی، ۴۷
- منتخب حدائق، عبدالرزاق بیگ، ۱۹۶
- المنتخب من مختصر المصباح المتهدج، ۳۴
- المنتزع المختار من الغیث المدرار، ۷۰
- منتهى السؤل فى شرح الفصول، نیلی، ۱۸۷
- منتهى المطلب فى تحقیق المذهب، علامه حلی، ۲۱۱
- منتهى المقال فى احوال الرجال = رجال ابی علی، حایری، ۲۱۱
- منشآت، ۲۰، ۳۰
- منشآت = انشاء الدرر، استرآبادی، ۸۹، ۱۰۲، ۱۷۹
- منشآت، قائم مقام فراهانی، ۱۳۳
- منشآت، وصال شیرازی، ۱۷۹
- المنطق (رسالة فى...)، ۶۷
- منظومه در داستان عشقی، ۴۹

- منظومه در لغت فارسی = نصاب، انوار شیرازی (داور)، ٦٤
- منظومه در نوحه، ٥٢
- منظومه طیبی، ١٩٤
- منظومه فی سیره النبی (ص)، ١٥١
- من لا یحضره الفقیه، شیخ صدوق، ١٦٥
- منوهر و دمسالت = مجمع البحرین، ظهیر کرمانی (سیرجانی)، ١٣٧
- منهاج الاستخراج، عیسی خان، ٥٦
- منهاج العابدین، غزالی، ١٣٩، ١٣٤
- منهاج الکرامه فی معرفه الامامه، علامه حلی، ١٣٠
- منهاج النجاة، فیض کاشانی، ١٦
- منهاج الهدایة الی احکام الشریعة، کرباسی اصفهانی، ١٤٥
- منهج المسترشدین الی احکام الدین، گیلانی نجفی، ٦١
- مواعظ الجمعات، معصومی بهبهانی، ٩٣
- مواعظ = مجالس وعظ، کرمانی، ١٣٨
- مواهب المولی العلی علی مجموع الامام الاخضرى، محمد بن راشد، ١٨٩
- الموجز فی الطب = موجز القانون، ابن نفیس، ١٥٥
- الموجز فی شرح القانون = شرح القانون، ابن نفیس، ١٣٦
- الموعظة و النصیحة، استرآبادی (کوکب)، ١٨٠
- مولد النبی (ص)، خادم اصفهانی، ١٢٤
- مهیج الاحزان و موقد النیران فی قلوب اهل الایمان، یزدی حابری، ١١٩
- میزان المقادیر = اوزان و مقادیر، استرآبادی، ٢٧
- میزان النظر = ارجوزة فی المنطق، ابن سینا، ١١١
- النابس فی القرن الخامس، تهرانی، ٧٤
- النابعة من الرواة فی الرابعة من المآت، تهرانی، ٧٤
- النافع یوم الحشر فی شرح باب حادی عشر، سیوری حلی، ٤١
- النافع یوم المحشر فی شرح الباب الحادی عشر، سیوری حلی، ٢٤٦
- نام حق = مقدمة الصلاة =، بخارایی خراسانی، ٥١
- نامه‌ای به شیخ اسماعیل، ١٤٧
- نامه به مظهر شاه هندی، ١٥٠
- نامه محی الدین به فخر رازی، ١١١
- نامه عبدالرزاق کاشانی به علاءالدوله سمنانی و پاسخ وی، ١٧٥
- نان و حلوا، شیخ بهایی، ١٥٣
- نتائج الافکار، قزوینی حائری، ١١٨، ١٦٦
- نثر اللالی، طبرسی، ١٧١
- نجات ابوی النبی (ص)، ١٤٦
- نجوم القرآن فی اطراف الفرقان، منجم باشی، ١٨٢
- زهوة الناظر فی الجمع بین الاشباه و النظائر، حلی، ٤٥
- نسخه جات طیبی، ٩٤، ١٣٨
- نصاب تجنیس الالفاظ = نصاب امیر خسرو، دهلوی، ٢٤
- نصاب فتحی، ٣٤
- نصاب = منظومه در لغت فارسی، انوار شیرازی (داور)، ٦٤
- نصایح الامین، لواسانی، ١٦٢
- النصایح و التجارب (رسالة فی ...)، ١٩٦
- نصایح لقمان = صد پند، ١٧٧
- نصیحت نامه = پند نامه = ولد نامه، عطار نیشابوری، ١٦٩
- نظم الحساب، سیفی قزوینی، ٩٩
- نظم السمط فی علم الخط، سماوی، ٥٩
- نظم قواعد الاحکام = ارجوزة فی الفقه، ٣٨
- نفایس الفنون فی عرایس العیون، آملی، ١٠٢
- نفس، ١٧٥
- النفس علی طریق الدلیل و البرهان = المعاد، ابن سینا، ٣٢
- نقباء البشر فی القرن الرابع عشر، تهرانی، ٧٧
- نقد الرجال، تفرشی، ٢١٥
- نقلی از اربعین شیخ بهایی، ٢٣٢
- نقلی از عین الیقین فیض کاشانی، ١٧٣

- نقلی از کتاب المعتبر ابوالبركات بغدادی، ۱۷۱
 نماز جماعت = ملحق مخزن الصلاة، نوری، ۲۴۱، ۲۴۴
 نود و نه نام خدا، نیشابوری، ۱۵۶
 نور العیون = جامع الفوائد، ۱۴۴
 النوروز، مدرس خادم، ۱۱
 نوروزنامه، ۱۹۱، ۱۹۳
 نوروزیه = النوروز، خادم اصفهانی، ۱۲۴
 نهاية الادراك فی درایة الافلاك، شیرازی، ۱۹۰
 نهاية البیان فی درایة الزمان، قیصری، ۱۱۲
 النوروز = نوروزیه، خادم اصفهانی، ۱۲۴
 الواجب الوجود حیّ عالم، ۳۲
 واجب الوجود لا یعزب عنه علم شیء، ۳۲
 الواردات الشیرازیة، شیرازی، ۶۴
 الواردات = الغوثیة، ابن عربی، ۱۷۱
 الوافی، فیض کاشانی، ۱۲۹
 الوافیة، تونی بشروی، ۶۶
 الوجود، ۱۷۳
 الوجود، ختّام نیشابوری، ۱۷۴، ۱۷۵
 الوجیزه فی الدرایة، شیخ بهایی، ۲۳۳
 الوجیزة، شیخ بهایی، ۱۳۰
 الوسائل الحائریه = الوسائل الی النجاة، مجاهد
 طباطبایی، ۱۲۱
 وسائل المهم العلیا فی جواب مسائل الرویا، احسائی،
 ۲۲۰
 الوسائل الی النجاة = الوسائل الحائریه، مجاهد
 طباطبایی، ۱۲۱
 الوسعة = الفضاء، ابن سینا، ۱۷۳
- وصایا افلاطون، ۲۶
 وصایا = معرفة النفس، ۱۷۴
 وصیت نامه محمد رضی گیلانی، ۶۰
 وصیة ابن خفیف شیرازی = سیر و سلوک، ۱۴۶
 وصیة النبی (ص) لابی هریره فی اوقات الجماع، ۱۴۶
 وصیة امیر المؤمنین (ع) لولده الحسین (ع)، ۸۲
 وقعة صفین، منقری عطار کوفی، ۱۳۱
 ولد نامه = نصیحت نامه = پند نامه، عطار نیشابوری،
 ۱۶۹
 هبة الشباب، ۲۰۳
 هداية الحكمة، ابهری، ۶۸
 هداية الطالبین، کرمانی، ۵۱
 هداية المتحیرین، تنکابنی کلیجانی، ۲۴۱
 هداية المسافرین، لاهیجی قمی، ۸۸
 هداية المسترشدين، رازی اصفهانی، ۲۲۹، ۲۳۴
 الهدایة فی النحو، نحوی اندلسی، ۲۴۶
 هدیه الرازی الی المجدد الشیرازی، تهرانی، ۷۷
 هدیه النملة الی مرجع الملة با ترجمه فارسی، همدانی،
 ۲۰۱
 هزار مسأله = ترجمه مسائل عبداللّه بن سلام، ۱۲۰
 هیأت، قوشچی، ۱۰
 یادداشت‌های ادبی و تاریخی، ۲۲
 یادداشت‌های پراکنده، ۴۱، ۴۷، ۱۴۶، ۱۴۷، ۲۰۲
 یادداشت‌های پراکنده در ادعیه و...، ۱۴۶
 یادداشت‌های فقهی و اصولی، قاینی، ۲۳۶
 یادداشت‌های فقهی و اعتقادی، گیلانی نجفی، ۶۳
 یزدان شناخت، عین القضاة همدانی، ۱۱۲

فهرست الفبايى نام مؤلفان

- آقا بزرگ تهرانى، محمّد محسن بن على: احياء الدائر من المآثر اهل القرن العاشر، ٧٤
 الأنوار الساطعة فى المائة السابعة، ٧٥
 الثقات العيون فى سادس القرون، ٧٥
 الحقائق الراهنة فى تراجم اعيان المائة الثامنة، ٧٥
 الذريعة الى تصانيف الشيعة، ٧١، ٧٢، ٧٣
 الروضة النضرة فى علماء المائة الحادية عشرة، ٧٦
 الضياء اللامع فى عباقرة القرن التاسع، ٧٥
 الكواكب المنتشرة فى القرن الثانى بعد العشرة، ٧٦
 النابس فى القرن الخامس، ٧٤
 النابغة من الرواة فى الرابعة من المآت، ٧٤
 ترجمة العقيدة الاسلامية، ٨١
 تعريف الانام فى ترجمة المدنية و الاسلام، ٨١
 جُنْجُ = مجموعة رجالية و تاريخية، ٧٨
 رسالة فى بيان حال الكافى، ٨٠
 محسن بن على، كشكول، ٧٨
 مستدرک الذريعة الى تصانيف الشيعة، ٧٣
 مصفى المقال فى مصنفي علم الرجال، ٧٧
 ملخص رسالة نيچريه، ٨١
 نقباء البشر فى القرن الرابع عشر، ٧٧
 هدية الرازى الى المجدّد الشيرازى، ٧٧
 آمدى، عبدالواحد بن محمّد بن عبد الواحد، غرر الحكم
 و درر الكلم، ١٢٠، ٢٤٠
 أملى، محمّد بن محمود، نفايس الفنون فى عرايس
 العيون، ١٠٢
 ابراهيمى قمى، احمد بن مير منشى، گلستان هنر، ٣٨
 ابن ابى جمهور احسايبى، محمّد بن على بن ابراهيم،
 المجلى مرآة المنجى، ٢٠٨
 ابن ادريس حلّى، محمّد بن منصور، السرائر الحاوى
 لتحرير الفتاوى، ٢١٢
 ابن حاجب، عثمان بن عمر، الكافية، ٢٤٥
 ابن حسام هروى، كمال الدين بن جمال الدين، عوامل
 منظوم، ١٢
 ابن خُشّاب، عبدالله بن احمد، تواريخ مواليد و وفيات
 اهل البيت و ابن دفنوا، ١٩
 ابن سراج، تذكرة المذاهب، ١٩٤
 ابن سَكَيْت، ابويوسف يعقوب بن اسحاق شيعى، اصلاح
 المنطق، ٣٥
 ابن سينا، حسين بن عبدالله:
 تدارك الخطأ = دفع المضار الكلية عن الابدان
 الانسانية بتدارك أنواع خطأ التدبير
 الشفاء، ٩٥
 العروس، ١٧٢
 العشق (رسالة فى...)، ١٧١
 القانون، ٩٤
 النفس على طريق الدليل و البرهان = المعاد، ٣٢
 الوسعة = الفضاء، ١٧٣
 بداية النفس، ١١١

- تفسیر سورة الاخلاص، ١٧٦
حدّ الجسم = استقصاء الجو، ١١١
دفع المضار الكلية عن الابدان الانسانية بتدارك
أنواع خطأ التدبير = تدارك الخطأ
كنوز المعزمين، ٥٣
معجزات و كرامات = روح = حقیقت قرآن و نبوت،
١١٢
ميزان النظر = ارجوزة فی المنطق، ١١١
ابن عربی، محی الدین محمد بن علی:
نامه محی الدین به فخر رازی، ١١١
الصلوات الكبيرة = دوازده امام، ١٧٦
الواردات = الغوثية، ١٧١
علوم الحقائق و الحكم من الدقائق، ١٧٣
الحجب، ٢٢٣
ابن عنیه، احمد بن علی حسنی حسینی، عمدة الطالب
فی نسب آل ابی طالب = التیمورية، ٢١٠
ابن نفیس، علی بن ابی الحزم قرشی:
شرح القانون = الموجز فی شرح القانون، ١٣٦
الموجز فی الطب = موجز القانون، ١٥٥
ابوالبركات، شجره و ثمره، ٤٥
ابوعلی بن محمد شریف، زبدة الاقوال، ١٨١
ابهری، مفضل بن عمر، الایساغوجی، ٦٧
ابهری، مفضل بن عمر، هداية الحكمة، ٦٨
احسائی خطی، فرج الله بن محمد، الروضة البهية فی
مدح خیر البرية، ٩٩
احسائی، احمد بن زین الدین:
اجوبة المسائل، ٥٤
اجوبة مسائل السيد حسين بن عبدالقاهر البحرانی،
٢٢٠
اجوبة مسائل الشيخ احمد القطيفی = الرسالة
القطيفية، احسائی، ٢١٨
اجوبة مسائل الشيخ احمد بن صالح بن طوق
القطيفی، ٢٢٣
- اجوبة مسائل الشيخ عبدالله بن محمد بن احمد بن
غدير، ٢٢٠
اجوبة مسائل الشيخ محمد القطيفی، ٢١٩
اجوبة مسائل الشيخ محمد مسعود، ٢١٩
اجوبة مسائل الملا علی اکبر، ٢٢٣
اجوبة مسائل النواب، ٢١٨
اجوبة مسائل حول الرؤيا، ٢٢١
اجوبة مسائل من اصبهان، ٢٢٠
استمرار تنعم و تألم أهل الآخرة، ٢٢١
الایمان و الکفر = اجوبة مسائل الشيخ عبدالحسين
البحرانی، ٢١٩
الرسالة الزنجية = شرح رسالة الکاف، ٢١٩
الفرق بين العقل و النفس و الروح، ٥٤
الفوائد الثمان، ٢٢٢
الفوائد الحكمية، ٢١٧
الفوائد الحكمية، ٢١٨
القدر فی افعال العباد، ٢١٩
القضاء و القدر، ٢٢٢
المادة فی الحوادث، ٢٢٢
المراد بفناء العبد، ٢٢٢
تفسیر آية النور، ٥٣
تفسیر سورة الاخلاص، ٥٣
تمثل الشيطان فی الرؤيا بصورة الانبياء و الاولياء،
٢٢١
جواب مسألتين، ٢٢١
رسالة فی تکلیف النبی الکفار بالایمان، ٢٢١
شرح حديث علة خلق الذر، ٢٢٢
شرح حديث «لولاک لما خلقت الأفلاك»، ٢٢٠
شرح رسالة العلم، ٢١٧، ٢٣٠
قصة عجيبة من كتاب عتيق، ٢٢٢
معنی حروف «الم» = شرح اجوبة ابن فارس، ٢٢٠
وسائل المهم العليا فی جواب مسائل الرويا، ٢٢٠
احسائی، علی نقی بن احمد بن زین الدین، علم الله

- تعالی، ٢١٧
- الواقف فی التدبير الطبي، ٢٤٤
- احمد، احمد بن محمد بن خضر، حاشیة قول احمد على الفوائد الفنارية، ١٩٧
- اديب كاشاني، عبدالمطلب، ترجمه و شرح خطبه طاووسيه، ١٦١
- اذاقی، جُنْگ، ١١٤
- اردبیلی، نصرالله، (نصرت)، دیوان، ١٦٧
- اردبیلی، نظام‌الدین بن احمد، شرح شواهد سیوطی، ١٤٨
- ارسطو، تدبير المنزل، ٢٦
- ارموی، محمود بن ابی بکر، مطالع الأنوار، ٦٧
- ازنقی، علی جلیبی بن خسرو:
- حدیقة الصنائع فی اسرار الرموز و البدایع، ١٤٢
- شرح الالبیان، ١٤٢
- ازهری، تاریخ مدرسه جدید، ١٥٣
- ازهری، خالد بن عبدالله، شرح قصيدة البردة، ١٥١
- استرآبادی، محمد بن علی، ترجمة الفصول النصيرية فی الاصول الدينية، ١٨٨
- استرآبادی، محمد جعفر بن سيف الدين شریعتمدار:
- آداب البحث و المناظرة، ٢٢٦
- تعريف العلوم الأدبية، ٢٢٥
- صیغ العقود و الايقاعات، ٢٢٥
- صیغ عقد النكاح و الطلاق، ٢٢٥
- جواب مسألة فی صیغ النكاح، ٢٢٥
- استرآبادی، محمد شفیع بن محمد علی:
- اعادة المعدوم، ١٧
- خطبة النكاح، ١٧
- استرآبادی، محمد يوسف، صیغ عقود نكاح و متعه و طلاق، ١٨٠
- استرآبادی، مهدی بن محمد نصیر منشی (كوكب)،
- الموعظة و النصیحة، ١٨٠
- استرآبادی، مهدی خان منشی، منشآت = انشاء الدرر،
- ٨٩، ١٠٢، ١٧٩
- استرآبادی، میر محمد مؤمن بن علی حسینی، اوزان و مقادیر = میزان المقادیر، ٢٧
- اسفراینی سمرقندی، ابراهیم بن محمد بن عرشاه، شرح رسالة الاستعارة، ١٩٨
- اصفهانى، جلال الدين محمد، تحفة الملوك = جهل باب، ٣٠
- اصفهانى، حيدر على بن محمد مهدي (نوا)، تاريخ اصفهان، ١٥١
- اصفهانى، كمال الدين اسماعيل، ديوان، ١٢٩
- اصفهانى محمد، ترجمه كتاب منتخب، ١٤٣
- اصفهانى، محمود بن عبدالرحمان، تسديد القواعد فى شرح تجريد العقائد = شرح قديم، ٨٧
- اصفهانى، ميرزا ابوطالب، حاشية البهجة المرضية فى شرح الالفية، ١٤٠
- افلاطون، مقالة فى ان النفس لا يفسد = بقاء النفس، ٢٦
- امام على (ع)، جفر مرتضوى (منسوب)، ٥٣
- انصارى، زكريا بن محمد:
- الشرح رسالة التوحيد، ٢٤٢
- فتح الوهاب بشرح منهج الطلاب، ١٨٨، ١٨٩
- انصارى، عمر بن قاسم بن محمد بن على (نشار)، البدور الزاهرة فى القراءات العشرة المتواترة، ١٧٨
- اودهى، سراج الدين عثمان، پنج گنج، ١٢
- اهلى شيرازى، محمد بن يوسف، غزليات نظيرى نيشابورى، ١٥٣
- ايجى، عبدالرحمان بن احمد، شرح مختصر الاصول، ١٢٠
- باذل شاه جهان آبادى، محمد رفيع بن محمد مشهدى، حملة حيدرى، ١١٦
- بحرالعلوم طباطبايى، محمد مهدى بن مرتضى:
- ارجوزة فى اصحاب الاجماع، ٩٦
- الدرة النجفية، ٩٦
- بحرالعلوم نجفى، محمد مهدى بن مرتضى، الدرّة

- النجفية، ٢٤٦
بحرانی، یوسف بن احمد:
الحدائق الناضرة في احكام العترة الطاهرة، ٢٠٤.
٢١٥، ٢١٤
بخارایی خراسانی، شرف‌الدین، مقدمة الصلاة = نام
حق، ٥١
بدایع نگار تهرانی، محمد ابراهیم خان نواب، عبرة
الناظرین و حسیرة الحاضرين = عبیرة الناظرین،
١٨٠
برغانی قزوینی، محمد تقی بن محمد، دیات، ٦٠
بروجردی کاشانی، علی نقی بن احمد، عین البكاء، ٧٠
برهان‌الدین بن کمال‌الدین بن حمید، شرح خطبة تحریر
القواعد المنطقية، ١٩٨
بعلیکی، صلاح‌الدین، قصیده، ١٧٠
بعلیکی، قسطن بن لوقا، العمل بالکرة الفلكية، ١٠٤
بوصیری، محمد بن سعید، الکواکب الدرية فی مدح خیر
البرية = قصیده برده، ٢٣١
بویه رازی، محمد بن محمد، الکلیات الخمس = تحقیق
الکلیات، ٦٧
بهای، ضیاء، دیوان، ١١٥
بههانی، محمد کاظم بن کمال‌الدین بزاز بن قطب‌الدین،
شرح معارج الاصول، ٩١
بیرجندی، نظام‌الدین عبدالعلی، بیست باب در معرفت
تفویم، ٢٤٧
بیرمی لاری، شرف‌الدین بن شاه حسین، مرصاد الاطباء،
٩٤
بیضاوی، عبدالله بن عمر، انوار التنزیل و اسرار التأویل،
١١٧
بیهقی کیدری، محمد بن حسین، انوار العقول من اشعار
وصی الرسول، ٣٤
تاسوئی اردکانی (خراسانی)، محمد علی بن محمد
حسین، شرح اعتقادات شیخ بهایی، ٦٢
تبریزی، محمد بن محب علی، آداب عباسی = ترجمه
- مفتاح الفلاح، ٢٣
تبریزی، محمد بن محمد رضا (مجدوب):
تاییدات، ١٦٢
ترجیع مناقب امامت، ١٦٣
شاهراه نجات، ١٦٢
برهان قاطع، ٢٣٨
تبریزی، وحید، جمع مختصر = مختصر وحیدی، ٢٤
ترکه خجندی، تقریر مسأله التوحید، ١٧٦
ترمذی، خواجه علی حکیم، سالنامه = احکام سالنامه،
١٩٣
تفتازانی، سعدالدین مسعود بن عمر:
المطول فی شرح التلخیص، ١٧٩، ٢٢٨
المختصر فی شرح تلخیص المفتاح، ٢٣٨
تهذیب المنطق، ٦٨، ١٣٣
تفرشی، مصطفی بن حسین، نقد الرجال، ٢١٥
تفلیسی، حبیبش بن ابراهیم، کامل التعبير، ٥٠
تلمسانی، سلیمان بن علی، شرح منازل السائرین، ٢٤٢
تنکابنی دلمی، محمد مؤمن بن محمد زمان، تحفة
المؤمنین = تحفة حکیم مؤمن، ١٨١
تنکابنی کلیجانی، محمد بن محمد طاهر، هداية
المتحیرین، ٢٤١
تونی بشروی، عبدالله بن محمد، الوافية، ٦٦
تویسرکانی اصفهانی، حسین علی بن نوروز علی، ردّ
شیخیه، ٥١
تهرانی، کرون محمد بن محمد مؤمن، منتخب تحفه
سلیمانی، ٤٧
جاپلغی، محمد شفیع بن علی اکبر، القواعد الشریفیه،
١٦٦
جامعی عاملی، علی بن حسین بن محی‌الدین بن
عبداللطیف، ارجوزه فی المنطق، ٥٢
جامی، عبدالرحمان:
اشعة اللمعات، ١٧٧
جهل حدیث، ١٤٩، ١٩١

- حلية الحلل، ١٥٧
 دستور معما، ١٥٨
 قصيدة برده با ترجمه منظوم، ١٤٩
 لوايح، ١٠٠، ١٥٣
 سبحة الايرار، ١٥٧
 جرجاني، رستم، اسرار النساء، ١٣٨
 جرجاني، شريف علي بن محمد
 امثله، ١١٧
 صغرى، ٦٥
 كبرى، ٦٦
 كبرى فى المنطق، ١٠٣، ١٤٨
 جرجاني، عبدالقاهر بن عبدالرحمان، الجمل فى النحو،
 ٢٨
 جزرى، محمد بن محمد، المقدمة الجزرية، ١٢٩
 جعفر، (ملا)، آداب العبودية و فوائد الربوبية، ١٤٠
 جفرى رومى، على، معرفت كره = قبله؟، ١٠٥
 جهضمى، نصر بن على، تاريخ اهل البيت عليهم السلام،
 ١٩
 جيلى، عبدالكريم بن ابراهيم، شرح مشكلات الفتوحات
 المكية، ٢٤٢
 چغمينى، محمود بن محمد، قانونچه، ١٥٥
 حائرى، محمد بن على (سيد مجاهد):
 مفاتيح الأصول، ٢١٢
 حجیة الظن = المقلاذ، ٢٢٧
 حافظ شيرازى، شمس الدين محمد، ديوان، ١٠١
 حايرى، محمد بن اسماعيل، منتهى المقال فى احوال
 الرجال = رجال ابى على، ٢١١
 حبلرودى، خصر بن محمد بن على، مفتاح الغرر لفتح
 الباب الحادى عشر، ١٣٣
 حبلرودى، محمد، جامع التمثيل، ٢٤٧
 حر عاملى، محمد بن حسن:
 الجمع و التوفيق بين الخبرين = اثبات وجود الأنبياء
 و الاوصياء فى قبورهم، ٨٣
 بداية الهداية، ٨٢
 حزين لاهيجى، محمد على، فرس نامه منظوم، ٦٩
 حلى، على بن موسى بن طاووس:
 الاقبال بالأعمال الحسنة فيما يعمل مرّة فى السنة،
 ١١٧
 الدروع الواقية من الأخطار فيما يعمل مثلها فى كل
 شهر على التكرار، ١٣٦
 حلى، يحيى بن احمد بن سعيد، نزهة الناظر فى الجمع
 بين الاشباه و النظائر، ٤٥
 خاتون آبادى، محمد حسين بن محمد صالح، ملحقات
 صحيفة سجادية با ترجمه فارسى، ٢٩
 خاتون آبادى، محمد صالح بن عبدالواسع حسيني، تقويم
 شرعى، ٨٨
 خادم اصفهانى، محمد ابراهيم مدرس حسيني، مولد
 النبى (ص)، ١٢٤
 خاقانى، محمد بن نصر الله، زبدة الرمل = خلاصة
 البحرين، ٢٤٨
 خجندى، ضياء الدين بن مسعود، ديوان، ١٠١
 خراسانى گنابادى، سلطان على، دستور العلاج، ١٥٦
 خراسانى، محمد على بن محمد حسين = تاسوئى
 اردكاني (خراسانى)، ٦٢
 خطى، على بن حسن، الفرائض، ٢٤٥
 خفرى، محمد بن احمد، رمل (رساله در...)، ٤٦
 خلخالى، محمد صالح بن محمد سعيد، شرح قصيدة يائيه
 ميرفندرسكى، ١٥
 خوارزمى، تاج الدين حسين، جواهر الاسرار و زواهر
 الانوار، ٢٠٧
 خواند مير، غياث الدين محمد بن همام شيرازى، مآثر
 الموك = لبّ التواريخ، ٢٢٧
 خوانسارى، حسين بن محمد:
 حاشية المحاكمات بين شرحى الاشارات، ١٨٦
 مشارق الشمس فى شرح الدروس، ١٦٧
 خوانسارى، محمد بن حسين:

- ترجمة الصلاة، ٨٨
حاشية حاشية الميرزا جان الباغنوی علی شرح
الایجی علی المختصر الحاجبی، ٢٢٩
خوانساری ملایری، احمد بن عبدالله، مصابیح الاصول،
٤٥
خیالی، احمد بن موسی، حاشية شرح عقائد النسفی،
١٥٠
خیام نیشابوری، عمر بن ابراهیم، الوجود، ١٧٤، ١٧٥
دانش تبریزی، لطف علی بن محمد کاظم، کتاب الابداع
وارضاع الاطباع فی الاسجاع و الاتباع، ٨٦
درازی بحرانی، یوسف بن احمد، لؤلؤة البحرين فی
الاجازة لقرتی العین، ٩٩
دشتکی، منصور بن محمد، اشراق هياكل النور لكشف
ظلمات شواكل الغرور = شرح هياكل النور، ١١٦
دماوندی، عبدالرحیم بن محمد یونس، منتخب تحفه
حسینیه، ١٧٧
دوانی، محمد بن اسعد:
حاشية شرح التجريد، ١٦
اثبات الواجب (القديمة)، ١٧٢
حاشية دبیاجة شرح المطالع، ١٨
شرح رباعیات، ١٧٦
دهلوی، امیر خسرو، نصاب تجنیس الالفاظ = نصاب
امیر خسرو، ٢٤
دهلوی = سنجری دهلوی، حسن بن علا، ١٠١
دیلمی، محمد بن عبدالملک، الجمع بین التوحید و
التعظیم، ١٣٩
ذهبی شیرازی نیریزی (دعا)، علی فرزند محمد، جامع
الحکایات، ١١٣
راجہ سوائی جی سنگ فرزند بشن سنگھ زیج
محمدشاهی، ٦٢
رازی اصفهانی، محمد تقی بن عبدالرحیم، هداية
المسترشدین، ٢٢٩، ٢٣٤
رازی یوهی، محمد بن محمد، لوامع الأسرار فی شرح
- مطالع الأنوار، ٢٣٩
رازی، علی بن عبیدالله بن بابویه، فهرست أسماء علماء
الشیعة و مصنفيهم، ٣٧
رازی، محمد بن ابی بکر عبدالقادر، حدائق الحقایق،
٢٠٢
رازی، محمد بن محمد، تحرير القواعد المنطقية فی شرح
الشمسية، ٢٣٨
رامی تبریزی، حسن بن محمد:
انيس العشاق، ٢٣، ١٥٧
حدائق الحقائق = حدائق الحدائق، ٢٤
رشتی، کاظم بن قاسم، فهرست کتب شیخ احمد
احسائی، ٢٢٣
رضوی قمی، محمد بن محمد باقر:
شرح وافیه الأصول، ١٩٩، ٢٣٧
رفیقی مشهدی، محمد بن محمود (مجنون)، رسم الخط،
١٦٠
رومی، خیرالدین پاشا صدرالوزراء، اقوم المسالك فی
معرفة احوال الممالک، ٢٠١
زجاجی، یوسف بن عبدالله، عمدة الکتاب، ٨٦
ساوجی، سلمان، قصیده، ١٥٣
سرمدی، محمد ابراهیم بن محمد، تنبيه الغافلين، ١٢١
سروری کاشانی، محمد قاسم بن محمد، مجمع
الفرس = فرهنگ سروری، ١٠٩
سروی مازندرانی، محمد بن علی بن شهر آشوب،
متشابه القرآن، ٩٥
سروی مازندرانی، محمد بن علی بن شهر آشوب، معالم
العلماء، ١٢٥
سعدی شیرازی، مصلح الدین، بوستان، ٨٩
سعدی شیرازی، مصلح الدین، کلیات، ١٠١
سکاکي، ابویعقوب یوسف بن ابی بکر، مفتاح العلوم،
٢١٢
سماوی، محمد بن طاهر، البلغة فی البلاغه، ٥٩
سماوی، محمد بن طاهر، الترصيف فی التصريف، ٥٨

- سماوى، محمد بن طاهر، بلوغ الأئمة للمحة الاثمة، ٥٩
 سماوى، محمد بن طاهر، ثمرة الشجرة فى مدائح العترة
 المطهرة، ٥٩
 سماوى، محمد بن طاهر، غنية الطلاب فى علم
 الاسطرلاب، ٥٧
 سماوى، محمد بن طاهر، فرائد الاسلاك هيئة الأفلاك،
 ٥٧
 سماوى، محمد بن طاهر، قرط السمع فى علم الربع، ٥٨
 سماوى، محمد بن طاهر، مشارق الشمسيين، ٥٨
 سماوى، محمد بن طاهر، مسانقعات الصحو فى
 مستنبطات النحو، ٥٨
 سماوى، محمد بن طاهر، مناهج الوصول فى علم
 الأصول، ٥٩
 سماوى، محمد بن طاهر، نظم السمط فى علم الخط، ٥٩
 سنجرى دهلوى، حسن بن علا، ديوان، ١٠١
 سهورردى، شهاب الدين يحيى، لمحات، ١٧٢
 سيد مجاهد = حائرى، محمد بن على، ٢١٢
 سيد محمد ابراهيم مدرس حسيني خادم اصفهانى،
 النيروز = نوروزيه، ١٢٤
 سيفى قزوينى، محمد بن محمد مهدى، تحية ربحانته،
 ٢٤٩
 سينكى لواسانى، محمد خان مسجد الملك، كشف
 الغرائب = مجديه، ٢٨
 سيورى حلى، فاضل مقداد بن عبداللّه، النافع يوم الحشر
 فى شرح باب حادى عشر، ٤١
 سيورى حلى، فاضل مقداد بن عبداللّه، النافع يوم
 المحشر فى شرح الباب الحادى عشر، ٢٤٦
 شاه قلى ميرآخور، فرس نامه، ٦٩
 شاه محمود بن حبيب اللّه، خلاصة الاختيار، ١٣٨
 شاهين، جُنگ، ٢٤٠
 شرف، دستور معما، ١٥٧
 شريف مرتضى على بن حسين موسوى بغدادى، الشافى
 فى الامامة و ابطال حجيج العامة، ٢٠٦
 شريفى تنكابنى، احمد بن محمد حسين، تحفه شاهى =
 ترجمه براء الساعه، ١٨٥
 شفايى اصفهانى، مظفر بن محمد، قرابادين شفايى =
 قرابادين مظفرى، ١٥٤
 شفتى، محمدباقر، سؤال و جواب، ١١٨
 شنب غازانى، نظام الدين، رياض الملوك فى رياض
 السلوك = ترجمه سلوان المطاع فى عدوان الطباع،
 ١٩
 شوقى تبريزى، عبدالحسين بن خداويردى، گنجينه
 العرفاء، ٩٧
 شهرزورى عثمانى شافعى نقشبندى، خالد بن حسين:
 ديوان خالد كرد، ٤٤
 عقايد مولانا خالد = عقيدة الخالد، ٤٣
 شهيد اول، محمد بن مكى عاملى:
 الاربعون حديثاً، ١٦١
 الالفية، ١٢٨
 الدروس الشرعية فى فقه الامامية، ٢١٦
 القواعد و الفوائد، ٢٣٧
 اللعة الدمشقية فى فقه الامامية، ٦٦
 ذكرى الشيعة فى احكام الشريعة، ٣٨
 شهيد ثانى، زين الدين بن على عاملى:
 الاسطنبولية فى الواجبات العينية = ما لا يسع
 المكلف جهله، شهيد ثانى، ١٨٧
 الرعاية فى شرح بداية الدراية، ٢٣٣
 صلاة الجمعة، ٢٣٣
 مسالك الافهام الى تنقيح شرايع الاسلام، ٢١٣
 شيخ بهايى، محمد بن حسين عاملى:
 الوجيزه فى الدراية، ٢٣٣
 اجازة به محمدباقر حسيني، ١٣٠
 الأربعون حديثاً، ١٢٩
 الباب الثالث من المنهج الرابع من الحبل المتين فى
 الموارد = الفرائض البهائية، ٢٤٦
 حاشية انوار التنزيل، ٤٩، ٢٣٩

- حاشیة من لا يحضره الفقيه، ٢٢٤
عين الحيات، ٩٥
مشرق الشمسين و اكسير السعادتین، ٢٣٣
مفتاح الفلاح، ٨٢
نان و حلوا، ١٥٣
شيخ صدوق، محمد بن علي ابن بابويه قمی:
الاعتقادات، ١٨٧
من لا يحضره الفقيه، ١٦٥
شيخ علي، تفسير آية «فسحقاً لأصحاب السعير»، ٢٣٩
شيخ مفيد، محمد بن محمد بن نعمان عكبري بغدادی،
التواريخ الشرعية = مسار الشيعة، ١٩
شیرازی تبریزی، لطف علی دانش بن محمد كاظم:
مقدمة اصلاح المنطق لابن السكيت، ٣٥
ايضاح الادب، ١٠٦
شیرازی قمی، محمد طاهر بن محمد حسين:
الأربعين في امامة الأئمة الطاهرين، ١٦٣
حجة الاسلام في شرح تهذيب الأحكام، ٢٣٥
شیرازی، محمد بن خفيف، وصية ابن خفيف شیرازی =
سير و سلوك، ١٤٦
شیرازی، محمد شريف بن محمد (كاشف)، سراج منير،
١٥٢
شیرازی، محمود بن مسعود، نهاية الادراك في دراية
الافلاك، ١٩٠
شیرازی، مفيد بن كاظم بن محمد نبي، الواردات
الشيرازيه، ٦٤
شیرازی، مفيد بن كاظم بن محمد نبي:
ترجمة القصائد العلويات السبع، ٦٥
ترجمة قصيدة طنطرانيه، ٦٥
ترجمة لامية العجم، ٦٥
ترجمة لامية العرب، ٦٥
عوامل منظومه، ٦٤
خير الزاد في المبدأ و المعاد، ١٧٤
شیروانی، زين العابدين، حدائق السياحه = حدیقة
- السياحه، ٩٦
شیروانی، محمد بن حسن، حاشیة معالم الأصول، ٣٩
صالح بن مکاری، الطائفة اليزيدية، ١٤٧
صامت:
اسرار السلوك، ١٦٨
خوابنامه، ١٦٨
ديوان، ١٦٧
صدر الكاتب، قواعد الخط، ١٦٠
صيرفي، عبدالله، اصول خط، ١٦٠
طائي جيانی، محمد بن عبدالله ابن مالك، تسهيل الفوائد
و تکميل المقاصد، ١٣
طائي، محمد بن محمد بن مالك، شرح الفية ابن مالك =
شرح ابن ناظم، ١٤٥
طالقانی، محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی، ترجمه
ادعية السر، ٢٣٦
طالقانی، محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی، شرح و
ترجمة دعای جوشن صغير، ٢٣٦
طباطبایي، علی بن محمد علی، رياض المسائل في
تحقيق الأحكام بالدلائل، ٢١٤
طبرسي، فضل بن حسن بن فضل:
جوامع الجامع، ١٨٣
نثر اللآلی، ١٧١
طريحي، فخرالدين بن محمد علی:
مجمع البحرين و مطلع النيرين، ١٨٤، ٢٠٨
طوسي، نصيرالدين محمد بن محمد بن حسن:
الاستبصار فيما اختلف من الأخبار، ٢١٢
تهذيب احكام، ١٢٨
جبر و اختيار = قضا و قدر، ١٣
العقل الكل، ١٧٣
حلّ مشكلات الاشارات و التنبيهات، ١٧٠
بيست باب در اسطرلاب، ٢٧
معيير الاشعار، ٢٤
تجريد الاعتقاد، ١٣٢

- ظهير كرماني (سيرجاني)، مجمع البحرين = منوهر و دملت، ١٣٧
- عاملی، حسن بن زين الدين، اجازة الحديث = الاجازة الكبيرة، ١٦٣
- عاملی، عبدالحسيب محمد بن احمد علوی، مسلك النجاة، ٥٦
- عاملی، علي بن محمد بن حسن:
- الرد على سلطان العلماء، ١٦٤
- الزاهرات الزوية في الروضة البهية، ١٦٤
- عاملی، محمد بن حسن بن زين الدين، تزكية الراوي، ١٦٤
- عاملی، محمد بن علي، مدارك الأحكام في شرح شرايع الاسلام، ٢٠٩
- عبدالكريم طبيب، احكام الامراض، ٥٥
- عبدالوهاب، جذر اصم، ٩
- عطار نيشابوري، فريد الدين محمد، پسند نامه = ولد نامه = نصيحت نامه، ١٦٩
- عطايي نيشابوري، عطاء الله بن محمود حسيني، بدايع الصنایع، ١١٧
- علامه حلي، حسن بن يوسف بن مطهر:
- الجواهر النضيد في شرح منطق التجريد، ٤٠
- مختلف الشيعة في احكام الشريعة، ٩٧
- ارشاد الأذهان الى احكام الايمان، ١٣٤
- منتهى المطلب في تحقيق المذهب، ٢١١
- منهاج الكرامة في معرفة الامامة، ١٣٠
- علي بن محمد نوري ايلكايي، فهرست رجال الكشي، ٨٠
- عمر بن وردی، قصيدة لاميه، ٢٣١
- عين القضاة همداني، عبد الله بن محمد، يزدان شناخت، ١١٢
- غازي، سيرت مصطفی، ١٥٠
- غزالي، محمد بن محمد، منهاج العابدین، ١٣٤، ١٣٩
- غزالي، محمد طاهر نظام، معرفة المذاهب، ١٩٤
- غزنوی بخارايبی، محمد بن مسعود، كفاية التعليم في صناعة التنجيم، ١٢٢
- فارابی، ابونصر؟، السياسة، ٣١
- فارابی، محمد بن محمد بن طرخان:
- شرح رسالة الزينون الكبير، ٢٦
- عيون المسائل، ٣١
- فاضل هندي، محمد بن حسن اصفهاني، كشف اللثام و الابهام عن قواعد الأحكام، ٢١٧
- فتح الله بن مسيح الله، ابنية الكعبة = مفرحة الانام في تأسيس بيت الله الحرام، ٨٤
- فتحي، نصاب، ٣٤
- فخر المحققين حلي، محمد بن حسن بن يوسف، جامع الفوائد في شرح خطبة القواعد، ٩٧
- فرج الله بن رحيمًا بروجردی، قواعد التجويد، ١٠٢
- فروشاني اصفهاني، محمد علي بن عين علي رفيعا، جام گيتي نما، ١٨٢
- فقيهي گيلاني نجفي، عبدالحسين بن شعبان: كشكول، ٦٣
- لغت عربي به عربي و فارسي، ٦٤
- يادداشت های فقهی و اعتقادی، ٦٣
- فيض كاشاني، محسن بن مرتضى:
- الصفافي، ٢١٠
- الكلمات المكنونة، ١٠٨
- اللآلي، ١٢٨
- الوافي، ١٢٩
- منهاج النجاة، ١٦
- اصطلاحات الوافي في الأسانيد، ٢١٥
- غنية الأنام في معرفة الساعات و الأيام، ٩
- فيضي هندي، فيض الله بن مبارك، سواطع الالهام في تفسير كلام الملك العلام، ١٠٠
- قائم مقام فراهاني، ابوالقاسم بن عيسى ثنائي، منشآت، ١٣٣
- قاجار، احمد هلاكو ميرزا بن حسن علي ميرزا بن

- فتح‌علی شاه (خراب)، خرابات، ١٨١
قاجار، بهمن میرزا فرزند عباس میرزا، خلاصه تذکره
محمدشاهی، ١٩٦
قاجار، عبدالله میرزا دارا فرزند فتح‌علی شاه، بساط
نشاط = قانون، ١٦١
قاری کوساری، محمدعلی بن حسنعلی، تجوید، ٢٤٩
قاضی زاده کرهرودی، علاء‌الدین عبدالخالق، تحفه
شاهی = امامت، ٢٩
قاینی، عبدالوهاب بن محمد حسین، یادداشت‌های
فقهی و اصولی، ٢٣٦
قدسی حسینی، محمد، قصیده در مدح نظام‌الملک، ١٣٧
قره داود، حاشیه حاشیه الجرجانی علی تحریر القواعد
المنطقية، ٤٧
قزوینی اصفهانی، ابوطالب بن محمد هادی، فراید الدرر،
١٥٢
قزوینی حائری، ابراهیم بن محمد باقر، نتائج الافکار،
١١٨، ١٦٦
قزوینی، خلیل بن غازی، رساله در حرمت نماز جمعه در
عصر غیبت، ٢٠
قزوینی، زکریا بن محمود، عجایب المخلوقات و غرایب
الموجودات، ١٢٣
قزوینی، محمد بن حسن، لسان الخواص، ٣٣
قزوینی، محمد یحیی بن محمد شفیع، الجموع و
المصادر = اوزان الجموع و المصادر، ١٥
قطران تبریزی، امیر شرف‌الدین بن منصور، دیوان، ١١٥
قمری، محمد، کتاب منتخب، ١٤٣
قمری مصری، محمد، الکنوز فی فک الاسرار و الرموز،
١٤٢
قمری مصری، محمد، فتح الکنوز، ١٤٣
قمی، ابوالقاسم بن حسن، الشرط فی ضمن العقد، ٢٣٧
قناصر، صفوان بن خالد، القصيدة العروس، ٢٣١
قندهاری، محمد قاسم بن احمد، لسان الغیب فی ازالة
الحریرة و الریب، ٢٠١
قوشچی، علاء‌الدین علی بن محمد:
شرح تجرید الاعتقاد، ١١٠، ٢٢٨
هیأت، ١٠
قونوی، محمد بن اسحاق:
اعجاز البیان فی کشف بعض اسرار ام القرآن، ٢٢٦
لسان الغیب، ١٧٢
قہستانی، محمد بن جلال بن سلیمان، شرح نصاب
الصبيان، ٢٣
قیصری، داود بن محمود بن محمد:
نهایة البیان فی درایة الزمان، ١١٢
تحقیق ماء الحیاة و کشف اسرار الظلمات، ٢٤٩
مطلع خصوص الکلم فی معانی فصوص الحکم =
شرح فصوص الحکم، ٢٠٨
کازرونی، محمد بن مسعود، المغنی فی شرح الموجز،
١٥٨
کاشانی اصفهانی، محمد بن محمد زمان:
القول السدید = الحق الصراح فیما لا ید منه فی
ایجاب النکاح، ١٣١
صیغ النکاح، ١٣١
کاشانی، عبدالرزاق بن احمد بن ابی الغنائم:
اصطلاحات الصوفیة، ٢٤٧
التأویلات = تأویل الآیات، ١٣٥
القضاء و القدر، ١١٢
شرح فصوص الحکم، ١١٢
شرح حدیث حقیقت، ٢٤٢
کاشانی، فتح‌الله بن شکرالله، خلاصه منهج الصادقین،
١٨٤، ١٨٥
کاشانی، مثنوی، ٥٤
کاشف الغطاء جناحی، جعفر بن خضر، کشف الغطاء عن
خفیات مبهمات الشریعة الغراء، ٢٠٧
کاشفی، علی بن حسین، حرز الأمان من فتن الزمان، ١٤
کاشفی، علی بن حسین (صفی)، لطایف الطوائف، ١٩٦
کاظمی، فاضل جواد بن سعد، غایة المأمول فی شرح

- زبدة الأصول، ٢٢٤
 كراچكي، ابو الفتح محمد بن علي بن عثمان، التعجب من اغلاط العامة في مسألة الامامة، ٥٢
 كراباسي اصفهاني، محمد ابراهيم بن محمد حسن: اشارات الأصول، ٢٠٦
 منهاج الهداية الى أحكام الشريعة، ١٤٥
 كربلايي، علي بن حسين، قد الكساء في فقه النساء، ٨٩
 كركي، علي بن عبدالعالي، جعفرية، ١٣٣
 كرمانشاهي محسن، الدرّة البهية، ٢٢٣
 كرمانشاهي، محمد علي بن محمد باقر، حلّ تراكيب المشكّلة، ٢٢٦
 كرمانى، محمد كريم بن ابراهيم خان: مجالس وعظ = مواعظ، ١٣٨
 هداية الطالبين، ٥١
 كسابي، علي بن حمزه، ما يلحن به العوام = الرشيدية، ١٠٦
 كسروي، احمد، شرح حال قطران تبريزي، ١١٥
 كندی، يعقوب بن اسحاق، رسالة الى محمد بن الجهم، ٢٥
 كوثر علي شاه همداني، علي نقى بن محمد رضا، اسرار الصلاة، ١١٣
 كيدري بيهقي، محمد بن حسين، انوار العقول من اشعار وصي الرسول، ٩٨
 گليايگاني، ابوالقاسم، حاشية حاشية الدواني على شرح التجريد، ١٧
 گنابادي، مظفر بن محمد قاسم، شرح بيست باب، ٩
 گنجه اي، زين العابدين، شرح حال ميرزا رفيع تبريزي نظام العلماء، ١٩٧
 گيلاني، عبدالحسين فقيهي بن شيخ شعبان، رسائل فقهية، ٦٨
 گيلاني، عبدالقادر (محيي)، ديوان، ٤٣
 گيلاني، محمد بن محمد نصير، شرح الفوائد الحكمية، ٢١٨
 گيلاني، محمد رضى بن شيخ علي، حاشية الرسائل، ٦٠
 گيلاني نجفي، شعبان بن مهدي: الأدلة العقلية، ٥٧
 منهج المسترشدين الى احكام الدين، ٦١
 لاهيجي حايري تهراني، علي بن مهدي، مخزن الفرائد فى اصول العقائد، ١٦٨
 لاهيجي قمى، حسن بن عبدالرزاق، هداية المسافرين، ٨٨
 لطف علي بن محمد كاظم صدر الافاضل، فهرست الألفاظ الكتابية للهمداني، ٨٥
 لواساني، علي محمد بن حسين علي، نصاب الامين، ١٦٢
 ليثي سمرقندي، ابوالقاسم بن ابى بكر، شرح الرسالة الوضعية، ١٩٨
 ماحوزي بحراني، سليمان بن عبداللّه، الفرق بين الأخبارى والمجتهد، ٢٢٦
 مازندراني، محمد كاظم بن محمد بن كمال الدين، آداب و ادعيه نماز شب، ٨٨
 مالواجردي جرقوئي، محمد علي بن ابوالحسن، زبدة الاعتقاد، ٤٧
 متنبى، احمد بن حسين جعفي، ديوان، ٩٢
 مجاهد طباطبايي، محمد بن علي، الوسائل الحاشية = الوسائل الى النجاة، ١٢١
 مجتهد كركي، حسين بن حسن بن محمد، دفع المناوأة عن التفضيل والمساواة، ١٩٠
 مجذوب = تبريزي، محمد بن محمد رضا، ١٦٢
 مجرد، محب علي، عيار العرفان، ١٧٧
 مجلسي، محمد باقر بن محمد تقى: بحار الأنوار، ٢٠٤
 جواهر العقول فى مناظرة الفأر والسنور = موش و گريه، ٥٥
 حدود و ديات و قصاص، ٢٨
 حليلة المتقين، ١٣٧

- شک و سهو، ٨٨
 مجیر بیلقانی، دیوان، ١٣١
 محدث قمی، عباس بن محمد رضا، تحفة الأحاب فی نوادر آثار الأصحاب، ١١٤
 محقق حلّی، جعفر بن حسن بن یحیی: استحباب التیاسر عن القبلة، ٢٧
 المختصر النافع، ٨٥
 صیغ العقود و الایقات، ١٨٣
 محقق کرکی، علی بن عبدالعالی عاملی، مناسک الحج، ١٨٣
 محلاتی نجفی، محمد اسماعیل بن محمد علی، اللئالی المربوطة فی بیان وجوب المشروطة، ٨١
 محمد امین بن صدرالدین، حاشیة جهة الوحدة = حاشیة شرح الفناری، ١٩٨
 محمد بن راشد بن حسین، مواهب المولى العلی علی مجموع الامام الاخضرى، ١٨٩
 محمد بن محمد = محمود بن محمد، ٦٩
 محمد رضا بن رجب علی، بیاض، ٤٥
 محمد علی (عیسی خان)، منهاج الاستخراج، ٥٦
 محمود بن محمد، فرس نامه، ٦٩
 مدرس خادم، محمد ابراهیم حسینی، النوروز، ١١
 مدنی، عبدالرشید حسینی، منتخب اللغات شاهجهانی، ٤٦
 مسعود بن حسین طیب، مقاصد الأطباء، ١٣٥
 مسکویه رازی، احمد بن محمد، الفوز الأصغر، ٣٠
 مظفری، محمد بن عبدالله، تخمیس قصیده بانت سعاد، ٢٣١
 معصومی بههانی، محمد علی بن سلیمان: الماهیة و الوجود، ٩٢
 الزکاة، ٩٢
 انیس المهموم، ٩٠
 تقریرات فقهی و اصولی، ٩١
 متفرقات، ٩٠، ٩٣
- مواعظ الجمععات، ٩٣
 معلم دهلوی، صفی الدین بن نصیر الدین، دستور المبتدی، ١٢
 مفید قمی، محمد سعید بن محمد، الفوائد الرضویة = شرح حدیث رأس الجالوت، ١٢٣
 مقیما یزدی، محمد مقیم بن محمد علی، سفینة النجاة الموصلة الی النعم المقیم، ٢١٠
 ملا صدرا شیرازی، محمد بن ابراهیم: المشاعر، ٢٢٥
 شرح هداية الحكمة، ٦٠
 المشاعر، ١٠٨
 ملک خان، ناظم الدوله بن یعقوب ارمنی، رفیق و وزیر، ٢٠١
 منجم باشی، عبدالوهاب بن علی محمد، نجوم القرآن فی اطراف الفرقان، ١٨٢
 منقری عطار کوفی، نصر بن مزاحم، وقعة صفین، ١٣١
 منیری، احمد بن یحیی، مکتوبات، ٤٤
 موسوی حسینی، فخرالدین محمد، حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، ١٢٤
 میبیدی، حسین بن معین الدین، حاشیة تحریر اقلیدس، ٦٨
 میبیدی، حسین بن معین الدین، شرح هداية الحكمة، ١٧٤
 میدانی، محمد، قواعد التجوید، ١٤٦
 میرخواند، محمد بن خاوند شاه بن محمود خوارزمشاهی، روضة الصفا فی سیرة الانبیاء و الملوك و الخلفاء، ١٩٧
 میرداماد، محمد باقر بن محمد حسینی استرآبادی: الايقاضات فی خلق الاعمال، ٢٢٣
 عیون المسائل، ١٢٦
 علم الواجب، ١٧١
 ناسخ، ترک عباس، دلیل الجنان و رکن الايمان فی وقایع الجملة و الصفین و النهروان، ١١٥
 نجار شیروانی، ابودیل ابراهیم، کلیات خاقانی، ١٧

- نجفي اصفهاني، محمد حسن بن باقر، جواهر الكلام في شرح شرايع الاسلام، ٢٠٤، ٢٠٥
- نحوي اندلسي، محمد بن يوسف، الهداية في النحو، ٢٤٦
- نراقي، احمد بن محمد مهدي، عوائد الايام من مهمات أدلة الأحكام، ٢٢٨
- نصرت = اردبيلي، نصرالله، ١٦٧
- نصيرالدين محمد بن محمد بن حسن، تحرير اصول الهندسة والحساب = تحرير اقليدس، ١٠٨
- نطنزي، حسين بن ابراهيم، دستور اللغاة = الخلاص، ١٦٥
- نظامي گنجوي، اليباس بن يوسف مطرزي: خمسة نظامي = پنج گنج، ١٦٦
- اسكندر نامه، ١٥٩
- نظيري نيشابوري، غزليات، ١٥٢
- نور على شاه نعمت الله، اجازة ارشاد به محمدجعفر مجذوب على شاه، ١٦٧
- نوري، محمد تقى بن على محمد: صوم، ٢٤١، ٢٤٤
- صيد و ذبيحه و طعام و شراب، ٢٤١
- مخزن الصلاة، ٢٤١، ٢٤٣
- نماز جماعت = ملحق مخزن الصلاة، ٢٤١، ٢٤٤
- نوعى خوبشاني، محمد رضا، سوز و گداز، ١٥٣
- نيريزي، قطب الدين محمد؟، شرح قصيده عينيه سيد اسماعيل حميري، ٢٣٢
- نيشابوري، حسين بن محمد: دستور معما، ١٥٦
- نود و نه نام خدا، ١٥٦
- نيلى، على بن يوسف بن عبدالجليل، منتهى السؤل في شرح الفصول، ١٨٧
- واعظ قزويني، غزليات، ١٥٣
- وحيد بهبهاني، محمد باقر بن محمد اكمل، مصابيح الظلام
- في شرح مفاتيح شرائع الاسلام، ٢٠٦، ٢٠٩
- وحيد، ديوان، ١٦٨
- وصاف الحضرة يزدى، عبدالله بن فضل الله، تجزية الامصار و ترجية الاعصار = تاريخ و صاف، ١١٠
- وصال شيرازي، محمد شفيق، منشآت، ١٧٩
- وطواط، محمد بن عبدالجليل، مطلوب كل طالب من كلام على بن ابي طالب، ١١٩
- هدايت طبرستاني، رضا قلي خان، انوار الولاية، ٩٣
- هروى خراساني، محمد حسن بن محمد تقى، انقلاب طوس = تاريخ انقلاب طوس، ٥٦
- هروى، محمد بن يوسف طبيب، جواهر اللغة، ١٥٥
- همداني، عبدالرحمن بن عيسى بن حماد، الألفاظ الكتابية = كتاب الألفاظ، ٨٥
- همداني، محمد بن عبدالوهاب ابن داود، الروض الفائق و مونس الكئيب العاشق، ٢٣٠
- همداني، محمد رضا، هدية النملة الى مرجع الملة با ترجمة فارسي، ٢٠١
- يحيى بن عدى:
- تفسير مطاطاقوسيقيا = تفسير الألف الصغرى، ٢٥
- مقالة فى الكل و الأجزاء، ٢٥
- مقالة فى الموجودات، ٢٥
- يزدى اردكاني، محمد على بن محمد حسن، مرآت الرائي، ١٥٩
- يزدى حايرى، حسن بن محمد على، مهيج الاحزان و موقد النيران فى قلوب اهل الايمان، ١١٩
- يزدى، على اكبر بن ابوالحسن، عماديه = حكمت عماديه، ٦٢
- يزدى، محمد باقر بن زين العابدين، عيون الحساب، ١٠٨
- يوسفى حلبى، عبدالله بن يوسف بن عبدالله، شرح ثمرة البديع فى مدح الجناب الرفيع = شرح بديعية اليوسفى، ١٩٩

(← تصویر)

۱

۱. نک: مجلس، ش ۱۳۴۰۴.